Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

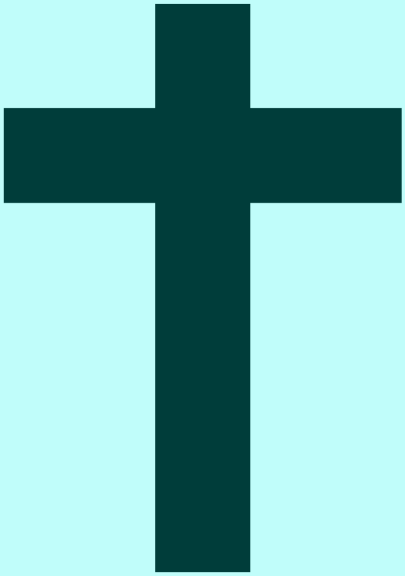

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam
New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb

Contents

Mateo 1
Marcos 50
Lukas 81
Juan 136
Tu Gimet 176
Taga Roma 224
1 Korinto 246
2 Korinto 267
Galasia 280
Taga Epeso 288
Taga Pilipos 295
Taga Kolosas 300
1 Tesalonika 305
2 Tesalonika 310
1 Timoteo 313
2 Timoteo 320
Tito 324
Pilimon 327
Hebreo 329
Santiago 346
1 Pedro 352
2 Pedro 358
1 Juan 362
2 Juan 368
3 Juan 369
Hudas 370
Pahayag 372

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Mateo

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

1 Saye i listaa du apo-apo ni Jesu
Cristo a gébwat ta lahi ni Dabid, a lahi
be ni Abraham.
2 Ti Abraham i ama ni Isak; ti Isak i
ama ni Hakob, a siya man dén i ama
de Huda a pépétwadi.
3 Ti Huda i ama ni Pares sakay ni
Sara (ti Tamar i ina de). Ti Pares i ama
ni Esrom, éy ti Esrom éy ama ni Aram.
4 Ti Aram i ama ni Aminadab; ti
Aminadab i ama ni Nason; ti Nason i
ama ni Salmon;
5 Ti Salmon i ama ni Boos (ti Rakab
i ina na). Ti Boos i ama ni Obed (ti Rut
i ina na). Ti Obed i ama ni Hese,
6 at ti Hese i ama ni Hari Dabid.
Sakay ti Dabid i ama ni Solomon (tu
ina na éy tu dati a asawa ni Urias).
7 Ti Solomon i ama ni Roboam; ti
Roboam i ama ni Abias, at ti Abias i
ama ni Asa.
8 Nadid, ti Asa i ama ni Hosapat; éy
ti Hosapat i ama ni Horam, a siya i
ama ni Osias.
9 Ti Osias éy siya i ama ni Hotam, a
ama man dén siya ni Akas; at ti Akas
i ama ni Esekias.
10 Ti Esekias i ama ni Manases; ti
Manases i ama ni Amos, a siya i ama
ni Hoseas.
11 Ti Hoseas i ama de Hekonias a
pépétwadi. Nadid, saya tu panahun a
nipéngiagton du Judeo ta Babilonia.
12 Nadid, to kéagton de ta Babilo-
nia, éy naging anak ni Hekonias ti
Salatiel. Sakay ti Salatiel i ama ni
Sorobabel.
13 Ti Sorobabel i ama ni Abiud, a
siya i ama man dén ni Eliakim; at ti
Eliakim i ama ni Asor.
14 Ti Asor i ama ni Sadok; ti Sadok i
ama ni Akim; ti Akim i ama ni Eliud.
15 Ti Eliud i ama ni Eleasar; ti
Eleasar i ama ni Matan, a siya i ama
ni Hakob.
16 Sakay ti Hakob i ama ni Hose a
asawa ni Maria. Ey siya i ina ni Jesus
a ngéngahinan de a Cristo.
17 Samakatuwid, éy sapulu éy ta
épat a salin a lahi sapul ni Abraham
a hanggan ni Dabid. Sakay sapulu
be éy ta épat a salin sapul ni Dabid a
hanggan ta panahun a niagton side
ta Babilonia. Sakay sapulu be éy ta
épat a salin sapul to kéagton de ta
Babilonia a hanggan ni Cristo.

To Nipéngienak Ni Jesus

18 Nadid, kona se i pinéngienaka ni
Jesu Cristo. Ti Maria a ina na, sakay
ti Hose, éy nagkasundu dén side a
magasawa. Pero bagu side nagagum,
éy méngilog dén ti Maria. (Saya i gimet
na Banal a Espiritu.)
19 Ey ti Hose a maging asawa na,
pékabaheta na a méngilog dén siya,
éy talaga na siya a hiwalayan, pero
lihim san, monda éwan masanike
ti Maria ta harap na banuwan.
Mahusay tu ugali ni Hose.
20 Nadid, pégisip-isip na pabi ta éya,
éy nipatagenép diya i esa a anghel, a
kinagi na kan diya, a "Hose, diyan ka
méganteng. Tulosén mo san a asawan
ti Maria, dahilan i ilog naa éy gimet
ina na Banal a Espiritu.
21 Magenak siya ta lélake. Ey ta
pégenak na," kagi na, "éy ngahinan
mo siya ni Jesus, da siya ngani i
méngiligtasa du sakup na a tolay ta
kasalanan de."
22 Nadid, nanyari ya de Maria,
a monda matupad tu nipekagi na
Panginoon to purupeta to araw. I
kinagi naa, éy
23 "Mangilog i esa a madiket, a tulos
magenak siya ta lélake; Sakay ngahi-
nan de siya a Manwel." (I kahulugen
na éya, éy "Kaguman tam i Diyos.")
24 Nadid, kélukag ni Hose, éy sin-
unud na tu utus diya no anghel, a
pinakasalan na ti Maria.
25 Pero éwan na siya inadenean a
hanggan éwan linumwas tu anak. Ey
to kéenak na, éy nginahinan na ta Je-
sus.

2

Kébisita Du Matalinung

1 Nadid, nienak ti Jesus ta Betlehem
ta Hudea to panahun ni Hari Herod.
Ey to nikeenak na dén, éy dinumemét
ta Jerusalem i sénganya a Matalinung
a lélake, a gébwat side ta sikatan.
2 Nagpakipakelagip side a kinagi
de, a "Ahe tu nienak a hari kan na
Judeo? Da neta me ta sikatan a
linumitaw tu biton a tanda no ni-
keenak na. Kanya inumange kame se
a sumamba kame diya."
3 Nadid ti Hari Herod, pékabaheta na
ta éya, éy naligalig siya, éy kona be du
tolay ta Jerusalem.
4 Kanya pinapisan na du mataas
a padi sakay du maistu ta rilihiyon,
a nipakelagip na dide éng ahe kan
ienak tu tiniyak dén na Diyos a taga-
pagligtas.
5 Ey kinagi de diya, a "Ienak kan
siya ta Betlehem ta Hudea; tukoy me
ya, da saye tu nisulat du purupeta:
6 'Sikam a taga Betlehem, lalo a
tanyag i banuwan moya kesira du
iba a banuwan ta Hudea, da ienak
sina i esa a lélake a mataas, a siya i
mamahala du étanan a sakup ko a
tolay a Israel.' "
7 Nadid, pékabati ni Hari Herod ta
éya, éy nipauwet na ta lihim du Matal-
inung, a monda ipakelagip na dide
éng nikésiya linumitaw to biton dide.
8 Sakay tulos pinéglakad na side
ta Betlehem, a pinagbilinan na
side a kinagi na, a "Ikad moy dén
ahayukén moy tu anak. Ey péketa
moy diya," kagi na, "éy ikagi moy
diyakén, a monda makaangeék be sa
a sumamba diya."
9 Nadid, pékabati de to bilin no hari,
éy néglakad dén side. Ey tu biton a
neta de a linumitaw to éya éy neta de
man dén. Tulos inunonod de a hang-
gan hinumintu to némo no édsean no
anak.
10 Ey mésahat du Matalinung to
péketa de to biton.
11 Ey késdép de to bile, éy neta de
de Maria a patena, éy linumuhud side
a sinumamba to anak. Sakay inukad
de tu kébil de, a inatdinan de tu anak
ta kaluub--gintu, sakay kamangyan,
sakay pulurida i niatéd dia.
12 Ey nadid, to késoli du Matalinung
ta banwan de, éy dinumiman side ta
iba dén a dilan, da pinégkagian dén
side na Diyos to tagenép de a diyan
side magsoli ni Herod.

Kéginan De a Tamo Ta Egipto

13 Nadid, to kéhektat dén du Matal-
inung, éy nipatagenép ni Hose i esa
a anghel a gébwat ta Panginoon. Ki-
nagi na kan diya, a "Umikat ka dén,
Hose, a kébilén mo agad di pate-
naa ta Egipto. Sakay diyan kam sa
huméhektat hanggan éwan ko kagin
diko, da ahayukén ni Herod i anaka a
bunon na."
14 Nadid, pékabati ni Hose ta éya,
éy inumikat siya agad, éy to kélép be
san a éya éy ginuminan dén side a
mété́tena, a inumange side ta Egipto.
15 Ey édsa sa side a négiyan a hang-
gan to nikate ni Hari Herod.

Nanyari ya a monda matupad tu
nipekagi na Panginoon to purupeta
to araw, a "Utusan ko tu anak ko, a
paluwasén ta Egipto."

Ipabunu Ni Herod Du Anak a Lélake

16 Nadid ti Herod, pékapospos
na a linoko siya du Matalinung,
éy méiyamut siya a tahod. Kanya
nipabunu na du étanan a anak a lélake
ta Betlehem, sakay ta palebut na
Betlehem. Nipabunu na du étanan
a anak a mabulol, a hanggan du te
idad ta éduwa a taon. Da éduwa dén
a taon i nakalipasa sapul to nipaketa
de to biton a tanda. I isipa ni Herod
éy ipabunu na maka ti Jesus a anak.
17 Kona sa éy natupad ngani dén tu
kinagi ni Purupeta Heremias to araw,
a
18 "Mabati ta banuwan na Rama i
mégsésangitén a mégsésangitén.
Du apo ni Rakel a bébe, éy
pégsangitan de du anak de. Sala
de a wile-wilen side, da pate
dén du anak de."

Késoli De a Gébwat Ta Egipto

19 Nadid, to nikate ni Herod, éy ni-
patagenép tu anghel ni Hose, a kinagi
na kan, a
20 "Hose, umégkat ka dén, a sumoli
kam dén a mététena ta banuwan na
Israel, da minate dén tu hari a gustu
na a ipabuno tu anak moy."
21 Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy
inumégkat dén siya, a tulos nagsoli
dén side a mététena ta Israel.
22 Pero pékabaheta ni Hose a ti Arke-
lao i hari dén ta Hudea, a siya i kapalit
no ama na a Herod, éy méganteng
siya a umange sa. Ey huway siya a
pinégkagian na Diyos to tagenép na,
kanya inumange side ta Galilea.
23 Ey mégiyan sa side ta banuwan
na Nasaret. Ey dahil ta éya, éy
natupad tu nihula du purupeta to
araw, a kinagi de a taga Nasaret
kan tu tiniyak na Diyos a maghari ta
mundua.

3

Tu Pégtoldu Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, ta panahun a éya, éy dinu-
memét ti Juan a Mégbinyag ta ilang a
lugar ta Hudea, a nagsapul sa siya a
mégtoldu.
2 "Magsisi kam a ibutan moy du
kasalanan moy," kagi na, "da adene
dén a maghari i Diyos."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta
Isayas to nipégkagi na to araw, a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a
i kagi naa du tolay éy dapat
maghanda side ta kédemét na
Panginoon, a husayén de be i
péglakaden na."
4 Nadid, tu badu ni Juan, éy ginamet
ta buk na hayup. Sakay tu sinturon
na éy katat. I kékanén naa éy pésah
sakay pitukan.
5 Ey inumange diya du tolay a
taga Jerusalem, sakay du taga Hudea,
sakay dudu mégiyan ta magdibilew ta
Hordan.
6 Ey nipagtapat de i étanan a
kasalanan de, a tulos bininyagen side
ni Juan ta dinuma na Hordan.
7 Pero péketa ni Juan ta meadu a
Pariseo sakay Saduseo a inumange
diya a ipabinyag, éy kinagi na dide,
a "Sikam éy magkadukés kam a to-
lay. Anya i kailangan moya ta éye?
Akala moy wade a makaginan kam ta
parusa na Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na, "i ugali
moya, a patunayan moy a nagsisi
kam dén a talaga.
9 Diyan kam umasa a agawén kam
na Diyos da apo kam ni Abraham, da
éwan ya tu kabuluhan ta Diyos. Da
maski di bituae," kagi na, "éy maari
na Diyos a gemtén a maging apo ni
Abraham.
10 "Tandaan moy," kagi ni Juan,
"mara i parusa na Diyos, éy wasay.
Ey mehanda dén nadid tu wasay a
pagpukan du kayo. Eng mara, sikam
éy kayo kam. Ey du étanan a kayo a
éwan magbunga ta mahusay a bunga,
éy pukanén, sakay ibut ta apoy.
11 Sakén éy binyagen ta kam ta
dinom a monda matukuyan kam
a pinagsisian moy dén i kasalanan
moy. Pero te ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék moy diya,
éy éwanék tu pasa, da mataas siya
diyakén. Siya éy binyagen na kam ta
Banal a Espiritu, sakay ta apoy.
12 Mara," kagi ni Juan, "i pa-
muhubaan naa ta tolay, éy bilao.
Mara te kébil siya a bilao, monda
tapan na tu béges na. Ey tu mahusay
a béges, éy iedton na ta bile na, éy
tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan
maadép."

Binyagen Ti Jesus

13 Nadid, dinumemét ti Jesus a
gébwat ta Galilea, a inumange siya ni
Juan a ipabinyag.
14 Ey sésawayén siya ni Juan, a ki-
nagi na, a "Mésanikeék a sakén i mag-
binyaga diko. Sakén i kailangana a
binyagen mo!"
15 Pero, "Ewan," kagi ni Jesus.
"Saye i dapat a gemtén ta a monda
matupad i kaluuben na Diyos." Ey
nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
pinumayag ti Juan.
16 Ey to nipangbinyag na dén ni
Jesus, éy inumahawas siya to dinom.

Ey minapilak i langet, a tulos neta
na i Espiritu na Diyos a dinumibi a
koman i dagalan, éy inumapon diya.
17 Ey négkagi nadid i boses ta langet,
a "Sé' ina i anak ko a mahal, éy
mésayaék diya."

4

Tu Péngtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, tu Banal a Espiritu, éy ni-
ange na ti Jesus ta ilang a lugar, a
monda tokson siya ni Satanas.
2 Ey nagkulasiyon sa ti Jesus ta
épatapulu a aldew. Ey mégalép siya.
3 Ey inumange diya ti Satanas, a
kinagi na, a "Eng anak ka na Diyos
a talaga, éy gamitén mo i kapang-
yarian mua a paging tinapayén mo di
bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na,
a "I kagia ta kasulatan na Diyos, éy
éwan san kanén i ikabuhay mia, éng
'wan salita be na Diyos i ikabuhaya
na tolay."
5 Nadid, niange siya ni Satanas ta
paluku no Templo ta Jerusalem.
6 "Eng siko i anak na Diyos," kagi
na, "éy tumépduk ka dén. Ewan ka
maanya, da i kagia ta kasulatan na
Diyos, éy utusan kan na Diyos du
anghel na a mangalaga diko. Sakay
agawén de ka kan," kagi ni Satanas,
"monda éwan ka mebagsak ta bito."
7 Ey mégidel man dén ti Jesus, a
kinagi na, a "I kagi a iba ta kasulatan,
éy 'Ewan maari a puhubaan na tolay
i Diyos, éng aguman na.' "
8 Nadid, huway a niange siya ni
Satanas ta melélangkaw a buked,
a nipatan-aw na diya i étanan a
banubanuwan ta mundua, sakay tu
kayamanan de.
9 Sakay kinagi na ni Jesus, a "Iatéd
ko diko i étanan a éya, éng dumapa ka
san a sumamba diyakén."
10 Pero kinagi ni Jesus, a "Umadeyo
ka dén, Satanas. Da utus be na kasu-
latan na Diyos, éy 'Panginoon mo a
Diyos, éy siya san i sambaan mua; éy
siya be san i péniwalaan mua.' "
11 Nadid, gininanan siya ni Sa-
tanas. Ey dinumemét sa du anghel
diya, a inaguman de siya.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

12 Nadid, pékabaheta ni Jesus a nip-
ihesu dén ti Juan, éy nagsoli siya ta
Galilea.
13 Ewan dén siya négiyan ta Nasaret,
éng 'wan ta Kapernaum dén. I éya a
banuwan éy édse ta digdig na diget, ta
pag-itan na Sabulon éy ta Neptali.
14 Nanyari ya a monda matupad tu
nihula ni Purupeta Isayas:
15 "Du taga Sabulon sakay du taga
Neptali, éy side du édse ta
adene na diget, to dibilew na
Hordan. Sakay du éwan Judeo
a mégiyan ta Galilea.
16 Side i mégiyan ta kedikléman. Pero
meta de i ngéngahinan de a Dem-
lag. Side a mégiyan ta kedikléman a
méganteng side ta kamatayan. Ipali-
wanag dide na Demlag, da mégiyan
dide i Panginoon."
17 Sapul ta éya a oras, éy
négtétolduén ti Jesus, a kinagi na,
a "Magsisi kam a ibutan moy du
kasalanan moy, da adene dén a
maghari i Diyos."

Péngakit Ni Jesus Du Epat a Méngikan

18 To péglakad ni Jesus ta digdig na
diget na Galilea, éy neta na i éduwa
a lélake a ménggila. Patwadi side ti
Simon, éy ti Andres. (Tu palayaw ni
Simon éy ti Pedro.)
19 Kinagi na dide, a "Kumuyoyog
kam diyakén a maging alagad ko. Sa-
pul nadid, éy éwan kam dén mangalap
ta ikan," kagi na, "éng 'wan i alapén
moya éy tolay a para diyakén."
20 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy
basta gininanan de tu gila de, a kinu-
muyog side ni Jesus.
21 Tulos side a néglakad, éy neta de
de Santiago éy ti Juan, a patwadi, a
anak side ni Sebedeo. Kaguman de
tama de to abeng, a mégayoma side
to rambat de. Ey dinulawan side ni
Jesus,

22 éy agad de gininanan tu abeng,
sakay tama de, a kinumuyog be side
ni Jesus.

Mégpahusay Ti Jesus

23 Nadid, méglebut ti Jesus ta étanan
a Galilea, a mégtoldu siya du tolay du
kapilya de, sakay mégpahayag siya ta
Mahusay a Baheta tungkul ta péghari
na Diyos. Sakay pinahusay na be du
tolay ta étanan a sakisaket de.
24 Tulos tanyag siya ta étanan a
Siria. Kanya niange de diya i étanan
a te saket, sakay du te hirap, sakay
du hinayup, sakay du mégkaramre,
sakay du pile. Ey pinahusay na side
a étanan.
25 Ey tinétagubet siya na meaadu
a tolay a gébwat ta Galilea, sakay ta
Dekapolis, sakay ta Jerusalem, sakay
ta Hudea; sakay tolay be a gébwat ta
dibilewa na Hordan.

5

Tu Pégtoldu Ni Jesus To Buked

1 Nadid, péketa ni Jesus du meaadu
a tolay, éy nanohobuk siya to buked.
Sakay inumeknud sa siya a mag-
toldu; éy inumadene diya dudu ala-
gad na.
2 Saye i péngtoldu naa dide:

Du Masuwerte

3 "Masuwerte du mababa, a Diyos san
i asaan dia, da masakup side
na kaharian na.
4 Masuwerte du mélungkut, da
pakasayaén side na Diyos.
5 Masuwerte du magkabait, da atdi-
nan side na Diyos to nipangako na.
6 Masuwerte du pumilit a gumamet
ta kaluuben na Diyos, da iatéd dide
na Diyos i gustu de.
7 Masuwerte du mekagbi, da kagbian
be side na Diyos.
8 Masuwerte du méniwala ta Diyos ta
matapat, da meta de i Diyos.
9 Masuwerte du mégpayo du
méglébug, da side i bilang tunay a
anak na Diyos.
10 Masuwerte du lélokon na tolay
dahil to péniwala de ta Diyos, da
masakup side na kaharian na Diyos.
11 "Masuwerte kam dahil ta
péngahew dikam du tolay," kagi ni
Jesus, "sakay ta péngloko de dikam,
sakay ta péngupos de dikam a mebuli.
O, bagay lélokon de kam da sikam i
sakup ko, éy masuwerte kam.
12 Bagay kona sa, éy dapat masaya
kam, da dikél i gantimpala moy ta
langet. Da tandaan moy, kona be sa
i péngloko de du purupeta a neditol
dikam."

Asen Ey Ta Simbu

13 "Sikam a alagad ko, mara sikam
i asen ta mundua," kagi ni Jesus,
"da sikam i magpahusay du tolay ta
mundua. Pero éng maibut tu asen,
a tumablal dén tu sida, éy pakodyan
moy a mamasoli to asen na? Ewan
dén nadid tu pasa. Kanya ibut san
dén a tulos yudakén na tolay.
14 "Sikam i demlag a magpali-
wanag ta tolay ta mundua," kagi ni
Jesus. "Ewan meliso i banuwan a édse
ta buked.
15 Mara, éwan tu mégtab ta
simbu a taklében na ta pégtakalan.
Eng'wan, iedton na ta lamesa, monda
matanglawan du édse ta bile.
16 Nadid, kona be sa i mahusay a
gimet moy; diyan moy iliso. Ipeta
moy du tolay i mahusay a ugali
moy, monda purién de Tama moy ta
langet.

Tungkul Ta Utus Ni Moises

17 "Diyan moy isipén a inumangeék
se a monda paibut ko tu utus ni Moi-
ses, sakay tu pégtoldu du purupeta,"
kagi ni Jesus. "Ewan! Ewanék se
kanya inumange éy paibut ko, éng
'wan para ipaliwanag ko ya, sakay
ganapén ko.
18 Da tandaan moy ye: éwan maibut
i maski isesa a utus ta libru na Diyos,
hanggan éwan maibut i langet éy ta
mundua.
19 Kanya i sindu manglabag ta
maski isesa a utus a éye, a itoldu na
i kona sa ta tolay, éy siya i mababaa
ta kaharian na Diyos. Pero tu manug-
sug ta utus a éye, a itoldu na i kona sa

ta tolay, éy siya i mataasa ta kaharian
na Diyos.
20 Da tandaan moy ye: i pégsunud
moya ta Diyos, éng koman san i
pégsunud du maistu ta rilihiyon sakay
du Pariseyo, éy éwan kam makasdép
ta kaharian na Diyos."

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Kéiyamut

21 "Tukoy moy dén i dati a utus,"
kagi ni Jesus, "a 'Diyan ka mémuno,
sakay sindu makabuno éy hukumén
na huwes.'
22 Pero nadid i kagin kua dikam,
éy tu maiyamut ta kapareho na, éy
hukumén siya. Tu mangdusta ta ka-
pareho na, éy bistaan siya. Sakay tu
mégkagi ta kapareho na a 'Luku-luku
ka,' éy meange ta apoy ta impiyerno.
23 "Kanya éng mégatang ka ta Diyos,
sakay maala-ala mo a te kasalahan ka
to kaguman mo,
24 éy ginanan mo pa tu iatang mo
ta harap no Templo, sakay ange ka
pa mékipagkasundu diya. Ey nadid,
magsoli ka a tulos magatang ka ta
Diyos.
25 "Eng te méngiabla diko ta huwes,"
kagi ni Jesus, "éy mékipéguhon ka diya
hanggan éwan kam pabi humarap ta
huwes. Dahilan éng dumemét i oras
na asuntu moy, éy iatéd na ka ta
huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a
tulos mepihesu ka dén.
26 Eng kona sa, éy éwan ka
makaluwas hanggan éwan mo
mabayaden i étanan a kasalanan mo."

I Pégtoldu a Tungkul Ta Péngibébi

27 "Tukoy moy dén tu dati a utus,"
kagi ni Jesus, "a diyan ka kan
méngibébi.
28 Pero nadid i kagin kua dikam,
éy maski lumameng i lélake to bébe,
a éwan tama i isip naa diya, éy te
kasalanan siya, da méngibébi dén siya
diya ta isip na.
29 Kanya nadid," kagi na, "éng
na mata mo i mangatéd diko ta
ipagkasala mo, éy lékwabén mo sakay
ibut mo! Da maigi pa éy maibutan
ka ta esa a kasangkapan na bégi mua
kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno.
30 Eng na kamét mo be sana i
mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy
kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa,
éy maibutan ka ta esa a kasangkapan
na bégi mua kesira ta buu ka a ibut ta
impiyerno."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péghiwalay Na Pasawa

31 "I kagi be ya no utus a iba, éy
bagay hiwalayan kan na lélake tu
asawa na, éy dapat a atdinan siya ta
katibayan ta péghiwalay.
32 Pero sakén," kagi ni Jesus, "i
kagin kua dikam, éy bagay hiwalayan
no lélake tu asawa na a éwan be
néngilélake, sakay paasawa siya a
huway, i lélake a éya éy te kasalanan,
da nisonson na tu asawa na a
méngilélake. Sakay éng te mangasawa
to bébe a hiniwalayan éy méngibébi
be."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pénumpa

33 "Nabati moy be dén tu dati a
utus, a diyan ka kan sumésida to
pinanumpaan mo a pangako, éng
'wan tupadén mo tu sinumpaan mo
ta Panginoon.
34 Pero iba i kagin kua dikam," kagi
ni Jesus, "éy diyan kam sumésumpa
éng mangako kam. Diyan moy
kékagin a sistigu moy i langet, da saya
i édsean na Diyos.
35 Sakay diyan moy kékagin a sistigu
mo i luta, da Diyos i tagapamahala
ta éya. Sakay diyan moy be kékagin
a sistigu mo i Jerusalem, da saya i
banuwan na Mataas a Hari.
36 Sakay diyan mo isumpa a 'Ikate
ko,' da besa a siko i mamahala ta
buhay mua.
37 Maigi pa, i kagi mo san dén éy 'O,'
o dikaya 'Ewan'. Da éng méngisumpa
ka éy gébwat ya ni Satanas."

Tungkul Ta Kéganti Ta Kalbug Mo

38 "Tukoy moy dén tu dati a utus,"
kagi ni Jesus, "a 'Tu mangbuhék ta
mata mua, éy buhékén mo kan be,
sakay tu manuntuk ta ngipén mua, éy
suntukén mo kan be ta ngipén naa.'

39 Pero nadid éy iba i utus kua
dikam: a diyan kam lumaban ta man-
gloko dikam. Eng te mangsapuk diko
ta padingel mua, éy iadene mo pa i
lipat.
40 Eng te méngiabla diko a monda
maalap na i badu mua, éy iatéd mo be
diya tu diyaket mo.
41 Mara, éng ipépilit diko no sun-
dalu a ipakébil tu karga na ta esa a
kilumetru, éy hustuén mo dén a éduwa
a kilumetru.
42 Mangatéd ka ta mékeged diko,
sakay diyan mo péngawanan tu
mékedem diko."

Mahalén Moy Tu Kalbug Moy

43 "Tukoy moy dén tu dati a utus,
a 'Mahalén mo kan tu kadimoy mo,
sakay kaiyamutan mo tu kalbug mo.'
44 Pero iba i utus kua dikam," kagi
ni Jesus. "I utus kua, éy mahalén moy
be tu kalbug moy, sakay ipanalangin
moy du mangloko dikam.
45 Eng pakunan moy sa, éy umaheg
kam dén Nama moy a Diyos. Da en-
tan moy, éwan patanglawén na Diyos
tu bilag du mahusay san a tolay, éng
'wan pati du medukés a tolay. Ey
kona be sa tu uden, paudinan na be
du makasalanan a tolay.
46 Mara du mahal dikam, éng side
san i mahalén moya, éy anya pa i
gantimpala a uhayén moy? Maski du
méngdédaya a tolay, éy kona sa i ugali
de.
47 Sakay éng du kakaguman moy
san i bébatién moya, éy anya i mégimet
moya kesira du iba a tolay? Maski du
éwan mékidiyos a tolay, éy kona sa i
ugali de.
48 Kanya sikam éy dapat mahusay
kam, a kona Nama moy ta langet."

6

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péglimos

1 "Mangilag kam a diyan moy san
gemtén i mahusay ta harap na tolay a
monda purién de kam. Eng kona sa i
gemtén moya," kagi ni Jesus, "éy éwan
kam tu maalap a gantimpala moy a
gébwat Nama moy a Diyos.
2 "Kanya éng maglimos ka, éy diyan
mo dén ipeta ta tolay a iba. Saya
i ugalia du palalo a tolay bagay
manglimos side ta kapilya sakay ta
karsada. Gustu de a meta na tolay tu
péglimos de, monda purién de side. Ey
tandaan moy ye: purién side na tolay
a talaga, pero sé' san ya i gantimpala
de. Ewan side tu gantimpala a gébwat
ta Diyos.
3 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éng
manglimos kam, éy diyan moy dén
ikagi ta maski ti ésiya,
4 monda melihim i péglimos moya.
Ey gantian kam Nama moy ta langet
to ginimet moy a lihim, da meta na."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Panalangin

5 "Bagay manalangin kam," kagi
ni Jesus, "éy diyan kam uméaheg du
palalo. Mégwari-wari side a mékidiyos,
a manalangin side ta harap du tolay
ta kapilya sakay ta karsada, monda
mabati du tolay i panalangin de. Ey
purién side na tolay a talaga. Pero sé'
san ya i gantimpala a maalap de.
6 Kanya sikam, éng manalangin
kam, éy somdép kam ta lubuk na bile
moy, sakay iseradu moy tu pintuan.
Sakay manalangin ka sa a isesa Nama
mo, éy siya éy gantian na ka a talaga,
da meta na i étanan a gimet mo a
lihim.
7 "Eng manalangin kam, éy diyan
moy pakadun tu kagi moy, a kona ta
panalangin du éwan mékidiyos a tolay.
Side, i akala dia, éy baten side na
Diyos dahil ta kaatakdug na panalan-
gin de.
8 Diyan kam uméaheg dide, da
tukoy dén Nama moy a Diyos i kailan-
gan moy bagu moy ikagi diya.
9 Nadid, kona se i panalangin
moya:
'Améng a Diyos ta langet, Purién
maka dén na tolay i ngahen
mua.
10 Siko maka
dén i maghari ta mundua. Sundin
maka dén na tolay ta mundua i
kaluuben mo a kona ta langet.
11 Atdinan mo kame ta kanén me na-
did a aldew;

12 Sakay patawadén mo kame
ta kasalanan me; éy sikame éy
patawadén me be du te kasalanan
dikame.
13 Sakay diyan mo kame iharap ta
mahigpit a mamuhuba dikame, éng
'wan iadeyo mo kame ta medukés.'
14 Dahilan," kagi ni Jesus, "éng
patawadén moy i te kasalanan
dikam, éy patawadén kam be Nama
moy ta langet.
15 Pero éng éwan moy patawadén du
te kasalanan dikam, éy éwan kam be
patawadén Nama moy."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pégkulasiyon

16 "Bagay magkulasiyon kam, éy
diyan kam malungkut tu mudet, a
kona du palalo a tolay," kagi ni Jesus.
"Side, éy éwan side mégayus, sakay
légian de tu mata de, monda meta du
tolay a mégkulasiyon side. Ey purién
side na tolay a talaga. Pero sé' san ya
i gantimpala a maalap de.
17 Kanya sikam, bagay magku-
lasiyon kam, éy magayus kam san,
sakay magidemos kam,
18 monda éwan mapospusan na to-
lay a mégkulasiyon kam. Basta Tama
moy san i nakapospusa ta gimet moy;
éy gantian na kam, da meta na i
étanan a gimet moy a lihim."

Tu Kayamanan Ta Langet

19 "Diyan kam magimbak ta kaya-
manan moy ta munduae," kagi ni Je-
sus. "Da kutamén ya a talaga, sakay
pikasén, sakay takawén.
20 Maigi pa, éy gemtén moy i kalu-
uben na Diyos. Saya i mégeimbak
moya ta kayamanan moy ta langet.
Ey éwan ya mebut, da éwan sa tu ku-
tam, sakay pikas, sakay éwan sa tu
mégtako.
21 Dahilan éng ahe i édsean na kaya-
manan na tolay, éy siya be san ya i
alélahanén naa.
22 "Na mata mua," kagi ni Jesus, "éy
saya i pinakang-simbu na bégi mua.
Kanya éng medemlag i mata mua, éy
mademlagen be i étanan a bégi mo.
23 Pero éng mediklém i mata mua,
éy mediklém be i étanan a bégi mo.
Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i
tama, éy mediklém i isip mua."

Diyos O Kayamanan

24 "Ewan maari," kagi ni Jesus, "tu
isesa a utusan a makasunud ta éduwa
a amo na. Dahilan, éng éduwa i amo
naa, éy mahal na san tu esa, sakay
kaiyamutan na tu esa. Maniwala siya
to amo na a esa, sakay lukoén na tu
esa. Ey nadid, kona sa dikam--éwan
kam maari a méniwala ta Diyos, éng
kuhata san i gustu moya.
25 "Kanya i pégtoldu kua dikam,"
kagi na, "éy diyan kam métageg ta
buhay moy, éng anya i kanén moy éy
ta badu moy. Da tandaan moy, éng
nilalang kam na Diyos, éy bakit isipén
moy a éwan na kam atdinan ta kanén
moy éy ta badu moy?
26 Entan moy di manuka. Ewan
side méghasik; éwan side mégladey;
éwan side tu budega. Pero atdinan
side Nama moy ta kanén de. Ey
sikam, éwan kam beman higit a ma-
halaga ta manok?
27 Ataay," kagi ni Jesus, "éng
dumemét i oras a ikate mo, maari ka
beman a magpaatakdug ta buhay mo
ta maski esa a oras, éng mabalisa ka?
28 "Bakit métageg kam ta badu moy?
Isipén moy éng kodya i kébékyaga na
bulaklak. Ewan side mégtarabaho,
éwan side mégimet ta badu.
29 Pero i mégebadu dia, éy memahal
pa to badu no mayaman a hari to
araw, a ti Hari Solomon.
30 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng
bihisan na Diyos i bulaklak ta kona
sa, maski sandali san i buhay de, éy
anya, éwan na kam pabaduan? Bakit
kétihék i péniwala moya diya?
31 Kanya diyan kam mabalisa éng
ahe i paketan moya ta kanén moy
sakay ta inumén moy, sakay ta badu
moy.
32 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan
mékidiyos. Pero Tama moy ta langet,
éy tukoy na dén i kailangan moya.
33 Kanya sikam, éy pilitén moy a
maghari i Diyos dikam, sakay gemtén

moy san i kaluuben na, éy iatéd na
dikam i étanan a kailangan moy.
34 Sakay diyan kam métageg ta
dumemét dikam ta esa a aldew. Bagu
moy isipén éng dumemét dén. Tama
dén tu péngisip moy ta kabuhayan
moy nadid a aldew."

7

Tu Pégpintas Ta Iba

1 "Diyan kam mégpintas ta ka-
pareho moy, monda éwan kam
pintasan na Diyos," kagi ni Jesus.
2 "Da pintasan kam na Diyos ayun
ta pégpintas moy to kapareho moy. Tu
gemtén moy ta iba, éy siya be ya i
gemténa dikam na Diyos.
3 Mara, bakit pépintasan mo tu kagu-
man mo a te buhék tu mata, éy siko
éwan mo mapansing tu adigi ta mata
mua?
4 Kodya i pégkagi mua to kaguman
mo, a 'Kadon, ibutan ko i buhék mua,'
pero te adigi ka san tu mata?
5 Mégkukunwari ka bale a éwan ka
tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi
ta mata mua, monda maketa ka ta
mahusay a maibutan tu buhék to
mata no kaguman mo.
6 "Mara," kagi ni Jesus, "diyan moy
iatéd ta aso i mahalaga a bagay, da
péngigewat mo, éy basta kagitén na ka
a talaga. Ey kona be sa i kagi na Diyos,
éng ipahayag mo ta medukés a tolay,
éy basta habuhabukan na ka san, da
éwan na be tukoy i kabuluhan na éya
diya."

Tungkul Ta Panalangin

7 "Eng mékeged kam ta Diyos, éy
atdinan na kam. Eng mégahayok kam,
éy paketan na kam. Eng tumuktuk
kam ta pintuan na Diyos, éy bukasan
na kam.
8 Dahilan maski ti ésiya i magagida
ta Diyos, éy atdinan na. Sakay tu
mégahayok, éy paketan na. Sakay tu
mégtuktuk, éy bukasan siya.
9 Anya," kagi ni Jesus, "éng maga-
ged du anak moy ta tinapay, éy anya i
iatéd moya, bito?
10 O éng magaged dikam ta ikan, éy
anya i iatéd moya, ulag?
11 Nadid, entan moy; maski
makasalanan kam a tolay, éy atdinan
moy du anak moy ta mahusay. Ey
Tama moy ta langet, éwan na beman
iatéd i mahusay ta mékeged diya?
12 "Gustu moy a aguman kam na
tolay, tama? Pero i utus kua dikam,
éy sikam i mangaguma dide. Saya
i kahulugina no kautusan ni Moises,
sakay tu pégtoldu du purupeta.
13 "Somdép kam ta mepiit a pin-
tuan ta langet. Da melawa i pintuan
ta impiyerno, a éwan mehirap a di-
manén a tamo ta éya. Kanya meadu
i umangea ta éya.
14 Pero tu pintuan ta langet, éy
mepiit, sakay mehirap i dimanén a
tamo ta éya. Kanya kétihék san i
maketaa ta éya."

Tu Bunga Na Kayo

15 "Mangilag kam du mebuli a pu-
rupeta," kagi ni Jesus. "Umange side
dikam a koman side i mebait, pero
metapang side, a lokon de kam a ta-
laga.
16 Kanya subukan moy du mégtoldu
ta kagi na Diyos, monda mapospu-
san moy éng mebuli side, bagay meta
moy tu ugali de. Mara entan moy,
mapitas beman i mahusay a bunga ta
medukés a kayo? Ewan,
17 da i bunga na medukés a kayo, éy
medukés be. Ey kona be sa i tolay, éng
medukés siya, éy medukés be i ugali
na.
18 Ewan makapagbunga tu
mahusay a kayo ta medukés a
bunga," kagi ni Jesus. "Sakay éwan
makapagbunga tu medukés a kayo ta
mahusay a bunga.
19 Ey tu bawat kayo a éwan
mégbunga ta mahusay, éy pukanén
sakay ibut ta apoy.
20 Kona sa, éy mapospusan moy be
du mebuli a purupeta, bagay meta
moy tu bunga de.
21 "Te meadu a méngdulaw diyakén
a Panginoon. Pero éwan side a
étanan i makasdép ta kaharian na

Diyos. Basta du sumésunud Nama ko
ta langet i makasdépa.
22 Kédemét na aldew na péghukum,
éy meadu i mégkagi diyakén, a
'Panginoon, tanggapén mo kame, da
nagtoldu kame ta ngahen mua, sakay
pinaibut me du dimonyo, sakay
ginimet me i makataka-taka dahil ta
péniwala me diko.'
23 Pero i sengbet kua dide, éy
'Ewan, éwan ta kam minatenggi.
Umadeyo kam dén, sikam a mégimet
ta medukés.' "

Tu Eduwa a Mégbile

24 "Maski ti ésiya i mégbati ta kagi
kua, éng sundin na, éy ikahalimbawa
na éy tu lélake a matalinung a nag-
pataknég ta bile na to bito.
25 Maski naguden ta mebakség,
sakay binumihéng, sakay binagyo, éy
éwan natumba, da te taknég to bito.
26 Pero," kagi ni Jesus, "du mak-
abati ta kagi kua, sakay éwan na
sundin, éy ikahalimbawa na éy tu
lélake a luku-luku a nagbile san to
baybay.
27 Ey naguden ta mebakség, sakay
binumihéng, tulos binagyo, éy basta
minatumba, a tulos minawasak a
tahod."
28 Nadid, kétapos dén ni Jesus a
mégtoldu ta éya, éy mégpégtaka a tahod
du tolay to pégtoldu na,
29 da éwan siya mégtoldu a kona du
maistu na rilihiyon de, éng'wan neta
de a te kapangyarian siya ta pégtoldu
na.

8

Pinahusay Na Tu Te Ketong

1 Nadid, namulnok ti Jesus to
buked, éy tinagubet siya na meadu
a tolay.
2 Ey inumadene diya i lélake a te
saket a ketong. Linumuhud siya ta
harap ni Jesus, a kinagi na, a "Pangi-
noon, éng maari, éy pahusayénék
pad."
3 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya,
a kinagi na, a "Maari, maghusay ka
dén." Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a
naibut tu ladu na.
4 Ey kinagi ni Jesus, a "Diyan mo
kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng
'wan umange ka pa pumeta ta padi,
a mahusay ka dén. Sakay atdinan mo
tu padi," kagi ni Jesus, "ta péngiatang
na diko, a kona to niutus ni Moises.
Saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."

Tu Sundalu a Umasa Ni Jesus

5 Nadid, késdép ni Jesus ta Kaper-
naum, éy inumadene diya i esa a
kapitan na sundalu a taga Roma, a
mékiohon diya.
6 Kinagi na diya, a "Panginoon,
tu utusan ko éy te karamre, a te
datay san dén ta bile, a masiyadu a
méghirap."
7 Ey kagi ni Jesus, a "Umangeék sina
a pahusayén ko siya."
8 Pero kinagi no kapitan, a
"Mésanikeék diko a umange ka ta bile
me, da mataas ka diyakén. Basta kagi
mo san dén, Panginoon, éy maghusay
tu utusan ko.
9 Maski sakén," kagi no kapitan,
"éy te mégutus be diyakén a hen-
eral; sakay sakén, mégutusék be du
sundalu ko, éy sundin de san. Ey
kona be sa du katulung ko. Kanya
éng magutus ka san, Panginoon, éy
maghusay siya a talaga."
10 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya,
éy nagtaka siya, a kinagi na du
umunonod diya, a "Sapul to éya, éy
éwan ko pabi neta i maski isesa a
Judeo a méniwala diyakén a kona ta
kapitanae.
11 Tandaan moy ye," kagi ni Jesus,
"meadu i éwan Judeo a magébwat ta
sikatan sakay ta sahéman, a dumu-
lug side ta kaharian ta langet. Ey
négdipon side de Abraham, sakay ti
Isak, sakay ti Hakob.
12 Pero meadu dikam a Judeo, i
ibut ta kedikléman ta luwas na kahar-
ian. Ey édsa side a mégsésangitén a
mégéadiyoyén ta hirap de."
13 Ey nadid, kinagi ni Jesus to kap-
itan, a "Ikad mo dén. Manyari ina

ayun to péniwala mo.” Ey tu utusan no kapitan, naghusay dén to oras a éya.

Meadu a Pinahusay Ti Jesus

14 Nadid, késdép ni Jesus to bile ni Pedro, éy neta na tu manugeng na, a te katidug siya, a mahigpit a mepalang.
15 Tulos kembilan ni Jesus tu kamét na, éy minaibut tu palang na, a tulos inumégkat a nagasikaso diya.
16 To kélép a éya, éy niange du tolay ni Jesus i meadu a hinayup a tolay. Ey esa san a kagi na, éy pinaibut na dide du medukés a espiritu. Sakay pinahusay na be du étanan a méladu.
17 Ey saya i nipangtupada to hula ni Purupeta Isayas to araw, a “Alapén ni Cristo i étanan a saket tam, sakay ibutan na i étanan a hirap tam.”
18 Nadid, péketa ni Jesus ta meaadu a tolay a duméduluq diya, éy inutusan na du kakaguman na a maghanda a umahabes ta dibilew.
19 Péghanda de pabi, éy inadenean siya no esa a maistu ta rilihiyon, a kinagi na, a “Maistu, kumuyugék diko maski ahe i angayan mo.”
20 Ey kinagi diya ni Jesus, a “Isipén mo pa, da entan mo, maski aso, éy te pégiyanan. Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de. Pero sakén a lélake a gébwat ta langet, éy éwanék tu katidugen.”
21 Sakay kinagi be diya no alagad na a esa, a “Panginoon, kumuyogék diko; pero pabayanék pad pa, monda angen ko pa ielbéng tama ko.”
22 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Kumuyog ka dén nadid. Pabayan mo du éwan méniwala ta Diyos a méngielbéng to ama mo.”

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

23 Nadid, sinumakay ti Jesus to abeng, a kaguman na du alagad na.
24 Mamaya-maya, inabut side ta ditaw na mesibét a unos, a hanggan da talaga side a matabwan. Ey tidug san ti Jesus.
25 Kanya linukag siya du alagad na, a kinagi de, a “Panginoon, tulungan mo kame! Omléd kitam dén!”
26 Ey ti Jesus, kéégkat na, éy kinagi na dide, a “Bakit méganteng kam? Kétihék bale pabi i péniwala moya diyakén.” Tulos sinaway na tu pahés sakay tu diget, a agad tinumahimik dén.
27 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Maski pahés éy ta diget, éy méniwala side diya!”

Pinahusay Na Tu Eduwa a Hinayup

28 Nadid, kédemét de Jesus ta banuwan na tolay a Gadareno ta dibilew, éy sinambat side na éduwa a lélake a hinayup, a gébwat side to kapusanto. Metapang side, kanya éwan tu mangahas a duméduiman ta éya.
29 Agad side a dinumulaw, a “Anya i pékialam mua dikame, siko a Anak na Diyos? Inumange ka se a pahirapan mo kame? Maski éwan me pabi oras a maghirap?”
30 Nadid, te meadu sa a babuy to tapat de, a alagaan du tolay.
31 Ey du dimonyo a édse to éduwa a lélake, éy pinékiohon de ni Jesus, a “Eng ibutan mo kame, éy pasdépén mo kame pad ta bégi di babuy yae.”
32 “Nay, ikad moy dén sa,” kagi ni Jesus. Kanya inumibut side to éduwa, a tulos sinomdép side du babuy. Ey bigla a minagpaginan du babuy a bulnok, a sinumegbu to diget, a tulos de a minalimés.
33 Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginuminan side. Ey kédemét de to banuwan de, éy nibaheta de i étanan a nanyari; pati tu nanyari to éduwa a hinayup.
34 Kanya inumange sa du étanan a tolay ta banuwan, monda meta de ti Jesus. Ey péketa de diya, éy nipékiohon de diya a humektat siya to lugar de.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 Nadid, sinumakay de Jesus to abeng de, a inumahabes man dén side, a tulos nagsoli side to banuwan de.

2 Ey du tolay sa, kembil de diya
i esa a lumpu. Siya éy te katidug
san to kama na. Ey ti Jesus, péketa
na a méniwala side diya, éy kinagi
na to lumpu, a “Patibayén mo i isip
mua, Anéng. Pinatawad ka dén ta
kasalanan mo.”
3 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon,
pékabati de to kinagi ni Jesus, éy
mégisip side a, “Anya i lélake a éye; isip
na Diyos siya?”
4 Pero ti Jesus, tukoy na dén i isip
dia, a kinagi na dide, a “Bakit mégisip
kam ta kona sina a medukés?
5 Tama,” kagi na, “maari i maski
ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad
ta kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i
maaria a makapagpalakad ta lumpu
a tolay?
6 Nadid,” kagi na, “sakén i lélake
a gébwat ta langet; éy patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a mag-
patawad ta kasalanan, a péglakadén
ko i lumpuae.” Nadid, kinagi ni Jesus
to lumpu, a “Nay, umégkat ka dén, a
alapén mo dén i kama mua, a ikad mo
dén ta bile moy.”
7 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy
inumégkat ngani dén, sakay nagsoli ta
bile na.
8 Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy
méganteng side, a pinuri de i Diyos da
nangatéd ta tolay ta kona sa a kapang-
yarian.

Kumuyog Ti Mateo

9 Nadid, to kéhektat ni Jesus ta éya,
éy neta na i esa a lélake a ti Ma-
teo i ngahen na. Te eknud siya to
pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni
Jesus diya, a “Kumuyog ka diyakén a
maging alagad ko.” Ey tinumaknég ti
Mateo, a inumunonod diya.
10 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni
Mateo, éy inumange be sa a nékidipon
dide i meadu a makasalanan a to-
lay, sakay du mégpabuwes. (Side i
méngdaya ta tolay.) Ey édsa be sa du
alagad ni Jesus.
11 Ey du Pariseyo, péketa de, éy
kinagi de du alagad ni Jesus, a
“Bakit mékidipon tu maistu moy du
makasalanan a tolay?”
12 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy
kinagi na, a “Bakit? Du mahusay éy
éwan side tu kailangan ta magamot,
éng'wan du te saket.
13 Ikad moy dén,” kagi na, “sakay
isipén moy i kahulugen na éye; da
kagi na Diyos, a bakén a regalo
moy i gustu naa, éng'wan tu kagbi
moy ta tolay. Da sakén, éy éwanék
se inumange a monda tumulung
du mahusay a tolay. Eng'wan, du
makasalanan i tulungan kua.”

Tungkul Ta Pégkulasiyon

14 Nadid, du alagad ni Juan a
Mégbinyag, éy inumange side ni
Jesus, a kinagi de diya, a “Sikame,
éy medalas kame a mégkulasiyon.
Ey kona be sa du Pariseyo. Pero
du alagad mo, éy bakit éwan side
mégkulasiyon?”
15 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ataay,
maari beman a mégsisi i tolay éng
kaguman de pabi i ikasal? Bagay
éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal,
éy saya i oras de a magsisi a magku-
lasiyon.
16 “Ewan tu nagtagpi ta bigu a re-
sato to dati dén a badu,” kagi ni Jesus.
“Da éng kona sa, éy péknetén no bigu
tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut
no badu.
17 Ewan be tu méngiasék ta bigu a
alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona
sa i ginamet, éy pomtak tu pégaskanan,
da dati, a tulos mebulak tu alak.
Sakay mawasak be dén tu pégaskanan.
Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta
bigu be a pégaskanan. Eng kona sa éy
pareho side a male.”

Tu Anak a Minate, Sakay Tu
Bébe a Minangkébil Ni Jesus

18 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus
du Pariseyo, éy dinumemét sa i esa a
mataas a Judeo. Linumuhud siya ta
harapa ni Jesus, a kinagi na, a “Mi-
nate dén tu anak ko. Kita pad dén a
itupu pad i kamét mua diya, monda
mabuhay siya.”
19 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Pati
du alagad na.

20-21 To péglakad de, éy kaununod na
i esa a bébe a labindalawa dén a taon
a mégdédigién. Kinagi na dén to isip
na, a "Eng makbilan ko san i damit
naa, éy maghusayék dén." Kanya inu-
madene siya to adég ni Jesus, sakay
kembilan na tu ontok san no badu na.
22 Ey sinumuleg ti Jesus, éy péketa
na diya, éy kinagi na, a "Anéng, diyan
ka méganteng. Pinahusay ka dén na
péniwala mo diyakén." Ey to éya be
san, éy naghusay tu bébe.
23 Nadid, kédemét de to bile no
mataas a Judeo, éy neta de du
mégtogtog ta mosiko, sakay du meadu
a tolay a mepehéng.
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Lumwas kam dén! Ewan minate i
anaka; natidug san." Ey pinégngihitan
de ti Jesus.
25 Pero nadid, to kéluwas du tolay, éy
sinomdép ti Jesus, éy kembilan na tu
kamét no anak, éy inumégkat.
26 Ey kinumalat ta étanan a
banuwan ta éya i nanyaria.
27 Nadid, kéhektat ni Jesus ta éya,
éy tinagubet siya na éduwa a lélake a
buhék. Mégdulaw side a kinagi de, a
"Apo ni Dabid, kagbian mo kame!"
28 Ey késdép ni Jesus to bile, éy
inumadene diya du buhék. Ey ki-
nagi ni Jesus dide, a "Méniwala kam
a magimet ko ye?" "O, Panginoon,"
kagi de.
29 Ey nadid, kembilan na i mata dia,
a kinagi na, a "Manyari dikam ayun
ta péniwala moy."
30 Ey naketa dén side. Ey pinag-
bilinan side ni Jesus ta mahigpit, a
"Diyan moy ye iyébaheta ta maski ti
ésiya."
31 Pero kéhektat de, éy nibébaheta de
ta étanan i tungkul ni Jesus.

Pinahusay Ni Jesus Tu Bulol

32 Nadid, to kéhektat du buhék a
pinahusay na, éy niange de ni Jesus i
esa a bulol a hinayup.
33 Ey to pémaibut na to dimonyo, éy
négkagi dén tu bulol. Ey nagtaka du
tolay, a kinagi de, a "Sapul to éya, éy
éwan tu mineta a kona se ta Israelae."
34 Pero du Pariseyo, kinagi de, a
"Ti Satanas a mayor du dimonyo i
nangatéda diya ta kapangyarian na a
mégpaibut du dimonyo."
35 Nadid, linebut ni Jesus i étanan a
banubanuwan ta éya, a nagtoldu siya
du kapilya. Nipahayag na i Mahusay
a Baheta tungkul ta péghari na Diyos,
sakay pinahusay na du tolay ta étanan
a sakisaket de.
36 Ey péketa na du meaadu a tolay,
éy kinagbian na side, da mehirap i
buhay de, a éwan tu méngtulung dide.
Koman side i tupa a éwan tu mégpastor
dide.
37 Kanya kinagi na du alagad na,
a "Meadu i gapasén, pero kulang i
magapas.
38 Ipanalangin moy to te koo ta ka-
pahayan, a paange na i meadu a ma-
gapas ta kapahayan na."

10

Du Labindalawa a Apostol

1 Nadid, pinauwet ni Jesus du
labindalawa a alagad na, sakay
inatdinan na side ta kapangyarian de
a magpaibut ta medukés a espiritu,
sakay magpahusay ta étanan a te
saket.
2 Saye i ngahina du labindalawa
a apostol: purumeru ti Simon a
pinalayawan de a Pedro, sakay ti An-
dres a wadi na. Sakay ti Santiago éy ti
Juan, a anak side ni Sebedeo.
3 Sakay ti Pelip éy ti Bartolome;
ti Tomas éy ti Mateo (siya tu
mégpabuwes). Ti Santiago a anak ni
Alpeo, éy ti Tadeo;
4 pati ti Simon a taga Kanan, éy ti
Hudas Iskarote, a néngitokyon ni Je-
sus.

Tu Utus Ni Jesus Du Apostol

5 Pinéglakad ni Jesus diden ya, a
pinagbilinan na side, a "Diyan kam
uméange ta banuwan du éwan Judeo,
maski ta banuwan na Samaritano.
6 Eng'wan, itoldu moy san du ka-
pareho tam a Judeo, a lahi ni Israel.
Mara side ya du nebut a tupa ni Is-
rael.

7 Ipahayag moy dide," kagi na, "a
adene dén a maghari i Diyos.
8 Sakay pahusayén moy du te
saket, sakay buhayén moy du pate.
Pahusayén moy du te ketong, sakay
paibutén moy du dimonyo. Ey
tandaan moy, da inatdinan kam na
Diyos ta éwan tu bayad, éy kona kam
be sa a mangatéd kam be ta éwan tu
bayad.
9 "Ta péglakad moy," kagi ni Jesus,
"éy diyan kam mégkébil ta kuhata,
10 sakay diyan kam be mégkébil
ta suput, sakay ta pégbaraduan moy.
Diyan mo be kébilén i reserba a
sinelas, maski sahukod. Da dapat
aguman kam du tolduan moy.
11 "Maski ahe a banuwan i demtan
moy," kagi na, "éy ahayukén moy i
mahusay a tolay a tulusan moy, sakay
tumulos kam sa a hanggan éwan kam
maglakad.
12 Késdép moy ta tulusan moy a bile,
éy batién moy du édsa sa, a kagi moy, a
'Demtan kam maka na kapayapaan.'
13 Nadid, éng mahusay du tolay ta
éya a bile, a tanggapén de kam, éy kag-
bian side na Diyos a talaga. Pero éng
éwan side mahusay, éy bawen moy tu
nipangbati moy dide.
14 Eng du tolay ta banuwan, éy éwan
de kam tanggapén, éy humektat kam
sa, a ihalimbawa moy dide a ipagpag
moy ta tikéd moya tu alikabuk.
15 Kédemét na aldew na péghukum,"
kagi ni Jesus, "éy lalo a mehirap i ma-
bati du tolay ta éya a banuwan kesira
to nabati du taga Sodoma, sakay du
taga Gomora to araw."

Tu Hirap a Dumemét

16 "Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"péglakadén ta kam du medukés a
tolay. Mara, koman kam i tupa a
méglakad ta lubuk du metapang a
aso. Mangilag kam dide, pero dapat
mebait kam be dide.
17 Mangilag kam, da te tolay a
méngitokyon dikam ta gubiyerno.
Sakay balbalén de kam ta kapilya de.
18 Dahil diyakén, éy iharap de kam
ta gubernador sakay hari. Saya i oras
moy a pégpatunay moy diyakén dide,
sakay pati du éwan Judeo éy patu-
nayan moy.
19 Bagay bistaan de kam," kagi na,
"éy diyan kam métageg éng anya i
katuwiran moya dide. Da kédemét na
oras, éy iatéd san dikam i katuwiran
moya dide.
20 Da éwan sikam i mégkagia, éng
'wan i Espiritu Nama moy i magpak-
agia dikam ta katuwiran moy.
21 "Kédemét na éya a hirap, éy
itokyon na tolay du top de a ipabuno.
Ey kona be sa i gemténa na lélake to
anak de. Sakay du anak éy labanan
de dema de, a ipabuno de be side.
22 Sakay kaiyamutan kam na
étanan, da méniwala kam diyakén.
Pero tu maniwala diyakén a matapat
a hanggan éwan siya mate, éy siya i
meligtasa.
23 Bagay lélokon de kam to
banuwan a édsean moy," kagi ni Jesus,
"éy guminan kam ta banuwan a
esa. Tandaan moy, éwan moy pabi
maabut i étanan a banuwan na Israel,
éy dumemétek dén. Ey sakén i lélake a
gébwat ta langet.
24 "Ewan mataas tu alagad to
maistu na; éwan be mataas tu utusan
to amo na.
25 Kanya sikam a alagad ko, éy
gemtén de dikam tu kona to gégemtén
de diyakén a amo moy. Eng ngahi-
nanék de a Satanas, éy lalo dén a
medukés i pégpintas de dikam."

I Dapat a Antingan Moy

26 "Kanya diyan kam méganteng ta
tolay," kagi ni Jesus. "Da maski anya i
gemtén de nadid ta lihim éy lumitaw
ta esa a panahun. Maski anya i ni-
pamen de nadid, éy mehayag ta esa a
panahun.
27 Tu kinagi ko dikam nadid ta li-
him, éy ihuway moy a ipahayag ta
étanan.
28 Diyan moy antingan du mamuno
ta bégi moy, da éwan be side mak-
abuno ta kaliduwa moy. I dapat
moy a antingan éy Diyos, da siya i
magpakatea ta tolay. Sakay siya i
méngibuta ta kaliduwa ta impiyerno.

29 “Mara,” kagi ni Jesus, “makabugtong kam ta éduwa a dignés ta esa san a sentimos. Ey maski mura side, éy éwan side mate éng éwan kaluuben Nama mo.
30 Ey sikam, mahigit pa sa i péngalaga na dikam. Maski na buk moya, éy nabilang na a étanan.
31 Kanya, diyan kam méganteng: mahalaga kam diya kesira du meadu a dignés.
32 “Maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be Nama ko ta langet.
33 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be Nama ko ta langet.”

Ewan Magpayapa Ti Jesus Ta Tolay

34 “Diyan moy isipén a kanyaék se inumange éy magpayapa ta mundua. Da éwanék se inumange a magpayapa ta mundua, éng'wan dahil diyakén, éy maglaban i tolay ta mundua.
35 Dahil diyakén, éy maglébug du patena; sakay maglébug du magmanugeng.
36 Sakay tu kalbug na tolay éy du mététena na.
37 “Tu magmahal ta ama na éy ta ina na ta higit pa diyakén, éy éwan siya maari a ipasakup diyakén. Sakay tu magmahal ta anak na ta higit pa diyakén, éy éwan be siya maari a ipasakup diyakén.
38 Sakay éwan maari a ipasakup diyakén i tolay, éng éwan siya kumuyog diyakén a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
39 Dahilan, tu maghangad a meligtas i buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na alangalang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.”

I Gantimpala

40 “Maski ti ésiya i tumanggapa dikam,” kagi ni Jesus, “éy bilang tinanggapék na be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.
41 Sakay tu tumanggap ta purupeta da utusan siya na Diyos, éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a purupeta. Sakay tu tumanggap to mahusay a tolay a mékidiyos, dahil to pékidiyos na, éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a tolay.
42 Sakay maski ti ésiya i mangatéda ta maski esa a baso a dinom ta esa diden ye a mababa, da siya i alagad ko, éy atdinan be siya na Diyos ta gantimpala na.”

11

Du Alagad Ni Juan

1 Nadid, kétapos ni Jesus a nagbilin du labindalawa a alagad na, éy hinumektat sa siya, da umange siya a magtoldu du banubanuwan ta palebut ta éya.
2 Ey ti Juan a Mégbinyag, to édse na ta pihesu, éy nabaheta na tu gégemtén ni Cristo. Kanya pinéglakad ni Juan du alagad na,
3 a ange de pakelagip diya éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a umange se a tagapagligtas de, o maguhay pa side ta esa?
4 Ey to pégpakelagip de ni Jesus ta éya, éy kinagi na dide, a “Magsoli kam ni Juan, a ikagi moy diya i mineta moy ta éye,
5 a naketa dén du buhék, nakapaglakad du lumpu, naghusay dén du te ketong, nakabati dén du tuléng, sakay nabuhay dén du pate. Sakay ikagi moy be ni Juan, a tinétolduan ko du pobre ta Mahusay a Baheta.
6 Sakay kagi moy be diya a masuwerte du tolay a éwan mégidel diyakén.”
7 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta tungkul ni Juan. “To kéluwas moy ni Juan ta ilang a lugar,” kagi na, “éy bakit inumange kam diya? Gustu moy wade meta i lélake a mehina a koman san i lamon a sésébyugén na pahés?
8 O siguru gustu moy meta i lélake a te badu ta kamahalan? Pero éwan, da

du te badu ta kamahalan éy mégiyan side ta bile na hari.
9 I gustu moy ngani sa a meta moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani ti Juan du iba a purupeta.
10 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a

‘Tandaan moy. Siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko, monda paghandaén na du tolay ta demtan mo.’

11 Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “du étanan a tolay ta mundua, éy éwan tu mataas ni Juan a Mégbinyag. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos, éy mataas side diya.
12 Sapul to pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, a hanggan nadid, éy pumépilit du tolay a ipasakup ta kaharian na Diyos. Ey du metapang, éy pilitén de a somdép.
13 Dahilan, du étanan a purupeta, sakay tu utus ni Moises, éy nagpahayag side tungkul ta péghari na Diyos, a hanggan to panahun ni Juan.
14 Ey nadid, éng gustu moy a maniwala, éy siya ngani dén ina ti Elias a kagi de a dumemét. Da nihula de a magsoli siya.
15 Eng makabati kam, éy baten moy ya.

16 “Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?” kagi ni Jesus. “Mara, kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpépintasén side ta kaéyag de.
17 Mara kagi de dide, a ‘Tinogtogen me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.’
18 Ey kona be sa di tolaya,” kagi ni Jesus, “da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup.
19 Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a mékiagumék du mégpabuwes sakay du makasalanan. Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy tu bunga ko, éng mahusay.”

Du Banuwan a Ewan Méniwala

20 Nadid, pinagsisian ni Jesus du banubanuwan, da ginimet na dén dide i meadu a makataka-taka, pero éwan side nagsisi to kasalanan de.
21 “Kakakagbi kam,” kagi na, “sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam, sikam a taga Betsayda! Da ginimet ko dén ta harap moy i meadu a makataka-taka, éy éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta Tiro sakay ta Sidon to araw, éng neta de maka to araw tu mineta moy, éy talaga nagsisi side. Nagbadu maka dén side ta kostal, sakay mégiknud ta abu, monda magpatunay side a nagsisi side a talaga.
22 Kanya ta péghukum na Diyos, éy masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
23 Sakay sikam a taga Kapernaum,” kagi ni Jesus, “i pégpalalo moya éy makaabut kam ta langet, pero i abutén moy sana éy impiyerno! Pero éng mineta maka du taga Sodoma to araw i mineta moya a makataka-taka, éy éwan side nibagsak na Diyos, da talaga a nagsisi side.
24 Kanya tandaan moy, ta péghukum na Diyos, éy masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira ta sinapit na Sodoma!”

Umadene Kam Diyakén a Umimang

25 Nadid, nanalangin ti Jesus, a kinagi na, a “Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i Panginoon ta langet éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu kaluuben mo du matalinung a mataas a tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy du mababa.
26 O ngani, Améng, da kona sa i gustu mua.”
27 Nadid, kinagi na du alagad na, a “Tama ko a Diyos, éy inatdinanék na ta étanan. Ey éwan tu makatukoy diyakén, éng éwan Tama ko san. Ey éwan be tu nakatukoy Nama ko, éng

éwan sakén san a anak na, sakay du
nagpahayagen ko tungkul diya.
28 "Umadene kam diyakén, sikam a
étanan a pagel dahil ta medégi a kébil
moy, sakay paimangén ta kam.
29 Sundin moy san i utus kua, sakay
magadal kam diyakén. Da sakén éy
mebaiték a mababa, éy paimangén ko
i buhay moya.
30 Ey melagin i utus kua, sakay éwan
medégi i pakébil kua dikam."

12

Tu Pégpasuway De Tungkul Ta Pangilin

1 To esa a aldew a pangilin, éy dinu-
miman de Jesus to kapahayan. Ey na-
galép du alagad na; kanya nagkétoh
side ta tégesa a ohay, a kékéselén de.
2 Ey péketa dide du Pariseyo, éy ki-
nagi de, a "Entan mo i gimet di ala-
gad mua! Bawal ina éng pangilin, da
tarabaho ina!"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit,
éwan moy wade nabasa tu ginimet ni
Dabid to araw, to pégalép de sakay du
kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to bile na
Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay
a para ta Diyos, éy kinan na; sakay
pinakan na be du kaguman na. Ey
bawal kan ya ta utus," kagi ni Je-
sus, "da du padi san i maari kana a
méngan ta éya.
5 Bakit, éwan moy wade be nabasa
tu utus ni Moises, a mégtarabaho du
padi ta tuwing pangilin, da gemtén de
i tungkulin de ta lubuk no Templo. Ey
maski bawal kan ya, éy éwan side tu
kasalanan.
6 Ey sakén éy laloék a mahigpit ke-
sira to Templo.
7 "Ewan moy maka pinintasan du
éwan tu kasalanan éng tukoy moy
maka dén i kahulugen na kagi a éye
na Diyos, a 'Bakén a regalo moy i
gustu kua, éng'wan kagbi moy ta to-
lay.'
8 Da sakén i lélake a gébwat ta
langet," kagi ni Jesus. "Ey sakén i
mégkagia éng anya i tama a gimet ta
aldew a pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

9 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a
inumange to kapilya de a esa.
10 Ey te lélake sa a pile tu kamét. Ey
te tolay be sa a iba, a gustu de a iabla
ti Jesus a manglabag ta utus. Kanya
pinuhubaan de siya a kinagi de, a
"Anya wade, labag ta utus éng maga-
mot ta tolay ta pangilin, o éwan?"
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Eng
mara sikam, éng melokbung tu tupa
moy ta ébut, éy anya, éwan moy be-
man iahawas bagay pangilin!
12 Ey higit pa a mahalaga i tolay
kesira ta tupa. Kanya éwan bawal ta
utus tam éng aguman tam i te hirap
ta pangilin."
13 Nadid, kinagi ni Jesus to pile tu
kamét, a "Iolnat mo i kamét mua." Ey
to péngiolnat na, éy naghusay dén a
kapareho no kamét na a esa.
14 Ey linumwas sa du Pariseyo, a
néguhon side éng kodya i pamuno dia
ni Jesus.

Tu Dati a Hula Tungkul Ni Jesus

15 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta
hangad de, éy hinumektat sa siya.
Ey meadu i tinumagubet diya. Ey
pinahusay na du étanan a te ladu,
16 a pinagbilinan na side a diyan de
iyébaheta i tungkul diya.
17 Saya i pangtupada to nihula ni
Purupeta Isayas to araw, a
18 "Siya ya i utusan ko a pinili ko,"
kagi na Diyos. "Siya i mahal ko
a késayaan ko. Iatéd ko diya i
Espiritu ko, sakay ipahayag na
i katutuhanan ta tolay.
19 Ewan siya makipaglébug, éwan siya
mepehéng, éwan siya mégdulaw ta
karsada ta banuwan;
20 éwan na paghirapén du mehina
a tolay, éwan na édépén i simbu a
mégkulidépdép. Pumilit siya a hang-
gan éwan manalo i katutuhanan;
21 Siya i asaan na étanan a tolay."

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat I Kapangyarian Na Ni Satanas

22 Nadid, niange de ni Jesus i esa
a lélake a buhék sakay bulol pa siya,
da hinayup. Ey pinahusay na; tulos
nakapégkagi dén sakay naketa dén.
23 Ey nagtaka du étanan a tolay, a
kinagi de a "Sé' wade ye i apoa ni
Dabid a nihula de?"
24 Pero du Pariseyo, pékabati de
ta éya, éy kinagi de, a "Kanya
makapégpaibut siya du dimonyo éy
inatdinan siya ni Satanas ta kapang-
yarian na. Ti Satanas a mayor du
dimonyo."
25 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a
kinagi na dide, a "Eng mara, maski
ahe a banuwan, éng néglébug side, éy
bumagsak a talaga. Sakay maski ahe
a bile, éng néglébug side, éy éwan male
i buhay de.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy
a inatdinanék kan ni Satanas ta ka-
pangyarian na a magpaibut du katu-
lung na a dimonyo? Lélbugén beman
ni Satanas i sarili na? Eng kona sa,"
kagi ni Jesus, "éy bumagsak siya a
talaga.
27 Bakit kagi moy a gébwat ni
Satanas i kapangyarian ko a mang-
paibut ta dimonyo? Ey anya du tolay
moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i kapang-
yarian de? Kanya side i mégpatunaya
a kakabulyan tu péngupos moy
diyakén!
28 Pero éng Espiritu na Diyos i nan-
gatéda diyakén ta kapangyarian ko
a magpaibut du dimonyo, éy saya i
katunayana a dumemét dén dikam i
péghari na Diyos ta tolay.
29 "Da éwan tu makapagpaibut du
kasakupan ni Satanas, éng'wan na pa
matalo ti Satanas. Pero éng natalo na
dén siya, éy maari na dén a alapén i
kasakupan na.
30 "Tu éwan kampi diyakén," kagi
ni Jesus, "éy kontara diyakén. Ey tu
éwan tumulung diyakén a méngidulug
ta tolay, éy nangangahulugen éy
paadeyoén na du tolay diyakén.
31-32 Kanya tandaan moy, pag-
pasensiyaan i tolay ta maski anya
a kasalanan de, sakay ta péngupos
de ta tolay. Maski ta péngupos de
diyakén a nagébwat ta langet, éy
pagpasensiyaan side na Diyos. Pero
tu mangupos ta Banal a Espiritu,
éy saya i éwana pagpasensiyaan
na Diyos, maski nadid, a hanggan
nikésiya."

Tu Halimbawa To Kayo

33 "Tu mahusay a kayo, éy
mégbunga ta mahusay a bunga. Ey
tu medukés a kayo," kagi na, "éy
mégbunga ta medukés a bunga. Da
matenggi mo tu kayo bagay meta mo
i bunga naa.
34 Ey kona be sa dikam, sikam a
magkadukés a tolay! Pakodya moy a
mégkagi ta mahusay, bagay medukés
kam? Da i kagi moya, éy siya be san i
édse ta isip moya.
35 Dahilan i mahusay a tolay, éy
gemtén de i mahusay. Ey du medukés
a tolay, éy gemtén de i medukés.
36 "Ey tandaan moy," kagi ni Jesus,
"kédemét na péghukum, éy panagutan
na tolay i bawat kinagi de a medukés.
37 Makay parusaan kam dahil to
kinagi moy, o makay meligtas kam."

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

38 Nadid, du maistu ta rilihiyon,
sakay du Pariseyo, éy inumange side
ni Jesus, a kinagi de diya, a "Maistu,
ipeta mo dikame i tanda a makataka-
taka."
39 "Diden ye a lahi a Judeo éy
magkadukés," kagi ni Jesus. "Pin-
abayan moy dén i Diyos. Piliténék
moy a ipeta ko dikam i tanda, pero
éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng
'wan tu nanyari san ni Purupeta
Honas to araw.
40 Eng kodya ti Honas a étélo a
aldew to tiyan no dikél a ikan, éy
konaék be sa, sakén a lélake a gébwat ta
langet, a étéloék be a aldew ta disalad
na luta.
41 "Kédemét na péghukum na Diyos,"
kagi ni Jesus, "éy tumaknég du taga
Ninibe a iabla de kam a lahi a Judeo,
da nagsisi side to pégtoldu ni Honas
dide. Ey nadid éy te mataas ni Honas

ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan kam mégsisi.
42 Pati tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég be siya ta péghukum a mangiabla dikam. Da siya éy inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten."

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

43 "Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay," kagi ni Jesus, "éy méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta,
44 éy kagi na, a 'Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.' Ey kédemét na éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén.
45 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a medukés pa diya, éy sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a tolay. Ey nadid, éy kona be sa i manyaria dikam a medukés a lahi a éye!"

I Tunay a Top Ni Jesus

46 Nadid, to pégtoldu pabi ni Jesus, éy dinumemét sa dena na sakay du tétotop na. Méguhay side ta luwas, a gustu de mékiohon diya.
47 Te négkagi diya, a "Kéye ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de ka a uhunén."
48 Pero kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?"
49 Ey nitoldu na du alagad na, a kinagi na, a "Side ye di ina kua, sakay top ko,
50 dahilan, du mangtupad ta utus Nama ko ta langet, éy side di ina kua éy ta tétotop ko."

13

Tu Halimbawa Tungkul To Mégsabug

1 Nadid, to éya a mismo a aldew, éy linumwas ti Jesus to bile, a inumange siya a mégiknud to digdig no diget.
2 Ey meaadu i dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng, a négiknud sa a mégtoldu du tolay. Ey side éy te taknég san to baybay.
3 Ey tinolduan na side ta halimbawa a kona se:
"Eng mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan. Ey kinan na manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito. Ey agad kan side a nagtubu, da melapis i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey nagohay side. Te tégsésandaan, te tégénem a pulu, te tégételo a pulu a butil i bawat ohay.
9 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid du alagad ni Jesus, nipakelagip de diya éng bakit purus a halimbawa i gamitén naa, bagay mégtoldu siya du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy éwan.
12 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip de, monda mapospusan de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.
13 Kanya halimbawa i gemtén ko, bagay mégtolduék dide; da maski metaék de, a mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan.

14 Natupad ngani dén dide tu ni-
hula ni Isayas, to pégkagi na ta kagi na
Diyos, a
‘Mégbati kam a mégbati, éy éwan moy
be mapospusan; lumameng
kam a lumameng, éy éwan kam
be maketa ta katutuhanan.
15 Da mehina i isipa di tolay a éye;
Mehirap a makabati i talinga dia,
nikihép de i mata dia. Dahilan, sala
de a meta, sala de a makabati, sala
de a mapospusan. Da sala de a mag-
soli diyakén,’ kagi na Diyos, ‘monda
pahusayén ko side.’
16 Pero sikam a alagad ko,” kagi ni
Jesus, “éy masuwerte kam, da maketa
kam, sakay makabati kam ta katu-
tuhanan.
17 Tandaan moy, meadu i purupeta
sakay mahusay a tolay a gustu de
meta i meeta moya, pero éwan de
neta. Sakay gustu de a mabati i
mébati moya, pero éwan de nabate.”

Ipaliwanag Na I Halimbawa Tungkul To Pégsabug

18 “Baten moy i kahulugen na hal-
imbawa tungkul ta mégsabug,” kagi
na.
19 “Mara du mégbati ta kagi a
tungkul ta péghari na Diyos, sakay
éwan de napospusan, éy kapareho
side no binhi a nepégsek to dilan. Ey
dumemét ti Satanas, a inagew na ta
isip de tu kagi a nabati de.
20 Ey tu nepégsek to bito-bito, mara
saya i makabatia ta kagi na Diyos, a
masaya side a tanggapén de agad.
21 Pero éwan side makatagal, da
kapareho side no binhi a éwan nak-
agimot. Méniwala side ta sandali,
pero kédemét na paghirap de, dahil ta
péniwala de, éy ginanan de tu tinang-
gap de.
22 Ey tu nepégsek to kalamonan,
mara saya i makabatia ta kagi na
Diyos, pero éwan magbunga tu kagi
na Diyos ta isip dia, da kapareho
side no binhi a nailongan. Mara i
nakailonga dide éy tu pégisip de ta
kabuhayan de sakay ta kayamanan
de.
23 Ey tu binhi a nesabug ta
mahusay a luta,” kagi ni Jesus, “mara
saya i makabatia ta kagi na Diyos, a
mapospusan de. Ey magbunga i kagi
na Diyos ta isip de ta tégsésandaan,
éy ta tégéném a pulu, éy ta tégételo a
pulu.”

Tu Halimbawa Tungkul Ta Lamon To Kapahayan

24 Nadid, kinagi na dide i esa man
dén a halimbawa: “I pégharia na
Diyos,” kagi na, “éy kapareho no
lélake a naghasik ta mahusay a binhi
to uma na.
25 Ey to esa kan a kélép, a tidug
san side, éy dinumemét tu kalbug
na, a tulos na nihasik to kapahayan i
medukés a lamon. Sakay minéglakad.
26 Nadid, to pégtubu no pahay, a
nagohay dén, éy minagtubu be kan tu
lamon a magkadukés.
27 Ey du utusan no lélake, éy inange
de kan a kinagi de diya, a ‘Ewan be-
man mahusay a binhi tu nihasik mo
to uma mo? Bakit melamon nadid?’
28 Ey kinagi kan no lélake, a ‘Saya i
gimita no esa a kalbug tam.’ ‘Ey anya,’
kagi de kan, ‘gustu mo bagutén me
diden ya?’
29 ‘Diyan moy,’ kagi na kan. ‘Makay
pati pahay éy mabagut moy.
30 Basta pabayan moy dén a
mégtubu a kapareho na pahay, a
hanggan ta pégladéy. Ey ta pégladéy,’
kagi na, ‘éy utusan ko san du
magladéy, a bagutén de pa du lamon,
sakay bédbéden de a monda ipatutod
ko. Sakay tu pahay éy ipalunpun de
ta kamalig ko.’ ”

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

31 Nadid, kinagi na dide i esa man
dén a halimbawa: “I péghari na
Diyos,” kagi na, “éy kapareho na éye:
Te esa kan wade a lélake a nagmula ta
isesa a bukél na mustasa to uma na.
32 Kakétihékan ya ta maski anya
a bukél, pero éng magtubu dén éy
kadikélan ya ta étanan a kayo, a
hanggan makapaglobun du manok
ta tingi-tingi na.”

33 Nadid, kinagi na dide i esa
man dén a halimbawa: "I péghari
na Diyos," kagi na, "éy kapareho no
pégpaalsa a ihalu no bébe to étélo a
takal a arina, éy umalsa tu étanan a
linamas."
34 Nadid, i étanan a kinagi ni Jesus a
éya du tolay, éy purus a halimbawa.
Ewan tu kinagi dide a éwan halim-
bawa.
35 Saya i pangtupada to nihula no
purupeta to araw, a
"Halimbawa kan i gamitén ni Cristo,
bagay magtoldu siya dide.
Ipaliwanag na dide i bagay a
éwan tu nakapospos sapul to
nipanglalang ta mundua."

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Lamon To Kapahayan

36 Nadid, gininanan ni Jesus du to-
lay, a sinomdép to bile. Ey nipake-
lagip diya du alagad na éng anya i
kahulugina no halimbawa tungkul to
lamon to kapahayan.
37 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tu
méghasik ta mahusay a binhi éy sakén
a lélake a gébwat ta langet.
38 Tu uma éy na mundua. I
mahusay a binhi éy du tolay
a pégharian na Diyos, sakay du
magkadukés a lamon éy du tolay a
pégharian ni Satanas.
39 Ey tu kalbug de a naghasik to
lamon, éy ti Satanas ngani dén. I
panahun a pégladéy éy saya i katapu-
san na mundua. Sakay du anghel i
magladéya.
40 Eng kodya i pémuhuna to lamon
a tutudén, éy kona be sa i pamuhuna
na anghel du tolay ta katapusan na
mundua.
41 Ey sakén i lélake a gébwat ta
langet. Ey utusan ko du anghel ko
a angen de puhunén du étanan a to-
lay ta kaharian ko a nangatéd ta
pagkasala, sakay puhunén de be du
étanan a mégimet ta medukés.
42 Sakay tulos ibatikal de ta dikél a
apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén
a mégéadiyoyén ta hirap de.
43 Ey nadid magdemlag a koman i
bilag du mahusay a tolay, ta kaharian
Nama de. Nadid," kagi ni Jesus, "éng
makabati kam, éy baten moy ya."

Iba a Halimbawa

44 "I péghari na Diyos," kagi na,
"éy koman i kayamanan a te liso to
uma. Mineta ya no esa a tolay, éy
tinapohan na a huway, a mépagés
siya a tahod. Nadid, minéglakad siya
a nibugtong na i étanan a ari-arian na,
sakay binugtong na i uma a éya.
45 "Kona be sa, i péghari na Diyos éy
koman i esa a lélake a mégnigosiyo ta
memahal a perlas.
46 Nadid, naketa dén siya ta esa
a perlas a mahalaga, éy minéglakad
sakay nibugtong na i étanan a ari-
arian na, sakay binugtong na tu per-
las.
47 "Kona be sa," kagi ni Jesus, "i
péghari na Diyos éy kapareho be na
esa a dikél a rambat a nibatikal to di-
get, sakay nakaalap ta meadu a sari-
sari a ikan.
48 Ey nadid, da minaputat dén éy
hinela de to baybay, sakay négiknud
sa du tolay a monda bukod-bukudén
de du ikan. Du mahusay a ikan, éy
niasék de to pégdétonan de, pero du
medukés éy nibut de dén.
49 Nadid," kagi na, "kona be sa i
manyaria ta katapusan na mundua!
Dumemét du anghel a ibukod de du
medukés to mahusay.
50 Sakay ibatikal de du medukés
ta dikél a apoy. Ey édsa sa side a
mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hi-
rap de.
51 "Ey anya, napospusan moy dén i
étanan a éya," kagi ni Jesus du alagad
na. Ey "O," kagi de.
52 "Kanya ngani i bawat maka-
pospos ta kagi na Diyos," kagi ni Je-
sus, "éng ipasakup be siya ta péghari
na Diyos diya, éy koman siya tu lélake
a makaalap to bodega na ta bigu
sakay ta dati be."

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

53 Nadid, to nipégkagi dén ni Jesus
diden ya a halimbawa, éy hinumek-
tat sa siya,

54 a nagsoli to sarili na a banuwan.
Ey kédemét na sa, éy nagtoldu siya
du tolay to kapilya de. Ey nagtaka
du nakabati diya. I kinagi dia, éy
"Ahe i nangalapana na éya a lélake ta
karunungan naa? Kodya i pékagimet
naa ta makataka-taka?
55 Ewan beman saye tu anak no
karpentero tam?" kagi de. "Ti ésiya
pa ina, éng éwan anak san ni Maria? I
top na a lélake éy de Santiago, ti Hose,
ti Simon, sakay ti Hudas.
56 Sakay du tétotop na a bébe, éy
mégiyan pabi se side," kagi de. "Bakit
mégpataas siya?"
57 Kona sa tu kinagi du tolay to
banwan ni Jesus. Kanya éwan side
naniwala diya ta éya.
Ey kinagi ni Jesus tungkul ta éya, a
"I purupeta éy iyégalang ta maski ahe.
Pero ta sarili na a banuwan, sakay
sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang."
58 Ey nadid, éwan minagimet ti Je-
sus ta éya ta meadu a makataka-taka,
da éwan side méniwala diya.

14

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, to panahun a éya, éy naba-
heta ni Mayor a Herod i tungkul ni
Jesus.
2 To pékabaheta na, éy kinagi na du
utusan na, a "Siya ti Juan a Mégbinyag
a nabuhay a huway. Kanya mak-
agimet siya ta makataka-taka."
3-4 Kanya binuno ti Juan, éy pin-
intasan na ti Mayor a Herod, a
kinékagi na ni Herod, a "Ewan maari
a mékiagum ka ni Herodias, da asawa
ina ni wadi mo." (Ti Herodias éy
asawa ni Pelip a wadi ni Herod).
Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a
nipihesu.
5 Gustu na be ipabunu ti Juan, pero
méganteng siya du Judeo, da kagi de a
purupeta ti Juan.
6 Nadid, kédemét no kapanganakan
ni Herod, éy nagsayaw to harap
du bisita na tu anak ni Herodias a
madiket. Ey ti Mayor a Herod, éy
mésahat siya to madiket.
7 Kanya nipangako na a iatéd na
diya i maski anya a agidén na.
8 Ey nadid, tu nibilin diya nena na,
éy kinagi no madiket a, "Gustu ko éy
iatéd mo diyakén nadid i penggan a te
déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!"
9 Nadid masiyadu a nagsisi ti
Herod, pero éwan siya nakaidel, dahil
to nipangako na ta harap du bisita na.
Kanya niutus na du sundalu a iatéd
de to madiket.
10 Ey nipaputol na ti Juan to pihe-
suan.
11 Ey niedton de tu ulo na to peng-
gan, sakay niatéd de be to madiket.
Sakay nitulos na dén nena na.
12 Ey du alagad ni Juan, éy inu-
mange sa side a nangalap to bangkay
na, a tulos de nielbéng. Ey to
péngielbéng de, éy inange de nibaheta
ni Jesus.

Tu Pémakan Na Ta Lima a Libu

13 To pékabati ni Jesus ta éya, éy sinu-
makay siya to abeng a inumange siya
to esa a lugar a éwan tu tolay. Pero du
tolay, pékabaheta de a hinumektat dén
siya, éy tinumagubet side, a namay-
bay side a linumekaw.
14 Ey to képundu ni Jesus to baybay,
éy neta na i meaadu a tolay, éy kinag-
bian na side. Sakay pinahusay na du
te saket dide.
15 Nadid, to giapon dén, éy kinagi
du alagad ni Jesus, a "Maistu, apon
dén, sakay édse kitam ta ilang a lu-
gare. Péglakadén mo dén di tolayae
du bariyo-bariyo ta éye, monda mak-
abugtong side ta kanén de."
16 "Diyan moy side péglakadén," kagi
ni Jesus, "sikam i mangatéda dide ta
kanén de."
17 "Ey pakodyan tam," kagi de,
"lima san a momon i bilon tama a
tinapay, sakay éduwa a pindang?"
18 "Dah, iatéd moy se," kagi na.
19 Nadid, pinaeknud na du tolay to
kalamonan, sakay inalap na tu lima
a tinapay, sakay tu éduwa a pindang.
Ey tinumangad siya ta langet a nag-
pasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-
puseng na tu tinapay, a niutus na du
alagad na a nihayin de du tolay.

20 Ey minéngan side a étanan a
minabsog side. Ey hinempésan du
alagad tu sobha, éy naputat pa tu
sapulu éy ta éduwa a gatang!
21 Ey lima a libu a lélake i minéngana
ta éya; bukod san du bébe éy ta anak.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

22 Nadid, pinasakay ni Jesus du ala-
gad na to abeng, a pinégdetol na side
ta dibilew. Ey siya, éy pinasoli na du
tolay ta bile de.
23 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti
Jesus to buked, a monda manalangin.
Ey kédemét no kélép, éy édsa sa siya a
isesa.
24 Du alagad, éy kéya dén side ta
ditaw, a sésalpukén side na tagmék, da
songsong tu abeng.
25 Nadid, to tamo a amulaldew, éy
tinumagubet dide ti Jesus, a méglakad
ta dibo na diget.
26 Ey du alagad, péketa de diya a
méglakad ta dibo na digita, éy inu-
manteng side a tahod, a kinumélanget
side, a kinagi de a "Bélet."
27 Pero kinagi dide ni Jesus, a
"Diyan kam méganteng, a sakén ye."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, "Eng siko
ngani ina, Panginoon, éy paangenék
pad sina ta dibo na digita."
29 Ey "Kadon," kagi ni Jesus. Kanya
inumogsad ti Pedro to abeng, a
méglakad ta dibo na digita a inu-
madene ni Jesus.
30 Pero to pékapansing na to pahés,
éy inumanteng siya, a nagsapul a in-
omléd. "Agawénék mo, Panginoon,"
kagi na.
31 Nadid, agad siya ginewat ni
Jesus. Sakay kinagi na, a "Bakit
mégalanganin ka, Pedro? Kétihék bale
san i péniwala mo diyakén."
32 Ey nadid, késakay de to abeng, éy
hinumintu tu pahés.
33 Ey du alagad, sinumamba side
diya, a kinagi de, a "Tunay ka ngani
a anak na Diyos!"
34 Nadid, to kéahabes de, éy pinu-
mundu side ta Genesaret.
35 Ey du tolay ta éya, pékatenggi de ni
Jesus, éy nibaheta de agad du étanan a
bariyo ta éya, monda niange de diya i
étanan a te ladu.
36 Ey nékiohon side diya éng maari,
éy kébilan du te ladu i ontok san na
badu na. Ey du étanan a nangkébil to
badu na, éy naghusay.

15

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid éy te inumange ni Jesus a
Pariseyo, sakay maistu na rilihiyon,
a gébwat side ta Jerusalem. Kinagi de
diya, a
2 "Bakit du alagad mo, éy lélabagén
de tu pégtoldu a nipamana dikitam du
ninunu tam? Da éng méngan side, éy
éwan de ugisan i kamét de a kona ta
ugali na rilihiyon tam."
3 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "bakit
lélabagén moy i utus na Diyos a
monda sugsugén moy tu ugali na
rilihiyon moy?
4 Da kagi na utus na Diyos, éy
'Igalang mo tama mo éy tena mo,
sakay tu mégkagi ta medukés ta ama
na éy ta ina na, éy dapat ipabuno
siya.'
5 Pero sikam, éy iyétoldu moy a
maski te hirap tu ama no lélake, éy ta
ina na, éy éwan siya tu kailangan a
tumulung dide, da iatéd na ta Diyos i
metulung na maka dide a kuhata.
6 Kanya pébayan moy tu utus na
Diyos, alang-alang ta mana moy a
pégtoldu.
7 Sikam a mégkukunwari a éwan
kam tu kasalanan!" kagi ni Je-
sus. "Tama bale i nihulaa ni Isayas
tungkul dikam:
8 'Diden ya a tolay,' kagi na Diyos,
'éy igalangék de ta labi dia; pero ta
isip dia éy éwan.
9 Ewan tu pasa tu pégsamba de
diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos
tu pégtoldu de, pero éwan.' "

Anya I Mégpadukésa Ta Tolay

10 Nadid, pinaadene ni Jesus du
tolay diya, sakay kinagi na dide, a
"Mégbati kam a isipén moy i kagin
kuae:

11 Ewan tu isubu na tolay i maka-
pagpadukésa diya ta mata na Diyos;
éng'wan tu bumébéswal ta labi na to-
lay, éy saya i magpadukésa diya."
12 Nadid, kétapos na éya, éy inu-
madene du alagad ni Jesus, a ki-
nagi de diya, a "Napospusan mo a
mégdamdam du Pariseyo to kinagi
mo?"
13-14 "Pabayan moy side," kagi ni
Jesus. "Bagutén Nama ko i bawat
halaman a éwan na nimula. Palagi
side a mégakay ta tolay, pero buhék
be side. Bagay buhék i magakay ta
buhék be, éy pareho side a matépduk
ta ébut."
15 Ey kinagi ni Pedro, a "Ipaliwanag
mo dikame i kahulugina no nihalim-
bawa mo."
16 "Ataay," kagi ni Jesus, "éwan moy
bale be napospusan?
17 Ewan moy tukoy i isubu moy
éy tumulos san ta tiyan, sakay iyétay
moy?
18 Pero tu bumébéswal ta labi, éy
kagi ya a gébwat ta isip na tolay. Saya
i magpadukésa ta tolay, da méngatéd
dide ta kasalanan de.
19 Dahilan, ta isip na tolay i
kégébwatan na medukés. Da mégisip
side ta pémuno, péngibébi, péngilélake,
pégtako, mégbuli-buli, sakay péngupos.
20 Diden ya i magpadukésa ta tolay.
Pero tu méngan a éwan maguges ta
kamét, éwan ya kasalanan."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

21 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a
inumange ta dumanég a se na Tiro
sakay ta Sidon.
22 Te bébe sa a taga Kananea a
inumadene ni Jesus a kinékagi na
ta medegsén, a "Panginoon, Apo ni
Dabid! Kagbianék mo! Tu anak ko
a bébe, éy binang-aw na dimonyo,
sakay masiyadu siya a méghirap."
23 Pero ti Jesus, éy éwan sinumeng-
bet diya. Sakay kinagi diya du ala-
gad na, a "Péglakadén mo dén siya!
Mepehéng siya a umunonod diki-
tam."
24 Ey kinagi ni Jesus, éy "Du Judeo
san i niutusa diyakén Nama ko; du
tupa ni Israel a netawtaw."
25 Pero nadid, inumadene tu bébe a
linumuhud ta harap ni Jesus, a kinagi
na, a "Tulunganék pad, Panginoon."
26 "Ewan maari a alapén ko tu
kanén na anak," kagi ni Jesus, "a
monda ipakan ko du aso."
27 "Tahod ngani, Panginoon," kagi
no bébe, "pero du aso éy méngan be
side ta mumo a métépduk to lamesa
no amo de."
28 Kanya nadid, éy kinagi ni Je-
sus diya, a "Dikél i péniwala mo!
Pumayagék ta nipékiohon mua." Ey to
éya be san a oras éy naghusay tu anak
na.

Pinahusay Ni Jesus I Meadu

29 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a
inumange siya ta diget na Galilea. Ey
sinumangkay siya to buked ta éya, a
négiknud sa siya.
30 Ey dinumemét diya i meaadu a
tolay, a te kébil side ta pile, sakay
buhék, sakay lumpu, sakay bulol,
sakay meadu pa a iba. Niedton de
du te ladu ta harapa ni Jesus, éy
pinahusay na side.
31 Ey dudu tolay sa, éy nagtaka side
to péketa de a mégkagi dén du bulol,
sakay méképéglakad dén du lumpu,
sakay méketa dén du buhék. Ey nag-
puri side ta Diyos.

Tu Pémakan Na Ta Epat a Libu

32 Nadid, dinulawan ni Jesus du
alagad na, a kinagi na dide, a "Kag-
bian ko di tolay a éye. Etélo dén a
aldew a kaguman ko side éy éwan
dén side tu makan. Sala ko side
a péglakadén a mégalép; makay ka-
puyén side ta dilana."
33 Ey kinagi du alagad na, a "Ahe i
pangalapan tama ta ipakan tam dide
ta ilanga a lugare?"
34 "Ey sénganya," kagi na, "i bilon
moya sina a tinapay?" "Pitu a
momon," kagi de, "sakay sénganya a
kékétihék a ikan."
35 Nadid, pinaeknud na dudu tolay
to luta.

36 Sakay inalap na tu pitu a tinapay
sakay du ikan. Nadid, to pégpasalamat
na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na
ya, sakay niatéd na du alagad na, a
tulos nihayin de du tolay.
37 Ey minéngan side a étanan a
minabsog side. Nadid, hinempésan
du alagad tu sobha, éy naputat pa tu
pitu a gatang.
38 Epat a libu a lélake i minéngana ta
éya; bukod pa du bébe éy ta anak.
39 Nadid, pinéglakad ni Jesus dudu
tolay, sakay sinumakay siya to abeng,
a naglakad ta Magadan.

16

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

1 Nadid, inumange ni Jesus i
sénganya a Pariseyo, sakay du
Saduseyo. Puhubaan de siya a pilitén
de a ipeta na dide i tanda a makataka-
taka ta langet.
2 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Mépospusan moy i tanda na
panahun, da éng apon dén éy kagi
moy a mahusay i panahun ta gabia,
da medemlag i langet.
3 Ey ta gagabi éy kékagin moy a
maguden, da mediklém i langet.
Nabasa moy bale i tanda ta langet,
pero éwan moy tukoy du tanda a
mégpatunay diyakén!
4 Diden ye a lahi a Judeo éy
magkadukés," kagi ni Jesus. "Pin-
abayan moy dén i Diyos. Pilitén ék
moy a ipéta ko dikam i tanda, pero
éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng
'wan tu nanyari san ni Purupeta
Honas to araw." Nadid, to pégkagi
ni Jesus ta éya dide, éy gininanan na
side.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo

5 Nadid, kédemét de ta dibilew, éy
naleksapan bale du alagad a nagkébil
ta bilon de a tinapay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mangi-
lag kam ta pégpaalsa du Pariseyo
sakay du Saduseyo."
7 Ey du alagad, pékabati de ta éya,
éy mégpéguhon side éng anya i kahu-
lugen na éya. "Kodya éwan kitam tu
kébil a tinapay," kagi de. "Kanya na
wade kinagi i éya."
8 Ey tukoy ni Jesus tu uhon de,
kanya kinagi na dide, a "Bakit
péguhunan moy a éwan kam tu bilon
a tinapay? Masiyadu a kétihék tu
péniwala moy!
9 Ewan moy beman tukoy a éwan
tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan
moy natandaan tu pémuseng-puseng
ko to lima a tinapay a para ta lima
a libu? Sénganya a gatang i sobha a
nihempés moy?
10 Sakay tu pitu a tinapay para ta
épat a libu, éy sénganya a gatang i
sobha a nihempés moy?
11 Bakit, éwan moy napospusan a
bakén a tinapay i pégkagian kua?
Eng'wan, i pégkagian kua a talaga
éy mangilag kam ta pégpaalsa du
Pariseyo, sakay du Saduseyo."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy napospusan de dén a bakén
a tinapay i pangilagen dia, éng'wan
tu pégtoldu du Pariseyo sakay du
Saduseyo.

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

13 Nadid, to kédemét de Jesus ta
Sesarea-Pilipo, éy kinagi na du alagad
na, a "Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na
tolay? Ti ésiya kan i lélake a gébwat ta
langet?"
14 Ey kinagi du alagad na, a "I
kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a
Mégbinyag. Kagi man dén na iba a ti
Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a
ti Heremias ka, o purupeta ka kan a
esa."
15 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i
isip moya? Ti ésiyaék?"
16 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Siko
i Cristo a tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta mundua! Siko i anak na
tunay a Diyos."
17 "Masuwerte ka, Simon," kagi ni
Jesus, "da éwan tolay i néngipaliwanag
ta éya diko, éng'wan Tama ko ta
langet.
18 Ey tandaan mo, i pégngahen kua
diko éy Pedro (kahulugen ni Pedro ta

kagi na Judeo éy bito). Ey ta dibo na bitoae, éy pataknégén ko i simbaan ko, du sakup ko a tolay; éy éwan side madaig na kapangyarian ni Satanas.
19 Iatéd ko diko a siko i tagapamahala du pégharian na Diyos a tolay. Tu ipagbawal mo ta mundua éy ipagbawal be ta langet, sakay tu pakultaden mo ta mundua, éy pakultaden be ya ta langet."
20 Nadid, to pégkagi na ta éya ni Pedro, éy nibilin na du alagad na ta mahigpit a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

21 Nadid, sapul ta éya a oras, éy nipagtapat dén ni Jesus du alagad na a kailangan a umange siya ta Jerusalem, a magtiis sa ta meadu, a pahirapan siya du te tungkulin a Judeo. "Ipabunoék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy mabuhayék."
22 Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na siya, a "Panginoon," kagi na, "diyan ka mégkagi ta kona sa. Ewan ka mate ta kona sa."
23 Pero hinumarap ti Jesus diya a kinagi na, a "Umadeyo ka dén, Satanas! Sésawayénék mo. Ewan ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng 'wan ta kaluuben na tolay."
24 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén, éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay.
25 Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na alangalang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.
26 Anya i pékinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan na makamtan i buhay a éwan tu katapusan? Anya beman i bayada na tolay a mate a monda magsoli tu buhay na?
27 Da sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey magsoliék se a talaga a kébil ko i kapangyarian Nama ko, sakay kaguman ko du anghel ko. Ey kédemét ko, éy gantian ko du étanan a tolay ayun to ginimet de.
28 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan éwanék de meta a magsoli se a maghari. Sakén a lélake a gébwat ta langet."

17

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

1 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay de Santiago a patwade (ti Juan i wadi na). Nanohobuk side to melangkaw a buked.
2 Ey to édsa de sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus. I mata naa éy nagdemlag a koman i bilag, sakay linumatak i badu naa a medemlag be dén.
3 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti Moises sakay ti Elias, a kauhon ni Jesus.
4 Ey ti Pedro, kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam san dén. Eng gustu mo, éy pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias."
5 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy tinaklében side no medemlag a kuném. Ey kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i mahal kua a anak, a kasahatan ko a tahod. Baten moy siya."
6 Ey du étélo a alagad, pékabati de ta éya, éy inumanteng side a tulos side minedapa.
7 Pero inadenean side ni Jesus a kembilan na side, a kinagi na, a "Tumaknég kam dén, a diyan kam méganteng."
8 Ey to kéadngas de, éy éwan side tu mineta, éng'wan basta ti Jesus.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy kinagi ni Jesus dide, a "Diyan moy kékagin ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan éwanék mabuhay a

huway, sakén a lélake a gébwat ta
langet."
10 Ey kinagi du alagad diya, a "Bakit
du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de
a meditol kan se ti Elias a umange,
bagu tu tagapagligtas ta mundua?"
11 "Tahod ngani," kagi ni Jesus,
"umange pa se ti Elias a talaga, a
monda paghandaén na i étanan.
12 Pero tandaan moy, inumange
dén se ti Elias, pero éwan siya
natenggi na tolay. Basta linoko de
siya ayun to gustu de. Kona be sa
sakén, pahirapanék de be. Sakén a
lélake a gébwat ta langet."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta
éya, éy napospusan dén du alagad a
ti Juan bale a Mégbinyag i pinégkagian
naa.

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de to meadu a tolay,
éy inumadene diya i esa a lélake, a
linumuhud ta harapa ni Jesus, a ki-
nagi na, a
15 "Panginoon, kagbian mo tu anak
ko. Basta manghimatay siya, a
masiyadu i hirap naa éng sumingga,
da medalas siya a metumba ta apoy,
o dikaya ta dinom.
16 Ey niange ko dén siya du ala-
gad mo," kagi na, "pero éwan de na-
pahusay."
17 Ey kinagi ni Jesus, a "Medukés
a lahi di tolaya ta éye, da éwan kam
méniwala! Pakodyan ko se a magtiis
dikam? Nay, iange moy se tu anak."
18 Nadid, to péngkébil de to anak
diya, éy pinégkagian ni Jesus tu di-
monyo, éy inumibut dén siya to anak,
sakay tu anak éy naghusay agad.
19 Kétapos na éya, éy nipakelagip du
alagad ni Jesus ta lihim, éng bakit
éwan de napaibut tu dimonyo.
20 Ey kinagi ni Jesus, éy "Da kétihék
pabi i péniwala moya. Da tandaan
moy, tu péniwala moy ta Diyos, maski
koman san i kadikél na bukél na mus-
tasa, éy makagimet kam ta maski
anya. Maski kagi moy ta bukida in-
aeh, a 'Umadeyo ka,' éy umadeyo ina
a talaga.
21 Pero i kona sa a dimonyo, éy
éwan moy mapaibut éng'wan kam pa
manalangin, sakay magkulasiyon."
22 Nadid, kédulug du alagad ta
Galilea, éy kinagi ni Jesus dide, a
"Sakén a lélake a gébwat ta langet, éy
itokyonék de,
23 sakay bunonék de. Pero
mabuhayék a huway ta ikatélo a
aldew." Ey du alagad, pékabati de ta
éya, éy mélungkut side.

Péngatéd Ta Buwes Para Ta Templo

24 Nadid, kédemét de ta Kaper-
naum, éy du mégsingeh ta buwes para
ta Templo, éy kinagi de ni Pedro, a
"Anya, méngatéd tu maistu moy ta
buwes para ta Templo?"
25 Ey "O," kagi ni Pedro, "méngatéd
siya." Nadid, kédemét ni Pedro to bile,
éy kinagi agad ni Jesus diya, a "Anya
i isip mua, Simon? Ta munduae, éy
ti ésiya i méngatéda ta buwes ta hari,
du sarili na a top, o du éwan na kagu-
man?"
26 "Du éwan na kaguman," kagi ni
Pedro. Ey kinagi ni Jesus, a "Nadid,
éng kona sa, du top na hari, éy éwan
side tu kailangan a mangatéd. Ey siki-
tam, da top kitam na Diyos, éy éwan
kitam be tu kailangan a mangatéd ta
para ta bile na a Templo.
27 Pero maski kona sa," kagi ni Je-
sus, "éy maigi pa éy mangatéd ki-
tam, monda éwan side mégingél diki-
tam. Kanya umange ka nadid ta
diget, Pedro, a manogbek. Ey tu
purumeru a ikan a maalap mo, éy
patuyabén mo tu labi na, éy meta mo
sa i plata. Alapén mo a tulos ibayad
mo ta buwes tam."

18

Ti Esiya I Mataasa?

1 Ta éya a oras, éy kinagi du alagad
ni Jesus, a "Ti ésiya i mataasa ta kahar-
ian na Diyos ta langet?"
2 Ey ti Jesus, dinulawan na tu esa a
anak, sakay pinataknég na ta harap
dia.
3 "Tandaan moy ye," kagi na. "Eng
éwan kam magbagu, a magpababa

a kona ta anakae, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na Diyos.
4 Da maski ti ésiya i magpakababa a
kona ta anakae, éy siya i mataasa ta
kaharian na Diyos.
5 Sakay maski ti ésiya i tumanggap
ta esa a kona se a anak, dahil ta
péniwala na diyakén, éy bilang sakén
dén i tinanggap naa."

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

6 "Maigi pa ta esa a tolay, éy
kalukalan ta bito i leg naa, sakay
ietbung ta ditaw, kesira ta makapan-
gatéd siya ta ipagkasala na mababa a
tolay a méniwala diyakén.
7 Mehirap a talaga i kalagayan
na tolay ta mundua, dahilan éy
te méngatéd dide ta ipagkasala de.
Ewan maibut maski nikésiya i tolay
a méngatéd ta kasalanan. Pero
makaanteng i kesapitan na kona sa
a tolay!
8 "Eng na kamét mua, o dikaya
na tikéd mua i mangatéd diko ta
ipagkasala mo," kagi ni Jesus, "éy
kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa
éy umange ka ta langet a putéd, kesira
ta éduwa i kamét mo éy ibut ka pa ta
apoy a éwan tu kéédép.
9 Sakay éng na mata mua i man-
gatéd diko ta ipagkasala mo, éy
lugitén mo sakay ibut mo! Maigi pa éy
umange ka ta langet a buhék, kesira
ta éduwa i mata mua éy ibut ka ta apoy
ta impiyerno."

Tu Halimbawa No Minebut a Tupa

10 "Mangilag kam," kagi ni Jesus,
"a diyan moy apién i maski ti ésiya
a anak. Da tandaan moy, du anghel
a mégalaga dide éy palagi side a ka-
harap Nama ko."
11 (Da inumange se i lélake a gébwat
ta langet a monda iligtas na du tolay
a mebut.)
12 "Anya i isip moya a gemtén na
esa a tolay a te alila ta sandaan
a tupa éng mebut i esa dide? Gi-
nanan na a talaga du siyam a pulu
éy ta siyam to pégpastoran na dide, a
monda ahayukén na tu nebut.
13 Ey nadid, pag mineta na ya éy
masahat siya diya a talaga, kesira du
nabuhay na a tupa a éwan minebut.
14 Nadid, kona man sa, éy éwan
kaluuben Nama moy ta langet a ma-
pahamak i maski esa diden ye a
mababa a tolay."

Eng Te Kasalanan I Esa a Top Mo Ta Péniwala

15 "Eng magkasala diko i esa a
top mo, éy gombék ka diya sakay
méguhon kam a éduwa ta éwan tu mak-
abati dikam. Eng méniwala siya diko,
éy magsuyuan kam a huway a kona
to dati.
16 Nadid, éng éwan siya méniwala
diko, éy mangalap ka ta manga éduwa
a kaguman mo, a monda sistiguan de
éng anya i péguhunan moya.
17 Nadid, éng éwan be siya méniwala
dide, éy kagin moy ya du kakaguman
moy ta simbaan. Sakay éng éwan
pa siya méniwala du kakaguman moy
ta simbaan, éy ibilang moy siya a
medukés, a adeyo dén ta Diyos.
18 "Tandaan moy ye: tu ipagbawal
moy ta mundua éy ipagbawal be
ta langet, sakay tu pakultaden moy
ta mundua, éy pakultaden be ya ta
langet.
19 "Ey tandaan moy ye, éng te éduwa
dikam ta éye ta munduae a magkaisa
a manalangin, éy talaga a pagkalu-
uben kam Nama ko ta langet.
20 Dahilan maski ta ahe, éng te
éduwa o dikaya étélo a magkapisan
dahil ta péniwala de diyakén, éy édsaék
be sa dide."

Tu Halimbawa Tungkul To

Utusan a Ewan Mégpatawad

21 Nadid, inumadene ti Pedro ni
Jesus, a kinagi na, a "Panginoon,
sénganya a beses a patawadén ko tu
kaguman ko a sosoli a magkasala
diyakén? Maski pitu a beses,
patawadén ko pa?"
22 "Maski higit pa ta éya i kasalanan
na diko, éy patawadén mo pa," kagi ni
Jesus. "Maski pitu a pulu a beses, éy
patawadén mo pa siya.

23 Dahilan i pégharia na Diyos éy kapareho na éye: Mara te hari kan a kinagi na a pagbayadén na du utusan na, da te utang side diya.
24 Ey tu neditol a nipauwet na, éy tu te utang a meaadu a libu-libu a pisu.
25 Anya da éwan siya tu ibayad, éy inutusan kan no amo na, a ibugtong de siya, pati tu asawa na, sakay du anak na, sakay étanan a ari-arian na, monda makabayad.
26 Nadid tu utusan, éy linumuhud kan siya to harap no amo na, a nékikakagbi. 'Pakultadenék mo ta esa a panahun,' kagi na kan, 'éy bayaden ko i étanan a utang ko diko.'
27 Nadid, kinagbian kan siya no amo na; kanya pinatawad na to étanan a utang na, sakay pinéglakad na siya.
28 "Pero nadid, kéhektat sa no utusan, éy neta na kan tu kaguman na a te utang be diya ta sandaan san a pisu. Ey kembilan na siya agad a sinakal, a kinagi na kan, a 'Nay, magbayad ka dén to utang mo diyakén.'
29 Ey tu sinakal na, éy linumuhud diya a tinumawad diya. 'Pakultadenék mo pa,' kagi na, 'éy bayaden ta ka.'
30 Pero tu utusan, éy éwan kan siya pinumayag; éng'wan nipepihesu na hanggan éwan siya makabayad.
31 "Ey du kakaguman de a utusan, péketa de ta nanyari a éya, éy mégisipisip kan side, a tulos inumange side to amo de a niabla de i étanan a nanyari.
32 Ey pékabaheta no amo de, éy nipauwet na kan tu utusan na. 'Siko, napakasiyadu ka a dukés!' kagi na kan. 'Isip ko pinatawad ta ka ta étanan a utang mo, da nékikakagbi ka diyakén.
33 Kinagbian ta ka, pero siko éy éwan mo kagbian tu kaguman mo!'
34 Ey nadid, dahil ta iyamut no amo na, éy nipepihesu na kan siya hanggan éwan na mabayaden tu utang na a étanan.
35 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona be sa i gemténa dikam Nama ko ta langet, éng éwan moy patawadén du kaguman moy."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

19

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy hinumektat siya ta Galilea, a tulos na ta Hudea, ta dibilewa na Hordan.
2 Meadu a tolay i tinumagubet diya ta éya, éy pinahusay na sa side.
3 Te Pariseyo a inumadene diya ta éya, a talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan na lélake i asawa na ta maski anya a dahilan?"
4 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan moy wade pabi nabasa to kasulatan, to pénglalang na Diyos, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
5 Sakay kinagi be na Diyos, éy 'Dahilan ta éya, éy ginanan no lélake dena na éy tama na, monda mékiagum to asawa na; éy maging isesa side.'
6 Kanya éwan dén side éduwa," kagi ni Jesus, "éng'wan esa san dén side. Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén na tolay."
7 "Nadid, éng kona sa," kagi du Pariseyo, "éy bakit niutus ni Moises a atdinan kan na lélake tu asawa na ta kasulatan ta péghiwalay, bagu na siya hiwalayan?"
8 "Dahil ta kaktog na isip moya," kagi ni Jesus, "kanya kam pinakultaden ni Moises a hiwalayan moy i asawa moya. Pero éwan sa kona to sapul.
9 Ey tandaan moy ye, maski ti ésiya a lélake, éng humiwalay ta asawa na, sakay éwan na be siya nipéngilélake, éng mangasawa siya ta iba, éy méngibébi dén siya a talaga ta mata na Diyos."
10 "Eng kona sa," kagi du alagad, "éy maigi pa éy diyan dén mangasawa."
11 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan maari a tupadén na lélake i éya, éng éwan du pinagkaluuben san na Diyos.

12 Dahilan éy te iba-iba a lélake a éwan makaasawa: i sénganya éy dahilan ta katétubu de a kalagayan de; kanya nagkakuna sa du iba éy dahilan ta gimet na iba a tolay dide. Sakay te lélake be a éwan makaasawa dahil ta tarabaho de ta Diyos. Eng maari, éy tanggapén moy dén i pégtoldu ko a éye."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Te nagkébil du anak de ni Jesus, a monda itupu na i kamét na dide a ipanalangin na side. Ey pinégkagian side du alagad.
14 Pero kinagi ni Jesus, a "Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina."
15 Ey tulos nitupu na dide i kamét naa bagu siya hinumektat.

Tu Lélake a Mayaman

16 Te esa a lélake a inumange ni Jesus, a kinagi na diya, a "Maistu, anya wade i mahusay a gemtén ko, a monda magkamitek ta buhay a éwan tu katapusan?"
17 Ey kinagi ni Jesus, a "Bakit pakelagipanék mo éng anya i mahusaya? Isesa san i mahusaya. Eng gustu mo a magkamit ta buhay a éwan tu katapusan, éy sundin mo i utus na Diyos."
18 "Ahe a utus," kagi na. Ey kagi ni Jesus, a "Diyan ka mamuno, diyan ka méngibébi, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli,
19 sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo, sakay mahalén mo i kapareho mo a kaparis ta pégmahal mo ta bégi mua."
20 "Sinunud ko dén ina a étanan," kagi no lélake, "anya pa i dapat ko a gemtén?"
21 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng gustu mo a maging mahusay ka, éy ange mo ibugtong tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan na, éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid, sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén."
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy nalungkut dén siya, a hinumektat dén, da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mehirap a talaga a makasdép i mayaman ta kaharian na Diyos.
24 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i mayaman ta kaharian na Diyos."
25 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy nagtaka side a tahod, a kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?"
26 Ey tinitigen side ni Jesus, a kinagi na, a "Tama ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya."
27 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Entan mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén i étanan, a kinumuyog kame diko. Anya i gantimpala mia?"
28 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus; "sakén i lélake a gébwat ta langet. Pag maghariék ta bigu a mundu, éy sikam a alagad ko a labindalawa, éy maghari kam be du labindalawa a lahi na Judeo, du apo-apo ni Israel.
29 Sakay i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na éy ta luta na alang-alang diyakén, éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid, sakay atdinan na be siya ta buhay a éwan tu katapusan.
30 Pero meadu du mataas nadid, éy side i mababaa; sakay du mababa nadid, éy side i mataasa ta éya."

20

Du Mégtarabaho Ta Luta No Lélake

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a "I paghari na Diyos éy kapareho na éye: Mara te lélake a linumuwas to amulaldew, a mangenta ta magtarabaho to luta na.
2 Du neditol a inalap na, éy nagkasundu side a mamisu i upa de ta maghapun. Ey pinaange na side to luta na.
3 Mamaya-maya, éy linumwas siya a huway to alas nuwebe i bilag, éy

neta na du tolay a te taknég san to palengke.
4 Ey kinagi na dide, a 'Magtarabaho kam be dén ta luta ko, éy upaan ta kam ta gustu moy.' Ey tulos side a nagtarabaho.
5 Mamaya-maya, linumwas man dén siya to alas dose i bilag, sakay to alas tres, éy kona be sa i ginamet naa.
6 Nadid, to manga alas singku dén, éy linumwas man dén siya a huway, éy naketa man dén siya ta éwan tu tarabaho. Ey kinagi na dide, a 'Bakit tu kataknég moy san se nadid a maghapun?'
7 'Ey éwan kame tu tarabaho,' kagi de. 'Ey sigi,' kagi no lélake, 'magtarabaho kam dén diyakén ta luta ko yae.'
8 "Nadid, késibig de to apon, éy kinagi no lélake to porman, a 'Nay, dulawan mo dén du mégtarabaho, sakay atdinan mo side ta upa de. Bayaden mo pa du ménegipo bagu du neditol.'
9 Nadid, du nagsapul a nagtarabaho to alas singku, éy upaan na side ta mamisu.
10 Kanya du neditol, pégsingeh de éy akala de éy upaan side ta mahigit pa du ménegipo. Pero mamisu bale be san i upa dia.
11 Ey to pénanggap de, éy naglekramo side to te koo to luta.
12 'Bakit,' kagi de, 'esa oras san du ménegipo a mégtarabaho, pero sikame, éy nagtiis kame ta pasi no bilag to maghapun. Bakit pareho kame san tu upa?'
13 Ey kinagi no lélake dide, a 'Anya, kadimoy, dinaya ta kam? Isip ko nagkasundu kitam ta upa a mamisu ta maghapun?
14 Alapén moy dén i upa moya, sakay méglakad kam dén. Eng gustu ko upaan ko du ménegipo ta kapareho na upa moya,
15 éy éwan ko beman magimet i gustu ko ta sarili ko a kuhata? Ataay, managhili kam beman da gustu ko mangatéd ta mahusay?'
16 "Kanya," kagi ni Jesus, "du ménegipo nadid a méniwala, éy side i mégdetol ta esa a panahun. Sakay du neditol nadid, éy side i ménegipua ta éya."

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunuén Siya

17 Nadid, to péglakad de Jesus ta Jerusalem, éy nibukod na du labindalawa a alagad na, a kinagi na dide, a
18 "Entan moy, umange kitam nadid ta Jerusalem. Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey ta éya éy itokyonék de du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon. Ey side i magpabunua diyakén.
19 Ey itugénék de di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de sakay balbalénék de, sakay ipakoék de ta kudos. Ey ta ikatélo a aldew, éy mabuhayék a huway."

Tu Ina De Santiago Ey Nékiohon Ni Jesus

20 Nadid, éy inumadene ni Jesus tu asawa ni Sebedeo, a kaguman na du anak na a éduwa. Ey linumuhud siya diya a nékiohon diya.
21 "Anya i gustu mua?" kagi ni Jesus. Ey kinagi no bébe, a "Maano, atdinan mo i éduwa a éye a anak ko ta katungkulan de a side i bisi mo, a side i kaguman mo éng maghari ka."
22 "Ewan moy tukoy i pékiohon moya," kagi ni Jesus. "Kaya moy wade a matiis i hirapa a tiisén ko?" "O," kagi de, "kaya me."
23 "I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani be," kagi ni Jesus, "péro éwan sakén i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a maghari. I éya a kinagi moy éy para du pinaghandaan Nama ko."
24 Nadid, to pékabati ta éya du sapulu a iba a alagad, éy nagingél side du patwadi.
25 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan, a kinagi na dide, a "Tukoy moy dén du mataas a tolay, éy mégéutusén side du mababa.
26-27 Pero diyan sa kona i ugali moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i

gustu a mataas, éy dapat a maging utusan siya.
28 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet," kagi ni Jesus. "Ewanék se inumange a monda utusan ko i tolay, éng'wan sakén i utusan na tolay. Sakay inumangeék be se a monda iatéd ko i buhay ko a monda matubus ko i meadu a tolay."

Ginamot Na Du Eduwa a Buhék

29 Nadid, to kéhektat de ta Heriko, éy meadu i inumunonoda ni Jesus.
30 Ey nadid éy te éduwa a buhék a te eknud to digdig no dilan. Ey pékabati de a sumalegéd dén ti Jesus, éy dinumulaw side a kinagi de, a "Panginoon, Apo ni Dabid, kagbian mo kame pad!"
31 Ey du tolay sa, sinaway de side a diyan side tu pehéng. Pero lalo pa side a dinumulaw, a kinagi de, a "Panginoon, kagbian mo kame!"
32 Nadid, pékabati dide ni Jesus, éy dinulawan na side a kinagi na dide, a "Anya i gustu moya a gemtén ko dikam?"
33 Ey kinagi de, a "Panginoon, pabulagén mo kame pad."
34 Ey ti Jesus, éy kinagbian na side, a kembilan na i mata dia. Ey agad side naketa, tulos kinumuyog side diya.

21

Dumemét De Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage, sakay ta Buked na Olibo, a adene dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa a alagad na.
2 "Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae," kagi na, "éy meta moy sa agad i kabayo a te egut, a te anak. Ukadén moy a iange moy se diyakén.
3 Eng te magpakelagip dikam, éy kagi moy a kailangan na Panginoon, éy iatéd na agad dikam."
4 Nadid, éy nanyari ya a monda matupad tu nihula no purupeta to araw, a kinagi na, a
5 "Kagi moy du tolay ta Jerusalem, a 'Entan moy, dumemét dikam tu hari moy. Mebait siya, sakay te sakay ta bul-o a kabayo.' "
6 Nadid, inumange sa du alagad a ginimet de tu utus ni Jesus.
7 Tulos nitugén de ni Jesus tu kabayo sakay tu anak na, sakay sinapinan de side to damit de. Sakay sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de to kamino a dimanén ni Jesus. Du iba éy nagkétol ta sangasanga, a nilatag de be to dimanén na. (Saya i pénggalang dia ta hari.)
9 Nagpagdulaw du tolay a mégdetol sakay du ménegipo, a kinagi de, a "Mabuhay i apuae ni Dabid a maghari. Basbasan maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se! Purien be siya ta langet!"
10 Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy nagulo i buu a banuwan. "Ti ésiya wade ina?" kagi de.
11 Ey meadu a négkagi a "Ti Jesus ina, a purupeta siya a taga Nasaret, ta Galilea."

Somdép Ti Jesus To Templo

12 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo, a pinaibut na sa du mamugtong sakay du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden du mégtinda ta palapati.
13 I kinagi naa éy "Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na mégdaya!"
14 Du buhék sakay du pile, éy inumange side ni Jesus to Templo, éy pinahusay na side.
15 Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, péketa de ta memahal a ginimet na, éy mégingél side. Sakay mégingél be side du anak a mégpégdulaw ta lubuk no Templo, a "Mabuhay i apua ni Dabid a maghari!"
16 "Entan mo," kagi de ni Jesus, "éwan mo mébati i kékagin di anaka?

Mégkamali side!” “Nabati ko,” kagi ni Jesus. “Ataay, éwan moy bale pabi nabasa i kona sa a kagi ta libru na Diyos, a ‘Tinolduan mo kan du anak a monda purién de ka ta mahusay’?”
17 Ey nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy hinumektat siya a linumwas ta banuwan, a inumange ta Betania. Ey minatidug sa siya.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan a Kayo a Ewan Mégbunga

18 Nadid, to gagabi dén, éy nagsoli ti Jesus ta banuwan. Habang méglakad siya éy mégalép dén.
19 Ey péketa na to kayo a igos to digdig no dilan, éy inadenean na. Pero éwan siya tu mineta a bunga na. Kanya kinagi na to kayo, a “Ewan ka dén magbunga a hanggan, maski nikésiya!” Ey agad nalanés tu don na.
20 Péketa du alagad ta éya, éy nagtaka side. “Bakit nalanés agad i kayo a éye,” kagi de.
21 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tandaan moy, éng méniwala kam, a éwan kam mégalanganin, éy magimet moy be i ginamet ko a éye ta kayoae. Ey éwan san ina. Maski kagi moy ta buked a éye, a ‘Umibut ka sina a bumatikal ka ta diget ya,’ éy manyari ya a talaga.
22 Sakay maski anya i agidén moya ta panalangin, éy maalap moy, éng méniwala kam diyakén.”

Mékipégpasuway Side Ni Jesus

23 Nadid, sinomdép dén ti Jesus to Templo. Ey to pégtoldu na sa, éy inumadene sa diya du mataas a padi sakay du matétanda. Kinagi de diya, a “Anya i katungkulan mua a magimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?”
24 Ey kinagi ni Jesus, a “Pakelagipan ta kam be. Nadid, éng sengbeténék moy, éy kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet ko.
25 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o ta tolay?”

Nadid, méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. “Eng kagin tam a gébwat ta Diyos tu katungkulan ni Juan,” kagi de, “éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.
26 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay paginglan kitam di tolay a éye, da isip de a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos tu katungkulan na.”
27 Kanya kinagi de ni Jesus, a “Ewan me tukoy.” Ey “Maari,” kagi ni Jesus, “da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet ko.”

Du Judeo Ey Koman I Anak a Masuwayin Nama Na a Diyos

28 “Anya i isip moya ta éye?” kagi ni Jesus. “Eng mara, te lélake a te anak ta éduwa a lélake be. Inutusan na tu panganay a pinagtarabaho to luta na.”
29 Ey kinagi no anak, a “Mégtamadék, Améng.” Pero mamaya-maya éy nagbagu tu isip na, a tulos nagtarabaho.
30 Nadid, inutusan be no lélake tu anak na a esa. Ey inumo siya nama na, pero éwan be siya tinumulos.
31 “Nadid,” kagi ni Jesus, “ti ésiya diden ya a éduwa i sinumunuda to kaluuben nama na?” “Ey tu panganay,” kagi du tolay. “Tama,” kagi ni Jesus. “Ey tandaan moy ye. Du medukés a tolay, maski du pampam a bébe, éy meditol side a masakup ta paghari na Diyos, kesira dikam a Judeo.
32 Da inumange dikam ti Juan, a nagtoldu dikam ta tama a ugali, éy éwan kam diya naniwala. Pero pinaniwalaan siya du medukés a tolay, sakay du pampam. Ey maski neta moy dén ya, éy éwan kam pabi nagsisi sakay naniwala diya.”

Nihalimbawa Na Tu Ginamet Du Judeo Du Purupeta

33 “Baten moy i esa pa a halimbawa,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na.

Sakay nagkotkot siya ta pégégikan
na ta ubas. Sakay nagbile siya ta
pégbantayan na. Sakay nientarega
na tu uma na du kahati na, sakay
inumange siya ta iba a lugar.
34 "Nadid, kédemét na panahun na
pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no
lakay du utusan na, a monda alapén
de tu kabahagi na to bunga no ubas.
35 Pero du kahati na, péketa de du
utusan no amo de, éy binalbal de tu
esa, sakay binunu de tu esa, sakay
binatibatikal de tu esa.
36 Ey tu lakay, éy pinaange na man
dén sa du iba a utusan, a meadu pa
kesira du négdetol. Pero kona be sa i
ginimita du kahati na dide.
37 Tu katapusan a pégutus na, éy tu
anak na dén a lélake. 'Igalang de tu
anak ko a talaga,' kagi na.
38 "Pero du kahati na, péketa de to
anak na, éy kinagi de a 'Siya i mag-
manaa; bunon tam dén, monda koo
tam dén i lutaae a mana na.'
39 Kanya kembilan de siya a
niluwas de to uma, sakay binunu de!
40 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya to lakay a te uma? Ta késoli na,
éy anya wade i gemtén na du kahati
na?"
41 Ey kinagi du mégbati ni Jesus,
a "Bunuén na a talaga diden ya a
medukés a tolay, sakay ientarega na
tu uma na ta iba a kahati na, du
mangatéd diya ta kabahagi na éng
panahun dén na pégpitas ta ubas."
42 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "éwan
moy bale pabi nabasa i éya a kagi ta
kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du mégbile,
da isip de a éwan tu pasa, éy
siya bale i mahalagaa a bito a
panuluk na bile. Saya i ginimet
na Diyos, a saya i pagtakaan
tama!'
43 Kanya nadid," kagi ni Jesus du
tolay sa, "éy besa dén sikam a Judeo
i paghariana na Diyos, éng 'wan
iba a banuwan a sumunud diya ta
mahusay.
44 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a
bito, éy mate siya. Sakay i bagsakana
na éya a bito éy mahémsit."
45 Nadid, du mataas a padi sakay du
Pariseyo, pékabati de du halimbawa
ni Jesus, éy naisip de a side du tauhan
a medukés i pinégkagian naa.
46 Kanya talaga de a dekpén ti Jesus;
pero inumanteng side du tolay, da
tukoy dén du tolay a purupeta siya.

Du Judeo Ey Koman I Kinombida
a Mégidel a Dumulug

22

1 Nadid, huway ti Jesus a négkagi
dide ta halimbawa. Kinagi na, a
2 "I pagharia na Diyos éy kapareho
na éye: Eng mara te hari a naghanda
ta anyaya; mara éy kasal ya na anak
na a lélake.
3 Ey inutusan na du utusan na a
angen de uwitén du kinombida na.
Pero pénguwet de dide, éy mégidel side
a dumulug.
4 Kanya tu hari, éy nagutus siya
du utusan na a iba, a pinagbilinan
na side, a 'Kagi moy du kinombida
ko a hinanda ko dén i pagkasalan.
Kagi moy dide a binunu ko dén du
baka ko, sakay du pinatabi ko a bul-
o. Sakay kagi moy dide a nahanda
dén i étanan, a paangen moy se side ta
pégkasalanae.'
5 "Pero éwan naniwala du kinom-
bida. Basta inumange san side ta
gustu de. Tu esa éy inumange san to
uma na; tu esa man éy inumange to
pégtindaan na.
6 Sakay du iba éy dinuklos de du
utusan no hari, a linoko de side,
sakay binuno de side.
7 "Nadid tu hari, éy mégingél siya a
tahod. Ey pinaange na sa du sundalu
na, sakay pinabunu na diden ya a to-
lay, sakay nipatutod na tu banuwan
de.
8 Nadid, kinagi na du utusan na, a
'Nakahanda dén i pagkasalan, pero
éwan dén se maari a umange du ki-
nombida ko.
9 Kanya nadid, éy umange kam dén
du kamino a meadu a tolay, sakay
akitén moy du étanan a meta moy a
makipagkasal ta éye.'

10 Nadid, inumange dén du utusan du kamino, sakay pinadulug de
i étanan a meta de, pati du medukés,
sakay du mahusay. Kanya naputat ta
kombidadu tu bile a pégkasalan.
11 "Nadid, késdép no hari a monda
entan na du tolay sa, éy mineta na sa
i esa a éwan tu badu a pékipagkasal.
12 'Kadimoy,' kagi na, 'bakit
sinomdép ka se a éwan tu badu a
pékipagkasal?' Ey éwan nakasengbet
tu tolay.
13 Kanya nadid, kinagi no hari du
utusan na, a 'Gapusén moy i kamét
naa sakay na tikéd naa, sakay ibut
moy siya ta kedikléman ta luwas.
Ey ta éya, éy mégsésangitén siya a
mégéadiyoyén ta hirap na.'
14 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus,
"meadu i inakit na Diyos ta kaharian
na, pero kétihék san i napili."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

15 Nadid, néguhunan du Pariseyo
éng pakodyan de a pagkamalién ti
Jesus ta kagi na.
16 Kanya pinaange de diya du ala-
gad de, a kaguman be i sénganya a
alagad ni Herod. "Maistu," kagi de,
"tukoy me a matapat ka, a iyétoldu
mo ta mahusay i gustu na Diyos a
gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali
a manuyu ta mataas a tolay, da éwan
ka kumampi ta mataas a tolay.
17 Nadid," kagi de, "anya i isip
mua? Labag wada ta utus tam éng
bumuwes kitam ta hari ta Roma, o
éwan?".
18 Nadid, tukoy dén ni Jesus a
pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi
na dide, a "Sikam a mégkukunwari a
éwan tu kasalanan! Bakit gustu moy
a magkamaliék?
19 Dah, ipeta moy diyakén i kuhata
moy a pagbuwes." To pégkagi na ta
éya, éy niatéd de diya i esa a plata.
20 "Ké' ni ésiya i éye a letrato?" kagi
ni Jesus, "sakay ké' ni ésiya a ngahen i
nakasulatae?"
21 "Ey tu hari ta Roma," kagi de.
"Tama," kagi ni Jesus. "Nadid, tu koo
na hari ta Roma, éy iatéd moy diya.
Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta
Diyos."
22 Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta
éya a mahusay a sengbet ni Jesus, éy
nagtaka side. Ey hinumektat sa side
diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

23 Nadid, ta éya a mismo a aldew,
éy inumange ni Jesus i sénganya a
Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
24 "Maistu," kagi de, "nitoldu ni
Moises i kona se: Eng mate kan tu
lélake a éwan pabi tu anak, éy tu wadi
na éy dapat asawan na tu kayong na
a bilo, monda magenak siya, para te
anak tu aka na a minate.
25 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te
pitu a pépétwadi a lélake to éya dikame.
Ey nangasawa tu panganay. Ey mi-
nate siya a éwan pabi tu anak. Kanya
inasawa be no wadi na tu kayong na
a bilo.
26 Ey kona be sa i nanyaria to
ikaduwa, hanggan to ikatélo, a hang-
gan to ikapitu.
27 Kéte de a étanan, éy minate be tu
bébe.
28 "Ey nadid, Maistu," kagi du
Saduseyo, "saye i gustu mia a mapos-
pusan: Nitoldu mo a te buhay kan i
tolay a huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging asawa
na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?"
29 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali
kam a tahod, da éwan moy tukoy i
kasulatan na Diyos, sakay éwan moy
tukoy i kapangyarian na Diyos.
30 Dahilan ta kébuhay na tolay a
huway éy éwan dén maari a manga-
sawa side, da kapareho dén side du
anghel ta langet.
31 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni
Jesus, "éy bakit isip moy a éwan
mabuhay i tolay a huway? Ewan moy
wade pabi nabasa tu kasulatan na
Diyos? Kinagi sa na Diyos, a
32 'Sakén i Diyos a péniwalaan ni
Abraham, sakay ni Isak, sakay ni
Hakob.' Kahulugina na éya, éy

méniwala side nadid ta Diyos, maski
minate side to araw, da buhay dén
side nadid ta langet."
33 Nadid du tolay sa, pékabati de ta
éya a nitoldu ni Jesus, éy nagtaka side
diya.

Tu Mahalaga a Utus

34 Nadid du Pariseyo, pékabaheta de
a natalo ni Jesus du Saduseyo, éy nag-
miting side.
35 I esa dide, a maistu ta rilihiyon,
éy pinakelagipan na ti Jesus, a monda
pagkamalién na maka siya.
36 "Maistu," kagi na, "ahe i mahala-
gaa a utus ta kasulatan na Diyos?"
37 Ey kinagi ni Jesus, a "Mahalén mo
i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a
isipén mo siya a palagi.
38 Saya i mahalagaa a utus.
39 Sakay tu ikaduwa a kapareho na
éy kagi na a 'Mahalén mo tu kapareho
mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.'
40 Diden ya a éduwa a utus," kagi
ni Jesus, "éng sundin moy side, éy
natupad moy dén du étanan a utus ni
Moises, sakay du étanan a pégtoldu du
purupeta."
41 Nadid, to pégmiting pabi du
Pariseyo, éy kinagi ni Jesus dide, a
42 "Anya i isip moya tungkul ta
tiniyak na Diyos a tagapagligtas? Ti
ésiya i ninuno naa?" "Ti Hari Dabid,"
kagi de.
43 "Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy
bakit dinulaw siya ni Dabid a amo
na? Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya
éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi ni
Dabid, a
44 'Kinagi na Diyos to amo ko,
a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae a
hanggan mapasuku ko diko du kala-
ban mo." '
45 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a
amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa,
éy bakit kékagi moy a ninuno siya ni
Dabid?"
46 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan
tu nakasengbet dia. Ey éwan dén
tu nangahas a nagpakelagip diya a
huway.

23

Kagi Ni Jesus a Medukés Du Maistu Ta Rilihiyon

1 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa,
sakay du alagad na, a
2 "Du maistu ta rilihiyon sakay du
Pariseyo, éy tukoy tam a side i taga-
pagpaliwanag ta kautusan ni Moises.
3 Kanya dapat sundin moy i
pégtoldu de," kagi na, "pero diyan
moy ahigén i gimet dia, da éwan de
gégemtén i iyétoldu de.
4 Dagdagen de i mehirap a utus ta
rilihiyon de, a pilitén de du tolay a
manugsug; pero éwan de side tulun-
gan.
5 Sakay gemtén de i mahusay ta
harap na tolay, monda purién de
side. Kanya niegut de tu kasulatan na
Diyos ta bégi dia, sakay mégbihis side
ta memahal!
6 Gustu de be a mégiknud ta
pégiknuden na mataas a tolay ta
anyayaan, sakay ta kapilya.
7 Sakay gustu de a saloduan side
du tolay ta plasa na banuwan. Sakay
gustu de a dulawén side a maistu.
8 "Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy
diyan kam pédulaw a maistu, da isesa
i Maistu moy. Sakay sikam a étanan éy
minégtop kam.
9 Sakay diyan moy dédulawén a
améng i maski ti ésiya a tolay ta
mundua, da isesa i Ama moy, éy siya
tu Ama moy ta langet.
10 Sakay diyan kam be pédulaw a
amo, da isesa i Amo moy, tu pinili na
Diyos a maghari.
11 Sakay i mataas dikam éy siya i
dapat utusan moy.
12 Dahilan du pumilit a mag-
mataas, éy pakasaniken side na
Diyos. Pero du magpababa, éy
pataasén side na Diyos."

Pinintasan Ni Jesus Du Maistu Ta Rilihiyon

13 "Kagbi kam, sikam a maistu ta
rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo.
Mégwari-wari kam a éwan kam tu
kasalanan!" kagi ni Jesus. "Ha-
rangan moy du tolay monda éwan

side mapagharian na Diyos. Idel moy dén a pasakup ta péghari na Diyos, sakay harangan moy be du iba a gustu a pasakup!

15 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Lélakadén moy i digita, sakay abutén moy i maski adeyo a lugar, a monda makaakit kam ta maski isesa a tolay a pasakup ta rilihiyon moy. Sakay éng maakit moy dén i tolay, éy lalo a mahigpit i parusa na ta impiyerno, da pasakup dén dikam.

16 “Kagbi kam, sikam a mégakay ta tolay, pero buhék kam be!” kagi ni Jesus. “I pégtoldu moya, éng isumpa na tolay ta Templo, éy éwan kan tu kailangan a mangtupad to pangako na. Pero éng isumpa na ta gintu ta Templo, éy kagi moy a dapat tupadén na i sumpa na.

17 Mali kam! Sikam a buhék a lukuluku! Ahe i lalo a mahalaga, tu gintu o tu Templo a mégpabanal to gintu?

18 Sakay kagi moy be, a éng isumpa na tolay to pégatangan, éy éwan kan siya tu kailangan a mangtupad to pangako na. Pero éng isumpa na to te déton sa a regalo, éy kagi moy a dapat tupadén na tu sumpa na.

19 Buhék kam a mégkamali! Ahe i lalo a mahalaga, tu regalo, o tu pégatangan a mégpabanal to regalo?

20 Kanya ngani, éng isumpa na tolay to pégatangan, éy bilang isumpa na be dén i étanan a te déton sa.

21 Sakay tu isumpa ta Templo, éy bilang isumpa na be dén ta Diyos a mégiyan sa.

22 Sakay tu isumpa ta langet, éy bilang isumpa na be dén ta Diyos, sakay pati ta pégiyanan na Diyos.

23 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo,” kagi ni Jesus. “Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu na kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a éwan tu halaga. Pero kinaleksapan moy i lalo a mahalaga a utus, ta pégimet ta mahusay, sakay ta péngagbi ta tolay, sakay ta matapat a ugali. Mangatéd kam ta Diyos. Pero gemtén moy be i mahalaga a utus.

24 “Sikam a mégakay ta tolay, pero buhék kam be! Sundin moy i éwan mahalaga a utus, pero du mahalaga a utus na Diyos, éy pébayan moy!

25 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo,” kagi ni Jesus. “Mégwari-wari kam a éwan kam tu kasalanan! Ugisan moy du tasa moy sakay du penggan moy, pero i ihayin moy sa éy medukés, da inalap moy to péngdaya moy, sakay to kedémot moy.

26 Buhék kam a Pariseyo! Pahusayén moy pa i ihayin moya ta penggan moy, monda melinis be du penggan.

27 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégkukunwari kam a éwan kam tu kasalanan! Kapareho kam na melatak a pantiyung, a kamahalan i luwas na, pero i disalad na éy putat ta buyok sakay tulang na pate.

28 Ey kona be sa dikam! Ta péketa dikam na tolay, éy memahal kam, pero i katutuhanana éy putat kam ta kakabulyan sakay kasalanan.”

Hinulaan Ni Jesus Tu Parusa De

29 “Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo,” kagi ni Jesus. “Mégkukunwari kam a éwan kam tu kasalanan! Ginimet moy du pantiyung du purupeta to araw, sakay pinahusay moy du pantiyung du mahusay a tolay.

30 I kékagin moya, éy ‘Eng sikame maka i buhaya to panahun pa du apo tam éy éwan me ipabuno du purupeta.’

31 Aminén moy bale a sikam i apoa du nagpabuno du purupeta!

32 Sigi! Tapusén moy i sinapulan du apo moy!

33 Sikam a magkadukés a tolay! Pakodyan moy a makaiwas ta hukum ta impiyerno?

34 Kanya ngani éy paangen ko dikam i magtoldu ta kagi na Diyos,

sakay du makapospos ta Diyos. Pero
bunuén moy i sénganya dide. Sakay
du agum éy ipako moy ta kudos. Du
iba éy yabatén moy ta kapilya moy.
Sakay du iba éy lélokon moy side
maski ahe angayan de.
35 Ey dahil ta éya, i étanan a parusa a
para du nagbuno ta tolay éy meange
dikam. Sapul to nipamuno to éwan
tu kasalanan a ti Abel, a hanggan
to nipamuno ni Sakarias, a anak ni
Barakias. Binuno moy ti Sakarias to
sélat no lamesa a pégatangan sakay to
Templo.
36 O, dumemét ina a talaga. I
parusa dahil ta étanan a éya, éy
meange du tolay ta éye."

Tu Pégmahal Ni Jesus Ta Jerusalem

37 "Ayhay, sikam a taga Jerusalem.
Kagbi kam," kagi ni Jesus. "Palagi
kam a mémuno du purupeta! Palagi
moy a batibatikalén du paangen
dikam na Diyos! Ayhay, meadu a
beses éy gustu ko maka a mégalaga
dikam ta kapareho na manok éng
léképan na du anak na, pero idel moy!
38 Kanya nadid éy pabayan ta kam
dén.
39 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus,
"éwanék moy dén meta a huway, a
hanggan éwan dumemét i oras a ka-
gin moy, a 'Basbasan maka na Diyos
tu lélake a pinaange na se.' "

24

Tungkul Ta Dumemét a Hirap

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Tem-
plo, éy nitoldu diya du alagad na tu
Templo, a memahal.
2 "O," kagi ni Jesus, "pero i Templo
a ina a te itan moy, éy tandaan moy
ye: dumemét i oras a éwan sina tu
mabuhay a bito a te tupo ta kapareho
na a bito ta dingding naa. Matibati-
bag side a étanan!"
3 Nadid, inumeknud ti Jesus ta
buked na Olibo; éy du alagad na,
éy nipakelagip de diya ta lihim, a
"Nikésiya i deméta na éya a kinagi mo,
Panginoon? Anya wade i tandaa na
huway a késoli mo se, sakay ta kata-
pusan na mundua?"
4 "Mangilag kam," kagi ni Jesus,
"monda éwan de kam pagkamalién.
5 Dahilan éy meadu a umange se
a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua. Ey
meadu side a pagkamalién a tolay.
6 Makabaheta kam ta meadu a
gera, pero ta pékabaheta moy, éy diyan
kam métageg. Dumemét a talaga i
meadu a gera, pero éwan ya tanda na
katapusan.
7 Dahilan éy maglaban-laban du
banubanuwan. Sakay dumemét i
meadu a alép, sakay te lindul ta iba-
iba a lugar.
8 I étanan a éya éy sapul pabi na
hirap a dumemét.
9 "Kédemét na panahun a éya," kagi
ni Jesus, "éy itokyon de kam, monda
pahirapan de kam sakay bunuén.
Sakay kaiyamutan kam na étanan a
tolay, da méniwala kam diyakén.
10 Kédemét na éya éy umibut i
meadu ta péniwala de diyakén. Sakay
maiyamut side ta kakaguman de, a
itokyon de be du kakaguman de.
11 Dumemét be i meadu a kakab-
ulyan a purupeta a kagin de a gébwat
side ta Diyos, a tulos de a pagka-
malién i meadu.
12 Lumalo a lumalo i medukés a
ugali ta mundua, a hanggan éwan ma-
halén na tolay i kapareho na.
13 Pero du matapat a méniwala
diyakén a hanggan ta katapusan, éy
meligtas side.
14 Sakay ipahayag de ta buu a
mundu i Mahusay a Baheta tungkul
ta péghari na Diyos, monda mapospu-
san na étanan a banuwan. Ey nadid éy
dumemét i katapusan."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

15 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét
i oras a meta moy ta Templo tu kon-
tara ta Diyos a mangsida, a kona to
kinagi ni Purupeta Danyel. (Sikam
a magbasa ta éye, éy isipén moy ye.)
Péketa moy ta éya, éy
16 du édse ta Hudea, éy dapat gumi-
nan side ta buked.

17 Sakay du édse ta luwas no bile de,
éy diyan dén side suméśdép a man-
galap ta kasangkapan de.
18 Sakay du édse ta uma éy diyan
dén umuli a mangalap ta badu de.
19 Kakakagbi du mabuktet sakay
du te mabulol ta panahun a éya!
20 Ipanalangin moy a éwan metaun
i kéginan moy ta taglamig, o dikaya ta
aldew na pangilin.
21 Dahilan ta panahun a éya," kagi
ni Jesus, "éy du étanan a tolay éy
magdanas side ta dikél a kahirapan.
Ewan pabi nakekenaman na tolay i
kona sa a hirap sapul to péglalang ta
mundua a hanggan nadid. Pero éwan
tu kéhuway i kona sa a panahun.
22 Pero paseplutén san na Diyos i
éya a panahun, da éng éwan na pase-
plutén éy éwan tu mabuhay a tolay.
Kanya paseplutén na, éy alang-alang
du pinili na a tolay a sakup na.
23 "Nadid," kagi ni Jesus du alagad
na, "éng te mégkagi dikam, a 'Kéye dén
se tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,' o te mégkagi a 'Kéye na dén sina,'
éy diyan kam méniwala.
24 Da te lumitaw ngani a kakab-
ulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak
na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi
du iba, a purupeta side a gébwat ta
Diyos. Sakay ipeta de be i makataka-
taka a tanda, monda lukoén de, éng
maari, du méniwala be ta Diyos.
25 Ey tandaan moy ina, da kinagi ko
dén ya dikam bagu dumemét.
26 "Kanya éng kagin dikam na tolay,
a 'Edsa ta éya a ilang tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas,' éy diyan kam
sa uméange. Sakay éng te mégkagi a
'Edse dén siya ta lubuk na bileae,' éy
diyan kam be méniwala.
27 Dahilan," kagi ni Jesus, "i demét
ko a se éy koman i kilat a bigla a
mademlagen i kabuuana na langet.
Sakén i lélake a gebwat ta langet.
28 Eng ahe i édseana na pate, éy sé'
man dén ya i dulugéna du wakwak."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

29 "Nadid, kétapos na kahirapan a
éya," kagi ni Jesus, "éy dumiklém i bi-
lag sakay ta bulan, sakay matékneg du
biton a gébwat ta langet, da mayégyég
side.
30 Ey nadid, éy pumeta ta langet i
tanda na kédemét ko, sakén a lélake
a gébwat ta langet. Tulos magsanget
i étanan a tolay ta mundua. Nadid,
metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa
a maghari, a kébil ko i kapangyarian
ko.
31 Nadid, magténog ta medegsén
i tambuli, a tulos ko paangen du
anghel ko ta maski ahe ta mundua,
sakay ta langet, a monda tipunén de
du étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

32 "Isipén moy i kahulugina na hal-
imbawaae na kayo a igos," kagi ni Je-
sus. "Bagay mégogbus i tingi-tingi na,
éy tukoy moy a adene dén i késinag.
33 Nadid, kona be sa, bagay meta
moy i étanan a éya a nihula ko, éy
tukoy moy dén a adene dén i kédemét
ko--a mégsapul dén.
34 Tandaan moy, manyari pa i
étanan a éya bagu mate i étanan a tolay
a buhay nadid.
35 Maibut i langet éy ta luta, pero i
kagi ko éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

36 "Pero éwan tu nakapospos ta oras
na kédemét na éya," kagi ni Jesus.
"Maski du anghel ta langet, maski
sakén a anak na Diyos--basta Tama ko
san i nakapospusa ta éya.
37-38 Sakén i lélake a gébwat ta langet.
I kédemét ko éy kapareho na kédemét
no bihéng to panahun ni Noe. I to-
lay to éya éy basta méngan side sakay
méginom side, sakay mégasawa side,
hanggan to oras a késakay de Noe to
barko.
39 Sakay dinumemét tu bihéng a
éwan de tukoy. Ey basta meanod side
a étanan. Ey nadid, kona be sa i man-
yaria ta kédemét ko, sakén a gébwat ta
langet.

40 Ta panahun a éya," kagi na, "éy te
éduwa a lélake a mégtarabaho ta uma;
maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
41 Sakay te éduwa a bébe a
mégkaguman side a mégiling, éy
maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
42 Kanya sikam, éy bantayan moy,
da éwan moy tukoy éng nikésiya i
deméta na Panginoon moy.
43 Ey tandaan moy ye," kagi ni Je-
sus, "éng mara tu lélake, éng napos-
pusan na maka i kédeméta a kélép no
nagtako to bile na, éy binantayan na
maka, monda éwan maka nakasdép
tu nagtako.
44 Kanya sikam, éy dapat naka-
handa kam a palagi, da éwan moy be
tukoy i oras a kédemét ko; sakén a
lélake a gébwat ta langet."

Tu Matapat a Utusan

45 "Ti ésiya wade i matapat a utusan
a matalinung?" kagi ni Jesus. "Mara
siya tu pinamahalaa no amo na du
iba a utusan na, a siya i bahala a
manggastos dide.
46 Masuwerte i éya a utusan, éng
demtan siya no amo na a mégtarabaho
ta kona sa.
47 Ey ientarega diya no amo na i
étanan a ari-arian na.
48 Pero éng medukés i éya a utusan,
a maisipan na a male pabi bagu mag-
soli tu amo na,
49 sakay tulos na a lukoén du kagu-
man na a utusan, sakay méngan sakay
mékipéginom du méglalasing,
50 éy demtan siya no amo na ta oras
a éwan na tukoy.
51 Ey parusaan na siya ta mahigpit,
sakay iagum na siya ta édsean du
mégpalalo a mégkagi a éwan side
tu kasalanan. Saya i lugara a
mégsésangitén i tolay, a mégéadiyoyén
side ta hirap de."

25

Tu Halimbawa Tungkul Ta Sapulu a Madiket

1 "Saya i kaparehua na késdép ta
kaharian na Diyos," kagi ni Jesus.
"Mara te sapulu a madiket a linu-
muwas a sambatén de tu lélake a
kasalén. Bawat esa dide éy te kébil a
simbu.
2 Tu lima dide éy éwan side naka-
handa, da éwan side nagisip. Sakay tu
lima éy matalinung.
3-4 Du matalinung, éy nagkébil side
ta simbu, sakay nagpataan side ta
langis. Ey du éwan nakahanda, éy te
simbu be side, pero éwan side nag-
pataan ta langis de.
5 Nale i kédeméta no kasalén. Kanya
nagtongka du madiket, a nakatidug
side a étanan.
6 "Nadid, to hatinggabi dén, éy
te nagdulaw, a 'Dumemét dén tu
kasalén! Nay! Ange moy dén sam-
batén!'
7 Agad inumikat du sapulu a
madiket, sakay hinusay de du simbu
de.
8 Ey du éwan nakahanda, éy kinagi
de du matalinung, a 'Atdinan moy
kame ta kétihék a langis. Mégédép-
édép dén di simbu miae.'
9 'Makay éwan ye hustu dikitam a
étanan,' kagi du matalinung. 'Maigi pa
éy umange kam ta tindaan a mamug-
tong ta para koo moy.'
10 Kanya minaglakad du lima a
madiket a éwan nakahanda. Ey ha-
bang mamugtong side éy dinumemét
dén tu kasalén. Ey du lima a naka-
handa éy kaguman na a sinomdép
to pégkasalan, sakay sineraduan de tu
pintuan.
11 "Mamaya-maya, éy dinumemét
dén du lima a madiket a éwan
nakahanda. 'Panginoon,' kagi de,
'bukasan mo kame.'
12 Pero i sengbet sana dide no
kasalén, éy 'Ewan, da éwan ta kam
tukoy.'
13 Kanya bantayan moy," kagi ni
Jesus, "da éwan moy tukoy i oras a
kédemét ko."

Tu Halimbawa Tungkul Du Utusan a Pégentaregaan Ta Kuhata

14 "I paghari na Diyos éy kapareho
na éye," kagi ni Jesus. "Eng mara, te
lélake a méglakad, a dinulawan na pa

du utusan na, a pégentaregaan na side
ta ari-arian na.
15 Inatdinan na ta kuhata i bawat
esa dide, hanggan ta kaya de a pag-
nigosiyo. Inatdinan na i esa ta lima a
libu a pisu; i esa man éy éduwa a libu;
sakay tu esa pa éy sanlibu. Ey nadid,
hinumektat siya.

16 "Nadid, tu tinumanggap ta lima a
libu a pisu, éy nagtinda-tinda siya, éy
nakatubu siya ta lima pa a libu.
17 Ey kona be sa tu tinumanggap ta
éduwa a libu, éy nakatubu be ta éduwa
pa a libu.
18 Pero tu tinumanggap ta sanlibu,
éy nagkotkot siya ta lutaa sakay niliso
na tu kuhata no amo na.
19 "Nale a panahun, éy sinumoli tu
amo du étélo a utusan, éy pinagbayad
na side.
20 Kéadene no tinumanggap ta lima
a libu, éy kinagi na, a 'Amo, saye tu
lima a libu a pisu a niatéd mo diyakén.
Sakay sé' be ye i lima a libu a tubu no
tinda ko.'
21 Ey kinagi no amo na, a 'Mahusay
tu ginamet mo. Mahusay ka a utusan
a matapat. Nadid, da nagtapat ka ta
kétihék a éye a halaga, éy pamahalaén
ta ka ta dikél a halaga. Somdép ka se,
a mékihati ka ta kasayaan kua.'

22 "Nadid, inumadene be tu tinu-
manggap ta éduwa a libu a pisu, a
kinagi na, a 'Amo, saye tu nientarega
mo diyakén a éduwa a libu. Sakay sé'
be ye i éduwa a libu a tubu no tinda
ko.'
23 Ey kinagi no amo na, a 'Mahusay
tu ginamet mo. Mahusay ka a utusan
a matapat. Nadid, da nagtapat ka ta
kétihék a éye a halaga, éy pamahalaén
ta ka ta dikél a halaga. Somdép ka se,
a mékihati ka ta kasayaan kua.'

24 "Nadid, inumadene be tu tinu-
manggap ta sanlibu a monda man-
gatuwiran. 'Amo,' kagi na, 'tukoy ko
a meingél ka a lélake, a alapén mo tu
éwan mo koo.
25 Nagantengék diko, kanya
nikotkot ko ta luta tu kuhata mo. Sé'
dén ye tu kuhata mo a sanlibu; isoli
ko dén diko.'

26 'Medukés ka a utusan!' kagi no
amo na. 'Akala mo bale dén a alapén
ko tu éwan ko koo?
27 Eng kona sa, éy bakit éwan mo
san nihulug ta bangko, monda te
naalapék maka nadid a tubu na?'
28 Nadid, kinagi na du iba sa, a 'Nay,
alapén moy diya i sanlibu a pisu,
sakay iatéd moy to te sapulu a libu.
29 Dahilan, tu tolay a pégkatiwalaan
ko to nientarega ko diya, éy dagda-
gen ko pa siya. Pero tu éwan ko
pégkatiwalaan, éy alapén ko be tu
kétihék a nientarega ko diya.
30 Ey nadid, i utusan kuae a éwan tu
pasa, éy ibut moy dén ta kedikléman
ta luwas. Saya i pégsangitana du tolay
a mégéadiyoyén ta hirap de.' "

Tu Péghukum

31 "Nadid," kagi ni Jesus, "kédemét
ko se a maghari, éy kaguman ko du
étanan a anghel, sakay maghariék, da
sakén i lélake a gébwat ta langet.
32 Ta panahun a éya, éy matipun
ta harapan kua i étanan a tolay. Ey
pabukudén ko du mahusay a kona ta
gimet na mégalila ta tupa éy ta kamb-
ing.
33 Du tupa éy iedton na ta dumanég
ta kawanan na; du kambing éy du-
manég ta kawihe na.
34 Nadid, ta péghari ko," kagi ni Je-
sus, "éy kagin ko du édse ta dumanég
ta kawanan ko, a 'Kamon se, sikam
a kinagbian Nama ko. Somdép kam
dén a mégiyan kam ta kaharian a ni-
handa dikam sapul pa to pénglalang ta
mundua.
35 Da sakén,' kagi ko, 'to pégalép ko
éy pinakanék moy. Pati to pégeplék
ko éy pinenomék moy; sakay maski
éwanék moy natenggi, éy pinatulosék
moy.
36 To éwanék tu badu, éy pinabadu-
anék moy; to kéladu ko, éy dinalawék
moy; sakay to képihesu ko éy di-
nalawék moy be.'
37 "Nadid, éng mégkagiék ta éya, éy
sumengbet du mahusay a tolay, a
kagi de a, 'Panginoon, nikésiya i ni-
pagalép mua a pinamakan me diko?

Sakay ta ahe ka nageplék a pinenom me ka?
38 Nikésiya i nipamatulos mia diko sakay pinabaduan me ka?
39 Sakay nikésiya me ka mineta a minaladu, sakay nikésiya me ka mineta ta pihesuan, a dinalaw me ka?'
40 "Nadid, pégkagi du mahusay ta éya, éy kagin ko dide, a 'Tandaan moy, to pénggimet moy ta éya a tulung du top ko a mahirap, éy bilang sakén dén ya i tinulungan moya.'
41 "Ey nadid, éy kagi ko man dén du dumanég ta kawihe kua, a 'Umadeyo kam diyakén, sikam a nisumpa na Diyos! Sikam éy meange kam ta apoy a éwan maadép, a handa dén a para ni Satanas sakay du utusan na.
42 Da sakén,' kagi ko, 'to pégalép ko éy éwanék moy pinakan. To pégeplék ko éy éwanék moy pinenom.
43 To kébisita ko dikam, éy éwanék moy pinatulos, da éwanék moy natenggi. Sakay to éwanék tu badu, éy éwanék moy pinabaduan. Sakay to kéladu ko sakay to képihesu ko éy éwanék moy dinalaw.'
44 "Nadid, éng mégkagiék ta éya dide, éy kagin de, a 'Panginoon, nikésiya i nipaketa mia diko a nagalép, sakay nageplék, sakay naladu, sakay ta pihesuan, sakay ta éwan tu badu, a éwan me ka tinulungan? Nikésiya i éwan mia diko nipamatulos?' "
45 "Ey pégkagi de ta éya diyakén, éy kagin ko dide, a 'Tandaan moy, to nidel moy a tumulung du mahirap, éy bilang sakén dén ya i inidelan moya.'
46 Nadid, diden ya a tolay," kagi ni Jesus, "éy itugén side ta pégparusaan a éwan tu katapusan. Pero du mahusay, éy atdinan side ta buhay a éwan tu katapusan."

26

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy kinagi na du alagad na, a
2 "Tukoy moy dén a éduwa a aldew san dén éy Piyesta dén na Ala-ala. Ey sakén a gébwat ta langet, éy itokyonék de, a ipakoék de ta kudos."
3 Nadid, du mataas a padi, sakay du matétanda, éy nagmiting side to bile no mataas a padi, a ti Kaipas.
4 Naguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.
5 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi de, "makay maligalig di tolaya."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

6 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw.
7 Ale na a méngan sa, éy inumadene diya i esa a bébe a te kébil a boti a putat ta memahal a pabango; sakay nibulak na ta uloa ni Jesus.
8 Ey du alagad, péketa de ta éya, éy nagingél side. "Bakit," kagi de, "kakenga dén ina!
9 Nibugtong mo maka ina ta mahal, sakay niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa."
10 Tukoy dén ni Jesus tu kinagi de, kanya kinagi na, a "Bakit péginglan moy i bébea? Mahusay i gimet na diyakén.
11 Palagi a kaguman moy du mahirap," kagi na, "pero sakén éy éwanék male a kaguman moy. Makatulung kam dide ta maski nikésiya, pero sakén éy éwan.
12 Mahusay da binulakan na i bégi kua ta pabangoae. Iduwel na dén ya diyakén, da ielbéngék dén.
13 Tandaan moy, maski ta ahe i pagtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Sinundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

14 Nadid, tu esa du labindalawa, a ngéngahinan de a Hudas Iskarote, éy nékipéguhon siya du mataas a padi,
15 a kinagi na dide, a "Sénganya i iatéd moya diyakén éng itokyon ko dikam ti Jesus?" Ey nagkasundu side a inatdinan de siya ta étélo a pulu a kuhata a plata.
16 Ey sapul ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

17 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy kinagi du alagad ni Jesus, a "Ahe i paghandaan me ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-ala?"
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Umuli kam ta banuwan, a kagi moy to lélake ta éya, a 'Dumemét dén i takda a oras no Maistu me.' Kagi moy diya a méngapon kitam ta bile na nadid a Piyesta na Ala-ala."
19 Nadid, sinunud du alagad tu nibilin ni Jesus, sakay nihanda de tu péngapon de para ta Piyesta na Ala-ala.
20 Nadid, to kélép a éya, éy néngan sa de Jesus, a kaguman na du labindalawa a alagad na.
21 Hanggan méngan side, éy kinagi ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam i méngitokyon diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat esa dide, a "Sakén wade, Panginoon."
23 "Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy siya i méngitokyona diyakén.
24 Kailangan a mateék ayun to nisulat du purupeta to araw, pero kagbi tu méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan dén nienak."
25 Nadid, kinagi ni Hudas, a "Maistu, sakén wade?" "Siko ngani dén," kagi ni Jesus.
26 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinusengpuseng na a nitagtag na du alagad na. "Kanén moy dén ye," kagi na, "a saye i bégi kua."
27 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na dén, éy nigewat na dide, a kinagi na, a "Inumén moy dén ye, sikam a étanan.
28 Da saye i digi kua, a saye i tanda na pangako na Diyos. Ey mebulak alang-alang ta meadu a tolay. Saye i pégpatawad ta kasalanan na tolay.
29 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "éwanék dén uminom ta alak, éng éwan magpisan kitam a uminom ta bigu a alak ta kaharian Nama ko."
30 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos, éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Nadid a kélép éy ginananék moy a étanan, da nisulat du purupeta to araw, a 'Ta ipagpabuno na Diyos to Pastor, éy matibuhahak du tupa.'
32 Pero kébuhay ko a huway," kagi ni Jesus, "éy mégditulék dikam ta Galilea."
33 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Sakén, Panginoon, éy éwan ta ka ginanan, maski ginanan ka du iba."
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus, "da tandaan mo, nadid a kélép, bagu magtarakot tu tandang, éy itanggiék mo ta pentélo a éwanék mo kaguman."
35 Ey "Ewan," kagi ni Pedro, "maski mateék a kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!" Ey kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

36 Nadid, kinuyog ni Jesus du alagad na ta Getsemani. Ey kinagi na dide, a "Mégiknud kam pa se, a manalanginék ta dumanég a sae."
37 Ey kinuyog na ti Pedro sakay du éduwa a anak ni Sebedeo. Ey nalungkut ti Jesus a métageg.
38 Ey kinagi na dide, a "Métagegék tu isip, a komanék i mate. Maguhay kam se a mékipagpuyat kam diyakén."
39 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy dinumapa a ménalangin. "Améng," kagi na, "éng maari éy iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud."
40 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug du étélo a alagad. Ey kinagi na ni Pedro, a "Talaga bale a éwan kam makapagpuyat a maski esa a oras a kaguman ko?
41 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam. Méniwala kam

diyakén ta isip moya, pero i bégi moya
éy mehina."
42 Nadid, huway siya a inumadeyo
dide a ménalangin. "Améng," kagi na,
"éng éwan maibut i paghirap kua, éy
manyari maka dén i kaluuben mo."
43 Nadid, késoli na a huway, éy
dinemtan na man dén side a tidug, da
mégtongka side a tahod.
44 Kanya pinabayan na side to
ikatélo, a soli na a ménalangin, a
ménalangin siya ta kona to kinagi na
to ditol.
45 Nadid, nagsoli man dén siya du
alagad a kinagi na dide, a "Tidug kam
bale pabi? Entan moy, dumemét dén
i oras a péngitokyon de diyakén du
makasalanan a tolay.
46 Nay, umikat kam dén a kitam
dén. Dumemét dén i méngitokyon
diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Mégkagi pabi ti Jesus éy dinu-
memét dén ti Hudas, tu esa du
labindalawa. Te kaguman siya a
meadu a tolay a gébwat side du
mataas a padi sakay du matétanda.
Sakay te kébil side a sondang éy ta
gahoti.
48 Bagu pa side dinumemét ta éya,
éy kinagi dén ni Hudas dide, a atdi-
nan na side ta tanda, monda matukoy
de ti Jesus. "Tu ahoben ko," kagi na,
"éy siya i dekpén moya."
49 Kanya nadid, éy inumadene ti
Hudas ni Jesus, a binati na siya, a
tulos na inahoben.
50 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit,
Kadimoy, magenya ka se?" Ey to
pégkagi na ta éya, éy dinikép de siya.

51 Nadid, tu kaguman ni Jesus a
esa, éy binagut na tu sondang na, a
tinegpas na tu utusan no mataas a
padi, a minahipas i talinga naa.
52 Pero kinagi ni Jesus diya, a
"Ikaluban mo i sondang mua! I lum-
aban ta sondang, éy sondang be i
katayan naa.
53 Ewan moy beman tukoy, a
mékiohonék san Nama ko, éy paan-
gen na se agad i mahigit pa ta
labindalawa a batalyon na anghel?
54 Pero éng kona sa éy éwan matu-
pad i kasulatan na Diyos tungkul ta
hirap ko."
55 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay
sa a nanikép diya, a "Bakit te ar-
mas kam a sondang éy ta kayo a
panikép diyakén? Ataay, tulisanék
beman a metapang? Aldew-aldew éy
mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék
moy sa dinikép?
56 Pero manyari ye a monda matu-
pad tu nihula du purupeta ta kasula-
tan na Diyos." Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy gininanan siya du alagad na.

Nitugén De Ti Jesus Du Te Tungkulin a Judeo

57 Nadid, du nangdikép ni Jesus,
éy nitugén de siya to bile ni Kaipas,
a mataas a padi. Mégmiting sa na-
did du maistu ta rilihiyon sakay du
matétanda.
58 Tinumagubet dide ti Pedro, pero
adeyo san. Kédemét ni Pedro to bile
no mataas a padi, éy sinomdép siya to
karsada no bile, sakay négeknud sa a
kaguman du guwardia, monda meta
na éng anya i manyaria.
59 Nadid, du mataas a padi sakay
du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok
pabi side ta magsistigu ta kakab-
ulyan a kontara ni Jesus, monda te
katuwiran side a ipabuno siya.
60 Pero éwan side tu meeta, maski
meadu a kaharap a mégkagi ta kakab-
ulyan tungkul diya. I katapusana, éy
te éduwa a hinumarap,
61 a kinagi de, a "Kagi na ina a lélake
a maari na kan a hukatén i Templo
na Diyos, sakay huwayén na kan a
pataknégén ta étélo san a aldew."
62 Nadid, tinumaknég tu mataas a
padi, a kinagi na ni Jesus, a "Ewan
ka beman tu isengbet di mégpehaya
diko?"
63 Pero éwan négkagi ti Jesus. Kanya
kinagi no mataas a padi, a "Ta ngahen
na tunay a Diyos, i utus kua diko éy

isumpa mo dikame éng siko a talaga
i anaka na Diyos. Ikagi mo dén éng
siko i Cristo a tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta tolay ta mundua."
64 Ey kinagi ni Jesus, a "O, kona to
kinagi mo. Ey tandaan moy ye, sa-
pul nadid éy metaék moy a mégiknud
a magdatig kame ta Diyos, a kagu-
manék na a maghari. Sakén i lélake a
gébwat ta langet. Sakay metaék moy
a dumemét a te sakay ta kuném ta
langet."
65 Nadid, to pékabati no padi ta
éya, éy pinéknet na tu badu na a
sarili, a kinagi na, a "Méglapastangan
siya ta Diyos! Mégwari-wari siya a
anak na Diyos! Bakit kailangan tam
pa a mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na? Da nabati tam dén
nadid i pégkagi na a kontara ta Diyos!
66 Anya i isip moya?" kagi na. "Ey
dapat mate siya," kagi de.
67 Nadid, linoktaben de tu mata ni
Jesus, sakay sinésuntuk de. Sinapuk
siya du iba, a kinagi de, a
68 "Nay, Cristo, tukuyan mo éng ti
ésiya i nanuntuka diko!"

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

69 Nadid ti Pedro, éy te eknud pabi
to karsada no bile. Ey inadenean siya
no esa a bataan, a kinagi na diya, a
"Siko bale i kagumana ni Jesus a taga
Galilea!"
70 Pero nitanggi ni Pedro ta hara-
pan du étanan sa. "Ewan ko tukoy tu
kagi mo," kagi na.
71 Nadid, kéange ni Pedro to kudal
to karsada, éy neta siya no esa pa a
bataan, a tulos kinagi na du édsa sa,
a "Siya ina i kagumana ni Jesus a taga
Nasaret."
72 Pero nitanggi ni Pedro a huway,
a nisumpa na, a "Ewan ko natenggi i
éya a lélake."
73 Mamaya-maya, éy inumadene ni
Pedro du édsa sa, a kinagi de, a "Kagu-
man na ka ngani a esa. Napospusan
me ta pégkagi mua!"
74 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro,
"isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng
magbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya
a lélake!" Ey nadid, bigla a nagtarakot
tu tandang.
75 Ey naala-ala nadid ni Pedro tu
kinagi ni Jesus diya, a "Bagu mag-
tarakot i tandang, éy itanggiék mo ta
pentélo." Ey to pékaala-ala na ta éya,
éy linumuwas siya sakay nagsanget
ta mahigpit.

27

Nitugén De Ti Jesus Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, du mataas
a padi sakay du matétanda éy
néguhunan de éng pakodyan de a
ipabuno ti Jesus.
2 Ey nipagapus de siya sakay ni-
tugén de ni Gubernador Pilato.

To Nikate Ni Hudas

3 Nadid, ti Hudas a néngitokyon
diya, pékabati na a bunon de ti Jesus,
éy nagsisi siya, sakay nisoli na du
padi tu kuhata a étélo a pulu a plata.
4 "Nagkasalaék," kagi na, "da
nitokyon ko i lélake a éwan tu
kasalanan." "Ey anya i pékialam mia
diko?" kagi du padi. "Bahala ka
sina!"
5 Nadid, nibatikal ni Hudas tu
kuhata to lubuk no Templo; sakay
hinumektat sa siya a tulos na a
nagusot.
6 Ey du padi, éy inalap de tu kuhata,
a kinagi de, a "Pagenyaan tam i
kuhatae? Labag ta utus a iedton
tam ta pégabuluyan ta Templo, da
kabayaden ye na buhay na tolay."
7 Ey nagkasundu side a ibugtong de
to luta no mégimet ta binga, monda
gemtén de a péglébngan na dayuan.
8 Kanya i luta a éya éy dédulawén de
a "Luta na Dige" a hanggan nadid.
9 Nadid, to nipamugtong de ta éya,
éy natupad dén tu nihula ni Purupeta
Heremias to araw. I nisulat naa, éy
"Inalap de tu kuhata a étélo a pulu a
plata (da sé' san ya i nihalaga de ta
buhay ni Cristo),
10 sakay nibugtong de to luta no
mégimet ta binga, a kona to niutus
diyakén na Panginoon."

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

11 Nadid, niharap de ti Jesus to gubernador. Ey kinagi na diya, a "Siko wade beman i haria na Judeo?" "O," kagi ni Jesus, "kona to kinagi mo."
12 Nadid, to péngpehay diya du mataas a padi sakay du matétanda, éy éwan siya sinumengbet.
13 Kanya kinagi ni Pilato diya, a "Bakit éwan ka sumengbet? Ewan mo mébati i iyépehay dia diko?"
14 Pero éwan sinumengbet ti Jesus, maski esa a kagi. Kanya nagtaka a tahod tu gubernador.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

15 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali na gubernador a magpaluwas ta isesa a pihesu, maski ti ésiya i gustu du tolay.
16 Ey ta éya a panahun éy te esa sa a tanyag a pihesu a ngéngahinan de a ti Barabas.
17 Kanya nadid, to kédulug du tolay sa, éy kinagi ni Pilato dide, a "Ti ésiya i gustu moya a paluwasén ko, ti Barabas o ti Jesus a ngéngahinan moy a Cristo?"
18 Tukoy dén ni Pilato a nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side diya.
19 Sakay pati, to pégeknud ni Pilato to hukuman, éy kinagi diya no utusan, a "Nipekagi diyakén no asawa mo, a diyan ka kan mékialam ta lélake a ina a éwan tu kasalanan, da nagtagenép kan siya ta medukés to kélép se tungkul diya."
20 Nadid, du mataas a padi sakay du matétanda, éy pinégkagian de dén du tolay, a i agidén dia ni Pilato éy ti Barabas i paluwasén na, sakay ti Jesus i pabuno dia.
21 Kanya to pégpakelagip dide no gubernador éng ti ésiya i gustu dia a paluwasén na, éy ti Barabas i nisengbet dia.
22 "Eng kona sa," kagi ni Pilato, "éy anya i gemtén kua ni Jesus a ngéngahinan moy a Cristo?" "Ipako mo siya ta kudos," kagi de.
23 "Bakit," kagi ni Pilato, "anya i kasalanan na?" Pero lalo de san a nidulaw, a "Ipako mo siya ta kudos!"
24 Nadid, pékaisip ni Pilato a éwan siya tu mégimet, sakay adene be dén du tolay a magligalig, éy nagpaalap siya ta dinom sakay inugisan na i kamét naa ta harap du tolay. (Saya i nihalimbawa naa dide a éwan siya tu kasalanan.) "Ewanék tu kapanagutan ta ikatea na éye a lélake," kagi na "Sikam i bahala."
25 Ey kinagi du tolay, a "Panagutan me i ikate na; sikame sakay du anak me!"
26 Ey nadid, pinaluwas ni Pilato ti Barabas, sakay nipabalbal na ti Jesus, a tulos niatéd na dide monda ipako de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

27 Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus ta lubuk no bile no gubernador, sakay dinumulug sa diya du étanan a sundalu.
28 Sakay inibutan de tu badu na, sakay sinolotan de siya ta badu a medideg, da saya i kolor na damit na hari.
29 Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset, a nisoklop de to ulo na, a kurona na kan. Ey pinakbilan de siya ta kayo a baston na kan. Ey tinokso de siya a linumuhud side diya, a kinagi de, a "Mabuhay i hariae na Judeo!"
30 a tulos de siya a linéloktaben, sakay pinépakol-pakol de siya.
31 Ey kétapos de a nangloko diya, éy inibutan de tu badu na a medideg, sakay pinabaduan de man dén to sarili na a damit. Sakay pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya To Kudos

32 Nadid, to péglakad de, éy mineta de tu lélake a ti Simon i ngahen na, a taga Sirene. Ey pinilit de siya a minangbékle to kudos ni Jesus.
33 Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na éy Bungu),
34 éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu a gamot a meapsot, pero to pékakenam na éy éwan na ininom.

35 Nadid, to péngipako de dén to kudos, éy nagpalabunutan side a hinatihati de tu damit na.
36 Sakay négiknud sa side a bantayan de.
37 Sakay niekpét de tu sulat to kudos ta uluan naa, a ikagi no sulat tu niabla de diya. I kagi naa éy "SIYA YE TI JESUS, A HARI NA JUDEO."
38 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side ta magtembang a tagirilan ni Jesus.
39 Nadid, du suméselegéd sa, éy dinédusta de ti Jesus,
40 a kinagi de, a "Siko bale i manghukata ta Templo, sakay ipataknég mo a huway ta étélo san a aldew! Bakit éwan mo iligtas i bégi mua? Eng siko i anak na Diyos éy umogsad ka dén ta kudusa!"
41 Sakay du te tungkulin a Judeo, éy dinédusta de be siya, a kinagi de, a
42 "Entan moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas. Hari kan siya na Israel. Nadid, éng umogsad san siya ta kudusa, éy maniwala kitam diya!
43 Umasa siya ta Diyos," kagi de, "a kagi na a anak na kan siya. Nadid, éng gustu siya na Diyos, éy bakit éwan na siya iligtas?"
44 Sakay pati du éduwa a tulisan a kasabay na a nipako, éy dinédusta de be siya.

Pate Dén Ti Jesus

45 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém a hanggan to alas tres.
46 Ey to manga alas tres dén, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Eli, Eli, lema sabaktani?" a i kahulugen na, éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék mo?"
47 Ey du sénganya a te taknég sa, éy nabati de siya, a akala de éy dédulawan na ti Purupeta Eliyas.
48 Ey agad minaginan i esa dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na to tuba, sakay niedton na ta ontok no kayo, a nipasépsép na ni Jesus.
49 Pero kinagi du iba sa, a "Diyan ka pa! Entan tam pa éng dumemét ti Eliyas a méngiligtas diya."
50 Ey nadid, dinumulaw ti Jesus a huway, a tulos na dén a nahéngsétan.
51 Nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a minapéknet sapul ta ontok a hanggan ta sidung. Sakay naglindul, sakay pinomtak du dadéngli.
52 Nabukasan be i meadu a lébéng, a tulos nabuhay i meadu a tolay a minaniwala ta Diyos.
53 Linumuwas side to lébéng de, sakay to kébuhay dén ni Jesus, éy sinomdép side ta Jerusalem, éy meadu i minaketaa dide.
54 Nadid, tu kapitan sakay du sundalu a kaguman na a nagbantay ni Jesus, pékabati de to lindul, sakay ta étanan a nanyari, éy néganteng side a tahod, a kinagi de, a "Tunay bale ye a anak na Diyos!"
55 Edsa be sa i meadu a bébe a mégtan-aw. Sapul pa ta Galilea éy kinumuyoyog dén side ni Jesus, a side i katulung naa.
56 Kabilang dide éy ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina ni Santiago sakay ti Hose, sakay tu asawa ni Sebedeo.

To Péngielbéng Ni Jesus

57 Nadid, to giapon dén, éy dinumemét sa i esa a mayaman a lakay a taga Arimatea. I ngahen na éy ti Hose. Ey alagad be siya ni Jesus.
58 Inumange siya ni Pilato a inaged na tu bangkay ni Jesus. Ey niutus ni Pilato a iatéd de diya.
59 Ey inalap ni Hose tu bangkay, sakay sinaputan na to bigu a manta,
60 sakay nielbéng na to sarili na a péglébngan, a éwan pabi nale a nipaébut to pader. Ey nadid, nigulung de tu dikél a bito a nitakléb de to pintuan no lébéng, sakay néglakad.
61 Ey ti Maria Magdalena sakay tu esa pa a Maria, éy édsa sa side a te eknud to tapat no lébéng.

Du Mégbantay To Lébéng

62 Nadid, to gagabi dén a sabadu, du
mataas a padi sakay du Pariseyo, éy
inumange side ni Pilato.
63 "Gubernador," kagi de, "natan-
daan me tu kinagi na éya a mebuli a
lélake to kébuhay na pabi, a mabuhay
kan siya a huway makalipas i étélo a
aldew.
64 Kanya maari éy ipabantay mo
pad i lébéng naa, a hanggan ta ikatélo
a aldew. Makay umange sa du alagad
na a takawén de tu bangkay na, sakay
kagin de du tolay a nabuhay dén a
huway. Eng magkona sa side, éy mas
mahigpit i ménegipo a kakabulyan ke-
sira to neditol."
65 Pékabati ni Pilato ta éya, éy kinagi
na dide, a "Maari, mangalap kam ta
sundalu, sakay pabantay moy dide ta
mahusay."
66 Kanya nadid, inumange side to
lébéng, sakay dinétonan de ta tanda tu
takléb na a bito, sakay pinabantay de
tu lébéng, monda masiguru de a éwan
tu mékialam to bangkay ni Jesus.

28

Nabuhay Ti Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, a simba
dén a amulaldew, éy inumange ti
Maria Magdalena to lébéng, sakay tu
esa a Maria.
2 Ey kédemét de sa, éy bigla a linu-
mindul ta mesibét, a tulos dinumibi i
esa a anghel a gébwat ta langet. Siya
éy nigulung na tu bito a takléb no
lébéng, sakay inumeknud sa siya.
3 Tu idsura na éy koman i kilat
a makadile, sakay tu badu na éy
melélatak a tahod.
4 Ey du sundalu a mégbantay sa,
namégpég side ta anteng de to anghel,
a tulos natumba side a koman side i
pate.
5 Nadid, kinagi no anghel to éduwa a
bébe, a "Diyan kam méganteng. Tukoy
ko a ahayukén moy ti Jesus, siya a
nipako de.
6 Pero éwan se siya," kagi na, "da
nabuhay dén a kona to kinagi na. Ka-
mon se, entan moy i lébéng naa.
7 Sakay méglakad kam dén a kagin
moy du alagad na a nabuhay dén a
huway, a mégdetol dén siya dide ta
Galilea. Meta moy siya ta éya. Tan-
daan moy i kinagi kua dikam."
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya a
kagi no anghel, éy agad side hinu-
mektat to lébéng. Sakay naginan side
a nibaheta de du alagad i nanyaria.
Ey méganteng side a mésahat.
9 To péginan de, éy sinambat side ni
Jesus, a binati na side. Ey inumadene
side a kinébkében de i tikéd naa, sakay
sinumamba side diya.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan
kam méganteng. Angen moy kagin du
top ko a umange side ta Galilea, éy
metaék de sa."

Tu Baheta Du Nagbantay To Lébéng

11 Nadid, péglakad pabi du bébe, éy
inumange ta banuwan du sundalu a
nagbantay to lébéng, sakay nibaheta
de du padi i nanyaria.
12 Ey néguhon side du matétanda.
Sakay inatdinan de du nagbantay ta
kuhata,
13 a kinagi de dide, a "Basta ibaheta
moy du tolay a inumange sa du ala-
gad na, a tinako de tu bangkay na to
kétidug moy.
14 Diyan kam méganteng," kagi de.
"Eng mabaheta ni Gubernador a
natidug kam kan, éy sikame i bahala
a mégkagi diya, monda éwan na kam
parusaan."
15 Kanya du nagbantay, éy tinang-
gap de tu kuhata, sakay ginamet de tu
nibilin de dide. Ey hanggan nadid éy
saya i péniwalaa du Judeo.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

16 Nadid, du sapulu éy ta esa a ala-
gad, éy inumange side ta Galilea, a
hanggan to buked a nibilin dide ni
Jesus.
17 Ey to péketa de sa diya, éy sinu-
mamba side diya; pero i sénganya
dide éy nagalanganin side.
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Niatéd
diyakén Nama ko i étanan a kapang-
yarian ta langet éy ta mundua.

19 Kanya umange kam ta maski
ahe ta mundua, a gemtén moy a
maging alagad ko i tolay ta étanan a
banubanuwan. Binyagen moy side
ta ngahen Nama tam, sakay sakén a
anak na, sakay ta Banal a Espiritu.
20 Itoldu moy dide i étanan a niutus
ko dikam. Ey tandaan moy, sakén i
kaguman moy a palagi, hanggan ta
katapusan na mundua.”

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

1 Saye i Mahusay a Baheta a
tungkul ni Jesu Cristo, a anak na
Diyos.
2 To pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, éy
saya i sapul na éya a baheta a kinu-
malat. Ti Juan i nangtupada to dati a
kagi na Diyos to anak na, a nisulat ni
Isayas. "Tandaan moy," kagi na Diyos
to anak na, "te lélake a pégdetulén ko
diko, monda paghandaén na du tolay
ta demtan mo."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta
Isayas to nipégkagi na, a "Te magpa-
hayag ta ilang a lugar, a i kagi naa
du tolay éy dapat maghanda side ta
kédemét na Panginoon, a husayén de
be i péglakaden na."
4 Nadid, dinumemét ti Juan ta ilang
a lugar, a mégtoldu siya du tolay a da-
pat magsisi side ta kasalanan de, a tu-
los ipabinyag side, monda pagpasen-
siyaan side na Diyos ta kasalanan de.
5 Ey du étanan a tolay ta Hudea
sakay ta Jerusalem, éy inumange side
ni Juan. Ey nipagtapat de i étanan a
kasalanan de, a tulos bininyagen side
ni Juan ta dinuma na Hordan.
6 Nadid, i badua ni Juan, éy ginamet
ta buk na hayup. Sakay tu sinturon
na éy katat. I kékanén na éy pésah
sakay pitukan.
7 To pégtoldu na du tolay, éy kinagi
na, a "Te lélake a ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék moy diya,"
kagi na, "éy éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén.
8 Sakén éy binyagen ta kam ta di-
nom. Pero siya éy binyagen na kam
ta Banal a Espiritu."

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

9 Nadid, to panahun a éya, éy dinu-
memét ti Jesus a gébwat ta Nasaret,
Galilea; éy bininyagen siya ni Juan ta
dinom ta Hordan.
10 Ey to kéahawas ni Jesus to dinom,
éy neta na a minapilak i langet, a tu-
los dinumibi diya i Espiritu na Diyos
a koman i dagalan.
11 Ey tulos négkagi nadid i boses ta
langet, a "Siko i anak ko a mahal, éy
mésayaék diko."
12 Nadid, tu Espiritu, éy niange na ti
Jesus ta ilang a lugar.
13 Ey édsa sa siya ta épat a pulu a
aldew, a tétokson siya ni Satanas ta
éya. Ey te hayup be sa a mealiyas. Ey
inaguman siya du anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

14 Nadid, to péngipihesu de ni Juan,
éy nagsoli ti Jesus ta Galilea. Ey nag-
pahayag siya ta Mahusay a Baheta na
Diyos ta éya.
15 "Oras dén na Diyos a maghari,"
kagi na. "Magsisi kam dén, a ibutan
moy du kasalanan moy, sakay mani-
wala kam ta Mahusay a Baheta."
16 Nadid, to péglakad ni Jesus to
digdig na diget na Galilea, éy neta
na de Simon a patwadi ti Andres, a
ménggila side.
17 Ey kinagi na dide, a "Kumuyoyog
kam diyakén a maging alagad ko. Sa-
pul nadid, éy éwan kam dén mangalap
ta ikan, éng éwan i alapén moya éy
tolay a para diyakén."
18 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy
basta gininanan de tu gila de, a kinu-
muyog side ni Jesus.
19 Ey to pémaybay de man dén ta
kétihék, éy neta de de Santiago éy ti
Juan a patwadi, a anak side ni Sebe-
deo. Te eknud side to abeng de, a
mégayoma side to rambat de.
20 Ey dinulawan side ni Jesus; éy
agad gininanan de tama de to abeng,
sakay du iba sa a mégtarabaho, a kinu-
muyog be side ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

21 Nadid, inumange side ta Kaper-
naum. Ey to aldew a pangilin, éy
inumange ti Jesus to kapilya de ta éya.
Ey nagtoldu siya du tolay sa.
22 Ey du tolay, éy mégpégtaka side
a tahod to pégtoldu na, da éwan siya

mégtoldu a kona du maistu ta rilihiyon de, éng'wan neta de a te kapangyarian siya ta pégtoldu na.
23 Nadid, sinomdép to kapilya i esa
a lélake a hinayup. Dinumulaw siya a
négkagi, a
24 "Jesus, siko a taga Nasaret, anya
i pékialam mua dikame? Bunuén
mo kame wade a manga hayup?
Natenggi ta ka a siko i tiniyak na
Diyos a tagapagligtas!"
25 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu
hayup, a kinagi na, a "Tama dén!
Umibut ka dén ta ina a lélake!"
26 Nadid tu medukés a hayup,
pékabati na ta éya, éy pinagkaramre
na tu lélake. Ey nagkélanget siya, a
tulos inumibut dén to lélake.
27 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka
side, a kinagi de, a "Anya wade i
lélakeae? Iba i pégtoldu naa. Utus
na san, éy sumunud du medukés a
hayup diya!"
28 Ey dahil ta éya, éy nabaheta agad
du étanan a tolay ta éya a lugar i
tungkul ni Jesus.
29 Nadid, hinumektat ti Jesus to
kapilya, a inumange siya to bile de
Simon a patwadi, a kaguman na be ti
Santiago sakay ti Juan.
30 Ey tu manugeng ni Simon éy te
katidug sa siya, a mepalang siya to
ladu na. Ey kinagi de ni Jesus a
méladu siya.
31 Ey kembilan ni Jesus tu kamét na
a pinaégkat, éy naibut tu palang na, a
tulos nagasikaso siya dide.
32 Nadid, to kélép a éya, a giapon
dén, éy niange de ni Jesus i étanan a te
ladu, sakay du hinayup.
33 Ey du étanan a tolay ta éya a
banuwan, éy dinumulug side ta
harap na éya a bile.
34 Ey pinahusay ni Jesus i meadu a
te ladu, sakay pinaibut na i meadu a
dimonyo. Ey sinaway na du dimonyo
a mégkagi, da tukoy de siya, a siya i
gébwata ta Diyos.
35 Nadid, to gagabi pabi a tahod, a
mediklém pabi, éy inumikat ti Jesus a
linumwas to bile. Ey inumadeyo siya
dudu bile sa, a monda manalangin.
36 Pero de Simon éy tinumagubet
side diya, a inahayok de siya.
37 Ey péketa de diya éy kinagi de,
a "Maistu, éahayukén ka man dén du
tolay a étanan."
38 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Ki-
tam dén. Umange kitam du iba a
bariyo. Kanyaék se inumange éy
magpahayagék be du tolay ta iba-iba
a bariyo."
39 Kanya naglebut ti Jesus ta étanan
a Galilea, a nagtoldu siya du tolay
du kapilya de, sakay pinaibut na i
meadu a dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

40 Nadid, te esa a lélake a te saket a
ketong a inumadene ni Jesus. Linu-
muhud siya diya a mékiohon. "Eng
maari," kagi na, "éy pahusayénék
pad."
41 Ey ti Jesus, éy kinagbian na siya,
éy kembilan na, a kinagi na, a "Maari,
maghusay ka dén."
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla
a naibut tu ladu na, a mahusay dén
siya.
43 Ey pinéglakad siya ni Jesus, a ki-
nagi na diya ta mahigpit,
44 a "Diyan mo kékagin i éye ta
maski ti ésiya; éng'wan umange ka pa
pumeta ta padi, a mahusay ka dén.
Da mahusay ka dén," kagi na, "éy atd-
inan mo tu padi ta péngiatang na diko,
a kona to niutus ni Moises. Saya i
pagpatunay mua ta tolay a mahusay
ka dén."
45 Pero tu lélake, to péglakad na dén,
éy basta binébahetaan na i bawat meta
na ta nanyaria diya, hanggan éwan
nabaheta na étanan a tolay ta éya a
lugar. Kanya ti Jesus éy éwan dén siya
maari a pumeta ta tolay maski ta ahe
a banuwan. Basta tumétulos siya ta
adeyo ta banuwan. Pero maski adeyo
siya, éy palagi a dumédulug diya i
meadu a tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 To esa man dén a aldew, éy nagsoli
ti Jesus ta Kapernaum. Ey nabaheta
du tolay a kaya man dén siya to bile
na.
2 Ey dinumulug i meaadu a tolay
to bile, a hanggan da mepiit side.
Maski ta harap no bile, éy mepiit. Ey
mégtoldu ti Jesus dide.
3 Nadid, te épat a tolay a dinumemét
sa, a te kébil side a lélake a lumpu.
4 Pero éwan side makaadene ni Je-
sus, dahil ta meaadu a tolay. Kanya
binutbut de to atép to némo ni Jesus,
sakay nitostos de tu ayod a édsean no
lumpu.
5 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala
side diya, éy kinagi na to lumpu,
a "Anéng, pinatawad ka dén ta
kasalanan mo."
6 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon,
pékabati de to kinagi ni Jesus, éy
mégisip side, a
7 "Bakit mégkagi siya ta kona sa?
Isip na wade a Diyos siya! Diyos san
i makapagpatawad ta kasalanan na
tolay."
8 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i édse
ta isip dia. Ey kinagi na dide, a "Bakit
mégisip kam ta kona sina?
9 Tama," kagi na, "a maari i maski
ti ésiya a mégwari-wari a mégpatawad ta
kasalanan na lumpuae. Pero ti ésiya i
maari a makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
10 Nadid," kagi na, "éy sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a mag-
patawad ta kasalanan, a péglakadén
ko i lumpuae." Nadid, kinagi ni Jesus
to lumpu, a
11 "Nay, umégkat ka dén, a alapén
mo dén i ayod mua, a ikad mo dén ta
bile moy."
12 Nadid, pékabati no lumpu ta éya,
éy inumégkat dén siya, a inalap na
tu ayod na, sakay linumuwas siya to
bile. Ey du tolay sa, péketa de ta éya,
éy mégtaka side a tahod, sakay pinuri
de i Diyos. Sakay kinagi de a "Nadid
kitam san naketa ta kona sa!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén ti Jesus ta
sabeng ta Galilea. Ey dinumulug diya
i meadu a tolay, éy nagtoldu siya dide.
14 Ey to péglakad na, éy neta na i esa
a lélake a mégpabuwes, a te eknud to
pégsingihan ta buwes. Ti Lebi i nga-
hen naa, a anak ni Alpeyo. Ey kinagi
ni Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén
a maging alagad ko." Ey tinumaknég
ti Lebi, a inumunonod siya ni Jesus.
15 Nadid, to péngan ni Jesus to
bile ni Lebi, éy nékidipon be sa i
meadu a medukés a tolay sakay
du mégpabuwes. (Side i méngdaya
ta tolay.) Dahilan éy te meadu a
kumékuyoyog ni Jesus.
16 Ey du maistu sa ta rilihiyon na
Pariseyo, péketa de a mékidipon ti Je-
sus du medukés a tolay, éy kinagi de
du alagad ni Jesus, a "Bakit mékidipon
siya du makasalanan a tolay?"
17 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy
kinagi na dide, a "Bakit? Du mahusay
éy éwan side tu kailangan ta maga-
mot, éng'wan du te saket. Ey sakén éy
éwanék se inumange a monda tumu-
lung du mahusay a tolay. Eng'wan,
du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay
tu alagad ni Juan, éy ugali de a
mégkulasiyon, ayun to rilihiyon de.
Kanya te iba a tolay a nagpakelagip ni
Jesus éng bakit éwan be mégkulasiyon
du alagad na. "Eng mégkulasiyon du
alagad du Pariseyo, sakay du alagad
ni Juan a mégbinyag," kagi de, "éy
bakit éwan mégkulasiyon du alagad
mo?"
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay,
maari beman a mégkulasiyon i tolay
éng kaguman de pabi i ikasal? Ewan!
Eng kaguman de pabi siya, éy éwan
pabi side mégkulasiyon, da mésaya
side.
20 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de
a ikasal, éy saya i oras de a magku-
lasiyon.
21 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a re-
sato to dati dén a badu," kagi ni Jesus.
"Da éng kona sa, éy péknetén no bigu

tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut
no badu.
22 Ewan be tu méngiasék ta bigu a
alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona
sa i ginamet, éy pomtak tu pégaskanan,
da dati, a tulos mebut tu alak. Sakay
pati tu pégaskanan, éy sayang be dén.
Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu
be a pégaskanan."

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a pangilin,
éy dinumiman de Jesus to kapa-
hayan. Ey to péglakad de, éy nagkétoh
du alagad na ta tégesa a ohay, a
kékéselén de.
24 Ey du Pariseyo, éy kinagi de ni
Jesus, a "Entan mo du alagad mo!
Bakit gemtén de i bawal ta pangilin?
Bilang tarabaho ina!"
25 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit,
éwan moy wade nabasa tu ginimet ni
Dabid to araw, to pégalép de sakay du
kaguman na?
26 Basta sinomdép siya to bile na
Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay
a para ta Diyos, éy kinan na; sakay
pinakan na be du kaguman na. Ey
bawal kan ya ta utus, da du padi san
i maari kana a méngan ta éya. Nan-
yari ya to panahun ni Abiyatar, to
panahun a padi siya a mataas.
27 Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"lalo a importante i tolay kesira
ta pangilin a aldew. Kanya san
ginimet na Diyos i pangilin éy monda
makaimang i tolay ta tarabaho de.
28 Ey sakén a lélake a gébwat ta
langet, éy sakén i mégkagia éng anya i
tama a gimet ta aldew a pangilin."

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

1-2 Nadid, éy inumange ti Jesus to
kapilya de a esa. Ey te lélake sa a
pile tu kamét. Ey du Judeo sa, éy
sinubukan de siya, éng gamutén na
tu lélake ta pangilin, monda maka éy
iabla de siya a manglabag ta utus.
3 Ey ti Jesus, éy kinagi na to pile tu
kamét, a "Kadon se."
4 Ey kinagi na du mégsubuk diya, a
"Anya, bawal beman ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta pangilin?
Isip ko bawal san éng pahirapan tam
i tolay?"

Ey du mégsubuk diya, éy éwan side
sinumengbet diya.
5 Ey ti Jesus éy lélamengén na side,
a mégingél siya dide. Ey mélungkut
be siya dide, da mekétog side tu isip.
Ey kinagi na nadid to pile tu kamét,
a "Iolnat mo i kamét mua." Ey to
péngiolnat na éy naghusay dén.
6 Ey du Pariseyo sa a nagsubuk
diya, éy linumwas sa side; sakay
néguhunan de éng kodya i pamunu dia
ni Jesus. Ey kaguman de be du tolay
ni Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

7 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta
hangad dia, éy hinumektat sa siya a
inumange ta sabeng. Ey kaguman
na du alagad na. Ey meadu i
tinumagubet diya, a gébwat side ta
Galilea, sakay ta Hudea,
8 sakay ta Jersualem, sakay ta
Idumea, sakay ta dumanég a sa na
Hordan, sakay ta Tiro, sakay ta Sidon.
Kanya dinumulug diya diden ya a
tolay, éy dahilan éy nabaheta de i
ginimet naa.
9-10 Ginamot na i meaadu a tolay
a te sakisaket. Kanya du te ladu,
éy pumépilit side a umadene diya,
monda makakbil side diya. Kanya
ti Jesus éy nipedahik na tu abeng a
sinakayan na. Dinumitaw siya ta
kétihék, monda éwan siya séséldité
na tolay.
11 Sakay du hinayup a tolay, bagay
meta de ti Jesus éy basta minatumba
side ta harap na, a dinumulaw side,
a i kinagi dia, éy "Siko i anaka na
Diyos."
12 Ey ti Jesus éy pinégkagian na side
ta mahigpit, a diyan de iyébaheta i
tungkul diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad

Na a Labindalawa

13 Nadid, pénohobuk ni Jesus to esa
a buked, éy pinauwet na du tolay a
gustu na a maging alagad na. Ey
kédemét de diya,
14 éy pinili na i labindalawa, a side
i kaguman na. I pégdulaw naa dide éy
apostol. Side i utusan na a uméange
ta iba-iba a lugar, a magpahayag ta
Diyos.
15 Ey inatdinan na side ta kapang-
yarian de a magpaibut ta dimonyo.
16 Du labindalawa a apostol a pinili
na éy ti Simon, a pinalayawan na a
Pedro;
17 sakay ti Santiago éy ti Juan, a
anak side ni Sebedeo. (Pinalayawan
side ni Jesus, a Boanerges, a i kahulu-
gen na éy koman i kéduh.)
18 Du iba a apostol éy ti Andres,
sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome,
sakay ti Mateo, sakay ti Tomas, sakay
ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti
Tadeo, sakay ti Simon a taga Kanan,
19 sakay ti Hudas Iskarote, a
néngitokyon ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat

I Kapangyarian Na Ni Satanas

20 Nadid, nagsoli ti Jesus to bile
na. Ey dinumulug man dén diya i
meaadu a tolay. Ewan side maari a
méngan, dahil ta kakadu na tolay.
21 Ey du tétotop ni Jesus, pékabati
de a te meaadu a dumédulug diya, éy
inumange side diya a uwitén, da isip
de éng luku-luku dén siya.
22 Pero du maistu ta rilihiyon ta
éya, a gébwat ta Jerusalem, éy kinagi
de, a "Kanya makapégpaibut siya du
dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas
ta kapangyarian na. Ti Satanas a
mayor du dimonyo."
23 Kanya kinagi ni Jesus dide i hal-
imbawa. "Pakodyan a lébugén ni Sa-
tanas i sarili na?" kagi na.
24 "Eng mara, maski ahe a
banuwan, éng néglébug side éy
masida side a talaga.
25 Sakay maski ahe a bile, éng
néglébug side, éy éwan male i buhay
dia.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy
a inatdinanék kan ni Satanas ta ka-
pangyarian na a magpaibut du katu-
lung na a dimonyo? Eng lébugén ni
Satanas i sarili na, éy bumagsak siya
a talaga. Ewan male i buhay na.
27 "Ewan tu makapagpaibut du
kasakupan ni Satanas, éng'wan na pa
matalo ti Satanas. Pero éng matalo
na dén siya, éy maari na dén a alapén
i kasakupan na.
28 "Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta
maski anya a kasalanan de, sakay ta
péngupos de ta tolay.
29 Pero tu mangupos ta Banal a
Espiritu, éy saya i éwana pagpasen-
siyaan, maski nadid, a hanggan
nikésiya. I kona sa éy te kasalanan a
pirmi, a éwan maibut."
30 Kinagi ni Jesus i éya da nangupos
side diya, a te medukés kan siya a
espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus

31 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni
Jesus, sakay du tétotop na. Naguhay
side ta luwas no bile, a nipauwet de
siya.
32 Ey du meadu a tolay a te eknud
ta palebut ni Jesus to lubuk, éy kinagi
di diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo,
éy du tétotop mo, a nipauwet de ka."
33 Ey kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina
kua sakay ta tétotop kua?"
34 Ey kélameng ni Jesus du tolay ta
palebut na, éy kinagi na, a "Side ye di
ina kua, sakay top ko!
35 I maski ti ésiya a mangtupad ta
utus Nama ko, éy side ya di ina kua éy
ta tétotop ko."

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

1 Nadid, inumange man dén ti Je-
sus to digdig no diget. Ey meaadu i
dinumuluga diya, a hanggan da sinu-
makay ti Jesus to abeng, sakay dinu-
mitaw ta kétihék, sakay inumeknud
sa siya a mégtoldu du tolay. Ey side éy
édse side to baybay, a mégbati.

2 Ey tinolduan na side ta meadu a
halimbawa.
3 “Baten moy,” kagi na. “Te esa kan
a lélake a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya
wade a butil a minepégsek to dilan.
Ey kinan na manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek
to bito-bito. Ey agad kan side nag-
tubu, da melapis i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i
bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot
de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek
to kalamonan, éy éwan kan be nag-
bunga, da nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan
dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu
i éya, a nagohay ta tégtételo a pulu a
butil, sakay ta tégéném a pulu, sakay
ta tégsésandaan a butil i bawat ohay.
9 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng mak-
abati kam, éy baten moy ya.”

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid, to kéhektat dén du meadu
a tolay, éy du alagad na éy nipake-
lagip de ni Jesus ayun to nihalim-
bawa na du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ipeta
san dikam na Diyos i kahulugen na
lihim tungkul ta péghari na ta tolay.
Pero du tolay a éwan sakup na ka-
harian na Diyos, éy halimbawa san i
kékagin kua dide,
12 monda maski metaék de, sakay
mégbati side diyakén, éy éwan de ma-
pospusan. Da sala de a magsoli ta
Diyos, a monda pagpasensiyaan na
side.”

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Pégsabug

13 “Bakit,” kagi ni Jesus, “éwan moy
beman mépospusan i kahulugen na
éya a halimbawa? Eng kona sa, éy
kodya i pékapospos moya du iba a hal-
imbawa?
14 Mara, tu nisabug no lélake éy
éwan binhi, éng'wan kagi na Diyos.
15 I sénganya a tolay éy koman side
tu binhi a minepégsek to dilan, to
pégsabug no lélake ta kagi na Diyos.
Eng makabati side, éy dinumemét
agad ti Satanas dide, a inagaw na tu
kagi a nabati de.
16 I iba a tolay éy koman side tu
binhi a nepégsek to bito-bito. Side,
éng mabati de i kagi na Diyos, éy
masaya side, a tanggapén de agad.
17 Pero éwan side makatagal, da
kapareho side no binhi a éwan nak-
agimot. Méniwala side ta sandali.
Pero kédemét na paghirap de dahil ta
péniwala de, éy basta ginanan de tu
tinanggap de.
18 I iba a tolay éy koman side tu
binhi a nepégsek to kalamonan. Mak-
abati side ta kagi na Diyos;
19 pero éwan magbunga tu kagi na
Diyos ta isip dia, da kapareho side no
binhi a nailongan. Mara i nangilonga
dide éy tu pégisip de ta kabuhayan
de sakay ta kayamanan de, sakay ta
pénggustu dia ta sari-sari. Kanya éwan
side mégbunga.
20 Pero i iba a tolay, éy koman side
tu binhi a minesabug ta mahusay
a luta. Eng makabati side ta kagi
na Diyos, éy tanggapén de. Ey
magbunga side ta tégételo a pulu,
sakay ta tégéném a pulu, sakay ta
tégsésandaan.”

Tu Halimbawa to Simbu

21 “Anya wade,” kagi ni Jesus,
“taben na tolay i simbu, a monda
tulos taklében de ta pégtakalan? O
isahok de beman ta kama? Ewan, da
iedton de ta lamesa.
22 Ey maski anya a meliso nadid,
éy mademlagen ta esa a panahun.
Sakay maski anya i ilihim na tolay
nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
23 Nadid,” kagi ni Jesus, “éng maka-
bati kam, éy baten moy ya.
24 “Nadid,” kagi na, “isipén moy tu
kagi ko dikam. Da pintasan kam na
Diyos ayun ta pégpintas moy ta ka-
pareho moy. Sakay lalo a mahigpit i
pégpintas na Diyos dikam.
25 Dahilan side a mégéisipén ta
itoldu kua, éy dagdagen na Diyos
i isip dia, monda mapospusan de
ta mahusay. Pero du metamad a

mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na
Diyos tu isip de a hanggan éwan side
tu mapospusan."

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

26 Nadid, kinagi ni Jesus, a "I péghari
na Diyos éy kapareho no lélake a
naghasik ta binhi to luta na.
27 Ey tidug siya ta kélép-kélép;
umikat siya ta aldew-aldew. Ey tulos
san a tumétubu tu nihasik na. Pero
éwan méspospusan no lélake éng anya i
mégpatubua to nihasik na.
28 Basta luta san i mégpatubua. Tu-
los a nagtagatod. Tulos a nagbuktet.
Tulos a mégwasawas.
29 Ey bagay nalutu dén tu pahay, éy
tulos mégladey dén tu lélake, da oras
dén a mégladey."

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

30 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya
wade i kapareho na péghari na Diyos?
Anya wade i halimbawaa na éya?
31 I kaparehua na éya éy tu isesa a
bukél na mustasa a nimula no lélake
to luta. Kakétihékan ya ta maski anya
a bukél ta mundua. Pero éng imula
mo,
32 éy kadikélan ya ta étanan a kayo,
a huméhabéng ta meadu, a hanggan
makapaglobun du manok ta lédum
naa."
33 Kona sa i pégtoldu ni Jesus du
tolay, a gamitén na i meadu a halim-
bawa, ayun ta kaya de a mapospu-
san.
34 Ewan siya tu kinagi dide a éwan
halimbawa. Pero éng bukod de Jesus,
a du alagad na san i kaguman naa, éy
nipaliwanag na dide i étanan a kahu-
lugen no kinagi na du tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

35 Nadid, giapon dén na éya a aldew,
éy kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Umahabes kitam dén ta dibilew."
36 Ey sinumakay dén side to abeng a
te sakay dén ti Jesus, sakay gininanan
de dén du tolay. Ey te iba be sa a
abeng, a inumunonod dide.
37 Mamaya-maya, éy inabut side na
mesibét a unos, a tulos sésalpukén na
tagmék tu abeng, a hanggan da talaga
a matabwan dén tu abeng.
38 Ey ti Jesus éy tidug pabi siya to
dipos, a te punganan siya. Ey linukag
siya du alagad na, a kinagi de, a
"Maistu, diyan mo kame pébayan!
Omléd kitam dén!"
39 Ey ti Jesus éy inumégkat siya, a tu-
los sinaway na tu pahés, sakay kinagi
na to pahés, a "Tama dén, tumahimik
ka dén." Ey hinumintu dén tu pahés,
sakay tinumahimik dén tu diget.
40 Ey kinagi na du alagad na, a
"Bakit inumanteng kam? Ewan kam
wade pabi méniwala diyakén?"
41 Ey nagtaka du alagad, a kinagi
de, a "Anya wade i lélakeae? Maski
pahés éy ta diget, éy méniwala side
diya!"

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

1 Nadid, dinumemét de Jesus ta
banuwan na tolay a Gadareno ta di-
bilew.
2 Ey to kéahawas de to abeng, éy
sinambat side no esa a lélake a hi-
nayup, a gébwat to kapusanto.
3 Siya éy nale a négiyan to ka-
pusanto. Ey éwan dén tu maari a
méngiegut diya. Maski kadena éy
éwan maari,
4 da ginapus de dén siya ta meadu
a beses ta kadena sakay bangkiling.
Pero tu kadena éy binabégsot na,
sakay tu bangkiling éy tinétéltég na
san. Ey éwan tu tolay a makagipos
diya.
5 Aldo éy ta kélép éy basta
méglélebutén siya to lébélbéng sakay
du bukibuked, a mégkékélesén siya,
sakay tinétalinguan na i bégi naa ta
bito.
6 Nadid, pékatan-aw na ni Jesus, éy
naginan siya a linumuhud diya,
7 sakay dinumulaw ta mebagség,
a kinagi na, a "Anya i pékialam mua
diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas
a Diyos! Diyanék pad péparusaan!"

8 Kinagi na dén i éya, da inutusan
dén ni Jesus tu medukés a espiritu a
umibut dén to lélake.
9 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ti ésiya i
ngahen mua?" "Ti keaduan," kagi na,
"i ngahen kua; da meadu kame."
10 Ey dinumaying siya ni Jesus, a
"Diyan pad iyébut didi hayupa ta
adeyo."
11 Nadid, te meadu sa a babuy a
mégkan ta disat no buked ta éya.
12 Ey du dimonyo a édse to lélake, éy
pinékiohon de ni Jesus, a "Iagton mo
kame san ta bégi didi babuy yae, a
pasdépén mo kame dide."
13 Ey pinumayag dén ti Jesus.
Kanya du dimonyo éy inumibut side
to lélake, a tulos sinomdép side du
babuy. Ey bigla a minagpaginan du
babuy a bulnok, a sinumegbu side a
étanan to diget, a tulos de a minalimés.
Manga éduwa side a libu a babuy.
14 Nadid, du mégbantay du babuy,
éy ginuminan dén side. Ey nibébaheta
de du étanan to banuwan de. Ey
du tolay, éy inumange side ni Jesus,
monda meta de éng anya i nanyaria.
15 Ey kédemét de ni Jesus, éy neta
de tu lélake a hinayup, a te eknud dén
siya, a mahusay dén. Sakay te badu
dén siya. Ey inumanteng du tolay.
16 Ey du tolay a minaketa ta éya
a nanyari, éy nibaheta de du iba i
tungkul to lélake, sakay du babuy.
17 Ey nipékiohon de ni Jesus a
humektat siya to lugar de.
18 Nadid, pékasakay ni Jesus to
abeng de, éy tu lélake a ginamot na,
éy nékiohon siya ni Jesus éng maari
siya a kumuyog.
19 Pero sinaway ni Jesus. "Sumoli
ka san nadid ta bile moy," kagi na,
"sakay ikagi mo dide i ginimet na
Diyos diko, éng kodya i nipangagbi
naa diko."
20 Kanya tu lélake, éy nagsoli siya, a
inumange siya ta Dekapolis, sakay ni-
baheta na du tolay éng anya i ginimita
ni Jesus diya. Ey mégtaka du étanan a
nakabati.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Minangkébil Ni Jesus

21 Nadid, to kéahabes de Jesus to ki-
nagébwatan de, éy sinambat man dén
siya na meadu a tolay to édse na pabi
ta sabeng.
22 Ey inumadene diya i esa a Judeo,
a ti Hayro i ngahen naa. Siya tu
tagapamahala to kapilya ta éya. Ey
péketa na ni Jesus éy dinumapa siya ta
harap na,
23 a dinumaying diya. "Adene a
mate tu anak ko," kagi na. "Umange
ka pad a itupu mo i kamét mua diya,
monda maghusay siya, monda éwan
siya mate."
24 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Ey te
meaadu be a tolay a kinumuyog be, a
hanggan da mepiit side ta palebut ni
Jesus.
25 To péglakad de éy kaunonod
ni Jesus i esa a bébe a te saket.
Labindalawa dén a taon siya a
mégdédigién.
26 Nagpagamot siya ta meadu a
doktor, a hanggan da ginasta na dén
tu kuhata na a étanan. Pero éwan
siya nagamot, éng'wan lumélalo san
tu saket na.
27-28 To pékabaheta na ni Jesus, éy
kinagi na to isip na, a "Eng makbilan
ko san i damit naa, éy maghusayék
dén." Kanya inumadene siya to adég
ni Jesus,
29 sakay kembilan na tu badu na, éy
basta naghusay siya agad. Ey nabati
na a nagamot dén i bégi naa.
30 Pero ti Jesus, agad na naram-
daman a te nagkébil diya, a tulos nag-
amot. Kanya sinumuleg siya, sakay
kinagi na du tolay, a "Ti ésiya i mi-
nangkébila ta badu kuae?"
31 Ey du alagad na, éy kinagi de
diya, a "Bakit, Maistu, ipakelagip mo
ya? Meséldit-séldit kitam didi tolayae!
Meadu i méngkébil diko!"
32 Ey linameng ni Jesus du tolay,
éng ti ésiya i nangkébil diya.
33 Ey tu bébe, pékabati na a
naghusay dén siya, éy inumanteng
siya a tahod. Tulos tinumokém siya

to tikéd ni Jesus, sakay kinagi na diya
i buu a katutuhanan.
34 "Anéng," kagi ni Jesus, "diyan
ka méganteng. Pinahusay ka dén na
péniwala mo diyakén. Ikad mo dén.
Mahusay ka dén."
35 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to
bébe, éy te dinumemét a gébwat to bile
no mataas a Judeo, a kinagi de diya,
a "Minate dén tu anak mo. Diyan mo
dén abalaén i maistua."
36 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi
de to mataas a Judeo, éy kinagi na
diya, a "Diyan ka méganteng. Umasa
ka san diyakén"
37 Ey sinaway ni Jesus du iba a
kumuyog dide. Basta ti Pedro san
i kaguman na, sakay de Santiago a
patwadi, sakay tu mataas a Judeo.
38 Nadid, kédemét de to bile no
mataas a Judeo, éy neta ni Jesus a
méligalig du tolay sa, a mégpégsanget
side.
39 Ey sinomdép siya, a kinagi
na dide, a "Bakit méligalig kam a
mégpégsanget? Ewan minate i anaka.
Natidug san siya."
40 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de
san ti Jesus. Ey ti Jesus, éy pinaluwas
na side to bile. Basta i kaguman na
sana to lubuk éy tu ina no anak, sakay
tu ama na, sakay tu alagad na a étélo.
Sakay sinomdép side to kuwarto no
anak,
41 sakay kembilan ni Jesus tu kamét
na, sakay kinagi na diya, a "Anéng,
umégkat ka dén."
42 Ey tu anak, éy inumégkat siya
agad, sakay tulos siya a méglakad. I
idad na sana éy sapulu éy ta éduwa a
taon. Ey du tolay sa, éy mégpégtaka
side a tahod.
43 Ey nibilin dide ni Jesus ta mahig-
pit, a diyan de iyébaheta ta maski ti
ésiya i nanyaria. Sakay inutusan na
be side a mégpakan to anak.

6

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

1 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a
nagsoli siya to sarili na a banuwan.
Ey kinumuyog du alagad na.
2 Ey to pangilin a aldew, éy nag-
toldu siya du tolay to kapilya sa. Ey
du meadu a nakabati diya, éy nag-
taka side. "Ahe i nangalapana na éya
a lélake ta éya a pégtoldu na?" kagi de.
"Ahe i gébwat na karunungan naa?
Kodya i pékagimet naa ta makataka-
taka?
3 Ewan beman saye tu anak no
karpintero tam?" kagi de. "Ti ésiya
pa ina," kagi de, "éng éwan anak san
ni Maria? Sakay i top na éy de Santi-
ago, ti Jose, ti Hudas, sakay ti Simon.
Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan
pabi se side dikitam." Kanya éwan
side naniwala diya ta Nasaret.
4 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I puru-
peta éy iyégalang ta maski ahe. Pero
ta sarili na a banuwan, sakay ta sarili
na a bile, éy éwan siya iyégalang."
5 Ey nadid, éy éwan minagimet ti
Jesus ta éya ta makataka-taka a gimet,
da éwan side méniwala diya. Basta
nitupu na i kamét na ta séngaséngaya
a tolay a te ladu, a pinahusay na side.
6 Ey mégtaka siya, da éwan side nani-
wala diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-
bariyo ta éya, a nagtoldu siya du tolay.
7 Ey nipauwet na du alagad na
a labindalawa, sakay pinéglakad na
side ta tégdéduwa, a monda mégtoldu
side. Sakay inatdinan na side ta ka-
pangyarian a monda maari side a
mégpaibut du medukés a espiritu.
8 Pinagbilinan na side, a "Diyan
kam mégkébil ta bilon moy," kagi na.
"Maski suput, maski kuhata," kagi
na, "éy diyan moy kébilén.
9 Basta sahukod i kébilén moya,
sakay magsinelas kam. Sakay diyan
moy kébilén i pégpalitan moy a badu.
10 Sakay ta késdép moy ta tulusan
moy a bile," kagi na, "éy tumulos kam
sa a hanggan éwan kam maglakad.
11 Eng du tolay ta esa a banuwan, éy
éwan de kam tanggapén, o éng sala de

a bébaten tu ipahayag moy, éy basta humektat kam sa, a ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te kasalanan side."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side, a nagtoldu side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de a makasalanan.
13 Sakay pinaibut de i meadu a dimonyo; sakay i meadu a tolay a te ladu, éy nikulo de dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

14 Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na i nanyaria, da tanyag dén ti Jesus. Te sénganya a tolay a kagi de a siya éy ti Juan a Mégbinyag, a minabuhay dén. Kanya makagimet kan siya ta makataka-taka, kagi de.
15 I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay kagi du iba éy purupeta kan siya, a kona du purupeta na Diyos to araw.
16 Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta gégemtén ni Jesus, éy kinagi na, a "Talaga a siya dén ya ti Juan, a pinaputol ko. Minabuhay man dén siya!"
17-18 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na ti Herod, a kinékagi na ni Herod, a "Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa ina ni wadi mo." (Ti Herodias éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod. Pero inagew siya ni Herod.) Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a nipihesu.
19 Sakay ti Herodias a bébe, éy méiyamut siya ni Juan. Gustu na siya a ipabuno, pero éwan na kaya,
20 da sinaway siya ni Hari Herod. Ti Herod éy méganteng siya ni Juan, da tukoy na a mahusay siya a lélake, a éutusan na Diyos. Sakay pati, éng mébati na ti Juan a mégkagi, éy mégtaka siya. Kanya gustu na be a mabati.
21 Nadid, dinumemét dén tu pagkékataon ni Herodias. Kédemét no kapanganakan ni Herod, éy naganyaya siya, éy édsa be sa du te tungkulin a tolay ta banuwan.
22 Ey tu anak ni Herodias a madiket, éy nagsayaw siya to harap du lélake. Ey mésahat de Herod to pégsayaw na. Kanya kinagi ni Hari Herod diya a iatéd na diya i maski anya a gustu na.
23 Nipangako na diya, a kinagi na, a "Kagi mo san éng anya i gustu mua, éy iatéd ko dén diko. Maski hanggan ta kalahati na kayamanan ko," kagi na.
24 Ey tu madiket, pékabati na ta éya, éy inumange siya nagpakelagip to ina na éng anya maka i agidén naa. "Agidén mo tu ulo ni Juan a Mégbinyag," kagi nena na.
25 Ey tu madiket, nagsoli siya agad to hari, a kinagi na, a "I gustu kua, éy iatéd mo diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!"
26 Nadid, pékabati no hari ta éya, éy masiyadu dén siya a nagsisi. Pero éwan siya makaidel, dahil to nipangako na ta harap du bisita na.
27 Kanya inutusan na agad tu sundalu a umange mangalap to ulo ni Juan. Ey tu sundalu, éy inange na pinutulan ti Juan.
28 Sakay niedton na tu ulo na to penggan, sakay niatéd na to madiket. Sakay siya éy nitulos na dén nena na.
29 Ey du alagad ni Juan, pékabaheta de, éy inumange sa side mangalap to bangkay na, a tulos de nielbéng to pantiyung.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

30 Nadid, du apostol, éy sinumoli side ni Jesus, a kinagi de diya i ginamet de, sakay tu nitoldu de du tolay.
31 Ey te meaadu nadid a tolay a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a hanggan éwan be maari de Jesus a méngan. Kanya kinagi ni Jesus du alagad na, a "Kitam dén mabukod ta adeyo, monda éwan kitam maabala, monda makaimang kam."
32 Tulos sinumakay side to abeng a inumange side to esa a lugar a éwan tu tolay.

33 Pero du meadu a tolay, pékatanaw de dide a hinumektat, éy tinumagubet side, da tukoy de a de Jesus side. Ey naginan side a namaybay a linumekaw, éy neditol side a dinumemét to punduan de Jesus.
34 Ey nadid, to képundu ni Jesus to baybay, éy neta na i meadu a tolay. Ey kinagbian na side, da koman side i tupa a éwan tu pastor a mégalaga dide. Tulos nagtoldu siya dide.
35 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du alagad diya, a "Maistu, apon dén, sakay édse kitam ta ilang a lugarae.
36 Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-bariyo ta palebut ta éye, monda makabugtong side ta kanén de."
37 "Ewan," kagi ni Jesus. "Sikam éy pékanén moy side." "Ey pakodyan me?" kagi de. "Pamugtungén mo kame beman ta éduwa a datos a kuhata a tinapay a ipakan tam dide?"
38 "Ey sénganya," kagi na, "i bilon moya sina a tinapay? Angen moy entan." Ey péketa du alagad, éy kinagi de, a "Te lima kitam a momon a tinapay, sakay éduwa a pindang."
39-40 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to kalamonan ta éya, ta puktu-puktu a téglélimapulu éy ta tégsésandaan.
41 Sakay inalap na tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang. Ey tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinusengpuseng na tu tinapay, a niutus na du alagad na a ihayin de du tolay. Ey kona be sa tu pindang.
42 Ey néngan side a étanan, a minabsog side.
43 Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!
44 Ey du minéngan ta éya a tinapay éy lima a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew ta Betsayda. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de.
46 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus to buked, a monda manalangin.
47 Kédemét no kélép, éy édsa du alagad ta ditaw, éy édse ti Jesus to luta.
48 Ey neta na a mehirap i pégaud dia, da sinongsong side no pahés. Nadid, to tamo a amulaldew, éy tinumagubet ti Jesus dide, a méglakad ta dibo na diget. Talaga a lampasan na side,
49 éy neta de siya a méglakad ta dibo no diget, tulos kinomhad side, da akala de éng bélet,
50 éy méganteng side a étanan diya.

Pero kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam méganteng. Sakén ye."
51 Ey sinumakay siya to abeng, a tulos hinumintu dén tu pahés. Ey mégtaka du alagad,
52 da maski tu ginamet ni Jesus a tinapay, éy éwan de pabi napospusan éng ti ésiya siya. Ewan side méatutu.
53 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu side ta Genesaret.
54 Ey to kéahawas de, éy du tolay sa, éy natenggi de a de Jesus side.
55 Ey naginan side agad du bawat bariyo ta éya, sakay niange de diya dudu kabébayan de a te ladu. Hinamaka de side to nakabahetaan de ni Jesus a lugar.
56 Kanya ti Jesus, maski ahe i demtan naa a banuwan, éy du tolay sa, éy pakatidugén de du kakaguman de a te ladu to dimanan na. Ey nékiohon side diya, éng maari, éy kébilan du te ladu i ontok san no badu na. Ey du étanan a nangkébil to badu na, éy naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid, du Pariseyo sakay i sénganya du maistu ta rilihiyon a gébwat ta Jerusalem, éy dinumulug side ni Jesus.
2 Ey neta de du alagad ni Jesus, a éwan de inugisan i kamét dia bagu méngan, ayun ta rilihiyon na Pariseyo.

3 Da ugali a dati na Judeo, éy
maguges side bagu méngan, ayun ta
ugali a nipamana dide du ninunu de.
4 Sakay utus be no rilihiyon de, éy
éwan de maari a kanén i bébugtungén
dia, éng éwan de pa wahasikan ta
dinom. Ey te meadu pabi side a
sunudén a ugali a iba, éng kodya i
péguges ta iba a kasangkapan de.
5 Kanya du Pariseyo, éy kinagi de
ni Jesus, a "Bakit du alagad mo, éy
éwan de sésundin tu pégtoldu a nipa-
mana dikitam du ninunu tam? Da
éng méngan side, éy éwan de ugisan i
kamét dia a kona ta ugali na rilihiyon
tama?"
6 "Sikam a mégkukunwari a éwan
kam tu kasalanan!" kagi ni Je-
sus. "Tama bale i nihulaa ni Isayas
tungkul dikam: 'Diden ya a tolay,'
kagi na Diyos, 'éy igalangék de ta labi
dia; pero ta isip dia éy éwan.
7 Ewan tu pasa tu pégsamba de
diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos
tu pégtoldu de, pero éwan.'
8 "Bakit," kagi ni Jesus, "éy sug-
sugén moy tu ugali du ninunu moy,
pero i utus na Diyos éy pébayan moy.
9 Bihasa kam," kagi na, "a méngibut
ta utus na Diyos, a monda ahigén moy
tu ugali du ninunu moy.
10 Da utus na Diyos a esa, éy
'Igalang mo tama mo éy tena mo,
sakay tu mégkagi ta medukés ta ama
na éy ta ina na, éy dapat ipabuno
siya.'
11-12 Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy
iyétoldu moy a maski te hirap tu ama
no lélake, éy ta ina na, éy éwan siya tu
kailangan a tumulung dide, da iatéd
na ta Diyos i metulung na maka dide
a kuhata.
13 Kanya pébayan moy tu utus na
Diyos alang-alang ta mana moy a
pégtoldu. Ey te meadu kam be a iba a
ugali a medukés."

I Bagay a Mégpadukés Ta Tolay

14 Nadid, pinaadene man dén ni
Jesus du tolay diya, sakay kinagi na
dide, a "Baten moy i kagin kuae, a
isipén moy ye:
15 Ewan tu isubu na tolay i maka-
pagpadukésa diya ta mata na Diyos;
éng'wan tu bumébéswal ta labi na to-
lay, éy saya i magpadukésa diya.
16 Eng makabati kam, éy baten moy
ya!"
17 Nadid, to kéhektat ni Jesus du to-
lay, a sinomdép to bile éy nipakelagip
diya du alagad na i kahulugen no
nihalimbawa na du tolay.
18 "Ewan moy be napospusan?"
kagi ni Jesus. "Ewan moy tukoy tu
isubu na tolay, éy éwan ya mégpadukés
diya,
19 da éwan uméange ta isip na, éng
'wan tumulos ta tiyan na san, tulos
iyétay na." (Saya i nipabatia ni Jesus
a maari a méngan ta maski anya a
kalase a kanén.)
20 "Pero tu bumébéswal ta labi na to-
lay," kagi na, "éy saya i magpadukésa
ta tolay.
21 Dahilan, ta isip na tolay, éy saya
i kégébwatan na mégpadukés dide. Da
mégisip side ta medukés, péngibébi,
pégtako, pémuno,
22 péngilélake, pénaghili, sakay
méngloko side ta tolay, sakay bastos
side, méngupos side, mégpalalo side,
sakay iba a gimet de a medukés.
23 Gébwat diden ya ta isip na tolay,"
kagi ni Jesus. "Saya i mégpadukésa ta
tolay."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

24 Nadid, hinumektat ti Jesus ta éya,
a inumange ta Tiro sakay ta Sidon.
Ta éya éy sinomdép siya to esa a bile
ta lihim, monda éwan mapospusan na
tolay i tinulusan naa. Pero éwan siya
makaiwas du tolay.
25 Te bébe sa a te anak a hinayup no
medukés a espiritu. Siya, pékabaheta
na ni Jesus, éy inumange siya diya
agad, sakay dinumapa siya to tikéd
na.
26 Nadid, i éya a bébe éy éwan Judeo,
da taga Siria siya. Dinumaying siya ni
Jesus, a ibutan na tu dimonyo to anak
na.
27 Pero kinagi ni Jesus, a "Dapat
pékanén ko pa du anak. Ewan maari a

alapén ko tu kanén na anak," kagi na, "a monda ipakan ko du aso."

28 Nadid tu bébe, tukoy na a i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy dapat tulungan na pa du Judeo, bagu du éwan Judeo. Kanya kinagi na, a "Tahod ngani, Panginoon. Pero maski du aso éy méngan be side ta mumo a métépduk to lamesa no amo de."

29 "Tama tu kagi mo," kagi ni Jesus. "Ikad mo dén sumoli ta bile moy. Naibut dén tu dimonyo to anak mo."

30 Pékabati no bébe ta éya, éy hinumektat dén siya. Ey kédemét na to bile, éy dinemtan na tu anak na a te katidug san to kama, a naibut ngani dén tu dimonyo diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Jesus ta Tiro. Ey tinumulos side ta Sidon, a hanggan ta sabeng ta Galilea sakay ta Dekapolis.

32 Ta éya, éy te tolay a niange de diya i esa a lélake a tuléng, a utal pa, a nékiohon side ni Jesus, a itupu na i kamét na diya, monda maghusay.

33 Ey nikabukod siya ni Jesus ta adeyo du tolay sa, sakay sinoldut na to toldu na tu talinga na, sakay pinugetan na be ta laway na tu dila na.

34 Sakay tinumangad ti Jesus ta langet, a inumangés ta dikél, sakay kinagi na to lélake, a "Mabukasan i talinga mua."

35 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta makabati dén tu lélake, sakay makakagi dén siya ta mahusay.

36 Ey kinagi ni Jesus dide a étanan, a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria. Pero maski nibilin na dide i kona sa, éy lalo de san a nibaheta.

37 Ey du nakabati, éy nagtaka side a tahod. "Memahal i gimet na éya a lélake," kagi de. "Maski du tuléng éy pékabaten na side, sakay du bulol éy pégkagién na side ta mahusay."

8

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Epat a Libu

1 To esa man dén a aldew, éy te meaadu man dén a tolay a dinumulug ni Jesus. Ey éwan side tu kanén. Ey dinulawan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a

2 "Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko éy éwan dén side tu makan.

3 Eng péglakadén ko side ta bile de a mégalép, éy kapuyén side a talaga ta dilan. Ey te sénganya dide a gébwat ta adeyo."

4 Ey kinagi du alagad, a "Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam dide ta ilanga a lugare?"

5 "Ey sénganya i bilon moya a tinapay?" kagi ni Jesus. Ey "Pitu a momon," kagi de.

6 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to luta. Sakay inalap na tu pitu a tinapay. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na, sakay niatéd na du alagad na, a monda ihayin de du tolay. Ey nihayin de dén dide.

7 Ey te kétihék be side a ikan. Ey nagpasalamat be ti Jesus ta Diyos a para dide, sakay nipehayin na be dide du tolay.

8 Ey néngan side a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan de tu sobha, éy naputat pa tu pitu a gatang.

9 Te manga épat a libu a lélake a minéngan ta éya. Ey nadid éy pinéglakad ni Jesus du tolay.

10 Sakay tulos sinumakay de Jesus to abeng, a inumange side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a Pariseyo, a mékipégsuway side diya. Pilitén de siya a ipeta na dide i tanda a makataka-taka ta langet, monda puhubaan de siya.

12 Ey naghimutuk ti Jesus tu isip, a kinagi na dide, a "Bakit piliténék di lahi a éye a Judeo, a ipeta ko dide i tanda? Talaga a éwan tu ipeta dide a tanda."

13 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan na side. Sinumakay man

dén de Jesus to abeng de, a tamo side ta dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de a magkébil ta bilon de a tinapay. Basta isesa san i kébil dia to abeng.
15 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, sakay ni Herod."
16 Ey du alagad, éy mégpéguhon side éng anya i kahulugen na éya. "Kodya éwan kitam tu kébil a tinapay," kagi de. "Kanya na wade kinagi i éya."
17 Tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a "Bakit péguhunan moy a éwan kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala moy! Bakit mehina pabi i isip moya?
18 Te mata kam," kagi na, "pero éwan kam wade maketa. Te talinga kam, pero éwan kam wade makabate. Ewan moy beman tukoy a éwan tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan moy natandaan
19 tu pémuseng-puseng ko to lima a tinapay a para ta lima a libu? Sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?" Ey "Labindalawa," kagi de.
20 "Sakay tu pitu a tinapay a para ta épat a libu," kagi na, "éy sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?" "Ey pitu," kagi de.
21 "Ey éwan moy bale mépospusan tu kinagi ko?" kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Betsayda, éy du tolay sa, éy niange de ni Jesus i esa a lélake a buhék, a mékiohon side diya a kébilan na siya.
23 Ey ti Jesus, éy kinabitan na tu buhék, a linumuwas side to bariyo. Nadid, linoktaben na tu mata no buhék, sakay nitupu na tu kamét na diya, sakay kinagi na diya, a "Anya, maketa ka dén?"
24 Ey tu lélake, to péglameng-lameng na, éy kinagi na, a "Maketaék dén ta tolay, pero mediklém, a koman side i kayo a méglakad."
25 Ey nadid, nitupu man dén ni Jesus i kamét naa diya. Ey nadid, péglameng na man dén, éy naketa dén siya ta mahusay.
26 Ey pinaglakad siya ni Jesus to bile na, a nibilin na diya, a "Diyan ka sumésoli ta bariyuae."

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de Jesus du bariyo-bariyo ta Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad de, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay?"
28 Ey kinagi du alagad, a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka kan a esa."
29 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi ni Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
30 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

31 Nadid, éy nipagtapat ni Jesus du alagad na a siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du te tungkulin a Judeo. "Sakay ipabunuék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy mabuhayék."
32 Nipaliwanag ya ni Jesus dide ta mahusay, monda mapospusan de. Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na siya.
33 Pero ti Jesus, késuleg na, a neta na du alagad na, éy pinaginglan na ti Pedro. "Umadeyo ka dén, Satanas," kagi na. "Ewan ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan ta kaluuben na tolay."
34 Nadid, pinauwet ni Jesus du tolay, sakay du alagad na. "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén," kagi na, "éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay.

35 Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga.
Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-
alang diyakén, sakay ta mahusay a
baheta, éy siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
36 Anya beman i pakinabanga na
esa a tolay éng siya i mayamana
ta étanan, éng éwan na makamtan i
buhay a éwan tu katapusan?
37 Anya beman i bayada na tolay a
mate a monda magsoli tu buhay na?
38 I maski ti ésiya a mégpabaya
diyakén nadid a panahun a medukés,
sakay tu mégpabaya ta pégtoldu kua,"
kagi ni Jesus, "éy sakén éy pabayan
ko be side ta késoli ko se a kaguman
ko du anghel ko, a te kébilék ta
kapangyarian Nama ko. Da sakén i
lélake a gébwat ta langet.

9

1 "Natandaan moy," kagi ni Jesus.
"Te sénganya se dikam a éwan mate
hanggan éwan de meta i pégsapul na
Diyos a maghari ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

2 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy
kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti
Santiago sakay ti Juan; éy nanohobuk
side to melangkaw a buked. Ey to
édsa de sa, éy neta de a nabagu tu
idsura ni Jesus.
3 I badu naa éy linumatak a hang-
gan méngislap dén. Ewan tu maka-
pagpalatak ta damit a kona ta éya.
4 Ey du étélo a alagad, éy neta de na-
did ti Elias sakay ti Moises, a kauhon
ni Jesus.
5 Ey ti Pedro, éy kinagi na ni Jesus,
a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam
san dén. Pagbile me kam ta étélo
a kékétihék a bile; esa diko, esa ni
Moises, sakay esa ni Elias."
6 Talaga a éwan napospusan ni Pe-
dro i kékagin naa, da méganteng side a
tahod.
7 Nadid éy tinaklében side no
kuném. Ey kinagi no boses to kuném,
a "Sé' ina i mahal kua a anak. Baten
moy siya."
8 Ey kélameng du alagad, éy éwan
dén side tu mineta, éng'wan ti Jesus
san dén.
9 Nadid, namulnok side to buked,
éy kinagi ni Jesus dide, a "Diyan
moy kékagin ta maski ti ésiya i mineta
moya, hanggan éwanék mabuhay a
huway, sakén a lélake a gébwat ta
langet."
10 Ey sinunud de tu kinagi na, pero
mégpéguhon side éng bakit kagi ni Je-
sus a mabuhay siya a huway.
11 Ey kinagi de ni Jesus, a "Bakit
du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de
a meditol kan se ti Elias a umange,
bagu tu tagapagligtas ta mundua?"
12 "Tutuhanan ya," kagi ni Jesus,
"umange pa se ti Elias a talaga, a
monda paghandaén na i étanan. Ey
sikam," kagi na, "bakit wade nabasa
to kasulatan, a tu lélake a gébwat
ta langet, éy maghirap kan siya ta
meadu, a apién siya na tolay?
13 Ey tandaan moy, inumange dén
se ti Elias. Pero linoko de siya, ayun
to gustu de. Ey tinupad dén ya to
nabasa ta tungkul diya." (Kinagi ni
Jesus tungkul ni Juan a Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de Jesus du iba a
alagad a nawahak, éy neta de a te
meadu sa a tolay. Ey du maistu ta
rilihiyon, éy mékipégpasuway side du
alagad.
15 Ey du tolay, péketa de ni Jesus, éy
nagtaka side. Ey naginan side diya a
binumate diya.
16 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Anya i pégpasuwayan moya?"
17 Ey kinagi no esa a lélake ta éya, a
"Maistu, niange ko dén i anak ko yae
diko, da te medukés a espiritu diya a
mégpabulol diya.
18 Bagay atagén siya no espiritu,
éy basta palugmukén na siya, tulos
mégbugak i labi naa, sakay mégngilét-
ngilét siya, sakay mégkaramre. Ey
nékiohonék dén du alagad mo, Maistu,
a ibutan de tu espiritu, éy éwan de
kaya."

19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ay-
hay i lahi di tolayae, da éwan kam
méniwala! Pakodyan ko se a magtiis
dikam? Nay, iange moy se tu anak."
20 Nadid, péngiange de to anak diya,
éy neta no espiritu ti Jesus, a tu-
los pinagkaramre na to anak, tulos
nalugmuk siya, sakay nagbileg-bileg
siya, a nagbugak i labi naa.
21 Ey kinagi ni Jesus to ama na, a
"Nagsénganya beman dén ye diya?"
"Ey sapul to kéanak na," kagi na.
22 "Ey tu espiritu éy medalas a pa-
tumbaén na siya ta apoy, o dikaya
ta dinom, a talaga na siya a bunon.
Kagbian mo kame, Maistu," kagi no
ama na, "a tulungan mo kame, éng
maari."
23 "Bakit kagi mo, 'Eng maari,' "
kagi ni Jesus. "Eng méniwala ka ta
Diyos, éy makagimet ka ta maski
anya."
24 "Ey méniwalaék," kagi no ama no
anak. "Patibayén pad i péniwala ko,
monda hustu dén!"
25 Nadid, péketa ni Jesus ta mas
meadu a tolay a méginan a tamo diya,
éy pinégkagian na tu medukés a es-
piritu. "Siko a espiritu a mégpabulol
sakay mégpatuléng, umibut ka dén ta
bégi na anaka ina, sakay diyan ka dén
suméso li diya a huway!"
26 Nadid, pégkagi ni Jesus ta
éya, éy nagkéles tu espiritu, sakay
pinagkaramre na tu anak ta mahig-
pit, sakay inumibut siya diya. Ey
tu anak, éy koman dén i bangkay i
idsura naa, a akala du tolay a minate
dén.
27 Pero kembilan ni Jesus tu kamét
na a inégkat, éy tinumaknég siya.
28 Ey to késdép de Jesus to bile, éy ki-
nagi diya du alagad na, a "Bakit éwan
kame maari a magpaibut to espiritu
ta anak yae?"
29 Ey kagi ni Jesus, a "I kona sa
a hayup éy éwan moy mapaibut éng
éwan kam pa manalangin."
30 Nadid, hinumektat sa side, a inu-
mange side ta lihim ta Galilea, da sala
ni Jesus a mépospusan du tolay éng ahe
i angayan naa,
31 da tétolduan na du alagad na san.
I kinagi naa dide, éy "Sakén a lélake
a gébwat ta langet, éy itokyonék de,
sakay bunonék de. Pero ta ikatélo a
aldew éy mabuhayék a huway."
32 Ey du alagad, pékabati de ta éya,
éy éwan de napospusan i kahulugen
naa. Ey mésanike side a mégpakelagip
diya ta kahulugen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

33 Nadid, to édse de to bile ta Kaper-
naum, éy nipakelagip ni Jesus dide
éng anya i pégpasuwayan dia to dilan.
34 Pero mésanike side a suméseng bet,
da nagpasuway side éng ti ésiya i
mataasa dide.
35 Kanya inumeknud ti Jesus, sakay
kinagi na du labindalawa a alagad
na, a "Maski ti ésiya i te gustu a mataas
du kaguman na, éy dapat maging
mababa siya du kaguman na. Da-
pat maging katulung siya du kagu-
man na. Saya i ibilanga na Diyos a
mataas."
36 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy
inalap na tu esa a anak, a pinataknég
na ta harap dia. Nadid, to péngkélkél
na diya éy kinagi na dide, a
37 "Maski ti ésiya i tumanggap ta esa
a kona se a anak, dahil ta péniwala
na diyakén, éy bilang sakén dén i
tinanggap naa. Sakay tu tumanggap
diyakén, éy bilang tinanggap na be tu
nagpaange se diyakén."
38 Nadid, ti Juan, éy kinagi na ni
Jesus, a "Maistu, neta me i esa a lélake
a nagpaibut du dimonyo a gégamitén
na i ngahen mua, éy sinaway me siya,
da éwan sakup na gurupu tam."
39 "Ewan," kagi ni Jesus. "Diyan
moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahi-
lan i maski ti ésiya a gemtén i mema-
hal a gimet ta pamag-itan na nga-
hen kua, éy éwan siya agad mangupos
diyakén.
40 Dahilan," kagi na, "tu éwan kon-
tara dikitam éy kampi siya dikitam.
41 Ey tandaan moy, maski ti ésiya a
mangatéd dikam ta maski esa a baso
a dinom, da sakup kam ni Cristo, éy

atdinan be siya na Diyos ta gantimpala na."

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

42 "Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg naa, sakay ietbung ta diget, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay a méniwala diyakén.
43 Kanya," kagi ni Jesus, "éng na kamét mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy kétulén mo dén! Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd, kesira ta éduwa tu kamét éy umange ka ta apoy a éwan tu kéédép.
45 Sakay na tikéd mua, éng siya i mangatéd diko ta ipagkasala mo," kagi na, "éy kétulén mo dén. Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd tu tikéd, kesira ta éduwa tu tikéd mo éy ibut ka ta apoy.
47 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lugitén mo! Maigi pa éy umange ka ta kaharian na Diyos a buhék, kesira ta éduwa i mata mua éy ibut ka ta apoy na impiyerno.
48 Ta éya éy éwan mate i éhés, sakay tu apoy éy éwan maadéadép.
49 "Dahilan," kagi ni Jesus, "i étanan a tolay, éy asinan side ta apoy.
50 Mahusay i asen. Pero éng maibut tu asen, a tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli to asen na? Ey kona be sa dikam, a dapat mahusay kam a koman i asen. Sakay négkasuyuan kam."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul

Ta Méghiwalay a Pasawa

10

1 Nadid, hinumektat sa de Jesus, a tinumulos side ta Hudea, ta dibilewa na Hordan. Ey dinumulug man dén diya i meaadu a tolay. Ey tinolduan na side, ayun to ugali na.
2 Ey te Pariseyo a inumange diya ta éya, a talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan na lélake i asawa na?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Anya tu nisulat ni Moises tungkul ta éya?"
4 "Pinakultaden kitam ni Moises," kagi de, "a hiwalayan tam tu asawa tam, éng atdinan tam side ta kasulatan ta péghiwalay."
5 "Dahil ta kaktog na isip moya," kagi ni Jesus, "éy nisulat ni Moises i éya.
6 Pero to pénglalang na Diyos ta mundua, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
7 Sakay kinagi be na Diyos, a 'Dahilan ta éya éy ginanan no lélake dena na éy tama na, monda mékiagum to asawa na;
8 éy maging isesa side.' Kanya éwan dén side éduwa," kagi ni Jesus, "éng 'wan esa san dén side.
9 Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén na tolay."
10 Nadid, késoli de Jesus to bile de, éy nipakelagip diya du alagad na i tungkul ta éya.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Maski ti ésiya a lélake a humiwalay ta asawa na, sakay mangasawa siya ta iba, éy méngibébi siya ta mata na Diyos.
12 Ey kona be sa tu bébe a humiwalay ta asawa na," kagi na, "éng mangasawa siya ta iba a lélake, éy méngilélake siya ta mata na Diyos."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du anak de ni Jesus, a monda kébilan na side a ipanalangin na side. Pero pinégkagian side du alagad.
14 Ey péketa ni Jesus ta éya, éy mégingél siya, sakay kinagi na du alagad na, a "Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén, dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.
15 Tandaan moy, éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na."
16 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy inalap na du anak a kinélkél; sakay nitupu na i kamét naa dide, a nipanalangin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de Jesus, éy
te lélake a méginan a sambat diya. Ey
kéabut na ni Jesus, éy linumuhud siya
diya a kinagi na diya, a "Mahusay ka
a maistu; kagin pad éng anya wade i
gemtén kua a monda makaalapék ta
buhay a éwan tu katapusan."
18 "Bakit dédulawénék mo a
mahusayék?" kagi ni Jesus. "Ewan
tu mahusay éng éwan Diyos.
19 Tukoy mo dén i kautusan na
Diyos: diyan ka mamuno, diyan ka
méngibébi, diyan ka mégtako, diyan
ka mégbuli-buli, diyan ka méngdaya,
sakay igalang mo tama mo éy ta ina
mo. Basta sundin mo san diden ya a
utus."
20 "Maistu," kagi na, "sinunud ko
dén ina side a étanan sapul to kéanak
ko."
21 Nadid ti Jesus, éy te itan na tu
lélake, a mahal na siya. "Te esa pa a
bagay a kulang diko," kagi na. "An-
gen mo ibugtong tu ari-arian mo.
Sakay tu kabugtungan na éy iatéd mo
du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy
te kayamanan ka dén ta langet. Ey
nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog
ka diyakén."
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy
nalungkut dén siya. Ey hinumektat
san dén siya, da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na,
a "Mehirap a talaga a makasdép du
mayaman ta kaharian na Diyos."
24 Ey mégtaka du alagad na ta éya
a kinagi na. Ey kinagi ni Jesus,
a "Tahod ngani. Maniwala kam a
mehirap a talaga a somdép ta kahar-
ian na Diyos.
25 Makasdép beman i kabayo ta
ébut na digum? Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman ta kaharian na
Diyos."
26 Nadid, lalo a nagtaka du alagad
ta éya, a kinagi de, a "Eng kona sa, éy
ti ésiya i makaligtasa?"
27 Ey te itan side ni Jesus, a kinagi
na, a "Tama ngani; éwan maari i to-
lay a mangiligtas ta bégi na. Pero
magimet na Diyos i maski anya."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, a "En-
tan mo, Panginoon. Sikame, éy gini-
nanan me dén i étanan, a kinumuyog
kame diko."
29 "O," kagi ni Jesus. "Sakay tan-
daan moy: i maski ti ésiya a magtiis
a guminan ta bile na éy ta tétotop na
éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak
na éy ta luta na alang-alang diyakén,
sakay ta Mahusay a Baheta,
30 éy atdinan siya na Diyos ta
dubli-dubli a gantimpala na nadid
a panahun. Da atdinan na Diyos
i kona sa ta meaadu pa a bili-bile,
sakay tétotop na, sakay éena na, sakay
éanak na, sakay luta na. Pero demtan
de be i kahirapan. Ey ta panahun
a dumemét, éy makamtan na be i
buhay a éwan tu katapusan.
31 Pero meadu du mataas nadid,"
kagi ni Jesus, "éy side i mababaa ta
éya. Sakay du mababa nadid, éy side
du mataas ta éya."

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunon Siya

32 Nadid, méglakad side a tamo ta
Jerusalem, éy neditol ti Jesus du ala-
gad na to dilan. Ey méganteng side. Ey
méganteng be du tolay a umunonod
dide, da te meadu a kontara ni Jesus
ta Jerusalem. Ey nadid éy nibukod
na du labindalawa a alagad na, sakay
kinagi na dide i manyaria diya.
33 "Entan moy," kagi na. "Kédemét
tam ta Jerusalem, éy itokyonék de du
mataas a padi ta éya, sakay du maistu
ta rilihiyon. Ey side i magpabuno
diyakén, sakén a lélake a gébwat ta
langet.
34 Itugénék de di dayuan yae a éwan
Judeo. Ey side éy tétoksonék de sakay
loktabenék de, sakay balbalénék de,
sakay bunonék de. Ey kélipas na étélo
a aldew, éy mabuhayék a huway."

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

35 Nadid ti Santiago sakay ti Juan, a
anak ni Zebedeo, éy nékiohon side ni
Jesus. "Maistu," kagi de, "éng maari,
éy te kagin kame diko."
36 "Ey anya i gustu moya?" kagi ni
Jesus.

37 “Ey atdinan mo kame pad,” kagi
de, “ta katungkulan me a sikame i
bisi mo, a sikame i kaguman mo éng
maghari ka.”
38 “Ewan moy tukoy i pékiohon
moya,” kagi ni Jesus. “Kaya moy
wade be a matiis i hirap a tétiisén ko?
Mabinyagenék ta hirap. Kaya moy
wade be a mabinyagen ta éya?”
39 Ey “O,” kagi de, “kaya me.”
“I hirap a tiisén ko éy matiis moy
ngani be,” kagi na, “sakay mabinya-
gen kam be ta pangbinyagen diyakén.
40 Pero éwan sakén i bahala éng
ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a
maghari. I éya a kinagi moy éy para
du pinaghandaan Nama ko.”
41 Nadid, pékabati ta éya du sapulu
a iba a alagad, éy nagingél side de
Santiago.
42 Kanya pinaadene side ni Jesus
a étanan, a kinagi na, a “Tukoy moy
dén a du tagapamahala du tolay éy
mégéutusén side du mababa.
43-44 Pero diyan sa kona i ugali
moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i
gustu a mataas, éy dapat a maging
utusan siya.
45 Kona sa sakén a lélake a gébwat
ta langet. Ewanék se inumange a
monda utusan ko i tolay, éng 'wan
sakén i utusan na tolay. Sakay inu-
mangeék be se a monda iatéd ko
i buhay ko a monda matubus ko i
meadu a tolay.”

Ti Bartimeo a Buhék

46 Nadid, éy inumange de Jesus ta
Heriko. Ey to kéhektat na ta éya, a
kaguman na du alagad na, sakay du
meadu a iba a tolay, éy te esa a lélake a
buhék a te eknud to digdig no dilan, a
mékilimos. Ti Bartimeo i ngahen naa,
a anak ni Timeo.
47 Ey siya, pékabaheta na a
sumalegéd dén ti Jesus a taga Nasaret,
éy dinumulaw siya a kinagi na, a
“Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék pad!”
48 Ey du tolay sa, éy sinaway de siya
a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa
siya a dinumulaw. “Apo ni Dabid,”
kagi na, “kagbianék mo!”
49 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy
hinumintu siya, a kinagi na, a “Iange
moy se siya.” Kanya dinulawan de
tu buhék, a “Nay,” kagi de, “diyan ka
méganteng. Umégkat ka dén; péuwet
na ka.”
50 Ey tu buhék éy linumuksu siya
a tinumaknég, sakay inibutan na tu
ulés na, sakay inumange siya ni Jesus.
51 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Anya
i gustu mua a gemtén ko diko?”
“Maistu,” kagi na, “Gustu ko make-
taék.”
52 Ey “O,” kagi ni Jesus, “ikad
mo dén. Dahil ta péniwala mua, éy
mahusay ka dén.” Ey to pégkagi ni
Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey
tulos inumunonod siya ni Jesus to
dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta
Betpage sakay ta Betania, sakay ta
buked na Olibo, a adene dén side ta
Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i
éduwa a alagad na.
2 “Ikad moy dén ta bariyua ta di-
bilew yae,” kagi na, “ey meta moy
sa agad i bul-o a kabayo a éwan pabi
tinolduan, a te egut. Ukadén moy a
iange moy se.
3 Eng te magpakelagip dikam éng
bakit ukadén moy, éy kagi moy a
kailangan na Panginoon; sakay kagi
moy a isoli tam agad.”
4 Nadid, inumange sa du alagad a
éduwa, éy neta de i bul-o a kabayo a
te egut dén to pintuan no bile. Ey to
péngukad de,
5 éy nipakelagip dide du tolay sa éng
bakit éukadén de.
6 Ey kinagi de dide tu nibilin ni
Jesus. Ey pinakultaden de side.
7 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus,
sakay sinapinan de siya to damit de,
sakay tulos sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta
damit de to kamino a dimanén ni Je-
sus. Du iba a tolay éy nagkétol side ta
meadu a mehabéng a sanga-sanga, a

nilatag de be to dimanén na. (Saya i
pénggalang dia ta hari.)
9 Ey du tolay a mégdetol diya, sakay
du ménegipo, éy nagpagdulaw side,
a kinagi de, a "Mabuhay! Basbasén
maka na Diyos i lélakeae a pinaange
na se!
10 Basbasén maka na Diyos i kahar-
ian napo tam a Dabid a dumemét!
Purién be i Diyos ta langet!"
11 Nadid, késdép ni Jesus ta
Jerusalem, éy tinumulos siya to
Templo. Ey to péngenta na ta éya,
éy linumuwas siya a sinumoli ta
Betania, da apon dén. Ey kaguman
na du alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan

a Kayo a Ewan Mégbunga
12 Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Je-
sus ta Jerusalem a gébwat ta Betania.
Ey mégalép ti Jesus.
13 Ey pékatan-aw na to kayo a igos a
mehabéng tu don, éy inumadene siya
diya, monda meta na éng te bunga
dén. Pero péketa na, éy don san dén
i édsea diya, da éwan pabi panahun a
mégbunga.
14 Kanya kinagi na to kayo, a "Ewan
dén tu méngan ta bunga a gébwat diko,
a hanggan!" Ey nabati du alagad na
tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

15 Nadid, kédemét de ta Jerusalem
éy sinomdép ti Jesus to Templo. Ey
pinaibut na sa du mamugtong sakay
du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb
na du lamesa du mégpalit ta kuhata,
sakay du pégeknuden du mégtinda ta
palapati.
16 Sakay sinaway na du te kébil a
dumiman to Templo.
17 Sakay tinolduan na du tolay, a
kinagi na, a "Isip ko nabasa ta libru
na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén
de a bile a panalanginan a para du
étanan a tolay ta mundua. Ey bakit
nadid, dahil dikam, kanya dulawén
de a bile na mégdaya!"
18 Ey du mataas a padi sakay du
maistu ta rilihiyon, éy nabati de tu
kinagi na. Kanya nagahayok side ta
pagkékataon de a magpabuno ni Je-
sus. Méganteng side diya, da mégtaka
du tolay ta pégtoldu naa.
19 Ey ta éya a giapon éy hinumektat
de Jesus ta banuwan.
20 Nadid, to kagagabian na, a
méglakad de Jesus to dilan, éy natan-
aw de tu kayo a igos, éy nalanés dén a
hanggan to gimot na.
21 Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi
ni Jesus to kayo. Ey kinagi na diya,
a "Entan mo, Maistu; tu kayo a igos a
nisumpa mo, éy minalanés dén!"
22 "Tandaan moy," kagi ni Jesus
du alagad na, "éng méniwala kam ta
Diyos,
23 éy maari moy a utusan i buked
yae a umibut sina a bumatikal ta
diget. Eng éwan kam mégalanganin,
sakay maniwala kam a manyari tu
utus moy, éy manyari a talaga.
24 Kanya maski anya i ipanalan-
gin moya, éy maniwala kam a alapén
moy, éy alapén moy a talaga i maski
anya a agidén moy.
25 Pero éng ménalangin kam, éng te
tolay a te kasalanan dikam, éy pag-
pasensiyaan moy pa, monda Tama
moy ta langet, éy pagpasensiyaan na
kam be ta kasalanan moy.
26 Eng éwan moy patawadén i iba
a tolay, éy éwan kam be patawadén
Nama moy ta kasalanan moy."

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

27 Nadid, sinomdép man dén de Je-
sus ta Jerusalem. Ey to péglakad ni
Jesus to Templo, éy inumadene diya
du te tungkulin a Judeo.
28 Ey kinagi de diya, a "Anya i
katungkulan mua a mégimet ta kona
sina a gimet mo? Ti ésiya i nangatéda
diko ta katungkulan mua a ina?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Pakelagi-
pan ta kam be. Eng sengbiténék
moy, éy kagin ko be dikam éng anya
i katungkulan ko a mégimet ta éye a
gimet ko.
30 Ahe gébwat na katungkulana ni
Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos
wade, o ta tolay?"

31 Nadid, du te tungkulin, éy méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de, "éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.
32 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay magingél dikitam didi tolay a éye." Négkagi du te tungkulin ta kona sa da méganteng side du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan naa.
33 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me tukoy." Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet kua."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

12

1 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta ébut a pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.
2 "Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.
3 Ey du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu kébil.
4 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo na.
5 Ey pinaange man dén no lakay i esa pa a utusan na. Pero binunu de siya. Ey kona be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo de a lakay. I sénganya éy binalbal de, sakay i iba éy binunu de.
6 "Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a isesa san dén a utusan; éy siya éy tu anak na a mahal na. Kanya i katapusana, éy pinaange na tu anak na to uma na. 'Talaga a igalang de tu anak ko,' kagi na.
7 "Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'
8 Tulos dinikép de siya sakay binunu de. Sakay nibut de tu bangkay na to digdig no uma.
9 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to lakay a te uma? Umange sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a tolay!
10 Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i kahulugina na éya a halimbawa? Bakit, éwan moy bale pabi nabasa i éye a kagi ta kasulatan?

'Tu bito kan a inidelan du mégbile,
da isip de a éwan tu pasa, éy
siya bale i mahalagaa a bito a
panuluk na bile.

11 Saya i ginimet na Diyos, a saya i pagtakaan tama!' "
12 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de a dekpén ti Jesus. Pero inumanteng side du tolay. Kanya pinabayan de san siya, a hinumektat side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

13 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy pinaange de ni Jesus i sénganya a Pariseyo, sakay i sénganya a alagad ni Herod, monda puhubaan de siya, éng pagkamalién de maka siya ta kagi na.
14 "Maistu," kagi de, "tukoy me a matapat ka, a iyétoldu mo ta mahusay i gustu na Diyos a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas a tolay, da éwan ka kumampi ta mataas a tolay. Nadid," kagi de, "anya i isip mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?"

15 Nadid, tukoy dén ni Jesus a
pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi
na dide, a "Bakit gustu moy a magka-
maliék? Dah, atdinanék moy ta esa a
kuhata moy a pagbuwes."
16 Nadid, to péngipeta de diya ta esa
a plata, éy kinagi na dide, a "Ké' ni
ésiya i éye a letrato, sakay ké' ni ésiya
a ngahen i nakasulatae?" "Ey tu hari
ta Roma," kagi de.
17 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey
nadid, tu koo na hari ta Roma, éy
iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos,
éy iatéd moy ta Diyos." Nadid, du
Judeo sa, pékabati de ta éya a mahusay
a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side
diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni Jesus i
sénganya a Saduseyo. (I Saduseyo, éy
éwan side méniwala a mabuhay i tolay
a huway.)
19 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moi-
ses i kona se: Eng mate kan tu lélake a
te asawa, éy éwan pabi side tu anak, éy
tu wadi na, éy dapat asawan na kan
tu kayong na a bilo, monda magenak
siya, para te anak tu aka na a minate.
20 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te
pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate
siya a éwan pabi tu anak.
21 Kanya inasawa be no wadi na tu
kayong na a bilo. Ey minate be siya a
éwan pabi tu anak. Ey kona be sa tu
ikatélo.
22 Ey kona be sa a hanggan to ika-
pitu. Ey minate side a étanan a éwan
pabi tu anak. Ey i katapusana éy
minate be tu bébe.
23 "Ey nadid, Maistu," kagi du
Saduseyo, "saye i gustu mia a mapos-
pusan: Nitoldu mo a te buhay kan i
tolay a huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging asawa
na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?"
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali
kam a tahod, da éwan moy tukoy i
kasulatan na Diyos, sakay éwan moy
tukoy i kapangyarian na Diyos.
25 Dahilan ta kébuhay na tolay a
huway, éy éwan dén maari a manga-
sawa side, da kapareho dén side du
anghel ta langet.
26 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni
Jesus, "éy bakit isip moy a éwan
mabuhay i tolay a huway? Ewan
moy wade pabi nabasa tu kasulatan
ni Moises, to kéharap na to kayo a
mégdingat? Kinagi na Diyos ni Moises,
a 'Sakén i Diyos a péniwalaan ni Abra-
ham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.'
27 Kahulugina na éya, éy méniwala
side nadid ta Diyos, maski minate
side to araw, da buhay dén side nadid
ta langet. Kanya mali kam!" kagi ni
Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu ta rilihiyon,
éy neta na a mékipégpasuway side ni
Jesus. Sakay neta na a mahusay tu
sengbet ni Jesus dide. Kanya kinagi
na diya, a "Maistu, ahe i mahalagaa a
utus ta kasulatan na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i ma-
halaga a utus: 'Tandaan moy, sikam
a Israel; i Panginoon tam a Diyos, éy
siya san i Panginoon ta étanan.
30 Dapat mahalén mo i Panginoon
mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo
siya a palagi.' Saya i mahalagaa a
utus.
31 Sakay tu ikaduwa a utus a ka-
pareho na éy kagi na, a 'Mahalén mo
tu kapareho mo a kona ta pégmahal
mo ta bégi mo.' Ewan tu iba a utus a
mas mahalaga diden ya a éduwa," kagi
ni Jesus.
32 Nadid, tu maistu ta rilihiyon, éy
kinagi na ni Jesus, a "Tama ngani,
Maistu, tu kagi mo, a i Panginoon tam
a Diyos, éy siya san i Panginoon ta
étanan, da éwan tu iba a Diyos.
33 Sakay tama be tu kinagi mo,
Maistu, a dapat mahalén na tolay i
Diyos ta mahigpit, a isipén na siya a
palagi. Sakay tama be tu kinagi mo,
a dapat mahalén tam tu kapareho
tam a kona ta pégmahal tam ta bégi
tam. Diden ya a éduwa a utus,"
kagi no maistu, "éy mas mahalaga a

sundin tam ya kesira ta pégatang tam
ta hayup a para ta Diyos, sakay ta iba
a péngatéd tam ta Diyos."
34 Nadid, neta ni Jesus a mahusay
i sengbita no maistu ta rilihiyon. Ey
kinagi na diya, a "Adene ka bale dén
a ipasakup ta Diyos."
Ey kétapus na éya, éy éwan tu nanga-
has a nagpakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus

Tungkul Ta Tagapagligtas

35 Nadid, to pégtoldu ni Jesus to
Templo, éy te nipakelagip siya du to-
lay. "Du maistu ta rilihiyon," kagi na,
"éy bakit kagi de a tu tiniyak na Diyos
a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari
Dabid?
36 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo
na! Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya
éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi ni
Dabid, a 'Kinagi na Diyos to amo ko,
a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae a
hanggan mapasuku ko diko du kala-
ban mo." '
37 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a
amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa,
éy bakit kagi du maistu moy a ninuno
siya ni Dabid?"
Nadid du tolay, éy gustu de a
bébaten ti Jesus.
38 Ey to pégtoldu na, éy kinagi na
dide, a "Mangilag kam du maistu ta
rilihiyon. Gustu de a mégbihis ta
memahal a badu, monda meta du
tolay a mataas side. Sakay gustu de
a saloduan side du tolay ta plasa na
banuwan.
39 Sakay gustu de be a umeknud
ta pégiknuden na mataas a tolay ta
anyayaan, sakay ta kapilya.
40 Sakay ugali de be a ménalangin ta
atakdug, monda isip du tolay a banal
side. Pero éng te bébe a bilo, éy agiwén
de san tu luta na. Kanya parusaan
side na Diyos ta lalo a mahigpit!"

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

41 Nadid, to édsa ni Jesus to Templo,
éy inumeknud siya to tapat no kahon
a pégabuluyan. Ey te itan na du to-
lay a nitékneg de i kuhata to kahon.
Neta na i meadu a mayaman a tolay
a nitékneg de sa i meadu a kuhata.
42 Ey nadid, éy neta na be i esa a
bilo a bébe a pobri, éy nitékneg na sa
i éduwa san a sentimos.
43 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na
sina to kahon a para ta Diyos, éy bi-
lang mahigit pa to niabuluy du étanan
a iba a tolay.
44 Dahilan du iba, éy niabuluy de
ta Diyos tu sobha de san. Pero siya,
maski pobri siya, éy niatéd na dén
i étanan a kuhata na. Ewan siya tu
buhay a pamugtong ta kabuhayan
na."

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Tem-
plo, éy kinagi diya no alagad na a
esa, a "Entan mo, Maistu, memahal
a tahod i pader na Templuae. Sakay
kamahalan i bile naa!"
2 Ey "O," kagi ni Jesus. "Pero i Tem-
plo a ina a te itan moy, éy dumemét
i oras a éwan sina tu mabuhay a bito
a te tupo ta kapareho na a bito ta
dingding naa. Matibatibag side a
étanan!"
3 Nadid, te eknud de Jesus ta buked
na Olibo to tapat no Templo. Ey de
Pedro, sakay ti Santiago sakay ti Juan
sakay ti Andres, éy négkagi side ni
Jesus ta lihim.
4 "Maistu," kagi de, "nikésiya i
deméta na éya a kinagi mo? Anya
wade i tandaa a monda mapospusan
me a dumemét dén i éya a hirap?"
5 "Mangilag kam," kagi ni Jesus,
"monda éwan kam pagkamalién na
tolay.
6 Da te meadu a talaga a umange se
a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua. Ey
pagkamalién de i meadu a tolay.
7 Eng makabaheta kam ta meadu
a gera, éy diyan kam métageg.
Dumemét a talaga i meadu a gera,
pero éwan ya tanda na katapusan.

8 Dahilan éy maglaban-laban du
banubanuwan. Sakay te meadu a lin-
dul ta iba-iba a lugar, sakay dumemét
i meadu a alép. I étanan a éya éy sapul
pabi na hirap a dumemét.
9 "Pero sikam, éy mangilag kam.
Da kédemét na éya a panahun éy
itokyon de kam, sakay méngidimanda
side dikam, sakay balbalén de kam ta
kapilya de. Sakay tumaknég kam ta
harap na gubernador sakay hari, da
méniwala kam diyakén. Saya i oras
moy a pégpatunay moy diyakén dide.
10 Dapat mepahayag ta étanan a to-
lay ta mundua i Mahusay a Baheta.
11 Eng dekpén de kam, sakay bis-
taan de kam," kagi ni Jesus, "éy diyan
kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide. Eng dumemét i éya a oras,
éy basta kagi moy san i iatéd na Diyos
a katuwiran moy. Da éwan sikam i
mégkagia, éng 'wan i Banal a Espir-
itu i magpakagia dikam ta katuwiran
moy.
12 "Ta éya a panahun," kagi ni Je-
sus, "éy itokyon na tolay du top de a
ipabuno. Ey kona be sa i gemténa du
lélake ta anak de. Sakay du anak éy
labanan de be dema de, a ipabuno de
be side.
13 Sakay kaiyamutan kam na
étanan, da méniwala kam diyakén.
Pero du maniwala diyakén a matapat
a hanggan ta katapusan, éy meligtas
side."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

14 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét
i oras a meta moy ta Templo tu kon-
tara ta Diyos a mangsida. (Sikam a
magbasa ta éye, éy isipén moy ye.)
Péketa moy ta éya, du édse ta Hudea,
éy dapat guminan side ta buked.
15 Sakay du édse ta luwas no bile de,
éy diyan dén side suméśdép a man-
galap ta kasangkapan de.
16 Sakay du édse ta uma éy diyan
dén umuli a mangalap ta badu de.
17 Kakakagbi du mabuktet sakay
du te mabulol ta panahun a éya!
18 Ipanalangin moy a éwan metaun
i éya a kahirapan ta taglamig.
19 Dahilan ta panahun a éya," kagi
ni Jesus, "éy magdanas i étanan a to-
lay ta dikél a kahirapan. Ewan pabi
nakekenaman na tolay i kona sa a
hirap sapul to péglalang na Diyos ta
mundua, a hanggan nadid. Pero éwan
tu kéhuway i kona sa a panahun.
20 Ey paseplutén san na Panginoon
i éya a panahun, da éng éwan na pase-
plutén éy éwan tu mabuhay a tolay.
Kanya paseplutén na, éy alang-alang
du pinili na a tolay a sakup na.
21 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng te
mégkagi dikam, a 'Kéye dén se tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas,' o te
mégkagi, a 'Kéye na dén sina,' éy diyan
kam méniwala.
22 Da te lumitaw ngani a kakab-
ulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak
na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi
du iba, a purupeta side a gébwat ta
Diyos. Sakay ipeta de be i makataka-
taka a tanda, monda lukoén de, éng
maari, du méniwala ta Diyos.
23 Mangilag kam, da kinagi ko dén
ya dikam bagu dumemét."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 "Nadid, ta éya a panahun, kétapus
na éya a kahirapan," kagi ni Jesus, "éy
dumiklém i bilag sakay ta bulan,
25 sakay matékneg i biton a gébwat ta
langet, da mayégyég side.
26 Nadid, sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy metaék de ta kuném a
dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko
i kapangyarian ko.
27 Tulos paangen ko du anghel ko ta
maski ahe ta mundua, a hanggan ta
langet, monda tipunén de du étanan a
sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 "Isipén moy i kahulugina na hal-
imbawaae na kayo a igos," kagi ni Je-
sus. "Bagay mégogbus i tingi-tingi na,
éy tukoy moy a adene dén i késinag.
29 Nadid, kona be sa, bagay meta
moy i étanan a éya a nihula ko, éy
tukoy moy dén a adene dén i kédemét
ko--a mégsapul dén.

30 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay
a buhay nadid.
31 Maibut i langet éy ta lutaa, pero i
kagi ko éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 "Pero éwan tu nakapospos ta oras
na kédemét na éya. Maski du anghel ta
langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta
éya.
33 Kanya sikam, éy bantayan moy,
da éwan moy tukoy éng nikésiya i
deméta na éya.
34 "I kédemét ko, éy kona se," kagi ni
Jesus. "Eng mara, te lélake a méglakad
ta adeyo. Ey ta péglakad na, éy atdinan
na pa i bawat esa a tauhan na ta
tungkulin de a tarabaho de. Sakay
ibilin na to mégbantay a dapat mag-
bantay siya ta mahigpit.
35 Kanya sikam," kagi ni Jesus du
alagad na, "éy bantayan moy, da éwan
moy tukoy éng nikésiya i demét kua--
éng giapon, éng kélép, éng amulaldew,
o éng gagabi.
36-37 Mangilag kam, makay bigla i
demét kua, a makay demtan ta kam
a tidug. Saye i bilin kua du étanan a
tolay: bantayan moy!"

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta
na Ala-ala, sakay piyesta a péngan de
ta melapis a tinapay. Ey du mataas
a padi, sakay du maistu ta rilihiyon
éy néguhunan de a ipadikép ti Jesus ta
lihim, sakay ipabunu de.
2 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi
de; "makay maligalig du tolay."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

3 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to
bile ni Simon a te ketong to araw. Ale
na a méngan sa, éy inumange sa i esa
a bébe a te kébil a boti a putat ta pa-
bango a memahal. Siya éy binukasan
na tu boti, sakay nibulak na to ulo ni
Jesus.
4 Ey du sénganya a tolay sa, péketa de
ta éya, éy nagingél side. "Bakit," kagi
de, "sayang dén i pabangua!
5 Nibugtong mo maka ina ta
mahigit pa ta étélo a datos a kuhata,
sakay niatéd mo du mahirap i kabug-
tungan naa." Kona sa i pégpintas dia
to bébe.
6 Pero kinagi ni Jesus dide, a
"Pabayan moy siya. Bakit péginglan
moy siya? Mahusay i gimet na
diyakén.
7 Palagi a kaguman moy du mahi-
rap," kagi ni Jesus, "maski nikésiya éy
makatulung kam dide. pero sakén
éy éwan, da éwanék male a kaguman
moy.
8 Gemtén na dén i kaya na a para
diyakén. Nibulak na dén ya diyakén
da iduwel na diyakén, da ielbéngék
dén.
9 Ey tandaan moy, maski ta ahe i
pégtolduan dia ta Mahusay a Baheta,
éy ipaala-ala de be i ginimita na éye a
bébe diyakén."

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kala-ban Ni Jesus

10 Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du
labindalawa a alagad, éy inumange
siya du mataas a padi, a monda
itokyon na ti Jesus dide.
11 Ey du padi, pékabati de to kagi na,
éy mésahat side. Ey kinagi de diya a
atdinan de siya ta kuhata. Ey sapul ta
éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a
péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

12 Nadid, kédemét na oras no
piyesta a péngan de ta melapis a
tinapay, éy saya i oras de a mégbuno ta
tupa. Ey du alagad ni Jesus, éy kinagi
de diya, a "Ahe i paghandaan me ta
péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-
ala?"
13 Ey inutusan na i éduwa a alagad
na, a kinagi na dide, a "Umuli kam ta
banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy
i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta
kumuyog kam diya
14 ta bile de. Sakay kagi moy to te
bile ta éya, a 'Tu Maistu me éy gustu

na a mapospusan éng ahe i kuwarto a péngaponan me ta Piyesta na Ala-ala.'
15 Eng kagin moy diya i éya," kagi ni
Jesus, "éy ipeta na dikam tu kuwarto
ta ontok a nakahanda dén. Ey saya
i paghandaan moya ta pangapon
tam."
16 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus
ta éya, éy inumuli dén tu éduwa ta
banuwan. Ey nanyari tu étanan a
kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa
side ta péngapon de a para ta Piyesta
na Ala-ala.
17 Nadid, to kélép a éya, éy dinu-
memét sa ti Jesus, a kaguman na du
alagad na a labindalawa.
18 Ey to péngan de, éy kinagi ni Je-
sus, a "Tandaan moy, esa dikam i
méngitokyon diyakén. I esa dikam a
mékidipon ta éye nadid."
19 Ey du alagad, pékabati de ta éya,
éy nalungkut side, a kinagi na bawat
esa dide, a "Besa a sakén!"
20 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan tu iba,
éng'wan i esa dikam a labindalawa.
Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tina-
pay ta sabawae," kagi na, "éy siya i
méngitokyona diyakén.
21 Kailangan a mateék ayun to nisu-
lat du purupeta to araw, pero kagbi
tu méngitokyon diyakén! Maigi pa éy
éwan dén nienak."

Tu Katapusan a Péngapon

22 Nadid, to péngan de, éy inalap
ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to
pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-
puseng na a nitagtag na du alagad na.
"Kanén moy dén ye," kagi na, "a saye
i bégi kua."
23 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén
a alak. Ey to pégpasalamat na dén,
éy nigewat na dide, éy ininom de a
étanan.
24 Ey kinagi na dide, a "Saye i dige
kua, a saye i tanda na pangako na
Diyos. Ey mebulak alang-alang ta
meadu a tolay.
25 Ey tandaan moy, éwanék dén
uminom ta alak, éng éwanék uminom
ta bigu a alak ta kaharian na Diyos."
26 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta
Diyos, éy naglakad dén side ta buked
na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

27 Nadid, kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a "Talaga a ginananék moy
a étanan, da nisulat du purupeta to
araw, a 'Ta ipagpabuno na Diyos to
Pastor, éy matibuhahak du tupa.'
28 Pero ta kébuhay ko a huway,"
kagi ni Jesus, "éy meditulék dikam ta
Galilea."
29 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Sakén,
éy éwan ta ka ginanan, maski ginanan
ka du iba."
30 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus,
"da tandaan mo, nadid a kélép, bagu
magtarakot i tandang ta pénduwa, éy
itanggiék mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman."
31 "Ewan," kagi ni Pedro, "maski
mateék a kaguman mo éy éwan ta ka
itanggi!" Ey kona be sa i kinagia du
étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

32 Nadid, éy inumange de Jesus ta
Getsemani. Ey kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Mégiknud kam pa se, a
umangeék sinae a manalangin."
33 I kaguman na sana éy de Pedro
san, sakay ti Santiago sakay ti Juan.
Ey métegeg ti Jesus.
34 Ey kinagi na dide, a "Métagigék
tu isip, a komanék i mate. Maguhay
kam se a mékipagpuyat kam."
35 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy
dinumapa siya a nanalangin a éng
maari éy malipas san diya i hirap na
a dumemét.
36 "Améng," kagi na, "maari ka a
magimet ta maski anya. Iadeyo mo
pad diyakén i paghirap ko. Pero éwan
na kaluuben kua i masunuda, éng
'wan na kaluuben mo i masunud."
37 Nadid, késoli na éy dinemtan na a
tidug du étélo a alagad. Ey kinagi na
ni Pedro, a "Simon, tidug kam bale!
Ewan kam beman makapagpuyat a
maski esa a oras a kaguman ko?

38 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi moya éy mehina."
39 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a manalangin a huway ta pareho san a kagi.
40 Sakay sinumoli siya dide a huway, a dinemtan na man dén side a tidug, da mégtongka side a tahod. Ey éwan side tu kagi diya, da mésanike side.
41 Huway man dén siya a manalangin, éy késoli na dide ta pentélo, éy kinagi na dide, a "Tidug kam bale pabi! Tama dén. Dumemét dén i oras a péngitokyon de diyakén du makasalanan a tolay.
42 Nay, umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén tu méngitokyon diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus, éy dinumemét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa. Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat side du te tungkulin a Judeo. Ey te kébil side a sondang éy ta gahoti.
44 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas dide a atdinan na side ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. "Tu ahoben ko," kagi na, "éy siya i dekpén moya, a iange moy du amo moy."
45 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na inahoben.
46 Ey du kaguman ni Hudas, éy tulos dinikép de ti Jesus.
47 Ey tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a minahipas i talinga naa.
48 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a nanikép diya, a "Bakit te armas kam a sondang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay, tulisan ék beman a metapang?
49 Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero sigi kam dén, monda matupad tu nihula du purupeta ta kasulatan na Diyos."
50 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan siya du alagad na.
51 Nadid, to péngiange de ni Jesus ta banuwan, éy te esa a lélake a nangtonod-tonod dide, a te alikébkéb san a damit. Ey neta de siya, a talaga de siya a dekpén.
52 Pero to péngkébil de diya, éy pinabayan na tu damit na, a ginuminan dén a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du
Te Tungkulin a Judeo

53 Nadid, éy nitugén de ti Jesus to bile no mataas a padi. Ey napisan dén sa du étanan a te tungkulin a Judeo.
54 Ey tinumagubet dide ti Pedro ta éya. Ey tulos sinomdép be siya to karsada no bile. Sakay inumeknud sa siya a kaguman na du guwardia, a nékipagdengdeng siya to apoy de.
55 Nadid, du mataas a padi sakay du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno siya. Pero éwan side tu meeta,
56 da maski meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan tungkul diya, éy éwan paripareho i abla dia.
57 Tinumaknég i sénganya dide, a kinagi de, a
58 "Nabati me i ina a lélake a négkagi a maari na kan a hukatén i Templo na Diyos a ginimet na tolay, sakay huwayén na kan a pataknégén ta ételo san a aldew; sakay éwan kan tulungan na tolay."
59 Pero pati tu abla de éy éwan paripareho.
60 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi, a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka beman tu isengbet di mégpehaya diko?"
61 Pero te ginék san ti Jesus, a éwan siya sinumengbet diya. Ey kinagi diya no mataas a padi a huway, a "Anya, kagi mo dén éng siko a talaga i anak na Diyos. Ikagi mo éng siko i

Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay ta mundua."
62 Ey "O," kagi ni Jesus, "sakén ngani dén ya. Ey sikam éy metaék moy a mégiknud a magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a maghari. Sakén i lélake a gébwat ta langet. Sakay metaék moy a dumemét a édseék ta kuném ta langet."
63-64 Nadid, pékabati no padi ta éya, éy pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na, a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-wari siya a anak na Diyos! Bakit kailangan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i pégkagi na a kontara ta Diyos! Anya i isip moya?" kagi na. Ey du mégbati to kagi no padi, éy kagi de a étanan a dapat mate siya.
65 Nadid, i sénganya dide, éy linoktaben de tu mata ni Jesus. Sakay tinaklében de tu mata na to damit, sakay sinésuntuk de siya, a kinagi de diya, a "Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!" Sakay du guwardia ta éya, éy sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

66 Nadid, édse pabi ti Pedro to karsada no bile. Ey tu esa a bataan no padi,
67 péketa na ni Pedro a mégdengdeng, éy te itan na siya, sakay kinagi na, a "Siko bale i kagumana ni Jesus a taga Nasaret!"
68 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan ko tukoy tu kagi mo," kagi na. Ey minabukod dén ti Pedro to kudal to karsada, tulos nagtarakot i tandang.
69 Mamaya-maya éy neta man dén siya no bataan, tulos kinagi na du édsa sa, a "Siya ngani i kaguman na a esa."
70 Pero nitanggi man dén ni Pedro.
Mamaya-maya man dén, éy du tolay sa éy kinagi de ni Pedro, a "Diyan ka sumuway. Siko i kaguman na a esa, da taga Galilea ka be."
71 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro, "isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng mégbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a lélake a kékagin moy!"
72 Nadid, to pégkagi ni Pedro ta éya, éy bigla a nagtarakot tu tandang ta penduwa. Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus diya, a "Bagu magtarakot tu tandang ta penduwa, éy itanggiék mo ta pentélo." Ey to pékaala-ala na ta éya, éy tulos minagsanget siya ta mahigpit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting du te tungkulin a Judeo, sakay néguhunan de éng pakodyan de ti Jesus. Ey nipagapus de siya sakay niange de ni Gubernador Pilato.
2 Ey kinagi ni Pilato diya, a "Siko bale i haria na Judeo?" Ey "O," kagi ni Jesus, "kona to kinagi mo."
3 Ey nadid, da pinehayan siya du mataas a padi ta meadu a kasalanan,
4 éy kinagi ni Pilato diya, a "Meadu i iyépehay dia diko! Anya i katuwiran mua?"
5 Pero éwan sinumengbet ti Jesus. Ey nagtaka ti Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

6 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali ni Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu, maski ti ésiya i gustu du tolay.
7 Ey nadid éy édsa dén to pégpihesuan i esa a lélake a nakabuno, a ti Barabas i ngahen naa. Siya éy kaguman na du iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.
8 Nadid, dinumulug du tolay ni Pilato, a mékiohon side diya a dapat paluwasén na i esa a pihesu.
9 Ey kinagi ni Pilato, a "Gustu moy a paluwasén ko dikam tu hari na Judeo?"
10 Tukoy dén ni Pilato a du padi éy nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side diya.
11 Nadid, du mataas a padi, éy pinégkagian de dén du tolay, a i pékiohon dia ni Pilato éy paluwasén na ti Barabas kesira ni Jesus. Ey to pékiohon de ni Pilato ta éya,

12 Ey kinagi na dide, a “Eng kona
sa, éy anya i gemtén kua to lélake a
ngéngahinan moy a hari na Judeo?”
13 “Ipako mo siya ta kudos,” kagi de.
14 “Ey bakit,” kagi ni Pilato; “anya
i kasalanan naa?” Pero du tolay, éy
lalo de san a nidulaw, a “Ipako mo
siya ta kudos!”
15 Nadid ti Pilato, éy gustu na
a mékisuyu siya du tolay. Kanya
pinaluwas na ti Barabas dide. Sakay
nipabalbal na ti Jesus, a tulos niatéd
na du sundalu, monda ipako de ta
kudos.

Lélokon De Ti Jesus

16 Nadid du sundalu, éy niange de ti
Jesus ta lubuk no bile no gubernador,
sakay pinadulug de sa du étanan a
sundalu.
17 Sakay sinolotan de ti Jesus ta
badu a medideg, da saya i kolor na
damit na hari. Sakay nagkawekaw
side ta lanot a meset, a nisoklop de to
ulo na, a kurona na kan.
18 Sakay sinumalodu side diya, a ki-
nagi de, a “Mabuhay i hari na Judeo!”
19 Sakay pinépakol-pakol de siya,
sakay linéloktaben de siya, sakay linu-
muhud side diya.
20 Ey nadid, kétapus de a nangloko
diya, éy inibutan de tu badu na a me-
dideg, sakay pinabaduan de man dén
to sarili na a damit. Sakay pinaluwas
de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

21 Nadid, to péglakad de, éy nasam-
bat de i esa a lélake a somdép ta
banuwan; éy pinilit siya du sundalu
a minangbékle to kudos ni Jesus. I
ngahen no lélake éy ti Simon a taga
Sirene. Siya tu ama ni Alehandro
sakay ti Rupus.
22 Ey niange de ti Jesus to lugar a
ngéngahinan de a Golgota (a i kahulu-
gen na éy Bungu).
23 Ta éya éy inatdinan de ti Jesus ta
alak a te halu a gamot. Pero inidelan
na.
24 Ey nipako de siya to kudos. Sakay
nagpalabunutan side a hinati-hati de
tu damit na, éng ti ésiya i makaalapa
ta bawat piraso.
25 To péngipako de diya, éy alas
nuwebe dén na gagabi.
26 Sakay te sulat to kudos a te kagi to
abla de diya. I kagi naa éy “TU HARI
NA JUDEO.”
27 Ey nipako de be sa i éduwa a
tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék
de side ta magtembang a tagirilan ni
Jesus.
29 Nadid, du suméselegéd sa, éy
dinédusta de ti Jesus, a kinagi de, a
“Hala! Siko bale i manghukata ta
Templo, sakay ipataknég mo a huway
ta ételo san a aldew! Bakit éwan mo
iligtas nadid i bégi mua.
30 Nay, umogsad ka dén ta kudusa!”
31 Ey kona be sa du mataas a padi,
éy pinintasan de be siya, a kinagi de,
a “Entan moy, niligtas na kan du iba.
Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.
32 Eng Cristo siya, a hari na
Judeo, éy bakit éwan siya umogsad
ta kudusa, monda meta tam a
maniwala kitam diya?” Sakay pati
du éduwa a kasabay na a nipako, éy
dinédusta de be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

33 Nadid, kédemét na tanghali, éy
nagdiklém a hanggan to alas tres.
34 Ey to alas tres dén, ey kinagi
ni Jesus ta medegsén, a “Eloi, Eloi,
lema sabaktani,” a i kahulugen naa,
éy “Diyos ko! Diyos ko! Bakit pin-
abayanék mo?”
35 Ey du sénganya a te taknég sa, éy
akala de a dédulawan na ti Purupeta
Eliyas.
36 Ey minaginan i esa dide a nan-
galap ta damit, sakay nibisa na to
tuba, sakay niedton na ta ontok no
kayo, sakay nipasépsép na ni Jesus.
Sakay kinagi na, a “Entan tam pa éng
dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya
ta kudusa.”
37 Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a
tulos nabégsot i angés naa.

38 Ey nadid, tu kortina a dikél ta
lubuk no Templo, éy bigla a mi-
napéknet sapul ta ontok a hanggan ta
sidung.
39 Sakay tu kapitan du sundalu, éy
te taknég san siya ta harap no kudos.
Ey péketa na éng kodya a minate ti
Jesus, éy kinagi na, a "Tunay bale ye
a anak na Diyos!"
40 Nadid, éy édsa be sa i sénganya a
bébe a mégtan-aw. Kabilang dide éy
ti Maria Magdalena, sakay ti Maria
a ina no kétihék a Santiago, sakay ni
Hose, sakay ni Salome.
41 Side du kakaguman ni Jesus to
édse na pabi ta Galilea, a side i katu-
lung naa. Sakay te meadu be a iba a
bébe ta éya, a kinumuyog ni Jesus ta
Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

42 Nadid, i éya a aldew éy disperas.
Ta gabia éy pangilin na Judeo. Ey to
giapon,
43 éy dinumemét sa ti Hose a taga
Arimatea. Siya éy sakup du konsiyal
na Judeo, a iyégalang siya du tolay.
Sakay inumasa be siya ta kédemét na
Diyos a maghari. Ey nadid éy éwan
siya mésanike a umange ni Pilato a
mékiohon diya éng makaalap siya to
bangkay ni Jesus.
44 Ey pékabati ni Pilato ta éya, éy
isip na a makay buhay pabi ti Jesus.
Kanya pinauwet na tu kapitan du
sundalu, a nipakelagip na diya éng
talaga a minate dén ti Jesus.
45 Ey to pékabaheta na to kapitan a
minate ngani dén, éy pinakultaden
na ti Hose a umange mangalap to
bangkay na.
46 Ey namugtong pa ti Hose to
manta a damit a pagsapot. Sakay
pineogsad na dén tu bangkay to ku-
dos, sakay sinaputan na to manta,
sakay nielbéng na siya to kuweba a
ginimet de to pader. Sakay nigulung
de tu bito a nitakléb de to pintuan no
lébéng.
47 Ey ti Maria Magdalena sakay ti
Maria a ina ni Hose, éy neta de tu
néngielbéngan dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, ti
Maria Magdalena, sakay ti Maria a
ina de Santiago, sakay ti Salome, éy
namugtong side ta don a mesépot, a
monda ipahid de to bangkay ni Jesus.
2 Ey nadid, to simba dén a amu-
laldew, éy inumange side to lébéng.
3 Habang méglakad side éy
péguhunan de, a "Ti ésiya wade i
maakit tama a méngigulung to bito a
takléb no pintuan?" kagi de,
4 "da medégi." Ey kédemét de sa, éy
neta de a negulung dén tu bito.
5 Tulos sinomdép side to lébéng. Ey
neta de sa i esa a lélake a te eknud sa,
a melélatak i badu naa. Ey méganteng
side.
6 "Diyan kam méganteng," kagi no
lélake. "Tukoy ko a ahayukén moy ti
Jesus a taga Nasaret, siya a nipako de.
Pero éwan se siya, da nabuhay dén!
Entan moy i lébéng naa, a éwan se siya.
7 Nadid," kagi na, "éy ange moy
pégkagian du alagad na, sakay ti Pedro
be, a nabuhay dén siya, a magdetol
siya dikam ta Galilea. Ey meta moy
siya ta éya, a kona to kinagi na
dikam."
8 Ey du bébe, pékabati de ta éya,
éy ginuminan side a linumuwas to
lébéng, da méganteng side a tahod. Ey
éwan side négkagi ta maski ti ésiya to
mineta de, dahil to anteng de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

9 Nadid, to kébuhay ni Jesus to
simba a gagabi, éy pinumeta pa siya
ni Maria Magdalena. Siya tu bébe a
inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.
10 Sakay siya, éy inumange négkagi
ta éya du iba a alagad ni Jesus. Dinem-
tan na side a mégsanget.
11 Ey pékabati de to kagi no bébe, a
neta na ti Jesus a buhay dén, éy éwan
side naniwala diya.
12 Ey kétapos na éya, éy pinumeta
man dén ti Jesus ta éduwa a alagad na
a iba to péglakad de to dilan. Ey iba
dén i idsura naa.

13 Ey side, éy nagsoli side a négkagi
du iba. Pero éwan be side naniwala
dide.
14 Katapusana, éy pinumeta ti Jesus
du sapulu éy ta esa a alagad na to
péngan de. Ey pinégkagian na side, da
éwan side naniwala diya, sakay éwan
side naniwala du nagbaheta dide a
buhay dén siya.
15 Sakay kinagi na dide, a "Umange
kam ta maski ahe ta mundua, sakay
magpahayag kam ta Mahusay a Ba-
heta ta étanan a tolay.
16 I maski ti ésiya a maniwala, a tu-
los ipabinyag, éy meligtas side. Sakay
du éwan maniwala, éy hukumén side
na Diyos.
17 "Ey saye du tanda a édse du
méniwala diyakén," kagi ni Jesus;
"makapagpaibut side du dimonyo ta
pamag-itan na ngahen kua. Sakay
mégkagi side ta iba-iba a kagi a éwan
mapospusan na tolay.
18 Sakay éng kébilan de i ulag, o
éng inumén de i lasun, éy éwan side
maanya. Sakay éng itupu de tu kamét
de du te ladu, éy maghusay side."
19 Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy
inumontok siya ta langet, a kaguman
na dén sa i Diyos a méghari.
20 Ey du alagad éy inumange dén
side ta iba-iba a banubanuwan, a
nagpahayag ta kagi na Diyos. Ey
inaguman side na Panginoon. Nag-
patunay siya du tolay a katutuhanan
tu nipahayag de, da inatdinan na side
ta tanda a makapangyarian.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

1 Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i
tolay a néngisulat tungkul to ginimet
ni Jesus, to pégiyan na dikitam ta
mundua.
2 I nisulat dia éy tu nibaheta du
kakaguman ni Jesus dikitam. Side du
minaketa to ginamet ni Jesus, a tulos
néngipahayag side ta éya a Mahusay a
Baheta.
3 Kanya nadid, Apo Teopilo, éy in-
isip ko a mahusay éng isulat ko nadid
diko i tama a baheta tungkul ta éya,
da sakén éy inadal ko i éya sapul to
sapul na.
4 Kanya isulat ko nadid i éye diko,
monda mapospusan mo ta mahusay
i buu a katutuhanan tungkul to naba-
heta mo dén a ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

5 Nadid, to panahun ni Hari Herod
ta Israel, éy te esa a padi, a ti Sakarias
i ngahen naa. Sakup siya du padi a
ngéngahinan de a Abias. Tu asawa na
éy ti Elisabet, a lahi be siya du padi,
da apo be siya ni Padi Aron to araw.
6 Mahusay a ugali ta mata na Diyos
diden ya a pasawa, a sésundin de ta
mahusay i utus na Diyos.
7 Pero éwan side tu anak, da baug
dén ti Elisabet, sakay matanda dén
side a pasawa.
8 Nadid, to esa a aldew, éy te nan-
yari ni Sakarias. Ta éya a aldew, éy
édse dén siya ta Templo, a ginamet na
i tarabaho na padi, da kalewas siya
no kagurupu na a tagapanalangin ta
éya.
9 Ey nadid, ayun ta ugali du padi,
éy nagpalabunutan side éng ti ésiya
dide i somdépa ta Templo a mégsuub
ta Diyos. Ey ta éya a aldew, éy ti
Sakarias i nakabunuta. Kanya siya
dén i sinomdépa.
10 Ey du iba a tolay, éy nawahak
side ta luwas, a nanalangin side ale ni
Sakarias a mégsuub ta lubuk.
11 Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias,
éy pinumeta diya i esa a anghel a
gébwat ta Diyos, a te taknég siya ta
giled no lamesa a pégsuuben.
12 To péketa ni Sakarias to anghel,
éy inumanteng siya.
13 Pero kinagi diya no anghel,
a "Diyan ka méganteng, Sakarias.
Nabati dén na Diyos tu panalangin
mo diya. Mangilog a talaga tu asawa
mo, a magenak siya ta lélake. Ey ta
kéenak na, Sakarias," kagi na, "éy
ngahinan mo siya ni Juan.
14 Siya i kasahatan moya, sakay te
meadu be a iba a tolay a masaya diya!
15 Siya i maging memahal a lélake
ta mata na Diyos," kagi no anghel.
"Ey kailangan éwan siya maginom ta
maski anya a kélasing. Ey sapul ta
kéenak na, éy édse diya i Banal a Espir-
itu.
16 Siya éy pasolen na i meadu a
Judeo ta Panginoon de a Diyos.
17 Utusan siya na Diyos, Sakarias,"
kagi na, "a te kapangyarian siya a
kapareho ni Purupeta Elias to araw.
Pagkasunduén na du patena, sakay
pagbaguén na i isip du masuwayin,
monda umaheg side du tolay a
mahusay. Mégdetol siya ni Cristo, a
paghandaén na du tolay ta demtan
na."
18 "Pakodyan ko a mapospusan éng
katutuhanan i éya a kinagi mo," kagi
ni Sakarias, "da lakayék dén, sakay
bakés be dén tu asawa ko?"
19 "Ti Gabrielék," kagi no anghel.
"Kagumanék na Diyos, a siya i nag-
paangea se diyakén a mégkagi diko ta
éya a mahusay a kagi.
20 Pero siko, Sakarias, da éwan ka
méniwala diyakén, a matupad a talaga
i éya a kinagi ko, éy maging bulol ka
dén nadid, a hanggan ta kédemét na
éya a nipangako ko diko, a magenak
tu asawa mo."
21 Nadid, habang édse ti Sakarias to
lubuk no Templo, éy mégéuhayén du
tolay ta luwas, éng bakit minale siya.

22 Mamaya-maya, kéluwas na, éy
éwan siya makakagi. Basta ling-
guwahe san i kagi naa dide. Kanya
tukoy du tolay a te nipeta i Diyos diya
to lubuk.
23 Nadid, kétapos no panahun ni
Sakarias a mégtarabaho to Templo, éy
nagsoli dén siya to bile de.
24 Ey ta éya éy nangilog dén ti Elisa-
bet a asawa na. Lima a bulan a éwan
siya linumwas to bile.
25 "Kinagbianék dén na Diyos," kagi
na, "a inibutan na dén tu sanike ko, da
mabuktiték dén."

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

26 Nadid, to ikaéném dén a bu-
lan no buktet ni Elisabet, éy i Diyos
éy pinaange na ti Anghel Gabriel ta
Bariyo Nasaret ta Galilea.
27 Pinaange na siya ta esa a madiket
ta éya a i ngahen naa éy ti Maria. I éya
a madiket, éy éwan pabi inadenean na
lélake. Pero sinakad dén no lélake, a ti
Hose i ngahen na, a apo siya ni Hari
Dabid.
28 Ey tu anghel, éy inumange siya ni
Maria, a kinagi na diya, a "Maria, édse
diko i Diyos, a kagbian na ka."
29 Ey ti Maria, pékabati na to kagi no
anghel, éy métageg siya, a mégéisipén
siya éng anya wade i kahulugina na
éya a kinagi na.
30 Ey kinagi no anghel diya, a
"Diyan ka méganteng, Maria, da ma-
hal ka na Diyos.
31 Gemtén na Diyos a mangilog ka,
a tulos magenak ka ta lélake. Ey ta
kéenak na, Maria," kagi na, "éy ngahi-
nan mo siya ni Jesus.
32 Siya éy maging mataas, a du-
lawén de siya a anak na mataas a
Diyos. Ey i Panginoon Diyos," kagi no
anghel, "éy gemtén na a maging hari
siya, a kona to apo na a Hari Dabid to
araw.
33 Sakay maghari siya du Judeo a
éwan tu hanggan. Ey éwan tu katapu-
san i péghari naa!"
34 "Ey pakodya ye," kagi ni Maria,
"da éwanék pabi tu asawa?"
35 "Umange diko i Banal a Espiritu,"
kagi no anghel, "sakay umédse diko
i kapangyarian na Diyos. Kanya tu
ienak mo, éy dulawén de a banal a
anak na Diyos.
36 Ey entan mo ti dada mo a Elisa-
bet, Maria. Kagi de a baug kan siya.
Pero nadid, maski bakés dén siya, éy
mabuktet dén siya.
37 Da makagimet i Diyos ta maski
anya."
38 "Ey maari," kagi ni Maria, "da
utusanék na Panginoon, éy tang-
gapén ko i kaluuben na diyakén."
Nadid, pégkagi ni Maria ta éya, éy
gininanan siya no anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

39 Nadid, ta éya a panahun, éy inu-
mange ti Maria to esa a banuwan ta
buked ta Hudea,
40 a bumisita siya to dada na a Elis-
abet. Ey kédemét na to bile de, éy
sinomdép siya a binati na tu dada na.
41 Ey ti Elisabet, pékabati na to boses
ni Maria, éy bigla a linuminés tu anak
na ta tiyan na, éy tulos inumasék i
Banal a Espiritu ni Elisabet.
42 Tulos kinagi na ni Maria ta
medegsén, a "Masuwerte ka, Anéng,
ta maski ti ésiya a bébe, da tu anak mo,
éy siya i mahaléna na Diyos!
43 Salamat ta Diyos," kagi ni Elisa-
bet, "da bumisita dén diyakén tu ina
na Panginoon ko!
44 Da entan mo, Maria," kagi na, "to
pékabati ko diko, éy linuminés tu anak
ko ta tiyan kua, dahil ta kasahatan
naa.
45 Masuwerte ka dén, Anéng, da
naniwala ka dén to kinagi diko na
Panginoon!"

Purién Ni Maria I Diyos

46 Nadid, kinagi ni Maria i kona se:
"Purién ko i Diyos ta isip kua!
47 Mésayaék, da Diyos i tagapaglig-
tas kua.
48 Sakén i utusan na a mababa, éy
pinansingék dén na Diyos. Sapul na-
did, éy dédulawénék na tolay a ma-
suwerteék,
49 dahil ta memahal a gimet na
mataas a Diyos diyakén. Siya i banal.

50 Kékagbian na du umanteng diya,
ta maski nikésiya a panahun.
51 Sakay gemtén na i kapangyarian
na a ibutan na du palalo a tolay, a
patahantaén na i gayak dia.
52 Pinababa na dén du mataas,
sakay pinataas na dén du mababa.
53 Du mégalép éy atdinan na side
ta kanén de, sakay du mayaman éy
paibutén na side a éwan side tu kébil
a kanén.
54-55 "Nadid, éy inaguman na Diyos
i katulung na a Israel. Ewan na nalek-
sapan tu pangako na du apo-apo tam,
a mangagbi dikitam. Kinagbian na
ti Abraham. Sakay kagbian na be
sikitam a apo-apo na, a éwan tu kata-
pusan."

Saya i katapusana no kinagi ni
Maria.
56 Ey kétapos na éya, éy tinumulos
ti Maria to bile no dada na ta manga
étélo a bulan, bagu nagsoli siya to bile
na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

57 Nadid, kédemét na oras, éy nage-
nak ti Elisabet ta lélake.
58 Ey du tétotop na sakay du karatig
na, pékabaheta de a nagenak dén, éy
mésaya side diya, da kinagbian dén
siya na Diyos.
59 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew
a idad no anak, éy dinumulug side to
bile de Elisabet, a monda bugitén de
tu anak, sakay ngahinan de. Talaga
de a ngahinan siya ni Sakarias, da
saya tu ngahen no ama na.
60 Pero "Ewan," kagi no ina na.
"Maigi pa éy ngahinan tam siya ni
Juan."
61 "Ey bakit," kagi de. "Ewan ka tu
top a maski isesa a te ngahen ta kona
sa!"
62 Tulos nisenyas de ni Sakarias éng
anya i gustu na a ngahen no anak na.
63 Ey nihalimbawa ni Sakarias dide
a atdinan de siya ta panulatan na. Ey
to péngiatéd de diya, éy nisulat na i
ngahen a Juan. Ey péketa du tolay ta
éya, éy nagtaka side.
64 Nadid, bigla a nakapégkagi agad
ti Sakarias, a tulos nagpasalamat siya
ta Diyos.
65 Ey inumanteng dén du karatig
na, éng anya i kahulugen na éya. Ey
i éya a nanyari, éy nabahibaheta dén
ta lebuta na éya a lugar ta Hudea.
66 Ey du étanan a nakabaheta, éy
mégéisipén side ta éya a anak, éng
maging anya siya. Da neta du tolay a
édse diya i kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

67 Nadid, ti Sakarias a ama no anak,
éy édse diya i Banal a Espiritu, éy
naghula siya.
68 "Salamat ta Panginoon," kagi na.
"Siya i Diyos a péniwalaan du tolay
a Israel! Da inumange se siya a
méngiligtas du tolay na.
69 Paangen na dén se i tagapagligtas
dikitam, a lahi siya no katulung na a
Dabid.
70 "Ey nadid," kagi ni Sakarias,
"saye tu kinagi na Diyos to araw, to
nipahula na du mahusay a purupeta
na:
71 I nipangako na Diyos, éy agawén
na kitam du kalaban tam, a iligtas na
kitam du méiyamut dikitam.
72 Nangako siya a kéagbian na du
apo-apo tam, a éwan na kaleksapan tu
nipangako na dide to araw.
73 Nipangako na be to apo tam a
Abraham,
74 a agawén na kitam du kalaban
tam, a monda éwan kitam méganteng
a méniwala ta utus na.
75 Ibilang na kitam a tolay na,
sakay ibilang na kitam a éwan tu
kasalanan, monda makaadene kitam
diya a palagi."
76 Nadid, pinégkagian ni Sakarias tu
anak na, a saye tu kinagi na: "Siko
a anak ko," kagi na, "éy ngahinan
de ka a purupeta na mataas a Diyos.
Siko, Duduy, éy meditol ka ni Cristo
a magtoldu, a siko i magpahanda du
tolay ta demtan na.
77 Siko i magbahetaa du tolay, a iligtas side na Panginoon, a pagpasensiyaan na side ta kasalanan de.

78 I Diyos a péniwalaan tam, éy
mebait siya, a kagbian na i tolay. I
kédemét na a gébwat ta langet éy ko-
man i sikat na bilag.
79 Matalo na i diklém, da tanglawan
na du mégiyan ta diklém a mamakate
dide, a monda igiya na side a
mékiagum ta Diyos." Saya tu kinagi
ni Sakarias.
80 Nadid, tu anak de Sakarias, éy ti
Juan i ngahen naa. Ey dinumikél siya
ta mahusay, a natutu be siya tu isip.
Ey tu diniklan na éy ta melawa a ilang
a lugar. Saya i pégiyanan na a hanggan
éwan dinumemét tu oras na a umange
nagpahayag du tolay a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

1 Nadid, ta éya a panahun, éy nag-
pasensos ti Hari Agosto ta tolay. I
utus na, éy kailangan a magpalista i
étanan a tolay ta sarili de a banuwan.
2 Saya tu purumeru a sensos, to
panahun pabi ni Kirinio a guber-
nador ta Siria.
3 Kailangan a umange i étanan a
tolay ta sarili de a banuwan a mag-
palista.
4 Kanya ti Hose a katipan ni Maria,
éy gininanan na i Bariyo Nasaret ta
Galilea, a inumange siya ta Betlehem
ta Hudea. Kailangan siya a magpal-
ista ta éya, da taga Betlehem tu apo na
a Dabid to araw, éy ti Hose éy lahi siya
ni Dabid.
5 Ey kaguman na sa ti Maria a kati-
pan na. Ey siya éy mabuktet dén.
6 Ey nadid, to édsa de pabi sa, éy
dinumemét dén i oras ni Maria a ma-
genak.
7 Ey kéenak no anak na a panganay
a lélake, éy binalutan na ta damit,
sakay pinatidug na to pénganan du
baka, da éwan dén side meubus to bile
a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

8 Nadid, ta éya a kélép, éy te sénganya
a lélake ta adene ta Betlehem, a
mégpastor side du tupa de.
9 Ey bigla a pinumeta dide i esa a
anghel a gébwat ta Panginoon, a tulos
dinumemlag ta palebut dia i demlag
na Diyos. Ey méganteng side a tahod.
10 Ey kinagi no anghel dide, a
"Diyan kam méganteng. Te ibahetaék
dikam a memahal a baheta. I éye
a baheta éy kasahatan na meaadu a
tolay.
11 To mamaya se," kagi na, "éy
nienak dén ta Betlehem tu Panginoon
moy a tagapagligtas moy, a ti Cristo.
12 Ey saye i tanda naa dikam," kagi
no anghel, "éy meta moy sa tu anak
a te balut ta damit, a te katidug to
pénganan na baka."
13 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya,
éy bigla a inumagum diya i meaadu
a tahod a anghel a iba, a mégpégkanta
side ta puri ta Diyos.
14 "Salamat ta Diyos ta langet," kagi
de, "da du mahalén na a tolay ta
mundua, éy dumemét dide i kapaya-
paan!"
15 Nadid, kéhektat dén du anghel
a nagsoli ta langet, éy kinagi du
mégpastor, a "Kitam dén ta Betlehem
a entan tam éng anya i nanyaria, a
nibaheta dikitam na Panginoon."
16 Kanya inumange sa side agad, éy
dinemtan de de Hose, a nagenak dén
ti Maria, a te katidug tu anak na to
pénganan na baka.
17 Ey du mégpastor, éy nibaheta de
du tolay sa tu kinagi no anghel dide a
tungkul to anak.
18 Ey du étanan a nakabati, éy nag-
taka side.
19 Ey ti Maria, éy inisip na san i
étanan na éya, a éwan na kaleksapan i
éya.
20 Ey du mégpastor, éy nagsoli dén
side, a pépurién de i Diyos dahil to
mineta de, da kona bale to kinagi
dide no anghel.
21 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew
no idad no anak, éy binugit de siya.
Ey nginahinan de siya ni Jesus, da
saya tu kinagi no anghel ni Maria
bagu siya nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

22 Nadid, dinumemét dén i oras a
péngtupad de Maria ta utus ni Moises

ta tungkul ta pégenak na bébe. Kanya kembil de tu anak de ta Jerusalem, monda ipalagay de siya a iatéd ta Diyos tu buhay na.

23 Saye i utus a esa ta kasulatan na Diyos, a "Tu panganay kan a anak, éng lélake, éy koo na Diyos."

24 Ey inumange be sa side, monda iatang de i éduwa a palapati, o dikaya éduwa a dagalan, ayun ta utus na Diyos.

25 Nadid, te lakay a mégiyan ta Jerusalem, a ti Simeon i ngahen na. Mahusay siya a lakay a mékidiyos. Ey umasa siya a umasa, a agawén na Diyos du Israel ta kahirapan de. Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu.

26 Ey nipaliwanag diya na Banal a Espiritu a éwan siya mate hanggan éwan na meta tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas.

27 Ey nadid, ta éya a aldew, éy pinéglakad siya na Espiritu na Diyos, a pinasdép na siya to Templo. Ey mamaya-maya, éy neta na a sinomdép de Maria a métatena, a talaga de a tupadén tu kailangan de a para to anak de, ayun to utus ni Moises.

28 Ey ti Simeon, éy inalap na tu anak a kinélkél, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos.

29 "Anin, Panginoon," kagi na, "maski mate ék dén nadid, da tinupad mo dén tu nipangako mo diyakén,

30 a nipeta mo dén diyakén tu pinaange mo se a tagapagligtas ta tolay.

31 Siya ye i nihanda mua a tagapagligtas, a patanyagén mo ta buu a tolay.

32 Siya ye i magpaliwanaga du éwan Judeo a tolay ta plano mua. Dahil diya," kagi ni Simeon, "éy tumanyag du tolay mo a Israel."

33 Nadid, du ina no anak, pékabati de ta éya a kagi ni Simeon, éy nagtaka side.

34 Ey tu lakay a Simeon, éy binasbasan na side a métatena, sakay kinagi na ni Maria, a "I anak moyae, éy siya i pinilia na Diyos. Dahil diya éy mapahamak i meadu a tolay ta Israel. Sakay pati éy dahil diya éy te meadu be a meligtas. Siya i tandaa na Diyos. Ey te meadu a manglabag diya.

35 Dahil diya," kagi ni Simeon, "éy mehayag i isip na meadu a tolay. Sakay siko, Maria, éy dumemét diko i dikél a kalungkutan mo, dahil ta gemtén de ta anak mua."

36-37 Nadid, te purupeta a bakés a édsa be to Templo. Tu ngahen na éy ti Ana, a anak ni Panuel, a sakup siya na lahi ni Aser. Matanda dén siya a bakés, a walu a pulu a taon i idad na. Nale dén siya a nabilo. Pitu san a taon a nékiagum siya to asawa na, éy minate dén tu asawa na. I éya a bakés, éy éwan na géginanan tu Templo. Aldo éy ta kélép éy édsa sa siya a sumésamba ta Diyos. Sakay pamensan-mensan siya a mégkulasiyon, sakay ménalangin.

38 Nadid, to pégkagi dén ni Simeon de Maria, éy dinumemét tu bakés dide, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tulos nipahayag na tu anak du étanan a uméasa ta kédemét na méngiligtas du Israel.

39 Nadid, de Maria a pasawa, pékatupad de to kautusan ni Moises, éy nagsoli dén side ta Galilea, a hanggan to banuwan de a Nasaret.

40 Ey tu anak de a ti Jesus, éy dinumikél siya a mesibét dén i bégi naa. Ey matalinung siya. Ey inaguman siya na Diyos ta mahusay.

Nawahak Ti Jesus To Templo

41 Nadid, taon-taon, tuwing Piyesta na Ala-ala, éy uméange du magulang ni Jesus ta Jerusalem a mamiyesta.

42 Ey ti Jesus, to labindalawa dén a taon tu idad na, éy kinumuyog siya dide.

43 Ey kétapos no piyesta, éy nagsoli dén side, pero kineginanan de ti Jesus ta Jerusalem. Du magulang na éy éwan de napansing a nawahak siya,

44 éng'wan akala de éy kaguman de dén to gurupu de. Naghapun side a naglakad bagu de napansing a éwan

siya kaguman. Nipépakelagip de siya
du kakaguman de.
45 Ey nadid, da éwan de neta, éy
nagsoli side ta Jerusalem a mégahayok
side diya.
46 Etélo side a aldew a nagahayok
diya, bagu de mineta to Templo.
Dinemtan de siya a kaguman na du
matétanda a maistu na Judeo. Mégbati
siya dide, sakay mégpakelagip.
47 Ey du étanan sa a nakabati diya,
éy nagtaka side, da neta de a matalin-
ung i sengbet naa du maistu.
48 Ey du magulang na, péketa de
ta éya, éy nagtaka be side diya. Ey
kinagi no ina na diya, a "Anin, Duduy,
bakit beman kona sina i ginimet mo
dikame? Nale kame dén tama mo a
mégéahayukén diko."
49 "Bakit ahayukénék moy?" kagi
ni Jesus. "Ewan moy beman tukoy a
dapat édseék ta bileae Nama ko?"
50 Ey éwan napospusan dena na i
kahulugina no kinagi na.
51 Ey kétapos na éya, éy kinumuyog
ti Jesus dide, a nagsoli dén side ta
Nasaret. Ey siya, éy sinunud na dena
na ta mahusay. Ey tu ina na, éy
alélahanén na i étanan a nanyari.
52 Ey ti Jesus, éy dinumikél siya ta
mahusay, a natutu be siya tu isip.
Ey lalo a kinasahatan siya na Diyos,
sakay du tolay, éy mésahat be side
diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

1-2 Nadid, to ikasapulu dén éy ta
lima a taon ni Tiberio a naghari, éy
inutusan na Diyos ti Juan a magsapul
siya a mégtoldu. Tu Juan a anak ni
Sakarias. Mégiyan pabi nadid ti Juan
ta melawa a ilang a lugar. Nanyari
ye to panahun pabi ni Ponsio Pilato
a gubernador ta Hudea. Ti Herod
éy mayor ta Galilea. Tu wadi na
a Pelip éy mayor ta Iturea sakay ta
Trakonite. Sakay ti Lisanis éy mayor
ta Abilinia. Sakay ti Anas éy ti Kaipas,
éy side i mataas a padi.
3 Ey ti Juan, tulos naglebut siya
du iba-iba a banubanuwan ta Hor-
dan, a nagtoldu siya du tolay, a dapat
magsisi side ta kasalanan de, a tu-
los ipabinyag side, monda pagpasen-
siyaan side na Diyos ta kasalanan de.
4 I éya a gimet ni Juan, éy saya i ki-
nagia ni Purupeta Isayas to nipégkagi
na, a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a
i kagi na du tolay éy dapat
maghanda side ta kédemét na
Panginoon, a husayén de be tu
péglakaden na.
5 Du étanan a lébak a édse to dilan na,
éy tapuhan. Du étanan a buked, éy
pantayén. Du kiwél-kiwél a kamino,
éy padiretyuén. Ey du mebito a dilan,
éy patagén.
6 Monda du étanan a
tolay ta mundua, éy mapospusan de a
agawén na Diyos du tolay na!"
7 Nadid, to pégtoldu ni Juan, éy
dinumulug diya i meaadu a tolay a
ipabinyag. Ey kinagi ni Juan dide,
a "Sikam éy magkadukés kam a to-
lay. Anya i kailangan moya ta éye?
Akala moy wade a makaginan kam ta
parusa na Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na, "i ugali
moya, a patunayan moy a nagsisi
kam dén a talaga. Diyan kam umasa
a agawén kam na Diyos da apo kam
ni Abraham, da éwan ya tu kabuluhan
ta Diyos. Da maski di bituae," kagi
na, "éy maari na Diyos a gemtén a
maging apo ni Abraham!
9 Ey tandaan moy," kagi ni Juan,
"mara i parusa na Diyos, éy wasay.
Ey mehanda dén nadid tu wasay a
pagpukan du kayo. Eng mara, sikam
éy kayo kam. Ey du étanan a kayo a
éwan magbunga ta mahusay a bunga,
éy pukanén, sakay ibut ta apoy."
10 Ey du tolay, pékabati de ta éya
a kagi ni Juan, éy kinagi de diya, a
"Magenya kame, monda éwan kame
parusaan na Diyos?"
11 Ey kinagi ni Juan dide, a "Eng te
éduwa ka a badu, éy iatéd mo i esa ta
éwan tu badu. Ey kona be sa du te
kanén."

12 Nadid, te sénganya a mégpabuwes
a inumange ni Juan a ipabinyag. Ey
kinagi de be diya, éng anya i dapat
gemtén de.
13 Ey kinagi ni Juan dide, a "Diyan
kam mégsingeh ta higit pa ta utus
dikam na gubiyerno."
14 Ey te sundalu be sa. Ey kinagi
de ni Juan, "Ey sikame, anya i
dapat gemtén me?" "Ey diyan kam
mangalap ta sapilitan, sakay diyan
kam mégpehay ta éwan katutuhanan,
sakay diyan kam méglekramo ta
suweldu moy."
15 Nadid, dahil to pégtoldu ni Juan,
éy nagsapul du tolay a uméasa diya, a
akala de a makay ti Juan wade dén tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas dide.
16 Ey, "Ewan," kagi ni Juan. "Besa
a sakén i tagapagligtasa na Judeo.
Sakén éy binyagen ta kam ta dinom.
Pero te ménegipo diyakén a dumemét.
Eng iparehoék moy diya, éy éwanék tu
pasa, da mataas siya diyakén. Siya éy
binyagen na kam ta Banal a Espiritu,
sakay ta apoy.
17 Mara," kagi ni Juan, "i pa-
muhubaan naa ta tolay, éy bilao.
Mara te kébil siya a bilao, monda
tapan na tu béges na. Ey tu mahusay
a béges, éy iedton na ta bile na. Ey
tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan
maadép."
18 Nadid, kona sa éy meadu i ni-
toldu ni Juan du tolay. Hinahatulan
na side, sakay pinahayagen na side ta
Mahusay a Baheta.
19-20 Pero ti Mayor a Herod, éy nip-
ihesu na ti Juan. Kanya nipihesu na
siya, éy dahilan éy pinégkagian siya
ni Juan, da inagew na ti Herodias a
asawa no wadi na. Sakay pinégkagian
na be siya to kasalanan na a iba. Ey
tu kasalanan ni Herod a dikél, éy tu
néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

21 Nadid, to kétapos ni Juan a nag-
binyag ta meadu a tolay, éy bininya-
gen na be ti Jesus. Ey to nipag-
pabinyag ni Jesus, a manalangin pabi
siya, éy minapilak i langet,
22 a tulos dinumibi diya i Banal a
Espiritu, a te bégi a koman i dagalan.
Ey négkagi nadid i boses ta langet, a
"Siko i anak kua a mahal, éy mésayaék
diko."

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

23 Nadid ti Jesus, to pégsapul na a
mégtoldu, éy manga étélo a pulu a
taon i idad na. Ayun ta isip na tolay,
éy anak kan siya ni Hose, a anak ni
Eli,
24 a anak ni Matat. I éya a Matat
éy anak ni Lebi, a anak ni Melki. Ey
ti Melki man dén éy anak ni Hana, a
anak ni Hose.
25 Ti Hose éy anak ni Matatias, a
anak ni Amos. I éya a Amos éy anak ni
Nahum, a anak ni Esli. Ti Esli éy anak
man dén ni Nage,
26 a anak ni Maat, a anak ni Mata-
tias. Ti Matatias éy anak ni Semey,
a anak ni Hose. Ti Hose éy anak ni
Huda,
27 a anak ni Hoana. Ey ti Hoana
éy anak man dén ni Resa, a anak ni
Sorobabel, a anak ni Salatiel, a anak
man dén ni Neri.
28 Ti Neri éy anak ni Melki, a anak
ni Adi. Ti Adi éy anak ni Kosam, a
anak ni Elmodam, a anak ni Eri.
29 Ti Eri man dén éy anak ni Hosue,
a anak ni Elieser, a anak ni Horim, a
anak ni Matat. Ti Matat éy anak ni
Lebi,
30 a anak ni Simeon, a anak ni
Huda. Ey i éya a Huda éy anak man
dén ni Hose. Ey ti Hose éy anak ni
Honan, a anak ni Eliakim,
31 a anak ni Melea. I éya a Melea éy
anak ni Mainan, a anak ni Matata, a
anak ni Natan, a anak ni Dabid.
32 Ti Dabid éy anak ni Hese, a anak
ni Obed; éy ti Obed éy anak man dén
ni Boos. Ey ti Boos éy anak ni Salmon,
a anak ni Nason,
33 a anak ni Aminadab, a anak ni
Admin. Ti Admin éy anak man dén
ni Arni, a anak ni Esrom, a anak man
dén ni Pares. I éya a Pares éy anak ni
Huda,
34 a anak ni Hakob. Ti Hakob éy
anak ni Isaak, a anak man dén ni

Abraham. I éya a Abraham éy anak ni
Tare, a anak ni Nakor.
35 Ti Nakor éy anak ni Serug, a anak
ni Ragaw, a anak man dén ni Peleg;
éy ti Peleg éy anak ni Heber, a anak
ni Sala.
36 Ti Sala éy anak ni Kainan, a anak
ni Arpasad, a anak man dén ni Sem.
Ti Sem éy anak ni Noe, a anak ni
Lamek,
37 a anak ni Matusalem, a anak ni
Enok. Ti Enok éy anak ni Hared, a
anak ni Mahalalel, a anak ni Kainan.
38 Ti Kainan éy anak ni Enos, a anak
man dén ni Set. Ey ti Set éy anak ni
Adan, a anak na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, nagsoli dén ti Jesus a
gébwat ta Hordan. Ey édse diya ta
mahusay i Banal a Espiritu. Ey tu
Espiritu, éy niange na siya ta ilang a
lugar, para ta épat a pulu a aldew.
2 Ey ta éya, éy tinétokso siya ni Sa-
tanas. Ey ta lubuk na éya a panahun,
éy éwan siya néngan. Ey to katapusan,
éy mégalép dén siya.
3 Ey kinagi ni Satanas diya, a "Eng
anak ka na Diyos a talaga, éy gamitén
mo i kapangyarian mua a paging
tinapayén mo di bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na,
a "I kagia ta kasulatan na Diyos, éy
éwan san kanén i ikabuhay mia, éng
'wan salita be na Diyos i ikabuhaya
na tolay."
5 Nadid ti Satanas, éy niange
na ti Jesus ta melangkaw, sakay
nipatanaw na diya i étanan a
banubanuwan ta mundua ta esa san
a minutus.
6-7 "Sakén i te kooa diden ya a
étanan," kagi ni Satanas. "Ey maari ko
a iatéd i éya ta maski ti ésiya a gustu ko.
Nadid, éng sumamba ka diyakén, éy
iatéd ko diko i étanan a kayamanan na
éya, a siko i te kapangyariana dide."
8 Ey ti Jesus, éy mégidel man dén
siya, a kinagi na ni Satanas, a "I
utus na kasulatan na Diyos, éy Pangi-
noon mo a Diyos, éy siya san i sam-
baan mua, sakay siya be kan san i
péniwalaan mua."
9 Nadid, éy niange na ti Jesus ta
paluku no Templo ta Jerusalem. "Eng
siko i anak na Diyos," kagi na, "éy
tumépduk ka dén. Ewan ka maanya,
10 da i kagia ta kasulatan na Diyos,
éy utusan kan na Diyos du anghel na
a mangalaga diko.
11 Sakay agawén de ka kan," kagi ni
Satanas, "monda éwan ka mebagsak
ta bito."
12 Ey mégidel man dén ti Jesus, a
kinagi na, a "Te kagi a iba, a éwan kan
maari a puhubaan na tolay i Diyos,
éng aguman na."
13 Ey nadid, kétapos ni Satanas
a nangtokso ni Jesus, éy gininanan
na siya, a naguhay siya ta esa a
pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

14 Nadid, éy nagsoli dén ti Jesus ta
Galilea. Ey édse diya i kapangyarian
na Banal a Espiritu. Ey du tolay sa, éy
nabahibaheta de siya.
15 Ey nagtoldu siya du tolay du
kapilya de, éy pinépuri siya du étanan
a tolay.
16 Nadid éy inumange dén ti Jesus
to diniklan na a banuwan a Nasaret.
Ey to pangilin a aldew, éy inumange
siya to kapilya de, a kona ta ugali na.
Ey tinumaknég siya to miting de, a
mégbasa ta kasulatan.
17 Ey nigewat de diya tu libru a
nisulat ni Purupeta Isayas. Ey binuk-
lat na, éy saye tu binasa na:
18 "Edse diyakén i Espiritu na Pangi-
noon, da piniliék na a magpa-
hayag du mahirap ta Mahusay
a Baheta. Inutusanék na a
magpahayag du pihesu, a
agawén side, sakay du buhék,
éy makabulag side, sakay du
mahirap, éy ilibri side.
19 Inutusanék na a magpahayagék ta
kédemét na Panginoon a mangiligtas
dide."
20 Nadid, pékabasa dén ni Jesus ta éya,
éy tiniklup na tu libru, sakay nisoli

na to lélake, sakay inumeknud siya a mégtoldu. Ey te itan siya du étanan a tolay to kapilya, éng anya i kagi naa.
21 "I éya a hula a binasa ko dikam," kagi na, "éy natupad dén nadid a aldew ta harap moya."
22 Ey du tolay, pékabati de ta éya, éy kagi de a mahusay siya a lélake. Ey nagtaka side to kinagi na a memahal. Ey kagi du iba, a "Ewan beman siya tu anak ni Hose?"
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Siguradu éy kagi moy diyakén i halimbawa, a 'Nay, éng doktor ka, éy pahusayén mo pa i sarili mua.' O kagi moy siguru diyakén, a 'Bakit éwan mo gemtén ta éye tu nabaheta me a ginimet mo kan ta Kapernaum?'
24 Talaga," kagi ni Jesus, "éwan tanggapén na tolay i purupeta, éng gébwat siya ta banuwan de.
25 "Tandaan moy," kagi na; "to panahun ni Purupeta Elias, éy éwan naguden ta étélo éy ta kalahati a taon, a hanggan mégalép i tolay. Ey te meadu a bébe a bilo ta Israel ta éya a panahun, a naghirap.
26 Pero entan moy," kagi ni Jesus, "i Diyos éy éwan na inutusan ti Elias a mangtulung ta maski isesa dide. Eng'wan, i tinulungan na sana éy tu bilo ta Sidon a taga Sarepta. Ey siya éy éwan bale Judeo!
27 "Sakay to panahun ni Purupeta Eliseo, éy te meadu a te saket a ketong," kagi ni Jesus. "Pero éwan ginamot ni Eliseo i maski isesa dide. Eng'wan, basta ti Naaman san a taga Siria i ginamot naa. Ey siya éy éwan be Judeo!"
28 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du tolay to kapilya, éy naiyamut side diya.
29 Ey kembilan de ti Jesus a inibutan de siya to banuwan de. Niange de siya to taytay no buked ta éya, a talaga de siya a itogpal to buked.
30 Pero ti Jesus, éy basta nagsoli siya a naglakad to lubuk de, a hinumektat siya dide.

Tu Lélake a Hinayup

31 Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kapernaum ta Galilea. Ey tuwing pangilin, éy nagtoldu siya du tolay ta éya.
32 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu na, da neta de a te kapangyarian siya ta pégtoldu na.
33 Ey nadid éy te esa a lélake to kapilya ta éya a hinayup, a te medukés a espiritu diya. Ey dinumulaw siya ta medegsén, a kinagi na, a
34 "Jesus, siko a taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame? Bunon mo kame wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!"
35 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a kinagi na, a "Tama dén! Umibut ka dén ta ina a lélake!" Ey tu dimonyo, pékabati na ta éya, éy pinalugmuk na tu lélake, a tulos inumibut dén siya to lélake, a éwan na siya pinasakitan.
36 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a kinagi de, a "Anya wade i kagi na lélakeae? Te kapangyarian siya, a iutus na san du medukés a espiritu, éy umibut side ta tolay!"
37 Ey kétapos na éya, éy nabaheta du étanan a tolay ta éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

38 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange siya to bile ni Simon. Ey tu manugeng ni Simon éy méladu siya, a mepalang. Ey kinagi de ni Jesus a te ladu siya.
39 Ey inumange ti Jesus diya, a pinégkagian na tu palang na. Ey naibut tu palang na, a tulos inumégkat siya a nagasikaso siya dide.
40 Nadid, to giapon dén, éy du tolay sa a te kaguman a te ladu, éy niange de side ni Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét na dide, éy pinahusay na side a étanan.
41 Sakay te meadu be a tolay a minaibut dide du dimonyo. Ey medegsén tu kinagi de ni Jesus, a "Siko i anaka na Diyos!" kagi de. Pero pinégkagian side ni Jesus, a sinaway

na side a mégkagi, da tukoy de a
siya i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas.
42 Nadid, to gagabi dén, éy hinu-
mektat sa ti Jesus, a inumange siya ta
adeyo du tolay. Pero du tolay, éy in-
ahayok de siya. Ey péketa de diya, éy
talaga de siya a sawayén a maglakad.
43 Pero "Ewan maari," kagi na, "da
te kailanganék a mégpahayag be du
tolay ta iba-iba a banuwan. Kanyaék
se pinaange na Diyos, éy monda ipa-
hayag ko i Mahusay a Baheta tungkul
ta péghari na Diyos."
44 Kanya tulos nagpahayag ti Jesus
ta meadu a kapilya ta palebut na
Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

1 To esa a aldew, éy édsa ti Jesus to
digdig no diget ta Genesaret. Ey te
meaadu a tolay a duméduluig diya, a
pépilitén de a umadene diya, da gustu
de a mégbati ta pégtoldu na ta kagi na
Diyos.
2 Ey ti Jesus éy neta na i éduwa a
abeng a te pundu dén to baybay. Ey
du te koo dide, éy inugisan de du
panti de.
3 Ey nadid, da pépiitén du tolay ti
Jesus, éy sinumakay siya to abeng a
esa, a koo ni Simon, sakay kinagi na
diya, a itulak na tu abeng, a dumitaw
ta kétihék. Ey to kéditaw de, éy inu-
meknud sa ti Jesus, a tulos nagtoldu
siya du tolay.
4 Ey nadid, kétapos ni Jesus a nag-
toldu, éy kinagi na ni Simon, a "Nay,
Iditaw moy pa i abinga ta bétong yae,
sakay itékneg moy sa i pantia, monda
makaalap kam."
5 Ey "Maistu," kagi ni Simon, "nag-
damag kame to kélép se a nagpanti,
éy éwan kame tu nalap. Pero éng siko
i te utusa, éy puhubaan me man dén."
6 Nadid, to péngitékneg de to panti
de, éy meaadu bale side a naalap,
a hanggan da talaga a mapéknet tu
panti.
7 Ey pinayapayan de du kaguman
de to iba a abeng, a aguman de side.
Ey pinutat de du éduwa a abeng ta
ikan, a hanggan da talaga a omléd
side.
8-10 Ey de Simon Pedro, éy nagtaka
side a tahod to dinikép de a ikan. I
kakaguman ni Simon éy de Santiago
sakay ti Juan, a patwade side a anak
ni Sebedeo. Ey ti Simon, péketa na ta
nanyaria, éy linumuhud siya ni Jesus,
a kinagi na, a "Diyan ka umadene
diyakén, Panginoon, da meaduék a
kasalanan!" Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Diyan ka méganteng; sapul nadid
éy éwan ka dén mangalap ta ikan, éng
'wan tolay a para diyakén."
11 Ey nadid, to péngidahik de to
abeng de to baybay, éy basta gini-
nanan de i étanan, sakay kinumuyog
side ni Jesus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

12 To esa a aldew, éy édse ti Jesus
to esa a banuwan. Ey te lélake ta
éya a putat i bégi na ta saket a ke-
tong. Ey siya, péketa na ni Jesus,
éy dinumapa siya, a nékiohon siya ni
Jesus. "Panginoon," kagi na, "éng
maari, éy pahusayénék pad."
13 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya,
a kinagi na, a "Maari, maghusay ka
dén." Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a
naibut tu ladu na.
14 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyan
mo kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng
'wan umange ka pa pumeta to padi,
a mahusay ka dén. Sakay atdinan
mo tu padi," kagi na, "ta péngiatang
na diko, a kona to niutus ni Moises,
a saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."
15 Pero nadid, lalo a nabaheta du
tolay i tungkul ta kapangyarian ni
Jesus, a tulos meaadu pa i tolay a
duméduluig diya, a monda mégbati
side diya, sakay gustu de a magamot
side ta ladu de.
16 Kanya ti Jesus éy palagi siya
a uméange ta ilang a lugar, monda
makaadeyo siya dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

17 To esa a aldew, éy mégtoldu ti
Jesus. Ey te eknud sa i sénganya
a Pariseyo sakay maistu ta rili-
hiyon. Ey side éy gébwat ta iba-iba a
banuwan ta Galilea, sakay ta Hudea,
sakay ta Jerusalem. Ey édse nadid
ni Jesus i kapangyarian na Diyos a
magamot ta tolay.
18 Ey du iba a tolay sa, éy kembil
de ni Jesus i esa a lélake a lumpu, a
te katidug siya to kama na. Talaga de
siya a iesdép to bile a égsean ni Jesus.
19 Pero éwan de kaya, da mepiit
tu bile da meadu a tolay. Kanya
nisangkay de tu lumpu to atép no bile,
sakay binutbut de tu atép, sakay ni-
tostos de tu kama a édsean no lumpu,
a hanggan ta harapa ni Jesus to
lubuk.
20 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala
side diya, éy kinagi na to lumpu,
a "Kadimoy, pinatawad ka dén ta
kasalanan mo."
21 Ey du maistu ta rilihiyon, sakay
du Pariseyo, pékabati de ta éya, éy ki-
nagi de ta lihim, a "Ti ésiya i lélakeae, a
mégwari-wari a Diyos siya? Diyos san
i makapagpatawad ta kasalanan na
tolay."
22 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip
dia, a tulos kinagi na dide, a "Bakit
mégisip kam ta kona sina?
23 Tama," kagi na, "maari i maski
ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad
ta kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i
maaria a makapagpalakad ta lumpu
a tolay?
24 Nadid," kagi na, "éy sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a mag-
patawad ta kasalanan, a péglakadén
ko i lumpuae." Nadid, kinagi ni Jesus
to lélake a lumpu, a "Nay, umégkat ka
dén, a alapén mo dén i kama mua, a
ikad mo dén ta bile moy."
25 Ey nadid, pégkagi ni Jesus ta éya,
éy basta inumégkat agad tu lumpu ta
harap du tolay, sakay inalap na tu
katidugen na, sakay nagsoli siya to
bile na, a mégpépasalamatén dén siya
ta Diyos.
26 Ey dudu tolay sa, éy mégpégtaka
side a tahod a tahod. Ey pinépuri de i
Diyos, a kinagi de, a "Makataka-taka
a gimet i mineta tama nadid ta éye!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

27 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni
Jesus i esa a lélake a mégpabuwes, a
ti Lebi i ngahen na, a te eknud siya
to pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni
Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén a
maging alagad ko."
28 Ey ti Lebi, éy basta tinumaknég
siya, sakay pinabayan na san tu
tarabaho na, sakay inumunonod dén
siya ni Jesus.
29 Nadid, da gustu ni Lebi ti Je-
sus, éy nipaghanda na siya ta dikél a
anyaya to bile na. Ey to péngan de,
éy nékidipon be sa i meadu a iba a
mégpabuwes, sakay iba a medukés a
tolay,
30 Ey du Pariseyo, sakay du kagu-
man de a maistu ta rilihiyon, péketa
de dide, éy kinagi de du alagad ni
Jesus, a "Bakit mékidipon kam du
makasalanan a tolay?"
31 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy
kinagi na, a "Bakit? Du mahusay éy
éwan side tu kailangan ta magamot,
éng'wan du te ladu.
32 Ey sakén éy éwanék se inumange
a monda tumulungék du mahusay a
tolay, éng'wan du makasalanan i tu-
lungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

33 Nadid du tolay, éy kinagi de ni
Jesus, a "Du alagad ni Juan, éy palagi
side a mégkulasiyon, sakay ménalangin.
Ey kona be sa du alagad du Pariseyo,"
kagi de. "Ey bakit du alagad mo, éy
éwan? Basta méngan side."
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay,
pilitén moy beman a mégkulasiyon i
tolay éng kaguman de pabi i ikasal?
Ewan!
35 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de
a ikasal, éy saya i oras de a magku-
lasiyon."
36 Ey tulos kinagi ni Jesus dide
i esa pa a halimbawa. "Ewan tu
mangpéknet ta badu a bigu," kagi na,

"a itagpi ta badu a dati. Da éng kona sa, éy sayang tu badu a bigu, sakay pati tu bigu éy éwan kapareho no dati.
37 Ey éwan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Da éng kona sa i ginamet de, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebut tu alak. Ey sayang be dén tu pégaskanan.
38 Maigi pa, éy dapat iasék i bigu a alak ta bigu be a pégasakanan!
39 Sakay pati, éng mara ininom mo dén i dati a alak, éy sala mo a kenaman i bigu, da lalo a mehasa tu dati a alak."

6

Tungkul Ta Pangilin

1 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta tégesa a ohay, a kékéselén de, a kanén de.
2 Ey du Pariseyo, éy kinagi de, a "Bakit, gemtén moy i bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ewan! Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to pégalép de sakay du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy inalap na a kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey bawal kan ya ta utus, da du padi san i maari kana a méngan ta éya.
5 Ey sakén a lélake a gébwat ta langet," kagi ni Jesus, "éy sakén i mégkagia éng anya i tama a gimet ta aldew a pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

6 Nadid, to pangilin a esa, éy sinomdép ti Jesus to kapilya a magtoldu. Ey te lélake sa a pile tu kamét.
7 Ey du te tungkulin a Judeo, éy sinubukan de ti Jesus, éng gamutén na tu lélake ta pangilin, monda maka éy iabla de siya a manglabag ta utus.
8 Pero tukoy ni Jesus tu isip de. Ey kinagi na to pile tu kamét, a "Kadon se. Tumaknég ka se." Ey tu lélake, éy tinumaknég siya to harap de.
9 Ey kinagi ni Jesus du mégsubuk diya, a "Anya, bawal beman ta utus tam éng aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng pahirapan tam i tolay?"
10 Ey ti Jesus éy lélamangén na side, sakay kinagi na to lélake a pile, a "Iolnat mo i kamét mua." Ey to péngiolnat na, éy naghusay dén.
11 Ey du nagsubuk diya, éy méiyamut side a tahod diya. Ey négpéguhon side éng anyan de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

12 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Jesus to buked a manalangin. Ey nagdamag siya a nanalangin ta Diyos.
13 Ey to gagabi dén, éy pinauwet na du alagad na, sakay pinili na i labindalawa dide, a side i ngéngahinan na a apostol.
14 I ngahen dia éy ti Simon, a pinalayawan na a Pedro, sakay ti Andres a wadi na, sakay ti Santiago éy ti Juan, sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome,
15 sakay ti Mateo éy ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti Simon a metapang,
16 sakay ti Hudas a anak ni Santiago, sakay ti Hudas Iskarote a néngitokyon ni Jesus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

17 Nadid, késoli de Jesus a gébwat to buked, éy hinumintu side to dénak, a kaguman na i meadu a alagad na. Ey dinumulug sa diya i meaadu a tolay a gébwat ta Hudea, sakay ta Jerusalem sakay ta Tiro éy ta Sidon.
18 Inumange sa side a mégbati diya, sakay monda pahusayén na side ta sakisaket dia. Ey inumange be sa i meadu a hinayup, éy naghusay be side.
19 Ey meadu a tolay a pumépilit a mangkapot diya, da te kapangyarian siya ta bégi naa a mégpahusay ta te ladu. Ey naghusay side a étanan.
20 Ey tinolduan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a

"Masuwerte kam a mababa,
da masakup kam na kaharian na Diyos.
21 Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.
Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid, da pakasayaén kam na Diyos.
22 "Masuwerte kam éng méiyamut dikam i tolay, o éng idelan de kam, o éng ahewén di kam, o éng kagi de a medukés kam da sakup kam na lélake a gébwat ta langet.
23 Eng dumemét dikam i kona sa, éy dapat masaya kam, da saya i tandaa a dikél i gantimpala moya ta langet. Da kona be sa i péngloko de du purupeta to araw.
24 "Pero sikam a mayaman nadid,
éy kagbi kam,
da malipas dén i buhay moya a malaya!
25 Sakay sikam a te meadu a kanén nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i alép!
Sakay sikam a masaya nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i pégsanget moy!
26 "Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be," kagi ni Jesus, "éng purién kam na tolay, da kona be sa i ginamet du tolay to araw du mégbuli-buli a purupeta."

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "saye i utus kua dikam: mahalén moy du kalbug moy. Sakay du méiyamut dikam, éy gemtén moy dide i mahusay.
28 Sakay du mégdusta dikam, éy kagi moy dide i mahusay a kagi. Sakay ipanalangin moy du mangloko dikam.
29 Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay éng te mangalap ta diyaket mua, éy iatéd mo be diya tu badu mo.
30 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay éng te mangalap ta koo mo, éy diyan mo dén ipeesoli.
31 Gustu moy a aguman kam na tolay. Pero i utus kua dikam, éy sikam i mangaguma dide.
32 "Mara du mahal dikam, éng side san i mahalén moya, éy anya, purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mahalén de du mégmahal be dide.
33 O éng tulungan moy san du mégtulung be dikam, éy purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy kona be sa i ugali dia.
34 O éng i potangan moy sana éy du makabayad dikam, éy bakit umasa kam a purién kam na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mégpotang side, monda patubuan de tu nipotang de.
35 "Kanya sikam," kagi ni Jesus, "I maigia éy mahalén moy du kalaban moy, sakay gemtén moy dide i mahusay. Sakay magpotang kam, a diyan kam umasa a bayaden de dikam. Eng kona sa i gimet moya, éy maging anak kam dén na mataas a Diyos, sakay gumanti siya dikam ta mahusay. Dahilan i Diyos, éy kagbian na be du medukés a tolay.
36 Kanya sikam éy dapat mangagbi kam, a kona Nama moy ta langet."

Tu Pégpintas Ta Iba

37 "Diyan kam mégpintas ta kapareho moy, monda éwan kam pintasan na Diyos." kagi ni Jesus. "Sakay diyan moy sisién i iba a tolay, éy éwan kam sisién na Diyos. Eng'wan, pagpasensiyaan moy san du iba, éy pagpasensiyaan kam be na Diyos.
38 Mangatéd kam ta iba a tolay, éy mangatéd be i Diyos dikam. Eng kona sa i ugali moya, éy atdinan kam na Diyos ta meadu, a higit pa ta kaya moy a kébilén. Tu takalan moy a gamitén moy éng méngatéd kam ta iba, éy siya be ya i takalan a gamitén na Diyos bagay méngatéd siya dikam."
39 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay i iba a halimbawa. "Ewan maari i buhék a mégakay ta buhék be," kagi

na. “Da éng kona sa, éy sabay side a matépduk ta ébut.
40 Ewan mataas tu alagad to maistu
na. Pero éng nakaadal dén siya ta
hustu, éy makaaheg siya to maistu
na.
41 “Bakit pépintasan mo tu kaguman
mo a te buhék tu mata, éy siko éy éwan
mo mapansing tu adigi ta mata mua?
42 Kodya i pégkagi mua to kaguman
mo, a ‘Kadon, Wadeng, ibutan ko i
buhék mua,’ pero éwan mo meta a te
adigi ka san tu mata? Mégwari-wari ka
bale a éwan ka tu kasalanan! Ibutan
mo pa tu adigi ta mata mua, monda
maketa ka ta mahusay a maibutan
mo tu buhék to mata no kaguman
mo.”

Tu Bunga Na Kayo

43 “I mahusay a kayo,” kagi ni Je-
sus, “éy éwan mégbunga ta medukés a
bunga. Sakay i medukés a kayo éy
éwan mégbunga ta mahusay a bunga.
44 Kanya i maski anya a kayo, éy
tukoy mo éng mahusay, o éng ˈwan,
bagay meta mo i bunga naa. Tan-
daan moy, éwan mapitas i mahusay a
bunga ta medukés a kayo.
45 Ey kona be sa i tolay,” kagi ni
Jesus; “du mahusay a tolay, éy gemtén
de i mahusay. Sakay du medukés
a tolay, éy medukés be i gimet dia.
Dahilan i ugali na tolay, éy gemtén de
i édse ta isip dia.”

Tu Eduwa a Mégbile

46 “Bakit ngéngahinanék moy a
Panginoon moy, pero éwan moy
sésundin i utus kua dikam?” kagi ni
Jesus.
47 “I maski ti ésiya a umange
diyakén, sakay bébaten na i kagi kua,
a tulos sundin na,
48 éy ikahalimbawa naa éy tu
lélake a mégbile ta matibay a bile.
Siya i mégkotkot ta medisalad a
pundasiyon, a itupu na tu bile na ta
bito. I éya a bile, maski binihéng, éy
éwan natumba, da matibay.
49 Pero tu mégbati ta kagi kua a éwan
na sundin, éy ikahalimbawa naa éy
tu lélake a mégbile ta bile a éwan tu
pundasiyon. Eng bihéngén i éya a bile,
éy bumagsak agad, a tulos mawa-
sawasak dén.”

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu
ta éya, éy inumange siya ta Kaper-
naum.
2 Ey te kapitan a sundalu ta éya a
taga Roma. Siya éy te utusan a mahal
na, a te ladu, a adene dén a mate.
3 Kanya tu kapitan, pékabaheta na
ni Jesus, éy nibilin na ta sénganya a
matétanda a Judeo, a pékiohon de ni Je-
sus a angen na pahusayén tu utusan.
4 Ey du matétanda, nékiohon side ni
Jesus ta mahigpit. “Dapat tulungan
mo i éya a kapitan,” kagi de,
5 “da mahal na kitam a Judeo, sakay
siya i nagpatolnéka ta kapilya mia ta
éye.”
6 Kanya kinumuyog ti Jesus dide.
Ey to kétamo de pabi to bile no kap-
itan, éy pinasambat no kapitan du
kadimoy na ni Jesus, a kinagi de ni
Jesus, a “Panginoon, i gustua no kap-
itan me, éy diyan ka kan tumulos ta
bile na; mésanike siya diko, da mataas
ka diya.
7-8 Kanya éwan siya i nangangea
diko, Panginoon, éy mésanike siya.
I kinagia dikame no kapitan me,”
kagi de, “éy maski siya kan, éy te
mégutus be diya a heneral, sakay siya
éy mégutus kan be siya du sundalu na.
Maski anya i utus na kana du sundalu
na, éy gemtén de. Ey kona be sa tu
katulung na, kagi na. Kanya siko,
Panginoon,” kagi de, “éng mégkagi ka
san a maghusay tu utusan, éy maisip
dén no kapitan me a maghusay siya a
talaga, maski adeyo ka.”
9 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy
nagtaka siya. Ey sinumuleg siya a ki-
nagi na du umunonod diya, a “Sapul
to éya, éy éwan ko pabi neta i maski
isesa a Judeo a méniwala diyakén a
kona ta éya a kapitan!”

10 Ey nadid, to késoli dén du kadimoy no kapitan to bile de, éy dinemtan de dén tu utusan na a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

11 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus ta Nain. Ey kaguman na du alagad na, sakay i meadu pa a tolay.
12 Ey to kéadene de to banuwan, éy nasambat de i meaadu a tolay a lumuwas, a te usung side ta pate, a tamo side ta péglébngan. Ey tu lélake a minate a kébilén de, éy siya tu anak no bilo a bébe a isesa.
13 Ey tu Panginoon, péketa na to bilo éy kinagbian na siya a tahod, a kinagi na diya, a "Diyan ka mégsanget."
14 Ey kembilan ni Jesus tu kabaong. Ey du te usung diya, éy nihintu de. Ey kinagi ni Jesus to bangkay, a "Anéng, umégkat ka dén."
15 Ey tulos inumeknud to lélake, a tulos na dén a minégkagi. Ey ti Jesus, éy niange na dén siya to ina na.
16 Ey du tolay sa, éy inumanteng dén side a étanan. Ey pinuri de dén i Diyos, a kinagi de, a "Dinumemét bale dén i mataas a purupeta dikitam!" Sakay kinagi du iba, a "Dinumemét bale dén i Diyos a mangagaw siya du tolay na!"
17 Ey i éya a gimet ni Jesus éy nabaheta dén ta étanan a banubanuwan ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan, éy nakabaheta be side ta gégemtén ni Jesus, tulos nibaheta de siya ni Juan to pégpihesuan.
19 Ey ti Juan, éy pinaange na i éduwa a alagad na ni Jesus. "Ipakelagip moy diya," kagi ni Juan, "éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a umange se a tagapagligtas tam, o maguhay kitam pa ta esa?"
20-21 Ey du alagad ni Juan, kédemét de ni Jesus, éy dinemtan de siya a mégpahusay du meadu a te saket, sakay du hinayup. Sakay mineta de be siya a nagpahusay ta meadu a buhék. Ey kinagi de ni Jesus, a "Ti Juan a Mégbinyag, éy pinaange na kame se diko. I gustu na a mapospusan." kagi de, "éng siko kan a talaga tu nipangako na Diyos a umange se a tagapagligtas me, o maguhay kame pa ta esa?"
22 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Basta kagi moy san ni Juan i mineta moya ta éye, a méketa dén du buhék, sakay du lumpu éy mékapaglakad dén side. Sakay kagi moy be diya a naghusay dén du te saket a ketong, sakay mékabati dén du tuléng. Sakay nabuhay a huway du pate. Sakay kagi moy be ni Juan a tinétolduan ko du mahirap a tolay ta Mahusay a Baheta.
23 Ey masuwerte a talaga," kagi ni Jesus, "du éwan mégidel diyakén."
24 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta tungkul diya. "To kéluwas moy ni Juan ta ilang a lugar," kagi na, "éy bakit kam inumange diya? Gustu moy wade meta tu lélake a mehina a koman san i lamon a sésébyugén na pahés?
25 O siguru gustu moy meta tu lélake a te badu ta kamahalan? Pero éwan, da du te badu ta kamahalan, éy mégiyan side ta bile no hari.
26 I inange moy ngani sa a meta moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani ti Juan du iba a purupeta.
27 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a

> 'Tandaan moy,' kagi na Diyos; 'siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko, monda paghandaén na du tolay ta demtan ko.'

28 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan a tolay ta mundua éy éwan tu mataas ni Juan. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos, éy mataas side diya.
29 "Ey du étanan a tolay a nakabati ni Juan, sakay pati du medukés a tolay, éy nipasakup dén side ta Diyos, a nipabinyag side ni Juan.
30 Pero du Pariseyo, sakay du maistu ta rilihiyon, éy inidelan de i

kaluuben na Diyos dide, a sala de a ipabinyag ni Juan.
31 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?" kagi ni Jesus.
32 "Mara, kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpépintasén side ta kaéyag de. Mara kagi de dide, a 'Tinogtogen me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.'
33 Ey kona be sa di tolaya," kagi ni Jesus, "da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup.
34 Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a mékiagumék du makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes.
35 Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy du bunga ko, éng mahusay."

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

36 Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti Jesus a méngan to bile na. Ey inumange sa ti Jesus a méngan.
37 Ey nadid, te bébe ta éya a banuwan a medukés i ugali naa. Ey pékabaheta na a méngan ti Jesus to bile no Pariseyo, éy binugtong na i esa a boti a te lasén a pabango,
38 sakay inumange siya to bile. Ey sinuménsén siya to adég ni Jesus, a mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni Jesus to léwa na, sakay pinahiden na to buk na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay nibulak na tu pabango.
39 Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy kinagi na ta isip na, a "Eng tunay a purupeta ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe, a sawayén na siya a mangkébil diya."
40 Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a "Simon, te istoriaék diko."
"Ey anya, Maistu?" kagi no Pariseyo.
41 "Eng mara," kagi ni Jesus, "éy te lélake a nagpotang ta éduwa a tolay. I utang no esa éy lima kan a datos a kuhata. Ey tu utang no esa man éy limapulu san a kuhata.
42 Ey nadid, da pareho side a éwan nakabayad to lélake, éy pinagpasensiyaan na side a éduwa, a pinabayan na san dén tu utang de diya. Ey nadid, Simon," kagi ni Jesus, "anya i isip mua? Ti ésiya dide a éduwa i magmahala to lélake a nagpotang?"
43 "Ey siguru," kagi ni Simon, "éy tu te utang ta dikél, da pinagpasensiyaan siya no lélake ta mahigit pa to esa."
"Ey tama ka," kagi ni Jesus.
44 Ey nadid, péngsuleg ni Jesus to bébe, éy kinagi na to Pariseyo, a "Entan mo i bébeae, Simon. Siya i kahulugina na éya a halimbawa. Da to késdép ko ta bile moyae, éy éwanék mo inatdinan ta dinom a pagugisan ko ta tikéd kua. Pero siya, éy inugisan na ta léwa na, a pinahiden na ta buk na.
45 Ey to késdép ko se, Simon, éy éwanék mo inahoben. Pero siya, sapul to késdép ko, éy éwan tu tahan ta pégéahob na ta tikéd kuae.
46 Ewan mo pinahiden i ulo kua ta maski mura a langis. Pero siya, éy nipahid na i memahal a pabango ta tikéd kua.
47 Ey nadid, Simon," kagi ni Jesus, "i dikél a pégmahal na a nipeta na diyakén, éy saya i katunayana a pinagpasensiyaan dén siya ta kasalanan na a meadu. Pero tu te kétihék san a kasalanan, éng pagpasensiyaan ko, éy kétihék be i pégmahal na diyakén."
48 Nadid, kinagi ni Jesus to bébe, a "Pagpasensiyaan ka dén na Diyos ta kasalanan mo."
49 Ey du iba a tolay a méngan ta éya, pékabati de ta éya, éy kinagi de ta isip dia, a "Anya i lélakeae? Bakit isip na a siya i maaria a mangibut ta kasalanan na tolay ta Diyos?"
50 Ey kinagi ni Jesus to bébe, a "Neligtas ka dén dahil ta péniwala mo diyakén. Ikad mo dén, a diyan ka métageg."

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

1 Nadid, kétapos na éya, éy tinumulos ti Jesus du banubanuwan, a nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos. Ey kaguman na du labindalawa a alagad na.
2 Ey kaguman na be i séngaséngaya a bébe a pinahusay ni Jesus ta saket. Sakay du iba a bébe a pinahusay na a hinayup. I esa dide éy ti Maria Magdalena, a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.
3 Sakay tu esa man dén éy ti Juana a asawa ni Kusa. (Ti Kusa éy mataas a katulung ni Hari Herod.) Sakay kaguman de be ti Susana, sakay meadu be a iba a bébe. Side a bébe, éy ginégastos de tu ari-arian de ta péngtulung de de Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

4 Nadid, te meaadu a tahod a tolay a dinumulug ni Jesus, a gébwat ta iba-iba a banuwan. Ey kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye.
5 "Eng mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na. Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan, a kineyudak na tolay, sakay kinan na manok.
6 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito; éy to kétubu na ta kétihék, éy minalanés, da memade san tu mebito a luta.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu ina. I bawat butil éy nagohay ta tégsésandaan. Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

9 Nadid, du alagad ni Jesus, éy nipakelagip de diya éng anya i kahulugen na éya a halimbawa.
10 Ey kinagi ni Jesus, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim a tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy halimbawa san i iyétoldu kua dide, da maski metaék de, a sakay mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan."

Tu Kahulugen No Halimbawa Tungkul To Pégsabug

11 "Nadid, saye i kahulugen no halimbawa tungkul ta mégsabug," kagi ni Jesus. "Mara tu binhi, éy saya tu kagi na Diyos.
12 Ey tu dilan a nepégsikan na sénganya a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos. Pero dumemét ti Satanas dide, a agewén na ta isip de tu kagi a nabati de, monda éwan side méniwala a tulos meligtas side.
13 Ey tu mebito a luta a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, a tanggapén de, a tulos masaya side. Pero éwan side makatagal, da éwan makagimot tu binhi ta isip dia. Méniwala side ta sandali san, pero pabayan de éng dumemét dide i kahirapan de.
14 Ey tu kalamonan a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, pero éwan mégbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da i nakailonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de, sakay ta kayamanan de, sakay ta kasayaan de.
15 Ey tu mahusay a luta a minesabugen na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, a tulos tanggapén de ta isip de, a sésundin de a hanggan magbunga ta mahusay."

Tu Halimbawa To Simbu

16 "Anya wade," kagi ni Jesus; "taben moy i simbu, a tulos taklében moy ta pégtakalan? O isahok moy ta kama? Ewan, da iedton moy ta lamesa, monda matanglawan du somdép ta bile.
17 Ey maski anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa a panahun. Sakay maski anya i ilihim na tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
18 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy isipén moy tu kagi ko dikam. Dahilan du

mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos i akala de a édse to isip de a hanggan éwan side tu mapospusan."

I Tunay a Top Ni Jesus

19 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus sakay du top na. Pero éwan side nakaadene diya, dahil ta meaadu a tolay.
20 Ey kinagi du tolay diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de ka meta."
21 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Du mégbati ta kagi na Diyos, a sakay sundin de, éy side i ina kua éy ta tétotop ko."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

22 To esa a aldew, éy sinumakay de Jesus to abeng, sakay kinagi na du alagad na, a "Umahabes kitam dén ta dibilew."
23 Ey to péglakad de, éy nekatidug ti Jesus. Ey inabut side na mesibét a unos, a hanggan da talaga a matabuwan tu abeng, a adene dén side a mabagbag.
24 Kanya linukag siya du alagad na, a kinagi de, a "Maistu, omléd kitam dén!"
Ey ti Jesus, kéikat na éy sinaway na tu pahés sakay tu dikél a tagmék, éy hinumintu side, a tulos a naglantap dén tu diget.
25 Ey kinagi na du alagad na, a "Bakit, éwan kam bale pabi méniwala diyakén?"
Ey du alagad, éy nagtaka side, a inumanteng dén side, a kinagi de, a "Anya wade i lélakeae? Sawayén na san i pahés éy ta tagmék, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

26 Nadid éy inumange side ta banuwan na tolay a Gadereno, a édse ta dibilew na Galilea.
27 Ey to kéahawas ni Jesus, éy sinambat siya no esa a lélake a taga éya, a hinayup. Nale siya a uba, sakay éwan siya mégiyan to bile, éng'wan mégiyan dén siya to kapusanto.
28-29 Meadu dén a beses éy bébangawén siya no dimonyo. Sakay pati éy dinikép siya du tolay, a ginapus de tu kamét na sakay na tikéd na ta kadena. Pero basta binabégsot na tu kadena, sakay tulos pinaginan siya no dimonyo ta ilang a lugar.

Nadid, péketa na ni Jesus, éy kinumélanget siya a linumugmuk to harap na, a kinagi na diya ta medegsén, a "Anya i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas a Diyos! Diyanék pad parusaan!" Kinagi dén no hinayup i éya, da inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén diya.
30 Ey kinagi ni Jesus diya nadid, a "ti ésiya i ngahen mua?" Ey "ti keaduan," kagi na, "i ngahen kua." Kanya kinagi na i éya, éy te meadu a dimonyo a mégiyan diya.
31-32 Nadid, éy te meadu sa a babuy a mégkan to disat no buked ta éya. Ey du dimonyo a édse to lélake, éy dinumaying side ni Jesus, a diyan na side iébut ta pégparusaan a lugar ta Dinatagen, éng'wan, pakultaden na side a umagton ta bégi du babuy. Ey pinaagton sa side ni Jesus.
33 Kanya du dimonyo, éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép side du babuy. Ey du étanan a babuy, éy nagpaginan side a bulnok, a sinumegbu side to diget, a tulos de a minalimés.
34 Ey nadid, du mégbantay du babuy, péketa de ta éya, éy ginuminan side. Ey nibébaheta de du étanan to banuwan de.
35 Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus, monda meta de éng anya i nanyaria. Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de sa tu lélake a hinayup, a éwan dén tu dimonyo diya, a te eknud san siya to harap ni Jesus, a mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey du tolay éy inumanteng side.
36 Ey du tolay sa a minaketa to nanyari, éy nibaheta de du iba éng kodya a naghusay tu lélake a hinayup.

37 Ey du tolay a Gadareno, éy
nipékiohon de ni Jesus a humektat
siya to lugar de, da méganteng side a
tahod. Kanya sinumakay man dén de
Jesus to abeng de, sakay hinumektat
dén side.
38 Ey tu lélake a ginamot ni Jesus, éy
gustu na a kumuyog.
39 Pero kinagi ni Jesus diya, a
"Sumoli ka san nadid ta bile moy,
sakay ikagi mo dide i ginimet na
Diyos diko." Kanya tu lélake, éy nag-
soli siya to banuwan na, a nibaheta
na du étanan a tolay sa tu ginimet ni
Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Minangkébil Ni Jesus

40 Nadid, késoli de Jesus to ki-
nagébwatan de to dibilew, éy tinang-
gap siya du tolay, da nale side a
naguhay diya.
41 Ey inumadene diya i esa a lélake,
a ti Hayro i ngahen na, a tagapama-
hala to kapilya ta éya. Ey dinumapa
siya to harap ni Jesus, a dinumaying
diya a umange to bile na,
42 da tu anak na a isesa, a dalagita,
éy adene a mate.

Ey to péglakad ni Jesus to bile na,
éy meaadu a tolay a kinumuyog, a
hanggan da mepiit dén tu dilan a
péglakaden na.
43 Ey to péglakad de éy kaununod
ni Jesus i esa a bébe a te saket.
Labindalawa dén a taon siya a
mégdédigién. Inubus na dén tu
kabuhayan na ta pégpagamot na, pero
éwan tu makagamot diya.
44 Ey nadid, éy inumadene siya to
adég ni Jesus, sakay kembilan na tu
ontok san no badu na. Ey basta
naghusay siya agad.
45 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a "Ti
ésiya i nangkébila diyakén?" Ey to
éwan tu nangamin, éy kinagi ni Pe-
dro, a "Bakit, Maistu, ipakelagip mo
ya? Meséldit-séldit kitam didi tolayae!
Meadu i méngkébil diko!"
46 Ey "Ewan," kagi ni Jesus; "naram-
daman ko a te nangkébil diyakén, a
naghusay ta pamag-itan na kapang-
yarian kua."
47 Ey tu bébe, péketa na a éwan bale
nelihim tu ginimet na, éy namégpég
siya to anteng na, a tulos tinumokém
to tikéd ni Jesus. Sakay kinagi na ta
harap du tolay sa éng bakit na kem-
bilan ti Jesus, sakay éng kodya siya a
naghusay agad.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Anéng,
pinahusay ka dén na péniwala mo
diyakén. Ikad mo dén."
49 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to
bébe, éy te lélake a dinumemét a
gébwat to bile no tagapamahala to
kapilya, a kinagi na diya, a "Minate
dén tu anak mo. Diyan mo dén
abalaén i maistua."
50 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi
na, éy kinagi na to tagapamahala, a
"Diyan ka méganteng. Umasa ka san
diyakén, éy maghusay tu anak mo."
51 Ey nadid, kédemét de to bile, éy
sinaway ni Jesus du iba a somdép.
Basta i pinasdép na sana éy de Pedro,
sakay ti Juan, sakay ti Santiago, sakay
tu magulang no anak.
52 Ey to késdép de, éy mégsésangitén
dén du tolay to lubuk, dahil to anak.
"Diyan kam mégsanget," kagi ni Jesus.
"Ewan minate i anaka. Natidug san
siya."
53 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de
san ti Jesus, da tukoy de a nate dén tu
anak.
54 Pero ti Jesus, éy kembilan na tu
kamét na, sakay kinagi na diya, a
"Anéng, umégkat ka dén!"
55 Ey minabuhay dén tu anak, a
inumégkat siya agad. Ey inutusan
side ni Jesus a magpakan diya.
56 Ey tu magulang na, éy mégtaka
side a tahod. Ey nibilin dide ni Jesus
a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i
nanyaria.

9

Inutusan Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, nipauwet ni Jesus du
labindalawa a alagad na, sakay
inatdinan na side ta kapangyarian

a monda maari side a mégpaibut du
dimonyo, sakay mégpahusay du te
saket.
2 Tulos pinéglakad na side a
mégpahayag ta tungkul ta péghari na
Diyos ta tolay. Sakay inutusan na
side a mégpahusay du te ladu.
3 "Diyan moy kébilén i bilon moya,"
kagi na. "Maski sahukod, maski
suput, maski kanén moy, maski
kuhata, maski pégbaraduan moy, éy
diyan moy kébilén.
4 Sakay éng somdép kam ta tulusan
moy a bile," kagi na, "éy tumulos kam
sa a hanggan éwan kam maglakad.
5 Sakay du tolay na esa a banuwan,
éng éwan de kam tanggapén, éy ta
kéhektat moy ta éya, éy ihalimbawa
moy dide a ipagpag moy ta tikéd
moya tu alikabuk. Saya i tanda moya
dide a te kasalanan side."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya
du alagad na, éy hinumektat side a
inumange side ta meadu a bariyo-
bariyo. Nagpahayag side ta Mahusay
a Baheta, sakay pinahusay de be i
meadu a tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

7 Nadid, ti Mayor a Herod, éy naba-
heta na i étanan a gégemtén ni Jesus.
Ey nagulo dén siya tu isip, da kagi na
sénganya a tolay a ti Jesus éy ti Juan
kan a Mégbinyag, a minabuhay kan
dén.
8 Sakay i iba éy akala de éy ti Elias
siya, a nagsoli kan dén a gébwat ta
langet. Sakay kagi du iba, a ti Je-
sus kan i esa du purupeta to araw, a
minabuhay dén.
9 Pero, "Ewan," kagi ni Herod, "da
pinaputol ko dén ti Juan. Pero ti
ésiya wade," kagi na, "i éya a lélake
a mébaheta ko?" Kanya ti Herod, éy
pilitén na a meta ti Jesus.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

10 Nadid, du apostol, éy nagsoli
dén side ni Jesus, a kinagi de diya i
ginimet de. Ey inakit side ni Jesus, a
umange side to esa a lugar a éwan tu
tolay, ta Betsayda.
11 Pero du meadu a tolay,
pékabaheta de to inangayan de, éy
tinumagubet side. Ey pékaabut de de
Jesus, éy tinanggap na side, sakay
nagtoldu siya dide ta tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay. Sakay
pinahusay na be du te ladu.
12 Nadid, to giapon dén, éy du ala-
gad éy kinagi de ni Jesus, a "Maistu,
péglakadén mo dén di tolayae, monda
umange side du bariyo-bariyo ta
palebut ta éye, a matidug sa side,
sakay monda maketa sa side ta kanén
de. Da édse kitam, Maistu, ta ilang a
lugare," kagi de.
13 Pero kinagi ni Jesus dide, a
"Sikam éy pékanén moy side." "Ey
pakodyan tam," kagi de, "i bilon tama
éy lima san a momon a tinapay,
sakay éduwa a pindang. Ataay," kagi
de, "gustu mo umuli kame beman
a mamugtong ta kanén a para didi
meaadua a tolaye!"
14 (Te manga lima a libu a lélake ta
éya.)
Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Pégiknuden moy du tolay ta puktu-
puktu a téglélimapulu."
15 Ey kona ngani dén sa i ginimet
dia.
16 Ey inalap ni Jesus tu lima a tina-
pay, sakay tu éduwa a pindang, sakay
tinumangad siya ta langet a nag-
pasalamat ta Diyos; sakay pinuseng-
puseng na tu tinapay sakay tu ikan,
sakay niutus na du alagad na a ni-
hayin de du tolay.
17 Ey néngan side a étanan, a minab-
sog side. Ey hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta
éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

18 To esa a aldew, éy nanalangin ti
Jesus a isesa, éy inumadene diya du
alagad na. Ey kinagi na dide, a "Ti
ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay?"
19 Ey kinagi du alagad, a "I kagi
kana na iba éy ti Juan ka kan a
Mégbinyag. Kagi man dén na iba
a ti Elias ka kan. Ey te iba be a

mégkagi a purupeta ka kan a nabuhay
a huway."
20 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya
i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi
ni Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
21 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan
de kékagin ta maski ti ésiya a siya i
Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

22 Ey nipagtapat ni Jesus du alagad
na a siya tu lélake a gébwat ta langet;
éy dapat magtiis siya ta meadu,
sakay idelan siya du te tungkulin a
Judeo. "Sakay ipabunoék de," kagi
na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék."
23 Sakay kinagi ni Jesus du étanan
sa, a "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup
diyakén, éy kailangan éy pabayan
na a aldew-aldew i sarili na, sakay
kumuyoyog diyakén, a maski bunon
siya na tolay.
24 Dahilan tu maghangad a melig-
tas tu buhay na, éy mebut a talaga.
Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-
alang diyakén, éy siya i mabuhaya a
éwan tu katapusan.
25 Anya i pékinabanga na esa a tolay
éng siya i mayamana ta étanan, éng
éwan na makamtan i buhay a éwan tu
katapusan?
26 I maski ti ésiya a mégpabaya
diyakén nadid, sakay tu mégpabaya ta
pégtoldu kua," kagi ni Jesus, "éy sakén
éy pabayan ko be side ta késoli ko se a
kaguman ko du anghel ko, a te kébilék
ta kapangyarian Nama ko. Da sakén
i lélake a gébwat ta langet.
27 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te
sénganya se dikam a éwan mate hang-
gan éwan de meta i pégsapul na Diyos
a maghari ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

28 Nadid, kélipas na manga walu
a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pe-
dro, sakay ti Juan, sakay ti Santiago.
Ey inumange side to melangkaw a
buked, a manalangin.
29 Ey to pénalangin na, éy nabagu
dén tu mata na. Sakay tu badu na, éy
linumatak a dinumemlag dén.
30 Ey bigla a te éduwa a lélake ta éya,
a kauhon ni Jesus. Ti Moises side,
sakay ti Elias,
31 a medemlag be side. Pinéguhunan
de i adene dén a ikate ni Jesus ta
Jerusalem.
32 Nadid de Pedro, éy tidug dén side,
pero bigla side a nalukag, a neta de
ti Jesus a nangislap, sakay tu éduwa a
kaguman na a te taknég sa.
33 Ey nadid, to péglakad du éduwa,
éy kinagi ni Pedro ni Jesus, a "Maistu,
maigi pa éy édse kitam san dén. Pag-
bile me kam ta étélo a kékétihék a bile;
esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni
Elias." (Talaga a éwan napospusan ni
Pedro i kékagin naa.)
34 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
tinaklében side no kuném. Ey inu-
manteng du alagad, da kinumulabut
dide tu kuném.
35 Ey kinagi no boses to kuném, a
"Sé' ina i anak kua a pinili ko. Baten
moy siya."
36 Ey to pékabati de ta éya, éy éwan
dén tu éduwa a lélake a nékiohon ni
Jesus. Ey éwan pabi kinagi du alagad
tu mineta de ta maski ti ésiya, éng'wan
lalo de a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

37 Nadid, to kagagabian, a késoli de
a gébwat to buked, éy nasambat de i
meaadu a tolay.
38 Ey kinagi no esa a lélake dide,
a "Maistu, entan pad i anak kuae a
isesa!
39 Hinayup siya. Basta éatagén siya
no espiritu, a tulos mégkélanget siya,
sakay pégkaramrién na siya a hanggan
mégbugak i labi naa. Palagi a pésakitan
na siya, Maistu, sakay éwan na siya
pébayan.
40 Ey nékiohonék dén du alagad mo,
Maistu, a ibutan de tu espiritu, pero
éwan de kaya."
41 Ey kinagi ni Jesus, a "Medukés
a lahi di tolaya ta éye, da éwan kam
méniwala! Pakodyan ko se a mégtiis

dikam, a ménatili dikam? Nay," kagi
na to lélake, "iange mo se tu anak mo."
42 Nadid, to péngiadene de to anak,
éy bigla a pinalugmuk siya no di-
monyo, tulos pinagkaramre na siya.
Pero pinégkagian ni Jesus tu medukés
a espiritu, sakay pinahusay na tu
anak, sakay nisoli na siya nama na.
43 Ey du étanan a tolay sa, éy nag-
taka side ta dikél a kapangyarian na
Diyos.
Nadid, mégtaka pabi dudu tolay ta
étanan a ginégimet ni Jesus, éy kinagi
na du alagad na,
44 a "Tandaan moy i kagi ko a éye
dikam: Sakén i lélake a gébwat ta
langet. Ey itokyonék de a talaga."
45 Pero du alagad, éy éwan de napos-
pusan i éya a kinagi ni Jesus dide. Da
niliso dide na Diyos i kahulugen na.
Ey nasanike side a nagpakelagip diya
éng anya i kahulugen na éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

46 Nadid, négpasuway du alagad éng
ti ésiya dide i mataasa.
47 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip
dia. Kanya inalap na tu esa a anak,
sakay pinataknég na siya to giled na,
48 sakay kinagi na dide, a "Maski ti
ésiya i tumanggap ta kona se a anak
dahil ta péniwala na diyakén, éy bilang
sakén dén i tanggapén naa. Sakay tu
tumanggap diyakén, éy bilang tang-
gapén na be tu nagpaange se diyakén.
Dahilan," kagi na, "tu mababa dikam,
éy siya i mataasa ta mata na Diyos."
49 Nadid, kinagi ni Juan, a "Maistu,
neta me i esa a lélake a nagpaibut
du dimonyo a gégamitén na i ngahen
mua, éy sinaway me siya, da éwan
sakup na gurupu tam."
50 "Ewan," kagi ni Jesus, "diyan
moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahi-
lan," kagi na, "tu éwan kontara dikam,
éy kampi siya dikam."

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

51 Nadid, te sénganya san dén a
panahun, éy umontok dén ti Jesus ta
langet. Ey naisip na dén a umange
siya ta Jerusalem.
52 Ey inutusan na i sénganya a
neditol diya. Ey mineditol side, a
sinomdép side to esa a banuwan ta
Samaria, monda ipaghanda de ta tu-
lusan na.
53 Pero du tolay a Samaritano ta
éya, éy éwan de siya tanggapén, da
tukoy de a tumulos siya ta Jerusalem.
54 Ey ti Santiago éy ti Juan, péketa de
ta éya, éy kinagi de, a "Anya, Pangi-
noon, gustu mo wade éy magpadibe
kame ta apoy a gébwat ta langet,
monda mapuksa side?"
55 Pero pinaginglan side ni Jesus.
56 Ey tinumulos san side ta iba a
banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

57 Nadid, to péglakad de, éy te esa
a lélake a kinagi na ni Jesus, a "Ku-
muyugék diko maski ahe i angayan
mo."
58 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Isipén
mo pa, da entan mo, maski aso, éy
te pégiyanan. Sakay du manok éy te
lobun a pégiyanan de. Pero sakén a
lélake a gébwat ta langet, éy éwanék tu
katidugen."
59 Ey kinagi ni Jesus to lélake a esa,
a "Kumuyog ka diyakén a maging ala-
gad ko." Pero kinagi no lélake, a "O,
Panginoon, pero pabayanék pad pa,
monda angen ko pa ielbéng tama ko."
60 "Ewan," kagi ni Jesus. "Pabayan
mo du éwan méniwala ta Diyos a
méngielbéng to ama mo. Pero siko, éy
umange ka magpahayag ta tungkul
ta kédemét na Diyos a maghari."
61 Ey kinagi diya no esa a lélake, a
"Sakén, éy kumuyoyogék diko, Pangi-
noon. Pero pakultadenék mo pa a
ange magpaalam to pamiliya ko."
62 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Tu alagad ko a mégéabalaén ta
ipatarabaho ko diya, éy éwan siya
maari a ipasakup ta kaharian na
Diyos."

10

Pinéglakad Na Du Alagad Na a Mag-toldu

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinili ni
Jesus i pitu a pulu a kakaguman na,
a inutusan na side a péglakadén na
side ta tégdéduwa, a magdetol diya ta
bawat angayan na a bariyo-bariyo.
2 "Meadu i gapasén," kagi na, "pero
kulang i magapas. Kanya ipanalan-
gin moy to te koo ta kapahayan, a
paange na i meadu a magapas ta ka-
pahayan na.
3 Ikad moy dén," kagi na.
"Péglakadén ta kam du medukés a
tolay. Mara, koman kam i tupa a
méglakad ta lubuk du metapang a aso.
4 Diyan moy kébilén i kuhata, o
maski suput, o reserba a sinelas.
Sakay diyan kam magabala a
mégéuhunén du kasambat moy ta
dilan.
5 Sakay éng somdép kam ta tulusan
moy a bile, éy batién moy du édsa sa,
a kagi moy, a 'Demtan kam maka na
kapayapaan.'
6 Ey nadid, éng mahusay du
mégiyan sa, a tanggapén de kam, éy
kagbian side na Diyos a talaga. Pero
éng éwan side mahusay, éy bawen
moy tu nipangbati moy dide.
7 Ey diyan kam uméagton ta iba-iba
a bile, éng'wan tumulos kam ta isesa
san a bile. Sakay diyan kam mésanike
a méngan ta ihayin de dikam, da da-
pat aguman kam du tolduan moy.
8 "Bagay dumemét kam ta esa a
banuwan, éng tanggapén de kam, éy
méngan kam ta ihayin de dikam.
9 Sakay pahusayén moy du te ladu
ta éya a banuwan, sakay ibaheta moy
dide," kagi ni Jesus, "a adene dén a
dumemét i péghari na Diyos dide.
10 Pero éng dumemét kam ta
banuwan, éng éwan de kam tang-
gapén, éy kagin moy dide, a
11 'Pagpagen me i alikabuk na
banuwan moya ta tikéd mia, a saya
i tanda me dikam,' kagi moy, 'a te
kasalanan kam ta Diyos.' Sakay kagi
moy be dide, a 'Talaga a dumemét
dikam i Diyos a maghari, éy inidelan
moy dén!'
12 Katutuhanan a kédemét na
péghukum na Diyos, éy lalo a mehirap
i sapitén du tolay na éya a banuwan,
kesira to sinapit du taga Sodoma to
araw!"

Du Banuwan a Ewan Méniwala

13 Nadid, pégisip ni Jesus du mégidel
diya a banuwan, éy kinagi na, a
"Kakakagbi kam, sikam a taga Ko-
rasin! Kakakagbi kam, sikam a taga
Betsayda! Da ginimet ko dén ta harap
moy i meadu a makataka-taka, éy
éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta
Tiro sakay ta Sidon to araw, éng neta
de maka to araw tu mineta moy, éy
talaga a nagsisi side. Nagbadu maka
dén side ta kostal, sakay mégiknud
side ta abu, monda magpatunay side
a nagsisi a talaga.
14 Kanya ta péghukum na Diyos,"
kagi ni Jesus, "éy masiyadu a mehirap
i sapitén moy kesira ta sinapit du taga
Tiro éy ta Sidon.
15 Sakay sikam a taga Kapernaum,"
kagi na, "i pégpalalo moy éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén moy sana
éy impiyerno!"
16 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad
na, a "maski ti ésiya i mégbati dikam
a mégtoldu, éy bilang mégbati be side
diyakén. Sakay du mégidel dikam, éy
bilang idelanék de be dén. Sakay du
mégidel diyakén, éy bilang idelan de
be dén tu Ama ko a nagpaange se
diyakén."

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

17 Nadid, to késoli du pitu a pulu
a alagad, éy mésahat side. "Pangi-
noon," kagi de, "maski du dimonyo,
éy médaig me side bagay dinulaw me
i ngahen mua a mégpaibut dide!"
18 Ey "O," kagi ni Jesus. "Ey sakén éy
mineta ko ti Satanas a linumugmuk.
Ey tu kélugmuk na éy mebakség a ko-
man i kilat.
19 Ey tandaan moy," kagi na, "éy
niatéd ko dén dikam i kapangyarian
a monda maski yudakén moy i
medukés a ulag, o maski kumékontara
kam ni Satanas, éy éwan kam maanya.
20 Pero maski madaig du medukés
a espiritu dikam, éy diyan kam masa-
hat ta éya. Eng'wan, i kasahatan

moya éy da nilista dén na Diyos tu ngahen moy ta langet."
21 Nadid, ta éya a oras, éy tu Banal a Espiritu, éy pinasahat na ti Jesus. Tulos kinagi ni Jesus ta Diyos, a "Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i Panginoon ta langet éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu kaluuben mo du matalinung a mataas a tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy du mababa. O ngani, Améng, da kona sa i gustu mua.
22 "Tama ko a Diyos," kagi ni Jesus, "éy inatdinanék na ta étanan. Ey éwan tu makatukoy diyakén, éng 'wan Tama ko san. Ey éwan be tu nakatukoy Nama ko, éng éwan sakén san a anak na, sakay du nagpahayagen ko ta tungkul diya."
23 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na ta lihim, a "Masuwerte kam a talaga, da meeta moy dén tu gimet ko!
24 Da tandaan moy, meadu i purupeta to araw, sakay hari, a gustu de a meta i meeta moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati moya, pero éwan de nabate."

Tu Istoria No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu ta rilihiyon na Judeo, a inumange ni Jesus a mégpakelagip diya, a monda pagkamalién na maka siya. "Maistu," kagi na, "anya wade i gemtén kua, a monda makaabuték ta buhay a éwan tu katapusan?"
26 "Ey anya i bébasaén mua ta libru na Diyos tungkul ta éya?" kagi ni Jesus.
27 Ey kinagi no maistu ta rilihiyon, a "I kagia na Diyos to libru na, éy 'Dapat mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya a palagi.' Sakay i utus a esa, éy 'Dapat mahalén mo tu kapareho mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' "
28 Ey "O," kagi ni Jesus, "tama tu sengbet mo. Sundin mo ina, éy makaabut ka ta buhay a éwan tu katapusan."
29 Nadid tu maistu, éy gustu na a maganap tu kagi na ni Jesus, monda isip du tolay a matalinung siya. Kanya kinagi na ni Jesus, a "Ti ésiya wade i kapareho ko a dapat mahalén ko?"
30 Ey saye tu nisengbet ni Jesus diya a istoria: "Mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake a Judeo a inumange ta Heriko, a gébwat ta Jerusalem. Ey to péglakad na, éy sinanéb siya na tulisan. Dinoklos de siya, sakay inalap de tu badu na. Sakay binélbég de a hanggan kétihék a mate, sakay gininanan de.
31 "Mamaya-maya, éy te sinumalegéd a padi a Judeo. Ey péketa no padi to te tayang a lélake, éy linumekaw siya a sinalinan na san.
32 Ey mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd be a esa a katulung ta Templo, a Judeo be siya. Ey péketa na to te tayang a lélake, éy sinalinan na be san.
33 Nadid, mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd man dén a éwan Judeo. Samaritano siya. Ey péketa na to lélake, éy kinagbian na siya.
34 Inumadene kan siya, a ginamot na tu talitalingo na, sakay binédbéden na ta damit. Nadid, éy nisakay na siya to kabayo na, a niange na to bile a paupaan, sakay inalagaan na sa siya.
35 "To kagabian na, éy inupaan na tu te koo to bile, a kinagi na diya, a 'Alagaan mo siya. Ey éng mahigit pa ta éye i gastos mo diya, éy dagdagen ko san ta késoli ko,' kagi na.
36 "Ey nadid," kagi ni Jesus to maistu, "anya i isip mua? Ti ésiya diden ya a étélo a sinumalegéd i nagpatunaya a mahalén na tu kapareho na?"
37 "Ey siguru tu éwan Judeo a Samaritano," kagi no maistu, "da kinagbian na tu te tayang a Judeo."
"Ey anya pa," kagi ni Jesus. "Ey nadid, éy dapat kona be sa i ahigén mua."

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

38 Nadid, to péglakad de Jesus, éy inumange side to esa a bariyo. Ey te bébe sa a ti Marta i ngahen naa. Ey

siya, éy pinatulos na de Jesus to bile na.
39 Ey to péghanda ni Marta to pénganan de, éy ti Maria a wadi na, éy basta te eknud san to giled ni Jesus, a mégbati to pégtoldu na.
40 Ey ti Marta, éy métahanta, da meadu i handaén na. Kanya kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, entan mo i wadi kuae, pinabayanék na dén a méghanda ta étanan a tarabaho ko. Utusan mo siya beman a tulunganék na."
41 Pero kinagi ni Jesus diya, a "Marta, bakit méligalig ka ta sari-sari?
42 Te isesa san a mahalaga a kailangan; éy saya i gimita na wadi muae. Ey éwan maari a sawayén ta siya."

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

1 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus. Ey to kétapos na, éy kinagi diya no alagad na a esa, a "Panginoon, tolduan mo kame a manalangin, a kona to pégtoldu ni Juan du alagad na to araw."
2 Ey saye tu nitoldu ni Jesus dide. "Kona se i dapat panalangin moy," kagi na.
" 'Améng,' kagi moy, 'Purién maka dén na tolay i ngahen mua. Siko maka dén i maghari ta mundua.
3 Atdinan mo kame ta kanén me nadid a aldew.
4 Sakay patawadén mo kame ta kasalanan me; éy sikame, Améng, éy patawadén me be du te kasalanan dikame. Sakay diyan mo kame iharap ta mahigpit a mamuhuba dikame.' "
5 Nadid, nitoldu pa dide ni Jesus i tungkul ta panalangin, a kinagi na, a "Anya wade éng te bigla a dumemét ta kélép ta bile moy, éng éwan ka tu ipakan dide? Anya wade, éng umange ka ta bile no karatig mo, a dulawan mo, a 'Kadimoy, padimanék pad ta ipakan ko du bisita ko,
6 da te dinumemét dén ta bile ko, éy éwanék tu ipakan dide.'
7 Ey anya wade éng sumengbet diko tu karatig mo, a 'Ta gabia dén! Ewanék makapangatéd diko nadid, da tidug kame dén a métatena, a metamadék dén a umégkat. Ey seradu pati be dén tu pintuan me.'
8 "Entan moy," kagi ni Jesus, "metamad tu karatig mo a mangatéd diko ta agidén mo, maski kadimoy mo. Pero éng pilitén mo siya a pilitén, éy umégkat siya a talaga a méngatéd diko ta maski anya a gustu mo.
9 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy kona be sa i panalangin moya ta Diyos. Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam. Eng mégahayok kam, éy paketan na kam. Eng tumuktuk kam ta pintuan na Diyos, éy bukasan na kam.
10 Dahilan maski ti ésiya i magagida ta Diyos, éy atdinan na. Sakay tu mégahayok, éy paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan siya.
11 Anya," kagi ni Jesus, "éng magaged du anak moy ta ikan, éy anya i iatéd moya, ulag?
12 O éng magaged dikam ta bunay, éy anya i iatéd moya, kahame?
13 Nadid entan moy; maski makasalanan kam a tolay, éy atdinan moy du anak moy ta mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na beman iatéd i Banal a Espiritu ta magaged diya?"

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat

I Kapangyarian Na Ni Satanas

14 Nadid, pinaibut ni Jesus tu dimonyo to lélake a bulol. Ey to pékaibut na dén, éy nakapégkagi dén tu lélake. Ey nagtaka du tolay.
15 Pero du iba sa a tolay, éy inupos de ti Jesus, a kinagi de, a "Kanya makapégpaibut siya du dimonyo, éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo."
16 Ey te iba be sa a tolay, a pinuhubaan de ti Jesus, a kinagi de diya, a "Ipeta mo dikame i tanda a makataka-taka a gébwat ta Diyos."

(Gustu de san a meta éng te kapang-
yarian siya a talaga a gébwat ta Diyos.)
17 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a
kinagi na dide, a "Eng mara, maski
ahe a banuwan, éng néglébug side, éy
bumagsak a talaga. Sakay maski ahe
a bile, éng néglébug side, éy éwan be
male i buhay de.
18 Ey nadid sakén; bakit kagi moy
a inatdinanék ni Satanas ta kapang-
yarian na a magpaibut du katulung
na a dimonyo? Lélbugén beman ni
Satanas i sarili na? Eng kona sa, éy
bumagsak siya a talaga.
19 Bakit kagi moy a gébwat ni
Satanas i kapangyarian ko a mang-
paibut ta dimonyo? Ey anya du tolay
moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i kapang-
yarian de? Kanya side i mégpatunaya
a kakabulyan tu péngupos moy
diyakén!
20 Pero éng ibutan ko du dimonyo
ta pamag-itan na kapangyarian
na Diyos, éy saya i katunayana a
dumemét dén dikam i péghari na
Diyos ta tolay.
21 "Eng mara," kagi ni Jesus,
"te mesibét a lélake a te armas, a
mégbantay ta bile na, éy mahusay san
tu kasangkapan na.
22 Pero éng te lélake a lalo a mesibét
diya, a duklusén na siya, éy madaig tu
lélake a mégbantay. Sakay tu dumuk-
los, éy alapén na tu armas na sakay
tu kasangkapan na. Ey ti Satanas, éy
siya i déduklusén kua.
23 "Ey tu éwan kampi diyakén," kagi
ni Jesus, "éy kontara diyakén. Ey tu
éwan tumulung diyakén a méngidulug
ta tolay, éy nangangahulugen a
paadeyuén na du tolay diyakén."

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan
Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 "Bagay umibut tu medukés a es-
piritu ta bégi na tolay," kagi ni Je-
sus, "éy méglebut ta ilang a lugar a
mégahayok ta imangan na. Nadid, éng
éwan tu meeta, éy kagi na, a 'Mag-
soliék to kinagébwatan ko a négiyanan
ko.'
25 Ey kédemét na, éy dinemtan na
a éwan tu lasén, sakay melinis a
mahusay dén.
26 Kanya inakit na i pitu a iba
a espiritu a mas medukés pa diya,
sakay sinomdép side a négiyan sa side.
Kanya lalo a medukés to neditol i
kalagayan na éya a tolay."
27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus
ta éya, éy kinagi no bébe a esa ta
lubuk du meadu a tolay, a "Masuw-
erte ngani dén tu ina mo!"
28 Ey, "O," kagi ni Jesus, "pero lalo
a masuwerte du makabati ta kagi na
Diyos, éng tulos de a sugsugén!"

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas
29 Nadid, to kédulug du tolay ni Je-
sus, éy kinagi na dide, a "Diden ye a
lahi a Judeo, éy magkadukés side! Pil-
itén ék moy a ipeta ko dikam i tanda,
pero éwanék tu ipeta dikam a tanda,
éng'wan tu nanyari ni Honas to araw.
30 Dahilan tu nanyari ni Honas, éy
saya i katunayana du tolay ta Ninibe
a pinaange siya na Diyos dide. Ey
kona be sa sakén. Te manyari be
diyakén a kona ni Honas; éy saya
i tandaa dikam a pinaangeék se na
Diyos.
31 "Kédemét na péghukum na Diyos,"
kagi ni Jesus, "éy tu hari a bébe a taga
Kabagatan to araw, éy tumaknég siya
a méngiabla dikam. Da siya, éy inu-
mange se a gébwat ta adeyo, monda
baten na i memahal a pégtoldu ni
Solomon. Ey nadid éy te mataas ni
Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy
éwan moy bébaten.
32 Sakay pati du tolay a taga Ninibe,
éy tumaknég be side ta péghukum, a
iabla de dikam a lahi a Judeo, da
nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide.
Ey nadid éy te mataas ni Honas ta
éye a mégtoldu dikam; éy éwan kam
mégsisi!"

Tu Pinakang-simbu Na Bégi
33 "Ewan tu mégtab ta simbu,"
kagi ni Jesus, "a tulos iliso na ta
ébut, o taklében na ta pégtakalan.
Eng'wan, yedton na ta lamesa,

monda matanglawan du somdép ta
bile.
34 Ey tu mata mo," kagi na, "éy
saya i pinakang-simbu na bégi mua.
Kanya éng medemlag i mata mua, éy
mademlagen be i étanan a bégi mo.
Pero éng mediklém i mata mua, éy
mediklém be i bégi mua.
35 Samakatuwid, éng éwan mo
tukoy i tama, éy mediklém i isip mua.
36 Kanya éng maketa tu isip mo ta
mahusay, éy éwan ka tu mali tu isip.
Basta tu isip mo éy medemlag a kona
ta demlag na simbu."

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

37 Nadid, to kétapos ni Jesus a
mégtoldu, éy inakit siya no esa a
Pariseyo a méngan to bile de. Ey to
pégeknud de a méngan,
38 éy mégtaka tu Pariseyo, da na-
pansing na a éwan bale naguges ti
Jesus.
39 Kanya kinagi ni Jesus diya, a
"Bakit sikam a Pariseyo," kagi na,
"éy ugali moy a palagi a mégugues
du tasa moy sakay du penggan moy,
monda melinis? Pero tu ugali moy a
medukés, éy éwan moy malinisan!
40 Ayhay," kagi ni Jesus, "sikam a
mégkamali ta dikél! Ginamet na Diyos
a talaga i meta na tolay. Pero ginamet
na be i éwan meta na tolay. Kanya
tukoy na i édse ta isip moya, da gi-
namet na be ya.
41 Eng gustu moy a ibilang kam na
Diyos a melinis kam, éy mangatéd
kam du mahirap a tolay.
42 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!"
kagi na. "Iatéd moy ta Diyos i ikasa-
pulu na kabuhayan moy, a hanggan
ta atong moy a éwan tu halaga. Pero
pinabayan moy dén tu lalo a maha-
laga a kailangan, da dayaén moy tu
kapareho moy, sakay éwan moy ma-
hal i Diyos. Maari, mangatéd kam ta
Diyos. Pero gemtén moy be i maha-
laga a kailangan.
43 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!"
kagi ni Jesus. "Gustu moy a mégiknud
ta pégiknuden na mataas a tolay ta
kapilya moy. Sakay gustu moy a
saloduan kam na tolay ta plasa na
banuwan.
44 Kagbi kam, da kapareho kam na
lébéng a éwan meta na tolay, a tulos
yudakén de, a tulos meahes tu buyok
ta tikéd dia!"
45 Nadid, i esa a maistu na rilihiyon,
éy kinagi na ni Jesus, a "Maistu, éng
mégkagi ka ta kona sina, éy pintasan
mo kame be!"
46 "Ey o ngani," kagi ni Jesus. "Pati
sikam a maistu ta rilihiyon, éy kagbi
kam be! Da dagdagen moy i mehirap
a utus ta rilihiyon moy, a pilitén moy
du tolay a sugsugén de. Pero éwan
moy side tulungan ta maski kétihék.
47 Kagbi kam! Ginimet moy du pan-
tiyung du purupeta to araw. Pero du
apo-apo moy to araw, éy side ngani
dén ya di namunua dide!
48 Meramay kam a talaga du
kasalanan de to araw. Da side éy
binunu de du purupeta, éy sikam, éy
ginimet moy du pantiyung de!
49 Kanya kinagi dén na Diyos a
paangen na dikam i magtoldu ta kagi
na Diyos, sakay apostol. Pero bunon
moy i sénganya dide. Sakay du iba éy
lélokon moy side.
50 "Kanya sikam a lahi nadid," kagi
ni Jesus, "éy parusaan kam na Diyos,
dahil du purupeta a binunu du apo-
apo moy to araw;
51 sapul to nipamuno de ni Abel a
hanggan to nipamuno de ni Sakarias.
Ey ahe i pinamunuan de ni Sakarias
éng éwan to sélat no Templo sakay
to lamesa a pégatangan. O ngani,
parusaan na Diyos a talaga didi tolay
a éye nadid, dahil ta éya a kasalanan a
ginimet de du purupeta!
52 "Kagbi kam a talaga, sikam a
maistu ta rilihiyon," kagi na Jesus,
"da niliso moy du tolay i katutuhanan
a tungkul ta Diyos. Idel moy dén a
ipasakup ta péghari na Diyos, sakay
harangan moy be du iba a gustu a
pasakup!"
53 Nadid, to kétapos ni Jesus a
négtoldu du tolay ta éya, éy hinumek-
tat siya ta éya a lugar. Ey du Pariseyo

sakay du maistu ta rilihiyon, éy pépintasan de siya ta mahigpit. Sakay sigi san side a mékipégpasuway diya, da méiyamut side diya.
54 Gustu de a pagkamalién de siya, monda te katuwiran side a mangidimanda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

1 Nadid, samantala a mégtoldu pabi ti Jesus, éy dinumulug diya a dinumulug i meaadu a libu a tolay, a hanggan éwan side nagsadét-sadét a tahod. Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, a samakatuwid éy mangilag kam ta pégwari-wari de a banal side a tolay.
2 Ey tandaan moy, maski anya i gemtén na tolay nadid ta lihim, éy lumitaw ta esa a panahun. Sakay maski anya i nipamen de nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
3 Ey maski anya i uhon moya ta lihim nadid, éy mepahayag ta étanan ta esa a panahun. Sakay maski anya i anasatén moy nadid ta lubuk na bile moy, éy te mangidulaw ta éya a kagi ta plasa na banuwan.
4 "Tandaan moy ye, a kékadimoy ko," kagi ni Jesus, "diyan moy antingan du mamuno ta bégi moy, da éwan side makabuno ta kaliduwa moy.
5 Eng'wan, i dapat moy a antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta tolay. Sakay pati éy siya i te kapangyarian a méngibut ta kaliduwa moy ta impiyerno. Kanya siya ngani i dapat a antingan moy a talaga!
6 "Mara," kagi ni Jesus, "makabugtong kam ta lima a dignés ta éduwa san a sentimos. Ey maski mura side, éy éwan kaleksapan na Diyos i maski esa dide.
7 Ey bakit méganteng kam a makay kaleksapan kam na Diyos? Mahalaga kam diya kesira ta meadu a dignés. Maski na buk moya, éy nabilang na a étanan!"
8 "Tandaan moy," kagi ni Jesus; "maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du anghel na Diyos. Ey sakén i lélake a gébwat ta langet.
9 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be siya du anghel na Diyos.
10 "Maski ti ésiya i mangupos diyakén a nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan na Diyos.
11 "Nadid," kagi ni Jesus, "bagay iharap de kam du tagapamahala ta kapilya de, o éng mangidimanda side dikam ta gubernador, éy diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide.
12 Da tu Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy dide."

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

13 Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a kinagi na ni Jesus, a "Maistu, pégkagian mo teka ko, monda hatianék na to nipamana dikame no ama me."
14 "Ey anya," kagi ni Jesus diya, "pakodyan ko a maghati to nipamana dikam no ama moy? Ewan ko tungkulin a méghati ta luta."
15 Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Mangilag kam, a diyan kam medémot ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a tolay, éy éwan side dagdagen no yaman de tu buhay.
16 Mara," kagi na, "éy te lélake kan a mayaman, a te luta ta meadu a pahay.
17 Ey kinagi na kan, a 'Magenyaék, da éwanék dén tu pagdétonan ta étanan a pahay ko, da meadu dén.
18 Ay,' kagi na, 'saye i gemtén kua: hukatén ko du bodega ko a dati, a bilayan ko ta dédekél pa sa a bigu, monda hustu i pagdétonan ko ta pahay ko, sakay ta ari-arian ko.'
19 Nadid, éy kagi kan no lélake, a 'Ah, masuwerteék, da hustu dén i gastos ko a hanggan ta maski sangan a taon. Melagen i buhay ko nadid,' kagi na, 'a

i tarabaho ko nadid éy basta méngan,
sakay maginom, sakay magsayaék.' "
20 "Pero éwan," kagi ni Jesus; "da
kinagi na Diyos diya, a 'Luku-luku ka
tu isip, da nadid dén a kélép éy mate
ka dén. Ey nadid,' kagi na Diyos, 'koo
mo pabi beman i étanan ya a niimbak
mo a ari-arian mo?'
21 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona
sa i manyaria du mégpayaman.
Medémot side ta kuhata, pero éwan
de isipén i Diyos."

Umasa Kam Ta Diyos

22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad
na, a "Kanya diyan kam métageg ta
buhay moy, éng anya i kanén moy éy
ta badu moy.
23 Da tandaan moy, éng nilalang
kam na Diyos, éy bakit isipén moy a
éwan na kam atdinan ta kanén moy éy
ta badu moy?
24 Entan moy di manuka; éwan side
méghasik; éwan side mégladey; éwan
side tu bodega. Pero atdinan side
na Diyos ta kanén de! Ey sikam,
éwan kam beman higit a mahalaga ta
manok?
25 Ataay," kagi ni Jesus, "éng
dumemét i oras a ikate mo, éy maari
ka beman a magpaatakdug ta buhay
mo ta maski esa a oras, éng mabalisa
ka?
26 "Ey nadid, éng éwan moy kaya a
paatakdugén tu buhay moy, éy bakit
métageg kam pa ta kanén éy ta badu?
27 Isipén moy éng kodya i kébékyaga
na bulaklak. Ewan side mégtarabaho,
éwan side mégimet ta badu. Pero i
mégebadu dia, éy memahal pa to badu
no mayaman a hari to araw, a ti Hari
Solomon.
28 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng bi-
hisan na Diyos du bulaklak ta kona
sa, maski sandali san i buhay de, éy
anya, éwan na kam pabaduan? Bakit
kétihék pa i péniwala moya diya?
29 Kanya sikam, éy diyan kam
mégisip a mégisip éng ahe i paketan
moya ta kanén moy sakay ta inumén
moy; diyan kam mabalisa ta éya.
30 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan
mékidiyos. Pero Tama moy, éy tukoy
na dén i kailangan moya.
31 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy
pilitén moy a maghari i Diyos dikam,
sakay gemtén moy san i kaluuben na,
éy iatéd na dikam i kailangan moya."

Tu Kayamanan Ta Langet

32 "Sikam a alagad ko, éy diyan
kam méganteng, maski kétihék kam
san a gurupu, da i gustua Nama ko, éy
sakupén na kam ta kaharian na.
33 Ibugtong moy tu ari-arian moy,
sakay iatéd moy du mahirap tu
kabugtungan na. Eng kona kam sa,
éy ibilang dén a te kayamanan kam
dén ta langet. Ey éwan mebut tu
kayamanan moy ta langet, da éwan
tu mégtako ta éya, sakay éwan be sa tu
kutam.
34 Dahilan éng ahe i édsean na kaya-
manan na tolay, éy siya be san ya i
alélahanén na."

Utusan a Makahanda

35-36 "Maghanda kam dén," kagi ni
Jesus, "ta koman i péghanda na utu-
san no mayaman a lélake. Mara du
utusan a mahusay, éng maguhay side
to amo de, éy maghanda side, sakay
taben de be du simbu de. Ey nadid,
éng dumemét tu amo de a gébwat ta
kasalan, éy handa dén side a mag-
bukas diya, a tanggapén de siya.
37 Masuwerte dén diden ya a utu-
san, éng demtan side no amo de a
nakahanda dén. I gimita no amo de
a talaga, éy pégiknudén na du utusan
na, a tulos na side a pékanén.
38 O ngani," kagi ni Jesus, "masuw-
erte a talaga diden ya a utusan, éng
dumemét dide tu amo de ta hating-
gabi, o ta amulaldew, éng demtan na
side a nakahanda dén diya.
39 "Ey baten moy be i halimbawa
a éye," kagi ni Jesus. "Mara, tu te
koo to bile, éng napospusan na maka
i kédeméta no nagtako to bile na, éy
binantayan na maka, monda éwan
maka nakasdép tu nagtako.
40 Kanya sikam, éy dapat naka-
handa kam a palagi, da éwan moy be

tukoy i oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta langet."

Tu Matapat a Utusan

41 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Anya, Panginoon, i éya a nihalimbawa mo dikame, éy para dikame san a alagad mo, o pati be du étanan a tolay?"
42 "I éya a nihalimbawa ko," kagi ni Jesus, "éy tungkul ta maski ti ésiya a matalinung a utusan a makasunud to amo na ta mahusay. Mara siya tu pinamahalaa no amo na du iba a utusan na, a siya i bahala a manggastos dide.
43 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa.
44 Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-arian na.
45 Pero i éya a utusan, éng maisipan na a male pabi bagu magsoli tu amo na, sakay tulos na a lokoén du kaguman na a utusan; sakay éng méngan siya éy ta méglasing,
46 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan na tukoy. Ey parusaan na siya ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean du tolay a éwan méniwala.
47 "Kanya tandaan moy ye," kagi ni Jesus; "tu utusan a nakatukoy ta kaluuben no amo na, sakay éwan na sugsugén, éy dikél i parusa na a talaga.
48 Pero tu utusan a magkamali da éwan na tukoy i kaluuben no amo na, éy kétihék san i parusa na. Kanya," kagi ni Jesus, "tu péngientaregaan ta meadu, éy siya i pag-asa du tolay. Ey tu péngientaregaan ta meaadu a tahod, éy lalo a dikél i pag-asaa diya du tolay."

Pégkahiwahiwalay Du Sabile

49 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na, a "I kédemét ko ta munduae, éy koman i lélake a umange a magtutod to sikaw na, da maski ahe i demtan na kagi kua, éy te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te maligalig, éy gustu ko a kumalat tu kagi ko ta mundua a koman i apoy!
50 Te dumemét diyakén a paghirap ko. Kanya métagegék a hanggan éwan ya malipas.
51 Bakit, isip moy inumangeék se ta mundua, a magpayapa ta tolay? Ewan! Ewanék se inumange a magpayapa ta tolay, éng 'wan dahil diyakén éy maglaban i tolay ta mundua.
52 Sapul nadid," kagi ni Jesus, "éng mara, ta esa a bile, éy éwan side isesa tu isip. Mara éng lima side, éy tu étélo éy méniwala diyakén, éy tu éduwa éy éwan.
53 Mara tu patena, éy éwan isesa tu isip de. Sakay tu magmanugeng, éy éwan be isesa tu isip de."

Pékapospos Ta Kapanahunan

54 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a "Napospusan moy i tanda na panahun, da éng meta moy a mediklém ta sahéman, éy kagi moy a maguden. Ey mamaya éy maguden a talaga.
55 Sakay éng meta moy a salatan dén, éy kagi moy a dumemét dén i tékisinag. Ey mamaya éy tékisinag ngani dén.
56 Ayhay, sikam a mégwari-wari a éwan kam tu kasalanan! Tukoy moy bale a mébasa i tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du tanda a mégpatunay diyakén!
57 Bakit éwan moy maari a mapospusan tu tama a gimet moy?
58 "Mara," kagi ni Jesus, "éng te méngiabla diko ta huwes, éy mékipéguhon ka diya éng anya i pagkasunduan moya, bagu na ka iharap to huwes. Dahilan éng dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a tulos mepihesu ka dén.
59 Ey nadid, éng kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan mo mabayaden i étanan a kasalanan mo."

13

Magsisi o Mapahamak

1 Nadid, te tolay a dinumemét ni Jesus, a nibaheta de diya tu ginamet ni

Gubernador Pilato, a binuno na kan du sénganya a Judeo a taga Galilea, to pégatang de ta Diyos.

2 Ey pékabaheta ni Jesus ta éya, éy kinagi na du tolay sa, a "Anya i isip moya? Akala moy wade a lalo a medukés i kasalanan diden ya a minate kesira du iba a taga Galilea? Akala moy wade a kanya nipabunu side na Diyos éy medukés side?

3 Ewan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a ibutan moy du gimet moy a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pabunu kam be na Diyos!

4 Ey anya i isip moya," kagi na, "du sapulu éy ta walu a tolay a minate ta Siloam? To kétumba no melangkaw a bile dide, siguru i isip moya, éy pinakate side na Diyos da te kasalanan side a mas medukés ta iba a tolay ta Jerusalem?

5 Pero éwan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a ibutan moy du gimet moy a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pakaten kam na Diyos ta medukés."

Nihalimbawa Ni Jesus a Tiisén Pa
Na Diyos Du Tolay a Medukés

6 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye: "Te lélake kan," kagi na, "a nagmula to kayo a igos to luta na. Ey to esa kan wade a aldew, éy inange na pitasén tu bunga na; éy entan na, éy éwan bale dén tu bunga.

7 Ey kinagi na kan to mégbantay to luta na, a 'Entan mo, étélo dén a taon i kayoae a éwan nagbunga. Pukanén mo dén, monda éwan na abalaén i lutaa.'

8 Ey 'Diyan mo san,' kagi kan no mégbantay. 'Sakén, éy lamonan ko san, sakay détonan ko ta pégpatabe i palebut naa.

9 Ey nadid,' kagi na 'éng éwan magbunga ta esa a taon, éy papukan mo dén.' "

Tu Bébe a Kébung

10 To esa a aldew a pangilin, éy mégtoldu ti Jesus to kapilya a esa.

11 Ey te bébe sa a hinayup, a kébung siya. Sapulu éy ta walu a taon a pinagkébung siya no hayup. Ey éwan siya makaolnat.

12 Ey ti Jesus, péketa na diya, éy kinagi na diya, a "Bakés, maibut dén diko tu pile mo!"

13 Tulos nitupu ni Jesus tu kamét na diya, éy nakaolnat dén siya agad, a tulos pinuri na dén i Diyos.

14 Pero tu tagapamahala to kapilya, éy naiyamut siya, da pinahusay ni Jesus to pangilin. Kanya kinagi na du tolay sa, a "Te éném kitam a aldew a maari kitam a mégtarabaho. Diden ya a aldew éy maari kam a pagamot. Pero ta pangilin, éy bawal dén ya."

15 Pero kinagi ni Jesus to tagapamahala, a "Sikam a mégwari-wari a tolay kam na Diyos! Bakit! Eng te baka kam, o kabayo, éwan moy beman ukadén ta pangilin, a iange moy penumén?

16 Pero i bakésae, maski apo siya ni Abraham, a kapareho tam, éy éwanék bale maari nadid a pangilin a magligtas diya to dati a gimet ni Satanas diya! Bakit! Kagbian moy du kabayo moy; pero du kapareho moy a tolay, éy éwan moy kagbian!"

17 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy nasanike dén du kalaban na. Pero du iba a tolay, éy masaya side to meadu a gimet na a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I
Pagkadua Du Tolay Na Diyos

18 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Anya wade i kaparehua na kédemét se na Diyos a maghari?

19 I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula no lélake to uma na. Ey tinumubu dén ya a hanggan naging kayo dén, a hanggan makapaglobun du manok ta sangasanga na."

20 Nadid kinagi man dén ni Jesus, a "Pakodyan ko a mangihalimbawa ta péghari na Diyos ta tolay?

21 Mara," kagi na, "i kaparehua na éya, éy tu pégpaalsa a ihalu no bébe

to étélo a takal a arina, éy umalsa tu étanan a linamas."

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

22 Nadid to kétamo ni Jesus ta Jerusalem, éy tinumulos pa siya du iba-iba a bariyo, sakay du iba-iba a banuwan, a négtoldu sa siya du tolay.
23 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Anya wade, Panginoon, kétihék wade san i meligtas na Diyos a tolay?"
Ey kinagi ni Jesus dide, a
24 "Tu pintuan a sésdépan ta langet, éy mepiit. Kanya pumilit kam a somdép. Te meadu a talaga a magpuhuba a somdép, éy éwan side maari;
25 dahilan mara, tu te bile, kédemét na oras, éy seraduan na tu pintuan na. Ey nadid, éng umange kam nadid to pintuan a tumuktuk, éy éwan na kam bukasan. Eng dulawan moy, a 'Panginoon, bukasan mo kame,' éy i sengbet na sana dikam, éy 'Ewan, da éwan ta kam natenggi.'
26 Nadid," kagi ni Jesus, "éng kagi moy diya, a 'Ewan, Panginoon, natenggi mo kame, da négdipon kitam a minéngan; sakay tinolduan mo kame pati ta banuwan me!'
27 Pero i sengbet na sana dikam, éy 'Ewan, éwan ta kam natenggi. Umadeyo kam dén, sikam a mégimet ta medukés.'
28 "Nadid," kagi ni Jesus, "kédemét na éya a oras, éy meta moy sa depu moy a Abraham ta kaharian na Diyos. Sakay meta moy be sa ti Isak, sakay ti Hakob, sakay du purupeta. Pero sikam éy ibut de kam dén. Ey ta péketa moy ta éya, éy mégsésangitén kam a mégéadiyoyén ta hirap moy.
29 Kédemét na éya a oras, éy dumulug sa i meadu a tolay, a gébwat side ta étanan a banubanuwan ta munduae. Pati éwan Judeo a tolay. Ey méngan side ta paanyaya na Diyos ta kaharian na.
30 Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus; "du mababa a tolay nadid, éy side i mataasa ta éya. Sakay du mataas ta éye nadid, éy side di mababaa ta éya."

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

31 Nadid, ta éya a panahun, éy te sénganya a Pariseyo a dinumemét ni Jesus, a kinagi de diya, a "Ginanan mo dén i lugar a éye, da ti Mayor a Herod, éy gustu na ka a ipabuno."
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ikad moy sa a mégkagi ta éya a mayor a medukés éng anya i gemtén kua. Kagi moy diya a pahusayén ko du méladu, sakay du hinayup a tolay nadid a panahun. Ey ta esa a aldew, éy tapusén ko dén tu gimet ko.
33 Ey maglakadék agad ta Jerusalem, da éwan maari a mate tu purupeta ta iba a banuwan, éng éwan ta Jerusalem.
34 "Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi kam," kagi ni Jesus. "Palagi kam a mémuno du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta kapareho na manok éng léképan na du anak na, pero idel moy!
35 Kanya nadid, éy pinabayan ta kam dén. Ey tandaan moy," kagi na, "éwanék moy dén meta a hanggan éwan dumemét i oras a kagin moy, a 'Basbasan maka na Diyos tu lélake a pinaange na se.' " Saya tu kinagi ni Jesus tungkul du Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

1 Nadid, to pangilin a esa, éy néngan ti Jesus to bile no mataas a Pariseyo. Ey du tolay sa, éy te itan de ti Jesus, éng anya i gemtén na.
2 Ey nadid, éy te lélake sa a inumadene ni Jesus, a te beri-beri.
3 Ey ti Jesus, éy nipakelagip na du Pariseyo sa éng labag ta batas a magamot ta tolay ta pangilin.
4 Pero éwan side sinumengbet ni Jesus. Ey ti Jesus, tulos na pinahusay tu lélake, sakay pinéglakad na siya.
5 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Bakit, éwan kam beman mégtarabaho ta pangilin? Anya éng melokbung tu anak mo, o dikaya tu kabayo mo ta

ébut--éwan moy beman agawén éng pangilin?”

6 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan side tu katuwiran diya.

Diyan Moy Ipalalo I Bégi Moya

7 Nadid, to pégiknud de a méngan to anyaya no Pariseyo, éy neta ni Jesus du kombidadu a pumilit side a mégiknud du bangko a para koo du mataas. Kanya kinagi na dide ta halimbawa.

8 “Mara,” kagi na, “éng akitén de ka ta kasalan, éy diyan ka pumilit a umeknud ta lamesa a para koo du mataas. Makay te mataas diko ta éya.

9 Eng kona sa, tu nagpaanyaya, makay kagi na diko, a ‘Diyan ka sina, da pégiknuden ina na iba a lélake.’ Tulos masanike ka ta dikél, da paeknudén na ka ta lamesa ta sidung san.

10 Eng'wan,” kagi ni Jesus, “i maigi pa a gemtén mo, éy umange ka san dén a umeknud ta bangko ta sidung. Ey nadid, péketa diko no nagpaanyaya, éy kagi na, a ‘Diyan ka sina ta sidung, Kadimoy. Sumangkay ka se a mégiknud ta lamesa du mataas.’ Eng kona sa,” kagi ni Jesus, “éy purién ka du iba a méngan ta éya.

11 Dahilan du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du magpababa, éy pataasén side na Diyos.”

12 Nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo a nagpaanyaya to pinéngan de, a “Bagay magpaanyaya ka, éy diyan mo akitén du kékadimoy mo, sakay du tétotop mo, sakay du mayaman a kabébayan mo, da side éy maari a gumanti diko, a akitén de ka be a méngan ta bile de. Ey sé' san ya i gantimpala mua.

13 Eng'wan, i maigia éy akitén mo san du mahirap a tolay, sakay du pile, sakay du lumpu, sakay du buhék.

14 Eng kona sa i gimet mo,” kagi ni Jesus, “éy i gantimpala mua éy gébwat ta Diyos, da kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti diko. Kédemét na oras a pabuhayén na Diyos du tolay, éy saya i oras a gantian na ka.”

Nihalimbawa Na Tu Pégimet

Na Diyos Ta Anyaya Na

15 Nadid, pékabati no esa sa a lélake to kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a “Masuwerte ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos ta kaharian na!”

16 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Mara te lélake kan a naghanda ta dikél a anyaya, a kinombida na du meaadu a tolay.

17 Ey kédemét na aldew na anyaya, éy inutusan na tu utusan na, a kagi na kan diya, a ‘Angen mo uwitén du kinombida ko, da nahanda dén tu anyaya ko dide.’

18 Pero to pénguwet no utusan du kinombida no amo na, éy nagparaan side a étanan. I katuwiran kan no esa, éy ‘Magpasensiya ka, da te angayanék, a bisitaén ko tu binugtong ko a luta ko.’

19 I katuwiran no esa man, éy ‘Magpasensiya ka pa diyakén, da angen ko pa bisitaén du sapulu a baka a binugtong ko.’

20 Sakay i katuwiran kan no esa, éy ‘Ewanék maari, da biguék pabi a kinasal.’

21 “Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a kinagi na to amo na i nanyaria. Ey tu amo na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey kinagi na to utusan na, a ‘Nay, soli ka dén agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat meta mo a pobre a tolay,’ kagi na, ‘éy akitén mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay du buhék, sakay du lumpu.’

22 Mamaya-maya, soli man dén tu utusan, a kinagi na to amo na, a ‘Nasunud ko dén tu utus mo, pero kulang pabi i tolay ta paanyaya mo.’

23 Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na diya, a ‘Nay, soli ka man dén nadid a humanggan ka ta pégiyanan du pobre a tolay, sakay du tolay ta adeyo, a hanggan ta buked. Ey pilitén mo a akitén i maski ti ésiya a meta mo ta éya. Gustu ko a maputat i bile kuae,’ kagi na.

24 'Pero du kinombida ko dén a
dati,' kagi na kan, 'éy éwan de dén
makenaman tu nihanda ko ta éye.' "

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

25 Nadid, to pégdema ni Jesus, éy
meaadu a tahod a tolay i kinu-
muyuga diya. Ey kinagi na dide, a
26 "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup
diyakén a maging alagad ko, éy éwan
siya maari éng éwanék na mahalén ta
higit pa ta pégmahal na dena na éy
tama na éy ta asawa na, éy ta anak na,
éy ta top na. Sakay éng mahalén na
pati i sarili na ta higit pa diyakén, éy
éwan be siya maari a maging alagad
ko.
27 Sakay éwan be maari a maging
alagad ko i tolay éng éwan siya ku-
muyoyog diyakén, a pabayan na i
buhay na, maski bunon siya.
28 "Mara," kagi na, "éng te esa
dikam a maghanda a magimet ta
melangkaw a bile, éy éwan na pa be-
man isipén i halaga no bile, éng hustu
dén tu kuhata na a mangtapos to bile?
29 Dahilan, mara, éng éwan na pa
isipén tu halaga no bile, éy makay
maubus tu kuhata na bagu matapos.
Eng kona sa, éy pintasan siya du
kabébayan na,
30 a kagi de, mara, a 'Entan mo,
mégpabile siya, pero éwan na kaya a
tapusén.' "
31 "Halimbawa man dén," kagi ni
Jesus, "éng mara, te hari a te sapulu
a libu a sundalu, éng magayak siya a
lumaban ta hari a esa a te duwapulu
a libu a sundalu, éy éwan na beman
isipén pa éng kodya i panalu naa ta
hari a esa?
32 Ey nadid, éng éwan na meta i
panalu naa, éy utusan na agad tu kat-
ulung na a ange sambatén tu hari a
esa, a monda mékikasundu siya diya,
monda éwan side maglaban.
33 Ey kona be sa maka dikam,"
kagi ni Jesus, "a isipén moy pa. Da
maski ti ésiya dikam, éng éwan moy pa
pabayan i étanan a mahalén moy, éy
éwan kam maari a maging alagad ko.
34 "Mara i asen," kagi ni Jesus,
"éy mahusay ya. Pero éng maibut
tu asen, a tumablal dén tu sida, éy
pakodyan moy a mamasoli to asen
na?
35 Ewan dén nadid tu pasa i éya a
asen. Basta ibut dén na tolay. Eng
makabati kam, éy baten moy ya!"

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya
Na Diyos I Tolay a Minebut

15

1 Nadid, du makasalan a tolay,
sakay du mégpabuwes, éy dumédulug
side ni Jesus, da gustu de a mébati i
kagi naa.
2 Ey du te tungkulin a Judeo, péketa
de ta éya, éy éupusén de ti Jesus. "Bakit
tanggapén na du makasalanan a to-
lay, a mékidipon siya dide," kagi de.
3 "Ey ti Jesus, pékatukoy na to
péngupos de diya, éy kinagi na dide
i halimbawa a éye:
4 Eng mara," kagi na, "te esa dikam
a te sandaan a tupa, éng mebut tu esa
dide, éy anya wade i gemtén na? Sig-
uradu éy pabayan na du siyam a pulu
éy ta siyam a tupa na to pégpastoran
de, a monda ahayukén na tu nebut, a
hanggan éwan na meta.
5 Ey nadid pag mineta na ya, éy
masaya dén tu lélake,
6 a kébil na dén tu tupa to bile.
Ey kédemét na to bile, éy akitén na
du karatig na, a kagi na dide, a
'Mékipagsaya kam diyakén, da mineta
ko dén tu tupa ko a minebut!'
7 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "i
kahulugina na éya a halimbawa, éy
mésahat a tahod du édse ta langet,
bagay meta de i maski isesa a tolay a
mégsisi a mangibut to kasalanan na.
Mésahat side a talaga ta éya a isesa a
tolay kesira du meadu a tolay a éwan
tu kasalanan.
8 "Sakay baten moy i halimbawa a
éye," kagi ni Jesus. "Eng mara, te bébe
a te sapulu a plata a kuhata. Eng
mebut tu esa, éy anya i gemtén na?
Taben na agad tu simbu na a tulos na
walisan tu bile na, a éahayukén na a
hanggan éwan na meta.

9 Ey nadid, ta péketa na, éy akitén
na du karatig na, a kinagi na dide, a
‘Mékipagsaya kam diyakén, da mineta
ko dén tu plata ko a esa a minebut!’
10 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éy
kona be sa i gimita du anghel ta
langet, a mésahat be side bagay meta
de i maski isesa a makasalanan
a tolay a mégsisi, a mangibut to
kasalanan na.”

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay,
a “Te lakay kan a te éduwa a anak a
lélake.
12 Tu dipos, éy kinagi na kan nama
na, a ‘Améng, atdinanék mo nadid ta
mana ko a kabahagi ko.’ Ey inoan
siya no ama na, a hinati na tu ari-
arian na du éduwa a anak na.
13 “Nadid, kélipas na sénganya a
aldew, éy nibugtong kan no dipos tu
mana na, sakay hinumektat dén a
inumange ta adeyo a banuwan. Ey
kédemét na ta éya, éy basta inubus na
kan a inubus tu kuhata na ta nipag-
sunud na ta kalayaan na.
14 Nadid, kéubus kan wade no
kuhata na, éy dinumemét kan sa i
dikél a alép, a hanggan da naghirap
dén tu dipos.
15 Kanya nagpaupa kan siya to esa a
lélake ta éya. Ey tu lélake, éy pinaange
na kan siya to uma na, a monda ban-
tayan na sa du babuy na.
16 Ey to pégbantay kan no dipos du
babuy, éy gustu na maka a méngan ta
kanén du babuy, da éwan tu mémakan
diya.
17 “Nadid, éy kinaisipan na kan
wade, a kinagi na, a ‘Bakit wade
mégéeknudénék san se a hanggan
mateék ta alép, éy du tarabahador
nama ko, éy meadu i kanén dia!
18 Ikad ko dén,’ kagi na kan, ‘ta bile
nama ko, a kagin ko diya, a “Améng,
te kasalananék diko, sakay ta Diyos.”
19 Sakay kagin ko be nama ko, a
“Ewanék mo maari, Améng, a ibilang
a anak mo. Ibilangék mo san dén a
magpaupa diko.” ’
20 “Nadid, pékaisip kan no dipos ta
kagi na nama na, éy nagsoli dén. Ey
to kéadene na kan pabi to bile nama
na, éy tinan-aw siya nama na. Ey
pékatan-aw na kan diya, éy kinagbian
na, a basta naginan dén a sinumam-
bat diya. Ey to péngsambat na wade
diya, éy tulos na kan kinébkében, a
inahob-ahoben.
21 Ey tu anak na, éy kinagi na kan
diya, a ‘Améng, te kasalananék diko
sakay ta Diyos. Ewanék maari a ibi-
lang mo a anak mo.’
22 Pero tu ama na, basta pinabayan
na kan san tu kinagi na, a dinulawan
na agad du utusan na, a kinagi na
kan dide, a ‘Nay, baduan moy siya
ta memahal a badu, sakay sapatu-
san moy siya, sakay atdinan moy ta
sangkalan na.’
23 Sakay inutusan na be side, a
‘Nay, ange moy bunuén tu pinatabi
ko a baka, sakay lutuén moy.
Maghanda kitam ta kasayaan tam a
anyaya.
24 Entan moy,’ kagi na kan, ‘i anak
kuae; akala tam éy pate dén, éy entan
moy, buhay bale san. Akala tam,’
kagi na kan, ‘éy nebut dén, pero entan
moy, nagsoli dén.’ Nadid, to pégkagi
no ama na ta éya, éy tulos dén side a
nagkasayaan.
25 “Nadid, tu anak na a esa a pan-
ganay, éy éwan na kan tukoy i nanyari
a éya, da édsa kan siya to uma na.
Mamaya-maya, késoli na kan wade,
éy nabati na i togtog na kasayaan to
lubuk no bile de.
26 Nadid, to pékabati na kan ta éya,
éy pinakelagipan na tu utusan sa a
esa éng anya i kasayaan dia.
27 Ey kinagi kan no utusan, a ‘Dinu-
memét dén tu wadi mo. Ey binunu
dén nama mo tu pinatabi na a baka.
Naganyaya dén siya,’ kagi na kan, ‘da
nagsoli dén tu wadi mo a mahusay
san.’
28 “Nadid, pékabaheta no panganay
ta éya, éy sinompél kan wade i isip
naa, a nagingél dén siya. Ey mégidel
siya a somdép. Ey nadid, linumuwas
kan tama na a pasdépén na siya.

29 Ey kinagi kan no panganay
diya, a ‘Méghinanakiték diko, Améng.
Bakit, sapul to kéanak ko, éy
mégtétarabahoénék san diko, a
sésundin ko a palagi i utus mo.
Pero hanggan nadid éy éwanék mo
pabi inatdinan ta maski kambing, a
monda maganyayaék be du kakadi-
moy ko.
30 Pero ti wadi ko, éy inobus na dén
tu kuhata mo dahilan du pampam.
Ey nadid, késoli na diko, éy tu pinatabi
mo a baka éy binunu mo a para diya.’
31 “ ‘Pero éwan,’ kagi kan no ama
na, ‘diyan ka méghinanakit, Anéng,
diyakén; da palagi ka a kaguman ko,
sakay pati éy siko i te kooa ta étanan a
ari-arian ko.
32 Bakit,’ kagi na kan, ‘éwan maari
a magkasayaan kitam, da nagsoli dén
ti wadi mo a minebut? Akala tam
éy pate dén, éy nadid éy buhay bale
san.’ Ewan dén,” kagi ni Jesus; “saya
i katapusana na lagip.”

16

Tu Lagip No Matalinung a Akontan

1 Nadid, kinagi man dén ni Jesus
du alagad na i halimbawa. “Te esa
kan wade a lélake a mayaman,” kagi
na. “I éya a mayaman, éy te esa siya
a akontan a nagentaregaan na ta ari-
arian na. Pero nadid kan wade, éy
nabaheta no mayaman a nékialaman
no akontan tu kayamanan na.
2 Kanya nipauwet na kan siya, a
kinagi na diya, a ‘Bakit pinékialaman
mo kan tu nientarega ko diko! Nay,
sulitan mo dén tu nientarega ko diko,
a paibutén ta ka a talaga.’
3 “Nadid, inisip kan no akontan,
a ‘Magenyaék, da paibuténék wade
no amo ko a talaga? Ahe wade
i pangalapan ko ta kabuhayan ko,
da éwanék makatarabaho ta medége,
sakay mésanikeék be a mékilimos.
4 Ah, tukoy ko,’ kagi na kan, ‘i gimet
ko, a monda tanggapénék du tolay ta
bile de éng éwanék tu tarabaho.’
5 Nadid, saye tu gimet kan wade
no akontan: nipauwet na kan du te
utang to amo na, a monda bawasan
na tu utang de. Saya i pénuyu naa
dide. Mara i kinagi na kan to esa, éy
‘Sénganya i utang mo to amo ko?’
6 ‘Ey sandaan a tapayan a langis.’
Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye tu lista
na utang mua; palitan mo a monda
limapulu san dén.’
7 Sakay i kinagi na kana to esa, éy
‘Sénganya i utang mua?’ ‘Ey sandaan a
kaban a pahay.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan,
‘saye tu lista no utang mo. Bawasan
mo, monda walu a pulu san dén tu
utang mo.’
8 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya
kan wade i gemtén no mayaman, éng
meta na tu paraan no ménglélоko a
akontan na? Ey purién na siya, a
‘Memahal,’ kagi na kan, ‘i paraan no
akontan ko, da naghanda siya a para
ta esa a panahun.’ Entan moy,” kagi
ni Jesus, “du tolay ta mundua a éwan
mékidiyos, éy lalo side a matalinung
a magparaan kesira du tolay a sakup
na Diyos.
9 Kanya,” kagi ni Jesus, “i hatul
kua dikam, éy gamitén moy tu kuhata
moy a tumulung du mahirap a tolay,
monda éng mate kam, éy tanggapén
kam na Diyos ta langet.
10 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus,
“tu matapat ta kétihék a tarabaho na,
éy matapat be siya éng te mangatéd
diya ta dikél a tarabaho na. Pero tu
éwan matapat ta kétihék a tarabaho
na, éy éwan matapat éng te mangatéd
diya ta dikél a tarabaho na.
11 Nadid, éng mara,” kagi ni Je-
sus, “éwan kam matapat ta kuhata na
munduae, éy anya, isip moy beman
ientarega dikam na Diyos tu kaya-
manan na ta langet? Ewan!
12 Sakay éng mara, éwan kam mata-
pat ta koo na iba, éy éwan be dén diko
tu magkatiwala a mangatéd diko ta
koo mo a sarili.
13 “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu
isesa a utusan a makasunud ta éduwa
a amo na. Dahilan, éng éduwa i amo
naa, éy mahal na san tu esa, sakay
kaiyamutan na tu esa. Maniwala siya
to amo na a esa, sakay lukoén na tu

esa. Ey nadid, kona sa dikam--éwan
kam maari a méniwala ta Diyos, éng
kuhata san i gustu moya."
14 Nadid, du Pariseyo a édsa sa a
nakabati ta éya, éy inahew de ti Jesus,
da side i te gustua ta kuhata.
15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Sikam
ngani du mégpalalo ta tolay a banal
kam! Pero tukoy na Diyos i isip moya,
a medukés! Ey tandaan moy, i ma-
halagaa ta tolay, éy saya i kéiyamutan
na Diyos." Saya tu kinagi ni Jesus
tungkul du medémot ta kuhata.
16 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "tu
utus ni Moises, sakay du sulat du pu-
rupeta na Diyos, éy saya i nagtoldua
dikam a hanggan éwan dinumemét tu
panahun ni Juan a Mégbinyag. Pero
nadid, sapul diya, i mahalagaa, éy
tu Mahusay a Baheta a tungkul ta
kédemét na Diyos a maghari. Saya
i importante a pahayag dikam na-
did. Ey meadu a tahod i pumilit a
ipasakup ta kaharian na.
17 Pero diyan moy isipén a éwan
dén tu pasa nadid tu utus na Diyos a
nisulat ni Moises. Eng'wan, melagin
pa i langet éy ta luta a mebut, kesira
ta isesa a utus ta libru na Diyos.
18 "I maski ti ésiya a lélake," kagi
ni Jesus, "éng humiwalay ta asawa
na, sakay mangasawa siya ta iba, éy
méngibébi dén siya a talaga ta mata na
Diyos. Sakay tu lélake a mangasawa
ta bébe a hinumiwalay dén to asawa
na a lélake, éy ibilang ya na Diyos a
méngagew."

Ti Lasaro Sakay Tu Mayaman

19 Nadid, kinagi ni Jesus, éy "Te
esa kan wade a lélake a mayaman.
Basta i ugali na, éy mégbébihisén kan
ta memémahal a badu, sakay pati i
kanén naa, éy memahal a kalase.
20 Nadid, te esa kan wade be a lélake
a mahirap, a ti Lasaro kan i nga-
hen na. Ey te ladu siya, a nagtali-
talingo i bégi naa. Ey aldew-aldew, éy
mégkatidug kan san to harap no bile
no mayaman.
21 I gustu na kan sana, éy méngan
siya ta mumo a gébwat to lamesa no
mayaman. At sakay pati, du aso ta
éya, éy dédildilan de tu néna to tali-
talingo na.
22 "Nadid kan wade éy minate ti
Lasaro a mahirap. Ey kembil siya du
anghel ta édsean napo na a Abraham
ta langet. Ey kétapos na éya, éy minate
kan be tu mayaman, a nielbéng de.
23 Ey édsa dén siya nadid ta impiy-
erno, a mégtiis dén siya ta mahigpit.
"Nadid, to kétangad na kan wade, éy
natanaw na ta adeyo ti Abraham, a
kaguman na ti Lasaro.
24 Ey pékatan-aw na kan dide, éy
kinagi na kan ta medegsén, a 'Boboy,
Abraham, kagbianék pad. Péngiangen
pad se ti Lasaro ta dinom a maski
iléblép na san i toldu naa a ipatuhog
na ta labi kua. Entan mo,' kagi na
kan, 'Boboy, mégtiisék ta mahigpit ta
apoyae.'
25 " 'Ey éwan maari, Anéng,' kagi
kan ni Abraham. 'Tandaan mo, to
buhay ka pabi, éy melagin i buhay
mua, éy ti Lasaro éy mehirap i buhay
na to araw. Pero nadid,' kagi na
kan, 'masaya dén siya ta éye, éy siko,
mégtiis ka dén ta ina.
26 Ey entan mo,' kagi kan ni Abra-
ham, 'maski gustu di tolayae a uma-
habes dikam, éy éwan maari, da
melawa i béngawa ta pag-itan tamae.
Pati di tolaya ina, éy éwan side makaa-
habes dikame.'
27 " 'Nadid,' kagi kan no mayaman,
'paangen pad, Boboy, ti Lasaro du
tétotop ko a buhay pabi ta mundua,
28 monda papangilagén na side.
Entan mo, Boboy, éném kame a
pépétwadi; éng éwan na side papangi-
lagén, éy makay tumagubet be side
diyakén ta éye a pégparusaan a lugar.'
29 " 'Ey éwan,' kagi kan ni Abraham.
'I pangilagen de san déna sa, éy tu
nipesulat na Diyos ni Moises, sakay
tu nipesulat na du purupeta. Eng
mabati de i éya, éy mangilag side a
talaga.'
30 " 'Ey éwan wade maari, Boboy,'
kagi kan no mayaman, 'da éwan de
ya baten. Pero éng te dumemét dide
a gébwat ta pate,' kagi na kan, 'éy

magsisi side a talaga a baguén de tu
ugali de.'
31 " 'Ey éwan,' kagi kan ni Abraham.
'Eng éwan de baten tu utus ni Moi-
ses sakay du purupeta, éy éwan de
be baten maski te magpailag dide a
gébwat ta pate.' "

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

1 Nadid, kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a "Ewan maiwasan na tolay
i méngatéd ta pagkasala de. Pero
makaanteng i kesapitan na tolay a
méngatéd ta ipagkasala!
2 Maigi pa ta kona sa a tolay, éy
kalukalan ta bito i leg na, sakay iet-
bung ta diget, kesira ta makapan-
gatéd siya ta ipagkasala na mababa a
tolay.
3 Tandaan moy ya," kagi ni Jesus, "a
mangilag kam dén!"
"Eng magkasala tu kaguman mo,
éy pégkagian mo. Ey éng magsisi siya,
éy pagpasensiyaan mo.
4 Eng mara, maski pitu a beses a
magkasala diko tu kaguman mo ta
esa a aldew, éng makapitu be siya
a beses a kékagin na diko a mégsisi
dén siya, éy pagpasensiyaan mo dén
siya."
5 Nadid du apostol, éy kinagi de
ni Jesus, a "Panginoon, dagdagen mo
pad i péniwala mia diko."
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mara
tu péniwala moy diyakén, éng koman
san i kadikél na bukél na mustasa,
éy maski utusan moy i kayoae a
mabuwal, a tulos mebut ta diget, éy
maniwala diko tu kayo."

Utusan Kam San Na Diyos

7 "Eng mara," kagi ni Jesus, "te utu-
san a gébwat ta pégaraduan na, éy anya
i kagin no amo na diya? Paeknudén
na siya beman a maguhay ta kanén?
8 Ewan! Eng'wan, i kailangana no
utusan, éy paglutu na pa tu amo na
ta kanén na, sakay ipaghayin na siya.
Ey kétapos na éya, éy maari dén tu
utusan a méngan.
9 Ey anya," kagi ni Jesus, "tu amo
na, purién na siya beman to ginimet
na? Ewan, da ugali san ya na utusan.
10 Ey kona be sa dikam. Eng ta-
pusén moy tu tarabaho moy ta Diyos,
éy dapat kagi moy, a 'Mababa kitam
san a utusan, a i ginimet tam, éy
kailangan tam san.' "

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

11 Nadid, to kéange de Jesus ta
Jerusalem, éy dinumaman side ta
pag-itan na Samaria éy ta Galilea.
12 Ey to késdép ni Jesus to bariyo a
esa, éy kasambat na i sapulu a lélake
a te saket a ketong. Te taknég side ta
adi-adeyo ni Jesus,
13 sakay kinagi de diya ta
medegsén, a "Jesus, Panginoon,
kagbian mo kame."
14 Ey ti Jesus, péketa na dide, éy ki-
nagi na dide, a "Umange kam pumeta
du padi, a mahusay kam dén."
Ey nadid, to péglakad du sapulu, éy
bigla a mahusay dén side.
15 Ey tu esa dide, péketa na a
mahusay dén, éy soli dén siya ni Je-
sus, a mégpuri dén siya ta Diyos ta
medegsén.
16 Ey dinumapa siya to harap ni
Jesus, a nagpasalamat siya diya. Ey
taga Samaria i éya a lélake. Ewan siya
Judeo.
17 Ey kinagi ni Jesus, a "Akala ko éy
sapulu i naghusaya. Bakit isesa san i
sinumolia ta éye a nagpasalamat?
18 Ewan bale tu iba a magsoli ta éye
a magpasalamat ta Diyos, éng 'wan
basta i dayuan a éye a éwan Judeo!"
19 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta
éya, éy kinagi na to taga Samaria, a
"Nay, umégkat ka dén, Kadimoy, a
ikad mo dén. Tu nagpahusay diko, éy
tu péniwala mo diyakén."

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

20 Nadid, du Pariseyo éy nipake-
lagip de ni Jesus éng nikésiya i kédemét
na panahun na Diyos a maghari ta
mundua. Ey saye tu sengbet ni Jesus

dide: “Ewan tu tanda a meta moy ta
kédemét na éya,” kagi na.
21 “Ewan be tu magbaheta ta éya
a aldew, a ‘Dinumemét dén siya ta
éye,’ o ‘Edsa dén ta éya;’ da i édseana
na kaharian na Diyos, éy ta isip na
tolay.”
22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad
na, a “Te dumemét a panahun a gustu
moy maka a dumemétek, pero éwan
moy meta i demét ko.
23 Te tolay a mégkagi dikam a ta-
laga, a ‘Edsa dén ta éya a banuwan
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,’
sakay te mégkagi dikam, a ‘Kéye dén se
siya.’ Pero diyan kam méniwala dide.
24 Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét
ko a se éy koman i kilat a bigla a
mademlagen i kabuuana na langet.
Sakén i lélake a gébwat ta langet.
25 Pero baguék se sumoli ta kona sa,
éy kailangan éy dumemét pa diyakén
i mahigpit a hirap ko, a idelanék du
tolay ta éye nadid.
26 “I kédemét ko éy kapareho na
kédemét no bihéng to panahun ni
Noe.
27 Du tolay to éya a panahun éy
basta méngan side sakay méginom
side, sakay mégasawa side, hanggan to
oras a késakay de Noe to barko. Sakay
dinumemét tu bihéng, éy nalimés du
tolay a étanan. Kona be sa i manyaria
ta kédemét ko.
28 I kédemét ko,” kagi ni Jesus, “éy
kapareho be no nanyari ta Sodom
to panahun ni Lot. Du tolay ta éya,
éy basta méngan side, sakay méginom
side, sakay nagbugtong side, sakay
naghalaman side, sakay mégbile side;
pero éwan de maisipan i Diyos.
29 Ey anya i nanyaria dide to aldew
a niginan ni Lot ta Sodom, éy pin-
audinan side na Diyos ta apoy sakay
asupre, a hanggan da minapuksa
side a étanan!
30 Ey nadid, éy kona be sa i man-
yaria ta kédemét ko, sakén a gébwat ta
langet.
31 “Kédemét na éya a oras,” kagi ni
Jesus, “du édse ta luwas no bile de, éy
diyan dén side somdép a mangalap
ta kasangkapan de a edse to bile.
Sakay du édse ta uma, éy diyan be side
sumésoli ta bile de.
32 Natandaan moy tu asawa ni Lot,
a naanya siya to talaga na a isoli to
bile de.
33 Dahilan tu pumilit a meligtas tu
buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na, éy siya i
mabuhaya.
34 Ta éya a kélép,” kagi ni Jesus, “éng
mara te éduwa a lélake a matidug ta
esa a kama, éy maalap tu esa, éy tu esa
éy mawahak.
35 Te éduwa a bébe a mégkaguman
side a mégiling, éy maalap tu esa, éy tu
esa éy mawahak.
36 Te éduwa a lélake ta uma, éy
maalap tu esa, éy tu esa éy mawa-
hak.”
37 Nadid, pékabati du alagad ta éya,
éy kinagi de, a “Ta ahe manyari i éya,
Panginoon?” Ey kinagi ni Jesus, a
“Eng ahe i édseana du bangkay, éy édsa
be sa a matipun du wakwak.”

18

Nihalimbawa Na a Diyan Meta-mad a Manalangin

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad
na i lagip a te halimbawa, monda
palagi side a manalangin, monda
éwan side mégsawa a manalangin.
2 I kinagi naa, éy “Te huwes kan
wade to banuwan, a éwan matapat.
Ewan siya méniwala ta Diyos, sakay
éwan be siya tu kagbi ta kapareho na
a tolay.
3 Nadid, te pobre kan wade a bébe
a bilo ta éya a banuwan, a medalas
a umadene to huwes a dumaying. I
kinagi na kan diya, éy ‘Isuhogék mo to
kalbug ko.’
4 Nale a panahun a éwan pinans-
ing no huwes tu bilo. Pero kédemét
na oras, éy kinagi na kan to isip na,
a ‘Maski éwanék méniwala ta Diyos,
maski éwanék tu kagbi ta kapareho
ko,
5 éy isuhog ko i éya a bilo, monda
éwanék na abalaén a aldew-aldew.’

6 “Nadid,” kagi ni Jesus, “tandaan
moy tu naisipan no medukés a
huwes. Maski éwan siya tu kagbi, éy
inaguman na tu bilo, da medalas siya
a mégkagi diya.
7 Ey nadid i Diyos,” kagi ni Jesus,
“éwan na beman aguman agad du to-
lay na éng medalas side a dumaying
diya?
8 O, aguman na side agad! Kanya
diyan kam mégsawa a manalangin
diya. Pero ta kédemét ko se a
huway, éy bihira wade i demtan ko
a méniwala diyakén.”

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.

Mégidel Siya Du Mégwari-wari a
Mékidiyos

9 Nadid, kinagi ni Jesus ta halim-
bawa du sénganya sa a tolay a akala
de éy banal side. Kanya ahewén de du
iba a tolay.
10 “Te éduwa kan wade a lélake,” kagi
ni Jesus, “a sinumangkay to Templo
a manalangin. Tu esa éy Pariseyo,
sakay tu esa, éy mégpabuwes.
11 Nadid, tinumaknég tu Pariseyo, a
nanalangin ta kona se: ‘Mégpasalamaték
diko, Panginoon,’ kagi na, ‘da éwanék
tu kasalanan a kona du iba a tolay.
Ewanék mégdaya; éwanék méngibébi;
éwanék tu mégimet a mali. Salamat,
da éwanék medukés a kona ta éya a
lélake a mégpabuwes.
12 Makaduwaék a beses a
mégkulasiyon ta esa a simba. Sakay
inatdinan ta ka ta ikasapulu a bahagi
na étanan a kabuhayan ko.’
13 “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya i
nipanalangin no lélake a mégpabuwes?
Basta te taknég san siya to iskina no
Templo a mésanike dén. Te dugsék
san siya a mégsisi, a kinagi na, a
‘Anin, Panginoon, kagbianék mo, a te
kasalananék.’
14 “Entan moy,” kagi ni Jesus, “tu
mégpabuwes, éy siya i pinagpasen-
siyaana na Diyos to késoli na to bile
na. Pero tu lélake a esa, éy éwan!
Dahilan du pumilit a magmataas, éy
pakasaniken side na Diyos. Pero
du magpababa, éy pataasén side na
Diyos.”

Gustu Ni Jesus Du Anak a Kékétihék

15 To esa man dén a aldew, éy ni-
ange du tolay du anak de a mabulol
ni Jesus, monda itupu na i kamét na
dide a ipanalangin na side. Ey du
alagad, péketa de dide, éy pinégkagian
de side.
16 Pero ti Jesus, éy dinulaw na du
anak, sakay kinagi na du alagad, a
“Pabayan moy di anaka a umadene
diyakén. Diyan moy side sésawayén.
Dahilan éy méghari i Diyos ta kona
sina.
17 Tandaan moy,” kagi na, “éng
éwan kam umasa ta Diyos a kapareho
na kéasa na anak to ina na, éy éwan
kam makasdép ta kaharian na.”

Bihira Du Mayaman a Ipasakup Ta Diyos

18 Nadid, i esa a te tungkulin a
Judeo, éy kinagi na ni Jesus, a “Maistu
a mahusay, kagin pad éng anya wade
i gemtén kua a monda makaalapék ta
buhay a éwan tu katapusan.”
19 “Bakit dédulawénék mo a
mahusayék?” kagi ni Jesus. “Ewan
tu mahusay éng éwan Diyos.
20 Tukoy mo dén i kautusan na
Diyos: Diyan ka méngibébi, diyan ka
mamuno, diyan ka mégtako, diyan ka
mégbuli-buli; sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo.”
21 “Maistu,” kagi no lélake, “sinunud
ko dén ina side a étanan sapul to
kéanak ko.”
22 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya,
éy kinagi na to lélake, a “Te esa pa
a bagay a kulang diko. Angen mo
ibugtong tu étanan a ari-arian mo.
Sakay tu kabugtungan na éy iatéd mo
du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy
te kayamanan ka dén ta langet. Ey
nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog
ka diyakén.”
23 Ey tu lélake, pékabati na ta éya,
éy nalungkut dén siya, da napakaya-
man siya a tahod.
24 Ey ti Jesus, péketa na a mélungkut
siya, éy kinagi na, a “Mehirap a talaga

a makasdép du mayaman ta kaharian na Diyos.
25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap
a makasdép i mayaman a tolay ta
kaharian na Diyos."
26 Nadid du tolay sa, pékabati de ta
éya, éy kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti
ésiya i makaligtasa?"
27 Ey kinagi ni Jesus, a "Tama ngani;
éwan maari i tolay a mangiligtas ta
bégi na. Pero magimet na Diyos i
maski anya."
28 Nadid ti Pedro, éy kinagi na, a
"Entan mo, Panginoon. Sikame, éy
gininanan me dén tu bile me, a kinumuyog kame diko."
29 Ey "O," kagi ni Jesus; "sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a
guminan ta bile na éy ta tétotop na éy
ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na a
monda magpahayag siya ta kaharian
na Diyos,
30 éy atdinan siya na Diyos ta
dubli-dubli a gantimpala na nadid a panahun. Ey ta panahun
a dumemét," kagi ni Jesus, "éy
makamtan na be i buhay a éwan tu
katapusan."

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

31 Nadid, nibukod ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a "Entan moy, umange kitam nadid ta
Jerusalem. Ey ta éya, éy matupad a
talaga i étanan a nisulat du purupeta
to araw a tungkul diyakén a lélake a
gébwat ta langet.
32 Itugénék de ta éya di dayuan yae
a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de,
sakay lélokonék de, sakay loktabenék
de.
33 Sakay balbalénék de, sakay
bunonék de. Ey ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék a huway."
34 Ey du alagad, pékabati de ta éya,
éy éwan de napospusan, da niliso dide
na Diyos tu kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

35 Nadid, to kéadene de Jesus ta
Heriko, éy te esa a lélake a buhék a te
eknud to digdig no dilan, a mékilimos.
36 Ey pékabati na du tolay a
sumalegéd, éy pinakelagipan na side
éng bakit meadu side.
37 Ey kinagi de diya a sumalegéd ti
Jesus a taga Nasaret.
38 Ey pékabaheta na ta éya, éy
dumédulaw siya a kinagi na, a "Jesus,
Apo ni Dabid, kagbianék pad!"
39 Ey du tolay ta ditol, éy sinaway de
siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo
pa siya a dinumulaw. "Apo ni Dabid,"
kagi na, "Kagbianék mo."
40 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy
hinumintu siya, sakay inutusan na
side a angen de tu buhék. Ey to
péngiange de ni Jesus, éy kinagi na
diya, a
41 "Anya i gustu mua a gemtén ko
diko?" "Panginoon," kagi na, "gustu
ko maketaék."
42 Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da
méniwala ka diyakén, éy mahusay dén
i mata mua."
43 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya,
éy naketa siya agad. Ey tulos inumunonod siya ni Jesus to dilan, a
pépurién na i Diyos. Ey du tolay sa,
péketa de ta éya, éy pinuri de be i
Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

1 Nadid, tulos sinomdép de Jesus ta
Heriko.
2 Ey ta éya éy te lélake a mayaman,
a ti Sakeo i ngahen na. Medukés siya
a ugali, da siya i tagapamahala du
mégpabuwes ta éya.
3 Pékabaheta na a dumemét dén ti
Jesus, éy pégpilitan na a entan. Pero
éwan siya maari, da meaadu a tolay
to dilan; sakay pati, éy medibi siya a
lélake.
4 Kanya naginan siya to ditol, a inumunek to kayo to pahipad no dilan,
monda meta na ti Jesus a sumalegéd.
5 Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no
kayo, éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi

na diya, a "Nay, Sakeo, umogsad ka
dén, da tumulosék nadid ta bile mo."
6 Ey ti Sakeo, pékabati na ta éya, éy
inumogsad siya agad; éy nasahat siya
a nananggap ni Jesus to bile na.
7 Pero du iba sa a tolay, péketa de
a tinumulos ti Jesus to bile ni Sakeo,
éy pinintasan de siya, a kinagi de, a
"Bakit siya tinumulos ta medukés a
lélake?"
8 Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile
na, a kinagi na ni Jesus, a "Pangi-
noon baten pad i kagin kua diko: i
kalahati na kayamanan ko, éy iatéd
ko du mahirap a tolay. Sakay éng
nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy
sobra pa sa i isoli ko dide. Bawat
kuhata a nadaya ko, éy isoli ko i épat
a bahagi."
9 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Nadid
a aldew, éy niligtas dén na Diyos
i bileae, da apo be ni Abraham i
lélakeae.
10 Kanyaék se inumange ta
mundua, éy monda ahayukén ko du
nebut a tolay, a iligtas ko side."

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I
Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

11 Nadid, adene dén ti Jesus a
dumemét ta Jerusalem. Kanya du
tolay, éy akala de éy dumemét dén
nadid i panahun a pagharién siya na
Diyos. Kanya kinagi ni Jesus dide i
halimbawa, monda meta de a éwan
pabi.
12 "Te mataas kan wade a lélake,"
kagi na, "a inumange ta adeyo a
banuwan, monda matanggap na i
kapangyarian na a maghari, sakay
magsoli siya.
13 Bagu siya hinumektat, éy ni-
pauwet na i sapulu a utusan na, a
nientarega na ta bawat esa dide i esa
a pilak a gintu. 'Puhunan moy ina a
magtinda-tinda kam' kagi na, 'hang-
gan éwanék sumoli.'
14 "Pero du kabébayan na éya a
mataas a lélake, éy méiyamut kan side
diya. Kanya inutusan de tu esa dide
a ange mégkagi to mataas pa diya, a
'Idel me a maghari siya dikame.'
15 "Nadid, to pékaalap no mataas a
lélake to kapangyarian na a maghari,
éy nagsoli kan dén. Ey kédemét na, éy
nipauwet na du sapulu a utusan na, a
monda meta na éng sénganya i tubua
no kuhata na a nientarega na dide.
16 Tu purumeru a utusan, éy kinagi
na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua
no nientarega mo diyakén a pilak a
gintu, éy naging sapulu dén.'
17 'Ah, mahusay ka a utusan,' kagi
kan no mataas. 'Nadid, da matapat
ka to nientarega ko diko, éy idéton ta
ka a mayor na sapulu a banuwan.'
18 "Nadid, tu ikaduwa a utusan, éy
kinagi na kan, a 'Entan mo, Amo, i
tubua no nientarega mo diyakén a
pilak, éy naging lima dén.'
19 'Ey tama,' kagi kan no mataas.
'Kanya idéton ta ka a mayor na lima
a banuwan.'
20 "Nadid tu esa man a utusan, éy
kinagi na kan to amo na, a 'Saye tu
nientarega mo diyakén a pilak. Basta
nibalut ko san to panyo ko,' kagi na
kan, 'monda éwan mebut.
21 Kanya éwan ko pinuhunan, éy
mégantengék diko, da metapang ka.
Tukoy ko a alapén mo tu éwan mo
koo.'
22 Ey kinagi kan no mataas, a
'Medukés ka a utusan! Tu kinagi mo,
éy saya i katunayana a te kasalanan
ka. Eng tukoy mo a metapangék, a
alapén ko be i maski éwan ko koo,
23 éy bakit éwan mo san dén nihu-
lug ta bangko, monda makaalapék ta
tubu na?'
24 "Nadid, kinagi kan no mataas du
iba sa, a 'Nay, alapén moy diya i pilak
a gintu, sakay iatéd moy to te sapalu
dén.'
25 'Ey bakit, Amo,' kagi de kan, 'éy
iatéd tam diya, éy te sapulu dén siya
nadid a kuhata?'
26 'Ey tama,' kagi kan no mataas.
'Ey tandaan moy, du tolay a
pégkatiwalaan ko to nientarega ko
dide, éy dagdagen ko pa side. Pero
du éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén
ko be tu kétihék a nientarega ko dide.

27 Ey nadid,' kagi na kan, 'diden
ya a kalaban ko a mégidel diyakén
a maghariék dide, éy paangen moy
se side a bunon moy side ta harap
kuae!' "

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

28 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi
du tolay, éy hinumektat siya dide,
a négdetol siya dide a umange ta
Jerusalem.
29 Ey kéadene na ta Betpage, sakay
ta Betania, sakay ta Buked na Olibo,
éy pinégdetol na i éduwa a alagad na.
30 "Ikad moy dén ta bariyua ta di-
bilew yae," kagi na, "éy ta késdép moy
sa éy meta moy sa i esa a bul-o a
kabayo, a te egut, a éwan pabi tinold-
uan. Ukadén moy a iange moy se.
31 Eng te magpakelagip dikam éng
bakit ukadén moy, éy kagi moy a
kailangan na Panginoon."
32 Nadid, éy inumange sa du éduwa
a alagad, éy neta de tu étanan a kinagi
ni Jesus dide.
33 Ey to péngukad de to kabayo, éy
nipakelagip dide du te koo éng bakit
éukadén de.
34 Ey kinagi de dide a kailangan na
Panginoon.
35 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus.
Sakay sinapinan de siya to damit de,
sakay tulos pinasakay de ti Jesus.
36 Nadid, to péglakad na a sédép ta
Jerusalem, éy du tolay éy naglatag
side ta damit de to kamino a dimanén
na.
37 Nadid, to kéadene na ta
Jerusalem, a kébulnok de ta Buked
na Olibo, éy du meaadu a alagad na,
éy nagsapul side a nagpasalamat ta
Diyos ta medegsén, sakay pinépuri de
siya, dahilan ta meadu a ginimet dén
ni Jesus a mineta de.
38 "Mabuhay!" kagi de. "Bas-
basén maka na Diyos i hari tamae a
pinaange na se! Mapayapa maka dén
i langet, a purién be i Diyos ta éya!"
39 Ey du Pariseyo a édsa sa, éy kinagi
de ni Jesus, a "Maistu, sawayén mo du
alagad mo a mégkagi ta kona sa. Ewan
tama i pégdulaw dia diko."
40 Ey "Ewan maari," kagi ni Jesus.
"Eng éwan side mégdulaw ta kona sa,
éy lewasan side didi bituae a magpuri
diyakén."

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

41 Nadid, péketa ni Jesus ta
Jerusalem, éy nahabag siya du tolay
sa, a mégsanget siya dide.
42 "Ayhay," kagi na, "sikam a taga
Jerusalem. Mapospusan moy maka
i mangatéd dikam ta kapayapaan
moy. Pero éwan, éwan moy mapospu-
san.
43 Dumemét dikam a talaga i oras
a paghirap moy. Ey du kalaban moy
éy kulungén de i banuwan moya,
a hanggan éwan kam makaluwas.
Sakay duklusén de kam,
44 a puksaén de i banuwan moya.
Pati du dingding a pader ta banuwan
moy, éy patumbaén de a étanan. Saya
i paghirap moya," kagi ni Jesus,
"da éwan moy natenggi i Diyos to
péngange na dikam péngagaw."

Ti Jesus To Templo

45 Nadid, sinomdép ti Jesus to Tem-
plo, sakay pinaibut na sa du étanan a
tolay a mégtinda-tinda,
46 a kinagi na dide, a "Isip ko
nabasa ta libru na Diyos a i bile
na Diyos éy dulawén de a bile a
panalanginan. Ey bakit nadid, dahil
dikam, kanya dulawén de a bile na
mégdaya!"
47 Nadid, uméange ti Jesus to Tem-
plo a aldew-aldew, a mégtoldu. Ey
du mataas a padi, sakay du iba a
te tungkulin a Judeo, éy gustu de a
bunon ti Jesus.
48 Pero éwan de meta éng pakodya i
pamunu dia diya, da meaadu a tolay
a te gustu diya, sakay gustu de be a
mébati i pégtoldu naa.

20

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

1 Nadid, to esa a aldew, éy mégtoldu
ti Jesus to Templo ta Mahusay a Ba-
heta. Ey inumadene diya du te
tungkulin a Judeo,

2 éy kinagi de diya, a "Anya i
katungkulan mua a nagimet ta kona
sina a gimet mo? Ti ésiya i néngatéda
diko ta katungkulan mua a ina?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Pake-
lagipan ta kam be. Kagi moy
diyakén," kagi na,
4 "éng ahe i gébwat na katungku-
lana ni Juan a kanya nagbinyag siya;
gébwat ta Diyos o ta tolay?"
5 Nadid, du te tungkulin, pékabati de
ta éya, éy néguhon-uhon side, éng anya
i sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin
tam a gébwat ta Diyos i katungkulan
ni Juan," kagi de, "éy pégkagian na
kitam a talaga éng bakit éwan kitam
naniwala ni Juan.
6 Pero éng kagin tam a tolay san i
nagutusa ni Juan, éy di tolay ta pale-
but tamae, éy batikalén de kitam a
talaga, da side éy isip de purupeta ti
Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan
na."
7 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan
me tukoy."
8 Ey "Maari," kagi ni Jesus dide,
"da éwanék moy sinengbet, éy éwan
ta kam be sengbitén éng anya i
katungkulan ko a mégimet ta ginimet
ko."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

9 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta
halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi
na, "éy te esa a lakay a nagmula ta
ubas to uma na. Sakay nientarega
na tu uma na du kahati na, sakay
inumange siya ta iba a lugar, a nale
siya ta éya.
10 Ey nadid, kédemét na panahun
na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no
lakay tu utusan na, a monda alapén
na tu kabahagi na to bunga no ubas.
Pero du kahati na, péketa de to utusan
no amo de, éy binalbal de siya, sakay
pinéglakad de siya a éwan tu kébil.
11 Kanya tu lakay, éy pinaange na
sa tu utusan na a esa. Pero du kahati
na, éy linoko de be siya, a binalbal de
be. Sakay pinéglakad de be siya a éwan
tu kébil.
12 Ey tu lakay, éy pinaange na man
dén i esa man dén a utusan. Pero siya
éy pinasakitan de, sakay nibut de siya
to luwas no uma.
13 "Nadid, kinagi kan no lakay, a
'Anya wade i gemtén kua? Paangen
ko sa tu anak ko a mahal ko. Talaga a
igalang de siya,' kagi na.
14 Pero du kahati na, péketa de to
anak no amo de, éy kinagi de, a 'Siya
i magmanaa; bunon tam dén, monda
koo tam dén i lutaae a mana na.'
15 Kanya kembil de siya to adeyo to
uma, sakay binuno de siya.

"Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya to lakay a te uma? Anya wade i
gemtén na du kahati na?
16 Umange sa siya a talaga a bunon
na diden ya a tolay, sakay ientarega
na tu uma na ta iba a tolay!"

Nadid, du tolay sa a nakabati ta
éya a kinagi ni Jesus, éy kinagi de,
a "Ewan maka kona sa i gemtén no
lakay!"
17 Ey linameng side ni Jesus, a kagi
na, a "Eng isip moy a éwan sa kona i
gemténa na Diyos, éy anya i kahulu-
gen na éye a kagi ta kasulatan: 'Tu
bito kan a inidelan du mégbile, da
isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk no bile.'
18 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya
a bito," kagi ni Jesus, "éy mate siya.
Sakay i bagsakana na éya a bito éy
mahémsit."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

19 Nadid, du te tungkulin a Judeo,
pékabati de ta éya, éy naisip de a side
du kahati a pinégkagian ni Jesus to
halimbawa. Kanya gustu de dén a
dekpén ti Jesus. Pero inumanteng
side du tolay.
20 Kanya sinubukan de siya,
éng meta de tu pagkékataon de a
mangdikép diya, monda itugén de
siya ta gubiyerno. Pinaange de diya
i iba a tolay a monda puhubaan de
siya, éng pagkamalién de siya maka
ta kagi na. Ey nagwari-wari side a
matapat diya.

21 I kinagi dia diya, éy “Maistu,
tukoy me a matapat ka a mégtoldu ta
tama; sakay éwan mo ugali a manuyu
ta mataas a tolay. Tukoy me be a
mégtoldu ka san ta tunay a kaluuben
na Diyos.
22 Nadid,” kagi de, “anya i isip
mua? Labag wade ta utus tam éng
bumuwes kitam ta hari ta Roma, o
éwan?”
23 Nadid, tukoy dén ni Jesus a
pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi
na dide, a
24 “Nay, ipeta moy diyakén i esa a
kuhata moy a pagbuwes. Ké' ni ésiya
i éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a
ngahen i nakasulatae?” “Ey tu hari
tam ta Roma,” kagi de.
25 “Ey tama,” kagi ni Jesus. “Ey
nadid, tu koo na hari ta Roma, éy
iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos,
éy iatéd moy ta Diyos.”
26 Nadid, du mégsubuk diya, éy nag-
taka side to sengbet na dide. Ey éwan
side maari a mapilit siya a mégkagi ta
mali ta harap du tolay, da éwan side tu
katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

27 Nadid, éy inumange ni Jesus i
sénganya a Saduseyo. (Du Saduseyo,
éy éwan side méniwala a mabuhay i
tolay a huway.)
28 “Maistu,” kagi de, “nisulat ni Moi-
ses i kona se: Eng mate kan tu lélake
a te asawa, sakay éwan pabi side tu
anak, éy tu wadi na, éy dapat asawan
na kan tu kayong na a bilo, monda
magenak siya, para te anak tu aka na
a minate.
29 Nadid, Maistu,” kagi de, “éy te
pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate
siya a éwan pabi tu anak.
30 Kanya inasawa no wadi na tu
kayong na a bilo.
31 Ey kona be sa tu ikatélo. Ey kona
be sa hanggan to ikapitu. Ey minate
side a étanan a éwan pabi tu anak.
32 Ey katapusana éy minate be tu
bébe.
33 Ey nadid, Maistu,” kagi du
Saduseyo, “saye i gustu mia a mapos-
pusan: Nitoldu mo a te buhay kan i
tolay a huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging asawa
na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?”
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mali
kam, da entan moy, du tolay ta mund-
uae, éy ugali de a mangasawa.
35 Pero du tolay a maari a mabuhay
a huway a umange ta langet, éy éwan
side mangasawa,
36 da kapareho side du anghel ta
langet, a éwan side mate a huway.
Anak side na Diyos, da nabuhay dén
side a gébwat ta pate.
37 Ey sikam a Saduseyo,” kagi ni
Jesus, “éy bakit isip moy a éwan
mabuhay i tolay a huway? Ti Moises
i katunayana a mabuhay i tolay a
huway. Da nabasa to kasulatan, a to
kéharap ni Moises to kayo a mégdingat,
éy nginahinan na i Diyos a siya i Diyos
a péniwalaan ni Abraham, sakay ni
Isak, sakay ni Hakob.
38 Kahulugina na éya,” kagi ni Je-
sus, “éy méniwala side nadid ta Diyos,
maski minate side to araw, da buhay
dén side nadid ta langet.”
39 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus
ta éya du Saduseyo, éy du maistu ta
rilihiyon ta éya, éy kinagi de, a “Tama,
Maistu, tu kinagi mo.”
40 Ey du Saduseyo, éy mésanike side
a mékipagpasuway ni Jesus a huway.
41 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a
“Bakit kagi du tolay a tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya
ni Hari Dabid?
42 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo
na! Da kinagi ni Dabid to araw ta
libru na Manga Kanta, a ‘Kinagi na
Diyos to amo ko, a “Mégiknud ka ta
tagirilan kuae
43 a hanggan mapasuku ko diko du
kalaban mo.” ’
44 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a
amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa,
éy bakit kagi du maistu moy a ninuno
san siya ni Dabid?”

45 Nadid, hinatulan ni Jesus du alagad na. Ey du étanan a tolay sa, éy négbati side to kinagi na.
46 "Mangilag kam du maistu ta rilihiyon," kagi na. "Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a mataas side. Sakay gustu de a saloduan side na tolay ta plasa na banuwan. Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta kapilya.
47 Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal side. Pero éng te bébe a bilo, éy ganggangén de san tu luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!"

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

1 Nadid, to édse ni Jesus to Templo, éy te itan na du mayaman a tolay a nitékneg de tu kuhata to kahon a pégabuluyan.
2 Ey neta na be i esa a bilo a bébe a mahirap, a nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.
3 Ey kinagi ni Jesus, a "Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to kahon, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a tolay.
4 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a kuhata na, pati ta pamugtong ta kabuhayan na."

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

5 Nadid du alagad, éy néguhunan de i tungkul ta Templo, éng kodya i kamahal na, sakay du dédekél a bito ta dingding na, sakay du dekoresiyon na a nidéton du tolay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I étanan a ina a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa. Matibatibag side a étanan."
7 "Maistu," kagi di, "nikésiya i deméta na éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a monda mapospusan me a dumemét dén i éya a hirap?"
8 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda éwan kam pagkamalién na tolay. Da te meadu a talaga a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua. Sakay ipahayag de be a dumemét dén nadid i katapusan na mundua. Diyan kam maniwala dide.
9 Eng makabaheta kam ta meadu a gera, sakay laban, éy diyan kam métageg. Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.
10 "Sakay maglaban-laban du banubanuwan.
11 Sakay te meadu a lindul," kagi na, "sakay dumemét i meadu a alép, sakay saket, ta iba-iba a lugar. Te meadu a dumemét a medukés a manyari, sakay dikél a makataka-taka ta langet.
12 Pero bagu dumemét diden ya a hirap, éy ipadikép kam pa du tolay, a pasakitan de kam. Sakay ipakébil de kam ta kapilya de, sakay ta pégpihesuan. Sakay iharap de kam du hari, sakay gubernador, da méniwala kam diyakén.
13 Saya tu pagkékataon moy a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
14 Patibayén moy nadid i isip moya a diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide,
15 da atdinan ta kam ta tama a kagi, sakay ta isip moy a matalinung, monda du kalaban moy, éy éwan side makaidel ta katuwiran moya dide.
16 Pati du magulang moy, sakay du tétotop moy, sakay du kadimoy moy, éy itokyon de kam a ipadikép. Ey i sénganya dikam éy bunon de.
17 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén.
18-19 Pero éng pagtiisan moy san, éy umabut kam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey éwan kam mebut a talaga."

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

20 “Nadid,” kagi ni Jesus, “éng
dumemét i oras a meta moy a ku-
lungén dén du sundalu i Jerusalem,
éy tukoy moy a adene dén a mapuksa
i éya.
21 Péketa moy ta éya, éy du édse
ta Hudea, éy dapat guminan side ta
buked. Sakay du édse ta lubuk na
banuwan, éy dapat humektat side.
Sakay du édse ta luwas na banuwan,
éy diyan side sumoli ta banuwan.
22 Dahilan i éya a panahun,” kagi ni
Jesus, “éy saya i oras a parusaan na
Diyos du Judeo. Saya i orasa a kétupad
na étanan a nihula du purupeta ta
kasulatan.
23 “Kakakagbi du mabuktet sakay
du te mabulol ta panahun a éya!” kagi
ni Jesus; “da mahigpit a tahod i kahi-
rapan du Judeo ta éye a luta.
24 I kalahati dide, éy mate side ta la-
ban. Sakay du iba, éy dekpén de side,
a iange de side a pihesu ta iba-iba a
banuwan ta adeyo. Sakay i banuwan
na Jerusalem, éy sakupén ya na iba
a tolay a éwan Judeo, a hanggan éwan
malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

25 “Nadid,” kagi ni Jesus, “éy
dumemét ta langet i kataka-taka, a te
tanda ta bilag, sakay ta bulan, sakay
du biton. Sakay du tolay ta mundua,
éy méligalig side, sakay méganteng
be side ta ugung na diget, sakay ta
dalondun na a dikél.
26 Meadu a tolay a manghimatay
side tu isip, dahil ta anteng de, ale
de a maguhay ta manyari ta mundua.
Pati du biton, éy matékneg side, da
mayégyég i langet.
27 Nadid, sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy metaék de ta kuném a
dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko
i kapangyarian ko.
28 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng
meta moy a magsapul diden ya a ni-
hula ko dikam, éy patibayén moy i
isip moya, a dapat masaya kam, da
adene dén a dumemét i kaligtasan
moy.”

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

29 Nadid, kinagi ni Jesus dide i hal-
imbawa a iba. “Mara tu kayo a igos,”
kagi na, “sakay du kayo a iba.
30 Bagay mégogbus side, éy tukoy
moy a adene dén i késinag.
31 Nadid, kona be sa, bagay meta
moy i étanan a éya a nihula ko, éy
tukoy moy dén a adene dén i panahun
na Diyos a maghari ta mundua.
32 Ey tandaan moy, manyari pa i
étanan a éya bagu mate i étanan a tolay
a buhay nadid.
33 Maibut i langet éy ta luta, pero i
kagi ko éy éwan maibut.”
34 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “a
diyan kam mékipégabala a méglasing,
sakay mékipégsaya. Sakay diyan
kam mékipégabala a mégahayok ta
kabuhayan moy. Makay bigla a
demtan ta kam dén a éwan kam
nakahanda.
35 Dahilan, ta kédemét na péghukum,
éy bigla a masakup i étanan a tolay ta
maski ahe ta mundua.
36 Kanya sikam, éy bantayan moy,
sakay manalangin kam a palagi ta
Diyos, a patibayén na i isip moya,
monda mabuhay kam ta éya a kahi-
rapan, monda éwan kam masanike
a humarap diyakén ta kédemét ko,
sakén a lélake a gébwat ta langet.”
37 Nadid ti Jesus, éy mégtoldu siya
aldew-aldew ta Templo. Ey kélép-
kélép, éy natidug siya ta Buked na
Olibo.
38 Ey du étanan a tolay, éy
dumédulug side aldew-aldew ta
amulaldew to Templo, da gustu de a
mabati siya.

22

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éy adene dén i piyesta a
ngéngahinan de a Piyesta na Ala-ala.
Saya i piyesta a péngan de ta melapis
a tinapay.
2 Du mataas a padi, sakay du
maistu ta rilihiyon, éy naguhunan de
a ipadikép ti Jesus ta lihim, a monda
ipabuno de. Pero méganteng side du
tolay, da meadu du te gustu ni Jesus.

3 Nadid ti Satanas, éy inumasék dén siya ni Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a alagad.
4 Tulos ange nékipéguhon ti Hudas du mataas a padi sakay du pulis no Templo, éng pakodyan na ti Jesus a padikép dide.
5 Ey du padi, éy mésahat side, éy nagkasunduan dén side de Hudas, a atdinan de siya ta kuhata.
6 Ey sapul ta éya, éy nagisip dén ti Hudas ta pagkakataon na a péngitokyon na ni Jesus dide, monda éwan mapospusan du tolay ta Jerusalem.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

7 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i oras de a mégbuno ta tupa.
8 Kanya ti Jesus, éy inutusan na de Pedro éy ti Juan, a kinagi na dide, a "Ange kam maghanda ta paganyayaan tam para ta Piyesta na Ala-ala."
9 Ey "Ahe," kagi de, "i gustu mua a paghandaan me?"
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Entan moy, umuli kam ta banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta kumuyog kam diya a somdép kam ta bile a angayan na.
11 Sakay kagi moy to te bile ta éya, a 'Tu Maistu me éy gustu na a mapospusan éng ahe i kuwarto a péngapunan me ta Piyesta na Ala-ala.'
12 Eng kagi moy diya i éya," kagi ni Jesus, "éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan moya ta péngapon tama."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy inumuli dén du éduwa ta banuwan. Ey nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa side ta péngapon de a para ta Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

14 Nadid, oras de a péngan, éy négdipon de Jesus ta éya, sakay du apostol na.
15 Ey kinagi na dide, a "Gustu ko a tahod a mékidipon dikam nadid ta éye a Piyesta na Ala-ala, baguék mate!
16 Da kagin ko dikam i katutuhanan, a sapul nadid éy éwan ko dén kanén a huway i anyaya na Piyesta na Ala-ala, hanggan éwan matupad pa tu tunay a kahulugen na ta kaharian na Diyos."
17 Nadid, inalap ni Jesus tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy kinagi na, a "Hati-hatién moy dén ye a inumén.
18 Da tandaan moy," kagi na, "sapul nadid, éy éwanék dén uminom ta alak a huway, hanggan éwan se dumemét i péghari na Diyos ta tolay."
19 Nadid, inalap na tu tinapay, éy to pégpasalamat na, éy pinuseng-puseng na, a nitagtag na du alagad na. "Saye i bégi kua," kagi na: "a pabunu na Diyos a para dikam. Bagay kanén moy ye, éy maala-alaék moy."
20 Ey kona be sa tu ginamet na, ubus de a néngan, éy nigewat na dide tu alak, sakay kinagi na, a "I alakae a inumén tam, éy saye i tanda na bigu a pangako na Diyos dikam, a i katibayan naa éy tu digi ko a mebulak a para dikam.
21 "Pero entan moy," kagi na, "tu méngitokyon diyakén, éy kaguman tam san nadid ta éye a méngan!
22 Kailangan a mateék ayun to plano na Diyos. Pero kagbi a tahod tu méngitokyon diyakén!"
23 Pékabati du alagad ta éya, éy néguhunan de éng ti ésiya wade i méngitokyona ni Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

24 Nadid, éy négpasuway du alagad éng ti ésiya dide i mataasa.
25 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Du hari du iba a tolay, éy mégéutusén side du tolay de. Sakay du tagapamahala, éy gustu de a purién side na tolay.
26 Pero éwan maka sa kona dikam," kagi ni Jesus. "Eng'wan, tu mataas dikam, éy dapat umaheg siya ta ugali

na mababa, a ipabataan maka siya
du kaguman na.
27 Mara, ti ésiya i mataasa, tu
mégiknud san a méngan, o tu utusan
na? Tu mégiknud a méngan, éy siya
i mataasa. Pero sakén," kagi ni
Jesus, "éy maski mataasék dikam, éy
komanék i utusan moy."
28 "Tukoy ko dén a matapat kam
san a kinumuyoyog diyakén," kagi ni
Jesus, "maski meaduék dén a hirap.
29 Ey nadid, da nidétunék dén Nama
ko a maghari, éy atdinan ta kam be ta
karapatan moy,
30 a kaguman ta kam ta kaharian
ko, a négdipon kitam sa, a mapisan.
Sakay gemtén ta kam a sikam i mag-
mayor du labindalawa a lahi na
Judeo, a apo-apo ni Israel."

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus ni Simon
Pedro, a "Simon, pinumilit dén ti Sa-
tanas, a monda puhubaan na kam ta
mahigpit.
32 Pero nipanalangin ta ka dén, Si-
mon, monda éwan maibut tu péniwala
mo diyakén. Ey nadid, Simon, éng
magsisi ka dén, a nagsoli ka dén
diyakén, éy gustu ko éy patibayén mo
tu péniwala du kakaguman mo."
33 "Anin, Panginoon," kagi ni Pe-
dro, "éwan maibut tu péniwala ko diko.
Maski ipihesu de kita a bunon de kita,
éy éwan ta ka ginanan!"
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus. "Da
tandaan mo, bagu magtarakot tu tan-
dang nadid a amulaldew, éy tang-
gianék mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman."
35 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad
na, a "To péglakad ko dikam to éya a
mégtoldu, éy éwan ta kam pinagkébil ta
kuhata, o suput, o reserba a sinelas;
éy anya, kinulang kam beman ta
maski anya?" "Ewan," kagi de.
36 "Pero nadid," kagi ni Jesus, "éng
maglakad kam a huway a magtoldu,
éng te kuhata kam, éy kébilén moy
dén. Sakay kébilén moy dén i suput.
Sakay éng éwan kam tu sondang a
armas moy, éy ibugtong moy tu badu
moy ta sondang.
37 Da tandaan moy, tu kagi ta ka-
sulatan na Diyos a tungkul diyakén,
a kagi na a mebilangék kan du
makasalanan a tolay, éy matupad dén
ya nadid."
38 "Entan mo, Panginoon," kagi du
alagad, "te éduwa kitam dén se a son-
dang." Ey "Tama dén ya," kagi ni
Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

39 Nadid, linumuwas de Jesus ta
Jerusalem, a inumange man dén side
to katidugen de to Buked na Olibo. Ey
kaguman na du alagad na.
40 Ey kédemét de sa, éy kinagi ni
Jesus du alagad na, a "Manalangin
kam, monda éwan kam madaig na
mangpuhuba dikam."
41 Nadid, inumadeyo siya dide
ta kétihék, sakay linumuhud siya a
ménalangin.
42 "Améng," kagi na, "Eng maari
diko, éy iadeyo mo diyakén i paghirap
ko. Pero éwan na kaluuben kua i
masunud, éng'wan na kaluuben mo i
masunud."
43 Ey to pénalangin na ta éya, éy pinu-
meta diya i esa a anghel a gébwat ta
langet, a nagpatibay diya.
44 Ey nadid, dahil ta tageg na, éy
nanalangin siya ta lalo a mahigpit, a
hanggan i asob na éy koman i tuhog
na dige, dahil to anteng na.
45 Nadid, kétapos na a nanalangin,
éy nagsoli siya du alagad na, a dinem-
tan na side a tidug, da mélungkut side.
46 "Bakit tidug kam?" kagi na.
"Umégkat kam dén, a manalangin
kam dén, monda éwan kam madaig
na mangpuhuba dikam."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Nadid, pégkagi pabi ni Jesus ta
éya, éy dinumemét sa i meaadu a to-
lay, a kaguman de ti Hudas, a alagad
ni Jesus a esa. Ey inumadene siya ni
Jesus a monda ahoben na siya.

48 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Bakit, Hudas, itokyonék mo be-
man ta pamag-itan na péngahob mo
diyakén?"
49 Nadid, du alagad a kaguman ni
Jesus, péketa de a dekpén siya du to-
lay, éy kinagi de diya, a "Anya, Pangi-
noon, tegpasén me side ta sondang
mia?"
50 Ey tulos tu esa dide a tinegpas na
tu utusan no mataas a padi, a tulos
minahipas tu talinga na.
51 Pero sinaway ni Jesus du alagad
na, a "Tama dén," kagi na, "diyan moy
side harangan!" Ey tulos kembilan
na tu talingo no utusan, éy mahusay
dén!
52 Nadid, kinagi ni Jesus du te
tungkulin a Judeo sa a manikép diya,
a "Bakit te armas kam a sondang éy
ta kayo? Ataay, tulisanék beman a
metapang?
53 Aldew-aldew éy édseék dikam
ta Templo. Bakit éwanék moy sa
dinikép? Pero nadid a kélép, éy saye i
oras moy a mangdikép diyakén," kagi
ni Jesus, "da saye i oras a mesibét i
kapangyarian ni Satanas."

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

54 Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a
niange de siya to bile no mataas a
padi. Ey tinonod-tonod side ni Pedro.
55 Ey nadid, to harap no bile no
padi, éy nagdukot side ta apoy. Ey
nékiagum ti Pedro du mégeknud sa, a
nékipagdengdeng be sa siya.
56 Ey tu esa a bataan ta éya, péketa
na ni Pedro to demlag no apoy, éy
kinagi na du édsa sa, a "Siya bale ina i
kagumana a esa no dinikép moy!"
57 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan,"
kagi na, "éwan ko siya tukoy!"
58 Mamaya-maya, éy mineta siya
no esa a lélake, a tulos kinagi na,
a "Siko i alagad na a esa!" Pero
nisuway man dén ni Pedro.
59 Nadid, kélipas na manga esa a
oras, éy kinagi no esa a tolay, a "Kagu-
man na siya a talaga, da taga Galilea
be siya!"
60 Pero nitanggi man dén ni Pedro,
a kinagi na, a "Ewan ko tukoy tu kagi
mo!" Ey nadid, to pégkagi pabi ni Pe-
dro ta éya, éy nagtarakot tu tandang.
61 Ey tu Panginoon, éy sinuleg na ti
Pedro; éy nadid, péketa ni Pedro diya,
éy naala-ala na tu kinagi ni Jesus
diya, a "Bagu magtarakot i tandang
nadid a amulaldew, éy itanggiék mo
ta pentélo."
62 Ey to pékaala-ala ni Pedro ta éya,
éy linumuwas siya, sakay nagsanget
siya ta mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

63 Nadid, du méguwardia ni Jesus, éy
linéloko de siya, sakay binébalbal de.
64 Sakay tinaklében de tu mata na
ta damit, sakay sinésuntuk de, a tulos
kinagi de diya, a "Nay, tukuyan mo
éng ti ésiya i nanuntuka diko!"
65 Sakay meadu pa a iba a kagi i
nipangdusta dia diya.
66 Nadid, to gagabi dén, éy nagmit-
ing dén du te tungkulin a Judeo. Pati
du mataas a padi, sakay du maistu ta
rilihiyon. Ey péngiange de ni Jesus to
harap de,
67 éy kinagi de diya, a "Anya, siko
a talaga i Cristo a tiniyak na Diyos
a tagapagligtas ta tolay ta mundua?"
Ey kinagi ni Jesus dide, "Eng kagin ko
ya dikam, éy éwan kam maniwala.
68 Sakay éng sakén i magpakelagipa
dikam, éy éwan kam sumengbet
diyakén.
69 Pero sapul nadid, sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy magdatig kame ta
Diyos, a kagumanék na a maghari."
70 "Ey nadid," kagi de, "siko ngani
dén i isesa a anak na Diyos, o éwan?"
"Tama tu kagi moy," kagi ni Jesus.
71 Nadid, pékabati du te tungkulin
ta éya, éy kagi de, a "Bakit kailangan
tam pa a mégbati du magsistigu diya
ta kasalanan na?" kagi de. "Da nabati
tam dén nadid tu sarili na a kagi a
medukés!"

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, du étanan sa a te tungkulin
a Judeo, éy niange de ti Jesus ni Gu-
bernador Pilato.
2 Ey niabla de siya ni Pilato, a kinagi
de, a "Gubernador, dinemtan me i
lélake a éye, a mégtoldu ta mali du
kabébayan me a Judeo, a sinaway na
kan side a magbuwes to hari mo ta
Roma. Sakay kagi na be a siya kan i
tiniyak na Diyos a maghari."
3 Ey ti Pilato, pékabati na ta éya, éy
kinagi na ni Jesus, a "Anya, siko i
haria du Judeo?" Ey "O," kagi ni Jesus,
"kona to kinagi mo."
4 Ey nadid, ti Pilato éy kinagi na du
mataas a padi, sakay dudu meadu sa
a Judeo, a "Ewan ko meta i kasalanan
na éye a lélake a monda ipaparusa ko
siya."
5 Pero du Judeo, éy pépilitén de san
ti Pilato, a "Ewan, medukés siya,"
kagi de, "da léligaligén na du tolay ta
Galilea, a hanggan ta éye, dahil ta
pégtoldu naa!"

Siniyasat Siya Ni Herod

6 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya,
éy pinakelagipan na side éng taga
Galilea ti Jesus. Ey, "O," kagi de.
7 Ey nadid, pékaisip na a sakup ni
Herod a gubernador ta Galilea ti Je-
sus, éy nipeange na ti Jesus diya, da
netaun dén ti Herod a binumisita ta
Jerusalem.
8 Ey ti Herod éy mésahat siya, da
nale a panahun a nabaheta na dén
siya, kanya gustu na siya a meta. I
asa naa, éy makay ipeta ni Jesus diya
i milagro.
9 Kanya pinakelagipan na ti Jesus ta
meadu a kagi; pero éwan sinumeng-
bet ti Jesus diya ta maski isesa a kagi.
10 Ey nadid, du te tungkulin a
Judeo, éy te taknég side to harap ni
Herod, a tulos niabla de ti Jesus ta
mahigpit.
11 Pati ti Herod, sakay du sundalu
na, éy linéloko de be ti Jesus, a inéapi
de. Binaduan de siya ta memahal a
badu na hari, sakay pinasoli de siya
ni Pilato.
12 Bagu ta éya a aldew, éy
nagkalinga ti Herod sakay ti Pilato.
Pero sapul ta éya a aldew, éy naging
nagkadimoy dén side.

Nipabuno Ni Pilato Ti Jesus

13 Nadid, pinauwet man dén ni Pi-
lato du te tungkulin a Judeo, sakay du
iba a Judeo.
14 Ey kinagi na dide, a "Tu nitugén
moy se a lélake, éy kinagi moy a tinold-
uan na kan du tolay ta mali. Pero
to péngsiyasat ko diya ta harap moy,
éy éwan ko mineta i kasalanan na, a
kona to niabla moy diyakén.
15 Ey kona be sa ti Herod, éy éwan na
neta i kasalanan na. Kanya pinasoli
na siya diyakén. I éye a lélake," kagi
ni Pilato, "éy éwan siya tu kasalanan
a pangbunuan ko diya.
16 Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay
légsiwan ko dén."
17 Nadid, tuwingg piyesta, éy
kailangan ni Pilato a magpaluwas ta
isesa a pihesu a para du tolay, da saya
i ugali de. Kanya talaga na a légsiwan
ti Jesus.
18 Pero kinékagi du étanan a tolay ta
medegsén, a "Ewan, bunon mo siya. I
gustu me a légsiwan mo éy ti Barabas!"
19 (Ti Barabas éy pihesu siya a lélake
a nakabuno. Siya éy kaguman na
du iba a tolay to péngligalig de ta
banuwan.)
20 Ey gustu ni Pilato a légsiwan na ti
Jesus; kanya nékipégpasuway man dén
siya du Judeo.
21 Pero kinékagi de san ta
medegsén, a "Ewan, ipako mo siya ta
kudos! Ipako mo siya ta kudos!"
22 Ey kinagi ni Pilato dide a huway,
a "Bakit? Anya i kasalanan na?
Ewanék tu meeta a kasalanan na a
pamunuan ko diya. Kanya éy ipabal-
bal ko siya, sakay légsiwan ko dén."
23 Pero du tolay, éy pépilitén de san
ti Pilato ta mahigpit, a pinégkagian de
siya ta medegsén, a "Ipako mo siya ta
kudos." Ey éwan nakasuway ti Pilato
ta gustu de.
24 Kanya pinaayunan na side ta
gustu de.

25 I pinaluwas na sana éy tu gustu
de a ti Barabas. Siya tu dati a nipih-
esu de, da linigalig na du tolay, sakay
namunu be. Ey ti Jesus, éy nipetugén
na dide a ipako ta kudos.

Nipako De Ti Jesus Ta Kudos

26 Nadid du sundalu, to péngiange
de ni Jesus ta péngipakoan de, éy
kasambat de i esa a lélake a somdép
ta banuwan. Ti Simon i ngahen na
a taga Sirene. Ey pinilit de siya mi-
nangbékle to kudos a umunonod ni
Jesus.
27 Nadid, éy te meaadu pa a tolay a
inumunonod be ni Jesus. Kaguman
be sa i sénganya a bébe a mégsésangitén
side diya.
28 Ey sinuleg side ni Jesus, a kinagi
na dide, a "Diyanék moy pégsangitan,
sikam a taga Jerusalem a bébe.
Eng'wan, i pagsangitan moy makaa,
éy na bégi moya, sakay anak moy.
29 Da entan moy," kagi na, "te
dumemét a panahun a mahirap. Ey
ta kédemét na, éy kagi du tolay a ma-
suwerte du bébe a baug, a éwan tu
anak a mabulol.
30 Lumalo a lumalo i éya a hirap, a
hanggan umasa du tolay a kayonwan
maka side du buked, monda mate
side maka dén.
31 Entan moy," kagi ni Jesus, "éng
pahirapan de dén nadid tu éwan tu
kasalanan, éy anya wade i gemtén
dia ta esa a panahun dikam a te
kasalanan?"
32 Nadid, to péngiange de ni Jesus a
ipako de, éy niange de be sa i éduwa a
tulisan a bunon de be.
33 Ey kédemét de to lugar a
ngéngahinan de a Bungu, éy nipako de
ti Jesus, sakay du éduwa a tulisan. Tu-
los nitolnék de side ta magtembanga
a tagirilan ni Jesus.
34 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a "Pag-
pasensiyaan mo side, Améng, da éwan
de tukoy tu gemtén de."

Nadid, to péngitolnék de dén du
étélo, éy hinati-hati de tu badu ni
Jesus, a nagpalabunutan side éng ti
ésiya i makaalapa dide.

35 Ey dudu tolay ta éya, éy te taknég
san side to digdig, a mégita. Ey du te
tungkulin a Judeo, éy tinétokso de ti
Jesus. "Entan moy," kagi de, "niligtas
na kan du iba. Ey nadid, éng siya i
tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éy
bakit éwan na iligtas nadid i sarili
na?"
36 Pati du sundalu sa, éy tinétokso de
be siya, a ginewatan de siya ta tuba.
37 "Nay," kagi de, "éng siko a talaga
i haria na Judeo, éy iligtas mo beman
i bégi mua!"
38 Nadid, te pastel to ontok no ku-
dos ni Jesus, a i kinagi naa éy "SAYE I
HARIA NA JUDEO."
39 Nadid, tu tulisan a esa a nipako
de be sa, éy pinégkagian na ti Jesus ta
medukés, a "Bakit," kagi na, "isip ko
siko i tagapagligtasa ta tolay. Iligtas
mo beman i bégi mua, sakay agawén
mo kame be!"
40 Pero tu tulisan a esa, éy
pinégkagian na tu kaguman na, a
"Bakit, maski mate ka, éwan ka bale
umanteng ta Diyos ta langet? Entan
mo," kagi na, "pareho i parusa tama
a étélo,
41 éy tama tu gimet de dikita, da te
kasalanan kita. Pero i kaguman ta a
éye, éy éwan tu kasalanan."
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy kinagi
na ni Jesus, a "Alélahanénék pad, Je-
sus, ta kédemét mo a maghari."
43 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ka-
gin ko diko i katutuhanan, a nadid a
aldew éy kaguman ta ka ta langet."

Tu Kamatayan Ni Jesus

44 Nadid, sapul to tanghali, éy
nagdiklém hanggan to alas tres.
45 Ey nadid, tu kortina a dikél ta
lubuk no Templo, éy bigla a napéknet
a nahati dén.
46 Ey dinumulaw nadid ti Jesus,
a kinagi na, a "Améng, ientarega
ko diko i kaliduwa kuae." Ey to
pégkagi na dén ta éya, éy tulos na dén
nahéngsatan.
47 Nadid, tu kapitan du sundalu,
péketa na ta nanyaria, éy pinuri na i
Diyos, a kinagi na, a "I éye a lélake, éy
éwan siya tu kasalanan a talaga!"

48 Ey du napisan sa a tolay a mégita,
péketa de ta nanyaria, éy nagsoli side
ta bile de a mélungkut a tahod.
49 Ey du dati a kakaguman ni Jesus,
sakay du bébe a kinumuyoyog diya
sapul to kéhektat na ta Galilea, éy édsa
be sa side a nangtan-aw ta nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

50-51 Nadid, te esa a lakay ta
Jerusalem a taga Arimatea ta Hudea.
Mahusay siya a lakay, a siya be i
maguhaya ta kédemét na Diyos a
maghari. Maski mataas be siya a
Judeo, a konsiyal siya, éy éwan siya
inumayun ta gustu a gemtén du
kaguman na ni Jesus.
52 Siya éy inumange ni Pilato a in-
aged na tu bangkay ni Jesus.
53 Ey nadid, éy pineogsad na dén tu
bangkay to kudos, sakay sinaputan
na to manta, sakay nielbéng na to
kuweba a nipaébut de to pader, a
éwan pabi ginamit.
54 I éya a aldew éy disperas. Ta
gabia éy pangilin na Judeo.
55 Ey du bébe a kinumuyoyog ni
Jesus sapul to kéhektat na ta Galilea,
éy kaguman ni Hose to lébéng. Ey
neta de éng kodya i pinéngielbéng dia
diya.
56 Ey nagsoli dén du bébe to bile de,
a tulos nihanda de tu don a mesépot,
a para ipahid de to bangkay ni Jesus.
Ey to kagagabian na éya, éy inumi-
mang san side, ayun ta ugali na kau-
tusan de.

24

To Kébuhay ni Jesus

1 Nadid, to simba dén a amulaldew,
éy inumange du bébe to lébéng, a kébil
de sa tu hinanda de a don a mesépot.
2 Ey kédemét de to kuweba a lébéng,
éy dinemtan de a bukas bale dén, a
negulung dén to digdig tu takléb na a
bito!
3 Ey késdép de to kuweba, éy éwan
bale sa tu bangkay ni Jesus.
4 Nadid, to pégisip-isip de éng anya
i nanyaria, éy bigla a te taknég sa i
éduwa a lélake, a méngislap i badu dia.
5 Ey du bébe, éy inumanteng side,
a dinumukog side. Ey kinagi du
lélake dide, a "Bakit ahayukén moy tu
buhay a tolay ta lubuk na lébéng?
6-7 Ewan moy naala-ala tu kinagi
ni Jesus dikam ta Galilea? I kinagi
na éy kailangan éy tu lélake a gébwat
ta langet, éy metugén kan siya du
medukés a tolay, a tulos ipako de ta
kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo
a aldew. Kanya éwan se siya," kagi du
éduwa, "da nabuhay dén!"
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy
naala-ala de dén tu kinagi ni Jesus
dide ta Galilea.
9 Ey nagsoli dén side, a inumange
side nagbaheta du iba a alagad ta
nanyaria dide to lébéng.
10 Diden ya a bébe, éy ti Maria Mag-
dalena, sakay ti Juana, sakay ti Maria
a ina ni Santiago, sakay du kaguman
de a iba a bébe.
11 Pero du apostol a binahetaan de,
éy akala de éy kabulyan san, kanya
éwan side naniwala du bébe.
12 Pero ti Pedro, éy inumégkat siya
a tulos minaginan siya to lébéng a
inentan. Ey kédemét na to lébéng, éy
niseleg na tu lubuk, éy i neta na sana
sa éy basta tu sapot na. Ey nagsoli
dén siya nadid to bile de, a mégisip-isip
siya éng anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

13 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo
Emaus, a ikaadeyo na ta Jerusalem éy
manga sapulu a kilometro.
14 Ey to péglakad de, éy péguhunan de
i nabaheta de a nanyari.
15 Ey nadid, to péguhon de a éduwa,
éy inabut side ni Jesus a kinumuyog
siya dide a naglakad;
16 pero éwan de natenggi siya.
17 Ey pinakelagipan na side éng
anya i péguhunan dia. Ey hinumintu
side, a mélungkut a tahod i mudet dia.
18 Ey kinagi no esa, a ti Kleopas
i ngahen na, a "Anya gébwat ka ta
Jerusalem, éy éwan mo bale nabaheta
tu nanyari ta éya to esa a aldew?"

19 “Ey anya i nanyaria?” kagi ni
Jesus.
Ey kinagi du éduwa, a “Te lélake a
pinaange se na Diyos, a ti Jesus i
ngahen na, a taga Nasaret. Ey puru-
peta siya,” kagi de. “Ey mahal siya
na Diyos sakay du tolay, da maka-
pangyarian tu pégtoldu na, sakay tu
ginamet na du tolay éy makapang-
yarian pati.
20 Pero du mataas a padi,” kagi de,
“sakay du tagapamahala, éy dinikép
de siya sakay nitugén de ta guber-
nador a nipabuno. Sakay nipako de
siya to kudos.
21 “Pero sikame,” kagi de, “éy inu-
masa kame diya, da akala me a siya
tu mangtubus dikitam a Israel du kal-
aban tam a taga Roma. Pero besa ina.
Da nadid éy ikatélo na dén a aldew
sapul to nipangbuno de.
22 Ey nadid, i pégtakaan mia,” kagi
de, “éy tu nibaheta dikame du kagu-
man me a bébe. Binisita de kan tu
lébéng to gagabi se.
23 Pero éwan kan sa tu bangkay. Ey
to késoli du bébe dikame, éy kinagi de
a pinumeta kan dide i éduwa a anghel,
a kinagi de kan a nabuhay dén siya.
24 Kanya du kaguman me a iba,
éy inange de inentan tu lébéng, éy
dinemtan de ngani a éwan dén tu
lasén, pero éwan de neta ti Jesus.”
25 Nadid, kinagi ni Jesus to éduwa, a
“Ayhay, bakit kulang i isip du tolay!
Bakit mégalanganin kam a méniwala to
nisulat du purupeta to araw!
26 Ewan moy nabati a kailangan a
mate i Cristo ta kona sa, bagu siya
maghari ta mundua?”
27 Nadid, tulos ni Jesus a
néngipaliwanag dide ta étanan a kagi
ta kasulatan na Diyos a tungkul
diya. Nitoldu na dide sapul ta libru
ni Moises, a hanggan ta kasulatan
du purupeta. Pero éwan de pabi
natenggi a ti Jesus siya.
28 Nadid, kéadene du éduwa a alagad
to bariyo a angayan de, éy nagwari-
wari ti Jesus a magtulos.
29 Pero tu éduwa, éy ginipos de siya,
a kinagi de, a “Matidug kitam pa se,
da apon dén.” Kanya tinumulos ti
Jesus dide.
30 Ey to péngan de, éy inalap ni Jesus
tu tinapay, a nagpasalamat ta Diyos.
Sakay pinuseng-puseng na, a niatéd
na du kaguman na a éduwa.
31 Ey nadid, bigla de a natenggi
siya! Pero siya, éy basta linompés ta
harapan dia.
32 “Kanya bale éy nagtaka kita a
nasahat kita tu isip,” kagi de, “to ni-
pagpaliwanag na dikita to péglakad
tam to dilan!”
33 Nadid, éy inumégkat side agad, a
nagsoli side ta Jerusalem. Ey kédemét
de du alagad a napisan sa,
34 éy kinagi du alagad dide, a
“Nabuhay ngani dén tu Panginoon!
A pinumeta dén siya ni Pedro!”
35 Ey “O, ngani,” kagi du éduwa,
“mineta me be dén siya.” Ey tulos
de a nibaheta dide i nanyaria dide to
dilan, a “Bagu me siya natenggi,” kagi
de, “éy to pémuseng na to kanén me a
tinapay.”

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

36 Nadid, to péguhon de pabi ta
éya, éy bigla a te taknég ti Jesus ta
bélog dia, tulos kinagi na dide, a “Ma-
payapa kam dén.”
37 Ey du alagad, éy kinumégtot side
a inumanteng, a akala de éng bélet.
38 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Bakit
méganteng kam? Bakit kulang pabi i
péniwala moya?
39 Entan moy i kamét kua sakay na
tikéd kua, a te talingo dén. Sakén dén
ye. Nay,” kagi na, “kébilanék moy, a
buhayék dén. Ewanék bélet,” kagi na,
“da te bégiék.”
40 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
nipeta na dide tu kamét na sakay na
tikéd na.
41 Ey du alagad, éy basta natilihan
side, a mégisip-isip side éng méniwala,
o éng éwan. Ey nasahat side ta dikél.
Ey nadid kinagi ni Jesus dide, a “Te
ipakan kam diyakén?”
42 Ey inatdinan de to nituno de a
ikan.
43 Ey kinan na to harap de.

44 Ey tulos kinagi na dide, a “Ewan
moy natandaan tu kinagi ko dikam to
éya, a kailangan a matupad i étanan a
nipesulat na Diyos to araw a tungkul
diyakén--i édse ta kautusan ni Moises,
sakay ta libru du purupeta, sakay ta
libru na Manga Kanta.”
45 Ey nadid, tulos ni Jesus a nipali-
wanag dide i kasulatan na Diyos.
46 “Saye tu nisulat du purupeta to
araw,” kagi na, “a kailangan a mate
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
mundua, sakay tulos mabuhay siya a
huway ta ikatélo a aldew.
47 Ey nisulat de be,” kagi ni Jesus, “a
ta pamag-itan no ngahen ni Cristo, éy
mepahayag ta Jerusalem, a hanggan
ta étanan a mundu, a pagpasensiyaan
na Diyos i maski ti ésiya a tolay, éng
magsisi siya, a ibutan na i kasalanan
na.
48 Ey sikam i magpatunaya ta
étanan a éya a nanyari.
49 Ey sakén a mismo,” kagi ni Je-
sus du alagad na, “éy paangen ko
dikam tu Banal a Espiritu a nipan-
gako dikam Nama ko. Pero maguhay
kam pa ta Jerusalemae, a hanggan
padibién ko dén siya dikam, da siya
i mangatéda dikam ta kapangyarian
moy a gébwat ta langet.”

Inumontok Siya Ta Langet

50 Nadid, éy niange ni Jesus du ala-
gad na ta luwas na banuwan, a hang-
gan ta Betania. Ey ta éya, éy niontok
na tu kamét na, a nipanalangin na
side.
51 Ey pénalangin na pabi, éy inu-
madeyo siya dide, a inumontok dén
ta langet.
52 Ey du alagad, éy nagpagsoli dén
side ta Jerusalem, a mésahat dén side
diya.
53 Ey ta éya, éy kéya side a palagi
to Templo, a mégpépasalamatén side ta
Diyos.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Juan

Tu Mégkagi Ta Kagi Na Diyos

1 To araw, bagu nilalang i mundua
éy édsa dén tu ngéngahinan de a kagi na
Diyos. Kaguman siya na Diyos, sakay
pati éy Diyos ngani dén siya.
2 Sapul to sapul éy édse siya ta
Diyos.
3 Pinaglalang siya na Diyos ta
étanan. Maski anya a nilalang, éy siya
i naglalanga.
4 Nadid, siya a ngéngahinan de a
kagi na Diyos, éy saya i kégébwatan
na buhay tama. Sakay siya i nagpali-
wanag ta isip na tolay.
5 I Demlag na Diyos, éy padem-
lagén na i diklém. I diklém éy éwan
makadaig ta Demlag na Diyos.
6 Nadid, te lélake a inutusan na
Diyos, a ti Juan i ngahen naa.
7 Pinaange na ti Juan du to-
lay, a monda ipahayag na dide i
ngéngahinan tam a Demlag, monda
maniwala side diya a étanan.
8 Bakén a ti Juan i Demlag; éng'wan,
i tungkulin naa éy ipahayag na du
tolay i Demlag.
9 I tunay a Demlag éy ti Jesu Cristo
a dinumibi ta mundua a magpali-
wanag ta isip na tolay.
10 Nadid, nilalang ni Jesus i
mundua. Pero to pégiyan na ta
mundua, éy éwan siya tukoy na tolay,
maski siya i naglalanga dide.
11 Inumange siya to sarili na a
banuwan, pero du kabébayan na a
Judeo, éy éwan de siya tinanggap.
12 Pero du nananggap diya, a
méniwala side diya a talaga, éy
ginimet na side a maging anak side
na Diyos.
13 Ey pakodyan de a naging anak na
Diyos? Nienak wade side a huway na
bébe, ayun ta plano na tolay? Ewan!
Da Diyos ngani dén i Ama dia.
14 Kanya nadid, tu ngéngahinan de
a kagi na Diyos, éy naging tolay siya
a négiyan dikame. Siya éy ti Je-
sus. Ey mebait siya, a katutuhanan
i kagi naa. Ey sikame éy neta me i
pagkadiyos na. I pagkadiyos na éy
makapangyarian, da siya i isi-isesa a
anak na Diyos.
15 Nipahayag siya ni Juan, a kinagi
na du tolay, a "Siya ya tu kinagi ko
dikam to éya, a te dumemét se a
lélake a ménegipo diyakén a kalewas
ko. Mataas siya diyakén," kagi ni
Juan, "da baguék nienak, éy buhay
dén siya."
16 Nadid, da mahal na kitam a
tahod, éy mebait siya dikitam a
palagi, a kagbian na kitam.
17 To araw éy inatdinan ni Moises
du tolay ta utus na Diyos. Pero nadid
éy inatdinan kitam ni Jesu Cristo ta
kagbi na Diyos, sakay nipaliwanag
na dikitam i katutuhanan.
18 Ewan tu naketa ta Diyos, maski
nikésiya. Basta tu anak na a isi-isesa,
a kaguman Nama na a Diyos, éy siya i
nagpahayaga diya.

Tu Katungkulan Ni Juan

19 Nadid ti Juan, éy nagbinyag siya
du tolay ta Betania. Ey du tagapama-
hala a Judeo ta Jerusalem, éy kinagi
de du padi, a "Ange moy pakelagipan
ti Juan éng ti ésiya siya, éng siya i
tagapagligtas ta tolay."
20 Ey nagtapat ti Juan dide. "Besa a
sakén i tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas," kagi na.
21 "Ey nadid." kagi de, "éng éwan
siko i tagapagligtas, éy ti ésiya ka? Ti
Elias ka?" Ey "Ewan," kagi ni Juan.
"Ey siguru siko i mahalaga a puru-
petana Diyos?" Ey "Ewan be," kagi
na.
22 "Ey ti ésiya ka," kagi de. "Kagin
pad dén, a monda te ikagi kame du
nagpaange se dikame diko. Anya ka,
da mégtoldu ka ta kona sa?"
23 Nadid, kinagi ni Juan, éy "Ewan
moy naala-ala tu nihula ni Purupeta
Isaya to araw? I nihula na, éy te

dumemét kan a lélake a magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi na kan du tolay, a dapat husayén de i péglakaden na Panginoon. Ey nadid, sakén i éya a lélake a nihula na."
24 Nadid du Pariseyo, éy side i nagutusa dide a inumange ni Juan a nagpakelagip.
25 Ey kinagi de ni Juan, éy "Nadid, éng besa ka tu tagapagligtas, éng besa ka be a ti Elias, sakay besa ka tu purupera na Diyos, éy bakit mégbinyag ka ta tolay?"
26 "Sakén" kagi ni Juan, "éy binyagen ko i tolay ta dinom. Pero te lélake a esa ta éye a éwan moy tukoy.
27 Siya, maski ménegipo diyakén a dumemét, éng iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén."
28 I éya éy nanyari ta Betania, ta dibilew na Hordan.

Tu Bilang Tupa Na Diyos

29 Nadid, to kagagabian na éya, éy neta ni Juan ti Jesus a tamo diya. Péketa na diya, éy kinagi na du tolay sa, a "Entan moy, siya ina i bilang tupa na Diyos. Siya i magibuta ta kasalanan na tolay ta mundua.
30 Siya ina tu kinagi ko dikam to éya a te dumemét se a lélake a ménegipo diyakén a kalewas ko. Mataas siya diyakén, da baguék nienak, éy buhay dén siya.
31 Maski sakén," kagi ni Juan, "to ditol éy éwan ko be tukoy éng ti ésiya i tagapagligtas. Pero i tungkulin ko éy binyagen ko i tolay ta dinom a monda mepahayag dén siya ta Israel."
32-33 Nadid, nipahayag ni Juan ti Jesus a huway ta kona se: "Bagu ko napospusan éng ti ésiya siya," kagi na, "éy inutusanék na Diyos a magbinyag ta tolay. Sakay pati, éy kinagi na Diyos diyakén a meta ko i Espiritu na a dumibi to esa a lélake a tulos na umapon diya. Ey kinagi be na Diyos diyakén a siya éy binyagen na du tolay ta Banal a Espiritu." "Nadid," kagi ni Juan, "to esa a aldew éy nanyari tu kinagi na Diyos diyakén, a mineta ko i Espiritu na Diyos a dinumibi a gébwat ta langet a koman i dagalan. Ey tulos na inumapon ni Jesus.
34 Ey nadid," kagi ni Juan, "da mineta ko dén i éya éy sakén dén i magpatunaya dikam a siya ya a talaga i isi-isesa a anak na Diyos."

Du Neditol a Alagad Ni Jesus

35 Nadid, to kagagabian na éya, éy kaguman man dén ni Juan tu éduwa a alagad na.
36 Ey to péketa de ni Jesus a sumalegéd, éy kinagi ni Juan du éduwa, a "Entan moy, siya ina i bilang tupa na Diyos!"
37 Ey tu éduwa a alagad ni Juan, pékabati de ta éya, éy tinumagubet side ni Jesus.
38 Ey ti Jesus, to késuleg na éy neta na side a tumétagubet diya. Ey kinagi na dide, a "Anya i gustu moya?" Ey "Maistu," kagi de, "ahe i tulusan mua?"
39 "Ey kumuyog kam," kagi na, "éy meta moy." Kanya kinumuyog side ni Jesus, a mineta de tu tinulusan na a bile. Ey tinumulos be sa side, da apapon dén.
40 Nadid, tu ngahen na esa dide éy ti Andres a wadi ni Simon Pedro.
41 Kanya ti Andres, éy inuwet na agad teka na, a kinagi na diya a "Kadon dén, mineta me dén tu Cristo." (Séya i pégngahen du Judeo to lélake a éuhayén de a tiniyak kan na Diyos a tagapagligtas dide.)
42 Nadid, tulos niange ni Andres tu aka na ni Jesus. Ey péketa ni Jesus diya, éy kinagi na, a "Ti Simon ka kan, a anak ni Juan. Pero sapul nadid, i pégngahen mia diko éy Kepas." (I kahulugen na éya, éy Pedro, sakay i kahulugen na a esa éy bito.)
43 Nadid, to kagagabian na éya éy naisipan dén ni Jesus a umange ta Galilea. Ey to péglakad na éy neta na ti Pelip. Ey kinagi na diya, a "Kumuyoyog ka diyakén a maging alagad ko."
44 Ti Pelip éy taga Betsayda. Siya be ya i banuwana de Andres a patwade.

45 Nadid ti Pelip, éy inange na ti
Natanel, a kinagi na diya, a "Natanel,
natandaan mo tu hinulaan du puru-
peta sakay ti Moises to pénulat na ta
utus na Diyos, a te tagapagligtas kan
a dumemét dikitam? Mineta me dén
siya a talaga! Ti Jesus," kagi na, "i
ngahen na, a anak ni Hose a taga
Nasaret."
46 "Ataay," kagi ni Natanel, "te
mégébwat bale be a mahusay a
lélake ta éya a kétihék a banuwan na
Nasaret?" "O," kagi ni Pelip; "kadon,
angen ta entan."
47 Nadid, péketa ni Jesus ni Natanel
a gébék diya, éy kinagi na du édsa sa,
a "Entan moy, i lélake a ina éy tunay a
Judeo, a matapat siya."
48 Ey ti Natanel, pékabati na ta éya,
éy kinagi na ni Jesus, a "Ta aheék mo
a napospusan?" "Bagu ka inange ni
Pelip," kagi ni Jesus, "éy neta ta ka dén
a te salendum to kayo."
49 "Mégtakaék," kagi ni Natanel.
"Méniwalaék dén a siko ngani dén i isi-
isesa a anak na Diyos! Siko i hari mia
ta Israel a talaga!"
50 "Kanya ka wade san naniwala
diyakén," kagi ni Jesus, "éy dahilan to
kinagi ko diko a neta ta ka dén a te
salendum to kayo. Pero meta mo i
lalo a kataka-taka ta esa a aldew.
51 Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"meta moy i langet a bumukas a tulos
du anghel a dumibi diyakén, sakay
meta moy be side a umontok a gébwat
diyakén. Sakén i lélake a gébwat ta
langet."

2

Tu Kasal Ta Kana

1 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy
te kasal ta Bariyo Kana ta Galilea. Ey
édsa sa tu ina ni Jesus.
2 Ey kéya be sa ti Jesus sakay du
alagad na, a kinombida sa side.
3 Nadid, to pégkasayaan de pabi, éy
naubus dén tu alak. Ey kinagi no ina
ni Jesus diya, a "Naubus dén tu alak."
4 "Diyanék mo utusan, Inéng," kagi
na. "Ewan pabi oras a ipeta ko i
kapangyarian ko."
5 Nadid, kinagi no ina na du bataan
sa, a "Sundin moy i maski anya a kagi
na dikam."
6 Nadid, te éném sa a tapayan a
méglasén side ta manga téglélima a
baldi. Side ya i hinanda du Judeo a
pagugisan, ayun ta rilihiyon de.
7 Ey kinagi ni Jesus du bataan sa,
a "Putatén moy side ta dinom." Ey
pinutat de side.
8 Nadid, kinagi ni Jesus dide,
a "Nay, isalduk moy i sénganya,
a kébilén moy ta namamahala ta
kasalae." Ey sinunud de tu kinagi ni
Jesus dide.
9 Nadid, tu namamahala to kasal,
éy kinenaman na tu dimom, éy alak
bale dén. Ey éwan na be tukoy éng
ahe i gébwata na éya a alak. Basta
du bataan a nagsalduk i nakapos-
pusa. Kanya tu namamahala, éy din-
ulawan na tu lélake a kékasalén,
10 a kinagi na diya, a "Bakit, isip
ko ugali na tolay a iditol de pa a
ipenom du kombidadu de tu mema-
hal a kalase a alak? Nadid, bagay
nakainom dén side, éy iluwas na dide
tu alak a mehina. Pero siko éwan, da
nadid mo san iluwas tu memahal a
alak!"
11 I éya a ginimet ni Jesus ta Kana,
éy sáya i purumeru a gimet na a
makataka-taka. Nagpatunay siya du
tolay ta éya ta pagkadiyos na. Ey du
alagad na, éy naniwala dén side a siya
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas du
Judeo.
12 Nadid, kétapos na éya, éy inu-
mange de Jesus ta Kapernaum. Kagu-
man na tena na, sakay du tétotop na
sakay du alagad na. Ey tinumulos sa
side ta sénganya a aldew.

Tu Ginamet Ni Jesus Ta Templo

13 Nadid, kédemét na piyesta na
Judeo, éy inumange ti Jesus ta
Jerusalem. I ngahen na éya a piyesta
éy Piyesta na Ala-ala.
14 Kédemét na ta Jerusalem, éy
sinomdép siya ta Templo. Ey to
késdép na, éy neta na sa i tolay a
mégtinda-tinda, a iyébugtong de i baka

sakay tupa sakay palapati. Sakay neta na be sa du mégpalit ta kuhata.
15 Ey naglubid ti Jesus ta pégyabat na, a tulos na side a étanan a nitabuy ta luwas na Templo. Pati du tupa sakay baka éy nitabuy na be side. Sakay du lamesa du mégpalit ta kuhata, éy binalibaleksad na side a tulos nesapwah dén tu kuhata de.
16 Sakay kinagi na du méngibugtong ta palapati, a "Nay, paluwasén moy se side. Bakit, gemtém moy beman a palengke i Bileae Nama ko?"
17 Nadid, du alagad ni Jesus, péketa de ta éya, éy naala-ala de tu nisulat ni Dabid to araw, a i kagustuan na kana ta Bile na Diyos, éy saya i kaanyaan na kan.
18 Nadid, du mataas a Judeo, éy inumange side ni Jesus a kinagi de, a "Anya i ipeta mo dikame a katakataka, monda meta me éng te kapangyarian ka a nagpaibut du tolay ta Templo?"
19 "Hukatén moy i Templua," kagi na, "éy pataknégén ko a huway ta ételo san a aldew."
20 Ey "Areh!" kagi du Judeo. "Du neditol a nagpataknég ta Templua, éy épat a pulu éy ta éném a taon a nagtarabaho side! Ey siko, isip mo beman éy mapataknég mo san ta ételo san a aldew?"
21 Ewan tukoy du Judeo a nihalimbawa san ni Jesus dide tu Templo. Pero bégi na san i kinagi naa dide.
22 Nadid, to nikébuhay ni Jesus to ikatélo a aldew, éy nala-ala dén du alagad na tu kinagi na a éya. Ey naniwala side diya, sakay naniwala be side ta kasulatan na Diyos.

23 Nadid, to Piyesta na Ala-ala, éy meadu ta Jerusalem a naniwala ni Jesus, a siya i tagapagligtas dide, da neta de i ginimigimet na a katakataka.
24 Pero ti Jesus, éy éwan siya nagkatiwala dide, da tukoy na dén side a étanan.
25 Ewan siya tu kailangan ta magbaheta ta ugali na tolay diya, da tukoy na dén i isip na tolay a maski ti ésiya.

3

Ti Jesus Sakay Tu Te Tungkulin a Lakay

1 Nadid, te esa a lakay a namamahala du Judeo, a ti Nikodemo i ngahen na. Sakup siya na rilihiyon a ngéngahinan de a Pariseyo.
2 To esa a kélép, éy inumange siya ni Jesus a nékiohon. "Maistu," kagi na, "napospusan me a maistu ka a gébwat ta Diyos, da éwan ka makagimet ta gégemtén mua a memahal éng éwan édse diko i Diyos."
3 Ey kinagi nadid ni Jesus to lakay, a "Tandaan mo: éng éwan ienak i tolay a huway, éy éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na Diyos."
4 "Ey kodya i péngienaka ta matanda dén a tolay a huway?" kagi ni Nikodemo. "Makasdép wade siya ta tiyana nena na a monda ienak a huway?"
5 "Tandaan mo," kagi ni Jesus, "éng éwan ienak i tolay ta dinom sakay ta Espiritu na Diyos, éy éwan siya makasdép ta kaharian na Diyos.
6 Tu ienak ta tolay, éy meaheg ta tolay, sakay tu ienak ta Espiritu na Diyos, éy meaheg ta Diyos.
7 Diyan ka mégtaka to kinagi ko diko a kailangan a ienak i tolay a huway.
8 Mara i pahés, éy mabati mo, pero éwan mo tukoy i kégébwatan na sakay ta angayan na, da méglebut siya ta maski ahe. Nadid, éy kona be sa i tolay a ienak ta Espiritu na Diyos, a éwan mo be tukoy éng kodya."
9 Ey kinagi ni Nikodemo, a "Kodya a manyari i éya?"
10 Ey "Anya," kagi ni Jesus, "isip ko matalinung ka a maistu ta Israel, pero éwan mo beman tukoy tu kinagi ko?
11 Tandaan mo; tu napospusan me sakay tu mineta me, éy ibaheta me dikam a talaga. Pero sikam, éy éwan kam méniwala ta kagi mia.
12 Nadid, éng éwan kam méniwala to kinagi ko dikam tungkul ta munduae, éy pakodyan moy a maniwala éng

ibaheta ko dikam i manyaria tungkul
ta langet?
13 Entan mo, éwan tu tolay ta
mundua a maski ti ésiya a gébwat
ta langet, éng éwan sakén san a
ngéngahinan de a lélake a gébwat ta
langet."
14 Mara ti Moises to araw, to pégiyan
de ta ilang a lugar, éy nagimet siya ta
ulag a tanso, a niekpét na to kayo a te
tolnék. Nadid, éy kona be sa i lélake a
gébwat ta langet, a iekpét de be siya ta
te tolnék a kayo,
15 a monda maski ti ésiya a tolay
a méniwala diya, éy mabuhay siya a
éwan tu katapusan.
16 Mahal na Diyos a tahod i tolay
ta mundua. Kanya pinaange na se tu
anak na a isesa, monda maski ti ésiya
i maniwalaa diya, éy éwan mate, éng
éwan mabuhay a éwan tu katapusan.
17 Ewan pinaange na Diyos tu anak
na ta mundua a maghukum ta tolay,
éng'wan magligtas ta tolay.
18 Kanya nadid, maski ti ésiya a
méniwala ta anak na Diyos, éy éwan
siya hukumén na Diyos. Pero tu
éwan méniwala éy mahukum dén, da
éwan side méniwala ta isesa a anak na
Diyos, a ti Jesu Cristo.
19 Nadid, inumange dén ta mundua
i Demlag a ti Jesu Cristo. Pero inide-
lan siya du tolay. Gustu du tolay i
diklém kesira ta demlag, da medukés
i gimet dia. Kanya hukumén side na
Diyos.
20 Dahilan i maski ti ésiya a mégimet
ta medukés, éy sala de i demlag.
Umadeyo side ta demlag da gustu de
éwan meta i gimet de a medukés.
21 Pero side a te gimet ta tama,
éy umadene side ta Demlag, monda
meta dén i gimet de, a ayun ta kalu-
uben na Diyos.

Ti Jesus Sakay Ti Juan

22 Nadid, kétapos na éya, éy inu-
mange de Jesus sakay du alagad na
ta Hudea. Négiyan sa side ta esa a
panahun, a nagbinyag side ta tolay.
23-24 I éya a panahun, éy panahun
pabi ni Juan a mégbinyag, da éwan
de pabi nipihesu. Ey édsa nadid ti
Juan ta Enon, a mégbébinyagén sa
siya du tolay, da meadu sa i dinom
(adene i Enon ta Salim). Ey meadu i
duméduluq sa diya a nipabinyag.
25 Nadid, du alagad ni Juan sakay
tu esa a Judeo, éy négpasuway side
tungkul ta pégbinyag ni Juan sakay ta
pégbinyag ni Jesus.
26 Kanya inumange side ni Juan,
a kinagi de diya, a "Maistu, anya tu
kaguman mo a lélake to éya ta di-
belew na Hordan, siya a nipahayag
mo? Mégbébinyagén kan dén siya na-
did ta tolay, éy meadu kan be diya a
duméduluq. Bakit?"
27 "Ewan," kagi ni Juan du alagad
na. "Tama tu gimet na. Tandaan moy,
maski ti ésiya a te kapangyarian, éy
Diyos i méngatéda diya.
28 Ewan moy naala-ala tu kinagi
ko dikam? Tu kinagi ko, éy besa a
sakén i tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas, éng'wan, inutusanék san na Diyos
a mégdetol diya, a paghandaén ko du
tolay ta demtan na.
29 Mara tu bébe a kasalén," kagi ni
Juan, "ti ésiya i te kooa sa, tu lélake
a mangasawa o tu bukabli na? Tu
lélake a mangasawa, siya i te koo to
bébe. Tu bukabli na, éy masaya siya
éng meta na side a nagagum dén. Na-
did, kona be sa sakén," kagi ni Juan.
"Masayaék be éng meta ko du tolay a
umange ni Jesus.
30 Ti Jesus, éy maging tanyag siya
a éwan tu katapusan. Pero sakén, éy
malipas be san i kétanyag kua." Saya
tu kinagi ni Juan du alagad na.

Tu Gébwat Ta Langet

31 Siya a gébwat ta langet, éy siya
i mataasa. Siya a édse ta mundua,
éy mégtoldu siya ta tungkul ta édse ta
mundua, da sé' san ya i kinatobuan
na a lugar. Ti Jesus a gébwat ta langet,
éy siya i mataasa.
32 Mégbaheta siya ta neta na éy ta
nabati na, pero éwan méniwala du to-
lay ta kagi naa.

33 Pero side a méniwala a talaga ta
kagi ni Jesus, éy side i mégpatunaya a
katutuhanan i Diyos.
34 Tu pinaange se na Diyos a ti
Jesus, éy siya i mégkagia ta kagi na
Diyos, da inatdinan siya na Diyos ta
Espiritu na.
35 Mahal na Diyos tu anak na a Je-
sus, a inatdinan na siya ta étanan, a
siya dén i te kapangyarian.
36 Nadid, maski ti ésiya a méniwala
ta anak na Diyos, éy mabuhay siya
a éwan tu katapusan. Pero side a
éwan sumunud to anak na, éy éwan de
kamtan i buhay a éwan tu katapusan,
éng'wan, basta manatili dide i parusa
na Diyos.

4

Ti Jesus Sakay Tu Bébe a Samaritano

1 Nadid, du Pariseyo éy nabaheta
de a bébinyagen kan ni Jesus i mas
meadu a tolay kesira ni Juan. Sakay
nabaheta de be a te mas meadu kan
a tolay a nipasakup diya, kesira ni
Juan.
2 Pero éwan ti Jesus a mismo i
mégbinyaga du tolay, éng'wan du ala-
gad na san.
3 Kanya ti Jesus, pékabaheta na ta
éya, éy gininanan na i Hudea a nagsoli
siya ta Galilea.
4 Ey to péglakad na, éy dinumiman
pa siya ta Samaria.
5 Ey to péglakad de ta éya éy dinu-
memét side ta banuwan na Sikar.
Adene i Sikar to luta a niatéd ni
Hakob to anak na a Hose to araw.
6 Ey édsa be sa tu medisalad a bal-
ong a kinotkotan kan ni Hakob to
araw. Kédemét sa de Jesus, éy tang-
hali dén tu bilag. Ey inumeknud sa
siya a inumimang, da napagel.
7-8 Du alagad na, éy tinumulos side
ta banuwan a mamugtong ta kanén
de.
Ey, kéimang ni Jesus to bal-ong, éy
te dinumemét sa a Samaritano a bébe
a sumagéb. Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Penuménék mo."
9 Tu bébe, pékabati na a mékiohon ti
Jesus diya, éy nagtaka, da du Judeo,
éy idel de a mékiohon du Samari-
tano. "Bakit," kagi na, "mékienom
ka diyakén éy Judeo ka, éy sakén éy
Samaritanoék?"
10 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng
tukoy mo i iatéda na Diyos ta tolay,
sakay éng tukoy mo be i mékienuma
diko, éy siko maka i mékienuma
diyakén. Ey atdinan ta ka maka dén
ta dinom a makabuhay."
11 "Ey ahe i pangalapan mua ta di-
nom a makabuhay?" kinagi no bébe.
"Ewan ka be tu pégsalduk, éy medis-
alad pati i balo-ongae.
12 Tu apo tam a Hakob," kagi na,
"éy saye i enuman naa, pati du anak
na sakay du baka na to araw. Saye
i niatéd naa dikitam a dinom. Anya,
isip mo mataas ka diya, a mahusay tu
dinom mo ta dinumae?"
13 Ey kinagi ni Jesus, a "Du uminom
ta dinom ta bal-ongae, éy mégeplék
side a huway.
14 Pero tu iatéd ko a dinom, éy saya i
buhay a éwan tu katapusan. Ey maski
ti ésiya i uminom ta éya, éy éwan siya
mageplék a huway, maski nikésiya, da
édse diya a palagi, a koman i bukal a
éwan katian."
15 "Ey atdinanék pad ta kona sa a
dinom," kagi no bébe, "monda éwanék
mageplék a huway, monda éwanék tu
kailangan a sumagéb."
16 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "ikad mo
dén a angen mo tu asawa mo, a soli
kam se agad."
17 "Ey éwanék tu asawa," kinagi no
bébe. "Ah," kagi ni Jesus, "katu-
tuhanan a talaga tu kagi mo.
18 Da lima dén tu inasawa mo a
lélake. Sakay pati tu mékiagum diko
nadid, éy besa a asawa mo."
19 "Anin," kagi no bébe, "purupeta
ka bale!
20 Anya wade, Amay; i pégsambaan
du apo me ta Diyos to éya, éy ta buki-
dae. Pero sikam a Judeo, éy kagi
moy a ta Jerusalem kan san i tama a
pégsambaan tam ta Diyos?"
21 "Ewan, Anéng," kinagi ni Jesus.
"Tandaan mo, dumemét i oras a éwan
sumésamba i tolay ta Diyos ta buki-

dae. Pati ta Jerusalem, éy éwan de sa
sésambaén.
22 Sikam a Samaritano, éy éwan
moy tukoy i sésambaan moy. Pero
sikame a Judeo, éy tukoy me i
sésambaan me, da tu tagapagligtas ta
tolay, éy Judeo siya.
23 Ey nadid," kagi ni Jesus, "dinu-
memét dén i oras a késamba na tolay
ta Diyos ta katutuhanan ta isip dia,
side a tunay a méniwala diya. Gustu
na Diyos éy sambaén siya na tolay ta
kona sa.
24 I Diyos éy Espiritu, éwan siya tu
bégi. Ey side a sumamba ta Diyos,
éy kailangan éy sambaén de siya ta
katutuhanan ta isip dia."
25 Nadid, kinagi no bébe, a "Tukoy
ko a ta esa a panahun, éy dumemét
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
tolay, siya a ngéngahinan de a Cristo.
Ey ta kédemét na, éy ipaliwanag na
kan dikitam i étanan."
26 "Ey sakén a mégkagi diko." kagi ni
Jesus, "éy sakén ngani dén ye."
27 Nadid, dinumemét du alagad ni
Jesus a gébwat ta banuwan. Ey dinem-
tan de siya a mégkagi to bébe. Ey
nagtaka side da mékiohon siya ta bébe.
Pero mésanike side a mégpakelagip éng
anya i éuhunén dia.
28 Ey nadid, basta pinabayan
no bébe tu iyésagéb na, a nag-
soli ta banuwan. Ey kédemét na
ta banuwan, éy nibaheta na du
kabébayan na ti Jesus, a kinagi na, a
29 "Kamon, ipeta ko dikam i lélake
yae a mineta ko. Siya i nakatukuya ta
étanan a ginamet ko sapul to kékétihék
ko! Siguru siya i Cristo a tagapaglig-
tas dikitam!"
30 Nadid, pékabaheta du tolay to ki-
nagi no bébe, éy linumwas side a
étanan a angen de entan ti Jesus.
31 Samantala du alagad ni Jesus, éy
inakit de siya a méngan.
32 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "da te
kanénék dén a éwan moy tukoy."
33 Pékabati du alagad ta éya, éy
négpakipakelagip side a kinagi de, a
"Anya wade, te namakan wade diya
to édse tam ta banuwan?"
34 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "i kanén
kua, éy tupadén ko i kaluuben na
nagpaangea se diyakén, a tapusén ko
i patarabaho na diyakén.
35 Kagi moy a épat pabi a bulan
bagu panahun na gapasan. Pero
éwan," kagi ni Jesus. "Entan moy, éwan
moy meta a handa dén nadid i arad-
uan yae a gapasén moy? Didi tolay ya
a tamo dikitam, éy side ya i gapasén
moya.
36 Entan moy, maski ti ésiya a mag-
apas ta tolay a iange diyakén, éy atdi-
nan ko siya ta gantimpala na. Sakay
du ginapas na a tolay, éy abutén de
i buhay a éwan tu katapusan. Nadid,
tu méngimula ta kagi na Diyos ta isip
na tolay, sakay tu mégapas, éy pareho
side a masahat.
37 Nadid éy katutuhanan tu kékagin
na tolay, a mégmula kan tu esa, pero
besa kan tu mégapas,
38 da inutusan ta kam," kagi ni Je-
sus, "a mégapas ta éwan moy nimula.
Mara, i kahulugen na éya éy iba du
néngibaheta ta kagi na Diyos ta to-
lay, pero sikam i méngiangea ta tolay
diyakén."
39 Nadid, te meadu a Samaritano
ta éya a nániwala ni Jesus, dahil to ki-
nagi no bébe dide, a "Natukuyan na i
étanan a ginamet ko sapul to kékétihék
ko."
40 Kanya nékiohon du Samaritano
ni Jesus a tumulos siya ta banuwan
de. Ey négiyan sa siya ta éduwa a
aldew.
41 Ey lalo a meadu i naniwala, da
nabati de tu pégtoldu na.
42 Ey kinagi du Samaritano to bébe,
a "Naniwala kame to purumeru dahil
to kinagi mo. Pero nadid méniwala
kame dén a talaga da nabati me be
dén tu pégtoldu na. Tukoy me nadid
a talaga ngani a siya i tagapagligtasa
ta tolay ta mundua."

Tu Anak a Méladu

43 Nadid, kélipas na éduwa a aldew,
éy hinumektat de Jesus, a tamo side
ta Galilea.

44 Kinagi ni Jesus a éwan iyégalang
du tolay tu purupeta éng kabébayan
de.
45 Nadid, kédemét de Jesus ta
Galilea, éy tinanggap siya du tolay
sa. Kanya tinaggap de, éy natandaan
de tu ginégimet na ta Jerusalem to
piyesta, da namiyesta be sa du tolay
a taga Galilea.
46 Ey sinumoli ti Jesus ta Kana. Saya
i banuwan a pinagemtan na ta dinom
a alak.
Nadid, te lélake sa a te tungkulin a
gébwat ta Kapernaum. Tu anak na ta
éya éy méladu.
47 Pékabaheta no lélake a dinumemét
sa ti Jesus, éy inumange sa a nékiohon
diya. Gustu na a umange ti Jesus to
bile de a manggamot to anak na a
adene dén a mate.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ewan
kam méniwala a talaga, éng éwan moy
pa meta i kataka-taka a gimet."
49 Ey kinagi no te tungkulin, a "Ku-
muyog ka pad pa diyakén, Maistu,
bagu mate tu anak ko."
50 Ey kinagi ni Jesus diya, "Ikad mo
dén, mabuhay san ya tu anak mo."
Pékabati no te tungkulin ta éya, éy
naniwala siya to kagi ni Jesus, a tulos
na dén a naglakad.
51 Ey to péglakad na pabi a tamo to
bile de, éy sinambat siya du utusan
na, a kinagi de diya, a "Mahusay dén
tu anak mo!"
52 Ey pinakelagipan na side éng
nikésiya siya nagsapul a naghusay. Ey
kinagi de a "To apon se a ala una, éy
naibut tu palang na."
53 Ey naala-ala na dén a sé' bale ya i
orasa no pégkagi ni Jesus, a mabuhay
tu anak na. Ey naniwala side a
métatena ni Jesus.
54 Nadid, saya tu ikaduwa a gimet
ni Jesus a makataka-taka sapul to
kédemét na ta Galilea a gébwat ta
Hudea.

5

Tu Pégpahusay Na To Lakay a Méladu

1 Nadid, kétapos na éya, éy inu-
mange ti Jesus ta Jerusalem, a
mamiyesta.
2 Nadid, te diposito na dinom ta
Jerusalem. I édsean na éy adene ta
pintuan na banuwan a sésdépan na
tupa. I pégngahen na Judeo ta dinuma
a éya éy Betesda. Ey to digdig no
dinom éy te lima a bile.
3 Saya i édseana du te ladu a to-
lay a meadu. Te buhék, te pile,
sakay te lumpu. Mégéuhayén side ta
ipaglimet-limet no dinom.
4 Dahilan éng mensan éy te anghel
kan a dumibi to dinom a tulos
na a maglimet-limet to dinom, éy
maghusay kan tu meditol a tolay a
lumogbut, maski anya i saket na.
5 Nadid, te lélake ta éya, a te ladu ta
étélo dén a pulu a taon éy ta walu.
6 Ey neta siya ni Jesus, éy tukoy
na a nale dén siya a te katidug ta
éya. Ey kinagi na diya, a "Gustu mo a
maghusay ka?"
7 Ey "O," kagi no lélake, "pero
éwan ko kaya, da éwan tu méngégkat
diyakén a méngilogbut ta dinomae
éng maglimet-limet. Da pinuhubaan
ko dén, éy keditulanék be san du
kaguman ko."
8 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "umégkat
ka dén a méglakad ka dén, a kébilén mo
dén i abék mua."
9 Ey pékabati no lélake ta éya, éy bigla
siya a naghusay. Ey inalap na tu abék
na, a néglakad dén.
Nadid, i éya a aldew, éy sabadu (I
sabadu, éy pangilin na Judeo.)
10 Kanya du te tungkulin a Judeo,
péketa de to lélake a naghusay, éy
pinaginglan de siya, a "Bakit kakébil
mo i abék mua?" kagi de. "Isip
ko pangilin nadid. Labag ta batas i
mégkébil ta aldew a pangilin."
11 "Tu lélake a nagpahusay diyakén,"
kagi na, "éy inutusanék na a
méglakadék, a kébilén ko dén i abék
kuae; kanya kinébil ko dén."
12 "Ey ti ésiya i nagutusa diko a
méglakad ka dén a kébilén mo i abék
mua?" kagi de.

13 “Ewan ko tukoy,” kagi no lélake.
Kanya éwan na tukoy éng ti ésiya i
nagpahusay diya, éy hinumektat dén
ti Jesus, da meaadu i tolay ta éya.
14 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni
Jesus ta Templo tu lélake a ginamot
na. Ey kinagi na diya, a “Entan mo,
mahusay ka dén. Nadid éy ibutan mo
dén i kasalanan mo, monda éwan ka
demtan na mas mahirap pa to saket
mo.”
15 Nadid tu lélake, éy inumange siya
du te tungkulin a Judeo, a kinagi na a
ti Jesus i nagpahusaya diya.
16 Nadid, saya i katuwirana du
Judeo a mékialam ni Jesus, da
pinahusay na tu lélake to pangilin.
17 Pero i katuwirana ni Jesus dide,
éy “Tama ko a Diyos éy mégtarabaho
a palagi, maski pangilin; éy sakén éy
konaék be sa.”
18 Nadid, pékabati sa du te
tungkulin a Judeo, éy lalo dén a gustu
de a bunon ti Jesus. Naiyamut side
diya da nilabag na tu ugali de tungkul
ta pangilin. Sakay naiyamut be side
to kinagi na, a Diyos i ama naa.
I kahulugina na éya éy kagi na éy
kapareho siya na Diyos.

Tu Kapangyarian No Anak Na Diyos

19 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a
“Tandaan moy ye: i tarabaho ko, éy
éwan ta isip kua, éng'wan ahigén ko i
tarabaho Nama ko. Dahilan i gimet
Nama ko, éy sé' be ya i gimet kua,
sakén a anak na.
20 Gustuék Nama ko. Kanya nipali-
wanag na diyakén i étanan a gimet na.
Ey ipaliwanag na pa diyakén i gimet
ko a lalo a memahal, a monda meta
moy a magtaka kam.
21 Mara Tama ko a Diyos, éy
pabuhayén na i tolay a pate. Ey sakén
a anak na, éy kona be sa i gimet kua, a
pabuhayén ko i maski ti ésiya a gustu
ko.
22 Ewan be méghukum Tama ko, éng
'wan inatdinanék na ta kapangyarian
a sakén i maghukuma,
23 monda igalangék na tolay, a kona
ta pénggalang de Nama ko. Tu éwan
gumalang diyakén, éy éwan be siya
gumalang Nama ko, da siya i nag-
paangea se diyakén.
24 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus,
“maski ti ésiya a mangbate ta kagi
ko, a sakay méniwala be siya ta nag-
paangea se diyakén, éy éwan siya
mahukum. Eng'wan, bilang nabuhay
dén siya ta pate, da te buhay dén siya
a éwan tu katapusan.
25 Tandaan moy be ye: Dumemét i
oras a pangbate du bilang pate ta kagi
na anak na Diyos. Ey du makabate, éy
mabuhay side a éwan tu hanggan. Ey
dumemét dén nadid i éya a oras.
26 Tama ko, éy siya i gébwata na
buhay na tolay. Sakay sakén a anak
na, éy inatdinanék na be ta kapang-
yarian a magpabuhay ta tolay.
27 Sakay inatdinanék na be ta ka-
pangyarian a maghukum ta tolay,”
kagi ni Jesus, “da sakén i lélake a
gébwat ta langet.
28 Bakit mégtaka kam ta éye a
kékagin ko? Entan moy, dumemét
i oras a mabati du étanan a édsa ta
lébéng i dulaw kua,
29 a tulos de a buméswal ta lebéng
dia. Sakay du nagimet ta mahusay, éy
tamo side ta buhay a éwan tu katapu-
san. Sakay du nagimet ta medukés, éy
tamo side ta péghukuman.”

Du Mégpatunay Ni Jesus

30 Nadid, kinagi ni Jesus, a “Ewan
gébwat i kapangyarian ko ta sarili ko
san, éng 'wan sundin ko san i utus
Nama ko ta paghukum ko ta tolay.
Kanya tama i péghukum kua. Ewan
ko sundin i isip ko sana éng'wan tu-
padén ko i kaluuben no nagpaange se
diyakén.
31 Mara, éng sakén san i mégkagia
dikam a te kapangyarianék, éy éwan
kam maniwala.
32 Pero éwan,” kagi ni Jesus, “da en-
tan moy, te esa a mégpatunay diyakén.
Ey tukoy ko a katutuhanan i pégkagi
na tungkul diyakén.
33 Mara entan moy ti Juan, to
péngisiyasat moy diya, éy nipagtapat

na dikam i katutuhanan a tungkul diyakén.
34 Sakén éy éwanék tu kailangan a magpatunay i lélake diyakén. Pero ipaala-ala ko dikam ti Juan, monda maniwala kam maka ta kagi na a monda meligtas kam.
35 Ti Juan éy koman i demlag na simbu, da nagpaliwanag dikam ta katutuhanan. Ey gustu moy ta sandali a panahun tu nipagtoldu na dikam.
36 Pero entan moy, te iba a mégpatunay diyakén a higit pa ni Juan," kagi ni Jesus. "I tarabaho ko a niutus diyakén Nama ko, éy side ya i sistigu kua. Side ya i mégpatunaya a pinaangeék se Nama ko a Diyos.
37 Pati Tama ko, éy mégpatunay be diyakén. Pero sikam, éwan moy nabati tu boses na, éwan moy neta tu mata na;
38 sakay éwan kam méniwala ta kagi na, da éwan kam méniwala ta pinaange na se.
39 Mégéadalén kam ta kasulatan na Diyos," kagi ni Jesus, "da isip moy wade éng adalén moy éy mabuhay kam a éwan tu katapusan. Ey i éya a kasulatan éy mégpatunay be diyakén!
40 Pero maski patunayanék na kasulatan, éy idel moy a ipasakup diyakén, monda te buhay kam maka a éwan tu katapusan."
41 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén, éy éwan ko hangad a puriénék na tolay.
42 Pero tukoy ko a éwan moy gustu i Diyos.
43 Pinaangeék se Nama ko, a mégtoldu dikam tungkul diya; pero éwanék moy tanggapén. Pero éng dumemét dikam i esa a lélake a mégtoldu dikam, éy méniwala kam diya a talaga.
44 Ewan kam maari a maniwala diyakén, da i gustu moy sana, éy purién kam na tolay; pero éwan moy gustu a purién kam na Diyos.
45 "Diyan moy isipén a sakén i magablaa dikam Nama ko," kagi ni Jesus. "Eng'wan, Ti Moises i magablaa dikam diya. Umasa kam ni Moises a siya i mangtulunga dikam, pero éwan.
46 Kagi moy a méniwala kam ta kagi ni Moises, pero éwan! Eng naniwala kam ni Moises, éy méniwala kam be diyakén, da nisulaték na.
47 Nadid, éng éwan kam naniwala to nisulat ni Moises, éy pakodyan moy a maniwala ta pégtoldu kua?"

Tu Nipamakan Na Du Lima
a Libu a Tolay

6

1 Nadid éy nagsoli dén ti Jesus ta dibilew na Galilea (I ngahen a esa na éya a diget, éy Tiberias.)
2 Ey te meaadu a tolay a tumétagubet diya, dahilan to mineta de a ginamet na du tolay a te ladu.
3 Nadid, inumange de Jesus ta buked, a kaguman na du alagad na. Ey négeknud sa side.
4 Saya i panahun na Piyesta na Alaala.
5 Nadid, pékatan-aw ni Jesus ta meaadu a tolay a tumétagubet dide, éy kinagi na ni Pelip, a "Ahe i pamugtungan tam ta ipamakan tam didi tolay yae?"
6 (To pégkagi ni Jesus ta éya, éy napospusan na dén i gemtén na, pero nipakelagip na ni Pelip da puhubaan na siya.)
7 Ey kinagi ni Pelip ni Jesus, a "Pakodyan tam wade? Maski ibugtong tam i éduwa a datos a kuhata ta tinapay, éy kulang de pa a kanén!"
8 Nadid, te alagad a esa ta éya a ti Andres, a wadi ni Simon Pedro. Ey kinagi na ni Jesus, a
9 "Te anak ta éye a te kébil ta lima a momon a tinapay sakay éduwa a pindang, pero gasinu san dén ye ta kakadua na tolaye."
10 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Pégiknudén moy side." Nadid, da melawa i kalamonan ta éya, éy pinégiknud de du tolay ta éya. Te manga lima a libu a lélake (puwera du bébe sakay du anak).

11 Nadid, inalap ni Jesus tu tinapay
no anak. Ey to pégpasalamat na, éy
binahabahagi na tu tinapay du tolay.
Pati tu éduwa a pindang, éy binahagi
na be ta maski sénganya a gustu de.
12 Nadid, to kébésog de dén, éy
kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Hempésén moy i sobha dia, kak-
enga."
13 Ey to péghempés de, éy naputat i
labindalawa a gatang to sobha de a
minéngan ta tinapay.
14 Nadid, péketa du tolay ta éya a
ginamet ni Jesus, éy kinagi de, a "Siya
ngani dén ya a talaga i purupeta a
pinaange se na Diyos a tagapagligtas
dikitam."
15 Pero ti Jesus, pékapospos na a pil-
itén de siya a talaga a maghari dide,
éy gininanan na side a inumange
man dén siya a isesa ta buked.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

16 Nadid, to apon, éy inumange du
alagad na to digdig no diget.
17 Ey sinumakay side to abeng a
umahabes ta Kapernaum. Kélép dén,
éy éwan pabi dumédemét ti Jesus dide.
18 Nadid, inabut side na mesibét a
pahés, a tulos no diget a mesalpuk-
salpuk.
19 Nadid, to pégaud de ta manga pitu
a kilumetru, éy bigla a neta de ti Jesus
a méglakad ta dibo na digita a gébék
dide. Ey inumanteng side.
20 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan
kam méganteng, sakén ye."
21 Nadid, péketa de a siya ngani
dén, éy pinasakay de to abeng. Ey
to késakay na dén, éy agad side dinu-
memét to punduan de a lugar.

Ahayukén Du Tolay Ti Jesus

22 Nadid, to kagagabian na éya, éy
du tolay a nawahak to tinulakan du
alagad, éy inahayok de ti Jesus. Tukoy
de a te dahik sa tu isesa san a abeng
to apon se. Sakay tukoy de be a éwan
kinumuyog ti Jesus du alagad na to
kétulak de ta éya a abeng.
23 Nadid, ahayukén de pabi ti Je-
sus, éy te dinumemét a abeng dide a
gébwat ta Tiberias. Pinumundu side
to tapat no pinénganan du tolay to
tinapay a niatéd dide ni Jesus.
24 Kanya du tolay, péketa de a éwan
sa de Jesus, éy nipeahabes side du
bigu a demét a abeng ta Kapernaum.
Ey kédemét de ta éya, éy inahayok de
sa ti Jesus.

Tu Kanén a Ikébuhay Na Tolay

25 Nadid, péketa de diya éy kinagi
de, a "Maistu, nikésiya ka pa se dinu-
memét?"
26 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Kanyaék moy inahayok, éy dahilan
san to nipakan ko dikam to apon se
a tinapay. Pero éwan moy maisipan
i kahulugina na éya a ginamet ko a
tanda.
27 Diyan kam pirmi a mégéahayukén
ta kanén moy, da éwan ya matagal.
Eng'wan, i ahayukén moy makaa éy
tu kanén a iba a makabuhay ta tolay
a éwan tu katapusan. Ey sakén i man-
gatéda ta éya a kanén, da inatdinanék
Nama ko a Diyos ta kapangyarian
ko."
28 Ey kinagi du tolay ni Jesus nadid,
a "Anya i maigi a gemtén me, monda
tupadén me i kaluuben na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i gus-
tua na Diyos a gemtén moy: mani-
wala kam diyakén, da pinaangeék na
se."
30-31 "Ey anya," kagi de, "éng gustu
mo a maniwala kame diko, éy gemtén
mo i tanda a kataka-taka. Mara du
apo tam to araw, to pégiyan de ta ilang
a lugar, éy pinépakan side ni Moises ta
mana a gébwat ta langet. Saya i kagia
ta kasulatan na Diyos. Nadid," kagi
du tolay "éng meta me ka a magimet
ta kona sa a tanda, éy maniwala kame
diko."
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tan-
daan moy, besa ti Moises i nangatéda
du apo tam ta kanén a gébwat ta
langet, éng'wan Tama ko i nangatéda.
Sakay nadid, éy atdinan kam Nama
ko ta tunay a kanén a gébwat ta langet.
33 Nadid, tu kanén a iatéd na Diyos,
éy dinumibi a gébwat ta langet. I éya a
kanén, éy saya i makabuhaya ta tolay
ta mundua a éwan tu hanggan."

34 Nadid, pékabati du tolay ta éya éy
kinagi de, a “Pekanén mo kame pad a
palagi ta éya a kanén.”

35 Ey kinagi ni Jesus dide. a
“Sakén i kanéna a ikébuhay na to-
lay a éwan tu hanggan. Maski ti
ésiya a pasakup diyakén, éy éwan siya
mégalép a huway; sakay siya a mani-
wala diyakén, éy éwan siya mageplék
a huway.
36 Nadid, anya tu kinagi ko dikam?
Tu kinagi ko, éy maski mineta moy tu
gimet ko a kataka-taka, éy éwan kam
méniwala diyakén.
37 Pero maski ti ésiya i iatéda Nama
ko diyakén, éy pásakup side diyakén.
Ey sakén éy éwan ko idelan i maski ti
ésiya a pasakup diyakén.
38 Da éwanék se dinumibi a gébwat
ta langet a monda gemtén ko i kalu-
uben kua,” kagi ni Jesus; “éng'wan i
kaluuben no nagpaange se diyakén.
39 Ey i kaluuben na, éy éwan tu
mebut a maski isesa a tolay a ni-
atéd na diyakén, éng'wan gustu na éy
buhayén ko side a étanan ta kédemét
na katapusan na mundua.
40 Entan moy,” kagi ni Jesus; “saye
i kaluuben Nama ko: Du étanan a
makatukoy diyakén a anak na Diyos
sakay maniwala be side diyakén, éy
gustu Nama ko éy mabuhay side a
éwan tu katapusan. Ey sakén i mag-
pabuhaya ta kona sa a tolay ta kata-
pusan na mundua.”

41 Nadid, pékabati sa du Judeo,
éy pinintasan de siya. Ewan side
méniwala to kinagi na a siya i kanén
a dinumibi a gébwat ta langet.
42 “Anya,” kagi de, “isip ko ti Jesus
siya, a anak ni Jose. Bakit kagi na a
dinumibi siya a gébwat ta langet, pero
natenggi tam tu ina na éy tama na?”
43 Ey kinagi dide ni Jesus, a “Diyan
kam mégpintas diyakén.
44 Entan moy, éwan tu ipasakup
diyakén a talaga éng éwan pa side
amo-amon Nama ko. Ey du manang-
gap diyakén, éy pabuhayén ko side
kédemét na katapusan na mundua.

45 Mara entan moy, nisulat du pu-
rupeta to araw a ipaliwanag kan na
Diyos du étanan a tolay. Kanya nadid,
maski ti ésiya a maniwala ta ipali-
wanag Nama ko dide, éy pasakup
side diyakén.
46 Pero éwan ko kagin a te tolay
a minaketa ta Diyos,” kagi ni Jesus.
“Ewan. Basta sakén san i naketaa ta
Diyos, da gébwaték diya.
47 “Tandaan moy i éye a kagi ko
dikam, a maski ti ésiya a méniwala
diyakén éy te buhay a éwan tu katapu-
san,
48 da sakén i kanéna a ikébuhay na
tolay a éwan tu hanggan.
49 Mara entan moy du apo moy
a négiyan ta ilang a lugar: Maski
kinékan de tu mana a nipépakan dide
ni Moises, éy nate be san side.
50 Pero tu tunay a kanén a dinumibi
a gébwat ta langet, éy iba. Maski ti
ésiya a méngan ta éya a kanén, éy te
buhay siya a éwan tu katapusan.
51 Ey sakén i kanéna a dinumibi a
gébwat ta langet a ikébuhay na tolay,”
kagi ni Jesus. “Kanya maski ti ésiya
a méngan ta éya a kanén éy mabuhay
siya a éwan tu katapusan. Ey tu kanén
a iatéd ko éy tu bégi ko. Iatéd ko a
monda mabuhay i tolay ta mundua.”
52 Nadid, pékabati du Judeo ta
éya, éy négpasuway side, a kinagi
de, a “Pakodyan na éye a lélake a
méngipakan dikitam ta bégi naa?”
53 Kanya kinagi man dén ni Je-
sus dide, a “Katutuhanan tu kagi
ko dikam; sakén i lélake a gébwat ta
langet. Eng éwan kam méngan ta bégi
kua sakay uminum ta digi ko, éy éwan
kam mabuhay a éwan tu hanggan.
54 Dahilan i maski ti ésiya a méngan
ta bégi ko sakay uminom ta digi ko,
éy te buhay siya a éwan tu katapusan.
Sakay pabuhayén ko siya ta katapu-
san na mundua.
55 Tandaan moy” kagi ni Jesus, “i
bégi kua, éy sáya i tunay a kanén;
sakay i digi kua, éy sáya i tunay a
inumén.
56 Kanya maski ti ésiya a méngan ta
bégi kua éy ta uminom ta digi ko, éy

mégiyanék diya, sakay mégiyan be siya diyakén.
57 Nadid, pinaangeék se Nama ko," kagi na. "Siya i gébwata na buhay na tolay. Kanya inatdinanék na ta buhay ko. Ey kona be sa i maski ti ésiya a méngan ta bégi ko, éy atdinan ko be siya ta buhay na.
58 Kanya sakén i tunay a kanén a dinumibi a gébwat ta langet. Besa ya tu kinékan du apo tam, da nate side. Pero du méngan ta tunay a kanén éy mabuhay side a éwan tu katapusan."
59 Sáya tu kinagi ni Jesus to pégtoldu na du Judeo to kapilya ta Kapernaum.

Tu Kagi Tungkul Ta Buhay
a Ewan Tu Katapusan

60 Nadid, nabati be du alagad na tu pégtoldu na. Kanya kinagi du keaduan de, a "Mehirap i éya a pégtoldu na. Ewan tu makatanggap ta éya a kagi."
61 Nadid, natukoy agad ni Jesus i péngupos diya du alagad na. Kanya kinagi na dide, a "Anya, idelan moy be i éya a nitoldu ko?
62 Ey anya wade i isip moya éng metaék moy a umontok to dati ko a édsean ta langet?
63 Tu ikébuhay na tolay éy Espiritu na Diyos. Tu bégi éy éwan tu kabuluhan a makabuhay ta tolay. Nadid, tu kinagi ko dikam, éy gébwat ta Espiritu, éy makabuhay ya ta tolay.
64 Pero te sénganya dikam a éwan méniwala." Négkagi ti Jesus ta kona sa, da tukoy na sapul to sapul du éwan méniwala diya, sakay tu méngitokyon diya.
65 "Saya i katuwiran ko a négkagi dikam." kagi na, "a éwan tu mananggap diyakén, éng'wan pa side amoamon Nama ko."
66 Nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu ta éya, éy gininanan siya du keaduan du alagad na. Ewan dén side kinumuyoyog diya a huway.
67 Ey kinagi ni Jesus du alagad na a labindalawa, a "Anya, ginananék moy be?"
68 Ey "Ewan," kagi ni Simon Pedro. "Eng ginanan me ka, éy ahe i angayan mia? Ewan tu iba a mangiligtas dikame éng éwan siko. Siko i te kagia tungkul ta buhay a éwan tu katapusan.
69 Méniwala kame diko," kagi ni Pedro, "da tukoy me a siko i tiniyak na Diyos a tagapagligtas."
70 Ey kinagi ni Jesus, a "Pinili ta kam a labindalawa, a sikam i alagad ko a tunay. Pero i esa dikam éy dimonyo a talaga."
71 Négkagi ti Jesus tungkul ni Hudas Iskarote, da maski sakup siya na labindalawa a alagad, éy tukoy ni Jesus a itokyon na siya ta mangdikép diya.

7

De Jesus a Pépétwadi

1 Nadid, kétapos na éya, éy nagtulos ti Jesus ta Galilea san. Ewan siya uméange ta Hudea, da gustu du te tungkulin a Judeo ta éya a bunuwén.
2 Nadid, adene dén i piyesta ta Jerusalem a ngéngahinan de a Piyesta na Tolda.
3 Kanya du tétotop ni Jesus, éy kinagi de diya, a "Ikad mo dén ta Hudea, monda meta du alagad mo ta éya i gégemtén mua.
4 Eng gustu mo a tumanyag ka a talaga," kagi de, "éy bakit éwan mo ipeta i tarabaho mua? Umange ka ta piyesta ta Jerusalem, monda meta du tolay sa i gimet mua."
5 Pati du tétotop ni Jesus, éy éwan be side nániwala diya; kanya pinégkagian de ta kona sa.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ewanék umange nadid ta piyesta, da éwan ko pabi oras a tumanyag. Mara sikam." kagi na, "éy maari kam a umange ta éya ta maski nikésiya,
7 da éwan méiyamut du tolay dikam. Pero sakén, éy méiyamut du tolay diyakén, da mégpatunayék dide a medukés i gégemtén dia.
8 Sikam san dén i mamiyestaa," kagi na. "Pero sakén éy éwanék sa

umange. Ewan ko pabi oras a tumanyag."
9 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du top na, éy nawahak siya ta Galilea.

Umange Ti Jesus Ta Piyesta

10 Nadid, to kéhektat dén du top na a inumange to piyesta, éy tinumagubet ti Jesus. Pero ta lihim san.
11 Nadid, du te tungkulin a Judeo ta Jerusalem, éy nipépakelagip de ti Jesus, éng ahe siya. Umasa side a umange siya ta piyesta.
12 Sakay du tolay sa, éy masiyadu i pégbébaheta de ni Jesus. Te sénganya a mégkagi a mahusay siya a lélake. Sakay te mégkagi be a "Ewan, da pagkamalién na du tolay."
13 Pero lihim san i pégbébaheta dia. Ewan tu néngipahayag diya, da méganteng side du te tungkulin a Judeo.
14 Nadid, to pégkalahati dén no piyesta, éy inumange ti Jesus ta Templo a tulos siya a mégtoldu du tolay.
15 Ey du te tungkulin a Judeo, éy mégtaka side diya, da bihasa a mégtoldu. "Bakit wade matalinung i éye a lélake," kagi de, "éy éwan be siya nagadal ta iskul tama?"
16 "Ey dahilan," kagi ni Jesus, "i pégtoldu kua, éy éwan ta isip kua, éng 'wan gébwat ta Diyos. Siya i nagpaangea se diyakén.
17 Eng gustu na maski ti ésiya a manupad ta kaluuben na Diyos," kagi na, "éy mapospusan na a talaga éng ahe i gébwata na pégtoldu kua--éng gébwat ta Diyos, o éng gébwat ta isip ko sana.
18 Mara, tu mégtoldu ta isip na san, éy gustu na éy purién siya na tolay. Pero éng te mégtoldu a inutusan siya na Diyos, éy gustu na éy purién na tolay i Diyos. I pégtoldua na kona sa a tolay éy tama, a éwan tu mali-mali.
19 "Inatdinan kam ni Moises ta utus na Diyos, pero éwan moy sésundin. Ey nadid éy gustu moy a ipabunoék moy."
20 "Te dimonyo ka a talaga." kagi du tolay, "éng kona sa i isip mua. Ti ésiya beman i mégpabunua diko?"
21 Ey kinagi ni Jesus, a "Bakit mégtaka kam éng pahusayén ko tu lélake ta aldew na pangilin?
22 Mara entan moy tu pégbugit: Inutusan kam ni Moises a bugitén moy du anak moy (éy gébwat i éya a ugali du apo tam a neditol ni Moises). Kanya bugitén moy du anak moy maski pangilin,
23 monda tupadén moy i utus ni Moises. Nadid, éng maari kam a mégbugit maski pangilin, éy bakit mégingél kam diyakén da pinahusay ko tu lélake to pangilin?
24 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy diyan moy pintasan i tolay éng éwan moy tukoy i tunay a nanyari."

Négpasuway Du Tolay

Tungkul Ni Jesus

25 Nadid, i senganya du Judeo ta Jerusalem, éy kinagi de, a "Isip ko siya tu binanta de a bunon!
26 Ey entan moy, maski te taknég san se siya a mégtoldu ta harap dia, éy éwan tu néképégkagi diya a maski isesa! Bakit wade," kagi de; "siguru éwan de siya pékialaman da naisip de dén a siya i tagapagligtas tama a talaga."
27 Pero, "Ewan wade," kagi du iba, "dahilan ta kédemét kan ni Cristo a tagapagligtas, éy éwan kan tu makapospos ta nagébwatan naa. Pero i éye, éy tukoy tam dén i pégiyanan na a banuwan."
28 Nadid, to pégtoldu ni Jesus ta Templo, éy kinagi na, a "Isip moy tukoyék moy, sakay isip moy tukoy moy i kinagébwatan kua. Pero éwan! Ey éwanék se inumange ta isip ko san, éng 'wan, te iba a nagpaange se diyakén. Siya i tunaya. Ey sikam éy éwan moy siya tukoy.
29 Pero sakén, éy tukoy ko siya, da gébwaték diya, sakay pinaangeék na se."
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy lalo de a gustu a dekpén siya. Pero

éwan de netulos, da éwan na pabi
takda a madikép.
31 Sakay meadu be a tolay to piyesta
a méniwala diya. "Siya i tagapagligtas
a talaga," kagi de, "da éwan tu iba
a makagimet ta kataka-taka a kona
diya."

32 Nadid du Pariseyo, nabati de tu
kinékagi du tolay tungkul ni Jesus.
Kanya inutusan de du pulis a angen
dekpén siya.
33 Ey nadid, kinagi man dén ni
Jesus du tolay, a "Kétihék san dén
a panahun i pékiagum kua dikam,
sakay magsoliék dén to minagpaange
se diyakén.
34 Ey sikam, éy ahayukénék moy,
pero éwan ék moy meta, da éwan kam
makaange ta angayan kua."

35 Nadid, pékabati du Judeo ta éya,
éy néguhon-uhon side a kinagi de, a
"Ahe wade i angayan naa? Bakit kagi
na a éwan tam meta? Siguru umange
siya mégiyan du Judeo ta adeyo a
banuwan na Griego, monda tolduan
na sa du Griego a tolay.
36 Anya wade i kahulugen no ki-
nagi na a ahayukén tam kan siya,
pero éwan tam meta? Bakit kinagi na
a éwan kitam kan makaange ta an-
gayan na? Ahe wade i angayan naa?"
Kona sa i uhuna du te tungkulin a
Judeo.

37 Nadid, to katapusan a aldew no
piyesta ta Jerusalem, éy tinumaknég
ti Jesus ta harap du tolay, a kinagi
na dide ta medegsén. "Maski ti ésiya
a mégeplék," kagi na, "éy umange se
diyakén a uminom.
38 Da maski ti ésiya a méniwala
diyakén, éy koman dén i te bukal a di-
nom ta disalad na bégi na a mégbulos
a ikébuhay na. Kona sa i kagia ta
kasulatan na Diyos."
39 (I éya a kinagi ni Jesus, éy ni-
halimbawa na ta Espiritu na Diyos
a umasék ta tolay a maniwala diya.
Pero éwan pabi umasék, da bagu kona
sa i gimet na Espiritu éy umontok pa
ti Jesus ta langet.)

40 Nadid, pékabati du tolay ta éya, éy
kinagi du sénganya, a "Siya i mahalaga
a purupeta na Diyos a talaga!"
41 Sakay te iba be a mégkagi, a "Siya i
Cristo a tagapagligtas dikitam." Pero,
"Besa ina," kagi du iba. "Magébwat
beman i Cristo ta Galilea?
42 Isip ko i kagia ta kasulatan na
Diyos éy i Cristo éy gébwat kan ta lahi
ni Hari Dabid. Sakay ta kédemét na
kan," kagi de, "éy gébwat kan ta Beth-
lehem a banuwan ni Dabid." (Akala
de éy nienak ti Jesus ta Galilea.)
43 Kanya du tolay, éy éwan pari-
pareho i isip dia tungkul ni Jesus.
44 I sénganya dide, éy gustu de maka
siya a dekpén. Pero éwan de nitulos.

Ewan Méniwala Du Te Tungkulin a Judeo

45 Nadid, du pulis a talaga a
manikép ni Jesus, éy nagsoli side du
nagutus dide a Pariseyo. Ey kédemét
de dide, éy kinagi du Pariseyo, a
"Bakit éwan moy siya dinikép?"
46 Ey kinagi du pulis, a "Mésanike
kame diya, da éwan me pabi nabati i
memahal a kagi a kona to kinagi na."
47 Ey "Anya," kagi du Pariseyo,
"pagkamalién na kam bale be?
48 Bakit, neta moy beman i maski
isesa a mataas a Judeo a méniwala
diya? Ewan!
49 Pero didi tolaya a mababa," kagi
de, "éy méniwala side da éwan de in-
adal tu utus ni Moises. Dumemét
maka dide agad i parusa na Diyos."

50 Nadid, édsa be sa nadid ti
Nikodemo, da Pariseyo be siya. Siya
tu inumange nékiohon ni Jesus to
kélép. Ey kinagi na dide, a
51 "Bakit pépintasan moy siya agad?
Isip ko i ugali tama éy éwan kitam
magparusa ta tolay éng éwan tam pa
mabati tu katuwiran na?"
52 Ey "Anya," kagi de ni Nikodemo,
"bakit kumampi ka diya, taga Galilea
ka wade be? Hala, pagadalan mo
i kasulatana, éy meta mo a éwan tu
purupeta a gébwat ta Galilea."

8

Tu Bébe a Nadikép Ta Péngilélake

1 Nadid, sinumoli dén du tolay ta bile de. Pero ti Jesus, éy inumange san ta Buked na Olibo a édsa side a natidug.
2 Ey to kagagabian na, éy inumange man dén siya ta Templo. Ey dinumulug diya du tolay. Ey inumeknud sa siya a nagtoldu dide.
3 Nadid, to pégtoldu na, éy dinumemét sa du maistu ta rilihiyon sakay du Pariseyo, a te kébil side a bébe a nadikép de ta péngilélake. Ey niharap de siya du tolay sa.
4 Ey kinagi du Pariseyo ni Jesus, a "Maistu, nadikép de i bébe a éye ta péngilélake.
5 Anyan tam siya, da utus ni Moises éy batibatikalén tam i kona se a bébe a hanggan mate? Anya i isip mua, Maistu, bunon me siya, o éwan?"
6 Kanya pinakelagipan de ti Jesus ta kona sa, éy puhubaan de siya. Gustu de maka a pégkagin siya ta mali, monda te katuwiran side a mangidimanda diya. Pero ti Jesus, éy basta hinumekten siya a pénulat na tu toldu na to luta.
7 Nadid, to pémilit de diya a pégpépakelagip, éy tinumaknég siya a kinagi na dide, a "Maari; tu éwan tu kasalanan dikam, éy siya i meditula a mangbatikal."
8 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya éy hinumekten man dén siya a pénulat na tu toldu na to luta.
9 Ey du Pariseyo, pékabati de to kagi ni Jesus, éy mésanike dén side, da tukoy de a te kasalanan be side. Kanya nétégitégesa dén side a néglakad, sapul to katandaan de. Basta i nawahaka éy ti Jesus sakay tu bébe.
10 Ey tinumaknég ti Jesus a kinagi na to bébe, a "Anéng, ahe dén du nagpehay diko? Ewan tu nabuhay a mangparusa diko?"
11 Ey "Ewan, Maistu," kinagi no bébe. "Ey sakén, éy éwan ta ka be parusaan," kagi ni Jesus, "Ikad mo dén, a diyan ka magkasala a huway."

Tu Demlag Ta Mundua

12 Nadid, mégtoldu man dén ti Jesus du tolay. "Sakén i Demlaga a mégpaliwanag ta tolay ta mundua," kagi na. "Maski ti ésiya i mékiaguma diyakén, éy éwan méglakad ta mediklém. Eng'wan, édse diya i Demlag a ikébuhay na tolay."
13 Nadid, pékabati du Pariseyo ta éya, éy kinagi de, a "Ewan kame méniwala diko, da éwan tu iba a mégpatunay diko. Eng'wan, siko be san i mégpatunaya ta sarili mua."
14 "Maski mégpatunayék ta sarili kua," kagi ni Jesus "éy katutuhanan tu kagi ko, da tukoy ko i kinagébwatan ko éy ta angayan ko. Pero sikam," kagi na, "éy éwan moy tukoy i kinagébwatan ko éy ta angayan ko.
15 Sikam, éy pintasan moy i tolay ayun ta isip moya, maski éwan moy tukoy. Pero sakén," kagi na, "éy éwan ko ugali a mégpintas.
16 Pero éng magpintasék ta tolay, éy katutuhanan tu pintas ko, da éwan san sakén i magpintasa, éng 'wan kaguman ko be i nagpaangea se diyakén.
17 Mara entan moy tu kautusan moy, i kagi naa éng te éduwa kan a mégpatunay ta maski anya a gimet, éy tanggapén moy a katutuhanan.
18 Ey nadid, isip ko te éduwa a mégpatunay diyakén, sakén, sakay tu nagpaange se diyakén a Ama ko!"
19 "Ey ahe tama mo?" kagi du Pariseyo. "Ewanék moy tukoy," kagi ni Jesus, "sakay éwan moy be tukoy Tama ko. Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén Tama ko."
20 Saya tu kinagi ni Jesus du Pariseyo ta Templo. Tu édsean na a mégkagi, éy to tapat no pégabuloyan. Ey du te tungkulin a Judeo, éy éwan de siya nipadikép, da éwan na pabi takda a madikép.

Ewan Kam Makaange Ta Angayan Kua

21 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay, a "Adene dén i oras a hektatan ta kam. Ey ahayukénék moy,

pero éwanék moy meta. Eng'wan basta mate kam a te kasalanan pabi. Sakay éwan kam makaange ta angayan kua."

22 "Bakit?" kagi du te tungkulin a Judeo. "Bakit kagi na a éwan kitam kan makaange ta angayan naa? Siguru mégusot siya, kanya éwan kitam makaange diya!"

23 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Sikam éy taga éye kam ta dibeae. Sakén éy taga ontokék. Sikam éy taga mundu kam, pero sakén éy éwan.

24 Kanya katutuhanan tu kinagi ko a mate kam a te kasalanan pabi. Ey mate kam a te kasalanan pabi a talaga," kagi ni Jesus, "éng éwan kam maniwala diyakén, a sakén ngani i pinaange se na Diyos."

25 "Ey ti ésiya ka beman ye?" kagi du Pariseyo. "Ey to sapul ngani pa," kagi ni Jesus, "éy kinagi ko dén ya dikam.

26 Mapintasan ta kam maka ta ugali moy, pero éwan. Dahilan tu ipahayag ko nadid ta tolay, éy tu nipaliwanag san diyakén no nagpaange se diyakén. Siya i tunaya."

27 Nadid, du lélake a mégbati ni Jesus, éy éwan de tukoy tu kagi na a te nagpaange se diya. Ewan de napospusan a kinagi na dide Tama na a Diyos.

28 "Sakén i lélake a gébwat ta langet," kagi na. "Ta péngiekpét moy diyakén ta te tolnék a kayo, éy mapospusan moy dén a sakén i pinaangea se na Diyos. Sakay mapospusan moy be a éwan gébwat i pégtoldu ko ta sarili ko san; éng'wan gébwat to nipaliwanag diyakén Nama ko.

29 Sakay tu nagpaange se diyakén, éy kaguman ko san. Ewanék na pabayan, da gégemtén ko i gustu naa."

30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy meadu i naniwala diya.

Tu Mégpalibri Ta Tolay

31 Ey kinagi ni Jesus du Judeo a méniwala diya, a "Eng sugsugén moy i kagi kua, éy sikam i tunay a alagad ko a talaga.

32 Sakay pati, éy mapospusan moy i katutuhanan. Sakay éng mapospusan moy i katutuhanan, éy saya i magpalibria dikam."

33 "Ey bakit te magpalibri dikame?" kagi du Judeo. "Lahi kame be ni Abraham. Ewan kame pabi inutusan na maski ti ésiya! Bakit kagi mo a te magpalibri dikame?"

34 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "maski ti ésiya a mégkasala, éy tu kasalanan na éy saya i mégutusa diya, da sésundin na tu kasalanan na.

35 Mara tu utusan, éy éwan siya mégiyan a hanggan to bile no amo na. Pero tu anak no amo na, éy mégiyan diya a palagi.

36 Kanya sikam, éng ilibri kam no anak na Diyos, éy libri kam a talaga.

37 Tukoy ko," kagi ni Jesus, "a lahi kam ni Abraham. Ey maski lahi kam ni Abraham, éy gustu moy a ipabunuék moy, da éwan moy tétanggapén i pégtoldu kua.

38 Sakén," kagi na, "éy mégtolduék ta nipeta diyakén Nama ko. Sikam éy gemtén moy tu kinagi dikam nama moy."

39 "Ti Abraham," kagi du Judeo, "éy siya i ama mia." Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "dahilan, éng lahi kam ni Abraham, éy ahigén moy maka tu ugali na a mahusay.

40 Pero éwan," kagi na, "da gustu moy a ipabunuék moy. Ey éwan sa kona tu ugali ni Abraham. Ipabunuék moy, maski kinagi ko dikam i katutuhanan a nipaliwanag diyakén na Diyos!

41 Ewan moy ahigén ti Abraham, éng'wan ahigén moy tu ama moy a esa."

Nadid, mégingél du Judeo, a kinagi de ni Jesus, a "Ewan kame mungaw. Tukoy me tama me, a Diyos i Ama mia!"

42 "Ewan," kagi ni Jesus. "Dahilan éng Diyos i Ama moya a talaga, éy mahalék moy, da inumangeék se a gébwat ta Diyos. Ewanék se inumange ta isip ko san, éng'wan pinaangeék se na Diyos.

43 Bakit wade éwan moy mépospusan
tu kékagin ko? Dahilan siguru éy éwan
kam makatiis a mégbati ta pégtoldu
kua.
44 Ewan Diyos i Ama moya, éng'wan
ti Satanas, da gustu moy a sugsugén i
kaluuben na. Sapul to sapul éy siya
i mégbuno. Sala na i katutuhanan,
da i katétubu na a ugali, éy mebuli.
Siya i nagsapulana na étanan a kagi a
kakabulyan.
45 Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy
kinékagi ko dikam i katutuhanan,
pero éwan kam méniwala ta kagi kua.
46 Ti ésiya dikam i makapagpatunay
a te kasalananék? Ewan. Ey nadid,
éng mégkagiék dikam ta katutuhanan,
éy bakit éwan kam méniwala?
47 Du tolay a tunay a anak na Diyos,
éy mégbati side ta kagi na Diyos. Pero
sikam, éy éwan kam anak na Diyos;
kanya sala moy a mégbati ta kagi
kua."

Ti Jesus Sakay Ti Abraham

48 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
méiyamut side ni Jesus. "Tama bale tu
kinagi me a te dimonyo ka!" kagi de.
"Ewan ka Judeo, éng'wan dayuan ka
a Samaritano."
49 Ey "Ewan," kagi ni Jesus.
"Ewanék tu dimonyo. Eng'wan,
pataasén ko Tama ko ta kagi ko. Pero
sikam. éy pépintasanék moy ta kagi
moy.
50 Pero pabayan ko san," kagi na,
"da éwan ko gustu a magpataas ta
sarili ko. Pero te esa a magpataas
diyakén. Ey siya i bahala.
51 Tandaan moy ye," kagi ni Je-
sus, "maski ti ésiya a mangtupad ta
kagi kua, éy éwan siya mate, maski
nikésiya."
52 Nadid, pékabati du te tungkulin a
Judeo ta éya, éy "Alakame!" kagi de,
"minate ti Abraham. Minate du pu-
rupeta na Diyos. Pero kagi na lélakeae
éng tupadén na tolay i kagi na éy éwan
kan side mate! Are! Hinayup siya a
talaga!
53 Anya," kagi de, "isip mo mataas
ka to apo tam a Abraham a minate
dén? Sakay du purupeta éy minate be
side. Bakit, isip mo a siko i mataasa ta
étanan ta munduae?"
54 Nadid, kinagi ni Jesus dide, "Eng
mara pataasén ko i sarili ko, éy éwan
ya tu pasa a magpataas diyakén.
Pero éwan, da Tama ko i mégpataasa
diyakén. Kagi moy a siya i Diyos moy,
55 pero éwan, da éwan moy siya
tukoy a talaga. Sakén, éy tukoy
ko siya," kagi ni Jesus. "Mara éng
kagin ko a éwan ko tukoy i Diyos,
éy magbuli-buliék a kona dikam, da
tukoy ko siya a talaga. Sakay i kagi
naa, éy tupadén ko.
56 Tu apo moy a Abraham: asa na
a metaék na a dumemét. Ey neta na
ngani dén i demét ko, éy mésaya siya
ta éya."
57 "Ey pakodyan mo a naketa ni
Abraham," kagi de, "éy éwan ka pabi
lakay?"
58 "Ey tandaan moy ye," kagi ni
Jesus, "bagu nienak ti Abraham, éy
naleék dén a buhay."
59 Nadid, pékabati du Judeo ta éya,
éy nangalap side ta bito, a talaga de a
batibatikalén. Pero éwan, da linumiso
ti Jesus dide, a linumwas dén siya ta
Templo.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Buhék

1 Nadid, to péglakad de Jesus, éy
neta de tu lélake a buhék sapul to
nikeeanak na.
2 Ey kinagi diya du alagad na,
a "Anya wade, Maistu, bakit wade
nienak i lélake a éya a buhék? Parusa
ina na kasalanan na a sarili, o na
kasalanan dena na?"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewan
ina gébwat to kasalanan na. Sakay
éwan be gébwat ta kasalanan dena
na. Eng'wan, kanya buhék siya, éy
monda mepahayag i kapangyarian
na Diyos a manghusay diya.
4 Kailangan a tupadén tam i
tarabaho no nagpaange se diyakén
bagu malipas i panahun a pangtupad
tam. Dumemét agad i kélép éy éwan tu
makatarabaho.

5 Habang édseék ta mundua, éy
sakén i Demlag a mégpaliwanag ta to-
lay ta mundua."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya,
éy linoktaben na tu luta a ginimet na
a putik, sakay nikulo na to mata no
buhék.
7 Sakay kinagi na diya, a "Ikad
mo dén magidemos ta dinuma na
Siloe." Nadid inumange sa tu buhék
a nagidemos. Ey to késoli na to bile,
éy naketa dén siya.
8 Nadid du karatig na, sakay du
dati a nakatenggi diya, éy kinagi de,
a "Anya, éwan ye tu lélake a dati a te
eknud a mékilimos?"
9 Isip du kalahati a tolay éy siya
ngani dén ya, pero "Ewan wade ina,"
kagi du iba, "neubet wade san ye." Ey
"Ewan," kagi no lélake, "sakén ngani
dén ye."
10 "Ey pakodyan mo a nakabulag?"
kagi de.
11 "Tu lélake a ngéngahinan de a Je-
sus," kagi na, "éy nagimet ta putik to
laway na, sakay nikulo na ta mata
kua, sakay inutusanék na a magide-
mos ta Siloe. Ey to pégidemos ko sa, éy
naketaék dén."
12 "Ey ahe dén i éya a lélake?" kagi
de. Ey "Ahéy," kagi na. "éwan ko dén
tukoy."

Siyasatén Du Pariseyo Eng
Kodya I Nipaghusay Na

13-14 Nadid, to pégimet ni Jesus to
putik a pagamot na to mata no buhék,
éy pangilin a aldew. Kanya du tolay,
éy niange de tu lélake du Pariseyo.
(Da bawal kan tu ginamet ni Jesus, da
pangilin.)
15 Ey du Pariseyo, éy nisiyasat de
diya éng pinakodya na a minaketa.
Ey kinagi na dide, a "Te lélake a nikulo
na tu putik ta mata kua, éy pégidemos
ko, éy naketaék dén."
16 Nadid, néguhunan du Pariseyo
ti Jesus. "Ewan gébwat ta Diyos i
éya a lélake," kagi de, "da éwan siya
méngilin ta sabadu." "Ewan," kagi du
iba. "Eng makasalanan siya a tolay,
éy bakit makagimet siya ta katakata-
taka?" Nadid, kona sa i nipégpasuwaya
du Pariseyo. Ewan side négkaisa tu
isip.
17 Nadid kinagi de man dén to
lélake, a "Siko, anya i isip mua, da
siko kan i pinahusay na tu mata?"
"Purupeta siya a talaga," kagi na.
18 Nadid, du te tungkulin a Judeo,
éy éwan side méniwala a buhék tu
lélake to éya. Kanya nipauwet de dena
na,
19 a kinagi de dide, a "Anya, éng
saye i anak moya a kagi moy a buhék
sapul to nikeenak na, éy bakit naketa
dén nadid?"
20 "Ewan me tukoy," kagi dena na.
"Anak me ngani ina, a buhék sapul to
nikeenak na.
21 Pero éwan me tukoy éng kodya
i nipaketa naa. Sakay éwan me be
tukoy éng ti ésiya i nagpahusaya ta
mata naa. Pakelagipan moy siya,"
kagi de. "Mégkagi ina dikam, da te
idad be dén."
22 Kona sa i kinagi dena na du te
tungkulin, da méganteng side dide.
Tukoy de a nagkasunduan dén du te
tungkulin a ibutan de ta kapilya de i
bawat mégkagi a ti Jesus i tagapaglig-
tas dia.
23 Kanya kinagi de dide a bahala tu
anak de a sumengbet to nipakelagip
de dide.
24 Kanya du te tungkulin a Judeo,
éy pinauwet de man dén tu lélake
a naghusay tu mata. Ey kinagi de
diya, a "Isumpa mo ta Diyos éng katu-
tuhanan tu kinagi mo dikame. Ewan
maari a ti Jesus i nagpahusaya diko,
da makasalanan siya a tolay."
25 "Ewan ko tukoy éng makasalanan
siya, éng'wan," kagi no lélake. "Basta
i tukoy ko sana, éy buhékék to éya, éy
nadid éy naketaék dén!"
26 "Ey anya i ginamet naa diko a
talaga?" kagi de. "Pakodyan na a
nagpabulag ta mata mua?"
27 "Ey isip ko kinagi ko dén ya
dikam," kagi na. "Bakit éwan
kam méniwala to kinagi ko? Bakit

pékelagipanék moy man dén? Gustu moy wade be a maging alagad na?”

28 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy pinaginglan de tu lélake, a kinagi de, a “Siko i alagad na a talaga. Sikame, éy alagad kame ni Moises.

29 Tukoy me a ti Moises i utusan na Diyos. Pero i éya a lélake, éy éwan me tukoy éng ahe i gébwat naa.”

30 “Mégtakaék dikam!” kagi no lélake. “Neta moy dén a pinahusay na i mata kua éy éwan moy bale tukoy i kinagébwatan naa!

31 Isip ko éwan tulungan na Diyos i tolay a makasalanan,” kagi na, “éng 'wan i tulungan na sana éy tu tunay a méniwala diya.

32 Sapul to sapul, éy éwan tu nakapagpabulag ta tolay a buhék sapul to nikeenak na.

33 Eng éwan gébwat i éya a lélake ta Diyos, éy éwan siya makagimet ta kona sa,” kagi no buhék.

34 “Alakame!” kagi du te tungkulin. “Siko i makasalanana sapul to kéanak mo, sakay gustu mo beman a siko i mégtoldua dikame?” Ey nadid éy, inibutan de siya to pégmitingan de.

35 Nadid ti Jesus, éy nabaheta na a inibutan de tu lélake to pégmitingan de. Ey to péketa na diya, éy kinagi na a “Méniwala ka ta lélake a gébwat ta langet?”

36 “Ti ésiya siya?” kagi no lélake. “Ikagi pad diyakén, monda maniwalaék diya.”

37 “Ey neta mo dén siya,” kagi ni Jesus, “da sakén a mégkagi diko, éy sakén ngani dén ye.”

38 “Ey méniwalaék dén diko, Panginoon,” kagi no lélake. Ey tulos na a sinumamba diya.

39 Nadid, kinagi ni Jesus a, “Kanyaék se inumange ta mundua, éy monda mahukum i tolay. Sakay inumangeék be se monda maketa du buhék ta katutuhanan, sakay monda mabuhék du mégkagi a meta de i katutuhanan.”

40 Nadid, du Pariseyo a te taknég sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a “Anya, kagi mo a buhék kame be tu isip?”

41 “Eng buhék kam a talaga,” kagi ni Jesus, “éy éwan kam tu kasalanan. Pero nadid, da kagi moy a meta moy i katutuhanan, éy saya i katunayana a te kasalanan kam a talaga.”

10

Tu Halimbawa Ta Kulungan Na Tupa

1 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus. “Mara tu kulungan na tupa, maski ti ésiya a umunek to kudal na a éwan dumiman to pintuan na, éy tulisan ya.

2 Pero tu dumiman to pintuan na, éy siya i tunay a pastor du tupa.

3 Siya, bagay dumemét to kulungan éy bukasan siya no bantay to pintuan. Sakay tu pastor, éy dulawan na i ngahen du tupa na. Ey du tupa, éy pépansingén de tu dulaw no amo de. Ey kédulug de diya, éy iluwas na side to kulungan.

4 Nadid, péngiluwas na dide, éy mégdetol siya dide, a umunonod side diya a mahusay, da tukoy de i boses naa.

5 Ewan side umunonod ta iba,” kagi ni Jesus, “da éwan de tukoy tu boses na; éng'wan ginanan de i kona sa.”

6 Saya i nihalimbawaa ni Jesus du te tungkulin a Judeo, pero éwan de napospusan i kahulugen naa.

Ti Jesus I Mahusay a Pastor

7 Kanya nipaliwanag ni Jesus dide, a kinagi na, a “Tandaan moy: Sakén i pintuan a sésdépan na tupa.

8 Du étanan a neditol diyakén, a mégkukunwari a mataas, mara side ya i tulisan a mégtako. Pero du tunay a tupa ko, éy éwan de side pinansing.

9 Mara sakén i pintuan,” kagi na. “Eng sédpanék na maski ti ésiya a tolay, éy meligtas siya. Maari siya a tamo éy soli to kulungan ko. Sakay sakén, éy atdinan ko siya ta kanén na.

10 Mara tu tulisan, éy umange siya to kulungan a magtako sakay mamuno. Pero sakén, éy inumangeék se

a monda atdinan ko i tolay ta malaya
a buhay.
11 "Sakén i mahusay a pastor," kagi
ni Jesus. "Tu mahusay a pastor, éy
iatéd na i buhay na alang-alang du
tupa na.
12-13 Pero tu upaan, éy éwan, da gi-
nanan na san du tupa éng meta na
tu aliyas a aso a dumuklos. Pabayan
na du tupa da éwan siya tu pastor de,
sakay éwan na side mahal, da upaan
san siya. Nadid, tu aliyas a aso, éy
kékagitén na side a hanggan da mi-
nasebunak side.
14-15 Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy
sakén i mahusay a pastor. Nadid,
tukuyék Nama ko, sakay tukoy ko be
siya. Ey kona be sa sikame du tupa
ko; tukoy ko side, sakay tukuyék de
be. Ey iatéd ko i buhay ko alang-alang
dide.
16 Nadid, te tupaék be a iba," kagi
ni Jesus, "a éwan édse ta kulungan
ko. Kailangan éy alagaan ko be side.
Ey pansingén de i boses ko a talaga.
Nadid, ta pégpasakup de diyakén éy
esa side a gurupu, a sakén be i pastor
dia a isesa.
17 "Nadid, mahalék Nama ko,
da iatéd ko i buhay kua, sakay
mabuhayék a huway.
18 Ewan tu tolay a te kapangyarian
a mamuno diyakén, éng'wan sakén
san i bahalaa ta buhay ko, éng
mateék, o éng éwan. Ey nadid, éy iatéd
ko i buhay ko. Te kapangyarianék
a mamakate ta buhay kua, sakay te
kapangyarianék be a magpabuhay
ta bégi kua. Saya i niutusa diyakén
Nama ko."
19 Nadid, to péghalimbawa ni Jesus ta
éya du Judeo, éy négpasuway man dén
side, dahil to kinagi na.
20 Kagi du kalahati, éy "Diyan moy
siya bébaten. Luku-luku siya! Te di-
monyo siya!"
21 Pero "Ewan," kagi du iba, "bakit
memahal i pégtoldu naa? Ewan
méképégtoldu i luku-luku ta kona sa.
Anya, makapagpabulag i luku-luku
ta buhék?"

Idélan Du Judeo Ti Jesus

22 Nadid, oras dén na piyesta ta
Jerusalem a pékaala-ala de ta Templo.
Taglamig ta panahun a éya.
23 Ey édse ti Jesus to kwarto ni
Solomon to Templo.
24 Nadid du te tungkulin a Judeo, éy
dinumulug sa side diya, a kinagi de,
a "Bakit iliso mo dikame i tungkulin
mo? Ipagtapat mo dikame éng siko i
Cristo a tagapagligtas dikame, o éng
éwan."
25 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Isip
ko kinagi ko dén ya dikam, éy éwan
kam naniwala. I tinarabaho ko a
niutus diyakén Nama ko, éy saya i
mégpatunaya diyakén.
26 Pero sikam, éy éwan kam
méniwala, da éwan kam kabilang na
tupa ko.
27 Du tupa ko," kagi ni Jesus, "éy
pépansingén de i boses kua, éy tukoy
ko side. Sakay side, éy umunonod
side diyakén.
28 Ey atdinan ko side ta buhay a
éwan tu katapusan. Maski nikésiya éy
éwan side mepahamak. Sakay pati éy
éwan tu méngagew dide diyakén.
29 Tama ko, éy siya i mataasa ta
étanan. Ey siya i néngientaregaa dide
diyakén. Ey éwan tu méngagew du
tupa na diya.
30 Nadid, sakén sakay Tama ko a
Diyos, éy esa kame."
31 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
inalap de man dén du bito, a talaga de
man dén siya a batibatikalén.
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Te
meadu a mahusay a ginamet ko ta
harap moya, a niutus diyakén Nama
ko. Ahe sina i kasalanan ko a pang-
batibatikalan moy diyakén?"
33 "Ewan to ginamet mo a mahusay
i pangbatibatikalan mia diko," kagi
du te tungkulin, "éng'wan i kasalanan
mua, éy lapastangan ka ta Diyos.
Mégwari-wari ka a Diyos, pero tolay ka
san."
34-35 "Ey isip ko," kagi ni Jesus, "éy te
kagi ta kasulatan na Diyos, a nginahi-
nan na Diyos du utusan na a diyos be
side. Ey éwan malipas i kasulatan na
Diyos.

36 Ey nadid, bakit éwanék maari a mégkagi a anakék na Diyos, éy inutusanék be na Diyos, a pinaangeék na se ta mundua? Kagi moy a lapastanganék ta Diyos, pero éwan.
37 Entan moy," kagi ni Jesus, "éng éwan ko gemtén i tarabaho Nama ko, éy diyan kam méniwala diyakén.
38 Per éng gemtén ko i tarabaho na, éy maski éwan kam méniwala ta kagi ko, éy maniwala kam ta gemtén kua. Da éng méniwala kam ta gemtén ko, éy mapospusan moy a édse diyakén Tama ko, sakay sakén, éy édseék be diya."
39 Nadid du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy talaga de siya a dekpén a huway; pero éwan, da nakahektat siya ta éya a bile.
40 Nagsoli man dén ti Jesus ta dibilew na Hordan a hanggan to pégbinyagen ni Juan to araw. Ey tinumulos sa siya.
41 Ey meadu i inumangea sa diya. I kinagia du tolay sa, éy "Ti Juan, maski éwan siya nagimet ta kataka-taka," kagi de, "éy katutuhanan a talaga i étanan a kinagi na tungkul ta lélake a éye."
42 Ey nadid éy meadu i naniwalaa ni Jesus ta éya.

11

To Nikate Ni Lasaro

1 Nadid, te lélake a nagkasakit. I ngahen naa éy ti Lasaro a taga Betania. Ey mégiyan be diya du wéwadi na a éduwa; ti Maria sakay ti Marta.
2 Na éya a Maria, éy siya ya tu néngibulak ta pulurida to tikéd no Panginoon, a tulos na pinahiden to buk na.
3 Kanya side, péketa de a garabi dén tu saket no aka de, éy pinauwet de ti Jesus, a kinagi de a, "Panginoon, te saket tu kadimoy mo a Lasaro."
4 Ey ti Jesus, pékabaheta na ta éya, éy kinagi na, a "I katapusan na éya a saket, éy éwan mate ti Lasaro, éng 'wan, tumanyag san i kapangyarian na Diyos, monda purién du tolay i anak na Diyos."
5 Nadid, ti Jesus, éy mahal na de Marta a pépétwadi.
6 Pero maski mahal na side, éy pinalipas na pa i éduwa a aldew bagu sa inumange dide.
7 Ey kélipas na éduwa a aldew, éy kinagi na du alagad na, a "Kitam dén sumoli ta Hudea."
8 Ey "Anin, Panginoon," kagi du alagad na, "éingengaén ka pabi du mataas a Judeo ta éya a bunon, éy gustu mo bale sa a umange a huway?"
9 "Pabayan moy," kagi ni Jesus. "Ewan moy meta a te labindalawa a oras ta aldew bagu dumiklém? Nadid, éng mara méglakad i tolay ta aldew, éy éwan siya maanya, da tanglawan siya na demlag.
10 Basta éng kélép i péglakad naa, éy maanya siya, da éwan tu demlag diya."
11 Kona sa i nihalimbawa na du alagad na, monda mapospusan de a éwan pabi siya maanya nadid ta Hudea. Sakay kinagi na be dide, a "Tidug dén tu kadimoy tam a Lasaro. Kanya umange kitam sa, éy angen ko siya lukagén."
12 "Ey Panginoon," kagi du alagad, "éng tidug siya, éy maghusay siya a talaga."
13 Kanya négkagi side ta kona sa, éy akala de a tidug san ti Lasaro ta mahusay. Pero éwan; i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy minate dén.
14 Kanya nipáliwanag dide ni Jesus a kinagi na, a "Minate dén ti Lasaro.
15 Ey alang-alang dikam," kagi na, "éy mahusay da éwanék sa to nikate na, monda meta moy i manyari, a tumibay i péniwala moya diyakén. Ey nay," kagi na, "kitam dén diya ya nadid."
16 Nadid, ti Tomas a kambal, éy kinagi na du kaguman na, a "Nay, kumuyog kitam diya, maski mate kitam a étanan."

Ti Jesus I Mégpabuhay Ta Tolay

17 Nadid, kédemét de Jesus ta Betania, éy épat dén a aldew a nielbéng ti Lasaro.
18 I Betania, éy adene ta Jerusalem, a étélo san a kilumetro i kaadeyo naa.
19 Te meadu a taga Jerusalem a Judeo a dinumalaw de Marta a patwadi, monda wili-wilen de side dahilan to aka de a minate.
20 Nadid ti Marta, pékabaheta na a dumemét dén ti Jesus, éy inange na sinambat. Pero ti Maria a wadi na, éy nawahak san to bile.
21 Ey késambat ni Marta ni Jesus, éy kinagi na, a "Anin, Panginoon, éng édse ka maka se to éya, éy éwan minate teka ko.
22 Ey maski nadid," kagi ni Marta, "éy tukoy ko a atdinan ka na Diyos ta maski anya i pékiohon mua diya."
23 "Mabuhay a huway teka mo," kagi ni Jesus.
24 Ey, "O," kagi ni Marta, "tukoy ko a mabuhay siya ta pémuhay na Diyos ta tolay ta katapusan na mundua."
25 "Tandaan mo, Marta," kagi ni Jesus; "sakén i magpabuhay ta tolay, sakay sakén i kégébwatan na buhay na tolay. Maski ti ésiya a méniwala diyakén, éng mate siya, éy mabuhay siya.
26 Sakay tu bawat tolay a buhay nadid a méniwala diyakén, éy éwan siya mate a hanggan. Méniwala ka Marta ta éya?"
27 Ey "O, Panginoon. Méniwalaék a siko i Cristo a anak na Diyos. Tukoy ko a siko i pinaangea se na Diyos a tagapagligtas dikame."

Mégsanget Ti Jesus

28 Nadid, to pégkagi ni Marta ta éya, éy inange na ti wadi na a Maria. Kinagi na diya ta lihim, a "Kéye dén tu Maistu, a nipauwet na ka."
29 Ey pékabaheta ni Maria ta éya, éy inumégkat siya agad i inange na sinambat ti Jesus.
30 Ewan pabi dinumemét ti Jesus to bariyo, éng 'wan, édsa pabi to pinagkasambatan de ti Marta.
31 Ey du Judeo a kaguman ni Maria to bile, péketa de a linumwas siya agad, éy tinumagubet side diya, da akala de éy umange to lébéng a magsanget.
32 Nadid ti Maria, kédemét na to édsean ni Jesus, éy tinumokém siya to tikéd na, a kinagi na, a "Panginoon, éng édse ka maka se to éya, éy éwan minate teka ko."
33 Nadid ti Jesus, péketa na diya a mégsanget, pati du Judeo a kaguman na éy mégsanget be, éy métageg siya a tahod.
34 Ey kinagi na dide, a "Ahe i néngielbéngan moya diya?" Ey "Kadon," kagi de, "Ipeta me diko."
35 Nadid, mégsanget be ti Jesus.
36 Ey du Judeo, péketa de diya a mégsanget, éy "Entan moy," kagi de, "talaga a ginustu na a tahod ti Lasaro."
37 Sakay kinagi du iba, a "Nagpabulag ta buhék i lélake a ina. Anya wade," kagi de, "kaya na wade be a nagpahusay ni Lasaro éng inabut na maka a buhay?"

Nabuhay a Huway Ti Lasaro

38 Nadid, kédemét de Jesus to lébéng, éy mélungkut man dén siya a tahod. Tu lébéng éy kuweba a te takléb a bito to pintuan na.
39 Ey kinagi ni Jesus, a "Bukasan moy dén i lébénga."

Ey sala ni Marta. "Anin, Panginoon," kagi na, "épat dén siya a aldew a nielbéng. Mebuyok dén nadid."
40 Pero kinagi ni Jesus, a "Ewan mo naala-ala, Marta, bakén a kinagi ko dén diko, éng méniwala ka éy meta mo i kapangyarian na Diyos?"
41 Nadid, binukasan de tu lébeng, a inibutan de tu takléb na a bito. Ey tinumangad ti Jesus a kinagi na, a "Salamat, Améng, da bébatenék mo.
42 Tukoy ko, Améng, a palagiék mo a bébaten. Pero ménalanginék diko ta medegsén nadid alang-alang di tolayae, monda maniwala side a siko i nagpaangea se diyakén ta munduae."
43 Nadid, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Lasaro, lumwas ka dén!"

44 Ey to pégkagi na, éy tulos a
linumwas ti Lasaro a buhay dén, a
te balut pabi tu kamét na sakay tu
tikéd na to sapot na. Pati tu ulo na,
éy te balut pabi to sapot na. "Nay,"
kagi ni Jesus, "ibutan moy tu balut na
a damit, sakay pabayan moy siya a
méglakad."

Gayak De a Bunon Ti Jesus

45 Nadid, meadu du kaguman ni
Maria a Judeo a naniwala nadid ni
Jesus, dahilan to ginamet na a mineta
de.
46 Pero te sénganya dide a dinu-
miretso san side du Pariseyo a bina-
hetaan de side to ginimet ni Jesus.
47 Kanya du Pariseyo sakay du
mataas a padi, pékabaheta de ta éya,
éy nagmiting side, a néguhunan de ti
Jesus. "Magenya kitam?" kagi de,
"Meadu i gimet na a kataka-taka.
48 Eng éwan tam siya masaway, éy
ipasakup diya du étanan a Judeo. Na-
did, éng mabaheta na gubiyerno ta
Roma a iba i amo tam, éy umange se
side a talaga a hukatén de i Templo
tama, sakay pati éy bunon de i étanan
a Judeo."
49 Nadid, mégkagi ti Kaipas. Siya
i mataasa du padi ta éya a taon. I
kinagi na, éy "Anya kam ye. éwan kam
beman tu napospusan?
50 Maigi pa éy pabunu tam i éya a
lélake alang-alang du tolay. Maigi pa
éy mate siya kesira dikitam a étanan a
Judeo."
51 I éya a kinagi ni Kaipas, éy éwan
ta isip na sana, éng'wan, da siya i
mataas a padi nadid, éy pinahula
diya na Diyos a mate ti Jesus alang-
alang du Judeo.
52 Ey éwan san Judeo, éng'wan mate
be siya alang-alang du anak na Diyos
maski ta ahe ta mundua, monda
mapisan side a étanan.
53 Nadid, sapul ta éya a miting de,
éy néguhunan du te tungkulin a Judeo
éng pakodyan de a ipabuno ti Jesus.
54 Kanya ti Jesus, éy éwan dén pinu-
meta a naglakad ta Hudea. Eng'wan
inumange dén side du alagad na ta
Epraim ta digdig na ilang a lugar. Ey
négiyan sa side.
55 Nadid, adene a dumemét i
Piyesta na Ala-ala na Judeo, éy meadu
i inumange a tolay ta Jerusalem,
monda tupadén de tu utus ni Moises
tungkul ta péglinis ta bégi.
56 Ey inahayok de sa ti Jesus, da
umasa side a dumemét be siya ta
piyesta. Néguhunan de siya ta Templo
éng dumemét siya, o éng éwan.
57 Ey du mataas a padi sakay du
Pariseyo, éy kinagi de du tolay éng ti
ésiya i makapospusa ta édsean ni Je-
sus, éy dapat ibaheta na dide, monda
madikép de siya.

12

Te Nangbulak Ta Pulurida Ni Jesus

1 Nadid éném a aldew bagu Piyesta
na Ala-ala, éy dinumemét ti Jesus
ta Betania. Saya i bariyua a nang-
buhayan na ni Lazaro.
2 Kédemét na éy nipaghanda de siya
ta pangapon na. Ey naglamesa ti
Marta ta nénganan de, éy ti Lasaro éy
édsa be sa a méngan.
3 Ey ti Maria, éy inalap na tu esa a
boti a memahal a pulurida, a nibulak
na to tikéd ni Jesus, sakay pinahiden
na to buk na. Ey linumaganap tu
sapot na ta étanan a lubuk no bile.
4 Nadid ti Hudas Iskarote, éy kinagi
na, a
5 "Bakit éwan nipabugtong i ina a
pulurida ta étélo a datos a kuhata,
sakay niatéd tam maka du mahirap i
kabugtungan naa?"
6 Pero éwan kanya kinagi ni Hudas i
kona sa éy kinagbian na du mahirap.
Eng'wan, monda san éy makaalap
siya ta kuhata de. Da dati a ugali na
a mégbawas ta kapisanan de a kuhata.
7 Ey kinagi ni Jesus ni Hudas, a
"Pabayan mo siya, da handa na ye ta
aldew a péglébéng diyakén.
8 Palagi a te tolay a mahirap a
maari moy a matulungan," kagi
na, "pero sakén éy éwanék se dikam
male."
9 Nadid, du meadu a Judeo a
mémiyesta ta Jerusalem, pékabaheta de

a dinumemét dén ti Jesus ta Betania, éy inumange be sa side. Gustu de a meta ti Jesus, sakay gustu de be a meta ti Lasaro a pinabuhay na.

10-11 Dahil ni Lasaro, éy meadu a Judeo a pinabayan de dén du amo de a padi, a méniwala dén side ni Jesus. Kanya du padi, éy ginayak de be a bunon ti Lasaro.

Tu Pénanggap De Ni Jesus Ta Jerusalem

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy du meaadu a tolay a mémiyesta ta Jerusalem, éy nabaheta de a dumemét dén ti Jesus.

13 Kanya linumwas side ta banuwan a sambatén de. Ey te kébil side a don na kayo. Ey pékasambat de diya, éy binate de siya, a "Mabuhay," kagi de, "basbasan maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se! Basbasan maka na Diyos i hariae na Israel!"

14 Nadid, neta ni Jesus tu bul-o a kabayo a sinakayan na. Ey i éya a gimet, éy siya bale ya i nangtupada to hula a dati ta kasulatan na Diyos. I kagia na éya a hula, éy

15 "Diyan kam kan méganteng, sikam a taga Jerusalem. Entan moy, ta kédemét na hari moy, éy mangabayo kan siya ta bul-o a kabayo."

16 Du alagad na, éy éwan de naalaala ta éya a aldew i hula a éya. Pero to késoli dén ni Jesus ta langet, éy naalaala de a neta de a natupad bale dén to péngiangkas de ni Jesus to kabayo.

17 Nadid, du tolay a édse to lébéng ni Lasaro to péngbuhay diya ni Jesus, éy side i nagbahetaa du étanan a édse ta Jerusalem.

18 Kanya meadu a tahod dudu sinumambat ni Jesus, dahilan tu nabaheta de a ginamet na.

19 Ey du Pariseyo, péketa de a mégdulug du tolay diya, éy kinagi de, a "Entan moy, natalo na kitam, da meadu a tahod i mégduluga diya a tolay!"

Gustu Du Griego a Mékiohon Ni Jesus

20 Nadid, i kagumana du Judeo a inumange ta Jerusalem a sumamba ta Diyos, éy sénganya wade a Griego.

21 Diden ya a Griego, éy inumange side ni Pelip, a kinagi de, a "Eng maari, éy mékiohon kame pad ni Jesus." (ti Pelip, éy taga Betsayda, Galilea.)

22 Kanya ti Pelip, éy kinagi na ni Andres tu gustu du Griego, a tulos de a éduwa a kinagi ni Jesus.

23 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi na, a "Dumemét ngani dén nadid i oras a ipaliwanag na Diyos a sakén i lélake a gébwat ta langet.

24 Tandaan moy," kagi na, "mara tu esa a butil na pahay, éng'wan memula ta luta, éy éwan tu pasa. Pero éng metépduk ta luta éy kumadu i bunga na ta meadu.

25 Nadid i tolay: maski ti ésiya a mégmahal ta bégi na, éy mebut a talaga. Pero siya a magpabaya ta bégi na, éy siya i mabuhay a éwan tu katapusan.

26 Kanya maski ti ésiya a tunay a utusan ko," kagi ni Jesus, "éy kailangan a umunonod siya diyakén. Nadid éy kaguman ko siya a palagi ta édsean ko. Sakay éng méniwala siya diyakén, éy atdinan siya Nama ko ta gantimpala na.

Nikagi Ni Jesus I Kamatayan Na

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy métagigék tu isip. Ey anya wade i panalangin ko Nama ko? Panalangin ko maka a agawénék na ta kahirapan ko? Ewan, da saya i hangad kua a umange ta mundua, a magtiis ta hirap."

28 Nadid nanalangin ti Jesus a kinagi na, a "Améng, ipeta mo i kapangyarian mo ta tolay." Ey to pégkagi na ta éya, éy te boses ta langet a kagi na, a "Nipeta ko dén i kapangyarian kua to ginamet mo. Ey nadid, éy ipeta ko man dén."

29 Nadid du tolay sa, éy nabati de be i boses ta langet, a akala de éy mégkéduh. Pero "Bakén a kéduh," kagi du iba, "pinégkagian siya no anghel."

30 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Kanya
négkagi ta kona sa éy éwan alang-
lang diyakén, éng'wan para dikam,
monda mapospusan moy a gébwaték
ta Diyos.
31 Dumemét dén nadid i oras a
hukumén dén i mundua. Sakay ti
Satanas a amo na tolay ta mundua, éy
adene dén a matalo, a ibut dén siya.
32 Ey sakén," kagi ni Jesus, "ta
péngiekpét de diyakén ta te tolnék a
kayo, éy paadeneén ko i étanan a tolay
diyakén a ipasakup diyakén."
33 Kinagi ni Jesus i éya a monda
tukoy du tolay éng kodya i kate naa.
34 Nadid kinagi du tolay ni Jesus,
a "Isip me kagi na libru na Diyos a
mabuhay kan i tagapagligtas a éwan
tu katapusan. Nadid, tu nginahinan
mo a lélake a gébwat ta langet, éng
siya i tagapagligtas éy bakit kagi mo
a mate siya ta kayo? Ti ésiya i lélake a
gébwat ta langet?" kagi de.
35 Ey kinagi ni Jesus, a "Kétihék
san dén a panahun a kaguman moy i
Demlag. Kanya sugsugén moy i Dem-
lag, o makay abutén kam na diklém.
Da maski ti ésiya a méglakad ta diklém,
éy éwan na tukoy i angayan na.
36 Kanya sikam, éy méniwala kam
ta Demlag bagu na kam ginanan,
monda sikam, éy bilang anak kam na
Demlag."

Ewan Méniwala Du Judeo Diya

Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
gininanan na du tolay a linumiso siya
dide.
37 Ey du tolay, éwan side naniwala
ni Jesus, maski ginimet na ta harap de
i meadu a kataka-taka.
38 Kanya nadid, tu nihula ni Puru-
peta Isayas to araw, éy natupad dén.
I kinagi na to libru na, éy: "Pangi-
noon, éwan tu naniwala to nibaheta
me dide. Maski nipeta me dide i
kapangyarian na Diyos, éy éwan side
naniwala."
39 Kanya éwan maari a méniwala
side, éy tu kinagi ni Isayas a "iba, a
40 binuhék kan side na Diyos,
sakay pinaktog na kan be tu isip
de, monda éwan de maisipan ta
mahusay, monda éwan side ipasakup
ta Diyos a iligtas na side."
41 Kanya kinagi ni Isayas i éya,
éy neta na to araw i pagkadiyos ni
Cristo, a tulos na nibaheta siya.
42 Kona man sa, éy meadu be a te
tungkulin a Judeo a méniwala diya.
Pero lihim san. Ewan de ipégtapat du
kaguman de, da méganteng side du
Pariseyo. Makay ibutan de side to
kapilya.
43 Diden ya a tolay a kona sa éy
gustu de a purién side na tolay kesira
ta purién side na Diyos.
44 Nadid, kinagi ni Jesus ta
medegsén, a "Maski ti ésiya a
méniwala diyakén, éy éwan san sakén
i péniwalaan naa, éng'wan pati tu
nagpaange se diyakén a Diyos.
45 Sakay pati, tu méketa diyakén, éy
meta na be tu nagpaange se diyakén.
46 Sakén i Demlag a inumange ta
mundua," kagi na. "Maski ti ésiya a
maniwala diyakén, éy éwan siya ma-
natili ta diklém.
47 Nadid du makabati ta kagi kua,
pero éwan de tupadén, éy éwan sakén
i maghukuma dide. Da éwanék se
inumange a maghukum ta tolay ta
mundua, éng'wan i hangad kua se, éy
magligtas ta tolay.
48 Pero du mégidel diyakén sakay
ta pégtoldu ko, éy hukumén side a
talaga ta katapusan na mundua. I
magpahukuma dide éy tu kagi ko.
49 Tama ya," kagi ni Jesus, "dahilan
éwanék négkagi ta sarili ko san a isip,
éng'wan Tama ko i nagutusa éng anya
i kagin kua ta tolay.
50 Tukoy ko i utus Nama ko a saya i
mangatéda ta buhay a éwan tu katapu-
san. Kanya kékagin ko ta tolay i niutus
diyakén Nama ko."

13

Inugisan Ni Jesus Tu Tikéd Du Ala-gad Na

1 Nadid, éy disperas dén na Piyesta
na Ala-ala. Ey tukoy dén ni Jesus a
oras dén nadid a humektat siya ta
mundua a sumoli dén Nama na ta

langet. Sapul to éya, éy mahal ni Jesus
du alagad na. Éy nadid, maski da
adene siya a mate, éy nipeta na dide
éng hanggan ta ahe i pégmahal naa
dide.
2 To péngan de, éy nipaisip dén ni
Satanas ni Hudas Iskarote a itokyon
na ti Jesus (ti Hudas a anak ni Simon).
3 Ti Jesus, éy tukoy na a inatdinan
siya na Diyos ta kapangyarian na ta
étanan. Tukoy na a gébwat siya ta
Diyos, sakay tukoy na be a sumoli ta
Diyos.
4 Kanya nadid, to péngapon de, éy
tinumaknég ti Jesus, a inékbus na tu
badu na sakay minagken ta tuwalya.
5 Nadid nibulak na tu dinom to
palanggana, sakay tulos na inugisan
tu tikéd du alagad na a tégitégesa,
sakay pinahiden na side to pinagke-
nan na a tuwalya.
6 Nadid, kéadene na ni Simon Pe-
dro, éy kinagi ni Pedro, a "Diyan
mo ugisan i tikéd kua, Panginoon,
mésanikeék!"
7 "Ewan mo pabi tukoy nadid, Pe-
dro, i gimet ko a éye," kagi ni Jesus,
"pero ta esa a panahun, éy tukoy mo
dén."
8 "Ewan," kagi ni Pedro; "maski
nikésiya, éy éwan ko ipauges diko i
tikéd kua." "Eng éwan ka ipauges
diyakén, Pedro, éy éwan ka mékiagum
diyakén a alagad ko."
9 "Eng kona sa, Panginoon," kagi ni
Pedro, "éy éwan san na tikéd kua, éng
éwan pati na kamét kua éy ta ulo kua!"
10 "Ewan," kagi ni Jesus. "Mara tu
bigu a négdigus, éy éwan siya tu kailan-
gan a ugisan na tu bégi na, éng'wan
tu tikéd na san. Ey sikam, melinis
kam dén. Basta isesa san dén i melégi
dikam."
11 Tukoy ni Jesus a te méngitokyon
diya a esa dide, kanya kinagi na a te
esa dide a melégi.

12 Nadid, to pénguges na to tikéd
de, éy nisolot na tu badu na, sakay
nagsoli dén to bangko na to lamesa.
Sakay kinagi na dide, a "Natukoy moy
wade i ginamet kua dikam?
13 Dédulawénék moy a Maistu, sakay
dédulawénék moy a Panginoon. Ey
tama ya," kagi na, "da sakén ngani i
Maistu moy éy ta Panginoon moy.
14 Nadid, éng sakén i Panginoon
moy éy ta Maistu moy, sakay inugisan
ko be i tikéd moya, éy dapat a néguge-
ugisan kam be ta tikéd moya.
15 Halimbawa ya tu ginamet ko
dikam, monda i éya éy dapat moy
a ahigén, a magpakabait kam be du
kaguman moy.
16 Tandaan moy, mara tu bataan,"
kagi ni Jesus, "éy éwan siya mataas to
amo na. Sakay tu utusan, éy éwan siya
mataas ta mégutus diya.
17 Nadid, éng mapospusan moy i éye
a kinagi ko dikam, sakay éng tupadén
moy, éy masuwerte kam a talaga.
18 "Pero éwanék mégkagi tungkul
dikam a étanan." kagi ni Jesus, "da
te esa dikam a éwan masuwerte.
Tukoy ta kam a pinili ko, a te esa
dikam a méngitokyon diyakén. Saya i
mangtupada to kagi ta kasulatan, a
taraidorénék kan no kaguman ko a
kadipon ko.
19 Ey nadid, ihula ko ye dikam bagu
manyari, monda éng manyari, éy
maniwala kam a sakén i tagapaglig-
tas a tiniyak na Diyos.
20 Tandaan moy be ye," kagi ni Je-
sus; "maski ti ésiya a tumanggap ta
utusan ko, éy bilang tinanggapék na
be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy
bilang tinanggap na be tu nagpaange
se diyakén."

Hinulaan ni Jesus a Te Méngitokyon Diya

21 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi
ta éya, éy métageg siya, a kinagi na du
alagad na, a "Katutuhanan a te esa
dikam a méngitokyon diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya,
éy néglamilameng side, da éwan de na-
pospusan éng ti ésiya i pinégkagian
naa.
23 Nadid, tu esa a alagad ni Jesus a
mahal na, éy te eknud to tagirilan ni
Jesus.

24 Ey sinenyasan siya ni Pedro, a
kinagi na, a "Pakelagipan mo éng ti
ésiya i négkagian naa."
25 Kanya tu alagad, éy sinumangdih
siya to salapad ni Jesus, a "nipake-
lagip na éng ti ésiya i négkagian naa?"
26 Ey kinagi ni Jesus, a "Entan moy,
isawsaw ko i tinapayae ta sabawae,
sakay iatéd ko diya." Nadid, to
péngisawsaw na to tinapay, éy niatéd
na ni Hudas a anak ni Simon Iskarote.
27 Nadid, to pénanggap ni Hudas to
tinapay, éy tulos inumasék ti Satanas
diya. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ikad
mo dén a gemtén mo agad i gayak
mua."
28 Du alagad a iba to lamesa, éy
éwan de tukoy éng bakit kinagi na ya
ni Hudas.
29 Akala de san a inutusan na siya
a mamugtong ta kailangan de ta
piyesta. Kanya isip de i kona sa, éy ti
Hudas i bahala ta kuhata de. Sakay
isip du iba, éy inutusan na siya a
umange maglimos du mahirap.
30 Ey ti Hudas, to pénanggap na to
tinapay, éy binuméswal dén. Ey kélép
dén nadid.

Tu Bigu a Utus

31 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén
i lélake a gébwat ta langet. Ey na-
did i orasa a atdinanék na Diyos ta
pagkadiyos ko. Ey mehayag be dén i
kapanyarian na Diyos dahil ta gimet
kua.
32 Ey nadid, éng mehayag i kapang-
yarian na Diyos dahil diyakén, éy ipa-
hayagék be agad na Diyos.
33 Sikam a mahal ko a anak ko,"
kagi ni Jesus, "éy kétihék san dén
a panahun i pékiagum kua dikam.
Ahayukénék moy, pero kagin ko
dikam tu kinagi ko du Judeo, a éwan
kam makaange ta angayan kua.
34 Nadid," kagi na, "éy atdinan ta
kam ta bigu a utus: négmahalan kam.
Eng kodya i pénggustu kua dikam, éy
kona be sa i négagum moya.
35 Saye i pégpatunay moya du iba
a tolay a sikam i alagad ko--éng
négmahalan kam."
36 Ey "Anya, Panginoon," kagi ni
Pedro. "Ahe i angayan mua a ta-
laga?" Ey kagi ni Jesus, a "Ewan
kam makakuyog diyakén nadid ta an-
gayan kua, pero ta esa a panahun, éy
tumagubet kam diyakén ta éya."
37 "Ey bakit éwanék makakuyog
diko nadid, Panginoon," kagi ni Pe-
dro. "Iatéd ko i buhay ko alang-alang
diko."
38 "Anya wade, iatéd mo i buhay
mo alang-alang diyakén a talaga, Pe-
dro? Ewan. Tandaan mo, bagu
magtarakot tu tandang nadid a amu-
laldew, éy tanggianék mo ta pentélo a
éwanék mo kaguman."

14

Ti Jesus I Dilan

1 "Diyan kam métageg tu isip,"
kagi ni Jesus. "Maniwala kam san
ta Diyos, sakay maniwala kam be
diyakén.
2-3 I bilea Nama ko, éy meadu a
kwa-kwarto. Ey umangeék sa a
maghanda ta para koo moy. Ey na-
did, ta pékahanda ko dén ta para koo
moy, éy magsoliék se a angen ta kam,
monda négpisan kitam ta édsean kua.
Ey éwan ko ya kinagi dikam éng éwan
katutuhanan.
4 Ey sikam, tukoy moy dén i dilan a
tamo ta angayan kua."
5 "Ewan, Panginoon," kagi ni
Tomas, "éwan me tukoy i angayan
mua. Pakodyan me a mapospusan
i dilan?"
6 "Sakén i dilan," kagi ni Jesus.
"Sakén i mégpaliwanag ta katu-
tuhanan. Sakay sakén i kégébwatan na
buhay na tolay. Ewan tu makaange
Nama ko éng éwan sakén i mag-
paangea sa diya.
7 Eng tukoyék moy, éy tukoy moy
be dén Tama ko. Ey sapul nadid, éy
tukoy moy dén siya, sakay neta moy
be dén siya."
8 "Ey Panginoon," kagi ni Pelip,
"Ipeta mo dikame Tama mo, éy tama
dén dikame."
9 "Naleék dén a nékiagum dikam,
Pelip," kagi ni Jesus, "éy éwanék moy

bale pabi tukoy? Bakit gustu mo a
ipeta ko dikam Tama ko? Ewan moy
beman tukoy tu naketa diyakén, éy
neta na be dén Tama ko?
10 Bakit, Pelip, éwan ka pabi
méniwala a édseék Nama ko, sakay
siya éy édse be diyakén? Entan moy,"
kagi na du alagad na, "tu kinakagi ko
dikam, éy éwan ta isip ko a sarili, éng
'wan Tama ko a mégiyan diyakén, siya
i mégpatarabahua diyakén ta kaluuben
na.
11 Dapat maniwala kam to kinagi
ko, a édseék Nama ko, sakay siya, éy
édse be diyakén. Pero éng éwan kam
maniwala ta éya, éy dapat a mani-
wala kam dahil to tarabaho ko.
12 Tandaan moy; maski ti ésiya
a maniwala diyakén, éy meaheg ta
tarabaho kua. Sakay gemtén na
be i mahigit pa ta tarabaho ko, da
méglakadék dén Nama ko ya.
13 Nadid, maski anya i agidén moya
ta Diyos da méniwala kam diyakén, éy
atdinan ta kam a talaga, monda ipeta
ko i kapangyarian Nama ko.
14 Kanya maski anya i agidén moya
da méniwala kam diyakén, éy gemtén
ko."

Tu Pangako Tungkul Ta Banal a Espiritu

15 Nadid, kinagi na du alagad na,
"Eng gustuék moy, éy sundin moy i
utus kua.
16 Ey sakén, éy manalanginék Nama
ko a atdinan na kam ta Espiritu na a
kalewas ko, a siya i Katulung moy, a
kaguman moy a éwan tu katapusan.
17 Siya ya i Banal a Espiritu na
Diyos, a magpaliwanang ta katu-
tuhanan. Du iba a tolay ta mundua,
éy éwan de siya tanggapén, da ewan
de meta, sakay éwan de siya tukoy.
Pero sikam, éy tukoy moy siya, da
ménatili siya dikam sakay mégiyan
siya dikam.
18 "Ewan ta kam pébayan," kagi ni
Jesus, "éng'wan sumoliék dikam.
19 Kétihék san dén a panahun, éy
éwanék dén metan na iba a tolay. Pero
sikam, éy metaék moy a huway. Ey
nadid, da te buhayék a éwan tu kata-
pusan, éy kona kam be sa.
20 Nadid, kédemét na éya a oras, éy
mapospusan moy a édseék Nama ko.
Sakay sikam, éy édse kam diyakén.
Sakay sakén, éy édseék be dikam.
21 Nadid," kagi na, "maski ti ésiya
a mananggap ta utus kua, a sundin
na, éy siya i mégmahala diyakén. Ey
nadid, tu mégmahal diyakén, éy ma-
halén be siya Nama ko. Sakay sakén,
éy mahalén ko be siya, a ipaliwanag
ko diya i sarili ko."
22 Nadid, te négkagi ni Jesus a ti Hu-
das, a i Hudas a éye, éy bakén a ti Hu-
das Iskarote. I kinagi naa éy, "Pangi-
noon, bakit ipaliwanag mo dikame i
sarili mo, pero éwan mo ipaliwanang
du iba a tolay ta mundua?"
23 "Eng mahalék na tolay," kagi ni
Jesus, "éy sundin na i kagi kua, éy ma-
hal siya Nama ko. Ey sikame Tama
ko, éy umange kame diya a mégiyan
kame diya.
24 Sakay tu tolay a éwan méngmahal
diyakén, éy éwan na sundin i kagi kua.
Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "i
kinékagi kua dikam, éy éwan gébwat
diyakén, éng'wan kagi ya Nama ko.
Siya i nagutusa diyakén.
25 "Nadid," kagi na, "éy kagin ko dén
ye dikam habang kaguman ta kam
pabi.
26 Ey ta péngginan ko dikam, éy
paangen se Nama ko i Banal a
Espiritu alang-alang diyakén. Siya
i Katulung moy. Magpaliwanang
siya dikam ta étanan, a ipaala-ala na
dikam i étanan a kinékagi ko dikam.
27 "Nadid, i iwahak kua dikam,
éy kapayapaan. Pero du tolay ta
mundua, éy éwan side makapangatéd
dikam ta kapayapaan. Pero sakén,
éy iatéd ko dikam i kapayapaan kua.
Kanya diyan kam métageg tu isip,
sakay diyan kam méganteng.
28 Nabati moy dén tu kinagi ko,"
kagi ni Jesus, "a umangeék ta iba a
lugar, pero sumoliék dikam. Kanya
diyan kam malungkut. Eng gustuék
moy a talaga éy masaya kam be, da

méglakadék dén Nama ko ya. Ey siya,
éy mataas siya diyakén.
29 Kinagi ko ya dikam bagu man-
yari, monda éng manyari, éy mani-
wala kam diyakén.
30 Nadid, kétihék san dén a
panahun, éy éwanék dén huway a
mégkagi dikam, da dumemét dén i
amo na tolay ta mundua, a ti Satanas.
Ewan siya tu kapangyarian diyakén,
31 éng'wan tupadén ko san i niu-
tus diyakén Nama ko, monda meta
du tolay a mahal ko Tama ko. Nay,
tapusék dén a mégkagi," kagi ni Jesus.
"Umégkat kam dén a kitam dén."

15

Ti Jesus I Ponan Na Ubas

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Mara
tu kayo a ubas, éy sakén i ponan na.
Sakay Tama ko, siya i mégalagaa diya.
2 Nadid, bawat sanga-sanga ko a
éwan mégbunga, éy kétulén Nama ko.
Sakay bawat sanga ko a mégbunga, éy
pungusan na, monda magbunga ta
mas mahigit pa.
3 Nadid, sikam a alagad ko, éy meli-
nis kam dén, dahilan to kinagi ko
dikam a kagi.
4 Nadid, manatili kam diyakén,
sakay sakén éy manatiliék be dikam.
Mara tu sanga no kayo éy éwan maka-
pagbunga éng éwan manatili to ponan
na. Ey kona be sa dikam, a éwan
kam be makapagbunga éng éwan kam
manatili diyakén.
5 "Mara sakén i ponan na kayo,"
kagi ni Jesus. "Sikam i sanga-sanga
ko. Nadid, tu manatili diyakén, sakay
manatiliék be diya, éy siya i mag-
bunga ta meadu, da éwan kam mak-
agimet ta maski anya éng mehiwalay
kam diyakén.
6 Kanya éng éwan manatili i tolay
diyakén, éy ibut siya a koman i sanga
no kayo, a hanggan malanés. Ey na-
did, iduhu de i kona sa a sanga-sanga,
sakay ibut de dén ta apoy, monda
matutod side.
7 Ey nadid sikam," kagi ni Jesus,
"éng manatili kam diyakén, sakay
manatili be i kagi kua ta isip moya, éy
maari kam a magaged ta maski anya
a gustu moy, éy iatéd dikam a talaga.
8 Sakay éng magbunga kam ta
meadu, éy saya i magpahayaga ta
kapangyarian Nama ko. Sakay saya i
katunayan moya a sikam i alagad ko
a talaga.
9 Nadid, éng kodya i pénggustua
diyakén Nama ko, éy kona be sa i
pénggustu kua dikam. Ey sikam, éy
diyan moy pébayan i pénggustu kua
dikam.
10 Entan moy, gustuék Nama ko a
palagi, da sinunud ko dén i utus naa.
Nadid, éng kona kam be sa, a sundin
moy i utus kua, éy gustu ta kam be a
palagi.
11 "Nadid," kagi na du alagad na,
"kinagi ko dén ya dikam monda édse
dikam i kasayaan ko, monda masaya
kam be ta mahusay.
12 Saye i utus kua dikam, a
négmahalan kam a kona ta pégmahal
kua dikam.
13 Mara éng te tolay a iatéd na i
buhay na alang-alang to kadimoy na,
éy saya i katunayan naa a mahal na
siya a tahod.
14 Ey sikam i kadimoy ko a talaga,
éng sundin moy i utus kua dikam.
15 Sapul nadid, éy éwan ta kam du-
lawén a utusan ko, éng'wan dulawén
ta kam a kadimoy ko. Dahilan du
utusan, mara éwan de tukoy i gimet
no amo de, da éwan na ikagi dide.
Pero sakén, éy nipaliwanag ko dén
dikam i étanan a kinagi diyakén Nama
ko.
16 Tandaan moy," kagi ni Jesus;
"éwanék moy pinili a sakén i amo
moy, éng'wan sakén i nagpilia dikam.
Sakay inutusan ta kam a magbunga
ta meadu a bunga a éwan malipas,
monda atdinan kam Nama ko ta
maski anya i agidén moya diya, da
méniwala kam diyakén.
17 Ey saye i utus kua dikam, a
négmahalan kam.

Méiyamut Du Iba a Tolay

18 "Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"éng maiyamut dikam du iba a tolay,

éy alélahanén moy a naiyamut pa side diyakén bagu side naiyamut dikam.
19 Mara éng sakup kam du iba a tolay ta mundua, éy gustu de kam be, da gustu du iba a tolay i kapareho de. Pero éwan, da pinili ta kam a nibukod ta kam dide. Kanya méiyamut side dikam, da éwan kam dén ipasakup dide.
20 Diyan moy kaleksapan tu kinagi ko dikam, a éwan mataas tu bataan to amo na. Kanya éng linokoék de éy lélokon de kam be. Eng tinupad de i kagi kua, éy tupadén de be i kagi moya.
21 Kanya mangloko side dikam, éy dahilan éy sakup ta kam. Inidelanék de, da éwan de tukoy tu nagpaange se diyakén.
22 Mara éng éwanék se inumange a nagtoldu dide," kagi ni Jesus, "éy éwan maka side tu kasalanan. Pero nadid, éy éwan side tu katuwiran ta kasalanan de.
23 Ey tu méiyamut diyakén, éy méiyamut be Nama ko.
24 Eng éwanék nagimet ta harap de ta éwan mégimet na tolay, éy éwan side tu kasalanan. Pero nadid te kasalanan side, da maski neta de i gimet ko a kataka-taka, éy méiyamut side dikame Tama ko.
25 Saye i mangtupada to kagi ta kautusan de, a éwan kan side tu katuwiran a maiyamut diyakén."
26 Ta kédemét na Katulung éy siya i méngipahayaga diyakén. Siya i Espiritu a gébwat Nama ko, a magpaliwanag ta katutuhanan. Ey sakén i magpaangea se diya.
27 Sakay sikam, éy magpahayag kam be diyakén, da sikam i kinumuyuga diyakén sapul to sapul.

16

1 "Ey nadid, kinagi ko dén dikam i éya a étanan, a monda éwan maibut tu péniwala moy diyakén.
2 Entan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "dumemét i oras a paibutén de kam du kapilya de. Sakay pati, ta esa a panahun, éy te tolay a mégakala side a makatulung ta Diyos éng bunon de kam.
3 Kona sa i péngloko dia dikam, da éwan de tukoy Tama ko, sakay éwanék de be tukoy.
4 Nadid, kinagi ko dén ya dikam, monda kédemét na oras a pékialaman de kam, éy maala-ala moy a nihula ko dén ye dikam.

I Tarabaho Na Banal a Espiritu

"Ewan ko kinagi dikam i éya to sapul, da kaguman ta kam pabi.
5 Pero nadid, éy kinagi ko dén dikam, da magsoliék dén ta minagpaange se diyakén. Nadid, éwan moy ipakelagip diyakén éng ahe i angayan kua.
6 Eng'wan, mélungkut kam san dahilan to kinagi ko dikam.
7 Pero entan moy, kagin ko dikam i katutuhanan, a kaigian moy ye da maglakadék dén. Eng éwanék méglakad, éy éwan umange dikam tu Katulung moy. Pero éng méglakadék dén, éy paangen ko siya dikam.
8 Ey kédemét na Katulung moy," kagi ni Jesus, "éy ipaliwanag na du tolay ta mundua tungkul ta kasalanan de, sakay ta tama a gimet, sakay ta péghukum na Diyos.
9 Ipaliwanag na dide a te kasalanan side, da éwan side méniwala diyakén.
10 Ipaliwanag na dide a tama i gimet ko, da magsoliék dén Nama ko, éy éwanék moy meta a huway.
11 Ipaliwanag na dide a hukumén side na Diyos, da hukumén dén i amo na tolay ta mundua.
12 "Te meaduék pabi a itoldu dikam," kagi ni Jesus du alagad na, "pero éwan pabi nadid, da éwan moy pabi kaya a mapospusan nadid.
13 Pero kédemét na Espiritu a magpaliwanag ta katutuhanan, éy ipaliwanag na dikam i buu a katutuhanan. Siya, éy éwan mégkagi ta sarili na a isip, éng'wan ipaliwanag na san i kinagi na Diyos diya. Sakay ipaliwanag na be dikam i manyari ta esa a panahun.

14 Siya i magpahayaga ta kapang-
yarian ko, da alapén na be i kagi ko a
tulos na itoldu dikam.
15 I étanan a koo Nama ko, éy koo ko
be," kagi ni Jesus. "Kanya kinagi ko a
alapén na Espiritu tu kagi ko, a itoldu
na ya dikam.

Maibut tu Kalungkutan Moy

16 "Kétihék san dén a panahun éy
éwanék moy dén meta. Nadid lumi-
pas i kétihék man dén a panahun éy
metaék moy man dén."
17 Nadid, pékabati du alagad na ta
éya a kinagi na, éy négpakipakelagip
side, a kinagi de, a "Bakit kagi na
a kétihék kan san dén a panahun éy
éwan tam dén meta, sakay kétihék
man dén a panahun éy meta tam kan
dén siya a huway? Sakay anya wade
be i kahulugina no kinagi na, a kona
sa da magsoli kan Nama na?
18 Anya wade i kahulugina," kagi
de, "na kétihék kan a panahun?"
Kona sa i uhuna du alagad, da éwan de
napospusan tu kinagi ni Jesus dide.
19 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén
a te pakelagip side diya. Kanya ki-
nagi na dide, a "Anya, néguhunan moy
wade tu kahulugen no kinagi ko?
20 Tandaan moy," kagi na, "kédemét
na éya a oras, éy magsanget kam a
magsisi kam. Pero du iba a tolay
ta mundua, éy masahat side. Pero
kétihék san dén a panahun, éy maibut
tu kalungkutan moy a masahat kam
dén.
21 Mara tu bébe a mégenak, éy
mégsisi siya da méghirap dén. Pero
ta kéluwas no anak na, éy maibut dén
tu pégsisi na, da masahat dén siya to
anak na.
22 Ey kona be sa dikam," kagi ni
Jesus; "magsisi kam nadid. Pero ta
kédemét ko dikam a huway, éy masa-
hat kam dén. Ey éwan tu makapag-
paibut ta sahat moy.
23 "Kédemét na éya a panahun, éy
éwan kam magpakelagip diyakén,"
kagi ni Jesus. "Eng'wan magaged
kam Nama ko ta maski anya, a
gamitén moy i ngahen kua, éy atdi-
nan na kam.
24 Hanggan nadid, éy éwan moy
pabi ginamit i ngahen ko éng
mékiohon kam ta Diyos. Kanya sapul
nadid, éy mékiohon kam diya, éy
atdinan na kam, monda masaya kam
ta mahusay."

Napasuku Ni Jesus I Mundua

25 Nadid, kagi na du alagad na, a
"Kinagi ko dén dikam i meadu a hal-
imbawa. Pero dumemét i oras a éwan
halimbawa i kagin kua dikam, éng
'wan ipaliwanang ko dikam Tama ko
ta medibo a kagi.
26 Ta éya a panahun, éy manalangin
kam Nama ko a gamitén moy i nga-
hen ko. Sakén, éy éwanék tu kailangan
a ipanalangin ta kam Nama ko,
27 da siya, éy gustu na kam be.
Gustu na kam da ginustuék moy, a
méniwala kam be a gébwaték ta Diyos.
28 Ey gébwaték ngani Nama ko a
Diyos." kagi ni Jesus, "a inumangeék
se ta mundua. Ey nadid, éy ginanan
ko i mundua a magsoliék Nama ko."
29 Nadid, pékabati du alagad ta éya,
éy kinagi de, a "Medibo ngani dén
i kagi mua, Panginoon. Ewan ya
medisalad a halimbawa!
30 Nadid éy tukoy me a siko i naka-
pospusa ta étanan," kagi de, "da maski
éwan me ka pakelagipan éy napos-
pusan mo dén i isip mia. Kanya
méniwala kame a gébwat ka ta Diyos a
talaga!"
31 "Anya, méniwala kam dén a ta-
laga?" kagi ni Jesus.
32 "Pero entan moy, dumemét dén
nadid i oras a mahiwahiwalay kam
dén a pabayanék moy, a guminan
i bawat esa dikam ta bili-bile moy.
Pero te kagumanék pabi, da édse
diyakén Tama ko.
33 Kinagi ko dén ya dikam, monda
mapayapa kam tu isip dahil diyakén.
Du iba a tolay ta mundua, éy paghi-
rapén de kam. Pero patibayén moy
i isip moya, da napasuku ko dén tu
amo du tolay ta mundua."

17

Panalangin Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du alagad na, éy tinumangad siya ta langet a nanalangin. “Améng,” kagi na, “Dinumemét dén nadid i oras. Palitawén mo pad nadid i kapangyarian ko, monda palitawén ko be i kapangyarian mo.
2 Da inatdinanék mo, Améng,” kagi na, “ta kapangyarian ko ta étanan na tolay, a monda du tolay a niatéd mo diyakén, éy atdinan ko be side ta buhay a éwan tu katapusan.
3 Nadid, Améng, siko i tunay a Diyos a isesa. Sakén éy ti Jesu Cristo a pinaangeék mo se. Nadid, du makatukoy dikita, éy side i te buhay a éwan tu katapusan.
4 Nadid, Améng, éy nipahayag ko dén i kapangyarian mo ta munduae, a tinupad ko dén tu nipatarabaho mo diyakén.
5 Kanya nadid, Améng, éy atdinanék mo ta kapangyarian ko ta harap mua, a kona to kapangyarian ko to pékiagum ko diko to araw bagu nilalang i munduae.
6 “Nipahayag ta ka, Améng,” kagi ni Jesus, “du tolay a niatéd mo diyakén--du alagad ko. Side i koo mo, éy niatéd mo side diyakén. Sinunud de tu kagi mo,
7 kanya tukoy de a gébwat diko i étanan a niatéd mo diyakén a gimet ko.
8 Ey nipahayag ko dide, Améng, tu niutus mo diyakén a mégkagi dide, éy tinanggap de dén. Ey tukoy de a gébwaték diko, sakay méniwala side a siko i nagpaangea se diyakén.
9 “Ewan ko ipanalangin, Améng, du iba a tolay ta mundua,” kagi ni Jesus; “éng'wan ipanalangin ko san du tolay a niatéd mo diyakén, da side i koo mo.
10 I étanan a koo ko, éy koo mo be. Sakay étanan a koo mo, éy koo ko be. Ey side ya di mégpahayaga ta kapangyarian ko.
11 Nadid, éy humektaték ta mundua, Améng, a magsoliék diko. Pero du alagad ko, éy mawahak side ta mundua. Améng, siko i banala. Alagaan mo pad side ta kapangyarian mua a niatéd mo diyakén. Alagaan mo side, monda maging isesa side a kona dikita.
12 To pékiagum ko pabi dide, Améng, éy inalagaan ko side ta kapangyarian mo a niatéd mo diyakén. Inalagaan ko side, kanya éwan tu napahamak dide. Basta esa san tu napahamak dide, monda matupad tu kagi ta libru na Diyos ta tungkul diya.
13 “Ey nadid, Améng, éy magsoliék diko. Ey mégkagiék dén diko nadid ta kona se, monda masakup di alagad kuae na kasayaan kua.
14 Nipahayag ko dide tu kagi mo, Améng. Ey nadid, du iba a tolay ta mundua, éy méiyamut side du alagad ko, da éwan dén side umayun dide. Ey kona be sa sakén, da éwanék be umayun ta mundua.
15 Ewanék ménalangin, Améng, a ibukod mo side ta mundua, éng'wan basta alagaan mo side ta gimita ni Satanas.
16 Ewanék umayun du iba a tolay ta mundua,” kagi ni Jesus. “Ey kona be sa du alagad ko, a éwan be side umayun du iba a tolay ta mundua.
17 Patibayén mo, Améng, i isip dia a sumunud diko. I katutuhanan, éy saya i magpatibaya dide. Ey tu kagi mo, saya i katutuhanana.
18 Nadid, Améng, éng kodya i pégpaange mo diyakén ta munduae, éy kona be sa i pégpaange kua di alagad kua ta iba-iba a lugar ta munduae.
19 Ey alang-alang dide, éy patibayén ko i isip ko a sumunud diko, Améng, monda du alagad ko, éy sumunud be side diko, ta pamag-itan na katutuhanan.
20 “Ey nadid, Améng,” kagi ni Jesus, “éy éwan ko ipanalangin san di alagad kuae, éng'wan ipanalangin ko be du tolay a maniwala diyakén ta esa a panahun dahilan ta ibaheta de dide.
21 Ipanalangin ko side, Améng, a maging isesa maka side a kapareho ta, da édse ka diyakén, sakay sakén

éy édseék diko. Monda édse maka be side dikita. Kona maka sa, Améng, monda maniwala maka du iba a tolay ta mundua a pinaangeék mo se.
22 Inatdinanék mo, Améng, ta kataasan ko. Sakay sakén, éy inatdinan ko be side ta kataasan de, monda maging isesa side a kapareho ta.
23 Nadid, éy édseék dide, sakay siko éy édse ka be diyakén, Améng, monda maging isesa side ta mahusay. Nadid," kagi ni Jesus, "tukoy maka du tolay ta mundua a pinaangeék mo se. Sakay tukoy de maka be a gustu mo side a kona ta pénggustu mua diyakén.
24 "Ey nadid, Améng, éy niatéd mo dén side diyakén. Ey gustu ko a édse maka be side diyakén ta édsean kua, monda meta de i kapangyarian ko. Inatdinanék mo, Améng, ta kapangyarian ko, da ginustuék mo bagu nilalang i mundua.
25 Améng, siko i mahusaya. Du tolay ta mundua, éy éwan de ka tukoy. Pero sakén, éy tukoy ta ka. Sakay diden ye a méniwala diyakén, éy tukoy de be a siko i nagpaangea se diyakén.
26 Nipahayag ta ka dide, Améng, éy ipahayag ta ka pabi, monda masakup be side na pénggustu mua diyakén, sakay monda édseék be dide."

18

Dekpén De Ti Jesus

1 Nadid, to kétapos ni Jesus a nanalangin, éy hinumekatat side du alagad na ta Jerusalem, a inumahabes side ta Kedron, a tulos de ta halamanan ta dibilew.
2 Nadid ti Hudas a méngitokyon ni Jesus éy tukoy na be dén i éya a lugar, da madalas de Jesus a tumétulos ta éya.
3 Kanya nadid, éy nigiya na sa du sundalu sakay du pulis, a négsolo side ta bombilya sakay sulo a kayo. Sakay te armas be side. Side du inutusan du mataas a padi sakay du Pariseyo.
4 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén i manyaria diya. Ey kédemét du sundalu to halamanan, éy sinambat na side, a kinagi na, a "Ti ésiya i ahayukén moya?"
5 "Ti Jesus a taga Nasaret," kagi de. "Ey sakén ngani dén ye," kagi ni Jesus. Kaguman du sundalu ti Hudas.
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus a "Sakén ngani dén ye," éy inumisol side a tulos de a natumba.
7 Ey kinagi na man dén dide, a "Ti ésiya i ahayukén moya?" Ey "Ti Jesus a taga Nasaret," kagi de.
8 Ey kinagi ni Jesus, a "Kinagi ko ngani dén dikam a sakén dén ye. Nadid, éng sakén san i haayukén moya, éy pabayan moy di kaguman kuae."
9 Kinagi ni Jesus i éya, monda matupad tu kinagi na to éya, a éwan mebut i maski isesa du niatéd diya Nama na.
10 Nadid ti Simon Pedro, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a tulos minahipas tu talinga na. I ngahen no utusan, éy ti Malko.
11 Ey "Diyan mo," kagi ni Jesus ni Pedro, "Ikaluban mo tu sondang mo. Isip moy wade éwan ko tanggapén i hirap ko a iatéd diyakén Nama ko?"
12 Nadid du sundalu, sakay du pulis sakay tu kapitan de, éy dinikép de ti Jesus, a ginapus de,
13 sakay kinabitan de a niange de pa to bile ni Anas. Ti Anas éy manugen ni Padi Kaipas. Ti Kaipas i mataas a padi ta éya a taon.
14 Siya i négkagia du te tungkulin a Judeo, a maigi pa éy pabunu de siya alang-alang du tolay.
15 Nadid ti Simon Pedro sakay tu esa be a alagad, éy tinumagubet side de Jesus. Ey kédemét de a éduwa to bile no mataas a padi, éy nakasdép tu alagad a esa to karsada no bile, da tukoy siya no padi.
16 Pero nawahak ti Pedro ta luwas no kudal. Kanya tu alagad a esa, éy pinékiohon na to bébe a mégbantay to pintuan no kudal, a pasdépén na ti Pedro.
17 Ey késdép ni Pedro, éy kinagi diya no bébe, a "Alagad ka wade na éya a lélake?" Ey "Ewan," kagi ni Pedro.

18 Nadid, du bataan sa, sakay du
pulis, éy nagpabaga side ta uging, a
pégdengdengan de, da medégnin. Ey
kaguman de ti Pedro, a mégdengdeng
be sa.

Nipakelagip De Ni Jesus

19 Nadid tu mataas a padi éy ni-
pakelagip na ni Jesus du alagad na
sakay tu pégtoldu na.
20 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Naleék
dén a mégpahayag ta pégtoldu ko ta
harap du tolay. Ugali ko a palagi a
mégtoldu du tolay ta kapilya sakay ta
Templo, da saya i képisanana du tolay.
Ewanék mégtoldu ta lihim.
21 Bakit siyasaténék mo?" kagi ni
Jesus. "Siyasatén mo du tolay a naka-
bati diyakén. Tukoy de tu pégtoldu
ko."
22 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy sina-
puk siya no esa a pulis, a kinagi na,
a "Bakit kona sa i sengbet mua ta
mataas a padi?"
23 "Eng mali tu kinagi ko," kagi ni
Jesus, "éy kagi mo dén. Pero éng éwan
ko kinagi i mali, éy bakit sinapukék
mo?"
24 Nadid ti Anas, éy nipetugén na
dén ti Jesus a gapus pabi ni Padi
Kaipas.
25 Nadid, mégdengdeng pabi sa ti Si-
mon Pedro, éy kinagi diya du édsa sa,
a "Ewan siko i alagad na éya a lélake?"
Ey "Ewan," kagi ni Pedro.
26 Nadid, te bataan sa no mataas a
padi. Top siya no lélake a tinegpas
ni Pedro tu talinga na. Ey kinagi na
ni Pedro, a "Isip ko neta ta ka be sa
ta halamanan a kaguman na dinikép
mia?"
27 Pero inéwan man dén ni Pedro.
Ey to péngawan na dén éy bigla a nag-
tarakot tu tandang.

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

28 Nadid éy pinaluwas de ti Je-
sus to bile ni Kaipas, a nitugén de
to pégiyanan no gubernador. Amu-
laldew pabi. Ey du Judeo, éy éwan
side sinomdép to pégiyanan no guber-
nador, da ugali na rilihiyon de, éy
mehupet kan tu somdép. Ey bawal tu
mehupet a méngan ta anyaya na Ala-
ala.
29 Kanya linumwas dide ti Guber-
nador Pilato, a kinagi na, a "Anya i
abla moya ta éye a lélake?"
30 Ey kinagi du Judeo, a "Te
kasalanan siya! Eng'wan siya tu
kasalanan, éy éwan me nitugén diko."
31 Ey kinagi ni Pilato a, "Bistaan
moy siya ta sarili moy a huwes." Ey
"Ewan maari," kagi du Judeo, "da
labag ta utus a pabunu me i tolay."
32 Nanyari ya monda matupad tu
kinagi ni Jesus, to pégkagi na a mate
siya ta te tolnék a kayo.
33 Nadid, sinomdép man dén ti Pi-
lato to pégiyanan na a pinauwet na
ti Jesus, a kinagi na, a "Anya, siko i
haria na Judeo?"
34 Ey kinagi ni Jesus, a "Anya,
gébwat ina ta sarili mo a isip, o te
négkagi dikam ta ina?"
35 "Ataay, Judeoék beman?" kagi ni
Pilato. "Anya i kasalanan mo? Bakit
nitugén ka diyakén du kabébayan
mo?"
36 Kinagi ni Jesus, "I kaharian ko,
éy éwan ta éye ta munduae. Mara
éng édse i kaharian ko ta munduae,
éy ipékilabanék du utusan ko, monda
éwanék maka dekpén du Judeo. Pero
éwan," kagi ni Jesus, "da éwan édse i
kaharian ko ta munduae."
37 "Ey nadid," kagi ni Pilato, "hari
ka a talaga?" "Kagi mo a hariék," kagi
ni Jesus, "éy sé' ngani ya i tungkulin
kua. Kanya nienakék, éy monda ipa-
hayag ko i katutuhanan. Kanya inu-
mangeék ta mundua. Ey maski ti ésiya
a nasakup na katutuhanan, éy baten
de i kagi kua."
38 "Ewan wade tu makapospos ta
katutuhanan," kagi ni Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

Nadid, to pégkagi ni Pilato ta éya, éy
linumwas man dén siya du Judeo, a
kinagi na dide, a "Ewanék tu meeta
a kasalanan na lélake a éye a pa-
marusaan ko diya.
39 Nadid ayun ta ugali moy, éy
paluwasén ko i esa a pihesu éng

Piyesta na Ala-ala," kagi ni Pilato. "Anya wade éng légsiwan ko i éye a lélake a hari kan na Judeo?"
40 Ey, "Ewan." kagi du tolay. "Bakén a siya, éng 'wan légsiwan mo ti Barabas!" (Ti Barabas éy tulisan.)

19

1 Nadid ti Pilato, éy nipayabat na ti Jesus.
2 Sakay du sundalu, éy kinawekaw de tu lanot a te set, sakay nisoklop de ta ulo naa a kurona na kan. Sakay pinabaduan de ta medingat, da saya i kolor na damit na hari.
3 Sakay nalelewas side a inumadene diya, a kinagi de a "Mabuhay! Siko a hari na Judeo!" a tulos de a sésapukén.
4 Nadid, linumwas man dén ti Pilato du meaadu a tolay, a kinagi na dide, a "Entan moy, iharap ko siya dikam, monda tukoy moy a éwanék tu meeta a kasalanan na a pamarusaan ko diya."
5 Ey nadid, niluwas de ti Jesus ta harapan dia, a te kurona a set, sakay te badu a medingat. Ey kinagi ni Pilato, a "Entan moy, saye i lélakia!"
6 Ey du mataas a padi, sakay du pulis, péketa de ni Jesus, éy kinagi de ta medegsén, a "Ipako mo ta kudos!" Ey kinagi ni Pilato, a "Alapén moy siya. Sikam i méngipakua diya, da sakén, éy éwanék tu meeta a kasalanan na a pamarusaan ko diya."
7 Ey kinagi du Judeo, a "Te kautusan kame, a i kagia ta éya, éy dapat mate siya, da siya éy mégwari-wari a anak na Diyos."
8 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo siya a umanteng.
9 Kanya sinomdép man dén siya to pégiyanan na, a kinagi na ni Jesus, a "Ahe i gébwat mua a talaga?" Ey éwan sinumengbet ti Jesus.
10 Ey "Bakit," kagi ni Pilato, "éwan ka sumésengbet diyakén? Ewan mo beman tukoy a sakén i te kapangyariana a mangpaluwas diko, o dikaya ipako ta ka ta kudos?"
11 Ey kinagi ni Jesus, a "Kanya ka san te kapangyarian diyakén, éy kaluuben na Diyos a niatéd diko i kapangyarian mua. Kanya tu néngitugén diyakén diko, éy siya i lalo a medukés i kasalanan na."
12 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo a gustu na a légsiwan ti Jesus. Péro mégidel du Judeo, a kinagi de diya, "Eng légsiwan mo siya, éy kontara ka ta hari tam ta Roma, da maski ti ésiya a mégwari-wari a hari, éy kalaban no hari tam ta Roma."
13 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy niluwas na ti Jesus, sakay négiknud siya to hukuman. I édsean na hukuman éy to plasa a semento (i pégngahen de ta éya ta kagi na Judeo, éy Gabata).
14 Nadid éy disperas dén na Piyesta na Ala-ala, to tamo a tanghali. Ey kinagi ni Pilato du Judeo, a "Saye i hari moya!"
15 Pero basta kinagi du tolay, a "Bunuén moy siya! Ipako moy siya!" "Anya," kagi ni Pilato, "ipako ko bale tu hari moy ta kudos?" Ey kinagi du mataas a padi, a "Ewan kame tu hari, éng éwan tu hari tam ta Roma!"
16 Kanya niatéd ni Pilato ti Jesus dide, a ipako de ta kudos.

Nipako De Ti Jesus

17 Ey pinaluwas de ti Jesus ta banuwan a békle na tu kudos na. Niange de siya ta lugar a ngéngahinan de a "Bungu" (ta kagi na Judeo éy Golgota).
18 Ey du sundalu, éy nipako de sa siya to kudos. Sakay nipako de be sa i éduwa a lélake a nitolnék de ta magtembanga a tagirilan ni Jesus.
19 Nagpasulat ti Pilato ta kagi to pastel, a niekpét na to kudos. I kagia to pastel éy "TI HESUS A TAGA NASARET, A HARI NA JUDEO."
20 Meadu du Judeo a nakabasa to pastel, da adene ta banuwan i pinéngitolnékan dia to kudos ni Jesus. Ey nisulat ya ta kagi na Judeo, sakay kagi na Latin, sakay kagi na Griego.
21 Kinagi du mataas a padi ni Pilato, a "Diyan mo isulat a hari siya na

Judeo; éng'wan, i maigi a isulat mo, éy
'Akala na éye éy hari na Judeo.' "
22 "Ewan," kagi ni Pilato. "Bagay
nesulat dén, éy éwan dén maari a pal-
itan."
23 Nadid du sundalu, to péngitolnék
de dén ni Jesus, éy hinati-hati de tu
badu na ta épat a bahagi. Esa bahagi
bawat esa a sundalu. Sakay inalap de
be tu badu na a atakdug. Pero i éya, éy
éwan tu nadigetan, da ginamet a buu
a damit.
24 Kanya kinagi de, a "Diyan tam
pépapéknitén, sayang. Subali pa,
éy magpalabunutan kitam, éng ti
ésiya dikitam i makaalapa." Ey to
pégpalabunutan de, éy natupad tu kagi
ta kasulatan, a "Pinaghati-hati de kan
tu badu na, sakay tu damit na kan, éy
pinagpalabunutan de."
25 Nadid, éy te taknég ta adene to
kudos i épat a bébe: tu ina ni Jesus,
sakay tu top nena na, sakay ti Maria
a asawa ni Kleopas, sakay ti Maria
Magdalena.
26 Ey ti Jesus, péketa na nena na,
sakay tu alagad na a ésa a mahal na,
éy kinagi na nena na, a "Entan mo,
Inéng, sapul nadid, éy siya ina i bilang
anak mua."
27 Sakay kinagi na to alagad sa, a
"Nadid, éy siya i bilang ina mua."
Kanya sapul ta éya a aldew, tu alagad
éy pinégiyan na tu ina ni Jesus to bile
na.

Nate Ti Jesus

28 Nadid, éy tukoy ni Jesus a na-
ganap dén i étanan a tarabaho na. Ey
kinagi na a, "Mégeplékék." (Kinagi na
ya a monda matupad tu kagi a esa ta
kasulatan.)
29 Te ahung sa a putat ta tuba.
Kanya nibisa de tu damit to tuba,
sakay nisélpet de to kayo, sakay
nisadét de to labi ni Jesus.
30 Ey to péngsépsép ni Jesus to tuba,
éy kinagi na a "Naganap dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy linuméngte dén, a
tulos na dén a nahéngsatan.
31 Nadid, da disperas no piyesta,
éy pékiohon du Judeo ni Pilato a pa-
puseng na tu tikéd du étélo a nipako,
monda mate side agad, a iogsad de
side to kudos. Sala du Judeo a te
tolnék pabi side du kudos ta kédemét
na piyesta, da mahalaga ya a aldew.
32 Kanya du sundalu, éy pinuseng
de tu tikéd du éduwa a tulisan a nipako
a késabay ni Jesus.
33 Pero kéadene de ni Jesus, éy neta
de a pate dén. Kanya éwan de pi-
nuseng i tikéd naa.
34 Pero tu sundalu a esa, éy binikal
na tu hawes ni Jesus to géyang, éy
bigla a binumulos diya i dige sakay
dinom.
35 Sakén a nanulat ta éye, éy mineta
ko ngani i nanyaria ta éya. Kanya
tukoy moy a katutuhanan i sistigu ko
a éye dikam. Mégpatunayék dikam,
monda maniwala kam.
36 Nanyari i kona sa, monda matu-
pad tu kagi ta kasulatan, a "Ewan
kan mapuseng tu tulang na a maski
isesa."
37 Sakay natupad be tu iba a kagi to
kasulatan, a i kagi na, éy "Mémalasén
de kan tu binikal de."

Ielbéng De Ti Jesus

38 Nadid, kétapos na éya, ti Hose
a taga Arimatea éy nékiohon siya ni
Pilato, a alapén na tu bangkay ni Je-
sus. Méniwala ti Hose ni Jesus, pero
lihim san, da méganteng siya du te
tungkulin a Judeo. Ey to pékiohon na
ni Pilato, éy inoan na siya. Kanya
inalap na tu bangkay.
39 Kaguman ni Hose ti Nikodemo.
Siya tu nékiohon ni Jesus to kélép to
araw. Ey te kébil ti Nikodemo a
manga limapulu a kilo a sépot a halu-
halu a gébwat ta kayo.
40 Inalap de tu bangkay ni Jesus, a
sinaputan de to manta, a niagum de
be sa tu mesépot, da saya i ugalia na
Judeo éng maglébéng.
41 Nadid, to adene no pinéngipakoan
de ni Jesus, éy te halamanan. Ey te
peglébngan sa a bigu a kuweba a éwan
pabi ginamit.
42 Ey nielbéng de sa ti Jesus, da
adene, éy mégagaw dén side, da adene
dén i pangilin.

20

Ewan Dén Tu Lasén Tu Lébéng

1 Nadid, to simba a gagabi, a medediklém pabi, éy inumange ti Maria
Magdalena to lébéng. Ey kédemét na
sa, éy neta na a bukas dén, a naibut
dén tu takléb na a bito.
2 Ey naginan ti Maria a soli, a ni-
ange na nibaheta ni Simon Pedro
sakay to alagad a esa a mahal ni Jesus.
"Inalap de tu Panginoon to lébéng,"
kagi na, "éy éwan tam tukoy éng ahe i
néngiangayan dia!"
3 Nadid, pékabati ta éya ni Pedro
sakay tu alagad a esa, éy inumange sa
side a inentan de.
4 Pareho side a naginan, pero tu
alagad a esa, éy neditulan na ti Pedro
to lébéng.
5 Niseleg na tu lubuk, éy neta na san
tu sapot. Pero éwan siya sinomdép.
6 Nadid, pékaabut ni Pedro to alagad
a esa to lébéng, éy basta tulos na a
sinomdép. Ey neta na be sa tu sapot.
7 Sakay tu panyo a nibalut to ulo ni
Jesus, éy éwan na kaguman tu sapot,
éng'wan nihiwalay dén a tiniklup to
digdig.
8 Nadid tu alagad a neditol, éy
tinumagubet ni Pedro a sinomdép to
lébéng. Ey péketa na a kona sa, éy
naniwala siya a nabuhay dén ti Jesus.
9 Ewan de pabi napospusan tu nik-
agi ta kasulatan, a mabuhay kan siya
a huway.
10 Ey nadid, nagsoli side a éduwa to
bile de.

Pinumeta Ti Jesus Ni Maria Magdalena

11 Pero nawahak ti Maria to lébéng
a mégsanget. Ey késeleg na to lubuk
12 éy neta na i éduwa a anghel a te
badu ta melatak, a te eknud side to
édsean no bangkay ni Jesus. Tu esa éy
édse to uluan na: tu esa man éy édse to
uyad na.
13 Ey kinagi de diya, a "Bakit
mégsanget ka, Anéng?" "Ey dahilan éy
inalap de tu bangkay no Panginoon
ko," kagi na, "éy éwan ko tukoy éng
ahe i néngiangayan dia."
14 Pégkagi ni Maria ta éya, éy sinu-
muleg siya a neta na a te taknég sa ti
Jesus. Pero éwan na tukoy a ti Jesus.
15 Akala na san éy tu mégbantay ta
halamanan ta éya. Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Bakit mégsanget ka, Anéng?
Ti ésiya ahayukén mua?" Ey kinagi
ni Maria, a "Eng siko i nangalapa to
nielbéng me ta éye, éy kagin pad éng
ahe i néngiangayan mua, monda an-
gen ko siya."
16 Ey kinagi ni Jesus, a "Maria."
Ey pékabati ni Maria ta éya, éy hinu-
marap siya diya, a pékatenggi na diya,
a kinagi na a "Raboni!" (I kahulugina
na éya, éy Maistu.)
17 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Diyanék mo kékbilan, da éwanék pabi
inumontok dén Nama ko. Ikad mo
dén du kakaguman tam, a kagi mo
dide a umontokék Nama ko. Siya i
Diyos ko. Sakay kagi mo a siya i Ama
moy be sakay Diyos moy be."
18 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya,
éy inumange ti Maria du alagad, a
kinagi na dide a neta na dén tu Pangi-
noon. Sakay kinagi na be dide tu
nibilin na diya.

Pinumeta Siya Du Alagad Na

19 Nadid, to kélép na éya a aldew,
a simba pabi, éy napisan du alagad
ta esa a bile. Ey seradu tu pintuan,
da méganteng side du te tungkulin a
Judeo. Ey nadid, éy dinumemét sa
ti Jesus a te taknég siya ta bélog dia.
Ey kinagi na dide, a "Mapayapa kam
dén."
20 Ey to pégkagi na ta éya, éy nipeta
na dide tu kamét na sakay tu hawes
na. Ey du alagad, péketa de to Pangi-
noon de, éy mésahat side!
21 Ey kinagi na dide a huway, a
"Mapayapa kam dén. Eng kodya i
nipagpaangea se diyakén Nama ko,
éy kona be sa i pagpaange kua dikam
ta iba-iba a lugar."
22 Ey to pégkagi na ta éya, éy
inangsan na side, a kinagi na, a
"Tanggapén moy i Banal a Espiritu.
23 I patawadén moy ta kasalanan
na, éy pinatawad ngani dén. Sakay tu

éwan moy patawadén, éy éwan ngani patawadén."

Ewan Méniwala Ti Tomas

24 Nadid, to nipeta ni Jesus dide, éy éwan sa ti Tomas a Kambal. Siya i esa du labindalawa a alagad.

25 Kanya nibaheta diya du iba a alagad a neta de tu Panginoon. Pero éwan naniwala ti Tomas. "Baguék maniwala," kagi na, "éy meta ko pa tu talingo no pako to palad na, a itagéd ko ta toldu kua. Sakay éng kébilan ko be tu talingo to hawes na, éy maniwalaék dén."

26 Nadid, kélipas na esa simba, éy napisan man dén du alagad to bile, a kaguman de nadid ti Tomas. Seradu san tu pintuan. Ey dinumemét ti Jesus a te takneg ta bélog dia, a kinagi na a "Mapayapa kam dén."

27 Sakay kinagi na ni Tomas, a "Entan mo i palad kua, Tomas, a itagéd mo ta toldu mua. Nay, igewat mo se i kamét mua, a kébilan mo i hawes kua. Maniwala ka diyakén, Tomas."

28 Ey ti Tomas, basta i kinagi na, éy "Siko i Panginoon ko, sakay Diyos ko."

29 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Méniwala ka dén da netaék mo dén. Entan mo, masuwerte a tahod du maniwala diyakén maski éwanék de meta."

I Kailangana Ta Libruae

30 Nadid, ginamet ni Jesus i meadu a iba a kataka-taka ta harapan du alagad na. Pero éwan ko side nisulat ta libruae.

31 Pero i nisulat ko a éye, éy monda maniwala kam ni Jesus, a siya i Cristo, a anak na Diyos a tagapagligtas monda éng maniwala kam éy te buhay kam a éwan tu katapusan.

21

Pinumeta Ti Jesus Du Pitu a Alagad Na

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinumeta man dén ti Jesus du alagad na ta diget na Tiberias. Saye i nanyaria:

2 Négagum de Simon Pedro, sakay ti Tomas a Kambal, sakay ti Natanel a taga Kana, sakay du anak ni Sebedeo, sakay éduwa pa a iba a alagad.

3 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Ikad ko dén mangikan." Ey kinagi du iba a "Kumuyog kame diko." Tulos dinumitaw side to abeng de. Ey nagdamag side a nangikan, pero éwan side tu nalap.

4 Nadid, to amulaldew dén, éy te taknég ti Jesus to baybay. Ey du alagad éy éwan de tukoy a ti Jesus siya, da adeyo side.

5 Ey dinulawan na side, a kinagi na, a "Anya, nakaalap kam?" Ey "Ewan," kagi de.

6 "Ilipat moy pa man i rambat moya ta lipata, éy makaalap kam," kagi na. Nadid, péngitékneg de ta lipat, éy meaadu bale i nalap dia a ikan, a hanggan da éwan de kaya tu rambat a iahawas to abeng.

7 Nadid, tu alagad a esa a mahal ni Jesus éy kinagi na ni Pedro, a "Siya bale ina tu Panginoon." Ey nadid ti Pedro, péketa na a ti Jesus ngani dén i édse to baybay, éy nagbadu siya daékbus siya, sakay sinumegbu to diget, a tulos na ta digdig.

8 Pero du iba a alagad, éy te sakay side a dinumigdig, a hela de san tu rambat a putat ta ikan. Ewan side adeyo ta baybay, basta sandaan wade san a metro.

9 Nadid, kéahawas de to baybay, éy naketa sa side ta apoy, a te ikan a nituno, sakay tinapay.

10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Nay, iange moy se i sénganya a momon a ikan a inalap moy, a itunu tam."

11 Kanya sinumakay man dén ti Simon Pedro to abeng, a hinela na tu rambat to baybay. Ey putat pa ta dédekél a ikan. Sandaan éy ta limapulu éy ta étélo a momon. Pero maski meadu side a tahod, éy éwan napéknet tu rambat.

12 "Nay," kagi ni Jesus, "méngan kitam dén." Du alagad, éy mésanike side a mégpakelagip diya éng ti ésiya siya, da tukoy de dén a tu Panginoon siya.

13 Ey inalap ni Jesus tu tinapay, sakay tu ikan, a nigewat na dide a

méngan.
14 Saya i ikatélo a beses a nipeta
ni Jesus du alagad na sapul to
nikabuhay na.

Ti Jesus Sakay Ti Pedro

15 Nadid, kétapos de a néngan, éy
kinagi ni Jesus ni Simon Pedro a, "Si-
mon, mahalék mo wade ta mahigit pa
diden yee?" Ey "O," kagi ni Pedro,
"Tukoy mo a gustu ta ka." "Siko i
pastora du tupa ko a kékétihék," kagi
ni Jesus.
16 Nadid kagi ni Jesus a huway, a
"Simon, mahalék mo a talaga?" Ey "O,
Panginoon. Tukoy mo a gustu ta ka."
"Pastoran mo du tupa ko."
17 Nadid, kagi ni Jesus diya ta
pentélo, a "Simon, gustuék mo a ta-
laga?" Nadid, pékabati ni Simon Pe-
dro a pékelagipan na siya ta pentélo, éy
mélungkut siya. Ey kinagi na a "Pangi-
noon, siko i nakapospusa ta étanan.
Tukoy mo a gustu ta ka." Ey kinagi ni
Jesus, "Pastoran mo du tupa ko.
18 Tandaan mo, Simon," kagi ni Je-
sus, "to kéanak mo pabi, éy nagbadu
ka san ta bégi mo a naglebut ka ta
maski ahe i gustu mua. Pero kélakay
mo, éy igewat mo tu kamét mo a ga-
pusén de, sakay iange de ka ta éwan
mo gustu."
19 Kinagi ya ni Jesus da ipaliwanag
na ni Pedro éng kodya na a mate.
Sakay kinagi na ya monda tukoy na
a ipeta na i kapangyarian na Diyos
ta ikate na. Ey nadid, kinagi na ni
Pedro, a "Sumunud ka san diyakén."

Ti Jesus Sakay Tu Alagad a Esa

20 Nadid, sinumuleg ti Pedro, éy
neta na tu alagad a esa to adég na.
Siya tu alagad a mahal ni Jesus. Siya
tu sinumangdih to salapad ni Jesus to
péngan de to éya, a nipakelagip na éng
ti ésiya i méngitokyona diya.
21 Ey péketa ni Pedro diya, éy kinagi
na ni Jesus, a "Anya wade, Pangi-
noon, i lélakeae? Maanya siya?"
22 Ey kinagi ni Jesus ni Pedro, a
"Eng gustu ko a buhay siya a hanggan
ta késoli ko se, éy anya i pékialam mua?
Basta sumunud ka san diyakén."
23 Dahil ta éya a kinagi ni Jesus, éy
akala du tolay a méniwala diya, a éwan
mate i éya a alagad. Pero éwan kinagi
ni Jesus a éwan siya mate. Eng'wan,
i kinagi na sana, éy "Eng gustu ko a
buhay siya a hanggan ta késoli ko se,
éy anya i pékialam mua?"
24 Nadid, sakén a nanulat ta li-
bruae, éy sakén ngani dén i éya a ala-
gad. Ey sakén i mégpatunaya ta étanan
a éya a ginimet na. Ey tukoy ko a
katutuhanan i isistigu kua dikam.
25 Nadid, te meaadu be a iba a gi-
namet ni Jesus, a éwan ko nisulat ta
éye. Anya wade éng mesulat side
a étanan, éy siguru éwan meubus ta
kabuuan na mundua i libru na gi-
namet na.

Tu Gimet du Apostol

1 Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén to libru ko a esa i étanan a ginimet
ni Jesus, sakay tu nitoldu na,
2 a hanggan to aldew a niontok na
ta langet. Pero bagu siya inumontok,
éy nibilin na pa du lélake a pinili na
a apostol na. Hinatulan na side ta
pamag-itan na kapangyarian na Ba-
nal a Espiritu na Diyos.
3 Kélipas no hirap na, a nabuhay
man dén, éy pinumeta siya dide ta
meadu a beses, a pinatunayan na
dide a buhay siya. Pinumeta siya
dide ta lubuk na épat a pulu a aldew,
sakay négkagi siya dide tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay.
4 Habang kakaguman de pabi siya,
éy nibilin na dide a "Diyan kam pa
huméhektat ta Jerusalem," kagi na,
"éng 'wan uhayén moy pa tu nipan-
gako Nama ko, a kinagi ko dén dikam
tungkul ta Espiritu na Diyos.
5 Natandaan moy, tu tungkulin ni
Juan, éy bininyagen na du tolay ta
dinom. Pero nadid," kagi ni Jesus, "éy
éwan dén male éy mabinyagen kam ta
Banal a Espiritu."

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

6 To esa a aldew, a kapisan de ti Je-
sus, éy kinagi de diya, a "Anya wade,
Panginoon? Panahun wade dén na-
did a mapaibut mo du mégmayor
dikame a dayuan, monda libri man
dén i banuwan na Israel?"
7 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tama
ko san i méngitakdaa ta panahun na
panggimet na. Ey éwan dén kailangan
a mapospusan moy éng nikésiya ya.
8 Pero sikam, ta kéogsad dikam na
Banal a Espiritu, éy égse dén dikam i
kapangyarian na Diyos. Tulos mag-
patunay kam diyakén ta Jerusalem,
sakay ta Hudea, sakay ta Samaria, a
hanggan ta buu a mundu."
9 Nadid, to pégkagi na dén ta éya,
éy inumontok dén siya ta langet. Ey
du alagad na, habang te tangaden
de pabi siya, éy nataklében siya na
kuném.
10 Nadid, te tangaden de pabi, éy
basta bigla i éduwa a lélake a te badu
a melatak a tinumaknég ta giled dia.
11 "Sikam a taga Galilea," kagi de,
"bakit égsina kam san sina a te tangad
ta langet? Ti Jesus éy kaya dén ta
langet. Pero ta esa a panahun éy
sumoli man dén se siya," kagi de. "Ey
késoli na éy kona be to nipaketa moy
diya to niontok na."
12 Nadid, nagsoli dén du alagad ta
Jerusalem, a gébwat ta éya a buked
na Olibo. I kaadeyo na banuwan to
buked éy manga esa a kilumetro.
13 Diden ya éy de Pedro, Juan, San-
tiago, Andres, Pelipe, Tomas, Bar-
tolome, Mateo, Santiago a anak ni
Alpeo, ti Simon a metapang, sakay ti
Hudas a anak ni Santiago. Nagsoli
dén side to kuwarto ta ontok no bile
a tinulusan de ta Jerusalem.
14 Ey kaguman sa du bébe, sakay
ti Maria a ina ni Jesus, sakay du top
ni Jesus. Ey aldew-aldew éy pisan sa
side a ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

15 Nadid, nakalipas i sénganya a
aldew, éy nagpisan dén i meadu a
méniwala ni Jesus. Manga sandaan éy
ta duwapulu side. Ey tinumaknég ti
Pedro ta harap dia a mégkagi dide.
16 "A tétotop ko," kagi na, "kailan-
gan a matupad i te sulat ta kasulatan
a kinagi na Banal a Espiritu ta pamag-
itan ni Dabid. Da nihula ni Dabid ti
Hudas, a méngigiya siya du manikép
ni Jesus.
17 Kabilang ti Hudas dikame a ala-
gad," kagi ni Pedro, "da pinili be siya
ni Jesus a kaguman me.
18 Ti Hudas éy namugtong ta esa
a sukat a luta to nibayad de diya a
néngitokyon ni Jesus. Ey minate sa
siya, a tulos pinomtak tu tiyan na, a
tulos newadwad tu bituka na.
19 Ey nabaheta dén ya na étanan
a mégiyan ta Jerusalem. Kanya ngi-
nahinan de i luta a éya a Akeldama. I
kahulugina na éya éy Medige a Uma.

20 Nadid, te kagi ta libru na Manga
Kanta, a 'Maibutan maka ta tolay tu
bile na, sakay diyan dén sa mégiyan
i maski ti ésiya.' Sakay, 'Te lumewas
maka a iba to tungkulin na a para ta
Diyos.'
21-22 "Kanya nadid," kagi ni Pedro,
"éy dapat kitam a magpile ta kale-
was ni Hudas, monda te kaguman
kame a magpatunay a nabuhay dén ti
Panginoon Jesus. Kailangan éy pilién
tam i esa du kaguman me sapul to
péngkuyoyog dikame ni Jesus, sapul to
nipangbinyag diya ni Juan a hanggan
éwan siya inumontok ta langet."
23 Nadid, pékabati de ni Pedro ta
éya, éy namili side ta éduwa a lélake:
ti Matias sakay ti Hose (i palayaw ni
Hose éy ti Barsabas Hustu).
24 Ey nanalangin side, a kagi de, a
"Panginoon, siko i makapospusa ta
isip na tolay a étanan. Itoldu mo pad
dikame i pinili mo a lélake ta éduwa a
éye
25 a maging apostol. Ti ésiya i
pinili mo, Panginoon, a lumewas to
tungkulin ni Hudas, da gininanan
dén ni Hudas tu tungkulin na, a inu-
mange dén siya ta impiyerno."
26 Nadid, kétapos de a ménalangin,
éy nagpalabunutan side éng ti ésiya
i pilién de. Ey ti Matias i naalap
dia. Siya i nedagdag ta labindalawa
a apostol.

2

Tu Kédemét na Banal a Espiritu

1 Nadid, kélipas na sapulu a aldew
hanggan to kéontok ni Jesus ta langet,
éy dinumemét dén i Piyesta na Pen-
tekos. Ey du méniwala ni Jesus, éy
napisan dén side a étanan.
2 Nadid, bigla de a nabati i ténog a
gébwat ta langet, a koman i ténog na
mesibét a pahés. Ey meténog a tahod
to lubuk no bile a égsean de.
3 Ey mineta de i kékétihék a koman
i apoy, a kinumalat a tinumupo ta
bawat esa dide.
4 Ey inumasék dén i Banal a Espiritu
ta bégi dia a étanan, tulos négkagi side
ta iba-iba a kagi, ayun ta nipagkaluub
dide na Espiritu.
5 Nadid, égsa nadid ta Jerusalem
i meadu a mékidiyos a Judeo, a
mamiyesta side. Gébwat side ta iba-
iba a banuwan.
6 Pékabati de to ténog, éy dinumulug
side to bile du alagad. Nagtaka side,
da nabati na bawat esa dide a mégkagi
dén du alagad ta iba-iba a kagi de.
7 Mégtaka side a tahod, a kinagi de,
a "Bakit, éwan beman taga Galilea san
diden ina?
8 Bakit mébati tam dide i sarili tam
a kagi?"
9 Du tolay sa a mégtaka éy éwan side
taga Galilea, éng'wan gébwat side ta
iba-iba a banuwan a adeyo. Te taga
Partia; te taga Medo; te taga Elam; te
taga Mesopatamia; te taga Hudea; te
taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga
Asia;
10 te taga Pirigia; te taga Pampiliya;
te taga Egipto; te taga Libya a sakup
na Sirena. Sakay te binumisita sa a
taga Roma a Judeo, sakay éwan Judeo
a sakup dén na rilihiyon na Judeo.
11 Te égsa sa a taga Kreta, sakay Ara-
bia. Diden ya a étanan, maski iba-iba
i kagi de, éy nabati de tu ginimet na
Diyos a memahal, da nibaheta dide
du alagad ta kanikaniya de a kagi.
12 Ey basta mégtaka side a tahod, a
négpakipakelagip side éng anya i kahu-
lugina no gégemtén du alagad.
13 Pero te iba sa a pinintasan de du
alagad, a kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

14 Ey nadid, tinumaknég du
labindalawa a apostol, éy tulos ti
Pedro a négkagi du tolay ta medegsén.
"Sikam a kapareho ko a Judeo,"
kagi na, "sakay sikam a binumisita
ta Jerusalemae, te kaginék dikam.
Baten moy,
15 éwan lasing didi kaguman kuae,
da alas nuwebe pabi na gagabi.
16 Eng'wan, saye i péngtupad to ni-
hula ni Purupeta Hoel to araw.
17 Kinagi dén na Diyos i gemtén na
ta katapusan a panahun, a iasék na

kan i Espiritu na ta étanan a tolay,"
kagi ni Pedro. "Tulos magpahayag
kan siya du anak moy ta kagi na.
Sakay du lélake moy, éy maketa kan
side ta tanda a kataka-taka. Sakay du
matanda moy a lélake, éy ipatagenép
na kan dide.
18 Sakay du sakup na Diyos a to-
lay, i nihula be ni Hoel, éy iasék kan
dide na Diyos i Espiritu na ta éya
a panahun; tulos ipahayag de kan i
Diyos.
19 Sakay ipeta na kan ta langet i
pagtakaan na tolay, sakay ipeta na
kan be i tanda ta munduae. Te meta
kan a dige sakay apoy sakay meaadu
a asok.
20 Ey nadid, bagu dumemét i aldew
a késoli na Panginoon a maghukum,"
kagi ni Pedro, "éy dumiklém kan pa
i bilag. Sakay i bulan éy maging ko-
man i dige i kolor naa.
21 Pero i maski ti ésiya a dumaying
ta ngahen na Panginoon éy meligtas.
22 "Nadid, sikam a kabébayan ko a
Judeo," kagi ni Pedro, "éy baten moy
i kagi kuae. Ti Jesus a taga Nasaret,
éy pinatunayan na Diyos dikam a
gébwat ta langet i tungkulin naa; da
pinagimet siya na Diyos ta meadu
a makataka-taka, sakay tanda. Ey
tukoy moy dén ya, da ginimet na dén
ya ta harap moya.
23 Sapul to sapul, éy tiniyak dén na
Diyos a itugén na dikam ti Jesus. Ey
pinabuno moy siya, da inutusan moy
dén du medukés a tolay a méngipako
diya ta kudos.
24 Pero binuhay siya na Diyos a
huway. Pinaluwas na siya to lébéng,
da éwan maari a éwan mabuhay siya a
huway.
25 Baten moy tu nisulat ni Dabid.
Nihula na to araw a manalangin ti
Jesus ta kona se:

'Neta ko a palagi a kéye se diyakén i
Panginoon. Siya i kaguman ko,
monda éwanék méligalig.

26 Kanya masaya i isip kua, sakay
mésahaték ta kagi kua. Dahilan maski
mateék, éy umasaék a buhayénék na
Diyos.
27 Ewan mo pébayan tu anak mo a
mahunot tu bégi na ta luta.
28 Iatéd mo diyakén i buhay a éwan tu
katapusan. Pasayaénék mo, da siko
i kaguman ko.' Saya tu nisulat ni
Dabid.
29 "A tétotop ko," kagi ni Pedro, "i
nisulat a éya ni Dabid, éy éwan na
nibaheta tu bégi na a sarili, da napos-
pusan tam a minate dén siya, a kéye
pabi i pantiyung na ta banuwana a
éye.
30-31 Eng'wan purupeta siya. Ni-
hula na ngani i tungkul ta kébuhay a
huway ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa
na ni Dabid a ta esa a panahun éy
maghari tu apo na a esa ta kaharian
naa. Ey nisulat ni Dabid i éya. Ey
tu apo na éy ti Cristo. Siya i éwana
pabayan ta Dinatagen. Siya i éwana
mahunot ta lébéng.
32 Ey nadid," kagi ni Pedro, "i éya
a Jesus, éy siya dén tu binuhay na
Diyos. Ey sikame i sistigua na éya, da
mineta me dén.
33 Ti Jesus, éy pinataas dén siya na
Diyos, a kaguman na dén siya nadid
a méghari ta langet. Sakay naalap na
dén Nama na tu nipangako na a Banal
a Espiritu. Ey nadid, i mineta moya
nadid ta éye éy tu Banal a Espiritu na
Diyos, a niasék na dén dikame.
34 Tukoy tam a éwan nibaheta ni
Dabid i sarili na, da éwan inumontok
tu bégi na ta langet. Ey te sulat ti
Dabid a esa, a kona se: 'Kinagi na
Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta
tagirilan kuae,
35 a hanggan mapasuku ko diko du
kalaban mo." '
36 "Kanya nadid," kagi ni Pedro,
"éy dapat mapospusan na buu a
banuwan na Israel a i éya a Jesus a
nipako moy to kudos, éy siya i nidéton
na Diyos a Panginoon na étanan. Siya
i pinili naa a maghari ta tolay na
munduae."
37 Nadid pékabati du tolay ta éya a
kagi ni Pedro, éy nagsisi side a mi-
nasépduan side. "Adiyoy, Akéng," kagi
de, "magenya kame?"

38 Ey kinagi ni Pedro, a "Pagsisian
moy sakay ibutan moy du kasalanan
moy. Sakay ipabinyag kam a
ipasakup kam ni Jesu Cristo, monda
patawadén na kam ta kasalanan
moy, sakay tanggapén moy i kaluub
na Diyos, a Banal a Espiritu.
39 Dahilan i nipangako na a Espir-
itu éy para dikam be, sakay ta anak
moy, a sakay du édsa ta adeyo a lugar.
Para ina ta maski ti ésiya a pinili na
Panginoon Diyos."
40 Kona sa i péghatul ni Pedro du
tolay. Meadu i pékiohon naa dide,
monda méniwala side. "Umadeyo
kam du magkadukés a tolay," kagi
na, "monda meligtas kam ta parusa a
dumemét dide."
41 Nadid, du méniwala to kinagi
ni Pedro éy nagpabinyag side. Te
manga étélo a libu a tolay a ni-
pasakup du alagad ta éya a aldew.
42 Tulos nanatili side a mégadal
ta iyétoldu dide du apostol, sakay
négkakaguman side ta mahusay.
Négpisan side a aldew-aldew a
méngan sakay ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

43 Du étanan a tolay sa, éy méganteng
side, dahil ta meadu a makataka-taka
a tanda a ginimet du apostol.
44 Ey du étanan a méniwala éy
négpisan-pisan side ta mahusay, sakay
nibugtong de i étanan a ari-arian de.
45 Sakay i kabugtungana na éya éy
niatéd de du kakaguman de ayun ta
kailangan na bawat esa.
46 Aldew-aldew éy négpisan side
ta Templo. Sakay négdipon side ta
mahusay aldew-aldew ta bili-bile de,
a masaya side tu isip.
47 Mégpuri side ta Diyos; sakay du
iba a tolay, éy iyégalang de side. Ey
bawat esa aldew éy te tolay a bigu a
méniwala, a iyédagdag na Diyos dide, a
niligtas na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

1 To esa a aldew, a alas tres tu bilag,
éy inumange ti Pedro sakay ti Juan ta
Templo, da oras dén na pénalangin. To
késdép de
2 to memahal a pintuan, éy te lélake
sa a lumpu sapul to nikeenak na.
Du kaguman na éy iwahak de sa
siya aldew-aldew, monda mékilimos
ta bawat sumalegéd.
3 Siya, péketa na de Pedro a somdép,
éy nékeged siya ta limos.
4 Ey linameng siya du éduwa, sakay
kinagi diya ni Pedro, a "Oy, enta mo
ye."
5 Ey linameng side no lumpu, a inu-
masa dén a limusan de siya.
6 Pero kinagi ni Pedro diya, a
"Ewanék tu kuhata, pero te ibaék a
iatéd diko. Ta pamag-itan na kapang-
yarian ni Jesu Cristo, éy utusan ta ka
a umégkat a maglakad."
7 Nadid, kembilan ni Pedro tu
kamét na a inégkat, éy bigla a naka-
sibét tu tikéd na a éduwa.
8 Tulos linumuksu dén siya a
tinumaknég, sakay tulos na dén a
naglakad. Sakay sinomdép side a
étélo ta Templo. Mésahat tu lumpu,
a mégluksu-luksu siya, sakay mégpuri
siya ta Diyos.
9 Ey du tolay ta lubuk, éy neta de
siya a méglakad, a pépurién na i Diyos.
10 Ey mégtaka side a tahod, da
natenggi de a siya bale tu dati a égse
to pintuan a mékilimos.

Mégtoldu Ti Pedro Ta Templo

11 Nadid, habang te kébil siya ni
Pedro sakay ni Juan, éy méginan du
tolay sa a étanan a dinumulug dide, da
mégtaka side. I égsean dia éy tu kwarto
ni Solomon.
12 Ey ti Pedro, péketa na du
mégdulug dide, éy négkagi siya dide.
"Sikam a kabébayan ko," kagi na,
"bakit mégtaka kam ta éye? Bakit te
lamengan moy kame ta kona sina?
Akala moy napalakad me siya ta
sarili me san a kapangyarian, o
kabanalan? Ewan!
13 Diyos ngani dén i nagpalakad ta
lumpuae! Siya ya i péniwalaana depo
tam a Abraham, sakay ni Isak, sakay

ni Hakob. Diyos i nagpataas to utusan na a ti Jesus. Pero sikam éy nitugén moy siya du te kapangyarian, sakay inidelan moy siya ta harap ni Gubernador Pilato, maski gustu na dén a légsiwan.

14 Ti Jesus i mahusay a lélake, a éwan tu kasalanan. Pero inidelan moy siya, a nipékiohon moy ni Pilato a paluwasén na ta pégpihesuan i esa a lélake a namuno, a ti Barabas.

15 Kanya sikam," kagi ni Pedro, "éy binunu moy dén tu méngatéd dikitam ta buhay tam. Pero binuhay siya na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya.

16 Kanya i kapangyarian na ngahen ni Jesus, éy saya i nagpahusaya ta lélake a éye. Naghusay siya da méniwala siya ta ngahen ni Jesus.

17 "Ey nadid, a tétotop ko," kagi ni Pedro, "éy tukoy ko a éwan moy tukoy tu ginimet moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa du tagapamahala moy.

18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap.

19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy,

20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa.

21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet, hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to nipahayag na ta pamag-itan du purupeta na to araw.

22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat tam siya a baten.

23 Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo.

24 Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid.

25 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamag-itan du apo-apo na.

26 Ey nadid," kagi ni Pedro, "éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam, monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés."

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

1 Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na Saduseo.

2 Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus.

3 Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da apon dén.

4 Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side a étanan ta manga lima a libu a lélake.

5 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a Judeo, sakay du te tungkulin.

6 Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay ti Alehandro, sakay du iba a top de.

7 Pinaharap de du éduwa, éy nipakelagip de éng pinakodya de a nagpahusay to lumpu. "Ahe i nangalapan moya," kagi de, "ta kapangyarian moy a nagimet ta éya a tarabaho moy?"

8 Nadid, édse ni Pedro ta mahusay i Banal a Espiritu, tulos sinengbet

na side ta katuwiran na. “Sikam a mataas,” kagi na,
9 “éng isiyasat moy dikame nadid tungkul ta memahal a nanyari ta lumpuae, sakay éng kodya siya a naghusay, éy saye i sengbet mia:
10 dapat mapospusan na étanan a tolay, a kanya te taknég se i lumpuae a mahusay dén éy dahil ta kapangyarian ni Jesu Cristo a taga Nasaret. Saya tu nipako moy to kudos, a tulos binuhay na Diyos.
11 Mara siya tu bito a inidelan du mégbile, da isip de éy éwan tu pasa. Ey siya bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.
12 Kona sa ti Jesus, da siya san i tagapagligtas ta tolay. Da maski ahe ta mundua, éy éwan tu iba a makapagligtas ta tolay, éng éwan na éya a pinili na Diyos.”

13 Nadid, du te tungkulin ta éya, péketa de a metapang de Pedro sakay ti Juan, a bihasa side a mégtoldu, éy mégtaka side dide. Da tukoy de a mababa san side a tolay, a éwan nagadal. Ey nadid éy naala-ala de a kaguman bale side ni Jesus to te buhay na pabi.
14 Sakay péketa de to lumpu a te taknég ta gileda du éduwa, a mahusay dén, éy éwan side tu maisip a katuwiran a pangparusaan de dide.
15 Kanya pinaluwas de pa side to pégmitingan de, sakay néguhon side.
16 “Anya i gemtén tam diden ya a lélake?” kagi de. “Da minehayag dén ta buu a Jerusalem i ginimet dia to lumpu. Ewan kitam makasaway ta éya.
17 Pero nadid, monda éwan kumalat ta lalo i éya,” kagi de, “éy basta pégkagian tam side a diyan dén side magpahayag a huway ta ngahen ni Jesus.”

18 Kanya huway de a pinauwet de Pedro, sakay pinégkagian de side a diyan side huway a mégtoldu ta ngahen ni Jesus.
19 Pero kinagi dide du éduwa, éy “Isipén moy éng anya i gustu na Diyos, éng sumunud kame dikam, o éng sumunud kame diya.
20 Pero para dikame,” kagi de, “éy éwan maari a éwan me ipahayag i mineta me a ginimet ni Jesus, sakay tu pégtoldu na dikame.”
21 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy pinégkagian de side ta lalo a mahigpit, sakay linégsiwan de side. Ewan side tu maisip a katuwiran de a monda parusaan de du éduwa, dahilan du iba a tolay éy mégpuri side ta Diyos dahil to nanyari.
22 Sakay pati, tu lélake a pinahusay de éy mahigit dén ta épat a pulu a taon i idad naa.

Ménalangin Du Apostol

23 Nadid, pékaluwas dén de Pedro, éy nagsoli side du kakaguman de, sakay nikagi de dide tu kinagi du mataas a Judeo dide.
24 Ey to pékabati de ta éya, éy pisan side a nanalangin a étanan. “Panginoon Diyos,” kagi de, “siko i nanggimet ta langet, sakay ta diget, sakay ta luta, sakay ta étanan a égse dide.
25 Siko i négkagia ta pamag-itan ni Dabid a apo me, ta tulung na Banal a Espiritu. Bakit mégingél kan du éwan Judeo a tolay, kagi ni Dabid to kasulatan na. Sakay bakit mégisip kan du tolay ta éwan tama?
26 Du hari kan, sakay du mayor, éy négagum side a lumaban side ta Panginoon, sakay tu pinili na Diyos a maghari.
27 Ey nanyari dén ya, Panginoon, i éya a nihula ni Dabid, da minagagum ngani dén ta banuwanae dudu linumaban ni Jesus. Ey siya tu inutusan mo, Améng, a pinili mo a maghari. Pati ti Hari Herod, sakay ti Gubernador Pilato, éy nékiagum side du Judeo sakay du éwan Judeo, a linumaban side ni Jesus.
28 Ginimet de, Améng, i étanan a bagay a dapat manyari, a nitakda mo to éya pa.
29 Ey nadid, Panginoon,” kagi de, “éy enta mo, mégbanta side dikame nadid a parusaan de kame. Aguman

mo kame a utusan mo, monda metapang kame a mégtoldu ta kagi mua.
30 Itupu mo i kamét mo dikame, Panginoon, monda te meadu a tolay a magamot ta panalangin me. Monda makagimet kame ta tanda a makataka-taka ta pamag-itan no anak mo a banal a ti Jesus."
31 Nadid, kétapos de a ménalangin ta éya a kagi, éy nayégyég tu égsean de a bile, a tulos inumasék dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Tulos metapang side a mégbaheta ta kagi na Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

32 Nadid, du étanan a méniwala, éy négkaesa side tu isip. Ewan tu mégkagi a koo na san tu kasangkapan na, éng 'wan para ta étanan.
33 Ey tulos du apostol a mégpahayag a minabuhay a huway ti Jesus. Sakay égse dide i dikél a kapangyarian na Diyos. Sakay niatéd na Diyos i biyaya na du étanan a méniwala diya.
34 Ewan side tu kailangan ta kabuhayan de, maski ti ésiya dide, dahilan du te luta éy nibugtong de; sakay du te bile, éy nibugtong de be. Sakay tu kabugtungan de, éy niatéd de
35 du apostol. Sakay du apostol éy binahabahagi de ta maski ti ésiya dide i te kailangan.
36 Kona sa i ginimet ni Hose. Libita siya a taga Sipro. I palayaw na éy ti Bernabe, a i kahulugina na éya éy Matulungin.
37 Nibugtong na tu luta na sakay niatéd na du apostol i kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

1 Pero te esa a lélake a ti Ananias i ngahen na. Tu asawa na éy ti Sapira. Te luta be side a nibugtong de.
2 Pero ti Ananias, éy binawasan na pa ta lihim i kabugtungan na. Ey kaguman na tu asawa na. Basta sénganya san i niatéd na du apostol.
3 Pero kinagi ni Pedro diya, a "Bakit, Ananias, éy nadaig ka dén ni Satanas? Nagbuli-buli ka dén ta Banal a Espiritu! Bakit niliso mo i kalahati no kabugtungan no luta mo?
4 Bakit?" kagi ni Pedro, "to éwan mo pabi péngibugtong to luta, éy éwan beman koo moya? Nadid, to néngibugtong moy dén, éy éwan moy beman koo i kabugtungan naa? Ewan kame nékeged diko. Bakit naisip mo a iliso dikame i kalahati na kabugtungan naa? Ewan ka nagbuli-buli dikame, Ananias, éng'wan Diyos i pinagbuli-bulian mua."
5-6 Nadid, pékabati ni Ananias ta éya, éy basta minebagsak siya a tulos minate dén! Ey du ulito sa, éy sinaputan de ta damit, sakay nielbéng de dén. Ey du étanan a nakabaheta ta éya, éy méganteng side a tahod.
7 Nadid, kélipas na étélo a oras, éy dinumemét sa tu asawa na, a éwan siya tu malay ta nanyaria.
8 Ey kinagi diya ni Pedro, a "Anya, Sapira, sé' san ya i kabugtungana no luta moy?" Ey "O," kagi na, "sé' ngani san ya."
9 "Bakit," kagi ni Pedro, "nagkaisa kam bale a mamuhuba ta Espiritu na Panginoon! Enta mo, Sapira, di édse ta pintuana éy side ina du naglébéng to asawa mo; sakay siko man dén i ielbéng dia nadid!"
10 Nadid, pékabati ni Sapira ta éya, éy bigla be siya a minatumba ta harap ni Pedro, a tulos nabégsot i angés naa. Ey késdép du ulito, éy neta de a minate be tu bébe. Kanya niluwas de be, a nielbéng de be to giled no asawa na.
11 Ey méganteng a tahod du iba a tolay a nakabati ta éya.

Gégemtén Du Apostol

I Meadu a Kataka-taka

12 Nadid, ginimet du apostol i meadu a tanda a makataka-taka ta harap du tolay. Ey du étanan a méniwala, éy mégpisan-pisan side aldew-aldew to kuwarto ni Solomon ta Templo.

13 Ey du iba a tolay ta Jerusalem,
éwan side nangahas a mékiagum dide;
pero te galang side du méniwala.
14 Ey tulos a kinumadu a kinumadu
aldew-aldew i méniwala ta Pangi-
noon. Lélake éy ta bébe.
15 Sakay dudu te saket, éy niange
side du kakaguman de ta karsada, a
nipakatidug de ta kakama de, sakay
abék de, monda éng sumalegéd ti
Pedro, éy malduman maka san no
anino na i sénganya dide.
16 Kanya inumange be sa i meadu
a tolay a gébwat du banubanuwan ta
palebuta na Jerusalem, a kembil de
sa du te saket, sakay du hinayup. Ey
naghusay side a etanan.

Parusaan De Du Apostol

17 Nadid, du mataas a padi, éy
ménaghili side a tahod du apostol. Ey
kona be sa du kaguman de a Saduseo.
18 Kanya dinikép de du apostol, a
nipihesu de.
19 Pero to kélép, éy inumange dide
i esa a anghel a gébwat ta Panginoon,
a tulos binuksan na tu pintuan no
pégpihesuan, sakay niluwas na side,
sakay kinagi na dide, a
20 "Ikad moy dén ta Templo, sakay
magtoldu kam du tolay ta tungkul ta
bigu a buhay."
21 Ey sinumunud du apostol. To
amulaldew, éy sinomdép side ta Tem-
plo, tulos mégtoldu man dén side ta
tolay sa.

Mentaras mégtoldu side, éy
dinumulug du mataas a padi to
pégmitingan de, da talaga side a
mangbista du apostol. Nadid, to
képisan de, éy nipauwet de du apostol
ta pégpihesuan.
22 Pero kédemét sa du pulis, éy éwan
bale sa side! Kanya nagsoli du pulis
ta pégmitingan, a kinagi de
23 a éwan sa side! "Tu pintuan
no pégpihesuan éy nakakandadu ta
mahusay," kagi de. "Pati du guwar-
dia éy mégbantay san side to pintuan.
Pero to péngbukas me," kagi de, "éy
éwan bale tu tolay ta lubuk!"
24 Nadid tu hepe du pulis ta Templo,
sakay du padi, pékabati de ta éya, éy
méligalig side tu isip, éng anya i nan-
yaria du apostol.
25 Ey to pégisip de pabi, éy te dinu-
memét dide a négkagi, a "Bakit? Du
lélake a nipihesu moy éy kéya man dén
side ta Templo a mégtoldu!"
26 Nadid tu hepe, sakay du pulis,
pékabati de ta éya, éy inange de side
inuwet. Pero éwan de side pinilit,
da méganteng side a makay batikalén
side du tolay sa a mégbati.

27 Nadid, péngiange de dide to
pégmitingan de, éy siniyasat side no
mataas a padi.
28 "Isip ko nibawal me dikam ta
mahigpit a diyan kam mégtoldu a
huway ta éya a ngahen!" kagi na.
"Pero entan moy i ginimet moya!
Nekalat dén ta Jerusalem i pégtoldu
moya! Sakay gustu moy pa a sikame
i managuta to nikate na éya a lélake!"

29 Pékabati de Pedro ta éya, éy kinagi
de, éy "Diyos i dapat me a sundin,
kesira dikam.
30 Sikam éy binunu moy ti Jesus to
kudos. Pero i Diyos a péniwalaan du
apo-apo tam, éy binuhay na siya.
31 Pinataas be siya na Diyos ta
étanan, a siya i kaguman naa a
maghari ta langet. Ti Jesus i taga-
pagligtas, sakay mayor siya ta étanan
a tolay, monda maari du Judeo a
ibutan de tu kasalanan de, tulos
pagpasensiyaan side na Diyos.
32 Ey sikame," kagi ni Pedro, "i
sistigua na éya. Sakay pati i Ba-
nal a Espiritu a iatéd na Diyos ta
bawat méniwala diya, éy siya be ya i
mégpatunaya."

33 Nadid, pékabati du te tungkulin ta
éya, éy méiyamut side a tahod, a gustu
de a ipabuno du apostol.
34 Pero te esa sa a Pariseyo, a ti
Gameliel i ngahen naa. Maistu siya
na rilihiyon na Judeo. Ey iyégalang
siya du tolay. Siya, éy tinumaknég to
pégmitingan de. Niutus na a iluwas de
pa du apostol,

35 tulos hinatulan na du kakaguman na. “Kabébayan ko,” kagi na; “isipén moy ta mahusay i gemtén moy di tolay a ina.
36 Tandaan moy ti Teudas to éya; nagwari-wari siya a mataas. Ey te manga épat a datos a lélake a nékiagum diya. Pero to nikate na éy nahiwahiwalay du tolay na. Ey basta naibut tu rilihiyon na.
37 Ey kétapos na éya, éy minetanyag man dén i esa man dén a lélake, to panahun no sensos; ti Hudas a taga Galilea. Ey meadu be siya a tolay a nipasakup diya. Pero minate be siya, a tulos nahiwahiwalay be du tolay na.
38 Kanya nadid,” kagi ni Gamaliel, “éy diyan kitam mékialam di tolaya a éye. Pabayan moy side. Eng gébwat ta isip de sana i gimet dia, éy maibut.
39 Pero éng gébwat ta Diyos, éy éwan moy maari a mabawalan. Makay sakali éy Diyos dén i labanan moya!” Nadid du te tungkulin, pékabati de ta éya a kagi ni Gamaliel, éy pinumayag side.
40 Ey nadid, pinasdep de man dén du apostol, sakay binalbal de side, sakay binawalan de side a mégpahayag a huway ta ngahen ni Jesus, sakay linégsiwan de side.
41 Ey du apostol, hinumektat side to pégmitingan de a mésahat, da neta de a tinanggap side na Diyos, a pinili na side a mégtiis ta hirap alang-alang ni Jesus.
42 Ey sigi san side aldew-aldew a méngipahayag ni Jesus ta Templo sakay ta bili-bile, a siya i pinilia na Diyos a tagapagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

1 Nadid, to panahun a éya, éy négkékakadu i méniwala ni Jesus. Pero du Judeo sa a dayuan, éy naglekramo side du taga Jerusalem a Judeo, dahilan, kagi de, éy du bilo de a bébe ta gurupu de, éy mépabayan kan side aldew-aldew bagay bahabahagién du apostol i kabuhayan.
2 Kanya du apostol éy inipun de i étanan a méniwala a mégmiting side. “Ewan maari a sikame i bahala a mégbahabahagi aldew-aldew ta gastos a para du kaguman tam a pobri,” kagi de, “da bahala kame san a mégpahayag ta kagi na Diyos.
3 Kanya, a tétotop me,” kagi de, “éy pilién moy ta kakaguman moy i pitu a lélake. Magpili kam ta matalinung a lélake a tukoy moy a égse dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Ey sikame a apostol, éy atdinan me side ta tungkulin de a side i tagahatia ta gastos a para du pobre.
4 Ey sikame,” kagi de, “éy tulos kame san a ménalangin, sakay mégtoldu ta kagi na Diyos.”

5 Nadid, pékabati du gurupu de ta éya, éy mahusay side tu isip. Tulos nagpili side ta pitu a lélake. Pinili de pa ti Esteban, da siya i méniwala a tahod, sakay égse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. I iba a pinili de éy de Pelip, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, sakay ti Nikolas a taga Antiokia. Siya éy éwan Judeo, pero dati siya a sakup na ugali na Judeo.
6 Side éy niharap de du apostol; tulos nitupo de i kamét dia dide, sakay nipanalangin de side.
7 Ey nadid, tulos nagkabahibaheta dén i kagi na Diyos. Ey lalo a négkékakadu i nipasakup ni Jesus ta Jerusalem. Sakay te meadu be a padi a méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

8 Nadid ti Esteban, éy inatdinan na Diyos ta biyaya sakay ta kapangyarian na; tulos gégemtén na i meadu a kataka-taka ta harap du tolay.
9 Nadid, te iba a Judeo a inumange sa a nékipagsuway ni Esteban. Sakup side na gurupu na Libertines. Te kaguman be side a Judeo a taga Sirene, sakay Alehandera, sakay Silisia, sakay Asia.

10 Pero éwan de nadaig tu karunungan ni Esteban, a niatéd diya na Espiritu.
11 Kanya side, éy sinulsulan de ta lihim i sénganya a lélake a kagin de a ti Esteban éy nabati de kan siya a méngupos ni Moises sakay ta Diyos.
12 Nadid, linigalig de du tolay sakay du te tungkulin a hanggan naiyamut side ni Esteban. Tulos dinikép de siya sakay niharap de siya du mataas a padi.
13 To péngbista de, éy niharap de be sa du mégsistigu ta kakabulyan a kontara ni Esteban. "Palagi siya," kagi de, "a mégkagi ta kontara ta Templo, sakay ta ugali ni Moises.
14 Nabati me siya a mégkagi a hukatén kan ni Jesus i Templo tama, sakay baguén na kan i étanan a ugali tam a niutus dikitam ni Moises to araw!"
15 Nadid, du étanan a te eknud sa éy inentan de ti Esteban éy neta de i mudet na éy koman bale dén i mudet na anghel a gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

1 Nadid, tu mataas a padi éy kinagi na ni Esteban, a "Anya, tutuhanan i éya a niabla de? Anya i katuwiran mua?"
2 Ey saye i atakduga a nisengbet ni Esteban dide:
"Sikam a matétanda, sakay sikam a tétotop ko," kagi na, "baten moy i kagin kuae. To araw éy pinumeta i Diyos to apo tam a Abraham to pégiyan na kan pabi ta Mesopotamia, bagu négiyan ta Haran.
3 Ey anya tu kinagi na Diyos diya? 'Ginanan mo, Abraham,' kagi na, 'du tétotop mo se, sakay tu luta mo, a umange ka ta iba a lugar a ipeta ko diko.'
4 Ey nadid," kagi ni Esteban, "éy hinumektat ti Abraham to banuwan na, a inumagton kan dén ta Haran. Ey to nikate no ama na, éy pinaagton man dén siya na Diyos ta banuwan tam a éye.
5 Pero éwan na inatdinan ti Abraham ta luta na a sarili, maski kétihék. Pero i nipangako naa diya, éy iatéd na kan diya ta esa a panahun i lutaae a étanan, a para koo na apo-apo na. Ey to péngikagi na diya ta éya, éy éwan bale pabi ti Abraham tu anak.
6 Ey kinagi be na Diyos ni Abraham, a bagu mégiyan se du apo-apo na, éy mégiyan pa side ta adeyo a banuwan. Ey pilitén kan side na iba sa a tolay, a pahirapan de side ta lubuk na épat a datos a taon.
7 'Pero,' kagi na Diyos, 'éy parusaan ko diden ya a tolay a magpahirap du apo-apo mo. Sakay humektat sa du apo-apo mo,' kagi na, 'a umange se side a magsamba se side diyakén.'
8 Ey nadid, to pégkagi na Diyos ni Abraham, éy inutusan na siya a ipabugit, da saya i tanda no pangako na. Sakay ti Abraham, pégenak no anak na a ti Isak, éy binugit na be siya, to walu pabi a aldew i idad naa. Sakay ti Isak, anak na ti Hakob. Sakay ti Hakob, anak na du sapulu éy ta éduwa a lélake. Ey side ya di apo-apo tama to araw, sikitam a Judeo. Kanya binugit de du anak de, éy tanda ya no pangako na Dios to apo tam to araw.
9 "Nadid, tu anak ni Hakob a esa, éy ti Hose. Du aka na, éy sumésene kan side diya. Kanya nibugtong de siya; tulos naging utusan siya ta Egipto. Ey kaguman sa siya na Diyos,
10 a inaguman na siya ta étanan a hirap na ta éya. Inatdinan na kan ti Hose ta katalinungan na, monda kéharap na ni Hari Paraon, éy gustu na siya, tulos ginimet na ti Hose a naging gubernador ta étanan na banuwan na Egipto, sakay siya kan be i mayor to bile no hari.
11 Nadid, to panahun pabi ni Hose éy dinumemét i dikél a alép ta buu a Egipto a hanggan ta Kanaan. Te dikél kan a hirap, a hanggan éwan dén tu paketan du apo tam ta kanén.
12 Ey ti lakay a Hakob, pékabaheta na a te pahay kan ta Egipto, éy pinaange na sa du anak na a sapulu. Saya i purumeru a bisita de ta éya.

13 Nadid," kagi ni Esteban, "to
ikaduwa a bisita de ta éya a mégipahay,
éy nipatenggi kan dén ti Hose du
aka na, a siya bale dén tu wadi de!
Ey napospusan kan ni Hari Paraon i
tungkul du tétotop ni Hose.
14 Ey nadid, nipauwet ni Hose tu
ama na a Hakob, sakay du pamilya na
a étanan; pitu a pulu éy ta lima side a
étanan.
15 Ey nagkobu kan dén de Hakob ta
Egipto. Ey minate kan sa siya, sakay
minate be sa du apo-apo tam.
16 I bangkay dia, éy kembil de ta
Sikem, sakay nielbéng de to lébéng a
binugtong ni Abraham to éya pa du
anak ni Hamor.

17 "Nadid, adene a matupad tu pan-
gako na Diyos ni Abraham, éy meadu
dén a tahod du Judeo ta Egipto.
18 Ey nadid éy te hari dén a iba ta
Egipto a éwan na kan tukoy ti Hose.
19 Siya éy pinagsamantalaan na
kan du apo tam, sakay pinilit na side
a ibut de du anak de a bigu, monda
mate side.
20 Ta panahun a éya éy nienak ti
Moises, éy kamahalan kan siya a
anak. Ey inalagaan siya nena na ta
bile ta étélo a bulan.
21 Sakay to péngibut de diya, éy in-
alap siya no bébe a anak no hari,
sakay pinadikél na siya a koman na i
anak a sarili.
22 Sakay tinolduan de kan ti Moises
ta étanan a adal na Egipto. Ey nag-
ing matalinung kan siya ta kagi éy ta
gimet na.

23 "Nadid," kagi ni Esteban, "to épat
a pulu a taon i idad ni Moises, éy
naisipan na a umange bumisita du
kapareho na a Judeo, du apo-apo ni
Israel.
24 Ey to kébisita na dide, éy neta
na kan a apién no Egipto i esa dide.
Kanya ti Moises éy nisuhog na tu
Judeo, a binunu na tu Egipto.
25 Akala ni Moises éy tukoy du
kabébayan na a siya i pinilia na Diyos
a mangagaw dide ta hirap de. Pero
éwan de kan tukoy.

26 Dahilan, to kagagabian na éya, éy
neta na i éduwa a Judeo a méglébug; éy
talaga na kan side a awatén. 'Kadi-
moy,' kagi na, 'bakit méglébug kam?
Pareho kam a Judeo.'
27 Pero tu te kasalanan, basta nitog-
pal na kan ti Moises, a kinagi na diya,
a 'Ti ésiya i nagutusa diko a mégmayor
dikame?
28 Gustu mo bale a bunonék mo
a kona to ginimet mo to apon se to
Egipto?'
29 Ey ti Moises, pékabati na kan
ta éya, éy ginuminan dén siya ta
banuwan na Egipto, a inumagton
kan dén siya ta Madian. Ey nagenak
sa tu asawa na ta éduwa a anak a
lélake.

30 "Nadid, pékalipas na épat a pulu
a taon, éy égsa ti Moises ta buked na
Sinay ta ilang a lugar. Ey pinumeta sa
diya i esa a anghel a te tupo to kéhiték
a kayo a medingat ta apoy.
31 Péketa ni Moises ta éya, éy
mégtaka kan siya. Ey to kégébék na a
entan, éy nabati na i boses na Diyos.
32 'Moises,' kagi na, 'sakén i Diyos
a pinéniwalaan du apo moy a ti Abra-
ham, Isak, sakay Hakob.' Ey ti Moises,
pékabati na ta éya, éy méganteng kan
siya a tahod, a mésanike dén a luma-
meng a huway.
33 Ey kinagi na Panginoon diya, a
'Ibutan mo, Moises, i sinelas mua, da
i luta a éye éy égsean na Diyos.
34 Nadid, Moises,' kagi na Diyos, 'éy
mineta ko ngani dén i hirap du tolay
ko ta Egipto, sakay nabati ko be dén i
dayidaying dia diyakén. Ey nadid éy
inumogsadék dén a mangagaw dide.
Kadon, Moises,' kagi na, 'da paangen
ta ka ta Egipto.'

35 "Nadid, i éya a Moises," kagi ni
Esteban, "éy siya a mismo tu lélake a
inidelan dén du Judeo to purumeru,
a kinagi de diya éng ti ésiya i nagutusa
diya a magmayor dide. Ey Diyos
ngani dén i nagutusa diya a mag-
mayor dide, sakay mangagaw dide,
ta pamag-itan no anghel a mineta na
to kayo a medingat.

36 Ey ti Moises éy ginimet na kan
i meadu a makataka-taka ta Egipto,
sakay ta Medideg a Diget, sakay ta
ilang a lugar ta lubuk na épat a pulu
a taon. Siya i nagpaluwasa du Judeo
ta Egipto.
37 I éya a Moises, éy siya be i négkagi
du Israel, a paangen kan na Diyos
dikitam i esa a purupeta a kona diya.
Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na.
38 Ti Moises be i kagumana du tolay
a Israel to pégiyan de to melawa a
ilang a lugar. Napisan side ta buked
na Sinay to pégkagi no anghel ni Moi-
ses ta éya. Tinanggap kan ni Moises
ta éya i utus na Diyos a éwan malipas,
monda iatéd na dikitam.
39 "Pero du apo tam," kagi ni Este-
ban, "éy éwan de sinunud ti Moises.
Inidelan de kan siya, a gustu de maka
a sumoli ta Egipto.
40 Kanya, to péglakad ni Moises
to buked, éy kinagi de ni Padi
Aron, a 'Magimet ka pad ta ribultu
a diyos tam, monda te méngigiya
dikitam. Dahilan,' kagi de, 'ti Moises
a néngigiya dikitam a linumwas ta
Egipto, éy éwan tam tukoy éng ahe
siya.'
41 Tulos ginimet de kan i diyos-
diyosan de a ribultu na baka. Sakay
nagatang side to harap na. Ey mésaya
side to ginimet de, a nipagpiyesta de.
42 Ey dahil ta éya, éy inidelan side
na Diyos, a pinabayaan na side a
suméśamba ta diyos-diyosan, ayun
to nakasulat ta libru du purupeta.
'Sikam a Israel,' kagi na Diyos, 'bakén
a sakén i inatdinan moya to niatang
moy ta hayup to pégiyan moy ta ilang
a lugar.
43 I sinésambaan moya éy du diyos-
diyosan a biton a Molok sakay tu
biton a Rempan, sakay du iba a
ginimet moy a ribultu. Kanya sakén,'
kagi na Diyos, 'éy ibut ta kam ta du-
manég a sa na Babilonia.'
44 "Nadid," kagi ni Esteban, "to
pégiyan pabi du apo-apo tam to ilang
a lugar, éy nagimet side ta dikél a
tolda a pégsimbaan de, a kona to niu-
tus na Diyos ni Moises. Saya i tanda a
kaguman de i Diyos. I sukat na kan
éy kapareho no nitoldu na Diyos ni
Moises.
45 Ey to panahun ni Hosue a mayor
de, éy kembil de tu tolda to késdép de
ta luta a pégiyanan de. Sakay i Diyos,
éy inibutan na du iba a tolay a dati a
égsa sa. Ey tu tolda, éy ginamit de a
hanggan ta panahun ni Hari Dabid.
46 Ey kinasahatan na Diyos ti
Dabid. Ey pinakelagipan na i Diyos
éng siya i maari a magimet ta dikél a
bile a pégiyanan na Diyos.
47 Pero ti Solomon i nagimita ta éya
a bile.
48 "Pero entan moy," kagi ni Es-
teban, "i mataas a Diyos éy éwan
mégiyan ta ginimét na tolay a bile,
ayun to kagi no purupeta:
49 'Mégiyanék ta langet,' kagi na
Diyos, 'sakay i mundua éy saya i te
tupuana na tikéd kua. Anya i bile a
gemtén moy a para diyakén. Anya,'
kagi na Diyos, 'te kailanganék ta bile
a imangan ko?
50 Sakén i nagimita ta étanan.'
51 "Pero sikam," kagi ni Esteban,
"éy mekétog i ulo moya! Ewan pabi
nabagu i isip moya! Sala moy a baten
i katutuhanan! Bakit éidelan moy i
Banal a Espiritu? Kona be sa du apo
moy to araw, éy kona kam be sa na-
did!
52 Entan moy," kagi na, "du puru-
peta to araw, éy linéloko side du apo
moy. Sakay du naghula a dumemét
se i anak na Diyos, éy binunu de side.
Ey nadid, to kédemét na dén se, éy ni-
tokyon moy siya, sakay binunu moy!
53 Sikam i néngiatdinana na anghel
ta utus na Diyos to araw pero éwan
moy sésundin!"

Binunu De Ti Esteban

54 Nadid, pékabati du te tungkulin
ta éya a kagi ni Esteban, éy méiyamut
side a tahod, a mégingél side diya.
55 Ey ti Esteban, basta te tangad san
siya ta langet, a édse diya ta mahusay
i Banal a Espiritu. Sakay neta na sa
i demlag na Diyos, sakay ti Jesus a te
taknég ta giled naa.

56 "Entan moy," kagi na, "meta ko a
bukas dén i langet, sakay tu lélake a
gébwat ta langet, éy te taknég siya ta
giled na Diyos."
57 Ey du te tungkulin, pékabati de ta
éya, éy basta tinaklében de tu talinga
de, sakay hinabuhabukan de siya,
sakay bigla de a dinale,
58 sakay hinela de a niluwas to
banuwan. Sakay binunu de siya a bi-
natikal de siya ta bito. Ey du namuno
diya, éy niedton de pa tu badu de to
harap no esa a lélake, a i ngahen na éy
ti Saulo.
59 To péngbatibatikal de pabi diya, éy
nanalangin siya, a kagi na, a "Pangi-
noon, agawén pad i kaliduwa kua."
60 Tulos linumuhud siya a kinagi
na ta medegsén, a "Panginoon, diyan
pad side sésisin ta éye a kasalanan
de." Ey to pégkagi na ta éya, éy tu-
los minate dén. Ey mésahat ti Saulo
to kéte ni Esteban. Te sénganya sa
a lélake a mékidiyos, éy side ya i
néngielbénga diya, a minagsanget side
diya ta meadu.

8

1-2 Nadid, ta éya a mismo a aldew,
éy nagsapul du tolay ta Jerusalem
a méngloko du méniwala ni Jesus.
Mahigpit i pékialam de dide, a hang-
gan minasiwéd-sewéd dén side ta iba-
iba a banuwan ta Hudea, sakay ta
Samaria. Basta du apostol san i
nabuhaya ta Jerusalem.
3 Samantala ti Saulo, éy pinumilit
siya a mangloko du méniwala ni Je-
sus. Pinasdép na du tolay na ta bili-
bile, sakay pinadikép na du méniwala,
sakay nipepihesu na side. Lélake éy ta
bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

4 Nadid, du minasiwéd-sewéd, éy
nagpahayag side ta kagi na Diyos ta
bawat banuwan a inangayan de.
5 Mara ti Pelip éy inumange siya ta
Samaria, sakay nipahayag na ti Jesus
du tolay sa.
6 Ey side éy binate de tu kagi na, da
neta de tu gimet na a kataka-taka.
7 Da neta de a nagamot dén i meadu
a pile éy ta lumpu; sakay i meadu
a tolay a hinayup, éy naibut dide
du medukés a espiritu, a mégkélanget
side.
8 Te meadu a masaya a tolay ta
Samaria.
9 Te esa a lélake ta éya a ti Simon
i ngahen na. Dati siya a mégimet ta
pégtakaan du tolay sa, da bihasa siya
a mégsalamangka. Nagpataas siya ta
sarili na ta pamag-itan na galing naa.
10 Binati siya na étanan sa a tolay, da
te kapangyarian kan siya a mahigpit
a gébwat kan ta Diyos.
11 Naniwala side diya, da nale a
panahun a mégtaka side ta galing na
a iyépeta na dide.
12 Pero nadid, éy nagpahayag ti
Pelip dide ta Mahusay a Baheta
tungkul ta péghari na Diyos ta tolay,
sakay ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey
naniwala side a tulos nipabinyag
side.
13 Pati ti Simon, éy naniwala be,
sakay nipabinyag be siya, sakay
nékiagum siya ni Pelip, da mégtaka
siya to gimigimet na a makataka-
taka.
14 Nadid, pékabaheta du apostol ta
Jerusalem a tinanggap dén du tolay ta
Samaria i kagi na Diyos, éy pinaange
de sa de Pedro sakay ti Juan.
15 Side, kédemét de ta Samaria, éy
nipanalangin de du tolay sa, a monda
umasék dide i Banal a Espiritu,
16 da éwan pabi dinumibi dide.
Dahilan, to pékabinyag dide ni Pelip,
éy ngahen san ni Panginoon Jesus i
dinulawan naa.
17 Nadid ti Pedro sakay ti Juan,
péngitupu de ta kamét dia dide, éy
inumasék dide i Banal a Espiritu.
18 Nadid ti Simon a mégsalamangka,
éy mineta na tu ginimet de Pedro,
a umasék i Espiritu du tolay bagay
itupu de tu kamét de dide. Kanya ta-
laga siya a mangatéd dide ta kuhata.
19 "Nay," kagi na, "atdinanék moy
be ta kabahagi na kapangyarian
moya, monda éng itupu ko i kamét

kua ta tolay, éy umasék be dide i
Banal a Espiritu."
20 Pero ti Pedro, i kinagi naa éy
"Mepahamak ka, Simon, sakay na
kuhata mua. Bakit, isip mo makabug-
tong ka ta Espiritu na Diyos?
21 Ewan ka tu kabahagi ta éye, da
meeta na Diyos a medukés i isip mua.
22 Magsisi ka, Simon, ta gimet mo
a medukés. Manalangin ka ta Pangi-
noon, monda maka éy pagpasen-
siyaan na ka ta isip mo a medukés.
23 Da mineta ko a ménaghili ka tu
isip, a nadaig ka na kasalanan mo."
24 "Adiyoy," kagi ni Simon,
"ipanalanginék moy pad, monda
éwan tu manyari diyakén a kona to
kinagi mo."
25 Nadid, kétapos de Pedro a
nagpatunay ta baheta ni Jesus ta
Samaria, éy nagsoli side ta Jerusalem.
Péglakad de, éy nagpahayag side ta
Mahusay a Baheta ta bariyo-bariyo
ta Samaria a dinaman de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

26 Nadid, te esa a anghel na Pangi-
noon a inutusan na ti Pelip. "Ange
ka," kagi na, "dumiman to kamino a
tamo ta Gasa, a gébwat ta Jerusalem."
I éya a kamino éy édse ta ilang a lugar.
27-28 Ey ti Pelip, pékabati na ta éya,
éy néglakad dén siya. Ey katagbu na
sa i esa a lélake a mégkalesa, a taga
Etiopia. Gébwat siya ta Jerusalem, da
inumange sa a sinumamba ta Diyos.
Siya éy katulung no hari ta Etiopia a
bébe. Iyégalang siya a lélake, da siya
i bahala to kayamanan no hari. To
péglakad no kalesa na, éy mégbasa siya
ta kasulatan ni Purupeta Isaya.
29 Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi
na ni Pelip, a "Nay, abutén mo i éya a
kalesa."
30 Kanya minaginan ti Pelip a
inabut na tu kalesa, sakay nabati
na tu lélake a mégbasa to kasulatan.
Ey kinagi ni Pelip diya, a "Anya,
mépospusan mo i kahulugina na
bébasaén mo a ina?"
31 "Ey pakodyan ko a mépospusan,"
kagi na, "éng éwan tu magpaliwanag
diyakén?" Tulos inakit na ti Pelip a
sumakay to kalesa na.
32 Ey nadid, saye i nabasaa no lélake
to kasulatan:

"I tupa éy éwan mégsanget bagay
kébilén mo siya a bunon.
Tahimik be siya bagay gupitan
mo. Ey kona be sa i éya a
lélake. Ta pémasaket de diya éy
umaheg san siya ta tupa, a te
ginék san.
33 Ta péngloko de diya éy éwan side tu
katuwiran. Medukes i éya a lahi a
tolay, da bunon de siya."
34 Kinagi no lélake ni Pelip, a "Ti
ésiya i pinégkagiana no purupeta, sarili
na a bégi, o iba?"
35 Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na
diya i éya a kagi, tulos tinolduan na
siya ta Mahusay a Baheta tungkul ni
Jesus.
36 Ey to péglakad de, éy dinumemét
side to dinom. "Entan mo," kagi no
lélake, "te dinom dén. Maariék wade
dén a binyagen?"
37 "Maari," kagi ni Pelip. "Eng
méniwala ka dén a talaga, éy maari
dén." "Méniwalaék," kagi na, "a ti Jesu
Cristo éy anak na Diyos."
38 Nadid, pinahintu no lélake tu
kalesa, a inumogsad side a éduwa,
sakay linumusung side to dinom,
sakay bininyagen siya ni Pelip.
39 Ey kéahawas de to dinom, éy ti
Pelip éy inalap na Espiritu na Pangi-
noon. Ewan dén siya mineta no lélake.
Nagtulos san dén siya ta Etiopia a
mésahat.
40 Ey ti Pelip, éy édsa dén siya ta
Asoto. Ey sapul ta éya éy nagpahayag
siya ta Mahusay a Baheta ta étanan a
banuwan a dinimanan na hanggan
dinumemét siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

1 Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i
péngloko na du tolay a méniwala ni Je-
sus, a bébantaén na side a bunon. Inu-
mange siya nadid to mataas a padi,
2 a nagpasulat siya diya ta kati-
bayan na, a monda te ipeta siya du

Judeo ta Damasko a te kapangyarian
siya a mangdikép ta maski ti ésiya
ta éya a nipasakup dén ta bigu a
péniwala. Talaga na side a kébilén ta
Jerusalem a ipihesu; maski lélake éy
ta bébe.
3 Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta
Damasko. Ey to kéadene na sa, éy bigla
a sinumiklab ta palebut naa i demlag
a gébwat ta langet,
4 a tulos nalugmuk ti Saulo to luta,
sakay nabati na i boses a kinagi na
diya, a "Saulo, bakit lélabananék mo?"
5 "Ti ésiya ka, Amo?" kagi ni Saulo.
"Ti Jesusék," kagi no boses. "Sakén i
labanan mua.
6 Umégkat ka dén, Saulo, a somdép
ka dén ta banuwan. Te mégkagi diko
ta éya ta kailangan mo a gemtén."
7 Nadid, du kakaguman ni Saulo
éy basta natilihan side, da nabati de
i boses, pero éwan side tu mineta a
maski anya.
8 Ey ti Saulo éy inumégkat dén siya,
pero to kébulag na éy buhék bale dén!
Kanya du kakaguman na éy kinabi-
tan de a niange ta Damasko.
9 Nagidad sa siya ta étélo a aldew
a éwan naketa, sakay éwan be siya
néngan éy ta uminum.
10 Nadid, te esa a alagad ta
Damasko a i ngahen na éy ti Ananias.
Pinumeta diya i Panginoon, a kinagi
na diya, a "Ananias." "Anya, Pangi-
noon," kagi ni Ananias.
11 "Umange ka, Ananias," kagi na,
"ta karsada ya a deretyo, a hanggan
ta bile ni Hudas. Ipakelagip mo sa i
esa a lélake a taga Tarso, a i ngahen
na éy ti Saulo. Egsa sa siya nadid a
ménalangin.
12 Sakay neta na ka ta tagenép na a
sinomdép ta égsean na, sakay nitupu
mo kan i kamét mua diya, monda
maketa siya."
13 "Pero, Panginoon," kagi ni Ana-
nias, "meadu i nagbahetaa diyakén
tungkul ta éya a lélake, a medukés i
ginamet na du tolay mo ta Jerusalem.
14 Sakay du padi sa éy inatdinan de
kan siya ta kapangyarian na a mag-
padikép du étanan a méniwala diko ta
éye."
15 "Ey éwan," kagi na Panginoon,
"diyan ka méganteng. Da pinili ko dén
siya a siya i maging katulung ko a
magpahayag ta ngahen ko du Judeo
sakay du éwan Judeo, sakay ta mataas
a tolay.
16 Sakay ipatukoy ko diya i étanan a
tiisén na alang-alang diyakén."
17 Kanya inumange ti Ananias diya.
Sinomdép siya to bile, sakay nitupu
na tu kamét na ni Saulo. "Akéng,"
kagi na, "pinaangeék se ni Panginoon
Jesus. Siya ya tu pinumeta diko to
dilan to tamo ka pabi se. Pinaangeék
na se, Saulo, monda maketa ka man
dén, sakay umasék diko i Banal a Es-
piritu."
18 Nadid, to pégkagi ni Ananias ta
éya, éy bigla a natépduk to mata ni
Saulo i koman i keskes, éy naketa dén
siya. Ey inumégkat dén siya agad, a
tulos na dén a nipabinyag.
19 Ey néngan dén siya, a sinumibét
man dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo
du alagad ni Jesus ta Damasko ta
sénganya a aldew.
20 Ey dinumiretso siya ta kapilya na
Judeo, a nipahayag na dide ti Jesus, a
siya i anak na Diyos a talaga.
21 Sakay du étanan a nakabati diya,
éy nagtaka side. "Bakit," kagi de.
"Bakén wade a siya tu dati a mékialam
du méniwala ta Jerusalem? Ewan
beman siya ina tu inumange se a
mangdikép du méniwala ta éye, a
kébilén na du padi ta éya?"
22 Ey nadid éy lalo a naging
mahusay ti Saulo a mégpahayag.
Nagpatunay siya a ti Jesus i Cristo a
tagapagligtas. Natalo na du Judeo ta
Damasko.
23 Kanya du Judeo éy ginayak de a
bunon siya.
24 Aldo éy ta kélép éy sésanébén
de siya ta pintuan na banuwan, a
monda mabunu de siya éng lumwas.

Pero napospusan dén ni Saulo tu gayak de.
25 Kanya to esa a kélép éy nisakay siya du kaguman na to gatang, sakay nitostos de to lipat no dikél a pader ta palebut na banuwan, monda makaginan siya du mamuno diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

26 Nadid, kédemét ni Saulo ta Jerusalem, éy talaga siya a mékiagum du alagad ni Jesus, pero méganteng side diya. Ewan side méniwala a nipasakup dén siya ni Jesus.
27 Kanya kinuyog siya ni Bernabe du apostol; sakay nilagip na dide éng kodya i nipetaa na Panginoon ni Saulo to dilan ta Damasko, a négkagi diya. Sakay nilagip na be a mesipag dén ti Saulo a mégpahayag ta ngahen ni Jesus ta Damasko.
28 Ey sapul ta éya, éy tinanggap de ti Saulo, a tulos négkaguman dén side ta Jerusalem.
29 Ewan siya méganteng a mégpahayag ta Panginoon. Sakay nékipagpasuway be siya du Judeo a mégkagi ta Griego. Kanya ginayak de be siya a bunon.
30 Ey du kakaguman na, pékabaheta de ta éya, éy niange de siya ta Sesarea, tulos pinéglakad de siya ta Tarso.
31 Kanya nadid éy natahimik man dén i buhaya du méniwala ni Jesus ta Hudea, sakay ta Galilea sakay ta Samaria. Tinumibay side sakay kinumadu side dahil ta tulung na Banal a Espiritu. Ey méniwala side ta Panginoon ta mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

32 Nadid ti Pedro, éy méglebut siya a bumébisita du méniwala ta bawat banuwan Ey kédemét na ta Lida
33 éy netaunan na i esa a lélake a lumpu, a ti Eneas i ngahen naa. Walu dén siya a taon a te saket.
34 Ey kinagi ni Pedro diya, a "Eneas, pahusayén ka ni Jesu Cristo. Umégkat ka dén, a lukutén mo dén i abék mua." Ey ti Eneas, éy tinumaknég siya agad.
35 Ey du étanan a tolay sa a taga Lida sakay Saron, péketa de diya a mahusay dén, éy nipasakup be side ta Panginoon.
36 Nadid, te esa a alagad a bébe ta Hope, a i ngahen naa éy ti Tabita. I palayaw na éy ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait siya a bébe, a palagi siya a tumulung du mahirap.
37 To kébisita ni Pedro ta Lida, éy naladu i éya a bébe, a tulos minate. Ey to pékapunas de éy niedton de tu bangkay na to kuwarto ta ontok.
38 Nadid, adene dén i Lida ta Hope. Ey du alagad ta Hope, pékabaheta de a kéye dén ti Pedro ta Lida, éy nipauwet de siya a umange agad ta Hope.
39 Kanya inumange ti Pedro ta Hope. Kédemét na sa, éy niange de siya to bile a égsean no minate. Ey agad dinumulug ni Pedro du meadu a bébe a bilo, a mégsanget side. Nipeta de diya tu badu de a ginamet ni Tabita to buhay pabi siya.
40 Ey ti Pedro, éy pinaluwas na side a étanan to bile, sakay linumuhud siya a nanalangin. Nadid, kélameng na to bangkay, éy kinagi na, a "Tabita, umégkat ka dén." Ey tu bébe, éy binumulag siya, éy péketa na ni Pedro éy tulos siya a inumeknud.
41 Ey kembilan ni Pedro i kamét naa a pinataknég. Sakay dinulawan na dén du bilo sa, sakay du iba, tulos nipeta na siya dide a buhay dén.
42 I éya, éy nabaheta dén ta buu a Hope, kanya meadu i méniwala ta Panginoon.
43 Ey ti Pedro, éy nale siya ta Hope, a négiyan siya to bile ni Simon. Tu Simon a méglinis ta katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

1 Nadid, ta Sesarea éy te esa a sundalu a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen naa. Kapitan siya na gurupu na sundalu a Italiyano.
2 Mékidiyos siya a lélake, a méniwala side a mététena ta Diyos. Pero éwan de tukoy ti Jesus. Ugali na a méngatéd du Judeo a mahirap, sakay palagi siya a ménalangin ta Diyos.

3 To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy te anghel a gébwat ta Diyos a pinumeta ni Kornelio. Sinomdép tu anghel, a kinagi na diya, a "Kornelio."
4 Ey ti Kornelio, linumameng siya a méganteng a tahod, a kinagi na, a "Anya, Amo?" Ey kinagi no anghel, a "Nabati dén na Diyos, Kornelio, tu panalangin mo, sakay tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.
5-6 Kanya nadid, Kornelio," kagi na, "éy te lélake ta Hope a ti Simon Pedro, a tinumulos siya ta bile no Simon a esa, a méglinis ta katat, a i bile dia éy égse ta digdig na diget. Ey nadid siko, Kornelio," kagi no anghel, "éy pauwet mo siya."
7 Nadid, kéhektat no anghel, éy dinulawan ni Kornelio du utusan na a éduwa, sakay tu badigad na a sundalu, a mékidiyos be.
8 Ey nibaheta na dide i nanyaria diya, sakay pinaglakad na side ta Hope.
9 Nadid, to kagagabian na éya, éy adene dén du étélo a utusan ta Hope. Ey to tanghali, éy sinumangkay ti Pedro to atép no bile a manalangin. (Tu atép no bile éy pantay.)
10 To pénalangin na éy mégalép siya. Habang méglutu pabi side ta kanén na, éy naketa ti Pedro ta himala.
11 Te koman i tagenép ti Pedro, a mineta na a binumukas i langet, sakay te koman i dikél a manta a iyétostos de ta lutaa, a te igut tu épat a iskina na.
12 I lasén naa éy meadu a kalakalase a hayup, sakay ulag, sakay manok. Diden ya éy bawal a kanén na Judeo.
13 Ey nabati nadid ni Pedro i boses a kinagi na, a "Nay, Pedro, alapén mo dén. Bunon mo side, sakay kanén mo dén."
14 Pero "Ewan, Panginoon," kagi ni Pedro, "bawal ina side a kanén me."
15 Ey kinagi man dén no boses, a "Diyan mo kagin a bawal tu kagi na Diyos a mahusay."
16 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta a dikél ta langet.
17 Nadid, mégisip ti Pedro éng anya i kahulugina na éya a nanyari, éy dinumemét dén du étélo a utusan ni Kornelio, a nagpakelagip side éng ahe tu bile ni Simon. Te taknég side nadid to harap no bile,
18 sakay nipakelagip de éng tinumulos ta éya ti Simon Pedro.
19 Ey ti Pedro, égse pabi siya to atép a mégisip, éy kinagi diya na Espiritu na Diyos, a "Entan mo, Pedro, te étélo a lélake ta sidung a mégahayok diko.
20 Umogsad ka dén, Pedro, sakay diyan ka magalanganin a kumuyog dide, da sakén ngani dén i nagpaangea dide ta éye diko."
21 Kanya inumogsad ti Pedro, a kinagi na du lélake, a "Sakén ti Simon Pedro. Anya i gustu moya?"
22 Ey kinagi de, a "Pinaange kame se ni Kapitan Kornelio a manguwet diko. Siya éy mahusay a lélake a mékidiyos," kagi de, "sakay iyégalang siya na étanan a Judeo. Ey nadid éy inutusan siya no esa a anghel a nipauwet na ka, monda mabati na i kagi mua diya."
23 Nadid, pékabati ni Pedro ta éya, éy pinatulos na side to bile.
Nadid, to kagagabian na, éy hinumektat side, a kaguman de ti Pedro. Sakay kinumuyog be i sénganya a Judeo a méniwala ni Jesus.
24 Ey to kagagabian na éya, éy dinumemét dén side ta Sesarea. Ey naguhay ti Kornelio dide. Sakay égse be to bile na du tétotop na, sakay du kékadimoy na, da inakit na side a umange sa a maguhay dide.
25 Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy linumuhud ti Korneilo diya a sumamba diya.
26 Pero ti Pedro, éy pinaégkat na, a kinagi na, a "Soh, diyan ka sina mégkona. Tolayék san a kapareho mo."
27 Ey tulos side a néguhon a sinomdép to bile. Ey késdép de, éy mineta ni Pedro i meadu a napisan sa a tolay a éwan Judeo.
28 Ey kinagi ni Pedro dide, a "Tukoy moy dén a bawal i Judeo a mékiagum

ta éwan Judeo, ayun ta rilihiyon me.
Pero nikagi diyakén na Diyos a diyan
ko ibilang a medukés i maski anya a
kalase a tolay.
29 Kanya," kagi ni Pedro, "to nipan-
guwet moy diyakén éy éwanék inu-
midél. Ey nadid, kagi moy éng bakit
nipauweték moy."
30 Nadid, kinagi ni Kornelio, a "To
ikaépat a aldew, a alas tres i bilag, éy
nanalanginék ta bile miae. Ey bigla
a te taknég ta harap kua i lélake a
méngislap i badu naa.
31 'Kornelio,' kagi na, 'nabati dén na
Diyos tu panalangin mo sakay tinan-
daan na be tu kagbi mo du mahirap.'
32 Tulos inutusanék na a pauwet ta
ka ta Hope, Pedro. Sakay kinagi na
be diyakén a égse ka to bile ni Simon
a méglinis ta katat, ta digdig kan na
diget.
33 Kanya nipauwet ta ka agad,"
kagi ni Kornelio, "éy salamat, da inu-
mange kam dén se. Ey nadid, éy meta
dén na Diyos a kéye kitam dén se,
monda baten me éng anya i nibilina
diko na Panginoon."

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

34 Nadid, pékabati ni Pedro to ki-
nagi ni Kornelio, éy kinagi na dide,
a "Tukoy ko dén nadid a maski bale
éwan Judeo éy gustu na Diyos,
35 sakay tanggapén na i tolay na
maski ahe a lahe, éng méganteng side
diya, sakay éng gumamet side ta
mahusay.
36 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy
nabaheta moy wade dén tu kagi na
Diyos du Judeo, da nipahayag na
dén i Mahusay a Baheta a tungkul
ta pégkasundu dahil to gimet ni Jesu
Cristo. Siya i Panginoon ta étanan.
37 I éya a baheta, éy minepahayag
dén ta buu a Hudea. Nagsapul i éya a
nanyari ta Galilea, to pégtoldu ni Juan
tungkul ta pégbinyag.
38 I kagin kua éy tungkul ni Jesus
a taga Nasaret. Nipagkaluub diya na
Diyos i Banal a Espiritu sakay ta ka-
pangyarian. Maski ahe i inangayan
naa, éy nagimet siya ta mahusay,
sakay pinahusay na du tolay a linoko
ni Satanas; da kaguman siya na
Diyos.
39 Sikame i sistigua ta étanan a
ginimet na ta banuwan na Judeo,
sakay ta Jerusalem. Kona man sa éy
binunu de siya to kudos.
40 Pero binuhay siya na Diyos to
ikatélo a aldew, tulos pinumeta ti Je-
sus du tolay.
41 Pero éwan siya pinumeta ta
étanan a tolay, éng'wan sikame san a
pinili dén na Diyos a mégpatunay diya.
Sakay kaguman na kame be a néngan
to nikabuhay na dén.
42 Inutusan na kame," kagi ni Pe-
dro, "a magpahayag diya ta tolay, a
siya i pinilia na Diyos a maghukum
ta tolay a minate, sakay ta tolay a
buhay.
43 Siya i nikékagia na étanan a puru-
peta to péngipahayag de a maski ti ésiya
i méniwalaa diya éy pagpasensiyaan
side na Diyos ta kasalanan de, dahil
ta kapangyarian ni Jesus."

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

44 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
dinumibi dén i Banal a Espiritu du
étanan a édse to bile.
45 Ey du kakaguman ni Pedro a
Judeo, éy mégtaka side, da uméasék
bale be i Banal a Espiritu ta maski
éwan Judeo a tolay.
46 Dahilan nabati de du éwan Judeo
a mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay
mégpuri side ta Diyos. Ey kinagi ni
Pedro, a
47 "Kapareho tam bale di tolayae a
dayuan, da tétanggapén de be i Banal a
Espiritu! Ti ésiya i makasawaya dide
a ipabinyag?"
48 Tulos niutus ni Pedro a binyagen
side ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey
kétapos na éya, éy inakit de ti Pedro a
égsa pa side a sénganya a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit Bininyagen Na Du Ewan Judeo

11

1 Nadid, du apostol sakay du iba a
Judeo a méniwala ta Hudea, éy naba-
heta de a te éwan Judeo a nipasakup
dén ta kagi na Diyos, dahil to pégtoldu
ni Pedro.
2 Kanya du Judeo a méniwala ni
Jesus, éy pinintasan de ti Pedro to
kédemét na ta Jerusalem.
3 "Bakit," kagi de, "tinumulos ka
ta bile na dayuan a éwan Judeo, a
nékidipon ka pa dide? Ewan beman
ya bawal ta ugali tam?"

4 Kanya ti Pedro, éy kinagi na dide
i katuwiran na, a nisalaysay na dide i
étanan a nanyari.
5 "To esa a bulan," kagi na, "éy
égseék ta Hope. Ey to pénalangin ko,
éy naketaék ta himala. Te komanék i
tagenép, a mineta ko i dikél a koman
i manta ta langet a iyétostos. Te igut
tu épat a iskina na. Ey dinumibi a
hanggan ta tapat kua.
6 Nadid, tinitigen ko éy meadu bale
a kalakalase a hayup i lasén naa,
sakay ulag éy ta manok.
7 Sakay nabati ko i boses a kinagi
na diyakén, a 'Nay, Pedro, alapén mo
dén.'
8 Ey 'Ewan, Panginoon,' kagi ko,
'bawal ina side a kanén me.'
9 Pero kinagi diyakén a huway no
boses ta langet, a 'Diyan mo kagin a
bawal tu kinagi na Diyos a mahusay.'
10 Pentélo a beses a nanyari i éya,
sakay inapén tu manta ta langet.

11 "Nadid, ta éya a mismo a oras,"
kagi ni Pedro, "éy dinumemét to bile
a tinulusan ko i étélo a lélake a gébwat
ta Sesarea, a manguwet diyakén.
12 Ey inutusanék na Espiritu a
diyanék mégalanganin a kumuyog
dide. Kanya kinumuyogék dide to
bile no esa a lélake a éwan Judeo,
a ti Kornelio i ngahen naa. Sakay
kinuyog ko be di énémae a kaguman
ko.
13 Ey ti Kornelio, éy nibaheta na
dikame a pinumeta kan diya i esa a
anghel to bile de, a inutusan na kan
siya a pauweték na ta Hope.
14 Kinagi kan no anghel diya a
sakén i magbahetaa diya ta kagi a
méngiligtas diya, sakay du anak na.
15 Ey nadid," kagi ni Pedro, "to
pégkagi ko pabi dide, éy dinumibi bale
dide i Banal a Espiritu a kona to nan-
yari dikitam to sapul.
16 Ey sakén, éy naala-ala ko tu
kinagi na Panginoon, a mégbinyag
ti Juan ta dinom, pero sikitam éy
mabinyagen kitam kan ta Banal a Es-
piritu.
17 Ey nadid, éy magenyaék? Eng
inatdinan side na Diyos ta Espiritu
na a kona to nipéngiatéd na dikitam
to nipagpasakup tam diya, éy anya,
sawayén ko beman i gimet na Diyos?
Kanya tinumulusék dide."
18 Nadid, du pinégkagian ni Pe-
dro, pékabati de to katuwiran na, éy
éwan dén side mégpintas diya. Nag-
pasalamat side ta Diyos, a kinagi
de, a "Inatdinan bale be side na
Diyos ta pagkékataon de a magsisi ta
kasalanan de, a baguén de tu ugali de
a monda mabuhay side; maski éwan
Judeo a tolay!"

Du Méniwala Ta Antiokia

19 Nadid, du méniwala ni Jesus a
minasiwéd-sewéd to pémunu de ni Es-
teban, éy nakaabut i sénganya dide ta
Penisia, sakay ta Sipre, a hanggan ta
Antiokia. Nipahayag de sa i baheta ni
Jesus, pero Judeo san i néngibahetaan
dia.
20 Pero te séngaséngnanya a Judeo a
méniwala a taga Sipre sakay ta Sirene.
Diden ya, kédemét de ta Antiokia, éy
nibaheta de ti Cristo du tolay sa a
éwan Judeo.
21 Ey inaguman side na Panginoon,
monda meadu sa a tolay i ipasakup ta
Panginoon.
22 Nadid, pékabaheta du alagad ta
Jerusalem ta éya, éy pinaange de ti
Bernabe ta Antiokia.
23 Ey kédemét na sa, éy neta na i
mahusay a gimet na Diyos dide, éy
masaya siya. Tulos hinatulan na side
a manatili side a matapat ta péniwala
de ta Panginoon.

24 Ti Bernabe éy mahusay a lélake,
a égse diya i Banal a Espiritu, sakay
uméasa siya a tahod ta Diyos. Ey
meadu i tolay a nipasakup ta Pangi-
noon.
25 Kanya inumange ti Bernabe ta
Tarso a ahayukén na ti Saulo.
26 Ey to péketa na diya, éy kinuyog
na siya a soli ta Antiokia. Esa a taon
side a négiyan ta Antiokia, sakay nag-
toldu side ta éya ta meadu a tolay to
gurupu du méniwala. Du méniwala sa,
éy side ya du neditol a ngéngahinan na
tolay a Kristiano.
27 Nadid, ta éya a panahun éy te
purupeta a dinumemét ta Antiokia, a
gébwat side ta Jerusalem.
28 Tinumaknég i esa dide, a ti Agabo
i ngahen na, sakay naghula siya ta
pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan
a alép a dumemét ta mundua. I
éya a hula, éy natupad ngani dén to
panahun ni Hari Klaudio.
29 Kanya du méniwala sa, éy naisi-
pan de a ipatawed de i tulung de du
tétotop de ta péniwala ta Hudea, sigun
ta kaya na bawat esa dide.
30 Ey kona ngani sa i ginamet
dia. Nipatawed de tu tulung de du
matétanda sa, a ti Bernabe sakay ti
Saulo i bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

1 Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari
Herod éy nékialam siya du sénganya a
méniwala ni Jesus.
2 Pinutulan na pa ti Santiago a aka
ni Juan.
3 Ey nadid, péketa na a mésahat du
Judeo ta éya, éy ti Pedro man dén i
nipadikép naa. Nanyari ya to piyesta
a péngan de ta melapis a tinapay.
4 Pékadikép na ni Pedro, éy nipih-
esu na siya, a pinaguwardia na siya
ta sapulu éy ta éném a sundalu. Tu
plano ni Herod éy iluwas na ti Pedro
ta kétapos na piyesta, monda ipabuno
na siya ta harap du tolay.
5 Kanya binantayan de ti Pedro to
pégpihesuan. Pero du kakaguman na a
méniwala, éy mahigpit a iyépanalangin
de siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

6 To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta
sélat na éduwa a sundalu, a ginapus
siya ta éduwa a kadena. Sakay te
guwardia be a mégbantay to pintuan
no pégpihesuan. Ta gagabi éy saya
i takdaa a aldew a ipabuno siya no
hari.
7 Nadid, bigla a dinumemlag tu
kuwarto a te katidugen ni Pedro, a
te taknég sa i esa a anghel na Diyos.
Kembilan na ti Pedro a linukag, a
kinagi na, a "Nay, Pedro, umikat ka
dén." Nadid, kéégkat ni Pedro, éy
basta nalékbes tu kadena ta kamét
naa.
8 "Nay," kagi no anghel, "magbadu
ka dén, sakay magsolot ka dén ta sap-
atus mua." Kétapos na éya, éy kinagi
na, a "Nay, magalikébkéb ka ta ulés
mua, a umunonod ka diyakén."
9 Ey inumunonod ti Pedro to anghel
a linumwas to pégpihesuan. Ey éwan
tukoy ni Pedro éng tunay ya a nan-
yari. Akala na éy tagenép na san.
10 Péglakad de, éy sinalinan de san
tu éduwa a guwardia. Sakay kédemét
de to pintuan a bakal, éy basta binu-
mukas dide, a tulos nakaluwas dén
side. Péglakad de to esa a karsada, éy
bigla a linompés tu anghel.
11 Ey ta éya san naisipan ni Pedro
i nanyaria diya. "Tutuhanan bale,"
kagi na, "a pinaange se na Diyos tu
anghel na a mangagaw diyakén ni
Herod, sakay tu asaan du Judeo a
manyari diyakén."
12 Nadid, to pékaisip ni Pedro ta éya,
éy nagtulos siya to bile ni Maria a ina
ni Juan a dédulawén de a Markos. Te
meadu sa nadid a napisan a nanalan-
gin.
13 Tinumuktuk ti Pedro to pintuan,
éy inumange tu bataan to pintuan a
inentan na éng ti ésiya ya.
14 Siya, pékatukoy na to boses ni Pe-
dro, éy éwan na siya binukasan, dahil
ta pagés na; éng'wan naginan siya ta

lubuk a kinagi na du ménalangin sa a kéye dén ti Pedro to pintuan.
15 "Oy!" kagi de, "nabang-aw ka wade." Pero iyépilit na a siya ngani dén. Kanya kagi de a makay anghel na.
16 Samantala ti Pedro éy mégtuktuk a mégtuktuk. Ey to péngbukas de éy neta de a siya bale dén. Ey nagtaka side.
17 Pero pinéypéy na side. Sakay nilagip na dide éng kodya siya a pinaluwas na Panginoon to pégpihesuan. Sakay nibilin na dide a ibaheta de de Santiago i nanyaria. Sakay hinumektat siya dide a inumange ta iba a lugar.
18 Nadid, to gagabi dén, éy naligalig dén a tahod du sundalu, da éwan de tukoy éng ahe ti Pedro.
19 Ey ti Hari Herod, éy pinaahayok na siya, pero éwan de neta. Kanya siniyasat na du nagbantay, sakay nipabunu na side. Ey kétapos na éya, éy nagkobu ti Herod ta Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod a mégingél du tolay ta Tiro sakay ta Sidon. Kanya nadid éy nagkasundu side a umange diya. Nékiohon pa side ni Blasto a bisi na, a aguman na side a mékiohon ni Herod. Gustu de a bumate ni Herod, da gébwat ta banuwan na i kabuhayan de.
21 Nadid, kédemét no katugunan de a aldew, éy nagbihis ti Herod to badu na a memahal, sakay inumeknud siya to bangko na ta harap du tolay, sakay nagtalumpati siya dide.
22 Ey du tolay, pékabati de diya éy kinagi de ta médegsén, a "Ewan siya tolay, éng'wan diyos siya a talaga!"
23 Ey nadid, da éwan kinagi ni Herod a Diyos i nangtulunga diya, éy bigla a pinasakitan siya no anghel a gébwat ta Diyos. Sakay enhés siya a tulos minate dén.
24 Ey tu kagi na Diyos, éy lalo a nagkabahibaheta dén.
25 Ey ti Bernabe sakay ti Saulo, da natapos dén tu gimet de ta Jerusalem, éy nagsoli dén side ta Antiokia, a kinuyog de nadid ti Juan Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

1 Nadid, du méniwala ta Antiokia éy te sénganya dide a purupeta, sakay te séngaséngnanya be a mégtoldu. I ngahen dia éy ti Bernabe, sakay ti Simion Niger, ti Lusio a taga Sirene, ti Saulo, sakay ti Manaen (ti Manaen éy kaguman ni Herod to kéanak de).
2 To esa a aldew éy nagpisan side a nagkulasiyon, monda sumamba side ta Diyos. Ey kinagi dide na Banal a Espiritu, a "Pilién moy ti Bernabe sakay ti Saulo, a ibukod moy side, monda gemtén de i tarabaho a nihanda ko dide."
3 Ey kétapos de a nagkulasiyon sakay nanalangin, éy nitupu de dide tu kamét de, sakay pinéglakad de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

4 Ti Bernabe sakay ti Saulo, éy inutusan side na Banal a Espiritu. Kanya inumange pa side ta Selusia, sakay sinumakay side ta paraw a inumahabes side ta puduka na Sipre.
5 Ey kédemét de ta Salamina, éy nipahayag de du kapilya sa na Judeo i kagi na Diyos. Kaguman de be ti Juan Markos a katulung de.
6 Nilebut de i éya a puduk, a hanggan ta Papus. Ta éya éy netaunan de sa i esa a mégsalamangka a Judeo a mégwari-wari a purupeta siya. Ti Barhesus i ngahen naa.
7 Kadimoy siya no gubernador ta éya, a ti Sergio Paulo, a matalinung a lélake. Siya éy nipauwet na ti Bernabe sakay ti Saulo, da gustu na éy mabati na i kagi na Diyos dide.
8 Pero tu mégsalamangka, éy talaga na a sawayén de Bernabe, da sala na a tumanggap tu gubernador ta péniwala de. (Tu palayaw no mégsalamangka éy ti Elimas.)
9 Pero ti Saulo, éy édse diya i Banal a Espiritu. (Tu palayaw ni Saulo éy ti Pablo.) Ey linameng na tu mégsalamangka,

10 a kinagi na diya, a "Utusan
ka ni Satanas! Bakit kontara ka
ta mahusay a gimet? Loko ka, a
medukés ka a ugali! Bakit pakiwélén
mo i katutuhanan tungkul ta Diyos?
11 Pero nadid," kagi ni Pablo, "éy
parusaan ka na Diyos. Maging buhék
ka, a male a panahun éy éwan ka
maketa." Nadid, bigla a naram-
daman ni Elimas a dinumiklém i
mata naa, tulos nagkapa-kapa siya ta
mangkabit diya.
12 Ey tu gubernador, péketa na ta
éya, éy naniwala siya; da néganteng
siya ta pégtoldua de Bernabe tungkul
ta Panginoon.

Ta Antiokia-Pisidia

13 Nadid, tinumulak de Pablo ta
Papus, a inumahabes side ta Perge-
Pamilia. Pero kédemét de sa, éy gini-
nanan side ni Juan Markos, a nagsoli
siya ta Jerusalem.
14 Ey sapul ta éya éy nagtulos de
Pablo ta Antiokia-Pisidia. Ey to
pangilin a aldew, éy sinomdép side to
kapilya na Judeo to pégmiting de.
15 Ey kétapos du Judeo a mégbasa
to kasulatan, éy kinagi no tagapama-
hala sa ni Pablo éng te kagin siya du
napisan sa a tolay.
16 Kanya tinumaknég ti Pablo, a
niontok na i kamet naa, sakay nag-
talumpati siya dide.

"Sikam a Israel," kagi na, "sakay
sikam a éwan Judeo a mékidiyos, éy te
kaginék dikam.
17 I Diyos a péniwalaan na banuwan
na Israel, éy siya i nangpilia du apo
tam to araw, a side i tolay na. Sakay
pinakadu na side to pégiyan de ta
Egipto. Sakay pinaluwas na side ta
éya ta pamag-itan na kapangyarian
na.
18 Pinagtiisan na side to pégiyan de
ta melawa a ilang a lugar ta épat a
pulu a taon.
19 Kétapos na éya, éy pinabuno na
du tolay ta pitu a banuwan na Kanan,
sakay niatéd na tu luta de du apo tam,
20 para ta panahun na épat a datos
éy ta limapulu a taon.

"Kétapos na éya éy ginimet na Diyos
a te huwes side a nagmayor dide,
a hanggan to panahun ni Purupeta
Samwel.
21 Ey nadid gustu du Judeo a te hari
side. Kanya pinili na Diyos i esa a
lélake a gébwat ta lahi ni Bendyamin.
Ti Saulo i ngahen na, a anak ni Kis.
Siya i hari de para to épat a pulu a
taon.
22 Ey nadid, to péngibut na Diyos ni
Saulo, éy pinili na ti Dabid a maghari
dide. Da kinagi na Diyos a ti Dabid i
gustu na kana, da tukoy na a tupadén
na i kaluuben na.
23 Ey nadid," kagi ni Pablo, "tu apo
ni Dabid a esa éy ti Jesus; éy ginimet
na Diyos a siya i tagapagligtas du Is-
rael, da saya i nipangako na Diyos.
24 Ey bagu dinumemét ti Jesus éy
mégtoldu dén ti Juan du tolay, a dapat
magsisi side ta kasalanan de, a tulos
ipabinyag side.
25 Ti Juan, to kétapos na to tarabaho
na, éy kinagi na, a 'Akala moy éy
sakén i tagapagligtas, pero éwan. Te
ménegipo diyakén a dumemét,' kagi
na, 'sakay éng iparehoék moy diya,
éy éwanék tu pasa, da mataas siya
diyakén.'

26 "A tétotop ko," kagi ni Pablo,
"sikam a apo ni Abraham, sakay
sikam a éwan Judeo a mékidiyos,
batenék moy! I éya a baheta a
méngiligtas i Diyos ta tolay, éy para
dikam be!
27 Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de
tukoy a ti Jesus i tagapagligtas. Sakay
tu kasulatan du purupeta a bébasaén
de ta tuwing pangilin, éy éwan de be
napospusan. Kanya tinupad de to
nipamuno de ni Jesus.
28 Maski éwan side tu katuwiran a
magpabuno diya, éy pinilit de ti Pi-
lato a ipabuno na siya.
29 Kanya tinupad de tu hula du
purupeta, a nipabuno de siya. Ey
to nikate na dén, éy nidibe de tu
bangkay na to kudos, sakay nielbéng
de to pantiyung.
30 Pero binuhay siya na Diyos a
huway!

31 Sakay meadu a aldew a pinumeta siya du alagad na a kakuyoyog
na to éya ta Jerusalem a gébwat ta
Galilea. Side ya i sistigua a nabuhay
dén siya.
32 Pati sikame a éduwa," kagi
ni Pablo, "éy inumange kame se
a monda ipahayag me dikam i
Mahusay a Baheta a nipangako na
Diyos du apo tam to araw.
33 Tinupad dén na Diyos tu nipan-
gako na dikitam, da pinabuhay na
dén ti Jesus a huway. Te kagi ta
ikaduwa a kanta tungkul ta éya. Siko
i anak ko, kagi na, sakay sakén i ama
mua.
34 Sakay kinagi be na Diyos a atdi-
nan na siya ta mahusay a kalagayan a
nipangako na ni Dabid. I kahulugina
na éya," kagi ni Pablo, "éy buhayén na
ti Jesus, monda éwan mahunot i bégi
naa.
35 Sakay te kagi a esa to kasulatan,
a éwan na kan pabayan a mahunot tu
utusan na a banal.
36 Mara ti Dabid, sinunud na i Diyos
to panahun na, pero minate siya,
sakay nielbéng de be siya to lébeng du
apo na, tulos nahunot tu bégi na.
37 Pero ti Jesus éy éwan nahunot tu
bégi na, da binuhay siya na Diyos.
38 "Kanya nadid, a tétotop ko," kagi
ni Pablo, "éy dapat moy a mapos-
pusan a dahil ni Jesus éy pagpasen-
siyaan kam na Diyos ta kasalanan
moy.
39 Da maski sésundin moy i kautu-
san ni Moises, éy éwan kam pagpasen-
siyaan ta kasalanan moy; pero éng
maniwala kam ni Jesus éy makaligtas
kam ta parusa na kasalanan moya.
40 Kanya sikam," kagi ni Pablo,
"éy mangilag kam, makay makamtan
moy tu nisulat du purupeta to araw.
41 Entan moy, kagi de, sikam a
mégidel ta katutuhanan. Magtaka
kam kan ta gimet na Diyos, pero mate
kam, da éwan kam maniwala, maski
ipaliwanag de dikam."
42 Nadid, kéluwas de Pablo to
kapilya, éy inakit side du tolay
a sumoli side ta sabadu a esa, a
magtoldu side dide a huway.

43 Ey kétapos no miting, éy te meadu
a tolay a tinumagubet de Pablo, éy
hinatulan side de Pablo a diyan de
pébayan i kagbi na Diyos dide.

44 Nadid, to esa man dén a aldew
a pangilin, éy dinumulug du étanan a
tolay ta banuwan, a monda mabati
de tu pégtoldu ni Pablo ta kagi na
Diyos.
45 Pero du mataas a Judeo, péketa
de du meadu a tolay a dinumulug de
Pablo, éy nanaghili side, sakay kinagi
de a mali tu pégtoldu na, a medukés
kan siya a lélake.
46 Ey de Pablo éy ti Bernabe, éy
metapang side a mégkagi. "Dapat a
mégpahayag kame pa dikam ta kagi na
Diyos," kagi de, "da Judeo kam. Pero
nadid, da mégidel kam, a sala moy
a te buhay a éwan tu katapusan, éy
pabayan me kam, a du éwan Judeo
san i tolduan mia.
47 Da saya i niutusa dikame na
Panginoon. Pinili na kame, kagi na,
a sikame i magpaliwanag du éwan
Judeo, a sikame kagi na i bahala a
mégtoldu ta iba a tolay tungkul ta
kaligtasan de."

48 Nadid du éwan Judeo, pékabati de
ta éya, éy mésaya side. "Kamahalan,"
kagi de, "i éya a kagi de Pablo tungkul
ta Diyos!" Ey nadid, du pinili dén
na Diyos a para ta buhay a éwan tu
katapusan, éy naniwala side.
49 Sakay tu kagi na Diyos éy lalo a
nagkabahibaheta dén ta éya a lugar.
50 Pero du Judeo a mataas, éy sinul-
sulan de du te tungkulin a lélake ta
éya, sakay i sénganya a mataas a bébe
a méniwala ta Diyos. Tulos linoko de
de Pablo a hanggan pinaibut de side
to banuwan de.
51 Ey de Pablo, kéhektat de, éy nihal-
imbawa de dide a nipagpag de dide tu
alikabuk ta tikéd dia. I éya éy bilang
sistigu de a inidelan de i Diyos. Ey
nadid éy inumange side ta Ikonio.
52 Ey du bigu a méniwala ta Antiokia
éy mésaya side, sakay édse dide i Banal
a Espiritu.

14

Ta Ikonio

1 Nadid, kona be sa i nanyaria ta
Ikonio. Ti Pablo sakay ti Bernabe,
éy inumange pa side to kapilya sa na
Judeo, sakay négkagi side ta mahusay,
monda te meadu a Judeo a méniwala
ni Jesus, sakay éwan Judeo be.
2-3 Nale sa de Pablo a négiyan, a
metapang side a nagpahayag ta kagi
na Panginoon. Sakay i Diyos éy
pinatunayan na du tolay tu kagi de
Pablo, da inatdinan na side ta ka-
pangyarian a magimet ta tanda a
kataka-taka. Pero du Judeo a éwan
méniwala, éy sinulsulan de du iba
a tolay. Kinagi de a medukés du
kabébayan de a nipasakup ta pégtoldu
de Pablo.
4 Kanya du tolay ta banuwan a
éya, éy éwan side paripareho tu isip.
Du kalahati éy kinumampi side du
Judeo; du iba man éy kinumampi
side de Pablo.
5 Nadid, du tolay sa, sakay du kon-
siyal na banuwan, éy mégayak side a
mangloko de Pablo, a talaga de side a
batibatikalén.
6-7 Pero de Pablo, pékabaheta de ta
éya, éy ginuminan sa side a inumange
side ta Likaonia. Ta éya éy nag-
pahayag side ta Mahusay a Baheta
ta Listra, sakay ta Derbe, sakay ta
bariyo-bariyo ta éya.

Ta Listra

8 Ta Listra éy te esa a lélake a éwan
mékalakad. Lumpu siya sapul to ni-
keenak na.
9 Siya éy négbati to pégtoldu ni Pablo.
Ey ti Pablo, éy neta na a méniwala siya
a pahusayén maka siya na Diyos.
10 Kanya kinagi na diya ta
medegsén, a "Siko, tumaknég ka dén."
Ey tu lélake, éy basta linumuksu dén
siya, a tulos néglakad!
11 Ey du meadu sa a tolay, péketa
de to ginimet ni Pablo, éy akala de éy
diyos side ti Bernabe. Kinagi de to
kagi de a sarili, a "Dinumibe bale dén
dikitam diden ye a éduwa a diyos, a
naging tolay side!"
12 Ti Bernabe éy nginahinan de ta
ngahen no diyos de a Seus. Sakay ti
Pablo éy nginahinan de ta ngahen no
diyos de a Hermes, da bihasa ti Pablo
a mégkagi.
13 Ta éya a banuwan éy te bile a
pégdasalan de to diyos-diyosan de a
Seus. Nadid, tu bahala ta éya a bile, éy
niluwas na i baka a te ulay ta bulak-
lak. Talaga de a bunon, a ipagatang
de de Bernabe.
14 Pero de Bernabe, pékapospos de ta
gemtén du tolay, éy naligalig side, a
naginan side du tolay. "Adiyoy," kagi
de,
15 "diyan kam sina mégkona? Tolay
kame san a kapareho moy!" kagi
de. "Kanya kame se inumange éy
monda ibaheta me dikam i Mahusay
a Baheta ni Jesus, a monda maka éy
ibutan moy tu péniwala moy ta diyos-
diyosan a éwan tu pasa, a tanggapén
moy i tunay a Diyos. Siya i naglalang
ta mundua éy ta langet éy ta diget,
sakay ta étanan a égse dide.
16 To éya," kagi de, "éy pinabayan na
Diyos du tolay a éwan Judeo.
17 Kona man sa, éy inatdinan kam
be na Diyos ta katunayan, monda
matenggi moy siya ta pamag-itan no
gimet na a mahusay. Ey anya i
gimet na, éy siya i méngatéda dikam
ta uden; siya i mégpatubu ta hala-
man moya; siya i méngatéda dikam
ta kanén moya sakay ta kasayaan
moya."
18 Nadid, maski kona sa tu kinagi de
Pablo, éy mehirap side a nangsaway
dide a mégatang dide ta baka.
19 Ey nadid, kétapos na éya, éy te
dinumemét sa a Judeo a gébwat ta An-
tiokia éy ta Ikonio, a side du kalaban
ni Pablo. Sinulsulan de tu tolay ta
Listra a hanggan da binébatikal de ti
Pablo, sakay nihela de siya a nibut
de siya to banuwan de, a akala de éy
minate dén.
20 Pero du tolay sa a méniwala, to
kétipun de diya, éy inumégkat dén
siya, a tulos sinomdép man dén siya
to banuwan. Ey to kagagabian na éya
éy hinumektat sa side ti Bernabe, a

nagtulos side ta Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

21 Ta Derbe éy nagpahayag man dén de Pablo ta Mahusay a Baheta. Ey te meadu sa a nipasakup ni Jesus. Ey kéhektat de sa éy nagtulos man dén side ta Listra sakay ta Ikonio a hanggan ta Antioka-Pisidia.

22 Pinatibay de sa du bigu a méniwala, a hinatulan de side a diyan de pébayan tu péniwala de. "Magdanas kitam pa ta meadu a hirap," kagi de, "bagu kitam makasdép ta kaharian na Diyos."

23 Sakay pati, éy pinili de ta bawat simbaan i matétanda a mamahala. Nagkulasiyon pa side, sakay nipanalangin de side. "Tu Panginoon a péniwalaan moy," kagi de, "éy siya i bahala a mégalaga dikam nadid."

24 Nadid, nagtulos side ta Pisidia sakay ta Pampilia.

25 Ey to pégpahayag de ta kagi na Diyos ta Perga, éy nagtulos man dén side ta Atalia.

26 Ta éya éy sinumakay side to paraw, a nagsoli side ta Antiokia. Saya i hinektatan dia a banuwan to purumeru a lakad de a nagtoldu. Saya tu néngipanalanginan du kaguman de dide, a monda aguman side na Diyos ta péglebut de. Ey nadid, natapos dén tu tarabaho de.

27 Nadid, kédemét de Pablo ta Antiokia, éy pinadulug de du étanan a kakaguman de a méniwala, sakay nibaheta de dide i étanan a ginimet na Diyos du banuwan a inangayan de, éng kodya i nipangbukas naa to dilan a monda maari be du éwan Judeo a maniwala.

28 Sakay nale a panahun a négiyan sa de Pablo, a kaguman de du iba sa a méniwala ni Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

1 Nadid, ta éya a panahun éy te sénganya a lélake a inumange ta Antiokia a gébwat ta Jerusalem. Tulos tinolduan de du méniwala ni Jesus ta éya. "Ewan kam meligtas," kagi de, "éng éwan kam be ipasakup ta rilihiyon na Judeo a niutus ni Moises to araw."

2 Pero ti Pablo sakay ti Bernabe, éy nékipagpasuway side dide ta mahigpit. "Ewan tama i pégtoldu moya," kagi ni Pablo. Nadid, da méligalig du tolay to simbaan ta éya, éy pinaange de de Pablo ta Jerusalem, a monda mékiohon side du apostol ta éya tungkul ta problema a éye: éng te kailangan du éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises, o éng éwan.

3 To péglakad de Pablo, éy nagtulos side ta Penisia sakay ta Samaria. Nibaheta de du tolay sa a méniwala, a meadu dén a éwan Judeo a nipasakup dén ni Jesus to kinagébwatan de a banubanuwan. Ey du méniwala éy mésaya side ta éya.

4 Ey kédemét de Pablo ta Jerusalem, éy tinanggap side du apostol, sakay du iba sa a méniwala. Ey kinagi dide ni Pablo i étanan a pinagimet dide na Diyos.

5 Pero du Pariseyo sa a méniwala ni Jesus éy kinagi de, a "Du éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy kailangan be side a ipasakup ta kautusan ni Moises."

6 Kanya du apostol sakay du matétanda éy nagmiting side a monda péguhunan de i éya a problema.

7 Nale side a négpasuway, éy tinumaknég ti Pedro a négkagi dide. "A tétotop ko," kagi na, "tukoy moy dén a piniliék na Diyos to éya, a sakén i magpahayag du éwan Judeo ta Mahusay a Baheta, monda mabati de a maniwala side.

8 I Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Ey nagpatunay siya dikitam a tinanggap na be du éwan Judeo, da inatdinan na side ta Banal a Espiritu a kona to nipéngiatéd na dikitam.

9 Mahal na Diyos du éwan Judeo a kona be ta pégmahal naa dikitam, da pinagpasensiyaan na be side dahil to péniwala de diya.

10 Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy bakit kontaraén moy i gimet na

Diyos? Bakit pilitén moy du bigu a méniwala a éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises? Maski du apo tam to araw éy éwan side nakasunud ta éya, éy kona be sa dikitam nadid.
11 Eng'wan, kanya kitam meligtas éy dahil san ta kagbi na Panginoon Jesus dikitam. Ey kona be sa du éwan Judeo."
12 Nadid, kétapos ni Pedro a négkagi, éy natahimik dén du iba sa. Tulos négbati side to katuwiran de Bernabe sakay ti Pablo. Nibaheta de dide tu memahal a ginimet na Diyos dide a kataka-taka, to pégtoldu de du dayuan a tolay a éwan Judeo.
13 Ey kétapos de a négkagi, éy ti Santiago man dén i négkagia. "A tétotop ko," kagi na, "batenék moy.
14 Nipaliwanag dén ni Simon Pedro éng kodya i nipagsapul na Diyos a nananggap du éwan Judeo a tolay; éng kodya i nipangpili naa ta sénganya dide a sakup na.
15 Sakay i éya éy ayun be ta hula du purupeta, da kagi to kasulatan, a
16 'Magsoliék, kagi na Diyos, sakay pahusayén ko a huway i péghari ni Dabid a nasida,
17 monda du iba be a tolay a éwan Judeo a pinili ko, éy maari be side a ipasakup diyakén.'
18 Saya tu kinagi na Diyos to araw.
19 "Kanya i isip kua," kagi ni Santiago, "éy diyan tam abalaén du éwan Judeo a nipasakup dén ni Jesus. Diyan tam side pilitén a umaheg ta ugali tam a Judeo.
20 I isip ko sana, éy sulatan tam side a diyan de kanén tu buhay no niatang, sakay diyan side méngibébi éy ta méngilélake; sakay diyan side méngan ta dige éy ta pilas a medige.
21 Dahilan sapul to araw éy nabati dén na tolay ta maski ahe a banuwan tu kautusan ni Moises, da bébasaén ya du Judeo ta tuwing pangilin ta kapilya de."

Ménulat Side Du Ewan Judeo

22 Nadid, du apostol, pékabati de to kagi ni Santiago, éy naisipan de a péglakadén de i éduwa a lélake a kumuyog de Pablo sakay ti Bernabe a sumoli ta Antiokia. Tu napili de éy ti Hudas Barsabas, sakay ti Silas, da iyégalang side du étanan a méniwala.
23 Pinagkébil de side ta éye a sulat:

Tu Sulat

"A tétotop me; sikame a apostol, éy sinulatan me kam, sikam a mégiyan ta Antiokia, sakay Siria, sakay Silisia. Sikam a éwan Judeo. Kumusta kam?
24 Nabaheta me a te tolay a nangligalig dikam, a gébwat kan side dikame, a kagi de a te kailangan kam kan a sumunud ta kautusan ni Moises. Pero éwan me side inutusan.
25-27 Kanya nagmiting kame dén se tungkul to kinagi de dikam a mali. Ey nadid éy naisipan me a paangen me dikam tu éduwa a kaguman me, a monda mégkagi side dikam ta katutuhanan. I ngahen dia éy ti Hudas sakay ti Silas. Pinakuyog me side de kadimoy tam a Bernabe éy ti Pablo; da side éy nitaya de i buhay de ta meadu a beses alang-alang ni Panginoon tam a Jesu Cristo.
28 Da sikame, éy naisipan me dén ta pamag-itan na tulung na Banal a Espiritu, a éwan me kam pilitén a sumunud ta rilihiyon na Judeo. Basta i hatul mia dikam,
29 éy diyan moy kanén tu buhay no niatang, sakay diyan kam méngibébi éy ta méngilélake; sakay diyan kam méngan ta dige éy ta pilas a medige. Eng sundin moy san diden ya a utus, éy tama dén. Ewan dén."
30 Nadid, pinéglakad de de Pablo ta Antiokia, a kébilén de tu sulat. Ey kédemét de sa, éy pinatipun de du étanan a méniwala, sakay niatéd de dide tu sulat.
31 Ey to pékabasa de éy mésahat side to kagi no sulat.
32 Ey ti Hudas sakay ti Silas éy nale side a naghatul dide, a pinatibay de side tu isip.
33 Ey kélipas na sénganya wade a aldew, éy nagsoli ti Hudas ta Jerusalem.

34 Pero gustu ni Silas a mawahak ta
Antiokia.
35 Pati ti Pablo sakay ti Bernabe, éy
édsa pabi side ta éya, a mégtoldu side ta
kagi na Diyos, a kaguman de du iba sa
a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo

Ta Adeyo a Lugar

36 Nadid, kélipas na sénganya a
aldew, éy ti Pablo éy kinagi na
ni Bernabe, a "Kita dén bumisita
a huway du bigu a méniwala ta
inangayan ta a banubanuwan to éya,
éng mahusay pabi tu péniwala du
tolay a tinolduan ta sa."
37 Ey ti Bernabe éy gustu na a
kuyugén de man dén ti Juan Markos.
38 Pero sala ni Pablo a kuyugén, da
gininanan side ni Markos to éya ta
Pampilia.
39 Néglébug side ta mahigpit ta éya,
a tulos naghiwalay side. Ti Bernabe
éy kinuyog na ti Markos, a inumange
side ta Sipre.
40 Sakay ti Pablo, éy pinili na ti
Silas a kaguman na. Ey du tolay sa,
éy nipanalangin de de Pablo, sakay
pinéglakad de side.
41 Ey nagtulos pa side ta Siria sakay
ta Silisia, a patibayén de du tolay a
bigu a méniwala ta éya.

16

Kinuyog Ni Pablo Ti Timoteo

1 Inumange de Pablo ta Derbe
sakay ta Listra. Ta éya éy te lélake
a méniwala ni Jesus, a ti Timoteo i
ngahen naa. Tu ina na éy Judeo
a méniwala be, pero tu ama na éy
Griego.
2 Du tolay ta Listra sakay ta Ikonio,
éy kagi de a mahusay a lélake ti Timo-
teo.
3 Ti Pablo éy gustu na kuyugén
na ti Timoteo. Kanya binugit na
pa siya ayun ta rilihiyon na Judeo.
Binugit na siya, monda éwan side
idelan du Judeo ta angayan dia a
banubanuwan. Da tukoy de dén a
éwan Judeo tu ama ni Timoteo.
4 Nadid, to péglakad de Pablo ta
bawat banuwan, éy nipeta de du to-
lay ta simbaan tu sulat a ginamet du
apostol ta Jerusalem. Sakay nibilin
de dide a dapat sundin de tu utus to
sulat.
5 Kanya du tolay ta bawat simbaan,
éy lalo a tinumibay tu péniwala de,
dahil to kagi ni Pablo, sakay lalo be a
kinumadu du méniwala ni Jesus.

Pinagtagenép Na Diyos Ti Pablo

6 Nadid, nagtulos side ta Pirgia
sakay Galasia, da sinaway side na
Banal a Espiritu a mégpahayag ta kagi
na Diyos ta Asia.
7 Ey kédemét de to tapat na Misia, éy
talaga side a umange ta Bitinia, pero
sinaway man dén side na Espiritu ni
Jesus.
8 Kanya sinalinan de san i Misia, a
nagtulos side ta Troas.
9 Ta éya a kélép, éy pinagtagenép
na Diyos ti Pablo. Neta na kan i esa
a lélake a te taknég, a taga Masedo-
nia, a kinagi na kan diya ta mahig-
pit, a "Kadon. Umahabes ka pad se
dikame ta Masedoniae, a tulungan
mo kame."
10 Nadid, to péngikagi ni Pablo
dikame to tinagenép na, éy nagayak
kame a inumahabes ta Masedonia,
da neta me a gustu bale na Diyos a
umange kame sa a magpahayag ta
Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

11 Nadid, tinumulak kame ta Troas,
a dinumiretyo kame ta puduk na
Samotrasia. Sakay to kagagabian na
éya, éy nagtulos kame ta Neapolis.
12 Kéahawas me ta éya, éy inumange
kame ta Pilipos, a négiyan kame sa a
sénganya a aldew. I Pilipos éy dikél
a banuwan ta Masedonia. Sakay
meadu a taga Roma a tolay a mégiyan
ta éya.
13 To aldew a pangilin éy linumwas
kame to banuwan, a inumange kame
to dinom, da te pénalanginan sa a para
du Judeo. Ta éya éy négkagi kame du
bébe a édsa sa.

14 Ey te esa a bébe ta éya a taga
Tiatira, a ti Lidia i ngahen naa. I
tarabaho na éy méglako ta kundiman.
Mékidiyos siya a bébe. Pékabati na to
kagi ni Pablo, éy pinagisip siya na
Diyos ta mahusay, a monda mani-
wala siya a tahod to kinagi na.
15 Nadid nipabinyag siya sakay tu
kabile na. Tulos inakit na kame, a
kinagi na, "Eng ibilangék moy nadid
a tunay a katulung na Panginoon, éy
tumulos kam pad ta bile mia." Kanya
tinumulos kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

16 To esa a aldew, éy umange kame
man dén to pénalanginan na Judeo, éy
kasambat me i esa a bébe a utusan, a
te bunog a méngatéd diya ta kapang-
yarian a makapaghula. Du amo no
bébe, éy dikél i mineta de a kuhata
dahil to péghula no bébe.
17 Siya éy inumunonod dikame ti
Pablo, a i kékagi na ta medegsén, a
"Diden ye a lélake éy utusan side na
mataas a Diyos. Mégpahayag side,"
kagi na, "éng kodya kam a meligtas."
18 Kona sa i péngabala naa dikame
ta meadu a aldew. Ey to esa a aldew,
da naabala ti Pablo, éy sinuleg na tu
bébe a uméunonod, sakay kinagi na
to medukés a espiritu, a "Utusan ta
ka ta pamag-itan na ngahen ni Jesu
Cristo, umibut ka dén ta ina a bébe!"
Ey to pégkagi na ta éya, éy inumibut
dén agad to bébe.
19 Pero du amo na, péketa de a
naibutan dén side to péketan de ta
kuhata, éy dinikép de de Pablo sakay
ti Silas, sakay niange de side du kon-
siyal ta banuwan.
20 Niharap de side du tagapama-
hala, a nidimanda de side. "Diden
ye a éduwa a Judeo," kagi de, "éy
méngligalig side ta banuwan tamae.
21 Mégtoldu side ta ugali a labag ta
batas tam. Taga Roma kitam, a éwan
kitam maari a sumunud ta ugali a
ina."
22 Pati du meadu sa a tolay éy
pinaginglan de be side. Ey du taga-
pamahala, éy nipaékbus de tu badu
de Pablo, sakay nipabalbal de side ta
meadu,
23 sakay nipihesu de side. Sakay
kinagi de to guwardia, a bantayan na
side ta mahigpit.
24 Kanya tu guwardia éy niesdép
na side ta medisalad a kuwarto to
pégpihesuan. Sakay niegut na i tikéd
dia ta sélat no éduwa a tabla.
25 Nadid, to hatinggabi dén, éy
nanalangin de Pablo, sakay négkanta
side ta kanta ta Diyos. Ey du iba sa a
pihesu éy négbati side dide.
26 Ey nadid éy bigla a linumin-
dul ta mebagség, a tulos nayégyég tu
pégpihesuan. Ey dudu pintuan na, éy
basta binumukas side a étanan. Sakay
naukad be du igut du étanan a pihesu.
27 Ey tu guwardia, kélukag na éy
mineta na a bukas dén du pintuan. Ey
binagut na tu sondang na, a talaga na
a bikalén tu bégi na, da akala na éy
ginuminan dén du pihesu a étanan.
28 Pero dinumulaw ti Pablo diya, a
kinagi na a "Diyan mo bébunon i bégi
mua! Kéye kame san a étanan."
29 Ey tu guwardia éy pinadingat
na du simbu, sakay naginan siya de
Pablo, a dinumapa siya to harap de.
30 Sakay niluwas na side, a kinagi
na dide, a "Anya wade i gemtén ko, a
monda meligtasék?"
31 Ey kinagi de Pablo, a "Maniwala
ka ta Panginoon Jesus, éy meligtas ka;
siko sakay tu pamiliya mo."
32 Tulos nipahayag dide ni Pablo tu
kagi na Diyos.
33 Ey to kélép be san a éya éy in-
ugisan no guwardia tu talitalingo de
Pablo, sakay tulos nipabinyag siya,
sakay du mététena na.
34 Sakay pinatulos na side to bile
na a pinakan. Ey mésahat side a
mététena, da méniwala dén side nadid
ta Diyos.
35 Pero to gagabi dén, éy du taga-
pamahala, éy pinaange de du pulis to
pégpihesuan a paluwasén de de Pablo.
36 Kanya kinagi no guwardia, a "Ni-
utus kan du tagapamahala a libri
kam dén a lumwas. Maari kam dén a
humektat."

37 Pero "Ewan," kagi ni Pablo du pulis. "Side du te kasalanan dikame, da binalbal de kame ta harap du tolay, sakay nipihesu de kame, maski éwan kame tu kasalanan! Sakay taga Roma kame be. Ey nadid éy paluwasén de kame bale ta lihim san? Ewan maari! Side i bahala a umange se a méngiluwas dikame."

38 Nadid, kinagi du Pulis du tagapamahala tu kinagi ni Pablo. Ey side, pékabati de a taga Roma de Pablo, éy inumanteng side, a makay iabla de side ta gubernador.

39 Kanya inumange side agad to pégpihesuan, a tinumawad, Sakay side a mismo i néngiluwasa dide ta harap du tolay, a pinékiohonan de side a humektat to banuwan de.

40 Ey to kéluwas de dén, éy nagtulos pa side to bile de Lidia. Ey to péghatul de du bigu a méniwala ta éya, éy hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

1 Nadid, dinumiman side ta Ampipolis sakay ta Apolonia, sakay dinumemét side ta Tesalonika. Da te kapilya sa na Judeo,

2 éy inumange pa sa ti Pablo, da saya i ugali na. To lubuk no étélo a simba éy nékipagpasuway sa siya du tolay ta tuwing pangilin, a gégamitén na tu kasulatan na Diyos.

3 Pinatunayan na dide a tu pinili na Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a mate pa ta hirap, sakay mabuhay a huway. "I éya a Jesus a iyépahayag me," kagi na, "éy siya i Cristo a tagapagligtas."

4 Naakit dén i sénganya du Judeo, a nékiagum dén side ni Pablo sakay ti Silas. Sakay te meadu be a éwan Judeo a méniwala, sakay du sénganya a mataas a bébe.

5 Pero du Judeo a iba éy nanaghili side. Kanya inakit de du istambay ta plasa na banuwan, a kaguman de, a tulos linigalig de i banuwan. Linuuben de pa tu bile ni Hason, a inahayok de sa ti Pablo sakay ti Silas, a monda idimanda de side.

6 Ey nadid, da éwan de side neta, éy kembil de ti Hason a niharap to mayor. Sakay niange de be sa i iba a méniwala ni Jesus. Niabla de ti Pablo, a kinagi de to mayor, a "Diden ya a lélake, éy méngligalig side ta tolay maski ahe a banuwan! Ey nadid éy sendép de dén i banuwan tamae!

7 Sakay ti Hason," kagi de, "éy pinatulos na side ta bile dia! Sumésuway side a étanan ta utus no hari tam ta Roma, da mégtoldu side a te iba kitam kan a hari, a i ngahen na kana éy ti Jesus!"

8 Nadid du tolay sakay tu mayor, pékabati de ta éya, éy naligalig be side.

9 Bagu de linégsiwan de Hason, éy nagaged pa side ta piyansa.

Ta Berea

10 Nadid, ta éya be san a kélép, éy du bigu a méniwala éy pinéglakad de de Pablo sakay ti Silas ta Berea. Ey kédemét de sa éy inumange pa side to kapilya sa du Judeo.

11 Du Judeo ta Berea, éy mas mebait side kesira du Judeo ta Tesalonika. Mésahat side a mégbati to pégtoldu de Pablo, sakay bébasaén de aldew-aldew i kasulatan na Diyos, éng tahod ngani tu pégtoldu de.

12 Kanya naniwala i meadu a Judeo ta éya. Ey kona be du éwan Judeo, sakay i sénganya a mataas a bébe.

13 Pero du Judeo ta Tesalonika, pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side, sakay sinulsulan de du tolay sa, a monda lébugén de de Pablo.

14 Kanya du tolay sa a méniwala, éy pinéglakad de agad ti Pablo ta diget. Pero nawahak de Silas éy ti Timoteo.

15 Du néngitugén ni Pablo, éy niange de siya ta Atenas, sakay nagsoli side ta Berea, a nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de Silas.

Ta Atenas

16 Habang méguhay ti Pablo dide
ta Atenas, éy napansing na a putat
i éya a banuwan ta diyos-diyosan a
ribultu. Ey nagdukés i isip naa.
17 Kanya nékipagpasuway siya du
Judeo to kapilya, sakay du éwan Judeo
a mékidiyos, sakay maski ti ésiya a
meta na ta plasa na banuwan aldew-
aldew.
18 Sakay te sénganya a mataas a
maistu no iba a rilihiyon ta éya, a
mékipégpagsuway be side ni Pablo.
Dinédusta de siya, a kinagi de, a
"Anya wade i kékagi-kagin na lélakeae
a mégpalalo?" Ey kinagi du iba, a
"Mégtoldu wade siya ta iba a kalase a
diyos." Kona sa i kagi dia, da mégtoldu
ti Pablo tungkul ni Jesus sakay ta
kébuhay a huway.
19 Niange de ti Pablo to pégmitingan
du matétanda, a monda mabati de éng
anya i iyétoldu naa. "Gustu me a ma-
pospusan éng anya i pégtoldu mua,"
kagi de,
20 "da iba i pégtoldu mua, éy gustu
me a mapospusan i kahulugen naa."
21 Du tolay ta Atenas, éy éwan side
tu iba a gimet, éng'wan palagi side a
méguhon-uhon ta maski anya a bigu a
bagay.
22 Nadid ti Pablo, éy tinumaknég
siya ta harap du matétanda, a mégkagi
dide. "Sikam a taga Atenas," kagi na,
"napansing ko dén a gustu moy i sari-
sari a rilihiyon,
23 da neta ko a te meadu kam
a puwesto a pégdasalan ta banuwan
moyae. Sakay neta ko be tu pastel
to pégdasalan moy a esa, a i kagi naa
éy 'Saye i pégdasalan tam to diyos a
éwan tam pabi tukoy.' Nadid," kagi ni
Pablo, "i éya a péniwalaan moy, maski
éwan moy pabi tukoy, éy ipahayag ko
dikam.
24 Siya i tunay a Diyos a nagimet ta
mundua sakay ta étanan a lasén na.
Siya i makapangyariana ta langet éy
ta munduae. Ey maski anya a kalase
a bile a pégdasalan a gemtén na tolay,
éy éwan sa mégiyan i Diyos.
25 Ewan be maari i tolay a méngatéd
ta Diyos ta kaigian na, da éwan siya tu
kailangan. Eng'wan siya i méngatéda
dikitam ta buhay, sakay ta iba a
kailangan tam.
26 I étanan a kalakalase a tolay ta
mundua, éy gébwat side to neditol
a ginimet na Diyos a tolay. Sakay
pinégiyan side na Diyos ta maski ahe
ta mundua. Tiniyak dén na Diyos
éng sénganya a taon i buhay na bawat
tolay, sakay éng ahe i pégiyanan de.
27 Ey bakit pinégiyan na Diyos i to-
lay ta mundua? Monda maka éy
isipén de siya a matukuyan de siya.
Ey éwan adeyo i Diyos ta tolay; éng
'wan adene siya ta bawat esa dikitam.
28 Siya i mégalagaa dikitam," kagi ni
Pablo. "Eng éwan siya éy éwan kitam
tu buhay. Natandaan moy tu kagi no
kabébayan moy a esa, a sikitam kan i
anak na Diyos.
29 Ey nadid, éng anak kitam na
Diyos, éy bakit isipén moy a diyos du
ribultu moy? Maski ribultu a bito,
maski ribultu a pilak, maski ribultu a
gintu, éy ginamet san ya dudu bihasa
a mégimet ta ribultu.
30 Nale a panahun a éwan
pinarusaan na Diyos du tolay a
éwan diya nakatukoy. Pero nadid éy
iyéutus na ta tolay ta maski ahe, a
magsisi side, sakay ibutan de tu ugali
de a medukés.
31 Tandaan moy," kagi ni Pablo,
"nitakda dén na Diyos i aldew a
péghukum ta mundua. Te lélake a
pinili siya a maghukum. Ey siya ti
Jesus! Sakay pinatunayan kitam dén
na Diyos a ti Jesus ngani dén i pinili
naa, da binuhay na siya to nikate na."
32 Nadid, to pékabati de to kagi ni
Pablo tungkul ta kébuhay a huway, éy
pinégngihitan siya du kalahati. Pero
du iba éy gustu de a mabati a huway
tu kagi na.
33 Ey hinumektat ti Pablo to
pégmitingan de.
34 Te sénganya a lélake a nékiagum ni
Pablo, a tulos naniwala side ni Jesus.
I esa dide éy ti lakay a Dionisio. Siya
éy konsiyal a esa. Tu esa man éy ti
bakés a Damaris. Sakay iba pa.

18

Ta Korinto

1 Nadid éy inumange ti Pablo ta
Korinto.
2 Ta éya éy netaunan na i esa a Judeo
a taga Ponto, a ti Akila i ngahen naa.
Tu asawa na éy ti Priskila. Kédedemét
de pabi a gébwat ta Roma, da ti Gu-
bernador Klaudio éy pinaibut na dén
du Judeo ta Roma. Binumisita dide ti
Pablo,
3 sakay tinumulos siya dide, da i
tarabaho de éy mégimet ta tolda. Ey
siya be ya i hanap-buhay ni Pablo.
4 Tuwing pangilin, éy nékipagpasuway
ti Pablo du Judeo to kapilya, a
pépilitén na maka side a méniwala;
maski Judeo éy ta éwan Judeo.
5 Ti Silas sakay ti Timoteo, pékaabut
de ni Pablo a gébwat side ta Mase-
donia, éy dinemtan de a mégtoldu a
aldew-aldew, a mégpatunay siya du
Judeo a ti Jesus i pinilia na Diyos a
tagapagligtas.
6 Pero du Judeo éy kontara side
diya, a pinintasan de siya. Kanya ti
Pablo éy nipeta na tu iyamut na dide,
a nipagpag na dide tu alikabuk to
badu na. "Sikam san dén i bahala éng
mepahamak kam," kagi na. "Ewan
ko dén kapanagutan. Sapul nadid éy
magtolduék du éwan Judeo."
7 Tulos pinabayan side ni Pablo, a
inumagton dén siya to bile ni Tisio
Husto. Siya éy éwan Judeo a méniwala
ta Diyos. Karatig no kapilya tu bile
na.
8 Tu tagapamahala ta éya a kapilya
éy ti Krispo. Siya éy méniwala ta
Panginoon. Ey méniwala be tu kabile
na. Sakay te meadu be a iba a tolay
ta Korinto a nabaheta de i tungkul
ni Jesus, a naniwala side, sakay ni-
pabinyag side.
9 To esa a kélép éy te tagenép ti
Pablo, a kinagi diya na Panginoon, a
"Diyan ka méganteng; itulos mo san
tu pégpahayag mo, maski anya i man-
yaria.
10 Da égseék diko, kanya éwan ka
maanya. Da te meadu a tolay a mani-
wala diyakén ta banuwanae."
11 Kanya ti Pablo, éy nale siya ta
éya a banuwan a nagtoldu ta kagi na
Diyos. Esa a taon éy ta kalahati.
12 Nadid, to panahun ni Galion a
gubernador ta Akaya, éy nagkaesa du
Judeo a dekpén de ti Pablo, a nitugén
de siya ta huwes.
13 Niabla de siya ni Gubernador
Galion, a kinagi de, a "I éye a lélake
éy akitén na du tolay a baguén de tu
péniwala de ta Diyos, éy labag ya ta
batas!"
14 Nadid, talaga a sumengbet ti
Pablo, éy kinagi ni Galion du Judeo, a
"Eng talaga a dikél i kasalanan na éye
a lélake, éy baten ta kam. Pero nadid,
da éwan na nilabag i batas,
15 éy bahala kam dén. Ewan ko
tanggapén i asuntu moya, da tungkul
san ta rilihiyon moy i abla moya."
16 Ey to pégkagi no gubernador
ta éya, éy pinaibut na du Judeo to
opisina na.
17 Ey du iba a tolay sa, éy dinale de
tu tagapamahala to kapilya du Judeo,
a ti Sostenes, sakay binélbég de siya
ta harap no opisina no gubernador.
Pero tu gubernador éy éwan na side
pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

18 Kétapos na éya, éy sénganya pa
a aldew a mégiyan ti Pablo ta Kor-
into, sakay néglakad siya ta Siria, a
kaguman na de Priskila a pasawa.
Kédemét de ta Senkrea, éy nipagupet
ti Pablo, da natupad na dén tu nipan-
gako na ta Diyos.
19-21 Kédemét de ta Epeso, éy inu-
mange ti Pablo to kapilya ta éya, a
nékipagpasuway siya du Judeo ta éya.
Ey inakit de siya a tumulos dide ta
male a panahun, pero inidelan na
side. Sinala na. "Magsoliék se éng
kaluuben na Diyos," kagi na. Ey hinu-
mektat siya dide a sinumakay siya to
paraw.
22 Nadid, to képundu de ta Sesarea,
éy inumange pa ti Pablo ta Jerusalem
a binumate siya du méniwala ta éya,
sakay nagsoli dén siya ta Antiokia.

23 Kélipas na sénganya a aldew ta éya, éy hinumektat man dén siya a inumange man dén ta Galasia sakay ta Pirigia, a binisita na du méniwala ta éya, a pinatibay na tu péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

24 Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga Alehandria siya. Bihasa siya a mégtalumpati, sakay tukoy na ta mahusay i kasulatan na Diyos.
25 Natolduan siya tungkul ta Panginoon, pero éwan étanan, da i tukoy na sana éy tu dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag. Mesipag ti Apolos a mégkagi du tolay ta tungkul ni Jesus
26 du kapilya du Judeo. Pero de Priskila a pasawa, pékabati de diya éy niange de siya to bile de, a monda ipaliwanag de diya i ugali na Diyos a éwan na pabi tukoy.
27 Ey nadid, naisip dén ni Apolos a umange ta Akaya. Ey du tolay to simbaan ta Epeso éy inaguman de siya. Nanulat side du kaguman de ta éya a méniwala, a dapat tanggapén de ti Apolos ta mahusay. Ey kédemét na ta éya, éy memahal tu péngtulung na du méniwala ta éya.
28 Da natalo na du Judeo ta pékipégpasuway naa dide ta harap du tolay. Ginamit na tu kasulatan na Diyos a nagpatunay dide a ti Jesus a mismo i tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

1 Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos ta bukibuked ta Pirigia, a linumwas siya ta Epeso. Ey kédemét na sa, éy netaunan na sa i sénganya a tolay a méniwala.
2 Ey kinagi na dide éng inumange dide i Banal a Espiritu to péniwala de. Ey "Ewan," kagi de; "éwan me pabi nabaheta a te Banal a Espiritu."
3 "Anya i kalase no pégbinyag dikam, éng kona sa?" kagi na. "Ey kona be to pégbinyag a nitoldu ni Juan to araw," kagi de.
4 Ey kinagi ni Pablo dide, "i kahulugina no pégbinyag ni Juan, éy monda magpatunay du tolay a inibutan de dén tu kasalanan de. Sakay kinagi be ni Juan dide a dapat side a maniwala ta adene dén a dumemét a kalewas na. Ey ti ésiya tu kalewas na, éng éwan ti Jesus?"
5 Nadid, pékabati de ta éya, éy nipabinyag side a huway, a nipasakup side ta Panginoon Jesus.
6 Ey ti Pablo éy nitupu na i kamét naa dide, a tulos inumasék dide i Banal a Espiritu; sakay tulos négkagi side ta iba-iba a kagi. Sakay pinégkagi be side na Diyos ta kagi na.
7 Manga sapulu éy ta éduwa side a tolay.
8 Nadid, to étélo a bulan éy uméange ti Pablo to kapilya du Judeo ta éya, sakay mékipagpasuway siya du tolay ta éya. Metapang siya a mégtoldu dide, a nipaliwanag na dide éng anya i kapangyarian na Diyos ta tolay.
9 Pero tu sénganya dide éy mégidel side to kagi na, a éwan side naniwala. Inupos de ti Pablo, a kagi de du napisan sa, a medukés tu ugali na Panginoon. Kanya gininanan side ni Pablo, a inumagton siya to iskul ni Tirano, a nagtoldu siya ta éya a aldew-aldew. Ey kinuyog na sa du bigu a méniwala to kapilya.
10 Nagtulos sa siya a nagtoldu to éduwa a taon. Kanya du étanan a négiyan ta Asia, éy nakabati side ta kagi na Panginoon. Pati Judeo éy ta éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos ta meadu a kataka-taka ta pamag-itan ni Pablo.
12 Maski anya a damit ni Pablo, éng kébilan du te saket, éy maghusay side. Sakay du tolay a hinayup, éy naibut dide du espiritu a medukés.
13-14 Ey nadid te pitu a Judeo ta éya, a i hanap-buhay dia éy méglebut side a mégamot du tolay a hinayup, a

mapaibut de kan i hayup dide. Anak side ni Padi Eskeba. Pékabaheta de ni Pablo, éy inaheg de tu ugali na. Talaga de a gamitén tu ngahen ni Jesus a magamot. I kinagi dia to medukés a espiritu, éy "Utusan me kam ta pamag-itan no ngahen ni Jesus a iyétoldu ni Pablo, a umibut kam dén."
15 Pero tu nisengbet dide no espiritu, éy "Tenggi ko ti Jesus, sakay tenggi ko ti Pablo, pero sikam," kagi na, "ti ésiya kam?"
16 Sakay tu lélake a hinayup, basta bigla na side a dinale, sakay binélbég na side a hanggan da ginuminan side ta éya a bile, a minatalitalingo side. Sakay uba be side, da hinéhiklas na tu badu de.
17 Ey du étanan ta Epeso, éy nabaheta de i nanyaria dide, a tulos inumanteng side. Ey lalo dén du tolay a nagpuri ni Panginoon Jesus.
18 Sakay meadu du méniwala, éy nipagtapat de tu ginamet de a medukés.
19 Sakay du tolay sa a te bunog, sakay du mégtawas, éy ta mégilo, éy nagsisi be side, a niduhu de du sarisari a kasulatan de ta harapa du étanan, sakay tinutod de dén. Ey to péngbilang de to halaga diden ya a libru, éy abut bale ta limapulu a libu a kuhata!
20 Ey dahil ta éya éy lalo a négkabahibaheta dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti Pablo a umange ta Masedonia sakay ta Akaya, bagu siya umange ta Jerusalem. Ey kétapos na éya éy tu plano na éy umange be siya ta Roma.
22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo sakay ti Erasto ta Masedonia. Pero siya éy nawahak pa ta Epeso.
23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya, dahil du meadu a méniwala ni Jesus.
24 Te esa a lélake ta éya a mégpanday ta pilak, a ti Demetrio i ngahen naa. I hanap-buhay naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a pilak, a nipareho na to dikél a bile no diyos-diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni Demetrio, éy meadu i meeta de a kuhata ta éya a iyélako de.
25 Kanya tinipun side ni Demetrio, a kinagi na dide, a "Kékaguman ko, tukoy moy a gébwat i kabuhayan tam ta gégemtén tam a bibile.
26 Sakay nabaheta moy be dén ti Pablo, a kontara tu pégtoldu na ta ugali tam, da kagi na a éwan kan diyos du gégemtén tam a ribultu. Sakay te meadu dén nadid a tolay a méniwala diya ta éye ta Epeso, sakay ta buu a Asia.
27 I antingan kua," kagi na, "éy makay pabayan du tolay i iyélako tam; a sakay pabayan de tu péniwala de to diyos tam a Diana, a péniwalaan na étanan a tolay ta mundua. Makay sakali éy maibut tu péngigalang de diya, éng éwan tam sawayén ti Pablo."
28 Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni Demetrio, éy naiyamut side a tahod, a tulos de nidulédulaw, a "Memahal i Diana na taga Epeso!"
29 Négpépehéngén side a hanggan naligalig i étanan na banuwan. Dinale de tu éduwa a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay ti Aristorko, sakay dinumulug side a étanan to plasa na banuwan.
30 Ey ti Pablo, gustu na maka a umange dide, pero sinaway siya du kakaguman na.
31 Pati du sénganya a konsiyal ta éya, a kadimoy ni Pablo, éy nibilin de to esa a umange mékiohon diya a diyan siya uméange to plasa.
32 Nadid, dikél i pehéng dia, a hanggan naligalig i buu a banuwan. Sarisari nadid i pépehéngén dia. I keaduan de, éy éwan de tukoy éng bakit minatipun side.
33 I sénganya dide éy akala de éy bahala ti Alehandro, da pinataknég siya du Judeo ta harap dia. Niontok ni Alehandro tu kamét na, a magpatahimik dide, monda mégkagi maka siya dide ta katuwiran na.
34 Pero du tolay, péketa de a Judeo siya, éy lalo side a nagpehéng, a négkékagien side ta lubuk na éduwa

a oras, a "Memahal i Diana na taga
Epeso!"
35 To katapusan na éya éy na-
patahimik no mayor du tolay.
"Kabébayan ko," kagi na. "Diyan kam
métageg a maibut i diyos tam a Diana.
Ti ésiya a tolay i éwana mékatukoy a i
Epeso éy puwesto na bile ni Diana?
Sakay tanyag be dén a minatépduk se
to araw tu bito a gébwat ta langet a
meubet diya.
36 Ewan tu makapégkagi a kakab-
ulyan i éya. Kanya mégpakahusay kam,
a diyan kam méligalig.
37 Bakit abalaén moy diden ye a
éduwa a lélake. Ataay, tinako de tu
simbaan ni Diana? Eupusén de be-
man tu diyos tam?
38 Sakay de Demetrio, éng gustu
de a méngidimanda, éy umange maka
side ta munisipyo, da te abugadu sa.
Maari side a magabla ta éya.
39 Sakay sikam, éng te kagin kam
pabi tungkul ta ligalig moyae, éy
maguhay kam ta miting du konsiyal.
40 Da dilikadu tu ligalig moy ta éye
nadid, a makay mabintangan kitam
no hari a méngligalig kitam, éy éwan
kitam tu katuwiran."
41 Nadid, kétapos no mayor a
négkagi ta éya dide, éy pinasoli na side
to bile de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

1 Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy
pinauwet ni Pablo du méniwala, sakay
hinatulan na side. Ey kétapos na éya,
éy hinumektat siya, a tinumamo ta
Masedonia.
2 Tinumulos sa siya, a pinatibay na
du méniwala ta éya. Ey kédemét na ta
Gresia,
3 éy tinumulos sa siya a étélo a bu-
lan. Ey to pégayak na pabi a umange
ta Siria, éy nabaheta na a ahayukén
siya du Judeo a bunon. Kanya nagsoli
siya ta Masedonia.
4 Tu kakaguman na nadid éy ti
Sopater a taga Berea, a anak ni Piro,
sakay ti Aristarko, sakay ti Segundu,
a taga Tesalonika side. Kaguman na
be ti Gayo a taga Derbe, sakay ti Tim-
oteo, sakay ti Tikoko éy ti Tropimo a
taga Asia,
5 sakay sakén a ti Lukas. Nagdetol
side, a naguhay side dikame ta Troas.
6 Kélipas no piyesta, éy nénegipo
kame dide, a sinumakay kame to
paraw ta Pilipos. Lima a aldew i
linakad me, éy pinumundu kame ta
Troas, a inabut me sa du kakaguman
me a minégdetol. Ey esa simba kame
sa a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

7 To simba, éy napisan kame dén a
étanan, a monda umaheg kame to kat-
apusan a péngapon na Panginoon. Ey
ti Pablo éy nagdamag siya a mégkagi
du napisan sa, da méglakad siya to
gagabi.
8 Edsa kame to ontok no bile, sakay
te meadu kame a simbu.
9 To hatinggabi éy te ulito a te
eknud to bintana, a ti Otiko i ngahen
naa. Ta tongka na éy minagtongkog
siya a hanggan da nakatidug; tulos
bigla siya a minatépduk to sidung no
melangkaw a bile. Ey to péngégkat de,
éy pate bale dén.
10 Ey inumogsad ti Pablo a yinapus
na. "Diyan kam méligalig," kagi na,
"buhay pabi siya."
11 Ey sinumangkay man dén siya
a minéngan side. Sakay négkagi man
dén ti Pablo dide a hanggan to késikat
no bilag. Ey to gagabi dén, éy hinu-
mektat kame dén.
12 Ey mésahat side to ulito, da ni-
ange de siya to bile a buhay dén.
13 Nagsakay kame to paraw a tamo
ta Asos. Pero ti Pablo éy ginumisot. I
nibilin naa dikame éy isakay me siya
ta éya.
14 To pégtagbu me ta Asos, éy
nisakay me siya, a nagtulos kame ta
Mitilene.
15 Kétulak me ta éya, éy dinumemét
kame to kagagabian na to tapat no
puduk na Kiyo. Ey to kasunud
a aldew, éy linumampas kame ta
Samos; éy to kahuway man dén a
aldew éy dinumemét kame ta Mileto.

16 Gustu ni Pablo a salinan me san i
Epeso, monda éwan kame maabala ta
Asia. Mégagaw siya, da gustu na maka
a abutén i Jerusalem bagu Piyesta na
Pentekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

17 Ta Mileto éy nipauwet ni Pablo
du matétanda a mémahala ta simbaan
ta Epeso.
18 Ey kédemét de, éy naghatul siya
dide. "Tukoy moy," kagi na, "éng
kodya i ugali kua sapul to kédedemét
ko dikam ta Asia,
19 a mebaitéк, sakay nagtiisék
ta meadu a hirap ta tarabaho ko
ta Panginoon. Sakay meadu be a
nékialam diyakén a Judeo.
20 Tukoy moy a éwanék méganteng
a mégtoldu dikam ta maski anya a
ikahusay moy, da nagpahayagék ni
Jesus ta harap na meadu a tolay,
sakay ta bili-bile moy.
21 Maski Judeo éy ta éwan Judeo,
éy hinéhatulan ko dén side a dapat a
idelan de i kasalanan de, sakay mag-
soli side ta Diyos, sakay maniwala ta
Panginoon tam a Jesu Cristo.
22 "Ey nadid," kagi ni Pablo, "éy
méglakadék ta Jerusalem, ayun ta utus
diyakén na Banal a Espiritu. Sakay
éwan ko tukoy éng anya i manyaria
diyakén ta éya.
23 Basta i napospusan ko sana, éy
nipaliwanag diyakén na Banal a Es-
piritu a maghirapék ta éya, sakay ip-
ihesuék.
24 Pero éwan tu halaga i buhay
ko, éng'wan maganap ko maka san
i tungkulin ko, sakay tapusén ko
i tarabaho ko a niatéd diyakén na
Panginoon Jesus, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul ta kagbi
na Diyos.
25 "Ey nadid éy naleék a négiyan
dikam, habang mégtolduék tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay. Pero sapul
nadid," kagi ni Pablo, "éy éwanék moy
dén meta a huway.
26 Kanya i kagin kua dikam nadid,
éy éwan ko kapanagutan éng mapa-
hamak i maski isesa dikam,
27 da éwan ko niliso dikam i maski
anya tungkul ta plano na Diyos.
28 Kanya mangilag kam, a alagaan
moy ta mahusay du tolay na Diyos ta
Epeso a nientarega dikam na Banal
a Espiritu. Pastoran moy du tupa na
Diyos, da side i koo na a sarili, da
tinubus side na Panginoon to dige na
to nikate na.
29 Eng humektaték éy tukoy ko a te
metapang a aso a dumuklos dikam, a
dalen de du tupa na Diyos.
30 Sakay pati éy dumemét i oras a
humiwalay dikam i sénganya ta gu-
rupu moy, a magtoldu side ta kakab-
ulyan, a monda pagkamalién de du
tolay a méniwala ni Jesus.
31 Kanya mangilag kam, a tandaan
moy: aldo éy ta kélép éy tinétolduan ta
kam ta mahigpit to lubuk na étélo a
taon.
32 "Nadid, da méglakadék dén,"
kagi ni Pablo, "éy ménalanginék ta
Diyos, a siya i mégalagaa dikam. Tu
kagi na maka i magpatibaya dikam.
Maari i Diyos a magpatibay dikam ta
péniwala moy; sakay atdinan na kam
be ta gantimpala moy a iatéd na du
étanan a tolay na.
33 To pégiyan ko dikam, éy tukoy
moy a éwan ko hangad tu kuhata moy
o dikaya tu badu moy;
34 eng'wan nagtarabahoék san ta
sarili ko, a monda maketaék ta ik-
abuhay ko. Ey kona be sa du kagu-
man ko.
35 Ta étanan a pagkékataon ko, éy
nipeta ko dikam a dapat kitam a mag-
tarabaho ta mahusay, a monda matu-
lungan tam du tolay a mahirap. Tan-
daan moy," kagi ni Pablo, "tu kinagi
na Panginoon, éy lalo kan a masaya
tu méngatéd kesira ta tumanggap."
36 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya
du matétanda, éy linumuhud side a
minanalangin.
37 Ey mégpégsanget side, sakay yina-
pus de siya a étanan.
38 I nikalungkut dia éy tu kinagi na
a éwan de dén siya meta a huway. Ey
tulos niange de siya nitugén a nisakay
to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

1 Nadid, éy tinumulak kame dén,
a inumahabes kame ta Kos. Ey to
kagagabian na éya éy nagtulos kame
ta Rodas sakay ta Patara.
2 Ta éya éy inumagton kame to esa
a paraw a tamo ta Penisia. Ey to
péglakad me,
3 éy tinan-aw me tu puduk na Sipro.
Sinalinan me san ya, a nagtulos kame
dén ta Siria. Ta éya éy pinumundu
kame ta Tiro, da saya i néngitognana
no paraw to karga na.
4 Dinemtan me sa i sénganya a tolay
a méniwala, éy tinumulos kame dide
ta pitu a aldew. Ey side éy kinagi
de ni Pablo a diyan siya tumulos ta
Jerusalem. Da kinagi dide na Espiritu
na Diyos a maghirap kan siya ta éya.
5 Ey to kéhektat me sa, éy kinu-
muyog side dikame a hanggan ta bay-
bay. Linumuhud kame a étanan to
baybay a minanalangin,
6 sakay sinumakay kame to paraw,
sakay side, éy nagsoli dén side to bile
de.
7 Kétulak me sa, éy inumange kame
pa ta Tolemayda. Ey nékiagum kame
be sa du méniwala ni Jesus, a tinumu-
los kame dide ta esa a kélép.
8 Ey to gagabi dén éy néglakad kame
man dén. Ey kédemét me ta Sesarea,
éy tinumulos kame to bile ni Pelip.
Siya tu esa du pitu a lélake a pinili de
to araw ta Jerusalem. I tungkulin na
nadid éy mégpahayag siya ta kagi na
Diyos.
9 Ti Pelip éy te épat siya a anak
a madiket, a bihasa be side a
mégpaliwanag ta kagi na Diyos.
10 Nadid, kélipas na sénganya a
aldew, éy dinumemét ta éya i esa a
purupeta a i ngahen naa éy ti Agabo.
11 Kédemét na dikame, éy inalap na
tu sinturon ni Pablo, sakay ginapus
na i sarili na a kamét éy ta tikéd na.
"Saye tu kinagi na Banal a Espiritu,"
kagi na, "a tu te koo ta sinturonae, éy
gapusén siya du Judeo ta Jerusalem, a
tulos idimanda de siya du éwan Judeo
ta éya."
12 Ey sikame, pékabati me ta éya, éy
pinékiohonan me ti Pablo a diyan siya
tumulos ta Jerusalem.
13 Pero kinagi ni Pablo dikame,
a "Diyanék moy sésawayén! Bakit
mégsésangitén kam, a pahinaén moy
i isip kua? Ewanék méganteng éng
gapusénék de ta Jerusalem. Maski
mateék alang-alang ta Panginoon Je-
sus, éy handaék dén."
14 Nadid, péketa me a éwan mésaway
ti Pablo, éy éwan me dén pinilit. "Ma-
sunud maka i kaluuben na Pangi-
noon," kagi me.
15 Nadid, kélipas na sénganya a
aldew, éy nagayak kame a umange
ta Jerusalem.
16 Sakay i séngasénganya ta Sesarea
a méniwala, éy kinumuyog dikame.
Niange de kame to bile no esa a lélake
a ti Manason a taga Sipro. Siya éy
nale a méniwala ni Jesus. Ey tinumu-
los kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

17 Kédemét me ta Jerusalem, éy
tinanggap kame agad du méniwala ta
éya.
18 Ey to kagagabian na éya, éy kagu-
man kame ni Pablo a bumisita de
Santiago. Ey édsa be to miting me du
étanan a matétanda a tagapamahala ta
simbaan ta Jerusalem.
19 Binate side ni Pablo, sakay tulos
nibaheta na dide tu nipagimet diya
na Diyos du éwan Judeo a tolay, to
péglebut na ta Asia sakay ta Masedo-
nia.
20 To pékabati de Santiago a meadu
dén a éwan Judeo i nipasakup ni Je-
sus, éy mésaya side ta Diyos. Sakay
kinagi de ni Pablo i éye: "Entan mo,
wadeng, éng sénganya dén a libu a
Judeo i méniwalaa ni Jesus. Ey mesi-
pag be side a tumupad ta kautusan ni
Moises.
21 Ey saye i problema tama, Pablo,"
kagi ni Santiago, "da side éy nabaheta
de a iba kan i iyétoldu mua du Judeo a
mégiyan ta adeyo ta éye. I akala dia éy
iyétoldu mo dide a éwan kan dén side

tu kailangan a tumupad ta kautusan
ni Moises, sakay ta iba a ugali tam.
22 Ey nadid, Pablo, éy mégenya ki-
tam, da nabaheta de wade dén a dinu-
memét ka dén ta éye?
23-24 Kona se i naisipan me, Pablo,
a gemtén mo a monda meta du Judeo
a kakabulyan san tu nabaheta de a
tungkul diko: Te épat se a lélake a
kaguman me. Judeo side a méniwala
ni Jesus. Ey te pangako side ta Diyos,
a gustu de tupadén. Kanya siko,
Pablo," kagi ni Santiago, "éng maari,
éy aguman mo side a tupadén de
tu pangako de ta Templo, a monda
ipagupet side. Eng siko i bahala a
magasta dide, éy meta du Judeo a
sésundin mo bale pabi i kautusan ni
Moises.
25 Ey nadid," kagi ni Santiago,
"tungkul man dén du éwan Judeo a
méniwala, éy éwan me side pilitén a
sumunud ta ugali tam a Judeo; éng
'wan nanulat kame dén dide to éya, a
basta diyan side méngan ta buhay no
niatang, sakay diyan side méngibébi
éy ta méngilélake, sakay diyan side
méngan ta dige éy ta pilas a medige."
26 Nadid, pékabati ni Pablo ta éya,
éy pinumayag. Ey to kagagabian na
éya, éy kinuyog na du épat a lélake,
a inumange side to Templo a monda
tupadén de tu ugali du Judeo a te pan-
gako ta Diyos. Sakay kinagi ni Pablo
du padi sa i pedsa na péngtupad de to
pangako de, a itugén de ta Templo i
pégatang de ta Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

27 Nadid, kélipas na pitu a aldew, éy
te Judeo ta éya a gébwat ta Asia, éy
mineta de ti Pablo to Templo. Tulos
niligalig de du meadu sa a tolay, a
sakay dinale de ti Pablo.
28 Dinulawan de du kapareho de a
Judeo. "Kamon dén," kagi de, "agu-
man moy kame! Siya dén ye tu lélake
a medukés," kagi de, "a mégtoldu du
tolay ta iba-iba a banuwan a medukés
kan i rilihiyon tam a gébwat ni Moi-
ses! Sakay éwan be siya tu galang ta
Templo tamae, da pinasdép na be se i
tolay a éwan Judeo!"
29 Kinagi de i éya, da neta de a
kaguman ni Pablo ti Toropimo to
kédedemét na ta Jerusalem, éy éwan
siya Judeo. Akala de éy pinasdép na
siya to Templo.
30 Nadid, agad méligalig i étanan na
banuwan. Dinumulug side ni Pablo
a dinale de, sakay nihela de siya to
Templo, sakay sineraduan de tu pin-
tuan na.
31 Talaga de a bunon ti Pablo, éy
nabaheta no kapitan du sundalu a
méligalig du Judeo. (Du sundalu éy
taga Roma.)
32 Ey agad siya naginan dide, a
kinumuyog du sundalu na. Ey du
Judeo, péketa de du sundalu éy ni-
hintu de tu pégbélbég de ni Pablo.
33 Ey tu kapitan éy dinikép na siya,
a nipagapus na ta kadena, sakay
pinakelagipan na side éng ti ésiya
siya, sakay éng anya i kasalanan naa.
34 I nisengbita du Judeo éy basta
pehéng, a éwan paripareho tu kagi de.
Ey tu kapitan, da éwan na mépospusan
éng anya i nanyaria, éy inutusan na
du sundalu a kébilén de ti Pablo to
kwarter.
35 Ey kédemét de to agdenan, éy
inégkat siya du sundalu a nisangkay
dahil ta kahigpit no ligalig du Judeo.
36 Da uméunonod side du sundalu, a
mepehéng side a tahod, a pinégkagian
de side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

37 Nadid, to péngiesdép de ni Pablo
to kwarter, éy kinagi na to kapitan,
a "Eng maari éy te kaginék diko." Ey
kinagi na ta éya ta kagi na Griego. Ey
kinagi no kapitan, a "Tukoy mo bale i
kagi na Griego?
38 Eng kona sa, éy besa a siko tu
komander a taga Egipto a nékilaban
dikame to esa a taon? Akala ko éy siko
tu amo du épat a libu a tulisan to ilang
a lugar?"
39 Ey "Ewan," kagi ni Pablo,
"Judeoék san a taga Tarso, tu dikél
a banuwan ta Silisia. Eng maari, éy
mégkagiék pad didi Judeo a éye."

40 Nadid, da pinumayag tu kapitan, éy niontok ni Pablo tu kamét
na monda tumahimik side, sakay
négkagi siya dide ta kagi na Judeo.

22

1 "A tétotop ko a kabébayan ko," kagi
na, "baten moy i katuwiran ko a éye
dikam."
2 Nadid, du Judeo, pékabati de a
mégkagi ti Pablo dide ta sarili de a
kagi, éy lalo side a tinumahimik.
3 "Saken," kagi ni Pablo, "éy
Judeoék. Nienakék ta Tarso, pero
dinumikélék ta éye ta Jerusalem, a ti
Padi Gameliel tu maistu ko. Kanya
inadal ko ta mahusay i étanan a
kautusan depu tam. Mesipagék be a
sumunud ta Diyos a kona dikam.
4 Ey anya tu ginimet ko du tolay a
naniwala ni Jesus to éya, éy linoko ko
side ta mahigpit, a gustu ko side a
ipabuno. Dinikép ko side a nipihesu.
Pati lélake éy ta bébe.
5 Maski tu mataas a padi, sakay du
tagapamahala moy, éy side i sistigu
ko a éwanék mégbuli-buli; da side i
nangatéda diyakén ta sulat a te ka-
pangayarianék a magdikép du tolay
ta Damasko a méniwala ta éya a ugali.
Sakay inumangeék be ta Damasko, a
monda dekpén ko sa diden ya a tolay,
a talaga ko side a kébilén ta Jerusalem
a ipaparusa ko side.
6 "Ey anya i nanyaria diyakén? To
kéadene ko ta Damasko, a tanghali
dén tu bilag, éy bigla a sinumiklab
ta palebut kua i demlag a gébwat ta
langet.
7 Tulos nalugmukék to luta, sakay
nabati ko i boses a kinagi na diyakén,
a 'Saulo, bakit lélabananék mo?'
8 Ey kinagi ko, éy 'Ti ésiya ka, Amo?'
Ey kinagi no boses, a 'Ti Jesusék a taga
Nasaret. Sakén i lélabanan mua,' kagi
na.
9 Ey du kakaguman ko, éy neta de tu
siklab, pero éwan de nabati tu boses a
négkagi diyakén.
10 Ey saken éy kinagi ko, a
'Magenyaék, Panginoon?' Ey kinagi
diyakén no Panginoon, a 'Umégkat ka
dén, a somdép ka dén ta Damasko, a te
mégkagi diko ta éya ta gustu na Diyos
a gemtén mo.'
11 Ey nadid, kéégkat ko, éy buhékék
dén dahil to siklab. Ey du kaguman
ko éy kinabitanék de a niangeék de
dén ta Damasko.
12 "Ta éya," kagi ni Pablo, "éy te
lélake a mékidiyos, a ti Ananias i nga-
hen naa. Tétupadén na i utus na ril-
ihiyon tam, sakay iyégalang siya du
étanan a Judeo ta Damasko.
13 Siya éy inumange diyakén,
sakay kinagi na, a 'Wadeng, Saulo,
maghusay ka dén tu mata,' Ey sakén,
kélamang ko diya éy naketaék dén.
14 Ey kinagi ni Ananias diyakén, a
'Saulo, i Diyos a péniwalaan depu tam,
éy siko ngani dén i pinili naa, da gustu
na mapospusan mo i plano na, sakay
ipeta na diko tu anak na a banal.
Sakay nabati mo dén tu boses na.
15 Siko i magpatunaya diya ta
étanan a mineta mo sakay ta minabati
mo tungkul ni Jesus.
16 Kanya nadid,' kagi ni Ananias
diyakén, 'éy diyan ka magalanganin a
sumunud diya. Ipabinyag ka nadid,
Saulo, a monda maibut dén diko du
kasalanan mo, a dulawan mo tu nga-
hen na.'
17 "Nadid," kagi ni Pablo, "éy nag-
soliék ta Jerusalem. Ey to pénalangin
ko ta Templo a ina, éy naketaék ta
himala.
18 Neta ko i Panginoon a négkagi
diyakén, a 'Nay, Saulo, ginanan mo
dén i Jerusalemae, da di Judeo a éye éy
éwan de tanggapén i pégpatunay mua
tungkul diyakén.'
19 Ey kinagi ko ta Panginoon, a
'Maniwala wade side Panginoon, da
tukoy de a inumangeék du étanan a
kapilya, a pinarusaan ko du étanan a
méniwala diko.
20 Sakay tukoy de be, Panginoon,'
kagi ko, 'a to nipamunu de ni Esteban,
éy sinulsulan ko side, sakay binan-
tayan ko be tu badu du namuno diya.'
21 Pero 'Ewan,' kagi na 'Panginoon
diyakén; ikad mo dén, da paangen
ta ka ta adeyo a banuwan, a monda

ipahayagék mo du iba a tolay a éwan
Judeo.' "

22 Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy
binati siya du Judeo. Pero nadid, da
kinagi na man dén a mégpahayag siya
du éwan Judeo, éy nagpehéng man
dén side: "Bunon moy dén!" kagi de.
"Dapat mate siya!"
23 Négkélanget side sakay nisalu de
tu badu de, sakay nisapwah de be i
alikabuk, da méiyamut side a tahod.
24 Ey tu kapitan, éy pinasdép na
ti Pablo to kwarter, sakay inutusan
na du sundalu na a balbalén de siya,
monda ipagtapat na dide éng anya i
kasalanan na, éng bakit mégingél du
Judeo diya.
25 Ey nadid, to pénggapus de dén
ni Pablo, éy kinagi na to sarhento ta
éya, a "Ewan beman labag ta batas i
mangbalbal ta taga Roma a tolay, éng
éwan mo pa bistaan?"
26 Pékabati no sarhento ta éya,
éy inange na kinagi to kapitan, a
"Magenya ka? Taga Roma bale i lélake
a éya!"
27 Kanya tu kapitan éy inange na
nipakelagip ni Pablo éng taga Roma
siya a talaga. Ey "O," kagi ni Pablo.
28 Ey kinagi no kapitan, a "Dikél i gi-
nasta ko a kuhata," kagi na, "baguék
sinakup na Roma." "Pero sakén," kagi
ni Pablo, "éy taga Romaék sapul to
kéanak ko."
29 Nadid, du sundalu a talaga a ma-
malbal ni Pablo, pékabati de ta éya,
éy agad side inumadeyo diya. Pati
tu kapitan éy méganteng be, da siya i
nagpagapusa diya, éy taga Roma bale
siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

30 To kagagabian na éya, éy gustu
no kapitan a mapospusan éng bakit
iabla du Judeo ti Pablo. Kanya pin-
auwet na du mataas a padi, sakay
du tagapamahala a Judeo. Sakay
linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap
na siya dide.

23

1 Ey ti Pablo éy minalas na du taga-
pamahala sakay kinagi na dide, a
"Kabébayan ko, tukoy ko a éwanék tu
kasalanan ta Diyos, sapul to kéanak
ko."
2 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya, éy
tu mataas a padi, éy inutusan na du te
taknég ta giled ni Pablo a sapukén de
i labi naa.
3 Ey ti Pablo éy kinagi na to mataas
a padi, a "Sakupén ka maka na Diyos,
siko a mégwari-wari a mahusay ka!
Kagi mo a te kasalananék, pero siko
i te kasalanana, da pinasapukék mo!"
4 Nadid, kinagi du te taknég to
adene ni Pablo, a "Pintasan mo bale
i mataas a padi?"
5 "O bale," kagi ni Pablo, "éng tukoy
ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan
ko pinégkagian, da utus na kasulatan
na Diyos a diyan tam pintasan du
pinuno tam."

6 Nadid, neta ni Pablo a te Saduseyo
ta éya, sakay Pariseyo be. Kanya ki-
nagi na dide a étanan, "A tétotop ko,
sakén éy Pariseyoék sapul to kéanak
ko. Kanya bistaanék nadid ta éye éy
dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay
a huway."
7 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy
négpasuway ta mahigpit du Pariseyo
sa sakay du Saduseyo.
8 Dahilan du Saduseyo éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway,
sakay éwan be side méniwala a te es-
piritu. Pero du Pariseyo éy méniwala
side ta éya.
9 Lalo side a nagpehéng, a hanggan
tinumaknég i sénganya a Pariseyo a
maistu, a kinagi de, a "Ewan kame
tu meeta a kasalanan na éye a lélake.
Anya wade éng te espiritu a négkagi
diya?"
10 Kanya lalo a négingél du
Saduseyo, a tulos néglébug side. Ey
tu kapitan du sundalu, éy méganteng
siya a pasakitan de ti Pablo. Kanya
inutusan na du sundalu na a angen
de agawén ti Pablo, a kébilén de ta
kwarter.

11 To éya a kélép, éy inumadene i Panginoon ni Pablo, a kinagi na diya, a "Diyan ka méganteng, Pablo. Eng kodya i péngipahayag mua diyakén ta Jerusalemae, éy kona be sa i péngipahayag mua diyakén ta Roma."

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy pinéguhunan dén du Judeo a bunon ti Pablo. Nanumpa side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de mabuno ti Pablo.
13 I nangakua ta éya a sumpa éy mahigit pa ta épat a pulu a Judeo.
14 To pénumpa de, éy inumange side du mataas a padi, sakay kinagi de dide, a "Nipangako me a éwan kame méngan éy ta uminum hanggan éwan me pa mabuno ti Pablo.
15 Kanya sikam," kagi de, "éy ikagi moy pad to kapitan a paangen na se dikam ti Pablo, a monda siyasatén moy siya. Ey sikame éy sanébén me siya, a bunon me siya bagu se siya dumemét."
16 Nadid, tu anéng ni Pablo, éy nabaheta na tu plano de. Kanya inumange siya to kwarter a nikagi na ni Pablo.
17 Ey kinagi ni Pablo to sarhento ta éya, a "Iange mo i ulito a éye to kapitan, da te kagin siya diya."
18 Ey tu sarhento éy niange na tu anéng ni Pablo to kapitan, a kinagi na diya, a "Gustu ni Pablo a iange ko se diko i ulitoae, da te kagin kan siya diko."
19 Ey tu kapitan éy kinabitan na tu ulito, a pinadigdig, sakay nipakelagip na diya éng anya i kagi naa.
20 "Du Judeo," kagi na, "éy négkasundu dén side a mékiohon side diko a paangen mo kan tamay ko a Pablo ta miting de ta gabiya, a monda siyasatén de siya.
21 Pero diyan ka méniwala dide, Kapitan. Te épat a pulu a mangsanéb diya to dilan. Nanumpa kan side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de siya mabuno. Ey nadid éy nakahanda dén side. Méguhay san side, éng méniwala ka dide."
22 Nadid, pékabati no kapitan ta éya, éy pinéglakad na tu ulito, a kinagi na, a "Diyan mo kagin ta maski ti ésiya a kinagi mo ya diyakén."

Pinaange De Ti Pablo To Gubernador

23 Nadid, dinulawan no kapitan tu sarhento na a éduwa, a kinagi na dide, a "Ihanda moy i éduwa a datos a sundalu, a kaguman be i pitu a pulu a kabayo, sakay éduwa be a datos a sundalu a te gayang. Da péglakadén ta kam nadid a kélép a alas nuwebe ta Sesarea.
24 Maghanda kam be ta kabayo a sakayan ni Pablo, da gustu ko a itugén moy siya ni gubernador. Ey alagaan moy siya ta mahusay."
25 Nadid, nisulat no kapitan to gubernador; éy saye i nisulat naa:
26 "Mahal ko a Gubernador Pelik: Kumusta ka? Gébwat ye ni Kapitan Klaudio Lisias.
27 I lélake a éye a itugén ko sina diko éy ti Pablo. Inagaw ko siya du Judeo, da inikép de siya, a talaga de siya a bunon. Ey taga Roma siya.
28 Niharap ko siya du mataas a Judeo, a monda mapospusan ko éng anya i kasalanan na, éng anya i iabla dia diya.
29 Ey neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a pamunuan diya, o péngipihesuan diya. Eng'wan, tu abla de diya éy tungkul san to rilihiyon de.
30 Ey to pékabaheta ko a bunon siya du Judeo, éy naisip ko éy petugén ko siya diko. Sakay du Judeo a nagabla diya, éy pinégkagian ko side a umange side mégkagi diko ta dimanda dia. Ewan dén."
31 Nadid, du sundalu éy tinupad de tu utus no kapitan de, a nitugén de ti Pablo ta Antipatrida ta éya a kélép.
32 Sakay to gagabi, éy nagsoli side. Ey du sundalu a te kabayo éy nagtulos side ta Sesarea.
33 Ey kédemét de, éy nitugén de ti Pablo to gubernador, sakay niatéd de be diya tu sulat no kapitan.

34 Ey tu gubernador éy binasa na tu
sulat, sakay nipakelagip na ni Pablo
éng taga ahe siya. Ey pékabati na a
taga Silisia ti Pablo,
35 éy kinagi na, a "Mégbatiék
ta katuwiran mo kédemét se du
néngidimanda diko." Sakay niutus na
du sundalu a bantayan de ti Pablo to
bile ni Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

1 Nadid, kélipas na lima a aldew,
éy dinumemét ti Ananias a mataas a
padi, a kaguman na du matétanda a
Judeo, sakay tu abugadu de a ti Ter-
tulo. Nagharap side to gubernador, a
kinagi de diya tu abla de ni Pablo.
2 Ey pénguwet de ni Pablo, éy niabla
siya no abugadu. "Gubernador," kagi
na, "mahusay ka a amo me, da nale
a mapayapa nadid i banuwan mia.
Siko éy hinusay mo be dén i meadu a
problema me.
3 Kanya mégpasalamat kame diko.
4 Ey nadid, Gubernador, mag-
pasensiya ka pad ta kagi mia diko.
Monda éwan ka masiyadu a maabala,
éy baten mo kame ta sandali san.
5 Dahilan," kagi no abugadu, "éy
medukés i lélake a éye. Maski ta ahe i
angayan na, éy ligaligén na du Judeo.
Sakay amo be siya du tolay a méniwala
to lélake a taga Nasaret.
6 Higit pa ta éya, éy éwan siya tu
galang to Templo me; éy dinikép me
siya ta éya. Talaga me siya a bistaan
ayun ta sarili me a ugali.
7 Pero ti Kapitan Lisias, éy sinaway
na kame," kagi no abugadu, "sakay
nipadale na kame du sundalu na, a
inalap na dikame ti Pablo.
8 Sakay inutusan kame be no kapi-
tan a umange kame se diko. Ey nadid,
Gubernador, éng siyasatén mo nadid
ti Pablo, éy meta mo a katutuhanan i
kagi kua diko."
9 Pati du Judeo ta éya, éy kinagi de a
tutuhanan tu kinagi no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

10 Nadid, tu gubernador éy
pinakultaden na ti Pablo a mégkagi
to katuwiran na. Ey kinagi ni Pablo,
a "Tukoy ko, Gubernador, a nale a
panahun a siko i huwes na Judeo.
Kanya mésayaék da siko i pégkagian
kua ta katuwiran ko.
11 Da sakén éy labindalawaék pabi
a aldew sapul to kédemét ko ta
Jerusalem. Kanyaék sa inumange, éy
gustu ko san a sumambaék ta Diyos
ta éya.
12 Ey anya," kagi ni Pablo, "di Judeo
a éye, éy dinemtanék de beman a
léligaligén ko du tolay ta éya? Ewan!
Ewanék be nékipagsuway du Judeo
ta éya, maski ta Templo, maski ta
kapilya de ta éya. Kanya éwanék tu
kasalanan.
13 Diden ye a Judeo éy éwan
side maari a magpatunay diko ta
péngpehay dia diyakén.
14 Basta i aminén ko sana éy
méniwalaék ta ugali a gébwat ni Jesus,
a kagi de a medukés. Saya i pégsamba
kua ta Diyos. Sakay méniwalaék be ta
kasulatan ni Moises, sakay tu nisulat
du purupeta to araw.
15 Sakay umasaék san ta Diyos
a kapareho diden ye a Judeo, a
pabuhayén na a huway i étanan a to-
lay ta mundua. Maski du mahusay éy
ta medukés.
16 Kanya, Gubernador," kagi ni
Pablo, "éy puméepiliték a mégimet
ta mahusay, monda éwanék tu
kasalanan ta Diyos éy ta tolay be.
17 "Nadid, Gubernador, kélipas
na sénganya a taon, éy nagsoliék ta
Jerusalem, a monda itugén ko tu
ambag me a kuhata du Judeo a te
hirap, sakay méngatédék ta Diyos.
18 Ey nadid," kagi ni Pablo, "to édse
ko ta Templo, éy minetaék du Judeo
a taga Asia, a tulosék de a dinikép.
Pero éwanék tu kasalanan, da éwan tu
ligalig ta éya diyakén.
19 Diden ya a taga Asia a nanikép
diyakén, éy bakit éwan se side nadid?
Eng méngidimanda side diyakén, Gu-
bernador, éy ahe side?
20 Ey nadid, da éwan se side, éy

maski diden ye a Judeo, éy gustu
ko ipagtapat de maka diko éng anya
i kasalanan kua a mineta de to
péngsiyasat de diyakén to nipagmiting
de.
21 Basta i kasalanan kua siguru éy
tu kinagi ko dide. Da kinagi ko dide
a kanyaék de bistaan éy dahil to pag-
asa ko a mabuhay i tolay a huway."
22 Nadid, pékabati ni Gubernador
Pelik to katuwiran ni Pablo, éy kinagi
na du Judeo, a "Ewan ko itulos nadid i
bista ni Pablo. Eng'wan uhayén ko pa
ti Kapitan Lisias." Da tu gubernador,
éy tukoy na dén i ugalia du méniwala
ni Jesus, a mebait side. Kanya éwan
siya naniwala to abla du Judeo.
23 Sakay inutusan na tu sarhento.
"Siko i bahala ni Pablo," kagi na,
"pero diyan mo siya higpitan, sakay
pakultaden mo du kadimoy na a
méngatéd diya ta kailangan na."
24 Nadid, kélipas na sénganya a
aldew, éy dinumemét ti Gubernador
Pelik, a kaguman na tu asawa na. Tu
asawa na éy Judeo, a i ngahen naa éy
ti Drusila. Ey nipauwet de ti Pablo,
monda mabati de tu kagi na tungkul
to péniwala na ni Cristo Jesus.
25 Pero to pégkagi ni Pablo tungkul
ta mahusay a ugali, sakay ta pégipos
ta bégi na tolay, sakay ta péghukum
na Diyos a dumemét, éy inumanteng
ti Pelik. Kanya pinasoli na ti Pablo
to kwarter. "Ikad mo dén," kagi na.
"Ipauwet ta ka ta esa a aldew."
26 I isipa ni Pelik, éy makay atdi-
nan siya ni Pablo ta kuhata, a monda
légsiwan na siya. Kanya medalas na
siya a nipauwet, a mékiohon diya.
27 Nadid, kélipas na éduwa a taon,
éy te iba a gubernador a linewasan
na ti Pelik, a ti Porsio Pesto i ngahen
naa. Ey ti Pelik, da ménuyu siya du
Judeo, éy pinabayan na ti Pablo to
pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

1 Nadid, dinumemét dén ti Pesto
ta Sesarea. Ey kélipas na étélo
san a aldew, éy inumange siya ta
Jerusalem.
2 Ey du mataas a padi ta éya, sakay
du te tungkulin a Judeo, éy kinagi de
diya tu abla de ni Pablo. Nékiohon
side ni Presto
3 a pasolen na ti Pablo ta Jerusalem.
Te gayak side a sanébén de siya.
4 Pero "Ewan," kagi ni Presto,
"da pihesu pabi siya ta Sesarea, éy
sumoliék ta éya agad.
5 Kanya," kagi na, "éng gustu moy
a mabistaan, éy pakuyugén moy
diyakén du konsiyal moy. Sakay
éng te kasalanan i éya a lélake, éy
idimanda de siya ta éya."
6 Nadid, kélipas na manga siyam
a aldew, éy sinumoli ti Gubernador
Pesto ta Sesarea, a kakuyog na du
Judeo. Ey to kagagabian na, éy ni-
pauwet na ti Pablo, a monda bistaan
de siya.
7 Ey kédemét ni Pablo, éy niéabla
siya du Judeo, a nilista de i meadu
a ginamet na kan a medukés. Pero
éwan side maari a mégpatunay to ni-
abla de.
8 Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran
na. "Sumuwayék ta abla dia," kagi
na, "da éwan ko linabag i batas na
Judeo sakay ta Templo. Sakay éwan ko
linabag i batas na hari ta Roma."
9 Ey ti Pesto, da ménuyu siya du
Judeo, éy kinagi na ni Pablo, a "Gustu
mo, Pablo, a umange ta Jerusalem, a
monda bistaan de ka ta éya?"
10 Ey "Ewan," kagi ni Pablo. "Da-
pat siko i mangbistaa diyakén, da
siko i pinakangbégia no hari ta Roma.
Ewan maari a magbista diyakén du
Judeo, da éwanék tu kasalanan dide.
Ey tukoy mo dén ya, Gubernador.
11 Gubernador, éng te kasalananék
a pamunuan diyakén, éy éwan ko
iwasan. Pero éwan katutuhanan tu
abla de diyakén éy éwan maari a
iatédék mo dide. Gustu ko a dumay-
ingék to hari ta Roma, a siya san i
magbistaa diyakén."
12 Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy
nipakelagip na du konsiyal na; sakay
kinagi na ni Pablo, "Da gustu mo a

bahala tu hari a mangbista ta asuntu
mo, éy maari, paangen me ka ta éya."

Ti Hari Agripa

13 Nadid, kélipas na sénganya man
dén a aldew, éy dinumemét ta
Sesarea ti Hari Agripa (besa a siya
tu hari ta Roma). Ey kaguman
na ti Bernise. Binumisita side ni
Gubernador Pesto.
14 Da nale side ta éya, éy kinagi ni
Pesto diya i tungkul ni Pablo. "Te
lélake ta éye," kagi na, "a niwahak ni
Pelik to pégpihesuan to nihektat na.
15 Ey sakén," kagi ni Pesto, "to
kébisita ko ta Jerusalem, éy nidi-
manda siya du Judeo diyakén, a gustu
de éy parusaan ko siya.
16 Pero kinagi ko dide a sikame
a taga Roma, éy éwan me ugali a
parusaan i tolay éng éwan me pa bis-
taan. Ugali me, kagi ko, éy dapat
mégbati pa tu pihesu du méngidimanda
diya, monda makasengbet be siya ta
katuwiran na.
17 Kanya, Agripa," kagi ni Pesto,
"éy inumange se du Judeo a
méngidimanda diya. Ey to kagagabian
no demét de, éy nipauwet ko tu
pihesu, sakay nagharapan kame a
binistaan ko siya.
18 Pero du Judeo, to péngabla de
diya, éy neta ko a éwan bale siya tu
kasalanan a labag ta batas tam!
19 Eng'wan i néngiablaan dia diya éy
tungkul san ta rilihiyon de a sarili,
sakay tu lélake a minate, a ti Jesus.
Pero i iyépilit ni Pablo, éy buhay kan
siya.
20 Ey sakén, Agripa, éy éwan ko
tukoy éng anya i gemtén ko ta éya a
asuntu, da tungkul san ta ugali na
Judeo. Kanya nipakelagip ko ni Pablo
éng gustu na a umange ta Jerusalem a
monda bistaan de sa siya.
21 Pero sala ni Pablo ta éya. Gustu
na éy paangen ko siya ta Roma, a
monda bistaan siya na hari tam ta
éya. Kanya ipabantay ko siya nadid,
hanggan éwan ko siya mapaange ta
Roma."
22 Nadid, kinagi ni Agripa ni Pesto,
a "Eng maari, éy gustu ko a mabati
maka i katuwiran na." "Maari," kagi
ni Pesto. "Ta gabia éy mabati mo."
23 Nadid, to kagagabian na, éy
dinumemét de Hari Agripa sakay ti
Bernise to munisipyo. Ey kaguman
de du mataas a sundalu, sakay du
tanyag a tolay ta banuwan. Ey ti
Gubernador Pesto éy nipauwet na ti
Pablo.
24 "Hari Agripa," kagi ni Pesto,
"sakay sikam a mégiknud ta éye. Saye
ti Pablo. Siya ye tu lélake a nagpitisy-
onan dén du étanan a Judeo, a dapat
kan siya a mate.
25 Pero sakén, to péngsiyasat ko diya,
éy éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamunuan diya. Ey nadid, da gustu
na bistaan siya no hari tam ta Roma,
éy gustu ko éy paangen ko siya ta éya.
26 Pero éwanék tu meeta a isulat to
hari tam tungkul ta lélake a éye, éng
anya i kasalanan naa. Kanya niharap
ko siya dikam, Agripa, monda ipake-
lagip moy diya, a tulos ikagi moy
diyakén éng anya i isulat kua to hari
ta Roma.
27 Kodya i pémaange ko diya ta
Roma, éy éwanék be tu meeta a
kasalanan na a monda bistaan sa
siya?"

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

1 Nadid, ti Hari Agripa, éy pinakul-
taden na ti Pablo a mégkagi ta
katuwiran na. Ey tinumaknég ti
Pablo a mégkagi.
2 "Hari Agripa," kagi na; "salamat,
da siko i pégkagian ko ta katuwiran
ko tungkul ta néngiablaan diyaken du
Judeo;
3 da tukoy mo dén i étanan a ugali
me a Judeo, sakay ta rilihiyon me.
Baten mo pad i kagin kuae:
4 Du étanan a Judeo, éy tukoy de dén
i ugali ko a sapul to kéanak ko, da sa-
pul to nikeenak ko éy négiyanék dide
ta banuwan ko sakay ta Jerusalem.
5 Napospusan de a nale a tétupadén
ko ta mahigpit i utus na rilihiyon me,
da Pariseyoék.

6 Ey nadid, Hari," kagi ni Pablo, "éy
bakit bistaanék moy? Dahil ta pag-
asa ko to pangako na Diyos du apo
me to araw, a buhayén na i tolay a
huway.
7 Ey du labindalawa a lahi na
Judeo, éy umasa be side ta éya. Sé' san
ya, Hari, i néngidimandaana du Judeo
diyakén.
8 Bakit isip moy a éwan buhayén na
Diyos i tolay a minate?

9 "Pero maski sakén," kagi ni Pablo,
"éy akala ko be to araw, éy dapat
labanan ko du tolay a méniwala ta éya
a lélake, a ti Jesus a taga Nasaret.
10 Ey kona be sa tu ginimet ko ta
Jerusalem. Dahil to kapangyarian ko
a niatéd diyakén du mataas a padi, éy
nipepihesu ko i meadu du méniwala
ni Jesus. Ey to nipamunu de ta
sénganya dide, éy nékiagumék dide.
11 Meadu a beses, Hari, éy inu-
mangeék du kapilya de, a nipaparusa
ko side. Pilitén ko maka side a
ibutan de tu péniwala de ni Jesus.
Dikél i iyamut kua dide, a hanggan
inumangeék be ta maski adiadeyo a
banuwan a namarusa dide.

12 "To mensan, Hari," kagi ni Pablo,
"éy inumange ék ta Damasko, a te
kébilék a katibayan ko a nisulat du
mataas a padi, a monda dekpén ko
maka sa du méniwala ni Jesus.
13 Ey nadid, Hari, saye i nanyaria
diyakén: to kétamo ko ta Damasko,
a tanghali tu bilag, éy bigla a
mineta ko ta langet i demlag, a
natanglawan kame du kakaguman
ko. Ey medédemlag pa ta bilag.
14 Nalugmuk kame to luta, éy
nabati ko i boses a négkagi diyakén ta
kagi na Judeo, a 'Saulo, bakit lélabanan
ék mo? Siko be dén i masakitan ta
gimet mo a ina.'
15 'Ti ésiya ka, Amo,' kagi ko. Ey
kinagi na Panginoon, a 'Ti Jesusék.
Sakén i lélabanan mua.
16 Nadid, umégkat ka, Saulo,' kagi
na, 'pinumeta ék diko da pinili ta ka
a siko dén i utusan kua. Ipahayag ék
mo ta tolay a mineta ék mo nadid a
aldew. Sakay ipahayag mo be i ipeta
kua diko ta esa a aldew.
17 Agawén ta ka,' kagi na, 'ta gimet
du Judeo sakay pati du éwan Judeo.
Da paangen ta ka du éwan Judeo
18 da magpaliwanag ka dide,
monda ginanan de i mediklém a
kapangyarian ni Satanas, a ipasakup
side ta medemlag a kapangyarian
na Diyos. I plano ko,' kagi na, 'éy
ipaliwanagék mo du tolay, monda
méniwala side diyakén, a tulos pag-
pasensiyaan side ta kasalanan de,
sakay makaagum be side du iba a
tolay na Diyos.'

19 "Kona sa tu nikagi diyakén no
boses, Hari. Ey éwan ék sinumway ta
éya a utus a gébwat ta langet.
20 Eng'wan, ta Damasko pa, sakay
ta Jerusalem, sakay ta buu a Hudea,
éy nagtolduék du Judeo éy ta éwan
Judeo, a dapat magsisi side ta
kasalanan de, a sumoli side a
ipasakup ta Diyos. Sakay dapat side a
magimet ta mahusay, a magpatunay
side a inibutan de dén du kasalanan
de a talaga.
21 Dahil ta éya a gimet ko, Hari, éy
dinaleék du Judeo ta Templo, a talaga
ék de a bunon.
22 Pero éwanék pinabayan na
Diyos. Kanya te taknégék se nadid, a
mégpatunayék dikam ta éya a baheta.
Mégpatunayék ta mataas a tolay éy ta
mababa be. Ey i iyétoldu kua, éy kona
be san to nihula ni Moises sakay du
purupeta to araw,
23 a kailangan a mate tu pinili na
Diyos a tagapagligtas. Sakay nihula
de be a siya i meditol a mabuhay a
huway. Siya be tu mégpahayag du
Judeo sakay du éwan Judeo, a iligtas
na Diyos du tolay."

24 Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to
katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya
ta medegsén, a "Pablo, luku-luku ka!
Sobra dén tu inadal mo, kanya naloko
dén i isip mua!"
25 "Ewan," kagi ni Pablo. "Ewanék
luku-luku, Gubernador, da katu-
tuhanan tu kinagi ko.

26 Maski ipakelagip mo ni Hari
Agripa i éye, da tukoy na dén a nale
a tutuhanan i iyébaheta kua dikam,
da tanyag dén. Ewanék mésanike a
mégkagi ta éya ni Hari.
27 Anya, Hari, isip ko méniwala ka ta
kasulatan du purupeta?"
28 "Anya, Pablo," kagi ni Hari
Agripa, "piliténék mo beman a mag-
ing Cristiano ta sandali a panahun!"
29 Ey "O," kagi ni Pablo. "Maski
sandali a panahun, maski male pabi,
éy manalanginék a éwan san siko, éng
'wan étanan a makabati diyakén na-
did, éy umaheg maka side diyakén a
maging Cristiano. Pero éwan ko gustu
a umaheg kam diyakén ta kadena
kuae."
30 Nadid, tinumaknég tu hari,
sakay ti Bernise, sakay tu guber-
nador,
31 éy linumwas side a étanan.
Néguhon-uhonan de a kinagi de, a
"Bakit gustu de a bunon siya? Ewan
siya tu kasalanan a pamunuan diya
o péngipihesuan diya."
32 Ey kinagi ni Hari Agripa to guber-
nador, a "Eng éwan na kitam pinilit a
paangen tam siya ta Roma a monda
bistaan siya no hari tam ta éya, éy
maari tam maka siya a légsiwan."

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

1 Nadid, kédemét na oras, éy
péglakadén de ti Pablo ta Roma.
Tu gubernador, éy inutusan na tu
kapitan a esa a siya i bahala a
méngitugén ni Pablo ta Roma. Sakay
te iba be a pihesu. Tu ngahen no
kapitan éy ti Hulio. Kapitan siya no
batalyon no hari ta Roma.
2 Sinumakay kame to paraw a
gébwat ta Adramite, a tumamu ta
Asia. To kétulak me, éy te kaguman
kame a esa, a ti Aristarko; Masedo-
niano siya a taga Tesalonika.
3 To kagagabian na, éy pinumundu
kame ta Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy
mebait siya ni Pablo. Pinakultaden
na siya a umogsad, a umange bu-
misita du kadimoy na ta éya, a monda
alapén na tu kailangan na.
4 Nadid, kétulak me sa, éy kinu-
mubli kame ta puduk na Sipro, da
sinongsong kame na pahés.
5 Ey nagtulos-tulos kame ta tapat
na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinu-
mundu kame dén ta Mira, Lisia.
6 Ta éya éy naketa tu kapitan me ta
paraw a esa, a gébwat ta Alehandrina,
a tamo ta Italia. Kanya niagton na
kame sa.
7 Nale kame a naglakad, da sinong-
song kame man dén na pahés. Meadu
a aldew i lakad mia, éy nakaabut
kame to tapat na Ginido. Da éwan
kame nakatulos, dahil to pahés,
éy inumahabes kame ta puduk na
Kreta, sakay nagpakubli kame ta éya
to tapat na Salmone.
8 Mehirap i lakad me, da balagbag
i pahés. Nanigdig kame a hanggan
dinumemét kame to luuk a kagi de a
Mahusay a Punduan. I éya a luuk éy
adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli
kame sa.
9 Nadid, nale kame dén a naglakad,
éy adeyo pabi i Italia. Ey méganteng
kame dén a tumulos, da panahun dén
nadid na amiyan. Kanya kinagi ni
Pablo dide, a
10 "Diyan kitam tumulos. I isip
kua," kagi na, "éy dilikadu i lakad
tama nadid, da amiyan. Masida a ta-
laga tu paraw, sakay sayang be dén tu
karga na, éng tumulos kitam. Sakay
mégantengék be dén ta buhay tama."
11 Pero tu kapitan du sundalu, éy
pépansingén na tu kagi no te paraw,
sakay tu timonel, kesira to kinagi ni
Pablo.
12 Sakay pati éy medukés a pund-
uan i éya a luuk éng amiyan. Kanya
du keaduan me, éy gustu de a tu-
mulak kame, a pumilit kame maka a
umabut to luuk ta Penise, da palingéd
i éya ta amiyan. "Palipasan tam ta
éya," kagi de, "i panahun na amiyan."

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu
pahés, éy akala du timonel éy makat-
ulos kame dén. Kanya binotbot de
tu pasanget, sakay nagpabor kame
dén. Nanigdig kame san a tinumamo
kame ta luuk na Penise.
14 Ey nadid éy inabut kame agad
na mebagség a bagyo, a tulos amiyan
dén.
15 Da éwan kame mékasongsong ta
pahés, éy minepalad kame san dén ta
ditaw.
16 Nadid, pékaabut me to kétihék a
puduk, éy kinumubli kame sa, sakay
binotbot me tu rimorte, a naghirap
kame a néngisakay to paraw.
17 Nadid, to péngisakay me, éy
pinatibay me tu paraw, a binédbéden
me ta meadu, monda éwan umangat
tu tabla. Méganteng kame be a
makay mesayad kame ta Sirte; kanya
tiniklup me tu layag, sakay peeanod
kame san dén.
18 To kagagabian na éya éy lalo a
mesibét tu bagyo. Kanya nibut me tu
karga.
19 Ey to ikatélo a aldew, éy nibut me
be ta diget tu kasangkapan no paraw.
20 Nadid, nale kame a binagyo;
sénganya a aldew éy éwan me meeta tu
bilag éy ta biton. I akala mia éy mate
kame a étanan.
21 Nadid, da nale kame a éwan
minéngan, éy dinulawan ni Pablo du
étanan sa, a kinagi na dide, "A kakagu-
man ko, éng naniwala kam to kinagi
ko, a diyan tam gininanan i puduk na
Kreta, éy éwan tam sinapit i hirap tam
a éye.
22 Pero nadid," kagi ni Pablo, "éy
patibayan moy i isip moya, da éwan
tu maanya dikitam. Basta na paraw
sanae i masidaa.
23 Dahilan éy pinumeta diyakén to
kélép se i esa a anghel na Diyos--
i Diyos a péniwalaan ko a te sakup
diyakén.
24 Kinagi no anghel diyakén, a
'Diyan ka méganteng, Pablo, da
kaluuben na Diyos a humarap ka ta
hari ta Roma. Ey alang-alang diko, éy
meligtas be du étanan a kakaguman
mo ta parawae.'
25 Kanya, a kakaguman ko, éy diyan
kam méganteng. Umasaék ta Diyos a
iligtas na kitam ta bagyoae, a kona to
kinagi diyakén no anghel.
26 Medagsa kitam san ta esa a
puduk."
27 Nadid, to ikasapulu éy ta épat a
kélép no bagyo, éy meepalad kame
pabi ta diget na Adria. To hating-
gabi i kélép, éy isip du tarabahador éy
adene kame ta kati.
28 Kanya tinadul de to lubid, éy
neta de a duwapulu san dén a dépa i
kabétong na. Kégison de éy tinadul de
man dén, éy sapulu san dén éy ta lima
a dépa.
29 Méganteng kame a makay
mebangga kame ta bito-bito. Kanya
nitékneg me i épat a pasanget to dipos,
sakay inumasa kame a mapsag maka
dén agad.
30 Du tarabahador éy gayak de a
ginanan tu paraw. Kanya niogsad de
tu abeng, a mégwari-wari side a iditaw
de tu pasanget to dulung no paraw.
31 Pero kinagi ni Pablo du sundalu,
a "Eng ginanan de i parawa, éy mal-
imés kam a talaga."
32 Kanya du sundalu, éy kentol de
tu igut no abeng, sakay pinabayan de
a mineanod.
33-34 Nadid, to tamo a amulaldew,
éy pinilit side ni Pablo a méngan.
"Nay," kagi na, "méngan kam dén.
Eduwa kam dén a simba a éwan
minéngan ta anteng moy. Méngan
kam nadid, monda sumibét i bégi
moya. Diyan kam métageg; éwan tu
maanya dikitam a maski ti ésiya."
35 Ey to pégkagi ni Pablo ta éya,
éy inalap na tu tinapay, sakay nag-
pasalamat siya ta Diyos ta harap dia,
sakay pinisad-pisad na tu tinapay, a
minéngan side.
36 Sakay du iba, éy minéngan be dén
side, sakay pinatibay de i isip dia.
37 I kabilangan me a étanan to
paraw éy éduwa a datos éy ta pitu a
pulu éy ta éném a tolay.
38 Nadid, kétapos me a minéngan,
éy nibut me to diget tu karga me a
pahay, monda lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

39 To gagabi dén, éy natan-aw me
dén i digdig, pero éwan me tukoy éng
ahe i éya a lugar. Ey péketa me ta esa
a luuk a te baybay, éy kagi de ipundu
de maka sa tu paraw.
40 Kanya inéukad me du pasanget, a
niwahak me ta ditaw, sakay nisoli me
tu timon to dipos, sakay nioklad me
tu layag, sakay dinumigdig kame.
41 Kétihék san i nilakad mia, éy
minesadsad kame ta kati, a tulos
minebaun tu dulung. Nadid, tu dipos
no paraw, éy minawasawasak dén
dahil to tagmék a mebagség.
42 Nadid du sundalu, éy ginayak de
a bunon du pihesu, monda éwan tu
makaabut ta digdig a guminan.
43 Pero tu kapitan de éy gustu na a
mabuhay ti Pablo. Kanya sinaway na
du sundalu na. Sakay pinégkagian na
du makanangoy, a sumegbu ta diget,
sakay mégdetol ta digdig.
44 Sakay du éwan makanangoy, éy
inutusan na side a magpataw ta
tabla, a tumagubet. Ey kona man sa,
éy nakaahawas kame dén a étanan.

28

Ta Malta

1 Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy
Malta bale i égsean mia a puduk.
2 Du taga éya, éy mebait side
dikame. Tinanggap de kame, a
nipagdukot de kame pa ta apoy a
nagdengdengan me, da meuden,
sakay medégnin kame a tahod.
3 Pati ti Pablo éy nagapoy be. To
pégtolo na to apoy, éy te ulag bale a
ginuminan to pasi no apoy, a kinaget
na tu kamét ni Pablo.
4 Ey du tolay a taga éya, péketa de to
ulag a te kaget to kamét ni Pablo, éy
"Adiyoy," kagi de, "talaga a nakabuno
dén i lélake a ina. Maski nakaligtas
siya ta diget, éy pakaten be san siya
na Diyos!"
5 Pero ti Pablo, éy basta niwagseh
na san to apoy, sakay éwan siya
naanya.
6 Du tolay sa, éy te itan de san ti
Pablo, éng maanya siya--éng bumage
tu kamét na, o éng bigla siya a ma-
tumba. Nadid, péketa, de a éwan siya
maanya, éy nagbagu side tu isip, a
kinagi de a diyos bale siya!
7 Nadid, to adene no inahawasan
me, éy te luta sa a koo no mayor ta
éya a puduk, a i ngahen naa éy ti
Publio. Siya éy tinanggap na kame a
pinatulos na kame to bile de a étélo a
aldew.
8 Nadid, éy nagkataon a te saket
tu ama ni Publio, a te palang siya,
sakay bulus. Kébisita diya ni Pablo,
éy nitupu na diya tu kamét na, sakay
nipanalangin na, éy naghusay siya.
9 Ey dahil ta éya a gimet na, éy du
étanan a iba a tolay ta éya a puduk, éy
inumange side ni Pablo, éy naghusay
be dén side.
10-11 Kanya linimusan de kame ta
meadu. Ey négiyan kame sa a étélo a
bulan.
Nadid, to kéhektat me ta éya, éy
sinumakay kame to paraw a gébwat
ta Alehandrina. I tandaa na éya a
paraw éy éduwa a ribultu a édse to
dulung, a kambal side. Minale be sa
siya, da pinalipas na be tu panahun
na amiyan. Ey kétulak me sa, éy du
tolay a taga éya, éy inatdinan de kame
ta meadu a tulung de dikame.
12 Kétulak me sa, éy nagtulos kame
ta Sirakusa, a négétélo kame sa a
aldew.
13 Sapul ta éya, éy nagtulos kame
ta Regio. Ey to kagagabian na éy
nagabagat dén. Kanya nagpabor
kame dén a éduwa a aldew, hanggan
dinumemét kame ta Putoli.
14 Ta éya éy naketa kame ta tolay a
méniwala ni Jesus. Pinatulos de kame
to bile de ta pitu a aldew. Ey kéhektat
me sa, éy nagtulos kame dén ta Roma.
15 Ey du méniwala ni Jesus ta Roma,
pékabaheta de a pinumundu kame
dén ta Putoli, éy inumange side ta
palengke ta Apio, sakay du étélo a
tindaan, monda sambatén de kame.
Péketa dide ni Pablo, éy nagpasalamat
siya ta Diyos, sakay tinumibay dén i
isip naa.

Ta Roma

16 Nadid, kédemét me ta Roma, éy
éwan de nipihesu ti Pablo, éng 'wan
pinatulos de siya to esa a bile, a
kaguman na sa tu esa a sundalu a
méguwardiya diya.
17 Nadid, kélipas na étélo a aldew,
éy pinadulaw ni Pablo du mataas
a Judeo ta éya, a nipaliwanag na
dide i katuwiran na. "A tétotop ko,"
kagi na, "du Judeo ta Jerusalem, éy
diniképék de, sakay nitugénék de a
pihesu to gubernador ta éya a taga
Roma. Pero éwanék," kagi na, "tu
ginamet a kasalanan ko du Judeo,
sakay éwanék tu kontara ta rilihiyon
tam a gébwat du apo tam to araw.
18 Ey du taga Roma, to péngsiyasat
de diyakén, éy gustuék de a légsiwan,
da neta de a éwanék tu kasalanan a
pamunuan diyakén.
19 Pero du Judeo éy mégidel side
a légsiwanék no gubernador. Kanya
napilitanék a nékiohon to gubernador
a paangenék na ta Roma, a monda
bistaanék no hari ta éye, maski
éwanék tu abla a kontara du kapareho
ko a Judeo.
20 Kanya ta kam pinadulaw," kagi
ni Pablo, "éy monda magketa kitam,
sakay méguhon kitam. Gustu ko a ma-
pospusan moy éng bakit éy te iguték
a kadena, éy dahil san ta pag-asa ko
to pangako na Diyos du apo tam to
araw."
21 Nadid, pékabati du Judeo ta éya
a kagi ni Pablo, éy kinagi de diya,
a "Ewan me nabaheta i medukés a
kagi a tungkul diko. Du Judeo ta
Jerusalem, éy éwan de nisulat dikame
tungkul diko. Sakay du Judeo a dinu-
memét se a gébwat ta éya, éy éwan de
ka be pinintasan.
22 Basta i nabaheta mia," kagi de,
"éy maski ahe kan a banuwan, éy
pépíntasan kan du tolay i éya a bigu
a péniwala a te sakup diko. Kanya
gustu me a mégbati diko, Pablo, éng
anya i isip mua tungkul ta éya a bigu
a baheta."
23 Nadid, éy nitakda de i esa a aldew
a umange side mégbati ni Pablo. Ey
meadu a tahod i dinumuluga diya to
tétulusan na a bile. Ey naghapun siya
a nagtoldu dide, a pinatunayan na
side tungkul ta péghari na Diyos ta
tolay. Sakay inakit na side a méniwala
side ni Jesus. I pégpatunay naa dide
éy tu kautusan ni Moises sakay tu
kasulatan du purupeta.
24 I sénganya du Judeo éy méniwala
side. Pero du iba éy éwan.
25 Ewan side nagkaesa tu isip. Ey
to kéégkat de a humektat, éy kinagi ni
Pablo dide, a "Tama bale tu nipesulat
na Banal a Espiritu ni Purupeta Isaya
to pénulat na du apo tam to araw.
26 I nisulat ni Isaya, éy
'Ikad mo dén a mégkagi du Judeo ta
kona se: maski mabati moy i
katutuhanan, éy éwan moy ma-
pospusan. Maski meta moy i
tama, éy éwan moy tukoy.
27 Entan moy i
kahinaan na isip moya. Tinampéngan
de i talinga de, sakay kinu-
mihép side, da salaék de a
baten sakay salaék de a entan.
Sala de a mapospusan i Diyos.
Idel de a sumoli diya, a monda
pahusayén na maka side.'
28 Kanya tandaan moy ye," kagi ni
Pablo, "i Mahusay a Baheta ni Jesus
éy para du éwan Judeo a tolay. Side i
maniwala, pero sikam éy éwan!"
29 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
hinumektat side a négpasuway side ta
mahigpit.
30 Ey ti Pablo, éy éduwa a taon siya a
négiyan ta Roma, to bile na a inupaan
na. Sakay tinanggap na i maski ti
ésiya a tolay a binumisita diya.
31 Nagpahayag siya a palagi
tungkul ta péghari na Diyos ta tolay.
Sakay mesipag siya a iyétoldu na
ti Panginoon Jesus. Ey éwan tu
nangsaway diya.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan ni
Jesu Cristo. Piniliék na Diyos a mag-
ing apostolék, monda magpahayagék
ta Mahusay a Baheta na Diyos.
2-3 I éya a baheta éy tungkul to anak
na Diyos a tagapagligtas ta tolay. Siya
i Panginoon tam a Jesu Cristo. Siya
tu nipangako na Diyos to araw, da
nipesulat na du purupeta i éya a ba-
heta. I nisulat dia, éy tu kasulatan na
Diyos. Siya éy naging tolay, a apo siya
ni Hari Dabid.
4 Nagpatunay i Diyos a anak na ti
Cristo, da ginamit na Diyos i kapang-
yarian na a nangbuhay diya to nikate
na. Ey ayun ya ta Banal a Espiritu.
5 Dahil ta kapangyarian ni Cristo,
éy inatdinanék na Diyos ta tungkulin
ko a maging apostolék. Kona sa,
monda hatulan ko i meadu a tolay a
maniwala ni Cristo, monda ipasakup
side diya.
6 Pati sikam a taga Roma, éy inakit
kam dén na Diyos a ipasakup kam be
ni Jesu Cristo.
7 Nadid, saye i sulat kua dikam a
taga Roma--sikam a étanan a mahal
na Diyos. Sikam i pinilia na Diyos a
maging tolay na.

Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy atdinan
de kam maka ta biyaya éy ta kapaya-
paan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

8 Mégpasalamaték pa ta Diyos
dahil dikam, da nabaheta dén na
étanan a tolay tu péniwala moy.
Mégpasalamaték ta pamag-itan ni Jesu
Cristo.
9 Pilitén ko a tumulung ta Diyos, a
mégpahayagék ta Mahusay a Baheta
tungkul to anak na. Ey tukoy na Diyos
a ipénalangin ta kam a palagi.
10 Sakay ipanalangin ko be éng
maariék maka sina dikam a bumisita,
éng pakultadenék na.
11 Da gustu ta kam a bisitaén,
monda itoldu ko dikam i kaluub na
Banal a Espiritu dikitam, monda
patibayén ko i isip moya.
12 I gustu ko a kagin éy monda
négtulungan kitam. Tulungan ta kam
ta péniwala ko, sakay tulunganék moy
be ta péniwala moy.
13 Sikam a tétotop ko, gustu ko a ma-
pospusan moy a nagayakék ta meadu
a beses a umangeék sina, monda tu-
lungan ta kam. Pero éwanék nakatu-
los. Tinulungan ko dén du iba a tolay
a éwan Judeo; éy nadid éy gustu ko
tulungan ta kam be.
14 Sakén i te karapatan a magtoldu
ta maski anya a lahi a tolay. Du tolay
a nagadal éy ta éwan nakapagadal éy
tolduan ko.
15 Dahil ta éya, éy gustu ko be
a itoldu ko dikam sina ta Roma i
Mahusay a Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey Makapang-yarian

16 Ewanék mésanike a méngipahayag
ta Mahusay a Baheta tungkul ni
Cristo; da saya i kapangyarian
na Diyos a méngiligtas ta tolay a
méniwala--du Judeo pa, sakay du éwan
Judeo.
17 Dahilan i Mahusay a Baheta, éy
saya i katunayana a tanggapén na
Diyos i tolay a méniwala diya, a ibilang
na side a éwan tu kasalanan. Kanya tu
tolay a umasa ta Diyos éy tanggapén
siya na Diyos, a tulos te buhay siya
a éwan tu katapusan. Saya i kagia to
kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

18 I ingél na Diyos ta langét, éy
mehayag dén, a parusaan na a ta-
laga du étanan a medukés a tolay a
éwan méniwala diya. Side a mégharang
ta katutuhanan dahil ta ugali de a
medukés.
19 Parusaan side na Diyos, da ni-
paliwanag dén na Diyos dide i sarili
na, éy napospusan de dén. Pero inide-
lan de pa.

20 Sapul to pénglalang na Diyos ta
mundua, éy nehayag dén i ugali na--
i kapangyarian na, éy ta pagkadiyos
na. Tukoy dén na tolay i kapang-
yarian na Diyos, maski éwan de neta,
dahil to péglalang na. Kanya éwan side
tu katuwiran.
21 Maski tukoy dén na tolay a te
Diyos, éy éwan de siya iyégalang,
sakay éwan be side mégpasalamat
diya. Mégisip san side ta éwan tu
kabuluhan, a tulos naloko dén side
tu isip.
22 Kagi de a matalinung side, pero
luku-luku side a talaga!
23 Inibutan de dén tu péniwala
de ta Diyos a éwan mate, a tulos
side a sumésamba ta diyos-diyosan
a inidsuraan san na tolay. O dikaya
sumamba side ta ribultu na manok,
éy ta hayup, éy ta ulag.
24 Nadid, da kona sa i kalukoan
na tolay, éy pinabayan dén side
na Diyos. Ewan na side sawayén
a mégimet ta hilig na bégi dia a
medukés. Kanya mégpégimet dén side
ta makasanisanike.
25 Pinabayan de dén i tunay a Diyos,
a tulos naniwala side ta kakabulyan.
I sésambaan dia éy du nilalang san na
Diyos. Pero i Diyos a naglalang éy
inidelan de. Pero siya i dapat purién
na tolay, a éwan tu katapusan. Kona
sa.
26 Nadid, da kona sa i tolay, éy pin-
abayan side na Diyos. Ewan na side
sawayén a mégimet ta medukés a hilig
na bégi dia. Pati i bébe, éy gininanan
de dén tu dati a ugali de ta lélake,
a tulos inasawa de i kapareho de a
bébe.
27 Pati du lélake, gininanan de dén
tu dati a ugali de ta bébe, a tulos
kapareho de dén a lélake i asawan
de. Gégemtén de i bastos a gimet ta
kapareho de a lélake. Mékasanisanike
ya. Kanya parusaan side na Diyos ta
kasalanan de.
28 Nadid, da inidelan dén du tolay
i napospusan de ta Diyos, éy pin-
abayan na be side. Ewan na side
sawayén ta medukés a isip de, sakay
na éwan tama a ugali.
29 Gégemtén de i étanan a kalase
a medukés sakay kalukoan a
gimet. Medémot side; méiyamut
side; ménaghili side; gustu de a
mamuno. Mékelbug side; méngdaya
side; mégupos side;
30 méiyamut side ta Diyos; hambug
side a mégmalaki side. Mégisip side ta
medukés, a éwan de sundin i magu-
lang de.
31 Hangal side, sakay éwan side mat-
apat. Sakay éwan tu kagbi; sakay éwan
side mebait.
32 Maski napospusan de dén i utus
na Diyos, a dapat mate i étanan a
mégimet ta kona sa, éy sigi san side.
Ey laloén de pa a dagdagen, da masa-
hat pa side a maketa ta iba a tolay a
mégimet ta kona sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

1 Nadid, éng mapintasan moy i iba a
tolay ta kasalanan de, éy éwan kam tu
katuwiran. Dahilan, éng mapintasan
moy i iba, éy pintasan moy be tu sarili
moy a gimet, da tu gimet de a pinin-
tasan moy, éy kona be sa i ugali moya!
2 Eng tukoy moy dén a tama i
péghukum na Diyos ta tolay a mégimet
ta medukés a ugali,
3 éy bakit gégemtén moy pa? Bakit
pépintasan moy i iba ta gimet de, pero
gégemtén moy be i kona sa? Ataay,
isip moy beman éy makaiwas kam ta
péghukum na Diyos éng ahigén moy be
tu pinintasan moy a tolay!
4 Tama a mebait i Diyos. Kanya, sig-
uru, isip moy éwan na kam parusaan.
Pero éwan! Ewan moy beman tukoy
a pégpasensiyaan kam san na Diyos a
monda te panahun kam maka a mag-
sisi ta kasalanan moy?
5 Pero sikam, da mekétog i ulo
moya, a éwan kam mégsisi, éy lalo
a dikél i parusa moy ta kédemét na
péghukum na Diyos. Saya i oras a
humayag i tama a parusa na Diyos.
6 Da gantian na Diyos a talaga i
étanan a tolay ayun ta gimet dia.

7 Du tolay a mégimet ta mahusay,
a umasa side ta gantimpala na Diyos
dide ta langet, éy atdinan na side ta
buhay a éwan tu katapusan.
8 Pero du medukés a tolay a isipén
de san tu sarili de, a éwan méniwala
ta katutuhanan, éy kéiyamutan side na
Diyos, a parusaan na side ta mahig-
pit!
9 Du étanan a tolay a mégimet ta
medukés, éy maghirap side ta dikél a
hirap, maski Judeo éy ta éwan Judeo.
10 Pero du tolay a mégimet ta
mahusay, éy atdinan side na Diyos
ta gantimpala a memahal, sakay ta
kapayapaan; pati du Judeo éy ta éwan
Judeo.
11 Da éwan kumampi i Diyos ta isesa
a lahi a tolay.
12 Kanya du tolay a éwan Judeo, éy
éwan de tukoy i kautusan ni Moises
a gébwat ta Diyos. Pero parusaan
side na Diyos ta kasalanan de. Ey
du Judeo, da tukoy de dén i kautusan
ni Moises, éy parusaan side na Diyos
ta kasalanan de ayun to kautusan a
linabag de.
13 Dahilan, du mégbati ta kautusan,
sakay éwan de sundin, éy éwan side
tanggapén na Diyos. Pero du maka-
sunud to kautusan, éy side i ibilanga
na Diyos a éwan tu kasalanan.
14-15 Du iba a tolay a éwan Judeo, éy
éwan de tukoy i kautusan a gébwat ta
Diyos. Pero tukoy de dén ta isip de éng
te kasalanan side. Saya i katunayana
a napospusan dén na tolay i kautusan
na Diyos dide, maski éwan de nabasa
tu kautusan. Dahilan, éng mensan, éy
sugsugén de i kautusan, maski éwan
de pabi tukoy.
16 Nadid, dumemét i aldew a utu-
san na Diyos ti Cristo a maghukum ta
tolay. Ey hukumén na Diyos i tolay
ayun ta édse ta isip dia. Saya i plano
na Diyos a iyépahayag ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

17 Nadid, sikam a Judeo, éy
mégmalaki kam a sikam i tolay na
Diyos. Sakay umasa kam be ta
péniwala moy to kautusan ni Moises,
a iligtas kam na Diyos.
18 Tukoy moy dén i kaluuben na
Diyos. Makagimet kam ta mahusay
dahil to pinagadalan moy a kautu-
san.
19 Sikam a Judeo éy sikam i maka-
pagpaliwanag ta mahusay a ugali du
tolay a éwan makapospos.
20 Sikam i makapagtoldua du éwan
pabi nakatukoy ta Diyos! Isip moy a
napospusan moy ta mahusay i katu-
tuhanan da inadal moy tu kautusan
ni Moises!
21 Nadid, éng mégtoldu kam ta iba
a tolay, éy bakit éwan moy tolduan
tu sarili moy? Bakit hatulan moy du
mégtako, pero sikam éy mégtako kam
be!
22 Bakit hatulan moy i tolay a
diyan méngibébi éy ta méngilélake,
pero sikam éy bakit méngibébi kam
be? Kagi moy a kontara kam ta diyos-
diyosan. Ey tama ya. Pero bakit
mégtako kam be ta kasangkapan a
édse to pégdasalan de. Mali ya!
23 Purién moy tu kautusan na
Diyos; pero lapastangan kam ta
Diyos dahilan a ugali moy. Da
lélabagén moy i éya!
24 Anya tu dati a kagi to kasulatan?
I kagi naa, éy “Du iba a tolay éy la-
pastangan kan side ta Diyos, dahil ta
ugali na Judeo.”
25 Tama ngani a mahusay i
pagkahudeo moy a rilihiyon, éng
sundin moy i kautusan. Pero éng
labagén moy, éy éwan dén tu pasa tu
pagkahudeo moy.
26 Kanya du tolay a éwan Judeo, éng
sundin de i utus na Diyos, éy ibilang
side na Diyos a tolay na, maski éwan
side ipasakup ta rilihiyon na Judeo.
27 Sakay sikam a Judeo, maski
sakup kam na rilihiyon moy, éy
hukumén kam na Diyos a talaga; da
éwan moy sundin i kautusan moy.
Pero du éwan Judeo, éy sundin de. Ey
side i katunayana a hukumén kam na
Diyos.
28 Ti ésiya i tunay a tolay na Diyos?
Puwera du nipasakup ta rilihiyon na

Judeo;
29 éng'wan i tunay a tolay na Diyos
éy du tolay a nabagu dén i isip dia.
Ey éwan ya gébwat to kautusan, éng
'wan gimet na Espiritu na Diyos. Side
i puriéna na Diyos, maski éwan side
purién na tolay.

3

1 Nadid, éng kona sa, éy anya i
lamanga na Judeo ta éwan Judeo?
Anya i kabuluhan na rilihiyon na
Judeo?
2 Meaadu! I lamanga na Judeo, éy
nipagkatiwala na Diyos dide i kagi
na.
3 Maski éwan naniwala i sénganya
dide ta pangako na Diyos, éy éwan na
pabayan tu nipangako na.
4 Da matapat i Diyos, maski mebuli
i étanan a tolay. Kanya kagi no kasu-
latan, éy tama i kagi na Diyos; maski
sisién siya na tolay, éy éwan siya tu
kasalanan.
5 Nadid, te tolay a mékipégpasuway
diyakén. I kagi dia éy mahusay
kan éng mégimet kitam ta medukés,
monda meta kan du tolay a mahusay
i gimet na Diyos. Kanya, kagi de
a éwan na kitam kan parusaan ta
kasalanan tam.
6 Pero éwan! Mali ya! Da parusaan
na Diyos a talaga i tolay ta mundua.
7 Sakay te mégkagi a dapat kitam
kan a mégbuli-buli, monda meta du to-
lay a matapat i Diyos. Kanya kagi de
a éwan kitam kan parusaan na Diyos
ta kasalanan tam.
8 Maigi pa, kagi de, éy gemtén tam
kan i medukés, monda meta du tolay
a mebait i Diyos. Sakay te méngupos
be diyakén, a kona sa i pégtoldu ko
kana. Pero kakabulyan ya. Parusaan
side na Diyos a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

9 Anya wade, sikitam a Judeo,
mahusay kitam wade ta iba a lahi a
tolay? Ewan! Da nagpatunayék dén
a i étanan a tolay éy nadaig dén side
na kasalanan. Pati Judeo éy ta éwan
Judeo.
10 Tutuhanan ya, da te kagi to ka-
sulatan na Diyos, a "Ewan tu tolay
a éwan tu kasalanan ta Diyos, maski
isesa.
11 Ewan tu nakapospos ta Diyos.
Ewan tu te gustu a méniwala diya.
12 I étanan a tolay, éy inadgen de dén
i Diyos. Naging medukés dén side ta
Diyos. Ewan tu mégimet ta mahusay,
a maski ti ésiya.
13 I labi na tolay éy koman i lébéng a
mebébuyok, da palagi side a mégbuli-
buli. Lélokon de i tolay ta labi dia.
14 Sakay dédustaén de i kapareho de
ta medukés.
15 Sakay mémuno side agad.
16 Palagi side a méngloko ta iba a
tolay, a pahirapan de side.
17 Ewan de pabi tukoy i mapayapa
a buhay.
18 Ewan side tu galang ta Diyos."
19 Nadid, napospusan tam dén a
tu kautusan ni Moises, éy mégkagi
tungkul du Judeo, da side ya i sakupa
na éya. Pero éwan de tinupad. Kanya
éwan side tu katuwiran ta Diyos.
Dahil to kautusan, éy hukumén na
Diyos i étanan a tolay ta mundua.
20 Ewan tu tolay a nibilang na Diyos
a mahusay da éwan tu sumunud to
kautusan. Dahilan i kahulugen no
kautusan, éy monda mapaliwanagen
i tolay a te kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay a Ewan Side Tu Kasalanan

21 Nadid, hinumayag dén a tang-
gapén na Diyos i tolay, a ibilang na
side a éwan tu kasalanan. Pero éwan
ya gébwat ta pégsunud de to kautusan.
22 Eng'wan, du umasa ni Jesu
Cristo, éy side ya i ibilanga na Diyos
a éwan tu kasalanan; maski Judeo
éy ta éwan. (Tu dati a kasulatan i
mégpatunaya ta éya.)
23 Dahilan éy te kasalanan i étanan a
tolay, kanya éwan side makaadene ta
Diyos.
24 Pero nadid, dahil ta kaluub na
Diyos a mebait, éy tanggapén na i
tolay, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan. Ey gébwat ya ni Cristo
Jesus a méngiligtas dikitam.

25 Tiniyak siya na Diyos a mate
alang-alang ta tolay, monda du
méniwala diya, éy pagpasensiyaan
side na Diyos ta kasalanan de, dahil
to dige ni Jesus. Ginimet ya na Diyos,
monda ipeta na a tama i ugali na. To
éya, éy éwan na pinarusaan i tolay ta
kasalanan de.
26 Pero nadid, éy pagpasensiyaan
na Diyos i tolay a méniwala ni Jesus.
Side i ibilang na a éwan tu kasalanan.
Saya i katunayana a tama i ugali na
Diyos.
27 Kanya sikitam, éy éwan kitam
makapagpalalo a mahusay kitam, da
éwan tam tinupad i kautusan. Bakit
meligtas kitam? Da sinumunud ki-
tam wade ta kautusan? Ewan. Melig-
tas kitam dahil ta kéasa tam ni Cristo.
28 Tukoy tam dén ya, a ibilang ki-
tam na Diyos a éwan tu kasalanan
dahil ta kéasa tam ni Cristo. Ewan ya
dahil to péngtupad tam to kautusan.
29 Ataay, isip moy beman Judeo san
i tolay na Diyos? Ewan. Iligtas na be i
iba a tolay a éwan Judeo.
30 Siya i Panginoon na Judeo éy ta
éwan Judeo! Tanggapén na san tu
Judeo a umasa ni Cristo. Ey kona be
sa du éwan Judeo; basta du umasa ni
Cristo i tanggapén naa.
31 Nadid, éng meligtas kitam dahil
to kéasa tam san, éy anya wade? Kagi
tam wade a éwan tu kabuluhan tu
kautusan na Diyos? Ewan. Lalo ki-
tam nadid a makatupad to kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

1 Mara ti Abraham a apo tam to
araw, bakit tinanggap siya na Diyos?
2 Eng mara, nibilang maka siya na
Diyos a éwan tu kasalanan dahil to
gimet na a mahusay, éy maari maka
siya a magpalalo ta éya. Pero éwan tu
makapagpalalo ta Diyos a mahusay
siya.
3 Da kagi ta kasulatan a kanya
tinanggap na Diyos ti Abraham a
éwan tu kasalanan, éy dahil to kéasa
na diya.
4 Halimbawa man dén ye: mara éng
mégtarabaho tu tolay a magpaupa, i
iatéd de diya éy éwan kaluub, éng éwan
upa na san.
5 Pero tu tolay a umasa san ta Diyos,
éy siya i ibilanga na Diyos a éwan
tu kasalanan. Tanggapén na Diyos i
kona sa a tolay a umasa san ni Jesus.
Ewan na tanggapén i tolay a umasa to
tarabaho na a para ta Diyos.
6 Négkagi ti Dabid tungkul ta éya
to araw, da kinagi na a masuwerte
i tolay a ibilang na Diyos a éwan tu
kasalanan, maski éwan nagtarabaho
ta Diyos.
7 "Masuwerte," kagi na, "du to-
lay a pinagpasensiyaan na Diyos to
kasalanan de!
8 Masuwerte du tolay a ibilang na
Diyos a éwan dén tu kasalanan."
9 Nadid, anya i isip moya? Akala
moy wade éy Judeo san i masuw-
ertea? Ewan! Da kagbian be na Diyos
du éwan Judeo. Mara entan moy ti
Abraham: tinanggap siya na Diyos a
éwan tu kasalanan, dahil to kéasa na
san. Ewan dahil to tarabaho na diya.
10 Ey nadid, nikésiya na tinanggap
ti Abraham? Tinanggap na siya bagu
na tinupad tu utus na diya. Kanya
diyan moy isipén a Judeo san i tang-
gapén na Diyos!
11 Kétapos na éya éy tinupad ni
Abraham tu utus na Diyos diya. To
péngtupad na, éy saya i katunayana
a tinanggap dén siya na Diyos dahil
to kéasa na san diya. Maski éwan
pabi siya tinumupad, éy nibilang dén
siya na Diyos a éwan tu kasalanan.
Kanya nadid, ti Abraham éy apo na
du étanan a umasa ta Diyos, a tang-
gapén na, maski éwan side Judeo.
12 Sakay apo be siya du Judeo. Pero
éwan na side apo dahil ta pagkahudeo
de, éng'wan dahil ta kéasa de ta Diyos.
Lahi side ni Abraham, da umaheg
side diya a umasa ta Diyos bagu na
tinanggap tu utus na Diyos diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

13 To araw, éy nipangako na Diyos
ni Abraham a siya i te kapangyarian
ta étanan ta mundua; sakay du
apo-apo na éy te kapangyarian be.
Nipangako na diya i éya éwan dahil
to késunud na ta kautusan, éng'wan
dahil to pag-asa na ta Diyos. Kanya
ibilang siya na Diyos a éwan tu
kasalanan.
14 Da enta moy: éng mara du
méngtupad ta kautusan i matanggapa
na Diyos, éy éwan dén tu pasa tu pan-
gako na; sakay éwan maka be dén tu
pasa tu kéasa tam diya.
15 Dahil to kautusan éy parusaan
na Diyos i tolay, da linabag de. Pero
éng éwan tu kautusan, éy éwan be tu
manglabag ta éya.
16 Kanya tu pangako na Diyos éy
para du umasa diya. Saya i ikaluub
na du tunay a apo-apo ni Abraham-
-éwan san du sumunud to kautusan,
éng éwan, pati du umasa diya a kona
ni Abraham to araw. Da ti Abraham i
apo tam, sikitam a umasa ni Cristo.
17 Da nakasulat dén a kinagi na
Diyos ni Abraham, a "Siko, Abra-
ham, éy gemtén ko a siko i ama na
meaadu a lahi na tolay." Ey neta na
Diyos a naniwala ti Abraham diya.
Diyos i nangbuhay ta minate. Siya
i naglalang ta étanan to kagi na san.
Kanya makatupad siya to nipangako
na.
18-19 Kinagi na Diyos ni Abraham, a
pagenakén na tu asawa na ta anak, a
siya i maging ama na meaadu a lahi a
tolay. Ey ti Abraham éy sandaan dén
a taon i idad na. Sakay ti Sara a bakés
na éy baug dén. Pero maski neta na
a matanda dén side, éy inumasa san
siya ta Diyos. Kanya tinupad na Diyos
tu nipangako na diya, a nagenak tu
asawa na; tulos kinumadu dén nadid
du apo-apo na.
20 Ewan naibut tu péniwala na to ni-
pangako na Diyos diya. Kanya pinuri
na i Diyos, a tulos lalo a tinumibay tu
péniwala na diya.
21 Tukoy dén ni Abraham a sigu-
radu a tupadén na Diyos tu nipan-
gako na diya.
22 Ey dahil to kéasa na ta Diyos, éy
ibilang na siya a éwan tu kasalanan.
23 Nadid, i éya a kagi, a ibilang na
kan a éwan tu kasalanan, éy éwan san
para ni Abraham,
24 éng'wan para dikitam be, monda
mapospusan tam be a tanggapén ki-
tam be na Diyos--sikitam a méniwala
diya. Siya i nangbuhay ni Panginoon
Jesus to nikate na.
25 Pinabuno ti Jesus dahil ta
kasalanan tam. Sakay pinabuhay na
Diyos a huway, monda ibilang kitam
na Diyos a éwan tu kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

1 Nadid, ibilang kitam na Diyos a
éwan tu kasalanan, dahil to kéasa tam
ni Cristo. Kanya nadid, éy tinanggap
kitam dén na Diyos, dahil to gimet ni
Panginoon tam a Jesu-Cristo.
2 Dahil ta péniwala tam diya éy
makamtan tam dén i kabaitan na
Diyos. Tinanggap na kitam dén.
Ey mésaya kitam, da umasa kitam
a kaguman na kitam ta lugar na a
memahal.
3 Sakay pati, éy mésaya kitam be
ta hirap tam; da tukoy tam éng te
hirap kitam éy matolduan kitam be a
magtiyaga.
4 Sakay éng magtiyaga kitam éy
saya i katunayana a matibay i
péniwala tam. Sakay éng matibay
i péniwala tam éy umasa kitam ta
mahusay.
5 Ey éwan kitam masanike éng
umasa kitam ta Diyos, da mahal na
kitam a tahod. Ey mébati tam dén i
pégmahal na dikitam dahil ta Banal a
Espiritu a niatéd na dikitam.
6 To éya a nadaig kitam pabi na
kasalanan tam, éy minate ti Cristo
para ta makasalanan a tolay. To
takda a panahun éy niatéd na i buhay
na para ta makasalanan.
7 Tukoy tam a bihira a talaga i tolay
a méngiatéd ta buhay na a para ta
mahusay a tolay. Pero, éng mensan,
éy te tolay a méngitaya ta buhay na
para to kaguman na.

8 Pero enta moy ti Cristo: to te
kasalanan kitam pabi éy minate siya
para dikitam! Saya i nipetaa dikitam
na Diyos a mahal na kitam a tahod.
9 Ey nadid, éng tinanggap kitam
dén na Diyos dahil to dige ni Jesus to
nikate na, éy anya? Ewan na kitam
beman agawén ta pégparusa na Diyos?
10 To péngkontara tam pabi ta Diyos,
éy tinanggap na kitam a kadimoy na
dahil to kéte no anak na. Eng kona sa,
éy éwan kitam beman iligtas ni Cristo,
da buhay dén siya?
11 Sakay pati, éy masahat kitam dén
ta Diyos dahil ta Panginoon tam a
Jesu Cristo. Dahil diya éy tinanggap
kitam na Diyos a kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

12 Natandaan moy ti Adan to araw.
Siya i neditol a tolay ta mundua, éy
nagkasala. Ey hanggan nadid éy siya
be i inahega na étanan a tolay, da side
ngani i lahi naa. Kanya mégkasala be
side. Ey anya i bunga no kasalanan ni
Adan? Ey dikamatayan! Kanya mate
nadid i étanan a tolay, éy te kasalanan
side a étanan.
13 Bagu nanulat ti Moises to kau-
tusan na Diyos, éy nagkasala pa i to-
lay. Pero éwan de kapanagutan tu
kasalanan de, da éwan de pabi tukoy
i kautusan.
14 Pero sapul ni Adan a hanggan to
panahun ni Moises, éy minate i étanan
a tolay, maski éwan de inaheg ti Adan,
to kéidel na to utus na Diyos diya.

Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo:
15 éwan side pareho. Da maski mate
i étanan a tolay dahil to kasalanan ni
Adan, éy siguradu a meligtas nadid i
meadu a tolay dahil to gimet ni Jesu
Cristo. Saya i kaluub na Diyos diki-
tam.
16 Kanya éwan pareho i gimet diden
ya a éduwa. Dahil to kasalanan ni
Adan, éy mégkasala nadid i étanan a
tolay, a tulos parusaan side na Diyos.
Pero nadid, maski meadu kitam a
kasalanan, éy naibutan dén side ni
Cristo, a atdinan na kitam ta buhay a
éwan tu katapusan!
17 Katutuhanan a dahil to
kasalanan no esa a tolay éy mate
nadid i étanan a tolay. Pero nadid
dahil to gimet no esa man dén a tolay,
a ti Jesu Cristo, éy lalo a mahigpit i
makamtan na tolay! Du étanan nadid
a tumanggap ta kaluub na Diyos,
a tulos ibilang na side a éwan tu
kasalanan, éy mabuhay side a éwan
tu katapusan.
18 Kanya nadid, i kahulugina no ki-
nagi ko éy kona se: tu ginimet no esa a
lélake a medukés i nangatéda ta ikate
na étanan a tolay. Pero tu ginimet no
esa man dén a lélake a mahusay, éy
saya i méngiligtas ta tolay, a atdinan
na side ta buhay a éwan tu katapusan.
19 Samakatuwid éy inatdinan ni
Adan i meadu a tolay ta kasalanan,
dahil to késuway na ta Diyos. Ey ti
Cristo, dahil to késunud na, éy ibilang
na Diyos i meadu a tolay a éwan tu
kasalanan.
20 Kanya to pégpahayag ni Moises
to kautusan, éy lalo a nadagdagen i
kasalanan na tolay. Pero éng dikél i
kasalanan na tolay, éy lalo be a dikél
i kagbi na Diyos dide.
21 Kanya nadid éy mate i tolay dahil
ta kasalanan de. Pero atdinan kitam
be na Diyos ta kaluub na, dahil to
kabaitan na. Atdinan na kitam ta
buhay a éwan tu katapusan, dahil to
gimet ni Jesu Cristo a Panginoon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

1 Nadid, neta tam a kagbian ki-
tam na Diyos maski nagkasala kitam.
Ey anya i isip moya? Itulos tam i
pégkasala tam, monda kagbian na ki-
tam ta lalo pa ta éya?
2 Ewan! Bakit magkasala kitam pa,
éng inagaw kitam dén na Diyos to dati
a ugali tam a makasalanan! Minate
tu dati a pagkatolay tam.
3 Ewan moy bale pabi napospusan,
to nipagpabinyag tam a nipasakup
kitam ni Cristo Jesus, éy bilang kagu-
man tam siya a minate.

4 Kanya to nipagpabinyag tam, éy
bilang nielbéng kitam a kaguman ni
Cristo, monda kaguman na kitam
be a mabuhay. Da pinabuhay siya
Nama na ta kapangyarian na. Kona
sa, monda te buhay kitam a bigu a
éwan makasalanan.
5 Nadid, éng nagpasakup kitam dén
ni Cristo, a kaguman tam siya a
minate, éy kaguman tam be siya a
mabuhay a huway.
6 Tukoy tam dén tu dati a pagkato-
lay tam a makasalanan, éy kaguman
dén ya ni Cristo a nipako to kudos.
Kona sa, monda mate tu dati a pagka-
tolay tam a medukés, monda éwan
kitam utusan na kasalanan tam.
7 Dahilan, éng kaguman moy dén
ti Cristo a minate, éy inagaw na
kam dén to dati a ugali moy a
makasalanan.
8 Dahilan eng kaguman tam ti
Cristo a minate, éy tukoy tam a
kaguman tam be siya a mabuhay a
huway.
9 Da tukoy tam a binuhay dén na
Diyos ti Cristo, a éwan dén huway a
mate. Ewan dén siya mate nadid, a
hanggan.
10 Mensan siya a minate para ta
kasalanan tam. Hustu dén ya a
katubusan na kasalanan na étanan a
tolay. Ey nadid i buhay na éy para ta
Diyos.
11 Kanya sikam, dapat ibilang moy
a pate dén tu dati a pagkatolay moy a
makasalanan, a bigu dén i buhay moy
nadid. I buhay moy nadid éy para
ta Diyos, da sakup kam dén ni Cristo
Jesus.

12 Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam
dén péutus a huway ta kasalanan.
Diyan kam méniwala ta hilig na bégi
moya a medukés.
13 Eng'wan utusan kam na Diyos,
da inagaw kam dén na Diyos ta ka-
matayan, a inatdinan na kam dén ta
bigu a buhay. Kanya iated moy ta
Diyos i bégi moya, monda gamitén na
kam ta mahusay a gimet.
14 Ewan maari a utusan kam na
kasalanan, da éwan kam dén sakup
na kautusan, éng 'wan sakup kam
dén na kagbi na Diyos. Aguman na
kam nadid, a monda adgen moy tu
kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

15 Nadid, anya i akala moya ta éya?
Itulos tam wade i pégkasala tam, da
éwan kitam dén to kautusan, da sakup
kitam dén na kagbi na Diyos? Ewan!
Ewan maari!
16 Ewan moy tukoy? Eng sundin
moy i maski ti ésiya a magutus dikam,
éy bilang sakupén na kam. Kanya éng
sundin moy i kasalanan éy dekpén
kam na kasalanan. Ey i bunga na
éya éy kamatayan. Pero éng sundin
moy i Diyos, éy tanggapén na kam, a
atdinan na kam ta buhay a éwan tu
katapusan.
17 Salamat ta Diyos! Utusan kam
na kasalanan moy to éya. Pero nadid
éy sundin moy ta mahusay i katu-
tuhanan a nitoldu dikam na Diyos.
18 Inagaw kam dén ni Cristo to
kasalanan moy. Ey nadid éy utusan
kam dén na Diyos, a tulos gemtén
moy i mahusay.
19 Mégkagiék ta éye ta medibo san
a kagi, monda maseplot moy a ma-
pospusan. To éya éy sésundin moy a
palagi i medukés a ugali. Ey nadid éy
dapat sundin moy a palagi i mahusay
a gimet, da sikam i tolay na Diyos.
20 To éya a sésundin moy pabi i ugali
moy a makasalanan, éy éwan kam
pabi nasakup na mahusay a ugali.
21 Pero anya i nasapit moya ta
éya a mékasanisanike a ginamet moy?
Ewan! Da i keangayan sana na éya éy
kamatayan!
22 Pero nadid, éy inagaw kam dén ni
Cristo to kasalanan moy, a tulos utu-
san kam dén na Diyos nadid. Nakam-
tan moy nadid a tolay kam dén na
Diyos. Ey anya i keangayana na éya?
Ey buhay a éwan tu katapusan.
23 Dahilan i keangayana na
makasalanan a ugali éy kamatayan.
Pero i kaluub na Diyos éy buhay a

éwan tu katapusan. Ey gébwat ya ta Panginoon tam a Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

1 A tétotop ko, sikam a nakapospos ta kautusan, éy tukoy moy dén a sakup san na kautusan i tolay habang buhay siya.

2 Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy diyan ginanan na bébe i asawa na habang buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus no kautusan tungkul ta pasawa. Maari dén siya a mamakét.

3 Mara, éng mékiagum siya ta esa a lélake, a te buhay pabi tu asawa na, éy méngilélake ya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus na kautusan tungkul ta pasawa. Ewan siya tu kasalanan éng mamakét.

4 Ey kona be sa dikam, sakay to kautusan ni Moises. Libri kam dén nadid to kautusan, da bilang pate kam dén, da minate ti Cristo para dikam. Ey nadid éy sakup kam dén ni Cristo. Minabuhay siya a huway, monda gemtén tam i mahusay para ta Diyos.

5 To éya a péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy dinagdagen na kautusan tu kasalanan tam, da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo a labagén. Pero i keangayana na éya a ugali éy mahukum kitam.

6 Pero nadid éy libri kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate kitam dén ta éya. Kanya nadid éy éwan kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan; éng'wan i sésundin tam déna éy Diyos, da binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

7 Ey anya i kahulugina na éya? Medukés wade tu kautusan? Ewan! Pero éng éwan tu kautusan éy éwan ko napospusan éng anya i kasalanan na tolay. Eng éwan kinagi no kautusan a "Diyan ka medémot," éy éwan ko maka napospusan a kasalanan i medémot.

8 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na tu kasalanan ko, da pinadikél na i kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo pabi tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy éng anya i kasalanan mo.

9 To éya éy akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero to pégadal ko to kautusan éy naisip ko a te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko be tu kasalanan ko ta higit pa ta éya.

10 I kautusan éy dapat maka a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Pero sakén, da linabag ko éy siya bale i méngatéda diyakén ta panghukum diyakén.

11 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko, da akala ko éy tétupadén ko dén, pero bale éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan, éy talagaék a hukumén.

12 Kanya i kautusana éy gébwat ta Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng 'wan mahusay.

13 Nadid, éng mahusay tu kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén na Diyos i tolay éy dahil ta kasalanan de. Bakén a dahil to kautusan. I gimet no kautusan, éy mégpaliwanag ta kasalanan. Saya i katunayana a medukés i kasalanan tam a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

14 Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kautusan. Pero sakén, éy tolayék san a éutusanék na kasalanan ko.

15 Mégtakaék éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet ko a medukés. Eng gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be a gemtén i medukés a gimet; pero maski sala ko, éy gemtén ko be.

16 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi ko i kautusan.

17 Kanya éwan ko gustu a mégimet ta medukés. Pero tu katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i mégpilita diyakén.

18 Tukoy ko a medukés i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya.

19 Dahilan éy gustu ko a gemtén i
mahusay, pero éwan ko itulos. Sakay
sala ko a gemtén i medukés, pero saya
i gimet kua!
20 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko
gustu, éy sala ko a magkuna sa. Pero
piliténék na katutubu ko a pagkatolay
ko a makasalanan.
21 Kanya nadid, éy saye i napos-
pusan kua: éng gustu ko a gemtén
i mahusay, éy gemtén ko san i
medukés.
22 Gustu ko a tahod ta isip kua i utus
na Diyos.
23 Pero mébati ko be ta bégi kua tu
dati a pagkatolay ko a makasalanan.
Saya i mégpilita diyakén a magimet ta
medukés.
24-25 Kanya sakén, éy sundin ko i
Diyos ta isip kua. Pero tu dati a
pagkatolay ko éy siya i sumunuda ta
hilig na bégi kua a makasalanan.

Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade
i mangiligtasa diyakén ta pagkato-
lay ko a makasalanan a méngatéd
diyakén ta ikate ko?

Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil
to gimet ni Panginoon tam a Jesu
Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

1 Kanya nadid, éy éwan hukumén na
Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo
Jesus.
2 Ewan kitam dén sakup na dati
a pagkatolay tam a makasalanan a
méngatéd ta ikate tam; dahilan éy
nilibri kitam na Espiritu. Siya i
méngatéd ta buhay. Ey gébwat ya ta
pékiagum tam ni Cristo Jesus.
3 Medukés i dati a pagkatolay tam.
Kanya éwan kitam meligtas dahil to
késunud tam to kautusan. Pero iligtas
kitam na Diyos. I ginimet naa, éy
pinaange na tu anak na ta mundua,
a naging tolay. Pero éwan siya tu
kasalanan. To nikate na éy nilibri na
kitam ta kasalanan tam.
4 Ginimet na ya monda makatupad
kitam nadid ta kautusan na Diyos. Ey
nadid éy sundin tam, da éwan kitam
dén nadid sumunud ta dati a pagka-
tolay tam a makasalanan; éng 'wan
i sundin tama nadid éy tu Banal a
Espiritu.
5 Du tolay a sumunud ta dati a
pagkatolay de a makasalanan, éy sug-
sugén de san tu gimet a medukés.
Pero du sumunud ta Espiritu na
Diyos, éy sugsugén de i gustu na Es-
piritu.
6 Eng sugsugén mo tu dati a pagka-
tolay mo a medukés, éy hukumén ka
na Diyos. Pero éng sugsugén mo i
bagay a tungkul ta Espiritu na Diyos,
éy éwan ka maligalig, sakay mabuhay
ka a éwan tu katapusan.
7 Dahilan tu tolay a sumunud to
dati a pagkatolay na éy kontara siya
ta Diyos. I kona sa éy éwan maari a
sumunud ta utus na Diyos.
8 Kanya éwan maari i kona sa a tolay
a gumimet ta kasahatan na Diyos.
9 Pero sikam, éy éwan sa kona, da
sikam, éy nékipagkaesa kam ta Espir-
itu na Diyos, éng talaga a mégiyan
dikam i Espiritu. Dahilan éng éwan
édse dikam i Espiritu ni Cristo, éy
éwan na kam sakup.
10 Pero sikam éy sakup kam dén
ni Cristo a talaga, a mégiyan dén
siya dikam. Talaga a mate i bégi
moya dahil to kasalanan moy, pero
i kaliduwa moy éy mabuhay a éwan
tu katapusan, da tinanggap kam dén
na Diyos a ibilang na kam a éwan tu
kasalanan.
11 Tu Espiritu na Diyos, éy siya i
nagpabuhay ni Jesus to lébéng. Kanya
nadid, éng mégiyan dikam i Espiritu
na Diyos, éy buhayén na be a huway
i bégi moya.
12 Kanya nadid, a tétotop ko, éy te
kailangan kitam a sumunud ta Espir-
itu na Diyos, a diyan tam sugsugén tu
dati a pagkatolay tam a medukés.
13 Dahilan éng sundin moy i hilig
na bégi moya, éy hukumén kam na
Diyos. Pero éng idelan moy i medukés
a gimet dahil ta tulung na Espiritu na
Diyos dikam, éy mabuhay kam a éwan
tu katapusan.

14 Dahilan i étanan a alaga na Espiritu na Diyos, éy side ngani i anak na Diyos.
15 Kanya éwan kitam dén nadid méganteng ta parusa na Diyos, da tinanggap na kitam dén a anak na. Maari a dulawén tam siya nadid a Ama tam.
16 I Espiritu na Diyos a édse dikitam, éy siya i mégpatunaya dikitam a anak kitam na Diyos.
17 Ey nadid, éng anak na kitam éy atdinan na kitam be ta gantimpala a iatéd na ni Cristo. Dahilan éng kaguman tam siya ta hirap na, éy kaguman tam be siya éng maghari.

I Gantimpala a Dumemét

18 I isip kua, éy éwan importante diyakén i hirap tam nadid, bagay maala-ala ko i memahal a gantimpala a meange dikitam.
19 I étanan a nilalang na Diyos, éy umasa ta oras a ipataas na Diyos du anak na.
20 Dahilan, i nilalang na Diyos, éy naging éwan tu pasa, da saya i kaluuben na Diyos. Pero te pag-asa be i tolay.
21 Dahilan te dumemét a oras a malaya man dén i nilalang na Diyos, monda éwan mate i maski anya. Kédemét na éya, éy te kabahagi be diden ya a nilalang ta éya a malaya a buhay a meange du anak na Diyos.
22 Tukoy tam i nilalang na Diyos, éy méghirap a méghirap a tahod a hanggan nadid.
23 Ey kona be sa sikitam. Ey nadid éy mégtiis kitam a umasa kitam ta oras a agawén na Diyos i bégi tama, a tanggapén na kitam a anak na. Ey tu neditol a niatéd na dikitam éy tu Espiritu na.
24 Sapul to nipagligtas dikitam ni Cristo, éy umasa kitam ta dumemét dikitam, a maguhay kitam san ta asaan tam. Pero éng dinumemét maka dén i éya a éuhayén tam, éy éwan kitam dén tu uhayén, da dinumemét dén.
25 Pero umasa kitam be ta éya, maski éwan tam pabi mineta, a mégtiis kitam san a méguhay.
26 Nadid, éy aguman kitam be na Espiritu ta kahinaan tam. Da éwan kitam marunung a manalangin ta tama. Mara, aguman kitam na Espiritu a dumaying ta Diyos ta disalad a isip tam.
27 Sakay i Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Sakay tukoy na be i isip na Espiritu, da dumédaying diya i Espiritu alang-alang ta tolay na Diyos, ayun ta kaluuben na Diyos.
28 Tukoy tam ye: ta maski anya a bagay, éy gemtén na Diyos i mahusay ta tolay a mégmahal diya--du étanan a inakit na, ayun to plano na.
29 Dahilan, sapul to sapul éy tukoy dén na Diyos éng ti ésiya i koo na a tolay. Side, éy pinili na a maging kapareho side na anak na a sarili, monda ti Jesus éy siya i panganay de.
30 Sakay du étanan a pinili na éy side du inakit na. Sakay side i tinanggap na a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Sakay side i pataasén na.

Ewan Tu Makapagpahiwalay Dikitam Ni Cristo

31 Nadid, anya be i makagi tam tungkul ta éya? Eng Diyos i kaguman tam, éy ti ésiya i makadaig dikitam?
32 I Diyos, éy éwan na niewad tu sarili na a anak, éng'wan niatéd na a minate to kudos a para dikitam. Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy anya, éwan na beman ipagkaluub dikitam i kailangan tam?
33 Ti ésiya wade i magablaa ta Diyos tungkul dikitam? Sikitam i pinili naa, a ibilang na kitam a éwan tu kasalanan!
34 Ti ésiya wade i manghukum dikitam? Mara ti Cristo Jesus, hukumén na kitam wade? Ewan! Da minate siya para dikitam, sakay nabuhay a huway, a kaguman na i Diyos nadid. Siya i dumaying ta Diyos nadid para dikitam.
35 Ti ésiya i makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam? Ewan, da éwan na kaleksapan

i mahalén na. Maski te hirap kitam, maski te mékialam dikitam, maski te alép kitam, maski adene kitam a mate, éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ni Cristo.
36 Ey te hirap kitam a talaga. Ey kagi to kasulatan a palagi kitam a adene a bunon, da méniwala kitam diya. Kanya ibilang de kitam a koman i tupa a bunon.
37 Pero ta étanan a éya a hirap tam éy aguman kitam ni Cristo, monda kaya tam side a taluén. Ewan na kaleksapan i mahalén na a tolay.
38 Méniwalaék a siguradu a éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam. Maski mate kitam, maski buhay kitam pabi. Maski anghel, maski espiritu a iba. Maski anya i manyari dikitam nadid a panahun sakay ta esa pa a panahun.
39 Maski du espiritu ta langet éy ta lutaa. Maski kontara dikitam i étanan, éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta Diyos, da mahal na kitam dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

1 Nadid, te kaginék dikam tungkul du Judeo. Katutuhanan i éye a kagi ko. Sakupék ni Cristo, a éwanék mégbuli-buli. I Banal a Espiritu éy mégiyan ta isip kua. Kanya tukoy ko a tama i kagi kuae.
2 Mahigpit i kalungkutan kua du kapareho ko a Judeo! Mégsisiék tu isip dide, da lahi ko side! Side i kabébayan kua, éy talaga a maparusaan side.
3 Gustu ko a sakén maka i isumpaa na Diyos kesira dide. Maski sakén maka i maibuta ni Cristo kesira dide.
4 Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos to araw, a naging tolay na. Side i anak na Diyos. Side i kaguman na to araw. Nékipagkasundu i Diyos dide, a inatdinan na side to kautusan na, sakay to pangako na. Side i sinumamba diya.
5 Du apo-apo de to araw éy ti Abraham, sakay ti Isak sakay ti Israel. Ey ti Cristo, to naging tolay siya, éy Judeo be siya a kabébayan de. Siya i Diyos a mataas ta étanan. Purién tam siya a éwan tu katapusan! Kona maka sa.
6 Kinagi dén na Diyos a tolay na du Judeo. Ey éwan naibut tu nipangako na, maski inidelan de ti Cristo. Da éwan étanan a Judeo i tinanggap na a tolay na.
7 Ewan du étanan a apo-apo ni Abraham i tolay na Diyos. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a "Basta du apo no anak mo a ti Isak i mebilang a gébwat diko."
8 Nadid, i kahulugan na éya, éy éwan tolay na Diyos i étanan a nienak ni Abraham, éng'wan basta du anak a gébwat to pangako na Diyos.
9 Ey anya tu nipangako na Diyos ni Abraham? "Ta esa a taon," kagi na, "éy magsoliék dikam. Ta éya a panahun éy magenak ti Sara a bakés mo ta lélake." Siya éy ti Isak.
10 Sakay énta moy ti Rebeka a asawa ni Isak. Méngilog pabi siya to anak na a kambal,
11-12 éy kinagi na Diyos diya, a "Tu sumunud a ienak, éy mataas siya to aka na." Enta moy, éwan pabi side nienak, éy pinili dén na Diyos tu ikaduwa, a ti Hakob. Makay isip moy pinili na Diyos tu esa dahil to ugali na a mahusay. Pero éwan, da saya i kaluuben na.
13 Da kagi to kasulatan a pinili na Diyos ti Hakob, a inidelan na tu aka na a ti Esaw.
14 Nadid, éng kona sa, éy anya, makagi tam wade a éwan tama i gimet na Diyos, da tanggapén na tu esa, sakay tu esa éy éwan? Ewan!
15 Da kinagi na Diyos ni Moises to araw, a "Kagbian ko i maski ti ésiya a gustu ko a kagbian."
16 Kanya du tolay a tanggapén na Diyos, éy éwan ya dahil to gimet de, éng'wan gébwat san ya ta kagbi na Diyos.
17 Mara enta moy ti Hari Paraon to araw: kinagi diya na Diyos, a "Ginimet ta ka a Hari ta Egipto, monda éng ibutan ta ka, éy meta

na tolay i kapangyarian ko, tulos
metanyag i ngahen ko ta buu a
mundu."
18 Kanya sikitam, meta tam a kag-
bian na Diyos i maski ti ésiya a gustu
na. Sakay pati éy paktogén na i ulo du
iba a gustu na a paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

19 Nadid, éng kona sa i gimet na
Diyos, éy makay kagi moy a bakit
sisién na pa i tolay éng éwan de siya
sundin, da Diyos ngani dén i nagpak-
tog ta ulo dia!
20 Pero i sengbet kua ta éya, éy éwan
kam maari a magpintas ta plano na
Diyos. Bakit, maari wade i linalang
na Diyos a mégkagi diya, a "Bakit
linalangék ta kona se?"
21 Ataay, tu mégimet ta binga, éwan
bale siya maari a mégimet ta binga a
memahal sakay ta binga a mura ta
esa san a piraso a luta?
22 Nadid, kona sa i Diyos--gemtén
na i tolay ayun ta gustu na. Kanya du
tolay a medukés, éy talaga a parusaan
na. Pero tiisén na pabi side, monda
ipeta na i pégparusa na dide. Sakay ta
kapangyarian na éy ipeta na be.
23 Gustu na ipeta na i kapangyarian
na a mataas, sakay tu kaluub na du
tolay a kagbian na, du pinili na a
mégiyan diya ta langet.
24 Ey sikitam ngani i pinili naa.
Judeo éy ta éwan Judeo i pinili naa.
25 To kasulatan ni Oseas, éy kinagi
na ta éye: "Du tolay a éwan Judeo, éy
tanggapén ko side a tolay ko, a mahal
ko side."
26 To éya éy kagi de a éwan tolay na
Diyos du éwan Judeo. Pero nadid éy
dumemét i oras a dulawén de side a
anak na Diyos.
27 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i
kagi na tungkul du Judeo, éy "Maski
meaadu side a koman i baybay ta
diget, éy kétihék san i meligtasa dide;
28 da bigla na Diyos a ganapén i
pégparusa na ta tolay ta mundua."
29 Sakay esa pa a kagi ni Isayas,
éy "I mataas a Panginoon, éng éwan
na inagaw du sénganya du anak tam
to te hirap tam, éy naubus kitam a
koman i banuwan na Sodoma sakay
ta Gomora."

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

30 Nadid, i kahulugina na éya, éy
kona se: Du éwan Judeo, éy éwan side
pinumilit a tanggapén side na Diyos;
pero nadid éy tinanggap na dén side,
a ibilang na side a éwan tu kasalanan,
dahil to péniwala de ni Cristo.
31 Pero du Judeo éy pinumilit side
a tumupad ta kautusan, monda tang-
gapén side na Diyos. Pero éwan de
kaya.
32 Kanya éwan side maari, éy dahil
pinumilit side a tanggapén side na
Diyos dahil to ginimet de. Pero éwan
side inumasa ni Cristo. Mara ti Cristo
éy bito a kinehakpaan du Judeo.
33 Da kinagi na Diyos to kasulatan,
a "Enta moy, iedton ko ta banuwan
na Judeo i esa a lélake. Mara bito siya
a kehakpaan na tolay ta iyamut de.
Pero du tolay a méniwala diya, éy éwan
side malungkut."

10

1 A tétotop ko, i panalangin kua,
éy meligtas maka du kapareho ko a
Judeo. Saya i gustu ko a tahod a
tahod!
2 Tutuhanan a mékidiyos side a
tahod, pero mali i pékidiyos dia.
3 Da éwan de tukoy éng kodya na
Diyos a tumanggap ta tolay. Ey na-
did, da éwan de tukoy, éy ginimet de
i sarili de a rilihiyon, monda gustu
maka side na Diyos. Pero éwan side
méniwala a tanggapén na Diyos i tolay
a umasa ni Cristo.
4 Pero ti Cristo, éy pinalipas na dén
tu kautusan a péniwalaan na Judeo.
Kanya nadid éy tanggapén na Diyos
i maski ti ésiya a umasa ni Cristo, a
ibilang na side a éwan tu kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

5 Nanulat ti Moises to araw, a i
tolay a sumunud ta étanan a édse to
kasulatan, habang buhay, éy siya i
tanggapéna na Diyos; siya i meligtas.

6 Pero tungkul ta pénanggap na
Diyos ta tolay a umasa ni Cristo, éy
te kagi be: Diyan kam kan mégkagi a
te kailangan kam a umange ta langet
a magpaange se ni Cristo, a monda
iligtas na kam.
7 Diyan kam kan be mégkagi a
te kailangan kam a magahayok ni
Cristo ta Dinatagen, a monda agu-
man na kam.
8 Dahilan tu kagi na Diyos a ipa-
hayag ko éy tanggapén na Diyos du
umasa ni Cristo. Ey éwan ya mehirap
a mapospusan, da tukoy moy dén.
9 Eng ipagtapat mo a ti Jesus éy
Panginoon, sakay éng méniwala ka a
tahod a binuhay siya na Diyos to
lébéng, éy meligtas ka a talaga.
10 Dahilan, éng méniwala kitam a ta-
laga, éy tanggapén kitam na Diyos, a
ibilang na kitam a éwan tu kasalanan.
Eng ipagtapat tam a siya i Panginoon
tam éy meligtas kitam.
11 Kagi to kasulatan, a maski ti ésiya
a méniwala diya, éy éwan malungkut,
12 maski Judeo éy ta éwan Judeo.
Da i Diyos éy Panginoon ta étanan.
Méngatéd siya ta biyaya ta étanan a
dumaying diya.
13 Dahilan i maski ti ésiya a dumay-
ing ta ngahen na Panginoon éy melig-
tas.
14 Pero i tolay, éy éwan side du-
maying ta Panginoon éng éwan de
siya tukoy. Ey pakodyan de siya a
matukuyan, éng éwan de pabi naba-
heta. Ey pakodyan de a mabaheta éng
éwan tu méngibaheta dide?
15 Sakay éwan tu méngibaheta dide
éng éwan tu magutus ta esa a ange
mangibaheta dide. Kanya te kagi to
kasulatan, a "Masahat i tolay bagay te
dumemét dide a méngibaheta dide ta
Mahusay a Baheta."
16 Pero te meadu be a tolay a éwan
méniwala to nabaheta de a tungkul ta
Mahusay a Baheta. Maski ti Isayas
to araw, éy kinagi na a "Panginoon,
éwan side méniwala to nibaheta ko
dide."
17 Kanya i tolay, méniwala side ni
Cristo bagay mabaheta de. Sakay
mabaheta de bagay te magtoldu dide
tungkul ni Cristo.
18 Nadid, du Judeo a éwan méniwala;
bakit wade? Ewan de wade pabi
nabaheta? Ewan! Nabaheta de dén.
Dahilan maski ta ahe ta mundua, éy
nabaheta de dén i Mahusay a Baheta.
19 Bakit, éwan napospusan du Judeo
a tanggapén be na Diyos i tolay a
maski éwan Judeo? Ewan! Napospu-
san de dén ya. Da kinagi ni Moises a
gemtén na Diyos a ménaghili du Judeo
dahil ta kagbi na du iba a tolay a éwan
nakapospos.
20 Sakay kagi ni Isayas, a pumeta
i Diyos du éwan Judeo a tolay a éwan
nagahayok diya.
21 Pero du Judeo, kagi na, éy gustu
na Diyos a palagi na side a tanggapén,
pero masuwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

1 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko,
éy anya isip moya? Inidelan wade
nadid na Diyos i tolay na a Judeo?
Ewan! Mara sakén, Judeoék. Apoék ni
Abraham. Sakupék ta lahi a gébwat ni
Bendyamin.
2 Kanya tukoy tam a éwan inidelan
na Diyos i tolay na a Judeo a pinili
na to araw. Ewan moy maala-ala tu
kagi to kasulatan tungkul ta éya? Ti
Purupeta Eliyas, éy nagabla siya ta
Diyos du kapareho na a Judeo, a
3 "Panginoon," kagi na, "binunu de
dén du iba a purupeta a méniwala
diko. Sakay hinukat de dén du
pégdasalan me diko. Ey nadid," kagi
na, "saken san dén i nabuhaya a
méniwala diko. Sakay gustuék de be
dén a bunon."
4 Pero "Ewan," kagi na Diyos.
"Ewan san siko i méniwalaa diyakén.
Da te pitu pabi a libu a Judeo a
méniwala diyakén, a éwan pabi sinu-
mamba to diyos-diyosan a ti Baal."
5 Ey kona be sa nadid a panahun
tam. Te sénganya pabi a Judeo a
méniwala. Side i pinilia na Diyos a
tolay na, da kagbian na side.

6 Pinili na side dahil to kagbi na,
éwan dahil to késunud de to kautusan
na. Dahilan éng tanggapén na Diyos
i tolay dahil ta késunud de, éy éwan
tunay i kagbi na dide.
7 Nadid, anya i kahulugan na éya? I
keaduan na Judeo éy éwan tinanggap
na Diyos, maski gustu de a tanggapén
na side. Basta du séngaséngaya san a
pinili na, éy side san i tinanggap naa.
Pero du iba, éy mekétog side tu ulo.
8 Kagi to kasulatan, éy ginimet side
na Diyos a mekétog tu ulo, monda
éwan de mapospusan i plano na
Diyos. Kanya hanggan nadid éy kona
sa i ugali na Judeo.
9 Sakay ti Dabid, éy kinagi na
tungkul du Judeo i kona se: "Ma-
parusaan maka side," kagi na, "da
umasa side ta kasaganaan de, kesira
ta Diyos. Mahukum maka side.
10 Atdinan maka side ta luku-luku a
isip de, monda éwan de mapospusan,
monda dumemét dide i mehirap a
buhay."
11 Nadid, meta tam a dikél i
kasalanan du Judeo, da inidelan de
ti Cristo. Ey anya wade, idelan wade
be dén side nadid na Diyos? Ewan!
Pero nadid, dahil to kasalanan de,
éy meadu dén a tolay a éwan Judeo i
makaligtas. Kona sa, monda sumene
maka du Judeo dide, a tulos side
maka a sumoli ta Diyos.
12 Nadid, da éwan naniwala du
Judeo, éy inatdinan na Diyos du to-
lay a iba ta kaligtasan de. Kanya
kédemét na oras a maniwala du Judeo
ni Cristo, éy lalo a dikél i kaluub na
Diyos du tolay a éwan Judeo.

Halimbawa Ta Sanga-sanga No Kayo

13 Nadid, te kaginék dikam a éwan
Judeo. Piniliék na Diyos a sakén i
pinaange na a mégtoldu du tolay a
éwan Judeo. Kanya mesipagék ta éya,
14 monda maka sumene du ka-
pareho ko a Judeo dikam, monda
maka éy tanggapén de be ti Cristo, a
tulos meligtas be side.
15 Dahilan, to péngpabaya na Diyos
du Judeo, éy tinanggap na du iba a
tolay a éwan Judeo. Ey nadid kédemét
na oras a tanggapén na du Judeo
a huway, éy lalo a maigi i suwerte
tama--koman kitam i tolay a nabuhay
a huway!
16 Nadid, ti Abraham to araw, éy
tolay na Diyos. Kanya du apo-apo
na a Judeo, éy tolay be side na Diyos.
Halimbawa, du neditol a Judeo, éy
ponan na kayo. Eng koo na Diyos i
ponan no kayo, éy kona be sa i sanga-
sanga na. Mara, i sanga-sanga na éy
du Judeo.
17 Ey nadid, kentol na dén i séngaya
du sanga-sanga na. Sakay sikam a
éwan Judeo, mara sikam i kalewas de,
a nitongko kam dén nadid to ponan
no kayo. Te buhay kam a gébwat to
ponan.
18 Pero diyan moy apién du sanga-
sanga na a minebut. Diyan kam
mégkagi a mahusay kam du Judeo. Da
sanga-sanga kam be san, a gébwat i
kabuhayan moy to ponan.
19 Makay kagi moy a "Minebut dén
du dati a sanga-sanga na, monda
sikame i kalewas de."
20 Tahod ya. Minebut side da
éwan side méniwala. Sakay sikam
a éwan Judeo, tinanggap kam dén
na Diyos dahil san ta péniwala moya
diya. Kanya diyan kam mégpalalo, éng
'wan dapat umanteng kam ta Diyos.
21 Da entan moy, éng pinarusaan na
Diyos du tolay na a Judeo, éy makay
parusaan na kam be.
22 Enta moy i ugali na Diyos--
mebait siya, pero metapang be!
Metapang siya du éwan méniwala,
pero mebait siya dikam, éng éwan
moy pabayan tu péniwala moy diya.
Pero éng kaleksapan moy tu péniwala
moy diya, éy parusaan na kam be.
23 Sakay pati du Judeo, éng soli side
a méniwala a huway, éy tanggapén
side na Diyos. Mara itongko side na
Diyos a huway to ponan no kayo.
24 Sikam a éwan Judeo, mara sanga-
sanga kam a kentol to kayo a éwan
mégbunga, a monda itongko kam to
mahusay a kayo a te bunga. Ey
du Judeo, da kentol side na Diyos a

huway. I sanga-sanga na éya a kayo
éy du tolay na Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

25 A tétotop ko, te kaginék dikam a
lihim, a gustu ko a mapospusan moy,
monda éwan kam mégkagi a mahusay
kam du Judeo. Saye i gustu ko a ma-
pospusan moy: I késuwaya na Judeo
éy éwan pirmi. Nadid san a panahun
i pégidel dia ta Mahusay a Baheta,
hanggan éwan pabi nagpasakup ni
Cristo i étanan a iba a tolay a pinili na
Diyos.
26 Eng nanyari i éya, éy magsisi du
Judeo a meligtas side a étanan. Da te
kagi to kasulatan, a

"Tu méngiligtas, éy gébwat ta banuwan
na Judeo. Ibutan na i gimet na
Judeo a medukés.

27 Sakay i Diyos, éy mékipagkasundu
dide, a ibutan na i kasalanan de a
étanan."
28 Du Judeo, da inidelan de i Mahusay
a Baheta, éy naging kontara side ta
Diyos. Ey dahil ta éya, sikam a
éwan Judeo, éy pagkékataon moy, da
tanggapén kam dén nadid na Diyos.
Pero du Judeo, éy mahal pabi side na
Diyos, alang-alang du apo de to araw.
Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos
29 a tolay na. Ey éwan siya magbagu
tu isip tungkul du tolay a tiniyak na a
kagbian.
30 Mara sikam a éwan Judeo, dati kam
a masuwayin ta Diyos to éya. Pero na-
did, da éwan dén méniwala du Judeo,
éy sikam dén nadid i kékagbian naa.
31 Sikam a éwan Judeo éy méniwala
kam nadid, éy du Judeo éy éwan.
Sikam éy kinagbian kam dén na
Diyos. Ey kona be sa du Judeo ta esa
a panahun ta pagsisi de.
32 Da kinagi dén na Diyos a ma-
suwayin i étanan a tolay, monda kag-
bian na side a étanan.

Puri Ta Diyos

33-34 Dikél a tahod i kagbi na Diyos
ta tolay! Matalinung siya a tahod,
a mépospusan na i étanan! Ti ésiya i
makapospusa ta isip na Diyos? Ti
ésiya i makapagtoldu diya? Ti ésiya i
makapagpaliwanag ta ugali naa?
35 Ti ésiya i nakapangatéd ta Diyos,
a monda te utang i Diyos diya?
36 Ewan! Gébwat ta Diyos i étanan,
da siya i naglalanga ta étanan! Siya i
te koo ta étanan. Puri ta Diyos a éwan
tu katapusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

1 Kanya nadid, a tétotop ko, da ki-
nagbian kitam dén na Diyos, éy te
pékiohonék dikam. Iatéd moy nadid
i bégi moy ta Diyos habang buhay
kam. Diyan moy gemtén i medukés,
monda koo na i bégi moya. Saya i
katunayana a méniwala kam diya a
talaga.
2 Diyan kam umayun ta ugali ta
munduae. Eng'wan ipabagu kam
ta Diyos tu isip, monda mabagu
tu ugali moy, monda mapospusan
moy éng anya i kaluuben na Diyos.
Monda mapospusan moy éng anya
i mahusay ta Diyos, o éng anya i
kasayaan na, sakay ta tama a gimet.
3 Dahil to tungkulin ko a niatéd
diyakén na Diyos, éy mégkagiék ta
éye ta bawat esa dikam: diyan moy
isipén a mahusay kam ta iba a to-
lay. Eng'wan isipén moy ta mahusay,
éng anya i kinamihasaan moy a ni-
pagkaluub dikam na Diyos. Mag-
isip kam ayun ta péniwala moy a ni-
pagkaluub na Diyos ta bawat esa
dikam.
4-5 Mara i bégi na tolay éy meadu
a kasangkapan, a éwan paripareho i
gimet dia. Ey kona be sa i bégi ni
Cristo. Nadid, sikitam i bégi ni Cristo,
a sikitam i kasangkapan na bégi naa.
Sakay naging isesa kitam dén. Sakay
iba-iba i tungkulin tama.
6 Nadid, i tungkulin tam a iba-iba
a nipagkaluub dikitam na Diyos, éy
gamitén tam side ta mahusay. Eng
nipagkaluub diko na Diyos a bihasa
ka a magpahayag ta kagi na, éy mag-
pahayag ka ayun ta péniwala mo.

7 Eng pinagkaluuben ka na Diyos ta
tungkulin mo a mangtulung ta iba, éy
tulungan mo dén. Eng i tungkulin mo
éy mégtoldu, éy magtoldu ka dén.
8 Eng i tungkulin mo éy maghatul,
éy sigi ka; maghatul ka dén. Eng ni-
pagkaluub diko na Diyos i tungkulin
mo a méngatéd ta te kailangan, éy
mangatéd ka dén ta mahusay. Eng
siko i te kapangyarian ta gurupu mo,
éy tulungan mo du kaguman mo ta
mahusay. Sakay éng aguman mo i te
hirap, éy diyan ka mégtamad.
9 Mahalén moy i kapareho moy
ta matapat. Kaiyamutan moy i
medukés. Sugsugén moy i mahusay
a ugali.
10 Négsuyuan kam a kona ta tunay
a pépétwadi. Igalang moy du kakagu-
man moy ta mahusay.
11 Magpakasipag kam tu isip a mag-
tarabaho ta Panginoon.
12 Dapat masaya kam ta kéasa moy
ni Jesus. Magtiyaga kam ta kahira-
pan moy. Manalangin kam a palagi.
13 Mangatéd kam du tétotop moy a
te kailangan. Patulusén moy ta bile
moy i iba a tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

14 Diyan moy isumpa du méngloko
dikam, éng 'wan ipanalangin moy
side.
15 Mékipagsaya kam ta étanan a
masaya. Eng te mégsanget, éy
mékipagkaesa kam be dide.
16 Négsuyuan kam. Diyan kam
mégmalaki. Ey tanggapén moy be i
mababa a tolay.
17 Eng te méngloko dikam, éy diyan
kam guméganti ta medukés. Pilitén
moy a gemtén i mahusay a ugali.
18 Eng maari, éy mékiagum kam ta
mahusay ta étanan a tolay.
19 A kékadimoy ko, diyan kam
bumébilés. Bahala san i Diyos ta éya.
Da kagi to kasulatan, a bahala i Diyos
a gumanti ta nagimet ta medukés.
20 Eng'wan, i maari a gimet moy éy
éng mégalép tu kalbug mo, éy pékanén
mo. Eng mégeplék, éy pénumén mo.
Eng pakunan mo sa, éy masanike siya
to ginimet na diko a medukés.
21 Diyan kam bumébilés, makay
madaig kam na medukés. Maigi pa
éy gemtén moy i mahusay monda
madaig moy i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubiyerno

1 I bawat esa a tolay éy dapat
ipasakup du pinunu na gubiyerno.
Dahilan éy éwan tu pamahalaan a
éwan Diyos i nagpataas diya. Maski
ahe a pinunu éy Diyos i nagpataasa
diya.
2 Kanya i maski ti ésiya a éwan
méniwala ta pamahalaan na gubiy-
erno, éy kontara siya ta plano na
Diyos. Tu magkuna sa, éy ma-
parusaan siya.
3 Dahilan, du pamahalaan éy dapat
antingan na mégimet ta medukés.
Pero éwan be dén umanteng du
mégimet ta mahusay. Gustu mo a
éwan ka méganteng ta pamahalaan?
Gumamet ka ta mahusay, éy purién
de ka.
4 Dahilan, side a pinunu éy
mégtarabaho side ta Diyos ta ikahusay
mo. Pero éng gémtén mo i kasalanan,
éy umanteng ka, da side éy te kapang-
yarian a talaga a magparusa. Side
éy utusan na Diyos a mégparusa ta
magimet ta medukés.
5 Kanya ngani, éy dapat kam a
ipasakup du pamahalaan na gubiy-
erno, monda maiwasan moy i parusa
na Diyos. Sakay pati éy saya i tama a
ugali.
6 Nadid, du pamahalaan na gubiy-
erno, éng tupadén de tu tungkulin de,
éy saya i tarabaho dia ta Diyos. Kanya
i maigia dikam éy magbuwes kam.
7 Bayaden moy side ta utang moy
ta gubiyerno. Maniwala kam dide, a
igalang moy side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

8 Bayaden moy tu utang moy ta ka-
pareho moy, sakay mahalén moy tu
kapareho moy. Eng kona kam sa, éy
matupad moy dén i utus na Diyos.

9 Dahilan, éng mahalén moy tu kapareho moy a kona ta pégmahal moy
ta bégi moy, éy éwan moy labagén du
utus a diyan ka méngibébi, diyan ka
mémuno, diyan ka mégtako, diyan ka
medémot, sakay du iba pa a utus.
10 Tu mégmahal ta kapareho na, éy
éwan siya mégimet ta medukés diya.
Kanya éng mahalén moy tu kapareho
moy, éy tupadén moy dén a talaga i
utus na Diyos.
11 Dapat kona sa i ugali moy nadid,
da éwan male a panahun éy sumoli
se tu Panginoon a mangalap dikitam.
Diyan kam matidug, da adene dén
nadid i oras a iligtas na kitam, kesira
to ditol a péniwala tam.
12 Adene dén a malipas i kahirapan tam ta munduae. Adene dén a
dumemét i aldew a agawén kitam na
Panginoon. Kanya ékbusén tam nadid
i ugali ta mundua a medukés, a isolot
tam i ugali na Diyos.
13 Gemtén tam i mahusay, da
mégiyan kitam nadid ta demlag.
Diyan kitam méglasing, sakay diyan
kitam mégpehéng ta bastos. Diyan
kitam méngibébi. Diyan kitam
méglébug. Diyan kitam ménaghili.
14 Diyan moy pépansingén tu dati
a ugali moy a medukés. Eng'wan
isolot moy tu ugali ni Panginoon Jesu
Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

1 Nadid, tungkul ta tolay a mehina
pabi ta péniwala de ni Cristo, éy tanggapén moy i kona sa. Pero diyan kam
mékipagpasuway dide tungkul ta ugali
de.
2 Mara, tu tolay a mehina pabi tu
péniwala, éy isip na a bawal a méngan
ta pilas. Kanya i kanén na sana éy
tu imula. Pero du iba a méniwala ni
Cristo, éy isip de maari a méngan ta
pilas.
3 Sikam a méngan ta pilas, éy diyan
moy pintasan du méngan ta nimula
san. Sakay sikam a mégisip a bawal
tu pilas, éy diyan moy be pintasan tu
méngan ta pilas. Da tinanggap dén na
Diyos i éduwa a éya a kalase a tolay.
4 Bakit! Isip mo tungkulin mo a
mégpintas ta utusan na iba? Tu Panginoon na san i makapégkagi ta utusan
na, éng tama tu gimet na, o éng éwan.
Ey mahusay ngani i gimet na, da aguman siya na Panginoon na.
5 Mara, te sénganya a tolay a
ipangilin de i esa a aldew, a mahigit
kan ya kesira ta iba a aldew. Sakay te
iba man dén a kagi de a paripareho i
étanan a aldew. Dapat magpakatibay
i bawat esa ta sarili na a isip tungkul
ta éya.
6 Dahilan i méngilin ta esa a aldew,
éy méngilin side ayun ta péniwala de
ta Panginoon. Sakay i méngan ta pilas, éy méngan ta éya ayun ta péniwala
de ta Panginoon, da mégpasalamat be
side ta Diyos ta kanén de. Ey kona be
sa i méngan ta imula san--méngan be
side ta kona sa ayun ta péniwala de ta
Panginoon, da mégpasalamat be side
ta Diyos ta kanén de.
7 Sikitam, maski mate kitam o
buhay kitam pabi, éy éwan tam koo a
sarili i bégi tam,
8 éng'wan koo na Panginoon tam.
Kanya maski mate kitam nadid, o
éwan pabi, éy dapat gemtén tam i
kasayaan na Panginoon tam.
9 Dahilan ti Cristo éy nate sakay
huway a nabuhay, monda maging
Panginoon siya ta étanan. Pati du pate
sakay na étanan a buhay éy Panginoon de siya.
10 Kanya sikam, diyan moy pintasan tu top moy ta péniwala, éng iba
i ugali de. Sakay diyan moy apién tu
top moy. Da sikitam a étanan éy paharapén kitam na Diyos, bagay oras
na dén a maghukum. Kanya siya san
i bahala a mégpintas.
11 Da nakagi to kasulatan a kinagi na Panginoon, a "Tutuhanan a
luméluhud i étanan a tolay diyakén,
sakay aminén de a étanan a sakén éy
Diyosék."
12 Kanya tukoy tam i bawat esa
dikitam éy tumaknég kitam a talaga

ta harap na Diyos, a aminén tam diya
i étanan a ginimigimet tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

13 Nadid, éng kona sa, éy diyan moy
dén pépintasan i iba. I maigia a isip
moy éy diyan moy atdinan du kak-
aguman moy ta ipagkasala de.
14 Dahil ta pékiagum ko ni Pangi-
noon Jesus, éy nasiguru ko a éwan
bawal a méngan ta maski anya. Pero
éng akala na maski ti ésiya a bawal i
pilas, éy bawal ngani diya a talaga.
Maigi pa éy diyan na kanén.
15 Eng atdinan mo tu top mo ta
medukés a isip na, da méngan ka ta pi-
las, éy mali ka, da kinagi na a bawal.
Bakit, éwan mo mahalén i top mo ta
péniwala? Minate ti Cristo para be
diya. Kanya diyan mo siya ipahamak
dahil ta péngan mo.
16 Kanya i ugali mo, maski
mahusay diko, éy diyan mo itulos éng
mapintasan na iba.
17 Dahilan sikitam a nipasakup ta
Diyos, éy éwan importante dikitam
i kanén éy ta inumén. Eng'wan
i importantea dikitam éy gemtén
tam i gustu na Diyos, sakay mabati
tam i mapayapa a buhay sakay ta
kasayaan a gébwat ta Banal a Espiritu.
18 I mégtarabaho ni Cristo ta kona sa,
éy siya i kinagustuan na Diyos. Sakay
siya i iyégalang na tolay.
19 Kanya pilitén tam a négsuyuan ki-
tam du kakaguman tam, sakay maka-
pagpatibay kitam ta bawat esa.
20 Diyan moy sidaén i péniwala no
esa dahil ta péngan moy ta pilas. Ta-
laga a maari kitam a méngan ta maski
anya. Pero mali kam éng pagkasalaén
moy i iba a tolay dahil ta péngan moy.
21 Maigi pa éy diyan moy gemtén i
maski anya a méngatéd ta kaguman
moy ta ipagkasala na. Mahusay i
éwan méngan ta pilas éy ta alak, éng
mangatéd ya ta iba ta ipagkasala de.
22 Mara sikam, éng isip moy a
éwan kasalanan i méngan ta pilas,
éy maari. Pero siko maka san dén,
sakay na Diyos i dapat makapospos
ta péniwala mo tungkul ta éya. Diyan
moy ya ipékipégsuway ta iba. I tolay a
éwan mégalanganin tungkul ta tama a
kanén, éy siya i mahusay tu isip.
23 Pero tu mégalanganin tungkul
ta pilas, sakay kanén na be, éy te
kasalanan siya, da éwan ayun ta
péniwala na. Maski anya i gemtén
moya, éng éwan ayun ta péniwala
moya, éy kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

1 Sikitam a matibay ta péniwala tam,
éy dapat a pagtiisan tam i ugali du
mehina pabi. Diyan tam isipén i sarili
tam san.
2 Eng'wan aguman tam pa i ka-
pareho tam, monda tumibay be i
péniwala de.
3 Da entan moy ti Cristo: éwan na in-
isip tu sarili na. Da kagi ta kasulatan
a tinanggap ni Cristo i étanan a iyamut
na tolay ta Diyos.
4 I étanan a nesulat to araw ta ka-
sulatan na Diyos, éy monda mapos-
pusan tam, monda umasa kitam ta
Diyos ta mahusay. I kasulatan, éy
atdinan na kitam ta pégtiyaga tam,
sakay patibayén na be i péniwala tam.
5 Atdinan kam na Diyos ta pégtiyaga
moy sakay ta kétibay na isip moya. Ey
i panalangin ko nadid, éy aguman na
kam maka, monda négsuyuan kam ta
mahusay, ayun ta kaluubén ni Cristo
Jesus.
6 Kona maka sa, monda négkaguman
kam a magpuri ta Diyos. Siya i Ama
na Panginoon tam a Jesu Cristo.
7 Tinanggap kam na Diyos. Nadid,
pati sikam éy tanggapén moy be i
bawat esa a kaguman moy, monda
mapuri na tolay i Diyos.
8 Da tandaan moy, ti Cristo éy inu-
mange ta munduae a tulungan na du
Judeo, a monda ipeta na a matapat
i Diyos, sakay tinupad na i étanan a
nipangako na Diyos du apo-apo de to
araw.
9 Sakay pati éy inumange be se siya,
monda du éwan Judeo, éy purién de
i Diyos ta kagbi na dide. Ayun ya ta

kagi ni Cristo to kasulatan, a "Purién
ta ka ta harap du tolay a éwan Judeo.
Sakay purién ta ka ta kanta ko."
10 Sakay te kagi a esa a "Sikam a
éwan Judeo, éy kaguman moy be du
tolay na Diyos a magpasalamat!"
11 "Purién siya a tahod na étanan a
tolay ta mundua!"
12 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i
kagi naa éy "Te dumemét a apo ni
Hese a ienak. Humayag siya a siya i
maghari du éwan Judeo a tolay. Siya i
asaan dia."
13 I Diyos i asaan tama. Ménalanginék
diya, a atdinan na kam maka ta
kasayaan moy sakay ta mapayapa
a isip dahil ta péniwala moy diya.
Monda i Banal a Espiritu éy patibayén
na pa i pag-asa moy diya.

Tu Tungkulin Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a
mahusay i ugali moya. Tukoy ko a
mépospusan moy dén ta hustu, monda
maari kam a négpaalalahanan.
15 Pero ta sulatae, éy mahigpit i
pégpaala-ala kua dikam tungkul ta
sénganya a bagay. Nisulat ko ye dikam
ta kaluub na Diyos diyakén
16 a naging utusanék ni Cristo.
I tungkulin kua éy tulungan ko
du éwan Judeo a tolay, da sakén i
méngipahayaga dide ta Mahusay a
Baheta. Mara sakén i méngatéda ta
Diyos du éwan Judeo a tolay. Ey
tanggapén na side, da pinabanal side
na Banal a Espiritu.
17 Dahil ta pékiagum ko ni Cristo
Jesus, éy mésayaék ta tarabaho ko ta
Diyos.
18 I éasaan ko sana, a pégkagian ko,
éy tu nipagimet ni Cristo diyakén,
monda maakit ko du éwan Judeo a
tolay, monda méniwala side ta Diyos.
Ey inakit ko dén side ta kagi ko sakay
ta tarabaho ko be,
19 sakay tanda a makataka-taka,
sakay ta tulung na kapangyarian na
Banal a Espiritu. Kanya sakén, sapul
ta Jerusalem hanggan ta Iliriko, éy
nipahayag ko dén i Mahusay a Baheta
tungkul ni Cristo.
20 Saya i hangad kua, a méngipahayagék
ta Mahusay a Baheta ta maski ahe
a lugar a éwan de pabi tukoy ti
Cristo, monda éwanék magtoldu ta
natolduan dén na iba.
21 Da kagi na kasulatan, éy "Du
éwan pabi nakabaheta ta tungkul
diya, éy mabaheta de, a mapospusan
de dén."

Tu Gayak Ni Pablo

22 Kanya éwanék pabi sina
makaange dikam, da mégtolduék pabi
ta éye.
23-24 Pero nadid, da natapos dén
i tarabaho ko di banuwan a éye,
éy mégayakék a bumisita dikam ta
Roma. Nale a panahun éy gustu ko
dén a bumisita dikam. Ey nadid
gayak ko a tumulos dikam ta péglakad
ko ta Espanya. I asaan ko bia, éy
tulunganék moy be, monda makatu-
losék ta Espanya.
25 Pero nadid, éy méglakadék pa ta
Jerusalem, monda kébilén ko pa sa i
tulung me a para du Judeo a méniwala
ni Jesus ta éya,
26 da te tolay a mehirap ta éya. Ey
du tétotop tam ta Masedonia sakay
ta Akaya, pékabaheta de a te hirap
du Judeo ta Jerusalem, éy négambagen
side ta para dide.
27 Nalowas side tu isip a négambagen.
Ey talaga a dapat a tumulung side du
Judeo a te hirap, da éwan side Judeo.
Ey du éwan Judeo éy te kabahagi side
nadid ta kaluub na Diyos du Judeo.
28 Kanya sakén, péngitugén ko ta
ambag de ta Jerusalem, éy tumulosék
dikam ta Roma, ta péglakad ko ta Es-
panya.
29 Ey kédemét ko sina, éy agumanék
ni Cristo, monda maariék a mégkagi
dikam ta kaigian moy.
30 Nadid, a tétotop ko, te kaginék
dikam. Alang-alang ta Panginoon
tam a Jesu Cristo, sakay ta pégmahal
moy diyakén a gébwat ta Espiritu, éy
tulunganék moy ta panalangin moy
diyakén.
31 Ipanalanginék moy a alagaanék
na Diyos du éwan méniwala ta Hudea

a kontara diyakén. Sakay du Judeo
a méniwala ta Jerusalem, manalangin
kam pad a tanggapén de tu itugén ko
dide a tulung a gébwat du éwan Judeo.
32 Ipanalanginék moy, monda éng
kaluuben na Diyos, éy makademéték
dikam a mahusayék tu isip, monda
makatulosék dikam ta mahusay a
kéimang ko.
33 Edsina maka dikam ta mahusay
i Diyos. Siya i kégébwatan na ma-
payapa a isip tam. Kona sa.

16

Mékikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

1 Ti wadi tam a Pebe, éy katulung
siya ta gurupu ta simbaan ta Senkea.
Mahusay siya a bébe.
2 Tanggapén moy siya ta mahusay,
da sakup be siya na Panginoon tam.
Saya i mahusay a ugali na tolay na
Diyos. Sakay aguman moy siya ta
maski anya a kailangan na dikam,
da meadu siya a natulungan. Sakay
inagumanék na be dén.
3 Ipékikumustaék moy de Prisila a
pasawa. Side i kaguman ko to éya a
mégtarabaho ni Cristo Jesus.
4 Nitaya de i buhay de diyakén.
Mégpasalamatét ta Diyos dide, sakay
du étanan a éwan Judeo a méniwala ni
Jesus, éy mégpasalamat be side dide.
5 Ipékikumustaék moy be du tolay a
mégsimba ta bile de Prisila.

Ipékikumustaék moy be ni Epeneto a
kadimoy ko. Siya i neditula ta Asia a
méniwala ni Cristo.
6 Ipékikumustaék moy be ni Maria.
Nagtarabaho siya dikam ta mahigpit.
7 Ipékikumustaék moy be de An-
droni a patwadi. Kabébayan ko side,
sakay kaguman ko side to nikepihesu
me. Tanyag side du apostol. Sakay
neditol be side diyakén a méniwala ni
Cristo.
8 Ipékikumustaék moy ni Amplia.
Siya i kadimoy ko be ta Panginoon.
9 Ipékikumustaék moy ni Urbano a
kaguman tam ta tarabaho tam ni
Cristo, sakay ti Estaki a kadimoy ko.
10 Ey kona be sa ti Apeles.
Tukoy ko a matapat siya ni Cristo.
Ipékikumustaék moy be de Aristo a
mététena.
11 Pati de Herodi a kabébayan ko,
sakay de Narsiso a mététena. Kagu-
man tam be side ta Panginoon.
12 Ipékikumustaék moy be de Tiripe
sakay ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a
Persida. Mesipag side a mégtarabaho
ta Panginoon.
13 Mékikumustaék be ni Rupo. Utu-
san be siya na Diyos. Sakay tu ina na,
a ibilang ko a dada ko a tunay.
14 Mékikumustaék be ni Asinki,
sakay ti Pilegon, éy ti Hermes, ti
Patrobas, ti Hermas, sakay du kak-
aguman de.
15 Ipékikumustaék moy be ni Pilolo,
ti Hulia, de Nereyo a patwade, sakay
de Olimpas, sakay du kakaguman de
a méniwala ni Jesus.
16 Négbatian kam ta matapat. Du
étanan a tolay du simbaan ta éye éy
mékikumusta be side dikam.
17 Nadid, a tétotop ko, te kaginék
dikam a esa. Mangilag kam ta tolay a
mékialam ta péniwala moy. Gustu de éy
maghiwalay kam tu isip. I kona sa, éy
kontara side ta inadal tam a tungkul
ni Cristo, a tinanggap moy. Iwasan
moy side.
18 Du mégtoldu ta kona sa, éy éwan
side mégtarabaho ni Cristo, éng'wan
ta sarili de san a gustu. Lélokon de
du mebait a tolay dahil ta pékisuyu de
sakay ta pégkagi de a memahal.
19 Meadu a tolay i nakabaheta dén
ta késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék
dikam ta éya. Ey sakén, éy gustu
ko éy mapospusan moy i mahusay,
sakay gustu ko a éwan kam tu malay
ta medukés a bagay.
20 Diyos i méngatéda dikitam ta ka-
payapaan tam. Ewan male éy ipadaig
na dikam ti Satanas.

Kagbian kam maka ta mahusay ni
Panginoon tam a Jesu Cristo.
21 Ti Timoteo a kaguman ko se, éy
mékikumusta siya dikam. Ey kona
be ti Lusio, sakay ti Hason, sakay ti
Sosipa. Side i kapareho ko a Judeo.

22 Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat
ko ti Pablo ta sulatae. Bumateék be
dikam. Méniwalaék be ni Cristo.
23 Mékikumusta dikam ti Gayo.
Sakén éy tumulosék ta bile de nadid.
Sakay du tolay ta éye, éy mégsimba
side ta bile de be. Mékikumusta be
dikam ti Erasto. Siya i tusureru ta
banuwanae. Sakay tu top tam a
Kartus, bumate be siya dikam.
24 Kagbian kam maka ta mahusay
ni Panginoon tam a Jesu Cristo. Kona
sa.
25 Purién tam i Diyos! Patibayén
na kam ta péniwala, ayun ta Mahusay
a Baheta a ipahayag ko tungkul ni
Jesu Cristo. Ayun be ta katutuhanan
a nale a nelihim to éya,
26 pero nadid éy tinumanyag dén ta
étanan a tolay, dahil to nisulat du pu-
rupeta na Diyos. Saya i utus na Diyos,
monda i étanan a tolay ta mundua, éy
maniwala maka dén side.
27 Purién tam i isiisesa a Diyos! Siya
san i matalinunga! Purién tam siya
a éwan tu katapusan, dahil ni Jesu
Cristo. Ewan dén. Pablo

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo sakay ti
Sostenes a top tam. Piniliék na Diyos
a maging apostolék ni Cristo Jesus.
2 Séye i sulat mia du sakup na sim-
baan ta Korinto. Sikam i tolay na
Diyos, a kona du iba-iba a tolay a
méniwala ni Panginoon tam a Cristo
Jesus. Pinili kam dén na Diyos.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de
kam maka ta biyaya sakay ta kapaya-
paan.

Kaluub Ni Cristo

4 Palagiék a mégpasalamat ta Diyos
para dikam, da kinagbian kam
na Diyos, dahil ni Cristo Jesus.
Mégpasalamaték diya,
5 da mahusay dén i buhay moya,
sakay ta kagi moya éy ta isip moya. Ey
gébwat ya ni Cristo.
6 Salamat, da matibay dén i péniwala
moy a nitoldu me dikam a tungkul ni
Cristo.
7 Kanya dinumemét dén dikam du
étanan a kaluub na Diyos; éy méguhay
kam dén ta késoli na Panginoon tam a
Jesu Cristo.
8 Alagaan na kam hanggan ta
katapusan, monda kédemét na a
maghukum, éy demtan na kam a
éwan tu kasalanan.
9 Matapat i Diyos. Pinili na kam a
sikam i mékiaguma ta anak na a Jesu
Cristo a Panginoon tam.

Dapat Négkaisa Kam

10 Nadid, sikam a tétotop ko, dahil
ta Panginoon tam a Jesu Cristo, éy
mékiohonék dikam. Négkaisa kam tu
péniwala. Diyan kam néghiwalay.
11 Dahilan éy nibaheta diyakén du
kaguman ni Kloe a néglébug kam kan.
12 Eng mara, te esa kan a mégkagi, a
"Sakupék ni Pablo." Te esa man dén
a mégkagi, a "Sakupék ni Apolos." Te
esa man dén a mégkagi, a "Sakupék ni
Pedro." Sakay te mégkagi pa, a "Sakén
éy sakupék ni Cristo."
13 Bakit? Nahati-hati beman du
méniwala ni Cristo? Ti Pablo beman
i nipakua ta kudos a para dikam?
Bininyagen kam beman ta ngahen ni
Pablo?
14-16 Salamat, da éwan ta kam
bininyagen, monda éwan tu méképégkagi
a "Bininyagenék ni Pablo." Naala-
ala ko bale, i bininyagen ko sana
éy ti Krispo sakay ti Gayo, sakay de
Esteban a mététena. Pero éwanék
wade dén tu iba a bininyagen dikam.
17 Dahilan éwanék se pinaange ni
Cristo a magbinyag ta tolay, éng'wan
mégpahayagék ta Mahusay a Baheta.
Sakay i pégpahayag kua éy éwan ko-
man i matalinung a tolay. Dahilan
éng mégkagiék ta medisalad a kagi, éy
éwan mapospusan du péngipahayagen
ko i kahulugen na kamatayan ni
Cristo to kudos.

Ti Cristo I Te Kapangyarian

18 Pero du talaga a mapahamak, éy
idelan de tu nabaheta de to kudos. Ey
sikitam a meligtas, éy tukoy tam tu
kudos, a tanda ya na kapangyarian
na Diyos a méngiligtas dikitam.
19 Da nesulat dén ta kasulatan, a
sidaén na Diyos i isip du matalinung,
monda éwan tu kabuluhan i isip dia.
20 Kanya nadid, éy éwan dén tu kab-
uluhan du matalinung a tolay, da
nagpatunay dén i Diyos a mali-mali i
isip du matalinung.
21 Ey gemtén na Diyos i plano na a
matalinung, a éwan maari du tolay a
mapospusan de i Diyos ta katalinun-
gan de. Ey tu nipahayag me, éy kagi
de a luku-luku. Ey saya i mangiligtas
du méniwala.
22 Pero du Judeo, éy éwan side
méniwala éng éwan de pa meta i tanda
a makataka-taka. Sakay du Griego,
éwan side méniwala, da kontara ina to
inadal de.
23 Kanya éng ipahayag me a nag-
pakamatay ti Cristo to kudos para ta
tolay, éy méiyamut du Judeo. Sakay
du éwan Judeo, kagi de a luku-luku tu
nipahayag me.

24 Pero du pinili na Diyos a sakup
na, éy Judeo, éy ta éwan Judeo. Side i
méniwala a ti Cristo i te kapangyarian
a gébwat ta Diyos a méngiligtas ta tolay.
Siya i te isip a mahusay a gébwat ta
Diyos.
25 Kanya tu isip na Diyos éy mas
matalinung ta isip na tolay, sakay
tu kapangyarian na Diyos éy mas
mahigit pa ta kapangyarian na tolay.
26 Sikam a tétotop ko, isipén moy tu
kalagayan moy to péngpili dikam na
Diyos. Kétihék san dikam i matalinung. Kétihék san dikam i mataas.
Eng'wan mababa kam san a tolay.
27 Pero du pinili na Diyos a sakup
na, éy side ya du tolay a éwan matalinung, monda kédemét na oras, éy
masanike du matalinung a tolay.
28 Pinili na Diyos du mababa a tolay
a ngéngahinan de a medukés, monda
maging éwan tu pasa du mataas a
tolay.
29 Kanya éwan tu maari a magmalaki ta harap na Diyos.
30 Pero i Diyos éy pinékiagum na kitam ni Cristo Jesus. Siya i katalinungan tama. Tukoy tam i Diyos dahil ni
Jesus. Dahil ni Jesus éy ibilang kitam
na Diyos a éwan tu kasalanan; tolay
na kitam dén. Iligtas kitam na Diyos,
da minate ti Jesus to kudos.
31 Kanya te kagi ta kasulatan, a
"Diyan kam magmalaki, éng 'wan
Diyos i purién moya."

2

Tu Nitoldu Ni Pablo

1 Sikam a tétotop ko, to kéange ko
sina dikam, éy nipahayag ko dikam
i tungkul ta Diyos. Pero éwanék nagtoldu dikam ta medisalad a kagi.
2 I naisip kua éy éwanék tu iba a
itoldu dikam éng'wan ti Jesu Cristo a
nipako to kudos.
3 Kanya to kéange ko dikam, éy
nasanikeék dikam, a négantingék a
tahod.
4 Ewanék nagpahayag dikam ta
medisalad a kagi a koman i kagi na
matalinung; éng'wan nikagi ko ta kapangyarian na Espiritu na Diyos.
5 Kanya tu péniwala moy to kinagi
ko, éy éwan dahil ta kagi a medisalad, éng'wan kapangyarian na Diyos
i nagpatunaya dikam a tutuhanan tu
nitoldu ko.

Tu Plano Na Diyos

6 Pero itoldu ko be i medisalad a
kagi du méniwala ni Jesus ta mahusay.
Pero i éya a medisalad a pégtoldu ko,
éy éwan kona ta medisalad a pégtoldu
na te tungkulin a tolay. I pégtoldu dia,
éy malipas san ya.
7 Eng'wan, i pégtoldu kua éy medisalad a kagi a gébwat ta isip na Diyos,
a nelihim ta tolay. I éya a kagi éy
plano na Diyos a nihanda na a para ta
kahusayan tam. Ey nihanda na bagu
nilalang i mundua.
8 Pero du te tungkulin a tolay, éwan
de tukoy i éya a plano na Diyos. Eng
napospusan de maka, éy éwan de binuno tu Panginoon tam to kudos.
9 Pero nakagi dén ta kasulatan, a
"Nihanda dén na Diyos i kaluub na a
para du mégmahal diya. Pero éwan tu
naketa to plano a nihanda na; éwan
tu nakabati éng anya i nihanda na.
Ewan tu nakaisip to nihanda na."
10 Pero nadid éy pinaange se na
Diyos i Espiritu na a néngipaliwanag
dikitam to nihanda na a plano. Ey tu
Espiritu éy tukoy na i maski anya a
bagay. Maski i isip na Diyos, éy tukoy
na.
11 Mara, éwan tu makapospos ta isip
no iba a lélake. I mapospusan mo
sana éy tu sarili mo a isip. Ey kona
be sa i Espiritu na Diyos--siya san i
makapospos ta isip na Diyos.
12 Ey nadid, i tukoy tam éy éwan
gébwat ta ugali na tolay. Eng'wan,
pinaange dikitam na Diyos i Espiritu
na. Siya i mégpaliwanaga dikitam ta
memahal a plano na Diyos dikitam.
13 Kanya éwan kame mégtoldu ta
kagi a gébwat ta isip me san; éng'wan
i pégtoldu mia éy kagi a gébwat ta
Banal a Espiritu. Kona sa. Mégkagi
kame ta kagi na Espiritu na Diyos,

éng mégpaliwanag kame du tolay a pégiyanan na Espiritu.
14 I tolay a éwan pégiyanan na Espiritu na Diyos éy éwan de tanggapén i gébwat ta Espiritu na Diyos. Kagi de a luku-luku i gimet na Espiritu. Ewan de mépospusan i gimet na Espiritu, da éwan mégiyan dide.
15 Pero i tolay a pégiyanan na Banal a Espiritu, éy tukoy de i maski anya; tukoy de i katutuhanan éy ta éwan. Pero du éwan méniwala éy éwan de tukoy i ugali du tolay a pégiyanan na Espiritu.
16 Da éwan tu nakapospos ta isip na Panginoon. Ewan tu makapagtoldu diya. Pero sikitam éy tukoy tam i isip ni Cristo.

3

Utusan Kame San Na Diyos

1 Sikam a tétotop ko, to kébisita ko dikam, éy éwanék nakapagtoldu dikam a kona to gimet ko du tolay a pégiyanan na Banal a Espiritu. Da sikam, éy gégemtén moy pabi tu dati moy a ugali. Mara, mabulol kam pabi ta péniwala moy ni Cristo. Kanya medibo san a kagi tu nipagtoldu ko dikam.
2 Mara, inatdinan ta kam san ta gatas, da éwan moy pabi kaya i kanén a mekétog. Ey hanggan nadid éy éwan moy pabi kaya,
3 da sésundin moy pabi tu ugali moy a dati. Bagay néglébug kam, sakay négpanapanaghili kam, éy saya i katunayana a sundin moy pabi tu ugali moy a dati. Bakit ahigén moy du tolay a iba a éwan méniwala ta Diyos?
4 Bagay te mégmalaki dikam a sakup ni Pablo, o dikaya ni Apolos, éy saya i tandaa a umaheg kam pabi du tolay a éwan méniwala.
5 Bakit néglébug kam? Akala moy wade éng mataasék ni Apolos, o éng ti Apolos i mataas diyakén. Ewan moy beman tukoy a pareho kame a mababa? Utusan kame san na Diyos. Nipahayag me san dikam tu péniwala moy nadid. Basta éwan pareho tu niutus dikame na Diyos.
6 Mara, sakén i nagmula ta bukél; ti Apolos i nagdileg. Pero besa a sikame i nagpatubu ta kayo. Diyos san i nagpatubua.
7 Kanya éwan mahalaga tu mégmula; éwan be mahalaga tu mégdileg. Diyos san i mahalaga, da siya i mégpatubua ta kayo.
8 Tu mégmula, sakay tu mégdileg, éy pareho side a mababa. Gantian side na Diyos ayun ta tarabaho de.
9 Ey sikame ti Apolos, éy mégkaguman kame san a mégtarabaho ta Diyos ta uma na. Ey sikam i uma na Diyos. Mara, tu nimula me dikam, sakay tu dinileg me, éy éwan kayo, éng éwan tu Mahusay a Baheta.

Halimbawa sikam, éy bile kam dén na Diyos.
10 Ey sakén éy pinagkaluubenék na Diyos a tagapagbile ta bile na. Kanya nagimeték dén ta pundasiyon na bile. Nadid te iba a lélake a mégbile diya. Pero dapat mangilag du tolay a mégbile ta bile na Diyos.
11 Diyan side magimet ta iba a pundasiyon, da te pundasiyon dén ta bile na Diyos, a ti Jesu Cristo ngani dén. Ewan maari a magimet ta iba a pundasiyon.
12 Nadid, sari-sari a kasangkapan i gamitén de ta pégbile de ta pundasiyon. Te mégamit ta kasangkapan a mahalaga: gintu, pilak, sakay mahalaga a bito. Sakay te mégamit ta kasangkapan a mahuna: kayo, sakay kawayan, sakay kugun.
13 Kédemét na aldew na péghukum, éy mehayag i tarabaho na bawat esa a tolay na Diyos, éng mahusay, o éng mahuna. Da puhubaan na Diyos i tarabaho tam ta apoy.
14 Tu tinarabaho na bawat esa to pundasiyon, éng mabuhay ta apoy, éy atdinan siya na Diyos ta gantimpala na.
15 Pero éng matutod tu tinarabaho de, éy éwan side atdinan ta gantimpala de. Mara, koman side i tolay a lumuwas ta bile a métutod. Buhay side, pero natutod i étanan a ari-arian de.

16 Bakit! Ewan moy beman mépospusan a sikam i bile na Diyos?
Kanya mégiyan dikam i Espiritu na
Diyos,
17 a sikam i bile na a sarili. Ey
parusaan na Diyos i maski ti ésiya a
mangsida ta bile na. Ey sikam ngani
dén i bile na, da mégiyan dikam.
18 Diyan kam magkamali tu isip.
Eng te tolay sina dikam a isip de
a matalinung side ayun ta ugali ta
mundua, éy dapat a ibutan de i kona
sa a isip de. Maari éng maging
mahina side tu isip, monda maka-
pospos side ta ugali na Diyos. Nadid,
éng kona sa, éy matalinung side a
talaga.
19 Dahilan du tolay a matalinung ta
ugali ta mundua, éy pégngihitan side
na Diyos. Kona man sa, éy nesulat
dén ta kasulatan, a "Pékebuyuén na
Diyos tu isip du matalinung."
20 Sakay "Tukoy na Diyos a éwan tu
pasa i isip du matalinung."
21 Kanya, diyan moy ipagmalaki i
maski ti ésiya a tolay. Inatdinan kam
dén na Diyos ta étanan a kailangan
moy:
22 Sakén, sakay ti Apolos, sakay ti
Pedro i niatéd naa dikam a mang-
tulung dikam. I mundua, i buhay,
i kamatayan, sakay i panahun na-
did, sakay i panahun a dumemét, éy
sikam i amo de a étanan.
23 Pero sikam i sakup ni Cristo. Ey
ti Cristo éy sakup na Diyos.

4

Du Apostol Ni Cristo

1 Tandaan moy; sikame ti Apo-
los, éy utusan kame san na Diyos.
I tungkulin mia éy méngipahayag ta
Mahusay a Baheta, a nelihim to éya.
2 Nadid, i mahalaga a gimet na utu-
san, éy sumunud to amo na.
3 Ey anya sakén? Mahusayék a utu-
san, o éwan? Ewan ko tukoy, Ewanék
malungkut éng pintasanék moy,
4 da Panginoon san i bahala a
mégkagi éng sinunud ko siya, o
éng éwan. I isip kua, éy éwanék
tu kasalanan, pero makay te
kasalananék. Tukoy na Diyos.
5 Kanya sikam, éy diyanék moy pin-
tasan, da éwan pabi oras. Késoli na
Panginoon, éy siya i bahala a mag-
paliwanag ta lihim a gimet na tolay,
éng tama, o éng medukés. Siya i mag-
paliwanag ta hangad na tolay, a ganti
na dide ayun ta gimet de.
6 Tétotop ko, i nisulat ko a éye dikam
éy ginamit ko dén i ngahen me ti Apo-
los, monda éwan moy kaleksapan tu
nitoldu me dikam. Diyan moy ipag-
malaki tu esa, a idelan moy tu esa; da
pareho kame san ti Apolos.
7 Bakit! Diyos i nangatéda dikam ta
mahusay a gemtén moy.

Bakit mégmalaki kam? Naleksapan
moy wade a Diyos i nangatéd ta
buhay moy.

8 Mégmalaki kam bale a sikam san
i kampian na Diyos! Sikam bale san
i mayamana ta Diyos! Isip moy hari
kam bale dén ta banuwan na Diyos.
Pero sikame a apostol, éy ewan pabi.
Gustu ko maghari kam maka dén;
makay pakultaden moy kame be a
maghari.
9 Pero éwan be. Da sikame a apostol,
éy pinaghirap kame wade na Diyos
ta mas mahigit ta iba a tolay. Apién
kame na tolay. Kapareho kame na pi-
hesu a adene a bunon na pulis. Tolay
sakay anghel i maketaa ta hirap me.
10 Sikame éy luku-luku kame kan,
da méniwala kame ni Cristo. Pero
sikam éy mégmalaki kam a matalin-
ung kam ta péniwala moy. Sikame
éy mehina kame kan, pero sikam éy
mesibét i isip moya. Sikam éy purién
kam bale na tolay. Ey sikame, éy
apién de kame san.
11 Hanggan nadid éy mégtiis kame
ta alép, sakay eplék. Kulang i badu
mia. Ewan kame tu bile a sarili.
Sakay éng méglebut kame éy pasaki-
tan kame na tolay.
12 Mégtarabaho kame ta mahigpit ta
kanén me. Bagay dustaén kame du to-
lay, éy panalangin me san side. Bagay
lokuén de kame, éy tiisén me san.

13 Bagay upusén de kame, éy
mebait kame san dide. Hanggan
nadid, éy apién de kame a ibilang de
kame a mehupet.
14 I éye éy éwan ko nisulat a monda
masanike kam, éng'wan gustu ko éy
hatulan ta kam. Da sikam i bilang
anak ko a mahal ko.
15 Dahilan, maski te meaadu a
mégtoldu dikam ta tungkul ta péniwala
moy ni Cristo, éy sakén san i ama
moya. Da sakén i neditol a nagpa-
hayag dikam ta Mahusay a Baheta ni
Cristo.
16 I pékiohon kua dikam, éy umaheg
kam diyakén.
17 Kanya nadid, éy paangen ko dén
sina dikam ti Timoteo, monda siya
i magpaala-ala dikam to pégtoldu ko
ta bawat simbaan a angayan ko. Ti
Timoteo, éy siya i mahal ko a anak a
matapat ta péniwalaan tam.
18 Te sénganya wade sina dikam
a mégmalaki, da akala de wade éy
éwanék sina dikam bumisita.
19 Pero éwan. Eng kaluuben na
Diyos, éy umangeék sina ta sandali a
panahun. Ey nadid, kédemét ko sina,
éy puhubaan ko du mégmalaki sina,
éng talaga a te kapangyarian side a
gébwat ta Diyos.
20 Dahilan, éng sakup kam na Diyos
a talaga, éy éwan mahalaga tu kagi
moy, éng'wan tu gimet moy.
21 Anya i gustu moya? Parusaan
ta kam ta kédemét ko, o mebaiték
dikam? Eng éwan moy ibutan tu
kasalanan moy, éy parusaan ta kam
a talaga.

5

Parusa Ta Mégimet Ta Medukés

1 Nadid, te kaginék dikam. Naba-
heta ko dén a te méngibébi ta ina ta gu-
rupu moya, a nékiagum kan ta asawa
nama na. Bakit? Maski du éwan
mékidiyos, éy éwan side tu ugali a kona
sa.
2 Bakit mégmalaki kam, éng kona sa?
Dapat kam a masanike. I bilin kua
dikam, éy ibutan moy i lélake a éya ta
gurupu moy.
3 Sakén, maski adeyoék, éy isipén
ta kam. Ey naisip ko dén a kailan-
gan a parusaan moy i éya a lélake
ta kasalanan na. Saya i bilin kua a
gébwat ni Panginoon Jesus.
4 Kanya, éng magmiting kam, éy
tandaan moy i bilin ko a éye. Ey
aguman kam na Panginoon tam.
5 I bilin kua dikam, éy ibutan
moy i éya a lélake ta gurupu moy.
Ipadikép moy siya ni Satanas, monda
pasakitan na siya. Eng kona sa, éy
makay magsisi siya, monda meligtas
i kaliduwa na ta aldew na péghukum
na Diyos.
6 Bakit mégmalaki kam a mahusay
kam, pero pébayan moy i kona sa a te
kasalanan? Ataay! Ewan moy beman
tukoy, i tolay a te kasalanan éy koman
i te ladu a makaahes. Eng éwan moy
iadeyo tu te ladu, éy umahes tu ladu
na dikam.
7 Kanya ibutan moy i lélake a éya a
te kasalanan, monda mahusay kam
a gurupu, a éwan tu te kasalanan
dikam. Ey bilang éwan kam tu
kasalanan a talaga; da ti Cristo, éy
niatéd na i buhay na para dikitam.
Mara, siya i tupa a binuno du Judeo
to Piyesta na Ala-ala.
8 Kanya sikitam, dapat tam a
alélahanén tu nikate ni Jesus para
dikitam. Sakay ibutan tam tu
medukés dikitam, monda mahusay
tu péniwala tam, a matapat kitam.
9 Nadid, kinagi ko dikam to sulat ko
a esa, a diyan kam mékiagum ta tolay
a méngibébi éy ta méngilélake.
10 Pero du medukés a tolay a éwan
mékidiyos, éy besa a side i kinagi kua
dikam, da éwan kam makaiwas dide,
da kabébayan moy side.
11 Eng éwan, i kahulugen no kinagi
ko dikam, éy diyan kam mékiagum
du tolay a kagi de a méniwala side
ni Jesus, pero méngibébi side. Kanya
du top moy ta péniwala, éng medukés
side, mara éng te medémot, éng te
sumésamba ta diyos-diyosan, éng te
méngdusta, éng te méglasing, éng te
mégtako, éy diyan kam mékiagum

dide. Maski éng méngan kam, éy diyan kam mékidipon dide.

12-13 Da sakén éy éwanék tu katungkulan a magsumariya du éwan méniwala ni Jesus. Diyos i bahala dide. Pero du te kasalanan a kasakup na gurupu moy, éy dapat moy side a sumariyaén. Kona se i kagi ta kasulatan: "Paibutén moy ta gurupu moy tu medukés a tolay."

6

Eng Te Iabla Kam Ta Top Moy

1 Eng te esa dikam a magabla to kaguman na, éy bakit mégabla kam ta te tungkulin a tolay a éwan mékidiyos? Dapat du méniwala ni Jesus i magsumariya ta abla moy.

2 Bakit! Ewan moy beman tukoy a du tolay na Diyos i magsumariya du iba a tolay, ta kédemét na Diyos a maghukum? Nadid, éng sikam i magsumariya du éwan mékidiyos a tolay ta panahun a dumemét, éy bakit éwan kam maari nadid a magsumariya ta kétihék san a abla de?

3 Sakay pati, sumariyaén tam be du anghel na Diyos. Kanya maari kam nadid a magsumariya du kaguman moy sina a te abla.

4 Pero éng te mégabla sina dikam, éy bakit mégpasumariya kam du tolay a éwan méniwala ta Panginoon tam. Sakay pati éy éwan side sakup na simbaan moy?

5 Ewan kam beman mésanike dide? Bakit! Ewan beman tu esa dikam sina a maari a magsumariya, a magpayo du kaguman moy a magabla?

6 Ewan wade, da méngidimanda kam tu top moy ta péniwala. Sakay pati éy tolay a éwan mékidiyos i pégsumariyaén moya!

7 Eng iabla moy tu kaguman moy, éy saya i katunayana a nagkamali kam. Ewan beman maari a tiisén moy san dén tu méngapi dikam, sakay palipasén moy san tu méngdaya dikam?

8 Pero sikam, éwan wade sa kona i ugali moya, da sikam i méngapi du kaguman moy a méniwala, sakay méngdaya kam be dide!

9 Bakit! Ewan moy beman tukoy, a du medukés a tolay, éy éwan side tu kabahagi ta kaharian na Diyos? Diyan kam magkamali tu isip. Tu tolay a méngibébi, sakay du méngilélake, sakay du méniwala ta diyos-diyosan, sakay du méngagew ta te asawa, sakay du bakla,

10 sakay du mégtako, sakay du medémot, sakay du méglasing, sakay du méngdusta, sakay du méngdaya--du kona sa a tolay éy éwan side tu kabahagi ta kaharian na Diyos.

11 Kona sa i sénganya dikam to éya. Pero nadid éy nilinis kam dén na Diyos ta kasalanan moy. Sinakup na kam dén. Nibilang kam dén na Diyos a éwan kam tu kasalanan, dahil tu gimet ni Panginoon Jesu Cristo, sakay tu gimet na Espiritu na Diyos.

Purién Moy I Diyos Ta Bégi Moya

12 Nadid, makay te mégkagi sina, a "Maariék a mégimet ta maski anya, da nilinisék na dén to kasalanan ko." Pero éwan. Da tandaan moy, te gimet be a magpadukés dikam. Mara sakén, maariék a magimet ta maski anya, pero éwanék ipasakup ta madukés a ugali.

13 Mara, éwan ka tu kasalanan éng méngan ka, da gustu na tiyan mo i kanén. Pero te panahun be a pahintuén na Diyos i péngan na tolay. Nadid, makay isip mo éwan ka be tu kasalanan éng méngibébi ka, o dikaya méngilélake, da siya be ya i gustu na bégi mo. Pero éwan! Kasalanan ya! I bégi mo éy éwan para ta péngibébi, éng 'wan para ta Panginoon. Ey sinakup dén na Panginoon i bégi tama.

14 I Diyos, éy binuhay na a huway ti Panginoon Jesus. Ey kona kitam be sa, a pabuhayén na be i bégi tama, dahil ta kapangyarian na.

15 Ewan moy beman tukoy i bégi tama éy sakup dén ni Cristo? Ey nadid, éng kona sa, éy éwan kam maari a mékiagum ta medukés a bébe. Medukés ina a tahod!

16 Ewan moy beman tukoy i méngibébi éy maging isesa side tu bégi. Da kagi na Diyos éy “Maging isesa side.”
17 Pero éng mékiagum kam ta Panginoon éy maging isesa kam tu isip.
18 Kanya diyan kam méngibébi éy ta méngilélake. I iba a kasalanan éy éwan na paduksén i bégi na tolay. Pero tu méngibébi, éy paduksén na i bégi na a sarili.
19 Bakit! Ewan moy tukoy a i bégi moy éy bile na Banal a Espiritu? Mégiyan siya dikam. Saya i kaluub na Diyos dikam. I bégi moy éy éwan moy koo, éng'wan koo na Diyos,
20 da binugtong na kam ta dikél a halaga. Kanya purién moy i Diyos ta bégi moya.

7

Tu Pégpakelagip Tungkul Ta Péngasawa

1 Nadid, saye i sengbet kua dikam tungkul to nipakelagip moy diyakén to sulat moy: Eng éwan mangasawa i lélake, éy mahusay ya a ugali.
2 Pero dapat mangasawa i bawat lélake, monda maiwasan de i péngibébi. Dapat be a mangasawa i bawat bébe, monda maiwasan de be i péngilélake.
3 Sakay dapat tupadén na lélake i tungkulin na to asawa na. Sakay kona be sa tu bébe. Diyan moy idelan tu asawa moy, éng mékidudug dikam.
4 Dahilan tu lélake, siya i te kapangyarian ta bégi na asawa na. Ey kona be sa tu bébe, éy te kapangyarian be siya ta bégi na asawa na. I bégi mo, éy koo dén na asawa mo.
5 Kanya diyan moy idelan i asawa moy. Maari a éwan kam magdudug éng nagkasunduan moy a manalangin kam. Pero sandali san. Kétapos moy, éy magdudug kam man dén. Makay éwan kam makatiis, a tulos kam a toksoén ni Satanas.
6 Nadid, saya i sengbet kua dikam to nipakelagip moy. Ewan kam tu kailangan a mangasawa; pero éng gustu moy éy maari be.
7 I gustu ko makaa éy kaparehoék moy a éwan tu asawa. Pero éwan paripareho i kaluub na Diyos dikitam.
8 Ey saye i bilin kua dikam a éwan tu asawa, sakay sikam a bilo: éng umaheg kam diyakén a éwan kam mangasawa, éy mahusay.
9 Pero éng éwan kam makatiis, éy maari kam a mangasawa. Maigi pa i te asawa kesira ta magkasala.
10 Nadid, saye i utus kua dikam a te asawa dén. Ey gébwat ta Diyos i kagi ko a éye: Diyan humiwalay i bébe ta asawa na.
11 Pero éng humiwalay tu bébe, éy diyan siya mangasawa a huway. O dikaya makipagkasundu san siya to asawa na. Sakay diyan hiwalayan na lélake tu asawa na.
12-13 Nadid, sikam a te asawa a éwan méniwala ta Panginoon tam, éy te bilinék be dikam. Pero éwan ye utus na Diyos; éng 'wan gébwat san diyakén: Eng te asawa ka a éwan méniwala, pero gustu na pabi a mékiagum diko, éy diyan mo siya hiwalayan.
14 Dahilan tu éwan méniwala éy sakupén siya na Diyos dahil to péniwala no asawa na. Eng éwan sa kona, éy éwan sakup na Diyos du anak moy. Pero sakup side na Diyos a talaga.
15 Pero tu asawa mo a éwan méniwala, éng gustu na a humiwalay, éy pabayan mo siya a humiwalay. Pakultaden moy i kona sa, da gustu na Diyos éy mebait kitam san ta iba a tolay.
16 Bakit isip mo a meligtas tu asawa mo éng umagum san diko? Ewan mo tukoy, éng meligtas siya, éng éwan. Kanya éng pumilit siya a mékihiwalay, éy diyan mo siya sésawayén.

Diyan Moy Baguén I Kalagayan Moy

17 Nadid, saye i utus kua ta bawat simbaan a angayan ko: Dapat sugsugén na bawat esa dikam i nipagkaluub dikam na Panginoon to nipangsakup na dikam.
18 Mara, éng Judeo ka to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan

mo ibutan tu pagkajudeo mo. Eng éwan ka Judeo to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan ka maging Judeo. Diyan ka ipébugit a kona du Judeo.

19 Da éwan mahalaga ta Diyos i lahi mua, éng Judeo ka, o éng éwan ka Judeo. Eng'wan i mahalaga a gimet moy éy sundin moy i utus na Diyos.

20 Kanya diyan moy baguén i dati a lagay moy to nipangsakup dikam na Diyos.

21 Mara, éng utusan ka san to nipangsakup diko na Diyos, éy diyan mo iwasan tu pagkautusan mo. Pero éng maketa ka ta kalayaan mo, éy maari be.

22 Da tandaan moy, tu utusan, éng ipasakup siya ta Panginoon, éy ibilang siya na Panginoon a malaya dén. Sakay tu malaya a tolay, éy siya i maging utusan ni Cristo.

23 Binugtong kam dén na Diyos ta dikél a halaga. Kanya diyan kam magpasakup ta iba a tolay.

24 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, éy diyan moy pilitén a baguén tu dati a kalagayan moy to nipangsakup dikam na Diyos.

Tungkul Du Ewan Tu Asawa

25 Nadid, tungkul man dén du éwan tu asawa, éy éwanék tu utus a gébwat ta Panginoon. Pero maari kam a umasa ta kagi ko a sarili, da agumanék na Panginoon tam.

26 Nadid, dahil ta mahigpit a hirap moy, éy naisip ko a maigi pa a diyan mangasawa du éwan tu asawa.

27 Ey sikam a lélake a te asawa dén, éy diyan moy side hiwalayan. Pero éng éwan kam pabi tu asawa, éy diyan kam mangasawa.

28 Pero éng mangasawa kam, éy éwan kam tu kasalanan. Pero du mangasawa, éy magdanas side ta hirap. Ey gustu ko maiwasan moy i mehirap a buhay.

29 A tétotop ko, kanya ibilin ko dikam i kona se, éy dahil éy adene dén i katapusan. Kanya sapul nadid, sikam a lélake a te asawa, éy diyan kam maabala du asawa moy.

30 Sakay diyan kam maabala ta kalagayan moy. Mara éng te hirap kam, éng masaya kam,

31 éng te meadu kam a kasangkapan, éng mégnigosiyo kam, éy diyan moy side kéabalaan ta péniwala moy ni Jesus, da adene dén i katapusan na mundua.

32 I gustu kua éy éwan kam tu katagigen a mangabala dikam. Mara tu lélake a éwan tu asawa, éy isipén na san i gimet na Panginoon, éng anya i kasayaan na diya.

33-34 Sakay du madiket, éy isipén de be san i gimet na Panginoon. Gustu de tupadén de i kaluuben na Diyos dide. Pero du te asawa, éy isipén de i kalagayan de, éng anya i kasayaan no asawa de. Du te asawa dén, éy mégsalawahan side, da gustu de a aguman de i Diyos. Pero gustu de be a aguman du asawa de.

35 Kanya i nisulat ko a éye, éy monda aguman ta kam. Ewan ta kam gipusén a mangasawa. Basta i gustu ko sana, éy gemtén moy i mahusay, monda éwan tu maabala dikam ta péniwala moy ta Panginoon.

36 Nadid, tungkul ta magkatipan a nagkasunduan de dén a éwan magagum. Eng gustu no lélake a tahod a magagum side to katipan na, mara éng mahigpit i pagkagustu na diya, éy maari. Dapat side a magasawa. Ewan ya kasalanan.

37 Pero éng naisip no lélake a éwan siya mangasawa, mara éng matiis na a éwan umadene to katipan na, sakay éwan tu magpilit diya, éy maari be. Diyan siya mangasawa.

38 Kanya tu mangasawa to katipan na, éy mahusay ya. Sakay tu éwan mangasawa, éy lalo a mahusay.

39 Nadid tu bébe, éy kailangan siya a mékiagum to asawa na habang buhay tu asawa na. Pero éng mate tu lakay na, éy maari siya a mamakét. Basta tu pakét na éy dapat be a méniwala ni Jesus.

40 Pero lalo a mahusay tu bilo éng éwan mamakét. Saya i isip kua. Ey

méniwalaék a sé' be ya i kaluuben na Espiritu na Diyos.

8

Tungkul Ta Niatang De

1 Nadid, ipaliwanag ko dikam i tungkul ta pilas a niatang de ta diyos-diyosan, éng maari tam a kanén, o éng éwan.

Nadid, tukoy ko a sikitam a méniwala éy sikitam i makapospos ta mahusay a gimet. Pero mangilag kam--makay ipagmalaki moy i napospusan moy. Maigi pa éy mahalén moy i iba a tolay kesira ta magmalaki kam dide. Saya i kahusayan de.

2 Eng te magmalaki ta napospusan na, éy saya i katunayana a kulang pabi i napospusan na.

3 Pero tukoy na Diyos i mangmahal diya, a saya i sakupén naa.

4 Nadid, tungkul to pilas a niatang ta diyos-diyosan, tukoy tam a éwan tu pasa i diyos-diyosan. Ewan tu iba a diyos éng éwan i Diyos ta langet.

5 Te kalakalase a talaga a espiritu ta langet sakay ta luta, a péniwalaan du iba a tolay.

6 Pero sikitam, i péniwala tama éy isesa san i Diyos. Siya éy Tama tam a naglalang ta mundua. Siya i asaan tama. Isesa san i Panginoon tam. Ey siya éy ti Jesu-Cristo. Siya be san i asaan tam. Pinaglalang siya na Diyos ta mundua.

7 Nadid, maski napospusan tam dén i éya, du iba a kaguman tam éy éwan de pabi natukoy. Te séngasénganya ta gurupu moy a sinumamba ta diyos-diyosan to éya. Kanya isip de a te kasalanan side éng kanén de i pilas a niatang ta diyos-diyosan.

8 Pero éwan, da éwan mégingél i Diyos éng kanén moy i pilas a niatang. Ewan importante ta Diyos éng kanén moy, o éng éwan.

9 Pero entan moy. Maski maari kam a méngan ta pilas a éya, éng kanén moy, éy mangilag kam. Makay mangatéd ya ta kasalanan du kaguman moy a mehina pabi tu péniwala.

10 Mara, tu tolay a mehina pabi tu péniwala, éy tukoy na a mékapospos ka dén. Nadid, éng meta na ka a méngan ta pilas a niatang to diyos-diyosan, makay kagi na a maari be siya a méngan, da éwan bawal diko.

11 Ey nadid, éng tulos na a kanén, éy makay magsisi siya a magsisi, da akala na a te kasalanan siya. Nadid, makay ipebut mo diya tu péniwala na ni Jesus, a tulos mapahamak siya. Diyan mo dén, da siya i top mo ta péniwala, a nagpakamatay ti Cristo diya.

12 Eng kona sa, éy te kasalanan kam ni Cristo, da niatéd moy i nipagkasala no top moy a mehina pabi tu péniwala.

13 Kanya sakén, éng te pilas a mangatéd ta ipagkasala no top ko, éy éwan ko kanén, hanggan.

9

Maari I Apostol a Ipagastos

1 Mara sakén, éy inutusanék ni Jesus a maging apostol. Ewanék tu kailangan a sumunud ta iba a tolay, da naketaék ta Panginoon Jesus! Sikam i bunga na tarabaho ko ta Panginoon.

2 Maski te iba a mégidel ta pagkaapostol ko, éy tukoy moy dén a apostolék, da sikam i mégpatunaya a apostolék a talaga.

3 Saya i sengbet kua du mégsiyasat diyakén, a kagi de a éwanék apostol ni Jesus.

4 Nadid, éng apostol kame ti Bernabe, éy bakit kagi de a éwan kame maari a ipagastos dikam ta kailangan me?

5 Mara sakén, éwanék beman maari a mangasawa, éng gustu ko maka, monda te asawaék be a kumuyog diyakén ta péglebut me? Du iba a apostol, sakay du top ni Jesus, sakay ti Pedro, éy kékuyugén de du asawa de. Ey sikame éy éwan kame bale maari?

6 Bakit sikame bale san ti Bernabe i te kailangan a mégtarabaho ta gastos me, Pero du iba a mégtoldu dikam éy éwan!

7 Mara tu sundalu, éy gastosan siya
na gubiyerno. Tu mégmula éy mak-
inabang siya ta bunga na. Sakay
tu mégpastor ta tupa, éy makinabang
siya ta gatas de. Pero sikame éy éwan
kame tu suweldu ta pégtoldu me.
8 Ey éwan san sakén i mégkagi a
dapat magastos kam ta mégtarabaho
dikam, da nesulat be dén ta kautusan
9 ni Moises, a "Diyan mo busalan tu
baka a ipagpaégik mo." Ey anya, isip
moy baka san i alélahanén na Diyos?
10 Ewan, sikitam i alélahanén na.
Dahil dikitam éy nesulat ina, da du to-
lay a mégaradu éy umasa side a mak-
inabang side éng oras dén a magapas.
Ey kona be sa du mégégik, a umasa be
side.
11 Ey nadid, éng nimula me dikam
i kagi na Diyos, éy bakit éwan kame
maari a umasa dikam, a gastosan
moy kame?
12 Du iba a mégtoldu, éng maari side
a ipagastos dikam, éy lalo dén sikame.
Pero maski maari kame éy éwan
kame mégaged dikam, éng'wan tiisén
me san i hirap me. Makay idelan du
tolay i Mahusay a Baheta ni Cristo,
éng meta de kame a magaged.
13 Mara du mégtarabaho ta Templo,
éy alapén de tu kanén de ta éya. Te
pékinabang side ta niatéd du tolay ta
éya.
14 Ey kona be sa i niutusa na Diyos
éy du mégpahayag ta Mahusay a Ba-
heta, éy dapat gastusan side du tolay
a mégbate to kagi de.
15 Pero sakén, maski maariék a
pagastos dikam, éy éwanék nagaged
dikam. Sakay éwan ko kanya nisu-
lat ye dikam éy monda magagedék
dikam. Ewan! Maski mateék éy
éwanék magpagastos dikam; monda
maariék a mégmalaki a éwanék na-
gaged dikam.
16 Pero, éwanék magmalaki a nag-
pahayagék ta Mahusay a Baheta.
Ewan. Da saya i niutus na Panginoon
diyakén. Hus, magkamitéк ta hirap
éng éwanék mégpahayag ta éya.
17 Mara, i tungkulin ko a éye a
mégpahayag, éng ginimet ko san, éy
maariék a ipagastos. Pero éwan, da
tupadén ko san tu niutus diyakén na
Diyos.
18 Nadid, éng éwanék tu upa, éy anya
i gantimpala kua? I panggantim-
palaan sana diyakén éy tu pégpahayag
ko ta tolay a éwanék tu bayad. Maski
maariék a ipagastos, éy inidelan ko.
19 Nadid, maski éwanék tu kailan-
gan a sumunud ta tolay, éy
sumunudék dide. Naging utusanék
de, monda makaakitéк ta lalo a
meadu a ipasakup ni Jesus.
20 Bagay kaguman ko du Judeo, éy
ahigén ko i ugali de, monda tangga-
panék de éng akitén ko side. Maski
éwanék sakup ta utus na Judeo, éy
ipasakupék be, monda maakit ko
side.
21 Bagay kaguman ko du éwan
Judeo a tolay, éy ahigén ko be i ugali
dia. Side, éy éwan side sakup ta utus
na Judeo. Kanya éng kaguman ko
side, éy éwanék be ipasakup ta utus
na Judeo. (Pero sundin ko pa i utus
ni Cristo.) Ahigén ko side, monda
méniwala side éng akitén ko side.
22 Bagay kaguman ko du tolay a
mehina pabi tu péniwala, éy ahigén
ko be side, monda tanggapénék de
be, monda patibayén ko i péniwala
de. Maski anya a kalase na to-
lay, éy ahigén ko side a mebaitéк
dide, monda éy tanggapén de maka i
pégtoldu kua, a tulos meligtas side.
23 Ginimet ko i étanan a éya, alang-
alang ta Mahusay a Baheta. Sakay
gemtén ko be monda te kabahagiék ta
gantimpala na Diyos.
24 Mara ta rombaan, meadu i magi-
nan, pero tu manalo san i makaalap
ta gantimpala. Ey nadid sikam a
méniwala ni Cristo, pumilit kam be
a magtarabaho para ta Panginoon,
monda atdinan na kam ta gantim-
pala moy.
25 Mara du magkontes, éy pil-
itén de i bégi dia a mégparaktis a
mégparaktis, monda makaalap side
maka ta gantimpala de a maseplot
san a maibut. Pero sikitam, éy
pumilit kitam ta péniwala tam, monda

makaalap kitam ta gantimpala tam a
éwan maibut.
26 Kanya sakén, éy pilitén ko a tu-
padén i tungkulin ko a niutus diyakén
na Panginoon. Mara, deretso i ginan
ko. Mesipagék a mékilaban ta kontes.
27 Pahirapan ko i bégi kua, a pilitén
ko a éwanék magkasala. Mégantengék
maski nagpahayagék ni Jesus, makay
éwanék atdinan na Diyos ta gantim-
pala ko, éng maabalaék ta péniwala ko.

10

Baheta Tungkul Ta Diyos-diyosan

1 Sikam a tétotop ko, gustu ko a
alélahanén moy tu nanyari du apo-
apo tam to araw, to nikuyog de ni
Moises to melawa a ilang a lugar.
To péglebut de, éy nalduman side no
kuném a nangigiya dide. Inuma-
habes side ta Medideg a Diget.
2 Mara, koman side i nabinyagen to
kuném sakay to diget, da nagpasakup
side ni Moises.
3 Sakay néngan side a étanan to
kanén a gébwat ta Diyos.
4 Sakay ininom de a étanan tu di-
nom a pinabukal na Diyos to bito. I
éya a bito, éy halimbawa ni Cristo, éy
siya éy kinumuyog dide to péglebut
de.
5 Pero maski kona sa, éy mégingél
i Diyos ta meadu dide, a tu-
los pinarusaan na side hanggan
minekalat dén tu bangkay de ta éya
a ilang.
6 Nadid, i éya a nanyari du Judeo to
ilang a lugar, éy himala ya dikitam,
monda éwan tam gemtén i medukés, a
kona to ginamet de.
7 Diyan kam sumésamba ta diyos-
diyosan a kona ta sénganya dide. Ne-
sulat dén a nagkasayaan kan side, a
nagsayaw to diyos-diyosan.
8 Sakay diyan kitam méngibébi
a kona ta sénganya dide. Kanya
pinabuno na Diyos i éduwapulu éy ta
étélo a libu ta esa a aldew.
9 Sakay diyan moy puhubaan i
Panginoon, da éwan na pabayan i
kasalanan moy. Side éy pinuhubaan
de i Diyos, éy pinabuno na i meadu
dide ta ulag.
10 Diyan kam méglekramo a kona
ta sénganya dide. Kanya tu anghel
a mégbébuno, éy binunu na du na-
glekramo.
11 Nadid, i éya a nanyari du apo-apo
tam éy monda tandaan du iba. Sakay
nesulat dén para dikitam, monda ma-
tolduan kitam, a diyan tam ahigén tu
kasalanan de. Da adene dén nadid i
katapusan.
12 Makay isip moy éwan kam
magimet ta medukés. Mangilag kam;
makay magkasala kam.
13 Ewan pabi tu pagsubuk a dinu-
memét dikam a éwan nadanasan na
iba a tolay. Pero matapat i Diyos,
éwan na pakultaden a masubukan
kam ta higit pa ta kaya moy. Eng'wan,
kédemét na pagsubuk dikam éy pat-
ibayén na i isip moy, monda matiis
moy.
14 Nadid, a kakaguman ko, diyan
kam méniwala ta diyos-diyosan.
15 Sikam éy te isip kam. Kanya
isipén moy i kagi ko a éye.
16 Bagay mapisan kitam a umaheg
to katapusan a péngapon na Pangi-
noon, éy magpasalamat kitam to
inumén tam a alak; sakay ta péginom
tam, éy mégebahagi tam to dige ni
Cristo. Sakay tu tinapay a pisad-
pisadén tam a kanén tam, éy saya i
mégebahagi tam be to bégi ni Cristo.
17 Nadid, esa momon tu tinapay.
Ey sikitam, maski meadu kitam, éy
maging isesa kitam be dén a bégi, da
bahabahagién tam a kanén tam i esa
a momon a tinapay.
18 Entan moy tu ugali du Judeo.
Eng kanén de i pilas a niatang dén
to pégatangan éy mékipagesa side to
mégatang.
19 Nadid, anya i gustu a kagin no
kinagi ko a éya? Anya, kinagi ko a
te buhay tu diyos-diyosan, o te kabu-
luhan tu niatang de ta diyos-diyosan?
20 Ewan! I gustu kua a kagin, éy
bagay mégatang du tolay ta diyos-
diyosan, i péngihayinan dia éy éwan ta
Diyos, éng'wan ta dimonyo! Diyan

kam mékidipon dide. Sala ko a mékiagum kam ta dimonyo.
21 Ewan maari a mékidipon kam ta péngapon na Panginoon sakay tulos kam be a mékidipon ta péghayinan de ta dimonyo.
22 Ataay, isip moy beman éwan mégingél i Diyos du mégkona sa? O siguru isip moy mesibét kam diya, a éwan tu maanya dikam?
23 Nadid, makay te mégkagi a maari kitam kan a magimet ta maski anya. Pero éwan. Da te gimet be a mégpadukés dikitam. Tutuhanan ya a maari kitam a magimet ta maski anya, pero bakit magimet kam ta éwan makatulung ta tolay?
24 Diyan moy isipén tu sarili moy, éng'wan i sarili na iba.
25 Maari a méngan kam ta maski anya a pilas a iyébugtong de ta palengke. Kanén moy san; pero diyan moy pakelagip éng gébwat ta pégatangan, monda éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
26 Dahilan i mundu, sakay i étanan a édse ta mundu éy koo na Diyos. Kanya éwan bawal a kanén tam.
27 Nadid, mara te tolay a éwan méniwala, éng pékanén de kam, éy kanén moy san i maski anya a ihayin de dikam. Diyan moy ipakelagip éng gébwat ta pégatangan, monda éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
28-29 Pero éng te mégkagi dikam, a "Gébwat ina ta pégatangan ta diyos-diyosan," éy diyan moy kékanén. Alang-alang to négkagi dikam éy diyan moy kanén; makay matageg siya a te kasalanan kam.

Makay kagi moy, a "Maski métageg i iba a tolay a te kasalanan kitam, éy kanén tam san, da éwan be bawal."
30 O makay kagi moy, a "Bakit sawayén de kitam ta kanén tam, éng nipagpasalamat tam be dén ta Diyos?"
31 I sengbet ko man déna ta éya, éy gemtén moy san i mahusay, monda purién na tolay i Diyos. Maski méngan kam, maski méginom kam, éy gemtén moy i pangpurian de ta Diyos.
32 Diyan kam pégsapulan na kasalanan na iba a tolay, maski Judeo, maski éwan Judeo, maski du top moy ta péniwala.
33 Mara sakén, mékisuyuék ta étanan a tolay. Pero éwanék kanya mékisuyu dide éy monda agumanék de. Eng'wan, alang-alang dide, monda meligtas side.

11

Tungkul Ta Pégalibunbun Eng Manalangin

1 Ey sikam, ahigénék moy, a kona ta péngaheg ko ni Cristo.
2 Nadid, sakén éy masayaék dikam, da maala-alaék moy, sakay sésundin moy i étanan a nitoldu ko dikam.
3 Pero gustu ko a mapospusan moy a ti Cristo i te sakup ta bawat lélake; i lélake éy te sakup ta asawa na; i Diyos éy te sakup ni Cristo.
4 Kanya tu lélake, éng manalangin, o mégtoldu ta kagi na Diyos a te alibunbun tu ulo, éy éwan siya tu galang ni Cristo.
5 Sakay tu bébe, éng manalangin siya, o mégtoldu ta kagi na Diyos a éwan tu alibunbun, éy makasanisanike be ya. Koman i pinokpukan a bébe.
6 Eng mégidel tu bébe a mégalibunbun éy dapat pa siya ipapukpok. Pero kasanisanike i bébe a apehit tu buk. Kanya dapat i bébe a magalibunbun.
7 Pero tu lélake, éy éwan maari a mégalibunbun, da te kapangyarian i lélake a kona ta Diyos. Pero tu bébe, éy sumunud siya ta lélake.
8 Dahilan tu neditol a lélake to araw éy éwan gébwat to bébe. Eng'wan, tu bébe i négébwat to lélake.
9 Sakay éwan be nilalang i lélake para ta bébe, éng'wan nilalang i bébe alang-alang ta lélake.
10 Kanya dapat mégalibunbun i bébe, da saya i tandaa a sakup siya na asawa na. Saya i patunay naa du anghel, a gumalang siya ta asawa na.

11 Pero kaluuben na Diyos, éy
umasa i bébe ta lélake, sakay umasa
i lélake ta bébe.
12 Da gébwat tu bébe to lélake to
araw. Pero nadid éy nienak na bébe i
lélake. Sakay gébwat ta Diyos i étanan.
13 Anya i isip moya? Maari tu bébe
a manalangin a éwan mégalibunbun?
Ewan!
14 Dahilan i ugali tam éy medukés
tu lélake a mégpaatakdug ta buk na.
15 Pero memahal tu bébe a
mégpaatakdug ta buk na, da saya i
mégealibunbun naa.
16 Nadid, éng te mékipagpasuway ta
éye, i makagi ko sana, éy éwan kame
tu iba a ugali. Ey sé' be ya i ugalia du
tolay a méniwala ta Diyos ta iba-iba a
simbaan.

Tu Katapusan a Péngapon Na Panginoon

17 Nadid, te hatulék man dén dikam
a iba. Pégkagian ta kam, dahilan éng
mégpisan kam éy éwan mahusay tu
pégmiting moy, éng éwan medukés.
18 Dahilan éy nabaheta ko a bagay
magmiting kam éy éwan kam négkaisa
tu isip. Eng'wan, magurugurupu
kam kan. Katutuhanan siguru ya.
19 Kailangan wade dikam a magu-
rugurupu kam, monda mapospusan
moy éng ti ésiya dikam i matapat.
20 Bagay mégmiting kam éy kagi
moy a ahigén moy tu katapusan a
péngapon na Panginoon. Pero iba i
péngan moy.
21 Dahilan i bawat esa dikam éy
medémot a méngan ta bilon na. Ewan
moy diponén du kaguman moy a ku-
lang tu kanén. Sakay te sénganya
dikam a méglango.
22 Bakit! Eng kanén san i isipén
moya, éy méngan kam pa ta bile moy.
Bakit apién moy du kakaguman moy
ta simbaan, a pakasanikién moy du
éwan tu kanén? Anya, purién ta kam
ta éya? Ewan!

Tungkul Ta Péngaheg To Katapusan

a Péngapon No Panginoon
23 Saye i kagi na Panginoon a ihatul
ko man dén dikam. Ti Panginoon
Jesus, to kélép a nipéngitokyon diya, éy
inalap na pa tu tinapay, sakay
24 nagpasalamat, sakay pinuseng-
puseng na, sakay kinagi na, a "Saye
i bégi kua a meatéd a para dikam.
Ahigén moy ye monda maala-alaék
moy."
25 Ey kona be sa i ginamet na,
ubus de a néngan éy inalap na tu
alak, sakay kinagi na, a "I alakae, éy
saye i tanda na bigu a pangako na
Diyos, a katunayan na digi ko. Bagay
uminum kam ta éye," kagi na, "éy
maala-alaék moy."
26 Nadid, bagay ahigén moy i éya,
a méngan kam ta tinapay sakay umi-
nom kam ta alak, éy saya i pékaala-
ala moy to nikate no Panginoon tam.
Ahigén moy i éya a péngapon na hang-
gan ta késoli na se a huway.

27 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko,
maski ti ésiya a umaheg ta éya a
péngapon na Panginoon a éwan mata-
pat, éy medukés. Mara éng kanén moy
tu tinapay, o inumén moy tu alak, a
éwan kam matapat, éy te kasalanan
kam, da éwan moy iyégalang tu bégi na
Panginoon, éy ta dige na.
28 Kanya isipén pa na bawat esa
dikam i sarili na, éng tama, bagu moy
kanén tu tinapay, sakay inumén tu
alak.
29 Dahilan, éng mékiagum kam du
umaheg ta péngapon na Panginoon,
sakay éwan moy alélahanén tu bégi
na Panginoon, tu kinan moy i man-
gatéda dikam ta parusa moy.
30 Saya i dahilana na pégladu na
meadu dikam, sakay te sénganya
dikam a minate dén.
31 Kanya isipén moy pa, éng te
kasalanan kam se, o éng éwan, monda
éwan kam parusaan na Diyos.
32 Ey parusaan kitam ngani na
Diyos, monda matolduan kitam,
monda éwan kitam mahukum ta
péghukum na du iba a tolay.
33 Kanya nadid, sikam a tétotop
ko, bagay négpisan kam a méngan éy
diyan kam meditol du kaguman moy.
Sabay kam san.

34 Eng éwan kam makatiis ta alép,
éy méngan kam pa ta bile moy bagu
kam négpisan. Makay parusaan kam
na Diyos éng éwan tama tu péngaheg
moy to péngapon na Panginoon. Ey
tungkul ta iba a bagay, éy hatulan ta
kam kédemét ko sina.

12

I Kaluub Na Banal a Espiritu

1 Nadid, tungkul du kaluub a
gébwat ta Banal a Espiritu, éy ipali-
wanag ko dikam. Gustu ko a mapos-
pusan moy tungkul ta éye.
2 To éya, bagu kam naniwala ni
Jesus, éy naniwala kam pa ta diyos-
diyosan, a éwan be buhay. Side ya i
nangatéda ta kamalian moy.
3 Pero nadid éy gustu ko a ma-
pospusan moy éng gébwat ta Espiritu
na Diyos i kagi du tolay a mégtoldu.
Saye i pangpuhuba moya dide: Eng
kagi na maski ti ésiya, a "Isumpa
ko ti Jesus," éy besa a Espiritu na
Diyos i mégpakagia diya. Sakay éng te
mégkagi, a "Ti Jesus i Panginoon," éy
siya i tinulungan na Banal a Espiritu.
4 Nadid, iba-iba i kaluuba dikitam.
Pero isesa san i nipagkaluuba diki-
tam a Espiritu na Diyos.
5 Iba-iba i serbisiyu tam. Pero is-
esa san a Panginoon i pagserbisiyuan
tam.
6 Iba-iba i tungkulin tam a
gemtén. Pero isesa san a Diyos i
néngipagkaluub dikitam ta tungkulin
tam.
7 Nipagkaluub na Espiritu ta bawat
esa dikitam i sarili tam a tungkulin,
monda magserbisiyu kitam ta kak-
aguman tam.
8 Kanya tu iba éy pinagkalu-
uben na Espiritu ta tungkulin na a
mégpaliwanag ta mahusay ta kagi na
Diyos. Sakay tu iba éy pinagkaluuben
na Espiritu a makapospos sakay
mégtoldu ta kagi na Diyos.
9 Tu iba man dén éy pinagkaluuben
na Espiritu a dikél i péniwala na ta
Diyos. Du iba pa éy te kapangyarian
a mégpahusay ta te ladu.
10 Du iba éy kaya de a mégimet
ta kataka-taka. Ey du iba man dén
éy kaya de a mégpahayag ta kagi na
Diyos. I iba man dén i makapospos
éng ahe i gébwat na gimet na tolay,
éng gébwat ta Espiritu na Diyos, o
éng gébwat ta medukés a espiritu. Te
iba a méképégkagi ta iba-iba a kagi.
Sakay te iba man dén a mégpaliwanag
ta kahulugen na iba-iba a kagi.
11 I étanan a éya a tungkulin
éy gébwat ta Espiritu na Diyos.
Ipagkaluub na ta bawat esa dikitam i
iba-iba a pégserbisiyu, ayun ta gustu
na, monda magserbisiyu kitam ta
kakaguman tam.

Esa a Bégi a Meadu a Kasangkapan

12 Mara ti Cristo éy esa a bégi a
meadu a kasangkapan. Isesa san a
bégi, pero iba-iba i kasangkapan na.
13 Ey sikitam i kasangkapan na
bégi na, da sikitam éy iba-iba kitam-
-te Judeo, te éwan Judeo, te mehirap
sakay te malaya dikitam. Pero nag-
ing isesa kitam a bégi to nipangsakup
dikitam na Espiritu, da bininyagen
kitam ta Espiritu. Ey nadid éy édse
dikitam a étanan i isesa a Espiritu na
Diyos.
14 Halimbawa, sikam a étanan éy
esa kam san a bégi. Nadid, i esa a bégi
na tolay éy meadu a kasangkapan.
15 Mara éng kagi no tikéd, a
"Ewanék kamét, kanya éwanék kagu-
man na bégi." Pero kaguman siya no
bégi, da kasangkapan na.
16 Mara éng kagi no talinga,
a "Ewanék mata, kanya éwanék
kaguman na bégi," éy mali be, da
kasangkapan be siya no bégi.
17 Eng purus a mata i bégi, éy
pakodyan na a makabati? O éng pu-
rus a talinga i bégi, éy pakodyan na a
makaahob?
18 Pero inayus na Diyos i kasangka-
pan na bégi, ayun ta gustu na.
19 Mara éng isesa san i kasangka-
pan na bégi, éy éwan ina bégi!
20 Pero i tutuhanana éy meadu a
kasangkapan, pero isesa san a bégi.

21 Kanya éwan maari a mégkagi tu
mata to kamét, a "Ewan ta ka kailan-
gan." Ewan be maari a mégkagi tu ulo
to tikéd, a "Ewan ta ka kailangan."
22 Dahilan tu kasangkapan na bégi
a mehina éy kailangan be.
23 Sakay du parti na bégi a kagi de a
éwan importante, éy alagaan tam side
ta mahusay a tahod. Sakay du parti
na bégi tam a éwan mahusay a entan,
éy taklében tam ta badu.
24 Pero du iba a parti na bégi tam éy
éwan tu kailangan ta badu.

Inayus na Diyos i bégi ta mahusay,
monda alagaan tam ta lalo a
mahusay du kasangkapan na a
mehina,
25 monda maging isesa a isip i iba-
iba a kasangkapan na bégi, monda
négkasuyuan side ta mahusay.
26 Eng masakitan i esa a parti na
bégi, éy masakitan i étanan na bégi.
Eng napuri i esa a parti na bégi éy
masaya i étanan na bégi.

27 Nadid, i kahulugina na éya, éy
sikam i bégi ni Cristo. I bawat esa
dikam éy kasangkapan kam na bégi
na.
28 Ey inayus na Diyos du tolay
na. Nipagkaluub na ta bawat esa
dide i tungkulin de. Purumeru a
kaluub éy te apostol; ikaduwa éy te
mégpahayag ta kagi na Diyos; ikatélo
éy te mégtoldu. Sakay te makagimet
ta kataka-taka; te mégpahusay ta te
ladu; te tumétulung ta te kailangan; te
tolay a bihasa a mamahala; sakay te
méképégkagi ta iba-iba a kagi.
29 Iba-iba i tungkulin tam a ser-
bisiyu. Ewan kitam pariparehо--
te apostol dikitam; te mégpahayag ta
kagi na Diyos; te mégtoldu; te mak-
agimet ta kataka-taka.
30 Te maari a mégpahusay ta te
ladu; te méképégkagi ta iba-iba a kagi.
Sakay te mégpaliwanag ta kahulugen
na iba-iba a kagi.
31 Kanya pumilit kam a atdinan na
Diyos du mahalaga a kaluub na.

Ey nadid, éy ipaliwanag ko dikam i
ugali a mahusay ta étanan.

13

I Tunay A Pégmahal

1 Mara, éng méképégkagiék ta iba-
iba a kagi, maski méképégkagiék ta
koman i anghel, éng éwan ko mahal i
kapareho ko, éy éwan ya tu pasa. Ko-
man san i ténog a éwan tu kahulugen
na kagi ko, éng kona sa.
2 Mara éng te kapangyarianék a
mégpahayag ta kagi na Diyos, sakay
matalinungék, sakay mépospusan ko
i meadu a lihim, éy éwan ya tu pasa
éng éwan ko mahalén tu kapareho ko.
Maski dikél i péniwala ko, a hanggan
mapaagton ko i buked ta panalangin
ko, éng éwan ko mahalén i tolay, éy
éwanék tu pasa.
3 Mara éng iatéd ko ta pobre i étanan
a ari-arian ko, sakay itaya ko i buhay
ko hanggan matututdék, éng éwan ko
mahal i tolay, éy éwan tu kabuluhan
i gimet ko.
4 Tu mégmahal ta tolay éy mag-
pasensiya ta tolay, sakay mebait siya.
Ewan siya ménaghili. Ewan siya
mégpalalo.
5 Ewan siya mégmalaki. Ewan siya
malakiin. Ewan siya méiyamut. Ewan
siya méghinanakit.
6 Ewan siya masaya ta medukés a
gimet, éng 'wan i kasayaan na éy tu
mahusay a gimet.
7 Tu mégmahal ta tolay, éy tiisén na i
hirap na, sakay magkatiwala siya ta
iba a tolay, sakay umasa siya dide.
Sakay matiyaga siya.
8 Du iba-iba a kaluub na Diyos diki-
tam éy dumemét i panahun a mali-
pas side. Mara i tungkulin moy a
mégpahayag, sakay tu pégkagi moy ta
iba-iba a kagi, sakay tu katalinungan
moy, éy malipas ya. Pero tu pégmahal
moy éy éwan maibut, hanggan.
9 Dahilan i katalinungan tam
sakay tu pégpahayag tam, éy mediyo
mahusay san.
10 Pero kédemét na oras a mahusay
dén i étanan, éy éwan dén tu kailangan
tu tungkulin tam a mediyo mahusay;
kanya malipas.

11 To éya pa a kéanak ko, éy négkagiék
ta koman i anak, te isipék ta koman
i anak, sakay nangatuwiranék ta ko-
man i anak. Pero nadid, da te idadék
dén, éy inibutan ko dén tu pagkaanak
ko.
12 Ey kona sa i pékapospos tam ta
Diyos. Koman tam i meeta i larawan
na ta salaming a mediklém. Pero
dumemét i oras a meta tam siya a
mismo. Nadid i pékapospos ko éy ko-
man i anak, pero kédemét na oras,
éy mapospusan ko ta mahusay, a ka-
pareho na pékapospos diyakén nadid
na Diyos.
13 Kanya nadid, éy te étélo a kailan-
gan tam a manatili: i péniwala tam ta
Diyos; sakay i pégasa tam diya, sakay
i pégmahal tam ta kapareho tam. Ey
nadid i pinakamahalaga diden ya éy
tu pégmahal tam.

14

Tungkul Man Dén Ta Kaluub Na Espiritu

1 Nadid, éng kona sa, éy pumilit
kam a magmahal ta kapareho moy a
tolay. Sakay pilitén moy be a atdinan
kam na Diyos du kaluub na; lalo dén
tu pégpahayag ta kagi na Diyos.
2 Dahilan tu mégkagi ta iba a kagi
éy éwan tolay i pégkagian na, éng'wan
Diyos, da éwan tu makapospos to kagi
na. Mégkagi siya ta lihim a kagi ta
tulung na Espiritu.
3 Pero tu méngipahayag ta kagi na
Diyos, éy tolay i pégkagian na, monda
hatulan na side, a aguman na side.
4 Tu mégkagi ta iba-iba a kagi, éy
tulungan na san tu sarili na, pero tu
mégpahayag ta kagi na Diyos, éy tulun-
gan na du kaguman na ta simbaan.
5 Nadid, gustu ko maka a
méképégkagi kam a étanan ta iba-iba
a kagi. Pero i lalo a gustu ko, éy
makapagpahayag kam ta kagi na
Diyos. Mas mahalaga i magpahayag
kesira ta mégkékagién ta iba-iba a
kagi. Pero maigi be i iba-iba a
kagi, éng te magpaliwanag maka ta
kahulugen na, monda makatulung
du tolay ta simbaan.
6 Mara sakén, anya i pékinabang
moy diyakén éng iba-iba san a kagi
i kékagin ko dikam? Ewan! Pero
pakinabanganék moy éng ipahayag
ko dikam tu nipaliwanag diyakén na
Diyos.
7 Mara i pégtogtogen, mara tu tur-
otot, éng éwan tama i ténog na, éy
pakodyan a mapospusan na tolay éng
anya i togtog na?
8 Mara tu tambuli na sundalu, éng
tambulién no sundalu ta mali, éy ti
ésiya i makahanda ta panglaban?
9 Ey kona be sa dikam éng iba-
iba san a kagi i kékagin moya. Ey
pakodyan a mapospusan na tolay i
kahulugen na kékagin moya. Sayang
tu kagi moy.
10 Talaga ngani a meadu a
kalakalase a kagi ta mundua. Ey te
kahulugen side a étanan.
11 Pero éng éwan ko mépospusan i
kagi a kékagin no kaguman ko, éy
éwan kame magkaentendian.
12 Kanya nadid, da gustu moy du
kaluub na Espiritu, éy pilitén moy
du mahalaga a kaluub na, monda
makatulung kam du kakaguman
moy ta simbaan.
13 Dahil ta éya, i méképégkagi ta iba-
iba a kagi, éy kailangan ipanalangin
de a atdinan be side ta kaluub a mag-
paliwanag ta éya.
14 Eng manalanginék ta iba a kagi,
éy Espiritu i mégpakagia diyakén, pero
éwan ko tukoy i kahulugen no kagi ko.
15 Nadid, éng kona sa, éy anya i
mahusay a gimet ko? Manalanginék
ta iba-iba a kagi, sakay manalanginék
be ta sarili ko a kagi. Magkantaék ta
iba-iba a kagi, sakay magkantaék be
ta sarili ko a kagi.
16 Eng magpasalamat kam ta Diyos
ta iba-iba a kagi, du kakaguman moy
a makabati dikam, éy éwan side maari
a umo to kagi moy, da éwan de tukoy i
kahulugen na.
17 Maski memahal tu pégpasalamat
moy ta iba a kagi, éy éwan ya makat-

ulung du kaguman moy, da éwan
de mapospusan i kahulugen no kagi
moy.
18 Sakén, éy mégpasalamaték ta
Diyos, da mégkagiék ta iba-iba a kagi
ta higit pa dikam a étanan.
19 Pero éng mékiagumék du kakagu-
man ko ta pégmiting, éy gustu ko a
mégkagi ta maski sandali san a kagi
a makapagtoldu dide, kesira ta libu-
libu a kagi a éwan be tu makapospos.
20 A tétotop ko, diyan kam mégisip
ta koman i isip na anak. Koman kam
i anak a éwan tu malay ta medukés
a gimet. Pero mégisip kam be ta
mahusay.
21 Kona se i kagi ta kasulatan,
a pinaange se na Diyos i tolay a
dayuan, a monda pégkagian de du to-
lay na ta iba-iba a kagi, pero éwan de
bébaten.
22 Kanya napospusan tam i kagi a
iba-iba a gébwat ta Diyos, éy tanda ya
a para du éwan méniwala. Sakay tu
pégpahayag ta kagi na Diyos, éy tanda
ya para du méniwala.
23 Nadid, éng mégpisan kam, sakay
mégpégkagi kam ta iba-iba a kagi;
éng dumemét ta ina i tolay a éwan
méniwala, a makabati dikam, éy éwan
de beman kagin a luku-luku kam?
24 Pero éng mégkagi kam a étanan ta
kagi na Diyos, sakay dumémét dikam
i tolay a éwan méniwala, éy maala-ala
na i kasalanan na, a magsisi siya.
25 Tu kasalanan na a lihim, éy
mehayag dén, a tulos siya a sumamba
ta Diyos, a kagi na, a "Talaga a édse
dikam i Diyos."

Diyan Méligalig Eng Magmiting

26 Anya i gustu ko a kagin? Bagay
négpisan kam ta pégmiting, éy maigi
pa éy te mégkanta, sakay te mégtoldu,
sakay te mégbaheta ta kaluuben na
Diyos, sakay te mégkagi ta iba-iba a
kagi, sakay te esa be a mégpaliwanag
du kagi a iba-iba. Gemtén moy i
makatulung du kakaguman moy.
27 Eng te mégkagi ta iba-iba a kagi,
éy dapat éduwa san, o dikaya étélo, a
méglelewas side. Sakay dapat be a te
magpaliwanag to kagi de.
28 Pero éng éwan tu magpaliwanag
to kagi de, éy diyan side tumétulos.
Dapat te ginék san side ta miting.
Manalangin san side ta lihim.
29 Eduwa o étélo dikam i magpa-
hayag ta kagi na Diyos. Sakay sikam
a iba, éy isipén moy tu kagi de, éng
tama.
30 Sakay éng te esa dikam ta miting
moy a makabati ta pégpaliwanag diya
na Diyos, éy humintu san tu mégkagi,
monda lewasan na tu mégpaliwanag.
31 Kona sa, malelewas kam a étanan
a magpahayag ta kagi na Diyos,
monda matutu i étanan, a patibayén
de i isip dia.
32 Dahilan du pinamihasa na Diyos
a magpahayag ta kagi na, éy dapat
humintu side a mégkagi, éng te esa a
gustu a mégkagi.
33 Da éwan gustu na Diyos a mali-
galig du tolay na éng magmiting, éng
'wan matahimik kitam.

Nadid, maski ta ahe a simbaan,
34 du bébe éy kailangan matahimik
side ta pégmiting moy. Bawal side a
mégkagi, da saya i utus ta kasulatan
na Judeo, a kailangan a sumunud i
bébe.
35 Du bébe, éng te gustu side a ma-
pospusan, éy magpakelagip side ta
asawa de kédemét de ta bile. Dahilan
éy makasanisanike tu bébe a mégkagi
ta simbaan.
36 Bakit éwan kam méniwala ta éya?
Sikam wade beman i kégébwatan na
Mahusay a Baheta! Sikam bale san i
makapospusa ta éya!
37 Eng isip na maski ti ésiya dikam
a i tungkulin na éy mégpahayag, éy
dapat na dén a napospusan a i sulat
ko a éye, éy utus na Diyos. Mara, i
tolay a pégiyanan na Banal a Espiritu,
éy tukoy de dén a gébwat ta Diyos i
utus ko a éye.
38 Tu éwan méniwala ta éye, éy diyan
moy siya alintanaén.

39 Sikam a tétotop ko, dahil ta éya, éy
pilitén moy a magpahayag ta kagi na

Diyos. Sakay diyan moy ipagbawal tu
pégkagi ta iba-iba a kagi.
40 Basta diyan kam méligalig ta
pégmiting moy, monda maayus.

15

To Kébuhay Ni Cristo a Huway

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éy
ipaala-ala ko dikam i Mahusay a
Baheta a nipahayag ko dén dikam.
Tinanggap moy ya, a saya i péniwalaan
moya nadid.
2 Saya i méngiligtasa dikam, éng
éwan moy kaleksapan i éya a nitoldu
ko. Pero éng éwan tunay tu péniwala
moy, éy éwan tu pasa.
3 Dahilan éy nipahayag ko dén
dikam i mahalaga a baheta a dinu-
memét diyakén, a minate ti Cristo
dahil ta kasalanan tam.
4 Sakay nielbéng siya, sakay
nabuhay siya a huway to ikatélo a
aldew. Saya i nipangtupad na to
kinagi to kasulatan.
5 Sakay tulos pinumeta siya ni Pe-
dro, sakay du labindalawa a alagad
na.
6 Sakay pinumeta be siya du tolay
a mahigit a lima a datos a napisan,
a méniwala side diya. Pate dén nadid
i sénganya dide, pero meadu pabi i
buhay dide.
7 Kétapos na éya, éy pinumeta be
siya ni Santiago, sakay du étanan a
apostol.
8 Nadid, i ménegipo a pinetaan na éy
sakén. Komanék i mehina a apostol,
9 da sakén i mababaa ta étanan a
apostol. Sakén i éwan maari a du-
lawén a apostol, da pinahirapan ko to
éya du tolay a méniwala ni Jesus.
10 Pero nadid, dahil ta kaluuben
na Diyos diyakén, éy naging apos-
tolék. Ewan sayang tu nipagkaluub
na diyakén, da mesipagék ta mahigit
pa du dati a apostol. Pero éwan ta
sarili ko san i kesipag kua, éng'wan tu
tulung na Diyos diyakén.
11 Kanya maski sakén i magpa-
hayag, maski du iba a apostol, éy
pareho san i péngitoldu mia. Ey saya
i péniwalaan moya.

Tu Katunayan a Mabuhay Kitam a Huway

12 Nadid, i itoldu mia éy nabuhay
a huway ti Cristo. Pero bakit kékagin
na sénganya dikam a éwan mabuhay i
pate a tolay a huway?
13 Eng tahod a éwan mabuhay i
pate a huway, éy éwan be nabuhay ti
Cristo.
14 Nadid, éng éwan bale nabuhay ti
Cristo a huway, éy éwan tu pasa tu
pégpahayag me, sakay éwan be tu pasa
tu kéasa moy diya.
15 Eng kona bale sa, éy kakabulyan
san i pégpahayag mia, da iyétoldu me
a binuhay na Diyos ti Cristo. Pero
kakabulyan ya, éng talaga a éwan
mabuhay i pate a huway.
16 Eng éwan mabuhay i pate a to-
lay a huway, éy éwan be nabuhay ti
Cristo.
17 Pero éng éwan nabuhay ti Cristo,
éy éwan bale pabi naibut dikitam i
kasalanan tam, sakay éwan be tu pasa
tu kéasa tam diya.
18 Eng kona bale sa, du tolay a nani-
wala ni Cristo a minate dén, éy napa-
hamak bale san i kaliduwa de.
19 Eng paasaén kitam san ni Cristo
éy kakakagbi kitam a tahod, kesira ta
iba a tolay.

20 Pero éwan! Da talaga a nabuhay
dén ti Cristo a huway. Saya i katu-
nayana a mabuhay be a huway du
étanan a pate a méniwala diya.
21 Mara, mate nadid i tolay dahil to
gimet ni Adan to araw. Ey kona be sa,
mabuhay nadid a huway i tolay dahil
to gimet ni Cristo.
22 Mate i étanan a tolay da lahi side
ni Adan. Ey kona be sa, éy mabuhay
a huway i étanan a tolay a sakup ni
Cristo.
23 Pero te iba-iba a panahun
a mabuhay i tolay. Tu neditol
a nabuhay a huway éy ti Cristo.
Sumunud éy buhayén na du sakup
na ta késoli na ta munduae.
24 Sumunud ta éya éy dumemét i
katapusan. Ta éya a oras, éy madaig
ni Cristo du étanan a hari sakay du iba

pa a te kapangyarian. Sakay iatéd na
Nama na a Diyos a maghari ta étanan.
25 Dahilan éy maghari ti Cristo a
hanggan éwan na madaig du étanan
a kalaban na, a tulos na mapasuku
side.
26 I ménegipo a kalaban na a pa-
sukuén na éy tu kamatayan. Sapul ta
éya éy éwan dén mate i tolay.
27 I Diyos éy mapasuku na ni Cristo
i étanan a bagay. Kanya sakupén ni
Cristo i étanan. Pero éwan na sakupén i
Diyos, da Diyos i bahala a magpasuku
ta étanan.
28 Nadid, bagay masakupan dén
ni Cristo i étanan, éy tulos ipasakup
Nama na a Diyos. Sakay tulos
maghari i Diyos ta étanan.

29 Nadid, éng éwan mabuhay i pate
a huway, éy bakit ipabinyag i tolay
alang-alang du tolay a minate?
30 Ey bakit sikame, éy palagi kame
a metaya tu buhay a mégpahayag ta
Mahusay a Baheta, éng éwan katu-
tuhanan.
31 A tétotop ko, katutuhanan a
itaya ko i buhay ko aldew-aldew.
Mégkagiék ta éya, da masayaék dikam,
alang-alang ni Cristo Jesus a Pangi-
noon tam.
32 Eng éwan mabuhay i pate,
éy anya i pékinabang kua to
nipékipagsuway ko du metapang a
kalbug ko ta Epeso? Eng éwan
mabuhay i pate a huway, éy maigi
pa éy sundin tam san i péginom éy ta
péngan, da kédemét na oros, éy mate
kitam san.
33 Diyan kam magkamali tu isip.
Eng mékiagum kam ta medukés a to-
lay, éy ahigén moy side a talaga.
34 Baguén moy tu isip moy a mali,
a ibutan moy tu kasalanan moy. Te
sénganya dikam a éwan de tukoy i
Diyos. Ewan kam beman masanike?

I Idsura Na Bégi Tam Ta Huway a Kébuhay

35 Makay te magpakelagip diyakén,
a "Pakodyan a buhayén i pate a
huway? Anya i idsura na bégi dia?"
36 Isipén moy! Mara tu bukél, éwan
magtubu éng éwan moy pa imula ta
luta.
37 Mara tu imula moy a pahay, éy
éwan pabi tu tubu, éng 'wan bukél
pabi.
38 Pero patubuén na Diyos a kona ta
gustu na. I bawat esa a kalase a bukél,
éy iba-iba i tubu dia bagay tumubu
dén.
39 Ey kona be sa i idsura na hayup,
a éwan paripareho. Iba a idsura i
tolay. Iba be a idsura i hayup; iba be a
idsura i manok: sakay iba be a idsura
i ikan.
40 Te sari-sari a bégi ta langet, sakay
te sari-sari be a bégi ta lutaa. Du édsa
ta langet éy iba i kamahal de. Du édse
ta lutaa, éy iba be i kamahal de.
41 Iba i demlag na bilag; iba be i
demlag na bulan; sakay iba be i dem-
lag na bawat biton.
42 Nadid, kona be sa du pate a
mabuhay a huway, I bégi a ielbéng
éy mahunot. Pero i bégi a buhayén a
huway éy mabuhay a éwan tu katapu-
san.
43 I bégi a ielbéng éy medukés, a
éwan tu kaya. Pero éng buhayén tu
bégi éy memahal a mesibét.
44 I bégi a ielbéng éy para ta luta;
pero i bégi a buhayén a huway éy para
ta langet. Te bégi a para ta luta, sakay
te bégi be a para ta langet.
45 Kona se i kagi ta kasulatan: Tu
neditol a amo na tolay éy ti Adan. Ey
inatdinan siya na Diyos ta buhay na.
Ey nadid tu ménegipo a amo tam éy
ti Cristo. Siya i Espiritu a méngatéd
dikitam ta huway a buhay.
46 I meditol a bégi tam éy para ta
luta. Pero i bégi tam a buhayén a
huway, éy para ta langet.
47 Tu neditol a lélake a ti Adan, éy
gébwat ta luta, da nilalang siya ta
alikabuk. Pero ti Cristo éy gébwat ta
langet.
48 Ey nadid i tolay, éy te bégi side a
koman i bégi ni Adan, a para ta luta
san. Pero du tolay a sakup na Diyos,
éy te bégi side ta kapareho ni Cristo, a
para ta langet.

49 Mara nadid i bégi tama éy meubet ni Adan. Pero kédemét na oras, éy meubet kitam ta bégi ni Cristo.

50 Saye i gustu ko a kagin, a tétotop ko: tu bégi a ginamet ta pilas sakay ta dige éy éwan makaabut ta kaharian na Diyos, da para ta luta san. Tu bégi a para ta luta éy éwan mabuhay a éwan tu katapusan.

51 Entan moy. Ikagi ko dikam i lihim a kagi: Ewan mate i étanan dikitam. Pero mabagu kitam a étanan.

52 Ey bigla ya a manyari ta sandali. Koman i bakség na esa a kisép na mata. Kasabay na kéténog na tambuli ta katapusan a aldew. Ta kéténog na tambuli, éy mabuhay du minate a huway. Sakay sikitam a mabuhay pabi, éy mabagu kitam a étanan.

53 Dahilan i bégi tama a mate, éy baguén na Diyos, monda éwan mate, a hanggan.

54 Bagay mabagu dén i bégi tam a para ta luta, éy te bégi kitam a para ta langet. Bagay manyari ya, éy matupad dén tu kagi to kasulatan, a "Nanalo dén i Diyos, a éwan dén mate i tolay."

55 Ewan kitam dén méganteng a mate. Nadaig dén i kamatayan.

56 Kanya mate i tolay éy dahil to kasalanan de. Sakay i katunayana a te kasalanan kitam éy tu utus na Diyos a éwan tam sinunud.

57 Pero nadid, magpasalamat kitam ta Diyos, da atdinan na kitam ta panalo tam ta kamatayan, dahil ta gimet na Panginoon tam a Jesu Cristo.

58 A tétotop ko, dahil ta éya éy patibayén moy i isip moya, a diyan kam masugpu ta péniwala moy. Magsipag kam ta gimet moy ta Panginoon, a isipén moy a éwan masayang i gimet moy a para diya.

16

Tu Abuluy Para Du Tétotop Tam

1 Nadid, tungkul ta abuluy tam du tétotop tam ta Hudea a te hirap. Gemtén moy be tu nibilin ko du iba a simbaan ta Galasia.

2 Tuwing simba, i bawat esa dikam, éy dapat ibukod moy i sénganya to mineta moy, a iimbak moy, monda éwanék tu kailangan a magaged dikam ta abuluy moy ta kédemét ko.

3 Ey nadid, kédemét ko sina, éy péglakadén ko ta Jerusalem i maski ti ésiya a gustu moy, a magtugén ta abuluy moy dide. Sakay manulaték be ta simbaan ta Jerusalem, monda tukoy de a sakén i nagutusa du pinaange moy sa.

4 Sakay éng maglakadék be ta Jerusalem, éy kuyugén ko dén du paangen moy sa.

Tu Gayak Ni Pablo

5 Nadid, éy umangeék pa ta Masedonia. Kéhektat ko sa, éy tulos ko sina dikam.

6 Makay maleék sina dikam. Makay mégiyanék sina a esa a amiyan, monda pagayakanék moy éng maglakadék ta iba a lugar.

7 Idelék a sumibel san sina; éng 'wan, gustu ko a matagal sina dikam, éng pakultadenék na Panginoon.

8 Pero édseék pabi nadid ta Epesoae, hanggan éwan malipas i Piyesta na Pentekos.

9 Da maski te meaduék a kakontara ta éye, éy te meadu be se a gustu a mégbati ta pégtoldu ko.

10 Eng dumemét sina ti Timoteo, éy tanggapén moy siya ta mahusay, da mégtarabaho be siya ta Diyos, a kona diyakén.

11 Diyan moy siya apién. Maigi pa, éy péglakadén moy siya ta mahusay, monda makasoli se siya diyakén, da sakén éy uhayén ko siya sakay du kakaguman na.

12 Sakay tu top tam a Apolos, éy pinékiohonan ko siya a kuyugén na du iba a top tam ta péngbisita de dikam. Pero éwan pabi maari a makaange sina dikam. Bumisita siya dikam, bagay te panahun siya.

Katapusan A Kagi

13 Mangilag kam, a patibayén moy i
isip moya ta péniwala tam. Diyan kam
méganteng.
14 I mahalaga a gemtén moy éy ma-
halén moy i kapareho moy.
15 Nadid, a tétotop ko, éy te bilinék
pa dikam a esa: Tukoy moy dén de
Esteban a mététena, a side i neditol a
méniwala ta Akaya. Palagi side nadid
a mégtulung du tolay na Diyos.
16 I pékiohon kua dikam, éy pasakup
kam ta kona sa a tolay. Pasakup kam
du étanan a mégtulung du méniwala ta
Diyos.
17 Masayaék, da dinumemét dén se
de Esteban, sakay ti Portuna, sakay ti
Akay. Maski éwan kam se, éy side i
katulung ko.
18 Pinatibay de dén i isip kua, sakay
ta isip moya. Igalang moy i kona sa a
tolay.
19 Du tolay ta bawat simbaan ta
Asia éy mékikumusta side dikam. De
Akila éy ti Priska, sakay du tolay a
mégsimba ta bile de, éy mékikumusta
be side dikam, da top moy be side ta
péniwala.
20 Sakay mékikumusta dikam du iba
a top tam ta éye. Sikam éy négbatian
kam ta mahusay.
21 Sakén éy ti Pablo. Sakén a mismo
i nagsulata ta éye.
22 Maski ti ésiya éng éwan na
gustu i Panginoon tam--isumpa siya!
Dumemét ka maka agad, Panginoon!
23 Kagbian kam maka na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo.
24 Mahal ta kam a étanan, dahil ni
Cristo Jesus. Ewan dén, Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni
Cristo Jesus ayun ta kaluuben na
Diyos, sakay ti Timoteo a top tam.
Saye i sulat mia du sakup na simbaan
ta Korinto sakay du étanan a tolay na
Diyos a édse ta Akaya.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de
kam maka ta biyaya sakay ta kapaya-
paan.

Pégpasalamat Ni Pablo

3 Purién tam i Diyos, a Ama no
Panginoon tam a Jesu Cristo. Diyos i
mangagbi ta tolay. Siya i mégpatibay
ta isip na tolay.
4 Siya i mangtulunga dikitam ta
kahirapan tam, monda makatulung
kitam be du iba a te hirap. Maari
me a tulungan du te hirap, dahil ta
péngtulung dikitam na Diyos.
5 Eng dikél i hirap tam a kona to
hirap ni Cristo to araw, éy dikél be i
péngtulung na dikitam.
6 Ey sikame éy naghirap kame,
monda tulungan me kam, a tulos
meligtas kam. Kanya tinulungan
kame na Diyos, éy monda tulungan
me kam be. Patibayén me i isip
moya, monda makapagtiis kam éng
madanasan moy be i hirap a kona ta
nagdanasan me.
7 Umasa kame dikam ta mahusay.
Tukoy me, éng madanasan moy i hi-
rap a kona dikame, éy te kabahagi
kam be dikame ta tulung na Diyos.
8 A tétotop ko, ibaheta me dikam i
kahirapan me a dinanas me ta Asia.
Dikél a tahod i hirap me ta éya, hang-
gan talaga kame a mate.
9 Akala me éy dinumemét dén i oras
me a mate. Pero nanyari ya monda
éwan kame umasa ta sarili me, éng
éwan ta Diyos. Siya i mégpabuhaya ta
pate a huway.
10 Inagaw na kame to tiyak a ikate
me. Ey umasa kame diya, a agawén
na kame a huway.
11 Sakay sikam, éy aguman moy
kame be ta panalangin moy. Eng
meadu i méngipanalangin dikame, éy
pansingén na Diyos i panalangin dia,
a tulos aguman na kame. Eng kona
sa, éy meadu be i magpasalamat ta
Diyos ta gimet na dikame.

Nabagu Tu Gayak Ni Pablo

12 Saye i kasayaan mia. Tukoy me
dén a mahusay dén i ugali mia. Ey lalo
dén dikam. Matapat kame. I ugali
mia éy éwan kona ta ugali na tolay, éng
'wan gébwat ta tulung na Diyos.
13-14 Ewan kame manulat dikam ta
éwan moy maari a mapospusan. Ey
nadid, éng mapospusan moy i kala-
hati san, éy umasaék a mapospusan
moy i étanan. Eng kona sa, éy purién
moy kame, sakay purién me kam be
ta aldew a késoli na Panginoon Jesus.
15-16 Nadid, da inumasaék dikam,
éy naisip ko éy talagaék pa dikam a
bumisita, baguék tumulos ta Masedo-
nia. Ey nadid éy talagaék maka be a
sumibel dikam to késoli ko a gébwat ta
Masedonia, monda patulusénék moy
ta penduwa; sakay péglakadénék moy
maka be ta Hudea.
17 Ey nadid, da éwanék nakatulos,
éy makay kagi moy a mégsalawahanék.
Pero éwan. Diyan moy kékagin a
mégbagu-bagu i gayak ko, a kona du
iba a tolay a éwan matapat.
18 Maari kam a magkatiwala ta kagi
ko. Ewanék mégbulibuli. Matapat i
Diyos, sakay matapat be i kagi ko.
19 Sikame ti Silbano sakay ti Tim-
oteo, éy nagpahayag kame dikam ta
anak na Diyos, a ti Jesu Cristo. Ey
éwan tu kakabulyan dia. Palagi siya a
matapat.
20 Ti Jesu Cristo i méngtupada ta
étanan a pangako na Diyos. Dahil
diya, éy méniwala kitam ta pangako
na Diyos. Saya i péngpuri tama ta
Diyos.

21 Diyos i nagpatibaya dikitam ni
Cristo. Sakay pati éy pinili na kitam, a
inatdinan na kitam ta tungkulin tam.
22 Tinandaan na kitam a sikitam i
koo na, a inatdinan na kitam ta Espir-
itu. Saya i katunayana a tupadén na i
pangako na dikitam.
23 Sistigu ko i Diyos a éwanék
mégbulibuli. Kanya éwanék sina
dikam bumisita ta Korinto, éy sala
ko a paginglan ta kam ta kasalanan
moy.
24 Ewan ko gustu a laluan ta kam
ta péniwala, da matibay dén i péniwala
moy. Eng'wan, gustu me a tumulung
dikam monda masaya kam.

2

1 Kanya naisip ko dén a éwanék
pabi bumisita dikam a huway na-
did, monda éwan ta kam man dén
palungkutén.
2 Dahilan, éng atdinan ta kam ta
ikalungkut moy, éy éwanék moy wade
dén maari a pasayaén.
3 Kanya nanulaték dikam to
sulat ko a esa, monda éwanék
moy palungkutén éng dumemétek
sina. Da sikam i dapat a mag-
pasaya diyakén. Da méniwalaék a i
kahusayan ko éy kahusayan moy be.
4 To pénulat ko dikam to su-
lat a esa, éy nalungkuték dikam.
Nakasangisangeték a makay éwan
moy tanggapén tu nihatul ko
dikam. Ey éwanék nanulat dikam
a pakasaniken ta kam; éng 'wan,
monda mapospusan moy a mahal ta
kam a tahod.

Pégpasensiya Ta Te Kasalanan

5 Nadid, tu kaguman moy sina a
te kasalanan to éya, éy éwan san
sakén i inatdinan na ta kalungkutan,
da pinakasanike na be i senganya
dikam.
6 Pero nadid éy hustu dén tu ni-
pangparusa moy diya.
7 Pagpasensiyaan moy siya nadid,
a tulungan moy siya, monda éwan
masiyadu i kalungkutan na.
8 Kanya i pékiohon kua dikam na-
did, éy ipeta moy diya i pégmahal moy
diya.
9 Kanya nisulat ko dikam tu sulat
ko a esa, éy monda puhubaan ta kam,
éng sumésunud kam diyakén tungkul
ta éya a lélake a te kasalanan.
10 Pero nadid, éng patawadén moy
siya to kasalanan na, éy patawadén
ko be. Ey tukoy ni Cristo a pinatawad
ko dén siya nadid, alang-alang dikam.
11 Maigi éy patawadén tam siya,
monda éwan kitam matalo ni Satanas.
Da tukoy tam dén i paraan na.

Métageg Ti Pablo Ta Troas

12 Nadid, to kédemét ko ta Troas
a magpahayag ta Mahusay a Ba-
heta, éy inatdinanék na Panginoon ta
mahusay a pagkékataon ko.
13 Pero métagegék tu isip, da éwan sa
tinumagbu ti wadi ko a Tito. Kanya
nagpaalamék du kakaguman ko sa, a
nagtulosék dén ta Masedonia.

Nanalo Kitam Dahil Ni Cristo

14 Pero salamat ta Diyos! Dahil ta
pékiagum tam ni Cristo, éy sinakup
kitam dén na Diyos, da utusan kitam
dén na Diyos a méngipahayag ni Cristo
ta tolay. Mara, i ipahayag tama éy
koman i sépot a mekalat ta étanan a
tolay.
15 Mara, sikitam i sépot ni Cristo a
gustu na Diyos. Ey maahob ya du
tolay a meligtas, sakay du tolay be a
mepahamak.
16 Du mepahamak éy koman side
i makaahob ta medukés a ahob a
makate i ipahayag tam. Pero du
meligtas, éy koman ya i mesépot a
ahob a mangatéd ta buhay. Ti ésiya i
maari a magimet ta kona se para ta
Diyos?
17 Ewan kame kona du iba a
mégtoldu ta kagi na Diyos a monda
maketa side ta kuhata. Eng'wan,
inutusan kame na Diyos. Ey tukoy
na a mégtoldu kame ta matapat, da
utusan kame ni Cristo.

3

Mégtarabaho Kame Ta Bigu a Pangako

1 Anya, kagi moy wade a ipagmalaki ko dikam i sarili ko? O makay isip moy te kailanganék ta kasulatan a para dikam, o dikaya kasulatan a gébwat dikam, a magpatunay diyakén a tama i pégtoldu ko. Du iba a mégtoldu dikam ta mali, éy gustu de ipeta i kona sa a kasulatan. Pero sakén, éy éwan.

2 Da sikam dén a mismo i katunayana a tama i tarabaho ko. Mara sikam i kasulatan kua, da tukoy na étanan a tolay a méniwala kam ni Cristo dahil diyakén.

3 Mara sikam i kasulatana a gébwat ni Cristo. Ey sakén i néngitugéna ta éya a kasulatan. Ey éwan ya nesulat ta tinta to bito, éng'wan Espiritu na Diyos i nagtoldua ta éya ta isip moya.

4 Nakagi me ye da mégkatiwala kame ta Diyos, dahil ni Cristo.

5 Ewan me kaya ta sarili me a mangtupad ta tarabaho me. Eng kaya me a tupadén, éy gébwat ya ta kaluub na Diyos dikame.

6 Diyos i nagkaluuba dikame ta kabihasa me a tungkulin me, a mégtarabaho kame ta bigu a pangako na Diyos. I éya a pangako, éy éwan gébwat ta kautusan ni Moises, éng 'wan Espiritu na Diyos i nagpaliwanaga dikitam ta éya. Dahilan i kautusan ni Moises, éy méngatéd san ta ikate. Pero i Espiritu éy méngatéd ta buhay.

7 Tu kautusan éy nesulat dén to bito. Ey to péngiatéd ni Moises ta éya, éy mehayag dén i memahal a demlag na Diyos. Tu mudet ni Moises éy medemlag a tahod. Ey du tolay a Israel, éy méganteng side a lumameng ni Moises, da medemlag; pero nalipas i éya a demlag. I éya a kautusan, éy méngatéd ta ikate.

8 Pero i Mahusay a Baheta nadid, a mégpaliwanag i Espiritu, éy lalo ya a medemlag to kautusan.

9 Nadid, éng kamahalan tu kautusan ni Moises, a méngatéd ta ikate, éy lalo a kamahalan i Mahusay a Baheta, da kagi na éya a éwan kitam dén tu kasalanan.

10 Dahil ta éya, éy makagi tam a tu dati a kautusan a kamahalan, éy éwan dén. Dahilan éy kapalitan na dén i mas memahal a Mahusay a Baheta.

11 Eng kamahalan tu kautusan a nalipas dén, éy mas mahigit a kamahalan i Mahusay a Baheta nadid, da pirmi ina.

12 Nadid, da umasa kitam ta éya, éy metapang kitam a mégpahayag ta éya.

13 Ewan kitam kapareho ni Moises a nagtakléb to mata na para éwan meta du Israel a mélipas i demlag to mudet na.

14-16 Pero du Judeo to araw, éy éwan de napospusan, da mekétog side tu isip. Ey maski nadid, bagay basaén de tu kautusan ni Moises, éy éwan de mépospusan i kahulugen na. Basta du mékiagum ni Cristo i nakapospusa ta kahulugen na.

17 Nadid, i éya a Panginoon, éy siya tu Espiritu. Sakay du mékiagum ta Espiritu na Panginoon, éy éwan side tu kailangan a sumunud to kautusan du Judeo. Libri dén side to dati a ugali de a medukés.

18 Kanya sikitam éy mépospusan tam ta mahusay. Ey meta tam i kamahalan a Panginoon. Sakay baguén kitam dén na Panginoon, hanggan pumareho kitam diya. Gébwat ya ta Panginoon; éy Espiritu siya.

4

Tu Mehuna a Binga a Te Lasén a Gintu

1 Nadid, da kinagbianék na Diyos, éy inatdinanék na ta tungkulin ko. Kanya éwanék manghina tu isip.

2 Iniwasan ko i gimet a medukés a makasanisanike. Ewanék méngloko, sakay éwanék mégtoldu ta kakabulyan. Ewan ko palitan i kahulugen no kagi a édse ta kagi na Diyos. Eng'wan, tukoy na Diyos a mégtolduék ta katutuhanan. Ey du

tolay, éy tukoy de a katutuhanan i
pégtoldu kua.
3 Pero du tolay a mepahamak, éy
éwan de mépospusan i ipahayag me.
4 Ewan side méniwala, da ti Satanas
éy pinaktog na i isip dia. Siya i diyos
du éwan méniwala. Nékialam siya ta
isip dia, monda éwan de mapospu-
san i Mahusay a Baheta. Ewan side
maketa ta demlag na Mahusay a Ba-
heta, sakay ta demlag ni Cristo. Ti
Cristo éy neubet siya ta Diyos.
5 Ey sakén, éy éwan ko ipahayag i
sarili ko, éng'wan ti Jesu Cristo, a siya
i Panginoon. Sakén éy utusan moy
san, alang-alang ni Jesus.
6 Da Diyos i négkagi, a "Tumanglaw i
demlag ta kedikléman." Siya i nagpali-
wanag ta isip mia, monda mapospu-
san me a meta i demlag na Diyos ta
mudet ni Cristo.
7 Mara, sakén, éy komanék i
mehuna a binga a te lasén a maha-
laga a gintu. Da maski mababaék
san a lélake, éy te kébilék ta Mahusay
a Baheta. Sakay meta na tolay a
te kapangyarian i Diyos, dahil ta
pégtoldu ko.
8 Naghirapék ta meadu, pero
éwanék mésaway. Eng mensan,
éy mégalanganinék, pero éwanék
manghina tu isip.
9 Te meadu a mékelbug diyakén,
pero éwanék pébayan na Diyos.
Pinasakitanék na tolay, pero éwanék
de binuno.
10-11 Aldew-aldew, éy bébantaénék
de a bunon, a kona ni Jesus to éya.
Kona sa, monda meta na tolay a
buhay ti Jesus, a alagaanék na. Ha-
bang buhayék, éy palagiék a adene a
mate, dahil to tarabaho ko ni Jesus.
12 Dahil ta pégpahayag ko, éy
palagiék a adene a mate. Pero dahil
ta éya, éy naketaun kam ta buhay a
éwan tu katapusan.
13 Te kagi to kasulatan, a kagi na
éy, "Magpahayagék ta péniwala kua."
Ey sakén, éy kona be sa i péniwala ko.
Kanya ipahayag ko be tu péniwala ko.
14 Dahilan, binuhay na Diyos ti
Panginoon Jesus. Ey tukoy ko be a
buhayén na kitam be, a pakuyugén
na kitam ni Jesus ta harap na.
15 I étanan a pégtiis ko éy alang-
alang dikam, monda éng kumadu a
kumadu du makatanggap ta kaluub
na Diyos, éy kumadu be du mag-
pasalamat ta Diyos, sakay du mégpuri
diya.

Mabagu I Bégi Tama

16 Kanya sakén, éy éwanék ménghina
tu isip. Maski maging mehina i bégi
kua, éy sumibét a sumibét i isip kua.
17 I sandali san a hirap ko nadid,
éy tiisén ko, da mangatéd ya diyakén
ta dikél a gantimpala ko, a éwan tu
katapusan.
18 Kanya éwanék umasa ta gantim-
pala ta munduae, da malipas ya.
Eng'wan, i asaan kua éy tu tunay a
gantimpala a éwan meta na tolay, da
éwan ya tu katapusan.

5

1 Nadid, kanya tiisén ko i hirap ko
nadid, éy tukoy ko éng mate i bégi
tam, éy atdinan kitam na Diyos ta bégi
tam a bigu ta langet a éwan mate.
2 Mégsawa kitam nadid ta bégi tam
ta éye, a gustu tam a tahod a tahod a
mégiyan kitam ta bégi tam a bigu ta
langet. Koman ya i badu tam a bigu.
3 Monda mabihisan kitam dén a
éwan kitam demtan aékbus.
4 Habang mégiyan kitam pabi ta
bégi tam a dati ta éye, éy mégsawa
kitam ta hirap tam. Ewan tam ngani
gustu a mate, pero gustu tam a mag-
solot ta bégi tam a bigu ta langet. I
bégi tam a dati a mate, éy gustu tam
a mapalitan ta bégi tam a bigu, a te
buhay a éwan tu katapusan.
5 Ey nadid, Diyos i néngitiyaka diki-
tam para ta kapalitan na éya. Ey
nipagkaluub na i Espiritu na a bilang
katunayan a baguén na kitam tu bégi.
6 Nadid, dahil ta éya, éy matibay
dén i isip kua. Tukoy ko a hanggan
mégiyan kitam pabi ta munduae, éy
adeyo kitam ta Panginoon tam.
7 Maski éwan ko siya meta, éy
mégkatiwalaék diya.

8 Matibay dén i isip kua. Mahusay
éng mateék, monda mégiyanék dén ta
Panginoon.
9 Pero maski mateék nadid, o éwan
pabi, éy gustu ko a gemtén i gustu naa.
10 Dahilan i bawat esa dikitam, éy
humarap ni Cristo ta péghukum na,
monda gantian na kitam ta mahusay,
o dikaya ta medukés, ayun to ginimet
na bawat esa dikitam to kébuhay tam
pabi ta mundua.

Ibilang Kitam Na Diyos a Kadimoy Na

11 Nadid, da isipén ko i péghukum na
Panginoon, a makaanteng, éy pilitén
ko a akitén i tolay, monda magsoli
side diya. Tukoy na Diyos a matap-
até́k, éy umasaék a tukoy moy be ya.
12 Kinagi ko ye dikam, éwan monda
ipagmalaki ko dikam i sarili ko, éng
'wan monda éwan kam masanike
ta ugali ko. Saye i sengbet moya
du mégtoldu sina a mégmalaki, pero
medukés i isip dia.
13 Anya, luku-lukuék beman éng
mégkagiék ta kona se? Eng isip
moy éy luku-lukuék, éy pabayan ko
san, da mégkagiék ta kona se da
mégtarabahoék ta Diyos. Pero éng
isip moy éy mahusayék tu isip, éy
mahusay, monda aguman ta kam.
14 Tu pégmahal ni Cristo dikitam,
éy saya i méngatéd ta kesipag ko a
sumunud diya. Méniwalaék a minate
siya para ta étanan a tolay. Ey nadid,
éng siya i pinakangbégi na étanan a
tolay to nikate na, éy bilang pate dén
i étanan a tolay.
15 Minate siya para ta étanan a tolay,
sakay nabuhay a huway, monda du
étanan a tolay éy éwan de sundin i
sarili de, éng'wan sumunud side diya.
16 Kanya nadid, éy éwan kame dén
mékipospos ta maski ti ésiya ayun ta
pagkatolay de. To éya éy napospusan
me ti Cristo ayun san ta pagkatolay
na. Pero nadid éy éwan dén.
17 Eng mékipagesa i maski ti ésiya
ni Cristo, éy bigu dén siya a nilalang.
Nalipas dén tu dati a pagkatolay na, a
bigu dén siya a tolay.
18 Diyos i nagimita ta étanan a éya.
Dahil to gimet ni Cristo, éy sikitam a
kalbug na to araw, éy ibilang kitam
dén na Diyos a kadimoy na. Sakay
inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko,
a pagsolién ko diya i meadu a tolay.
19 I gustu ko a kagin, éy nibilang
dén na Diyos i tolay a kadimoy na,
dahil to gimet ni Cristo. Ewan na
dén tandaan i meadu a kasalanan de.
Sakay nipagkatiwala na diyakén i éya,
a monda ipahayag ko.
20 Kanya sakén éy utusanék na
Diyos. Ey ginimité́k na Diyos a
pinakangbégi na a mékiohon dikam a
makipagkasundu kam pad ta Diyos,
alang-alang ni Cristo.
21 Ti Cristo éy éwan tu kasalanan.
Pero pinarusaan siya na Diyos para
ta kasalanan tam, monda mékipagesa
kitam ni Cristo, a ibilang kitam na
Diyos a éwan tu kasalanan.

6

Tu Kahirapan Ni Pablo

1 Nadid, da katulung kame na
Diyos, éy mékiohon kame dikam, a
diyan moy pébayan tu pagkékataon
moy a nipagkaluub dikam na Diyos.
2 Da kinagi dén na Diyos, a "Ta tama
a panahun a meligtas kam, éy binati
ta kam." Ey entan moy, nadid dén i
tama a panahun moy a meligtas kam!
3 Sakén, éy pilitén ko a gemtén
i tama a gimet, monda éwan tu
mégpintas diyakén ta tungkulin ko, a
tulos umidel side ta Panginoon ko.
4 Kanya ipeta ko a mahusay i ugali
ko, monda meta na tolay a tunayék a
utusan na Diyos. Mégtiisék ta mahig-
pit a kahirapan;
5 binalbalék de, sakay nipihesuék,
sakay binélbégék. Nagdanasék ta
mahigpit a tarabaho; nagpuyaté́k;
sakay pinalasék.
6 Nipeta ko a utusanék na Diyos ta
ugali ko a matapat, sakay ta katalin-
ungan ko, sakay ta pégpasensiya ko ta
tolay, sakay mebaité́k. Kona sa, da
agumanék na Banal a Espiritu.

7 Matapaték a mégkagi ta ka-
pangyarian na Diyos. I ugali ko a
mahusay, éy saya i panglaban ko ta
kalinga ko.
8 Te gumalang diyakén. Pero te
mégpakasanike be diyakén a mégupos
diyakén. Ey maski kagi de a mebu-
liék, éy katutuhanan san i kagi ko.
9 Maski tukoyék na tolay, éy kagi
de a éwanék de tukoy. Maski talagaék
dén a mate, éy mabuhayék! Maski
pinarusaanék na Diyos, éy éwanék na
binuno.
10 Maski mélungkuték, éy palagiék
be a masaya ni Cristo. Pobreék, pero
inatdinan ko i meadu ta kayamanan
de. Ewanék tu kasangkapan, pero
édse diyakén i dikél a gantimpala ko.

11 Sikam a taga Korinto, matapat
san i kagi ko dikam, da mahal ta kam
a tahod.
12 Bakit méghinanakit kam diyakén?
Ewanék mégtampo dikam, éng 'wan
sikam i mégtampua diyakén.
13 Magpasensiya kam. Sikam éy
koman ta kam i anak. Mahal ta kam.
Mahalénék moy be.

Diyan Kam Mékiagum Ta Ewan Méniwala

14 Diyan kam mékiagum ta éwan
méniwala ni Cristo. Maari beman a
magagum i mahusay éy ta medukés?
O dikaya i demlag éy ta diklém?
15 Maari beman a mégkaigi de Cristo
sakay ti Satanas? Mékipagesa beman
tu tolay a méniwala sakay tu éwan
méniwala?
16 Maari beman i tolay a sumamba
ta diyos-diyosan a ribultu ta bile na
Diyos? Ey sikitam ngani i pégiyanan
na Diyos, da siya be dén i négkagia, a

"Mégiyanék dide, a édseék dide. Sakén
i péniwalaan dia, a side i tolay
ko.
17 Kanya sikam a tolay ko, kagi
na Diyos, éy umadeyo kam du
éwan méniwala a tolay, a diyan kam
mékiagum dide. Eng umadeyo kam ta
ugali de a medukés, éy tanggapén ta
kam.
18 Maging Amaék moy, a sikam i mag-
ing anak ko. Saya i kagi na Panginoon
tam a makapangyarian."

7

Nasaya Ti Pablo To Kagi Ni Tito

1 Nadid, kékadimoy ko, da nipan-
gako dikitam na Diyos i éya, éy ibutan
tam i maski anya a kasalanan tam
a magpadukés ta bégi tam éy ta isip
tam. Sakay gumalang kitam ta Diyos,
a gemtén tam i mahusay ta harap na.
2 Mahalén moy kame. Ewan kame
tu kasalanan ta maski ti ésiya dikam.
Ewan kame nangloko ta maski ti
ésiya. Sakay éwan kame nangdaya ta
maski ti ésiya.
3 Ewan ta kam sisién ta éya, da ma-
hal ta kam. Maski mateék éy éwan
maibut tu pégmahal ko dikam.
4 Mégkatiwalaék dikam. Purién ta
kam ta tolay. Maski te hirap kame, éy
mélowasék tu isip dikam, a mésayaék.
5 To édse me ta Masedonia, éy éwan
kame tu kéimang. Da panay i hirap
me ta éya. Sakay lébugén me du kon-
tara me, sakay natageg kame dikam
a natageg.
6 Pero i Diyos, éy ugali na a tumu-
lung du mélungkut. Ey tinulungan
na kame be, da pinademét na ti Tito
dikame.
7 Ey sikame, éy mésaya kame to
demét na. Sakay lalo kame a mésaya
to péngibaheta na dikame, a tinu-
lungan moy siya. Nibaheta be ni
Tito dikame a nagsisi kam dén, a
mégamwaw kam kan dén diyakén, a
isuhogék moy kan dén. Kanya laloék
dén a mahusay tu isip dikam.
8 Maski naghinanakit kam to sulat
ko a esa, éy éwanék nagsisi. Talagaék a
magsisi, da pinalungkut ta kam. Pero
éwan, da sandali san tu lungkut moy.
9 Nasayaék to sulat ko a éya dikam,
da nagsisi kam dén to kasalanan moy,
a inibutan moy dén. Diyos i nagpa-
sisia dikam to sulat ko. Kanya tu sulat
ko, éy éwan nikasida na isip moya.
10 Dahilan i pagsésisi a gébwat ta
Diyos, éy siya i nangbagu ta ugali

na tolay a medukés, monda meligtas side. Pero i tolay a magsisi ta isip na san, pero éwan na ibutan tu ugali na a medukés, éy mapahamak siya!

11 Ey enta moy tu pagsésisi moy a gébwat ta Diyos. Dahil ta éya, éy nasanike kam, a naiyamut kam to gimet sina a medukés. Sakay pinarusaan moy agad tu te kasalanan. Naniwala kam dén diyakén. Nagpatunay kam dén diyakén a éwan kam tu kasalanan.

12 Tukoy na Diyos tu péngsulat ko dikam, a éwan monda maparusaan tu te kasalanan, sakay éwan san alang-alang to pinagkakasalananan na, éng 'wan monda palitawén ko dikam i tunay a pégmahal moy diyakén.

13 Kanya tu ginimet moy éy nangatéd dén diyakén ta mahusay a isip.

Sakay nasahat kame be to saya ni Tito to péngtulung moy diya.

14 Pinuri ta kam ni Tito to araw, éy éwanék dén mésanike nadid, da neta na dén a tutuhanan a mahusay kam, a kona to kinagi ko diya. Négkagiék dikam ta katutuhanan. Ey nadid, tu kinagi ko ni Tito, éy katutuhanan be.

15 Kanya nadid, éy lalo a dikél i pégmahal ni Tito dikam, da méala-ala na tu pénggalang moy diya, sakay tu péngsunud moy.

16 Ey sakén, éy mésayaék be, da sikam éy maari ko a pagkatiwalaan.

8

Tungkul Ta Péngatéd Du Te Hirap

1 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a ibaheta dikam i mahusay a kagbi na Diyos a dinumemét du kakaguman tam a méniwala ni Cristo ta Masedonia.

2 Pinuhubaan side na Diyos, a pinagdanas na side ta dikél a hirap. Pero maski édse dide i kahirapan, éy mésaya san side, a mebait side. Sakay nangatéd side ta meadu a ambag de a para du tétotop tam a te hirap ta Hudea.

3 Nagsuul side a umambag ta kaya de. Sakay nangatéd be side ta higit pa ta kaya de. Tutuhanan ya,

4 da side i nékiohona diyakén, a atdinan ko side ta pagkékataon de a makatulung side du tétotop tam ta Hudea.

5 Akala ko éy kétihék san tu ambag de, pero meadu bale! Sakay higit pa ta éya, da nangatéd be side ta sarili de ta Panginoon. Sakay tinulunganék de be, ayun ta kaluuben na Panginoon.

6 Nadid, sikam kan be san i nagsapul a nag-ipun ta ambag moy be, a para du top tam ta Hudea a te hirap. Kanya pinékiohonan ko ti Tito a magsoli sina dikam, a monda aguman na kam a magtapos ta iambag moy. Da ti Tito i nagpaipun dikam to éya.

7 Sikam éy tanyag dén i péniwala moya, sakay ta pégtoldu moy, sakay ta katiyagaan moy, sakay ta pégmahal moy dikame. Nadid, i gustu kua, éy metanyag kam be dén ta pégambag moy du kakaguman tam ta Hudea.

8 Ewan ta kam pilitén a umambag. Basta nibaheta ko san dikam tu kétulung du iba, monda masubuk ta kam, éng kodya i pégtapat moya diyakén.

9 Dahilan sikam, éy tukoy moy éng kodya i kadikél na péngtulung ni Panginoon Jesu Cristo. To sapul éy siya i te koo ta étanan. Pero pinabayan na i kayamanan na, a naging tolay siya a mahirap, monda tulungan na kitam, monda yumaman kitam ta langet, dahil to kahirapan na.

10 Nadid, saye i hatul kua dikam ta éya: maigi pa éy tapusén moy nadid tu talaga moy a iambag to esa a panahun. Da sikam i neditol a nagayak a umambag du tétotop tam ta Hudea.

11 Dapat tapusén moy nadid tu ginayak moy, a umambag kam nadid ta kaya moy a iatéd.

12 Dahilan, éng gustu moy ngani a umambag du tétotop tam ta Hudea, éy tanggapén na Diyos i maski sénganya a kaya moy a iatéd. Ewan na hangad a mangatéd kitam ta éwan tam kaya.

13 Ewanék mégkagi a ubusén moy tu kuhata moy ta pégtulung moy du

iba monda maging mayaman side.
Ewan!
14 Pero dapat kitam a négtulungan.
Da masagana kam nadid, éy dapat
tulungan moy du kakaguman tam ta
Hudea a te kailangan. Eng dumemét
i oras a masagana side, sakay sikam i
te hirap, éy tulungan de kam be.
15 Te kagi tungkul ta éya ta kasula-
tan:
"Du tolay a masagana, éy éwan side tu
sobha. Sakay du tolay a kulang
tu naalap de, éy te hustu, da
binunongan de side."
16 Ey nadid, salamat ta Diyos, da
kinagbian kam ni Tito a kona ta
péngagbi kua dikam.
17 Ewan na inidelan tu nipékiohon
ko diya a magsoli dikam. Eng'wan,
nagsuul pa a siya i umangea sina.
18 Pakuyugén ko be diya i esa a top
tam. Siya, éy tanyag dén ta maski ahe
a simbaan, dahil ta pégpahayag na ta
Mahusay a Baheta.
19 Sakay pati, éy siya i pinilia du
tolay du simbaan ta éye, a siya i kagu-
man me a méngitugén ta iambag moy
ta Hudea. Ey itugén me ya monda du
tolay sa, éy purién de i Diyos. Saya i
pangtulung tama dide.
20 Siya i sistigu mia, monda éwan tu
magpehay dikame a magkupit kame
ta iambag moy a kébilén me ta Hudea.
21 Kuyugén me i éya a lélake a mat-
apat, monda mapospusan na tolay a
tama i gimet me. Sakay tukoy be dén
ya na Diyos.
22 Nadid, pakuyugén me de Tito i
esa pa a top tam. Siya éy pinuhubaan
me ta meadu a beses, éy palagi siya
a matiyaga a tumulung. Ey lalo siya
nadid a matiyaga a tumulung dikam,
da mégkatiwala siya dikam.
23 Ey ti Tito, éy siya i kaguman ko
a méngagum dikam. Ey tu kaguman
na a éduwa, éy utusan side du tolay du
simbaan ta éye. Dahil ta gimet diden
ya a éduwa, éy meadu i méngpuri ta
Diyos.
24 Kanya sikam, éy tanggapén moy
side ta mahusay, monda du tolay du
iba a simbaan ta ina, éy meta de a tu-
tuhanan tu kinagi ko dide a tungkul
dikam; da kinagi ko dide a mahusay
dén i ugali moya.

9

Dapat Umambag

1 Ewanék dén tu kailangan a sumu-
lat dikam tungkul ta péngtulung moy
du iba a top tam ta péniwala.
2 Da tukoy ko dén a sadya kam dén
a tumulung du top tam ta Hudea.
Pinuri ta kam du taga Masedonia.
"Du top tam ta Korinto," kagi ko, "éy
talaga side to esa a taon a umam-
bag." Ey nadid, du taga Masedonia,
pékabati de ta éya, éy gustu de dén a
umaheg dikam.
3 Ey nadid, pégdetulén ko sina
dikam de Tito, monda paghandaén
de kam ta sadya moy a iambag.
Maghanda kam, monda éwanék
masanike to kinagi ko di tolayae, a
naghanda kam to esa a taon.
4 Eng te taga Masedonia a ku-
muyog diyakén, sakay demtan me
kam a éwan pabi nakahanda, makay
masanikeék. Ey sikam, éwan kam lalo
a masanike? Da pinuri ta kam dide.
5 Kanya paditulén ko de Tito sina
dikam, monda paghandaén de kam
ta iambag moy a nipangako moy,
monda éy demtan ta kam a naka-
handa dén. Kona maka sa, monda du
kaguman ko, éy meta de a maluwag
kam tu isip, a éwan kam sapilitan.
6 Tandaan moy ye: tu méghasik ta
kétihék, éy kétihék be i ladéyén na. Ey
tu méghasik ta meadu, éy meadu be i
ladéyén na.
7 I bawat esa, éy dapat mangatéd ta
gustu na san, a maluwag ta isip naa,
a éwan sapilitan. Da gustu na Diyos tu
mégsuul.
8 Kaya na Diyos a mangatéd dikam
ta sobha pa ta kailangan moy, monda
éwan kam tu kulang, monda palagi
kam a maari a mangatéd ta tolay a te
kailangan.
9 Kagi na Diyos tungkul ta mebait
a tolay, a "Palagi siya a méngatéd du

mahirap, a éwan tu hanggan i kabaitan na."
10 Diyos i mangatéda ta binhi a ihasik, sakay ta kanén a makan. Ey sikam, éng te kailangan kam, éy atdinan na kam ta sobha pa ta kailangan moy, monda lalo kam a maari a mangatéd ta mahirap.
11 Kona sa, pakaduén na Diyos i kabuhayan moy, monda maari kam a mangatéd ta meadu. Ey meadu i magpasalamat ta Diyos, dahil ta ambag moy dide, a itugén me.
12 I éya a iatéd moy éy aguman na du tolay na Diyos a mahirap. Sakay pati éy meadu i magpasalamat ta Diyos dahil ta niatéd moy.
13 Eng meta na tolay i ugali moy a tumulung du mahirap, éy purién de i Diyos dahil ta pégtulung moy dide, da saya i katunayana a méniwala kam a talaga ta Mahusay a Baheta ni Cristo.
14 Sakay panalangin de kam be, sakay mahal de kam, dahil ta dikél a kaluub na Diyos dide, a gébwat dikam.
15 Salamat ta Diyos, dahil ta dikél a kaluub na dikitam a éwan tu hanggan.

10

Nangatuwiran Ti Pablo

1 Nadid, sakén éy ti Pablo. Te kaginék dikam, a ahigén ko i kabaitan ni Cristo. Te sénganya sina dikam a akala de éy mégantengék a méngisuwat dikam éng dumeméték. Kagi de kan a metapangék san ta sulat, pero éng kaharapék moy, éy mebaiték kan san.
2 I pékiohon kua dikam, éy diyanék moy puhubaan, éng metapangék. Siguradu a talaga a isuwat ko du méngupos diyakén sina; du mégkagi a medukés i ugali ko.
3 Tutuhanan a mehinaék san a tolay, pero éwan ko ahigén i ugali na tolay ta mundua ta pékilaban ko.
4 I armas ko éy éwan kona ta armas na iba a tolay; éng 'wan, kapangyarian na Diyos i nipangdaig ko du kalaban ko. Médaig ko du mékipégsuway ta mali.
5 Sésugpuén ko i tolay a mégmataas a kontara ta Diyos. Métalo ko i isip na tolay, monda sumuku side ni Cristo.
6 Sakay sikam, éng tulos kam a méniwala diyakén, éy handaék dén a magparusa du édsina dikam a uméedel pabi.
7 Tandaan moy ye: Du tolay sina a kontara diyakén, éy kagi de a koo side ni Cristo. Pero side, éy dapat alélahanan de a kooék be ni Cristo.
8 Maski ipagpalalo ko i kapangyarian ko éy éwanék mésanike, da niatéd dén ya diyakén na Diyos a itulung ko dikam.
9 Diyan moy kékagin a mégpakantengék dikam du sulat ko.
10 Te mégkagi kan sina a "Metapang a meingél ti Pablo éng sumulat, pero éng dumemét siya éy meta tam a mababa san siya, a éwan na tukoy a mégtoldu."
11 Pero éwan! Tu lélake a négkagi ta éya, éy dapat mapospusan na i maski anya a kagin ko ta sulat ko a éye, éy tupadén ko éng dumeméték.
12 Ewan ko gustu a ipahero ko i sarili ko diden ya a maistu a mégmalake. Luku-luku side! Eng anya i gimet de, éy kagi de a mahusay ya.
13 Pero sakén, éwanék lumabis ta hanganan na tungkulin ko a niatéd diyakén na Diyos. Ey sakup ya ta pégtoldu ko dikam.
14 Kanya éwanék lumabis ta tungkulin ko éng magtolduék dikam, da sakén i neditol a nakaabut dikam a nagpahayag ta Mahusay a Baheta ta tungkul ni Cristo.
15 Ewan ko ipalalo i éwan ko tungkulin, sakay ta ginimet na iba a tolay. Eng'wan, i asaan kua, éy tumibay i péniwala moya, monda dumikél a dumikél i tarabaho ko dikam,
16 monda maariék a magpahayag ta Mahusay a Baheta du banubanuwan sa ta banda a sa dikam. Pero éwanék magpalalo a sakén i nagimita ta tarabaho a ginimet no iba.
17 Da kagi na Diyos, "Diyan kam magpalalo, éng 'wan purién moy i

Panginoon moy.”
18 Da purién na Diyos tu tolay a
meta na a mahusay. Pero éwan na
gustu tu tolay a mégpalalo ta sarili na.

11

Tungkul Du Mégwari-wari a Apostol

1 Nadid, pagpasensiyaanék moy,
éng ipagpalalo ko i kapangyarian ko.
2 Métagegék dikam, da mahal ta
kam a koman i pégmahal na Diyos
dikam. Da sakén i nangipahayaga
ni Cristo dikam. Mara sikam, éy ka-
pareho kam no madiket a adene a
ikasal: matapat siya to katipan na.
Mara sikam, éy katipan ni Cristo.
3 Natandaan moy ti Eba to araw:
mahal na i Diyos, pero linoko siya
no ulag. Ey i antingan kua nadid, éy
makay te mangloko dikam, a kalek-
sapan moy be tu pégmahal moy ni
Cristo.
4 Dahilan gustu moy a tanggapén
i maski ti ésiya a dumemét dikam a
mégtoldu ta iba a tungkul ni Jesus, a
puwera tu nitoldu ko dikam. Tinang-
gap moy kan tu iba a pégtoldu. Sakay
tinanggap moy kan be i iba a espiritu
a éwan Espiritu na Diyos.
5 Nadid, diden ina a mégtoldu
dikam, a kagi de a apostol side, éy
éwan side mataas diyakén.
6 Maski éwanék bihasa a mégkagi
ta talumpati, éy éwanék be mehuli
ta katalinungan. Ey sikam, tukoy
moy dén a katutuhanan tu nitoldu ko
dikam.
7 Bakit! To pégpahayag ko dikam ta
Baheta na Diyos éy éwanék nipaupa
dikam. Nagpababaék san dikam,
monda aguman ta kam. Kagi moy
beman ya a kasalanan ko?
8 To péngtulung ko dikam, éy du
iba a simbaan i nanggastusa diyakén.
Nagpaupaék dide, pero sikam i nag-
tarabahoan kua!
9 Sakay pati, to kétulos ko dikam éy
éwanék nagaged dikam ta kailangan
ko. Eng'wan, du tétotop tam a taga
Masedonia, éy tinognanék de ta tu-
lung de. Ewan ta kam inabala to éya
ta kailangan ko. Sakay éwan ta kam
abalaén habang buhay.
10 Tutuhanan ya ta Diyos! Maski
ahe i angayan ko ta Akaya, éy éwanék
mékeged ta maski ti ésiya ta kailangan
ko.
11 Nadid, maski éwanék mékeged
dikam, éy diyan moy isipén a éwan ta
kam mahal. Ewan! Tukoy dén na
Diyos a mahal ta kam.
12 Nadid, itulos ko san i éya a
ugali ko a éwan mékeged, monda ipeta
ko a éwanék umaheg du iba sina a
mégtoldu dikam. Kagi de a ahigénék
de san ta pégpaupa de dikam, pero
éwan.
13 Diden ya a tolay éy éwan side
tunay a apostol. Mégbuli-buli side, a
mégwari-wari side a apostol ni Cristo.
14 Ey anya pa! Da maski ti Satanas,
éy mégwari-wari siya a anghel a utu-
san na Diyos.
15 Kanya diyan kitam mégtaka éng
kona be sa du utusan ni Satanas.
Mégwari-wari be side a Diyos i nag-
paangea dide sina a magtoldu. Pero
kédemét na oras, éy magantian side to
gimet de a medukés.

Nilista Ni Pablo Tu Kahirapan Na

16 Nadid, pékiohon ko man dén
dikam. Diyanék moy isipén a hangal.
Pero éng kona sa i isip moya, éy pag-
pasensiyaan moy be, monda san éy
makapagpalaloék be ta kétihék.
17 I kagi ko a éye éy éwan utus na
Panginoon. Eng'wan, i pégpalalo ko a
éye éy koman i kagi na hangal a tolay.
18 Da te meadu sina a mégpalalo, éy
magpalaloék be.
19 Isip moy wade éy matalinung
kam! Pero tanggapén moy du
mégtoldu sina a hangal!
20 Eng matalinung kam, éy bakit
tanggapén moy i kona sa. Utusan de
kam, alapén de tu kuhata moy, sakay
lélokon de kam, sakay apién de kam,
pero pégtiisan moy side!
21 Pinakasanikeék moy; kagi moy a
mababaék san, da éwanék inumaheg
dide a matapang dikam.

Nadid, diden ina a mégwari-wari, éng mégpalalo side, éy makapagpalaloék be, maski komanék i hangal.
22 Mégpalalo side a Judeo side, a lahi side ni Israel, a apo-apo side ni Abraham. Pero konaék be sa.
23 Eng utusan side ni Cristo, éy mas mahusayék a utusan ni Cristo kesira dide. (Hus, komanék i hangal ta kagi ko a éye.) Higit pa dide i tarabaho ko ta Diyos. Higit pa dide i pégparusa na tolay diyakén, dahil ta pégtoldu ko ta katutuhanan. Meadu a beses a nepihesuék. Meadu a beses a yinabaték. Meadu a beses a talagaék a mate.
24 Lima a beses éy binalbalék du Judeo ta meadu. Bawat esa a beses éy épat a pulu a balbal.
25 Etélo a beses a hinapliték du te tungkulin a taga Roma. Mensan éy binatikalék de. Etéloék dén a beses a nabagbag ta te sakayan ko a paraw. To mensan, éy esa a aldewék éy ta esa a kélép a te pataw.
26 To kedalas ko a péglebut, éy keetaunan ko i iba-iba a kahirapan. Bihéng, sakay tulisan. Sakay nékialam diyakén du kabébayan ko a Judeo, sakay du éwan Judeo. Nadanasan ko i hirap ta banuwan, sakay ilang a lugar, sakay ta diget, sakay du mégwari-wari a top tam ta péniwala.
27 Nagdanasék be ta mahigpit a hirap a sari-sari. Measadékék a mégpuyat, sakay mégalép, sakay mégeplék. Nagtiisék be dén ta dégnin, sakay nagkulangék ta badu.
28 Sakay naghirapék ta meadu pa. Sakay bukod ta éya, éy métagegék aldew-aldew du tolay ta étanan a simbaan.
29 Eng te mehina ta péniwala, éy meramayék dide. Sakay éng te nagkasala, éy méghirapék be tu isip.

30 Nadid, da pinilitéк moy dén a magpalalo, éy mégpalaloék san ta kahinaan ko.
31 Ewanék mégbuli-buli. Ey tukoy dén ya na Diyos. Siya i Ama na Panginoon Jesus. Purién siya a éwan tu katapusan.
32 To édsa ko ta Damasko, tu gubernador sa a sakup ni Hari Aretas éy pinabantay na tu pintuan na banuwan, monda ipadiképék.
33 Pero du kaguman ko éy niasékék de to gatang sakay nitostosék de ta lipat no pader; tulos nakaginanék dén.

12

To Kéange Ni Pablo Ta Langet

1 Kailangan éy magpalaloék, maski éwan tu pakinabang ta éya. I kékagin kua dikam nadid, éy na nipetaa diyakén na Panginoon a lihim.
2-3 To éya éy kembilék ta langet. Ewan ko tukoy éng kaliduwa ko san i kembil ta éya, o éng bégi ko be. Diyos san i nakapospusa. Basta i napospusan ko sana, éy kembilék ta langet. Nanyari ya to sapulu éy ta épat a taon a nakalipas.
4 To édsa ko sa éy nabati ko i éwan ko maari a ilagip, da bawal i maski ti ésiya a mégkagi ta éya.
5 Nadid, maski maariék a magpalalo ta éya a nanyari diyakén, éy éwan ko itulos. Basta i pégpalalo kua éy tu kahinaan ko.
6 Pero éng magpalaloék maka, éy éwanék hangal, da tutuhanan ya a nanyari diyakén. Pero éwanék magpalalo, da sala ko a maisip na tolay a mataasék. Tama dén éng meta de san i ugali ko sakay ta pégtoldu ko.
7 Nadid, para éwan ko ipagmalaki du meadu a tanda a nipeta diyakén na Diyos, éy inatdinanék na ta kahirapan ko. Pinakultaden na tu esa a utusan ni Satanas a nagpahirap diyakén, monda éwanék magmalaki.
8 Etélo a beses ko a iyédalangin ta Panginoon a ibutan na i éya.
9 Pero i sengbet naa diyakén éy, “Ewan. Tama dén i péngagum ko diko, Pablo. Dahilan,” kagi na, “éng mehina ka, éy saya i oras a pékapospos mo ta péngagum ko diko a makapangyarian.”

Nadid, to pégkagi na ta éya diyakén, éy mésayaék ta kahinaan ko, monda

mapospusan ko i katibayan ni Cristo
diyakén, a makapangyarian.
10 Da umasaék ni Cristo, éy tiisén ko
san éng mehinaék, éng te hirapék, éng
lélokonék na tolay. Dahilan, éng mehi-
naék, éy saya i oras a mapospusan ko
i katibayan ni Cristo diyakén.

Magmalasakit Ti Pablo Du Taga Korinto

11 Komanék i hangal ta pégpalalo ko
a éye. Pero pinilitéк moy. Sikam
maka i nagpuria diyakén. Da maski
mehinaék san a tolay, éy éwanék
mehuli diden ina a mégkagi a apostol
side.
12 To kétulos ko sina dikam, éy neta
moy a tunayék a apostol ni Cristo,
dahil to ginimet ko. Maski nagtiisék
sina éy neta moy tu ginimet ko sina a
tanda sakay kataka-taka.
13 Anya beman ye i mineta moya a
nitulung ko du iba a simbaan, a éwan
ko be dikam niatéd? Ewan ta kam
be inabala ta gastos ko. Siguru saya
i kasalanan ko, éy pagpasensiyaanék
moy.
14 Handaék nadid a bumisita
dikam. Ikatélo dén ye nadid a beses
a bumisitaék dikam. Pero éwanék
magaged dikam. Sikam a mismo i
gustu ko a entan. Puwera tu kuhata
moy. Dapat éy magulang i méngatéd
ta anak de, kesira to anak i méngatéd
to magulang.
15 Hus, maari a iobus ko tu kuhata
ko dikam, monda aguman ta kam.
Maski éwanék moy mahal, éy sakén éy
mahal ta kam a tahod.
16 Pero maski éwanék nagpagas-
tos dikam, éy te négkagi sina a nag-
paraanék kan dikam, a dinaya ta
kam.
17-18 Bakit? Pinagsamantalaan ko
beman i mahusay a ugali moy to
péngiange ko sina de Tito? Dinaya
kam beman ni Tito? Ewan! Da
pareho kame tu isip. Pareho i ugali
mia ti Tito.
19 Makay isip moy mangalapék san
ta katuwiran ko ta sulat kuae. Pero
éwan. Mégkagiék san ayun ta gustu ni
Cristo. Ey tukoy dén ya na Diyos. I
étanan a kagi ko a éye, éy para aguman
ta kam, a kékadimoy ko.
20 Mégantengék a makay demtan ta
kam a éwan tama i gimet moy. Eng
kona sa éy makay gemtén ko be i éwan
moy gustu. Makay demtan ta kam a
te méglébug dikam, éy ta ménaghili; o
te meingél éy ta medémot. Makay te
méngupos dikam, éy ta méngdusta, éy
ta mégmalaki, sakay ligalig.
21 Mégantengék a makay masanikeék
ta Diyos, dahil ta ugali moya.
Malungkuték éng dumeméték sina,
éng te sénganya pabi dikam sina a
éwan pabi nagsisi to ginimet de a
medukés. Lalo du méngibébi éy ta
méngilélake.

13

Katapusan a Hatul Ni Pablo

1 Saye i ikatélo a beses a bumisitaék
dikam. Kédemét ko, éy parusaan ko
du te kasalanan. Pero maski anya
a abla, éy kailangan éy te éduwa a
sistigu, o étélo.
2 To ikaduwa a bisita ko dikam
éy pinégkagian ko du te kasalanan, a
parusaan ko side éng demtan ko side
a huway a te kasalanan pabi. Ey
pégkagian ta kam a huway nadid: du
te kasalanan pabi éy éwan side makai-
was ta parusa ko.
3 Da gustu moy a meta i katunayan
a ti Cristo i nagutusa diyakén, éy meta
moy! Ewan mehina ti Cristo dikam,
éng 'wan dikél i kapangyarian na a
mangparusa dikam.
4 Mehina ngani ti Cristo to nikate
na to kudos. Pero buhay dén siya
nadid, dahil ta kapangyarian na
Diyos a édse diya. Ey sakén, mehinaék
be a kona diya. Pero éng dumeméték
dikam, éy meta moy a édse be
diyakén i kapangyarian na Diyos, da
mékiagumék ni Cristo.
5 Tiyakén moy, éng manatili kam ta
péniwala tam o éwan. Masdan moy i
sarili moy. Ewan moy baman tukoy
a édse dén dikam ti Jesu Cristo? O sig-
uru éwan. Siguru mégwari-wari kam
san a méniwala.

6 Umasaék dikam, a isipén moy a
tunayék a apostol ni Cristo.
7 Iyédalangin ko ta Diyos a éwan kam
maka magkamali. Ewan ko gustu a
magpatunay dikam a tama i gimet
ko. Eng'wan, i gustu kua éy sikam i
magimita ta tama a gimet, maski kagi
de a éwanék tunay a apostol.
8 Da éwanék kontara ta katu-
tuhanan a gimet na Diyos. Eng éwan,
gustu ko a mapospusan na tolay i
katutuhanan.
9 Masahaték éng demtan ta kam
a matibay i péniwala moy, monda
éwanék tu kailangan a magparusa
dikam. Saya i panalangin kua, a mag-
ing mahusay kam ta péniwala.
10 Kanya nisulat ko ye baguék sina
umange. Monda éng dumemétéк
sina éy éwanék tu kailangan a mag-
parusa dikam ta kapangyarian a ni-
atéd diyakén na Panginoon. I éye a
kapangyarian a édse diyakén éy éwan
monda parusaan ko i tolay, éng'wan
pégtulung ko ta tolay.
11 Nadid, a tétotop ko, éy saye i kata-
pusan na sulat ko a éye dikam. Pilitén
moy a maging mahusay kam. Sundin
moy i hatul ko a éye dikam. Magkaisa
kam, négsuyuan kam. Tu pégmahal na
Diyos, sakay ta kapayapaan na Diyos,
éy édse maka dikam.
12 Négbatian kam ta matapat.
Mékikumusta dikam du étanan a
méniwala ni Jesus ta éye.
13 Kagbian kam maka na Pangi-
noon Jesu Cristo. Edse maka dikam i
pégmahal na Diyos, a mékiagum dikam
ta mahusay i Banal a Espiritu. Ewan
dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Galasia

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol. Bakén a tolay i nangatéda diyakén ta tungkulin ko a naging apostol, éng 'wan ti Jesu Cristo, sakay Tama na a Diyos. Siya i nangbuhay ni Cristo a huway.
2 Pati du tétotop tam ta péniwala ta éye, éy kaguman ko side a nanulat ta éye dikam. Saye i sulat mia du sakup du simbaan ta Galasia.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Niatéd ni Cristo i buhay na dahil ta kasalanan tam, monda maagaw na kitam ta medukés ta munduae. Saya i kaluuben Nama tam a Diyos.
5 Purién maka siya na tolay a éwan tu katapusan. Kona sa.

I Tunay a Mahusay a Baheta

6 Nadid, sakén éy mégtakaék dikam, éng bakit agad moy pinabayan i Diyos. Nangakit siya dikam dahil ta kagbi ni Cristo. Ey nadid, éy bakit inumagton kam dén ta iba a rilihiyon?
7 Pero éwan tu iba a tunay a rilihiyon. Kanya san éy te méngligalig dikam ta ina, éy pilitén de a baguén i Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo.
8-9 Pero tandaan moy ye: saye tu kinagi ko to éya: maski ti ésiya a magtoldu dikam ta éwan kapareho no nitoldu me dikam to éya, éy parusaan siya na Diyos! O ngani. Maski sikame, maski anghel a gébwat ta langet, éy parusaan na Diyos a talaga. Kanya maski ti ésiya i magtoldu dikam ta kontara ta Mahusay a Baheta, éy parusaan na Diyos.
10 Anya, akala moy wade éy tolay i suyuén kua? Ewan. Diyos i suyuén kua. Eng mékisuyuék pabi ta tolay, éy éwanék utusan ni Cristo.

Eng Kodya Naging Apostol Ti Pablo

11 Gustu ko a mapospusan moy, a tétotop ko, a éwan gébwat ta tolay i nipahayag kua a Mahusay a Baheta.
12 Da éwan ya gébwat ta tolay. Ewan be tolay i néngitoldua diyakén ta éya. Eng'wan, ti Jesu Cristo a mismo i néngipaliwanaga diyakén ta éya a baheta.
13 Nabaheta moy dén tu dati a ugali ko, to péniwala ko pabi ta rilihiyon na Judeo. Tukoy moy dén éng pinakodya ko a nipaparusa du méniwala ni Cristo. Sakay pilitén ko side a sidaén.
14 Mesipagék du kaanakan ko a Judeo a ménugsug ta rilihiyon me. Sakay dikél i pégmalasakit ko ta ugali du ninuno me a Judeo.
15 Pero maski nagkunaék sa, éy kinagbianék dén na Diyos. Baguék nienak, éy piniliék na, monda atdinanék na nadid ta tungkulin ko a sakén i utusan na.
16 Ey kédemét na takda na a oras, éy nipaliwanag na diyakén i anak na, da kaluuben na éy ipahayag ko siya du éwan Judeo a tolay. Nadid, to nanyari a éya, éy éwan ko nipakelagip ti Jesus ta maski ti ésiya.
17 Sakay éwanék be inumange ta Jerusalem a néngisiyasat du neditol diyakén a apostol ni Jesus. Eng'wan, inumangeék san ta Arabia. Sakay kétapos na éya, éy nagsoliék dén ta Damasko.
18 Nadid, kélipas na étélo a taon, éy inumangeék ta Jerusalem, a nakipagketaék ni Pedro. Ey nagkaguman kame sa ta sapulu éy ta lima a aldew.
19 Pero éwanék sa tu mineta a apostol a iba, éng'wan ti Pedro san, sakay ti Santiago a top no Panginoon tam.
20 Tutuhanan ye a kagi ko ta sulatae. Tukoy na Diyos a éwanék mégbuli-buli.
21 Nadid, kétapos na éya, éy inumangeék ta Siria sakay ta Silisia.
22 Kanya éwanék pabi mineta du méniwala ni Cristo ta Hudea.
23 Basta nabaheta de san dén, a "Tu lélake a dati a nagpaparusa dikitam, a

ti Pablo, éy méngipahayag kan dén nadid ta rilihiyon tam a gustu na ibutan to araw."
24 Kanya nagpuri side ta Diyos, dahil diyakén.

2

Ti Pablo Sakay Du Iba a Apostol

1 Nadid, kélipas na sapulu éy ta épat a taon, éy inumangeék a huway ta Jerusalem, a kaguman ko ti Bernabe sakay ti Tito.
2 Inumangeék sa da inutusanék na Diyos. Nékipéguhonék pa ta lihim du matétanda sa a apostol. Nipaliwanag ko dide tu nitoldu ko du éwan Judeo. I nitoldu kua éy iligtas na Diyos i tolay a méniwala ni Cristo, maski éwan side maging Judeo. Gustu ko pumayag maka du apostol ta pégtoldu ko, monda éwan maibut tu tarabaho ko.
3 Ey pinumayag side a talaga diyakén. Tu kaguman ko sa a ti Tito, éy éwan siya Judeo, pero éwan de siya pinilit a ipabugit, a ipasakup ta ugali na Judeo.
4 Pero te sénganya sa a Judeo a nagwari-wari a méniwala side ni Jesus. Gustu de mékiagum dikame monda subukan de éng sundin me pabi i ugali na Judeo. Pero inagaw kitam ni Cristo Jesus ta éya. Gustu de a ipasakup kame maka ta utus ni Moises.
5 Pero éwan kame pinumayag dide, da sala me a mabagu i katutuhanan tungkul ta Mahusay a Baheta. Monda éwan moy isipén a kailangan kam be a ipasakup ta rilihiyon na Judeo.
6 Pero du mataas sa a apostol, éy éwan side tu pintas to nipagtoldu ko tungkul ni Cristo (Ewan mahalaga diyakén a mataas side, da éwan kumampi i Diyos ta isesa a tolay.)
7 Eng'wan, neta de a sakén i pinilia na Diyos a méngipahayag du éwan Judeo, a kapareho be no nipangpili na ni Pedro a méngipahayag du Judeo.
8 Da ginimitéк na Diyos a magpaliwanag du éwan Judeo, a kona to ginimet na ni Pedro a nagpaliwanag be du Judeo.
9 Nadid, du bilang mataas a apostol ta éya éy de Santiago, sakay ti Pedro sakay ti Juan. Diden ya, péketa de a inatdinanék na Diyos a talaga ta éya a tungkulin ko, éy pinayagen de kame ti Bernabe. Ey pinagkasunduan me a sigi kame a mégtoldu du éwan Judeo, sakay side éy sigi side a mégtoldu du Judeo.
10 Basta i nipékiohon de sana dikame, éy diyan me pébayan du kaguman de a mahirap. Ey gustu ko be ya a gemtén.

Pinégkagian Ni Pablo Ti Pedro

11 Nadid, kétapos na éya, éy pinégkagian ko ti Pedro ta Antiokia, da nagkamali siya.
12 Dahilan to kédedemét na ta Antiokia, éy nékidipon siya du éwan Judeo a tolay sa. Ey tama ya. Pero to kédemét sa du inutusan ni Santiago, éy éwan dén nékiagum ti Pedro du éwan Judeo, da néganteng siya a pintasan siya du kapareho na a Judeo. Lalo du mégkagi a éwan tanggapén na Diyos i tolay éng éwan side ipabugit, a monda maging Judeo side.
13 Nadid, du étanan a Judeo ta Antiokia a méniwala ni Jesus, éy tulos be side a inumaheg ni Pedro, a éwan be side nékidipon du éwan Judeo. Pati ti Bernabe. Nagwari-wari side a bawal kan ta Diyos i mékidipon ta éwan Judeo.
14 Kanya sakén, péketa ko a éwan side matapat ayun ta Mahusay a Baheta, éy kinagi ko ni Pedro ta harapan de a étanan, a "Siko Pedro," kagi ko, "éy Judeo ka, pero sapul to péniwala mo éy pinabayan mo dén i ugali na Judeo. Ey bakit nadid, éy pilitén mo maka du éwan Judeo a umaheg ta ugali na Judeo?"

I Makapagpabanal Ta Tolay Ey

Tu Péniwala De Ni Jesus

15 Tahod ngani a Judeo kame. Ewan kame makasalanan a tolay a kona du éwan Judeo.

16 Pero tukoy me a éwan tanggapén
na Diyos i tolay éng sundin de i utus
ni Moises. Eng'wan, i tanggapén na, a
ibilang na a éwan tu kasalanan, éy tu
umasa ni Jesu Cristo. Kanya sikame
a Judeo éy naniwala kame dén ni
Cristo, monda tanggapén kame be na
Diyos. Da maski nikésiya éy éwan
tanggapén na Diyos i tolay dahil ta
késunud de ta utus ni Moises.
17 Eng pilitén me a tanggapén kame
na Diyos dahil ta péniwala me ni
Cristo, éy neta du tolay a te kasalanan
kame be. Kanya te mégkagi a ti Cristo
i nangatéd kana dikame ta kasalanan
me. Pero mali ya!
18 Pero éng ipasakupék a huway ta
utus ni Moises a inibutan ko dén, éy
saya i katunayana a linabag ko dén i
éya a utus.
19 To péketa ko a éwanék maging ba-
nal ta pégsunud ko ta utus ni Moises,
éy gininanan ko, monda ipasakupék
ta Diyos. Kanya komanék be dén i
minate a kaguman ni Cristo to kudos.
20 Kanya nadid, éy bilang kaguman
ko ti Cristo a nipako to kudos. I bigu
a buhay ko nadid, éy éwan gébwat
diyakén, éng éwan, gébwat ni Cristo
a mégiyan diyakén. Sakay hanggan
édseék ta munduae, éy méniwalaék ta
anak na Diyos. Siya, éy mahalék na, a
niatéd na i buhay na para diyakén.
21 Kanya sakén éy éwan ko idelan i
kaluub na Diyos ta tolay. Dahilan, éng
ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan
i tolay dahil ta késunud de ta kautusan
ni Moises, éy éwan tu pasa tu nikate ni
Cristo.

Diyan Kam Umasa Ta Késunud Moy Ta Utus Ni Moises

3

1 Naloko kam dén, sikam a taga
Galasia! Bakit pinakultaden moy du
Judeo a nangatéd dikam ta nipagka-
mali moy? Isip ko nipaliwanag me
dikam ti Cristo sakay to nikate na to
kudos?
2 Na éye san i gustu ko a ipakelagip
dikam: tinanggap moy beman i Ba-
nal a Espiritu dahil ta pégsunud moy
ta utus ni Moises? Ewan. Eng'wan,
tinanggap moy siya dahil ta péniwala
moy ta Mahusay a Baheta a nibaheta
me dikam.
3 Loko kam! Ataay, to pégsapul moy
a méniwala ni Cristo, éy nékiagum kam
ta Espiritu. Pero nadid, akala moy
wade man dén éy meligtas kam ta
pégsunud moy ta utus ni Moises.
4 Eng kona sa, éy maging éwan tu
kabuluhan tu étanan a dinanas moy
alang-alang ni Cristo.
5 Bakit niatéd dikam na Diyos i Es-
piritu na? Bakit niatéd na dikam
i kapangyarian moy a mégimet ta
mahusay? Dahil ta késunud moy ta
utus ni Moises, o dahil ta péniwala
moy ta Mahusay a Baheta?
6 Mara entan moy ti Abraham
to araw: "Naniwala siya ta Diyos;
kanya nibilang na kan siya a éwan tu
kasalanan."
7 Isipén moy ya; du méniwala ta
Diyos, éy side i tunay a lahi ni Abra-
ham.
8 Nihula no kasulatan to araw, a
tanggapén na Diyos du éwan Judeo
a tolay, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan, dahil to péniwala de diya.
Kanya kinagi na ni Abraham to araw,
a "Dahil diko, éy pagkaluuben ko i
étanan a tolay ta mundua."
9 Nadid, pinagkaluuben na Diyos ti
Abraham, dahil to péniwala na diya.
Ey kona be sa du étanan a méniwala
diya nadid, éy pagkaluuben na be
side.
10 Pero du tolay a umasa a meligtas
side dahil to késunud de ta utus ni
Moises, éy parusaan side. Da nakagi
dén ta kasulatan, a "Parusaan du to-
lay a éwan sumésunud ta étanan a utus
ta kasulatan ni Moises."
11 Nadid, éng kona sa, éy tukoy tam
dén a éwan ibilang na Diyos a banal
i tolay dahil to késunud de ta kautu-
san. Da nakagi dén to kasultan, a
"Du tolay a ibilang na Diyos a éwan
tu kasalanan dahil to péniwala de, éy
side ya du mabuhay a éwan tu katapu-
san."
12 Pero tu umasa ta kautusan ni
Moises, éy éwan umasa ta Diyos, da

nakagi ta kautusan a meligtas i tolay
éng sundin na i étanan a utus ni Moi-
ses.
13 Pero nadid, inagaw kitam ni
Cristo to parusa a gébwat to pégidel
tam to kautusan. Tinanggap na dén
i parusa tam to nikate na to kayo.
Tukoy tam a katutuhanan ya, da nak-
agi dén ta kasulatan, a "Tu iekpét de
ta kayo, éy siya i parusaan na Diyos."
14 Nadid, tinanggap ya ni Cristo
monda du éwan Judeo, éy maari be
side a masakup to kagbi na Diyos a ni-
pagkaluub na ni Abraham. Ey nadid,
dahil ta éya, éy maari tam be a tang-
gapén i Banal a Espiritu a nipangako
na Diyos du maniwala diya.

Tu Kautusan Sakay Tu Pangako Na Diyos

15 Mara, sikam a tétotop ko, saye
i halimbawa na éya: Mara i éduwa
a tolay, éng nagkasundu dén side, a
pinirmaan de dén i katibayan de, éy
éwan dén tu maari a makabagu ta éya.
16 Ey nadid, nipangako na Diyos ni
Abraham, sakay tu apo ni Abraham.
Pero éwan ya para du étanan a apo ni
Abraham, éng'wan tu apo na san a
esa. Ey ti Cristo ngani dén.
17 Nadid, saye i gustu ko a kagin:
Pinatibay na Diyos tu nipangako na
ni Abraham to araw. Ey bagu dinu-
mémét tu kautusan éy minalipas pa i
épat a datos a taon éy ta étélo a pulu.
Ey nadid, éwan maari i éya a kautusan
a mangbagu to nipangako na Diyos.
18 Mara, entan moy; éng pégkaluuben
kitam na Diyos dahil to pégsunud
tam ta kautusan, éy éwan dén ya
dahil to nipangako na. Pero éwan, da
pinagkaluuben na Diyos ti Abraham
dahil to nipangako na diya.
19 Nadid, éng kona sa, éy bakit inat-
dinan kitam ni Moises ta kautusan?
Nidagdag na ya, a monda mapospu-
san tam éng anya i labag ta Diyos,
hanggan éwan dumémét tu nipan-
gako na, a apo ni Abraham, ti Cristo.
Ey siya i nipangakua na Diyos. Ey
éwan Diyos i nangatéda du tolay to
kautusan, da anghel san i néngitugéna
ta éya ni Moises, sakay ti Moises i
nangiatéda du tolay to kautusan.
20 Pero tu pangako na Diyos to
araw pa, éy lalo a mahusay, da Diyos
dén a mismo i nangiatéda ni Abra-
ham. Ewan na inutusan tu iba a
méngitugén.

Tu Kautusan I Nagtoldua Ta Tolay

21 Pero diyan kam mégisip a tu kau-
tusan ni Moises éy kontara to pan-
gako na Diyos ni Abraham. Ewan!
Eng maari kitam maka a mabuhay a
éwan tu katapusan dahil ta pégsunud
tam to kautusan, éy sé ngani ya i mag-
pabanala dikitam ta mata na Diyos.
22 Pero éwan, da nakagi dén ta kasu-
latan na Diyos a te kasalanan i étanan
a tolay. Dahil ta éya, éy napospu-
san tam a du méniwala ni Jesu Cristo,
éy tanggapén de tu nipagkaluub na
Diyos a pangako na, dahil to péniwala
de.
23 Bagu dinumémét ti Cristo, éy
sakup kitam pabi na kautusan. Mara
tu kautusan i nanggipusa dikitam
hanggan éwan dinumémét i panahun
a péniwala tam ni Cristo.
24 Kanya tu kautusan ni Moises, éy
saya i nagtoldua dikitam hanggan to
panahun ni Cristo, monda tanggapén
kitam na Diyos, a ibilang na kitam a
éwan tu kasalanan, dahil ta péniwala
tam diya.
25 Ey nadid, da méniwala kitam dén
ni Cristo, éy éwan kitam dén tu kailan-
gan a ipasakup ta kautusan ni Moi-
ses.
26 Da nadid éy anak kam dén na
Diyos, a kaguman kam ni Cristo Je-
sus, dahil ta péniwala moya diya.
27 Ey du étanan a mégpabinyag ta
péniwala de ni Cristo, éy neaheg dén
side ni Cristo.
28 Ewan dén nagkaiba i Judeo éy
ta éwan Judeo, sakay du pobre éy ta
mayaman, sakay du lélake éy ta bébe,
da naging isesa kam dén a étanan, da
sakup kam dén ni Cristo.
29 Ey nadid, éng sakup kam dén
ni Cristo, éy bilang apo kam dén ni
Abraham. Kanya tanggapén moy be
tu nipangako na Diyos diya.

4

1 Saye i halimbawa a tungkul to
kautusan ni Moises: Mara, to kéanak
pabi no pamanaan, éy pobre pabi
siya a koman i utusan, maski siya i te
ari ta étanan a ipamana nama na.
2 Ale na a anak pabi, éy édse pabi
tu mana na du tagapamahala. Sakay
side i mégalagaa diya, hanggan éwan
dumemét i oras a nitakda nama na.
3 Ey kona be sa sikitam; to éwan
tam pabi péniwala ni Cristo, éy koman
kitam pabi i anak, da utusan kitam be
na ugali ta mundua a medukés.
4 Pero to kédemét no takda a oras,
éy pinaange na Diyos tu anak na
ta munduae. Nienak siya na bébe,
sakay nipasakup be siya ta kautusan
ni Moises,
5 monda agawén na du iba a sakup
na kautusan. Eng kona sa, éy mebi-
lang kitam dén a anak na Diyos.
6 Nadid, sikam éy anak kam dén
na Diyos. Kanya pinagkaluuben ki-
tam na Diyos ta Espiritu no anak na.
Tu Espiritu i nagpatunaya dikitam a
Diyos i Ama tam.
7 Kanya nadid, éwan kam dén sakup
no kautusan, da anak kam dén na
Diyos. Sakay éng anak na kam dén, éy
sikam be i pamanaan naa.

Katagigen Ni Pablo Du Taga Galasia

8 To éwan moy pabi pékapospos ta
Diyos, éy utusan kam san na diyos-
diyosan.
9 Pero nadid, éy tukoy moy dén i
Diyos; sakay i Diyos éy tukoy na kam
be dén. Eng kona sa, éy bakit gustu
moy a ipasakup a huway ta ugali ta
mundua a medukés? Bakit gustu moy
a utusan de kam pa a huway?
10 Bakit! Ipangilin moy i sénganya a
aldew, sakay bulan, sakay panahun,
sakay taon, monda isuhog kam maka
na Diyos. Pero éwan ya tu pasa.
11 Mégantengék makay sayang san
tu nitoldu ko dikam to éya.
12 I pékiohon kua dikam, a tétotop
ko, éy ahigénék moy, a diyan kam dén
ipasakup to kautusan. Da natandaan
moy, to nipaniwala ko dén ni Cristo,
éy inibutan ko dén tu kautusan. Ey
to kétulos ko dikam, éy inagumanék
moy.
13 Tukoy moy dén a kanyaék sina
mineange a tulos nagpahayag dikam
ta Mahusay a Baheta, éy dahilan to
nikaladu ko.
14 Ey maski medukés tu ladu ko, éy
tiniisék moy, a éwanék moy inahew.
Eng'wan, tinanggapék moy a koman
i anghel na Diyos. Tinanggapék moy
a koman ti Cristo Jesus!
15 To éya éy mésaya kam diyakén.
Naala-ala ko a to éya éy gustu moy
a mangatéd diyakén ta maski anya a
kaya moy. Eng anya wade pa san i
mata moya, éy linugit moy maka dén
a niatéd diyakén. Pero nadid, éy bakit
éwan kam dén mésaya diyakén?
16 Bakit isip moy kontaraén ta kam,
da kinagi ko dikam i katutuhanan?
Ewan.
17 Du tolay sina a kumampi ta
kautusan ni Moises, isuhog de kam
ngani, pero éwan tama i hangad
dia. Gustu de san a pabayanék moy,
monda side i sundin moya.
18 Ewan medukés i péngisuhog ta to-
lay, éng mahusay i hangad de, maski
éwanék sina dikam.
19 Sikam a anak ko a mahal ko;
dahilan dikam éy mégtiisék ta hi-
rap a huway, a kapareho na bébe a
gégsokan. Mégtiisék a hanggan éwan
kam mékiagum ni Cristo ta mahusay.
20 Gustu ko maka a mékiagum
dikam nadid, monda makagi ko
dikam i édse ta isip kua, da métagegék
dikam.

Tu Halimbawa Ni Agar Sakay Ti Sara

21 Saye i pakelagip kua dikam,
sikam a te gustu a ipasakup ta kautu-
san: éwan moy wade nabati i kagia ta
kautusan?
22 Kinagi ta éya a ti Abraham éy
te éduwa a anak a lélake. Tu esa éy
nienak no asawa na a utusan na,
sakay tu esa éy nienak no asawa na a
malaya.

23 Tu anak na to utusan na éy besa
ya tu nipangako na Diyos ni Abra-
ham. Pero tu anak na to malaya a
bébe, éy saya tu nipangako na Diyos
ni Abraham.
24-25 I éya éy halimbawa. Diden ya a
éduwa a bébe éy halimbawa na éduwa
a pangako na Diyos. Tu esa éy saya
tu kautusan ni Moises a inalap na to
buked ta Arabia, a ngéngahinan de a
Sinay. Mara saya i kahalimbawaa ni
Agar. Siya tu utusan a nagenak ta
anak ni Abraham. Ey du anak na
éy utusan be. Mara side du tolay
nadid ta Jerusalem a utusan be side,
da nipasakup be side ta kautusan.
26 Pero tu asawa ni Abraham a
esa, éy malaya siya. Ey sikitam a
méniwala, éy kapareho na kitam dén,
da éwan kitam dén ipasakup to kautu-
san.
27 Nakagi dén ta kasulatan, a
"Diyan ka mélungkut, siko a bébe a
éwan nagenak!
Dumulaw ka dahil ta kasayaan mo,
siko a éwan nakabate ta gésok
na anak!
Dahilan tu bébe a gininanan no
asawa na, éy atdinan siya ta
meadu a anak, a higit pa to
bébe a te asawa!"
28 Nadid, a tétotop ko, sikitam éy
anak kitam na Diyos ayun ta pangako
na. Kapareho kitam ni Isak a nienak
no bébe a malaya.
29 To éya, tu anak a nienak no utu-
san, éy pinahirapan na tu wadi na a
ti Isak, a nienak ta Espiritu na Diyos.
Ey kona be sa nadid, da pahirapan
kitam nadid du méniwala ta kautusan
ni Moises.
30 Ey kona se i kagia na kasula-
tan: "Paibutén mo tu bébe a utusan
sakay to anak na. Dahilan tu anak no
utusan éy éwan maari a makahati ta
mana no anak no malaya a bébe."
31 Kanya ngani, éwan kitam anak na
Diyos dahil ta pégsunud tam to kautu-
san ni Moises, éng'wan anak kitam na
Diyos ayun to pangako na.

5

Nilibri Kam Ni Cristo

1 Nadid, éwan kitam dén sakup no
kautusan na Judeo, da nilibri kitam
dén ni Cristo ta éya. Magpakatibay
kam, a diyan kam dén pasakup a
huway ta kautusan.
2 Tandaan moy i kagi kuae: éng
pumayag kam ta utus du Judeo
dikam, a ipabugit kam ayun ta ugali
dia, éy bilang éwan dén tu kabuluhan
ti Cristo dikam.
3 O ngani, éng ipasakup kam ta
ugali dia a esa, éy kailangan sundin
moy i buu a kautusan de a gébwat ni
Moises.
4 Maski ti ésiya a pumilit a mag-
ing mahusay ta mata na Diyos ta
pégtupad ta kautusan, éy hiwalay dén
ya ni Cristo. Ewan dén ya kasakup na
kagbi na Diyos.
5 Pero sikitam, éy umasa kitam a
ibilang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan, dahilan ta péniwala tam
diya, sakay ta tulung na Espiritu na
Diyos.
6 Maski sinunud tam dén i kautu-
san, maski éwan, éwan ya importante.
Basta i mahigpit a kailangan dikitam,
éy maniwala kitam ni Cristo, sakay
mahalén tam siya.

7 Mahusay tu péniwala moy to éya.
Ti ésiya wade i nanggipusa dikam na-
did ta késunud moy ta katutuhanan?
8 Ewan ya gébwat ta Diyos, da siya
éy nilibri na kam to kautusan.
9 Halimbawa, diden ya a mégtoldu
dikam ta mali, éy koman side tu
pégpaalsa ta tinapay; da maski
kétihék, éy mégpaapsot ya ta meadu.
10 Pero sikam, éy umasaék pabi a
éwan kam magkaiba tu isip tungkul ta
péniwala tam ta Panginoon tam. Ey
masiguru ko a parusaan na Diyos i
maski ti ésiya a mangligalig dikam.

11 Sikam a tétotop ko, te négkagi
wade sina dikam a mégtolduék kan a
dapat kam a ipasakup ta kautusan na
Judeo. Pero éwan, dahilan éng kona
ngani sa, éy bakit pahirapanék pabi
du Judeo? Eng katutuhanan ya, éy
éwan dén side méligalig ta pégtoldu ko
tungkul to nikate ni Cristo to kudos.

12 Diden ya a mangligalig dikam ta
pégtoldu de a mali, éy maano maka
ipabating side!
13 Sikam a tétotop ko, nilibri kam
na Diyos to kautusan na Judeo. Pero
diyan moy gamitén i kalayaan moy
a sundin moy i hilig na bégi moya a
medukés. Eng'wan, négsuyuan kam a
négtulungan kam.
14 Dahilan i étanan a kautusan éy
meange ta isesa a kagi: “Mahalén mo
tu kapareho mo a kona ta pégmahal
mo ta bégi mo.”
15 Pero, éng néglébug kam, a meiya-
mut kam ta kaguman moy, éy mangi-
lag kam, makay masida i gurupu
moy.

I Banal a Espiritu Sakay Ta Hilig Na Bégi

16 I hatul kua dikam, éy sundin
moy i Banal a Espiritu. Diyan
moy sésundin i hilig na bégi moya a
medukés.
17 Dahilan i hilig na bégi tama
éy kontara ya ta gustu na Espiritu.
Sakay i gustu na Espiritu éy kontara
be ta hilig na bégi tama. Magkalaban
di éduwa a éya. Kanya éng pilitén moy
a gemtén i kaluuben na Espiritu, éy te
mangsaway dikam.
18 Pero éng aguman kam na Espir-
itu éy éwan kam dén sakup na kautu-
san.
19 Ewan meliso i hilig na bégi a
medukés. Péngibébi, péngilélake,
20 pégsamba ta diyos-diyosan, pégilo,
kéiyamut, pégingél, pénaghili, kedémot,
mégduwa-duwa i isip dia.
21 Sumésene side, méglango side,
sakay mégkasayaan side ta medukés,
sakay iba be a medukés a gimet.
Pégkagian ta kam dén a huway, a éwan
matanggap ta kaharian na Diyos du
mégimet ta kona sa.
22 Pero tu ugali na pékiaguman na
Banal a Espiritu éy négmahalan side,
masaya side, mapayapa side, mebait
side, mahusay side, matapat side,
23 sakay tipidén de i bégi dia. Du
mégkona sa, éy éwan side tu kailangan
ta kautusan.
24 Ey du nipasakup dén ni Cristo
Jesus, éy inibutan de dén tu dati a
pagkatolay de, sakay tu hilig na bégi
dia a medukés.
25 Tu Espiritu i nangatéda dikitam
ta buhay tama. Kanya Espiritu be i
dapat maghari dikitam.
26 Diyan kitam magpalalo; diyan
kitam mékelbug; diyan kitam
négpanaghilian.

6

Négtulungan Kam

1 A tétotop ko, éng meta moy i kagu-
man moy a esa a nagkasala, sikam
a nékiagum ta Espiritu i mangpasolia
diya ta Diyos, a hatulan moy siya
ta mebait. Pero mangilag kam be,
makay sikam man dén i matokso.
2 Négtulungan kam; éng kona sa i
gémtén moy éy matupad moy i utus ni
Cristo.
3 Eng te mégisip a mahalaga siya, a
éwan siya magkasala, éy magkamali
siya tu isip. Ewan mahalaga i kona sa
a tolay.
4 Dapat isipén na bawat esa i sarili
na a gemtén. Eng mahusay a talaga,
éy masahat siya, sakay éwan na dén
ipareho tu gimet na ta gimet na iba.
5 Dahilan éy dapat tupadén na
bawat esa i sarili na a kailangan.
6 Du tétolduan ta kagi na Diyos,
éy dapat atdinan de ta mahusay tu
mégtoldu dide.
7 Diyan kam magkamali tu isip.
Ewan maloko na maski ti ésiya i
Diyos. Eng anya i ginimita na tolay,
éy gantian siya na Diyos ayun ta éya.
8 Eng sundin na tolay i hilig na bégi
naa, éy dumemét diya i kamatayan
na. Eng mégimet siya ta kaluuben na
Espiritu na Diyos, éy dumemét diya i
buhay a éwan tu katapusan.
9 Kanya diyan kitam mégsawa
a mégimet ta mahusay. Kédemét
na takda a oras éy dumemét diki-
tam i gantimpala, éng éwan kitam
manghina tu isip.

10 Kanya dapat mégimet kitam ta
mahusay ta tolay; lalo dén du tétotop
tam ta péniwala.
11 Entan moy, sakén a mismo i nan-
ulata ta éye. Entan moy i kadikél na
letra a nisulat ko dikam!
12 Du nagpilit dikam a tumanggap
ta utus ni Moises, éy mégpalalo side.
I hangadén dia, éy iwasan de i hirap
a dumemét du méniwala a minate ti
Cristo to kudos.
13 Maski du nagpabugit ayun ta
ugali na Judeo, éy éwan side tumupad
ta kautusan. Basta gustu de sana,
éy bugitén de kam ayun to ugali de,
monda mapuri side a nipasakup kam
dén ta rilihiyon de.
14 Pero para diyakén, i purién ko
sana éy tu Panginoon tam a Jesu
Cristo, to nikate na to kudos. Dahil ta
éya, éy éwanék dén utusan na ugali ta
mundua a medukés.
15 Tu kautusan, maski tinupad mo
to araw, maski éwan, éy éwan ya im-
portante. Basta i mahigpit a kailan-
gan éy baguén kam dén ni Cristo, a
maging bigu i pagkatolay moya.
16 Du étanan a sumunud ta nisulat
ko a éye, éy mapayapa maka dén side,
a kagbian side na Diyos. Kona maka
sa du étanan a tolay na Diyos.
17 Kanya sapul nadid, éy diyan
maka dén dagdagen na iba a tolay i
hirap kua. Da hustu dén i pilat kua
ta bégi kua. Saya i katunayana a
utusanék ni Jesus.
18 Kagbian kam maka na Diyos,
sikam a tétotop ko. Kona sa. Ewan
dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Epeso

1 Gébwat ye ni Pablo. Apostolék
ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na
Diyos. Saye i sulat kua du sakup ni
Cristo ta Epeso, side a méniwala ni
Cristo Jesus.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de
kam maka ta biyaya sakay ta kapaya-
paan.

Purién Tam I Diyos

3 Purién tam i Diyos, a Ama no
Panginoon tam a Jesu Cristo. Inatd-
inan na kitam ta étanan a kagbi na a
gébwat ta langet, dahilan ta pékiagum
tam ni Cristo.
4 Bagu nilalang i mundua, éy pinili
kitam dén na Diyos a sakup na, dahil
to gimet ni Cristo. Pinili na kitam
monda maging banal kitam a éwan tu
kapintasan ta harap na. Dahilan a
gustu kitam na Diyos,
5 éy kanya tiniyak na kitam to éya
pa a maging anak na, dahil ta gimet ni
Jesu Cristo. Saya i kaluuben na sapul
to sapul.
6 Purién tam siya dahil to memahal
a kagbi na dikitam. Kagbian na kitam
da sakup kitam no anak na a mahal
na.
7 Siya i nipanubus naa dikitam tu
digi na to nikate na. Eng kona sa,
éy pinagpasensiyaan kitam dén na
Diyos ta kasalanan tam. Kona san
dén sa i kabaitan na dikitam,
8 da kinagbian na kitam a tahod.
Sakay inatdinan na kitam ta tama a
isip tam.
9 Ey nadid, éy ginimet dén na Diyos
tu tiyak a gemtén na, a nipaliwanag
na dén dikitam tu lihim a plano na, da
ti Cristo i nangtupada ta éya.
10 I plano na Diyos, éy du étanan a
édse ta langet éy ta luta, éy ipasakup
na side ni Cristo. Ey tupadén ya
na Diyos ta kédemét na takda na a
panahun.
11 Dahilan i étanan a gemtén na
Diyos éy ayun ta takda na a plano
na. Tiniyak na a te kabahagi kitam ta
gantimpala na a para du tolay na.
12 Kanya sikame a Judeo a neditol
a inumasa ni Cristo éy pinili na kame
monda purién me i kapangyarian na.
13 Pati sikam a éwan Judeo, sapul to
pékabaheta moy ta Mahusay a Baheta
a iligtas kam na Diyos, éy naniwala
kam dén ni Cristo. Ey nadid, i katu-
nayana a sakup na kam dén éy tu
Banal a Espiritu a mégiyan dikam. Tu
Espiritu a nipangako na dikitam,
14 éy saya i katibayana a maalap
tam i gantimpala tam a nipangako
na Diyos para du sakup na. Kanya
mégkompiyansa kitam a iligtas na ki-
tam a talaga. Purién tam i kapang-
yarian na Diyos.

Ménalangin Ti Pablo

15 Nadid, dahil ta éya, sapul to
pékabaheta ko ta péniwala moy ni
Panginoon Jesus, sakay ta pégmahal
moy du étanan a sakup na Diyos,
16 éy éwan tu tahan i pégpasalamat
kua ta Diyos dahil dikam. O, panalan-
gin ta kam a palagi
17 ta Diyos na Panginoon tam a Jesu
Cristo. Siya éy Tama tam a kama-
halan. I panalangin kua, éy atdinan
na kam ta karunungan moy, sakay
ipahayag na maka dikam i kaluuben
na, monda mapospusan moy siya.
18 I panalangin kua, éy paliwan-
agen na Diyos i isip moya, monda
mapospusan moy i nipagakit naa
dikam a alapén moy; monda mapos-
pusan moy be éng kodya i kamahal
na gantimpala moy a nipangako na a
para du sakup na a tolay.
19 Sakay panalangin ko a mapospu-
san moy be éng kodya i kadikél na
kapangyarian na a édse du méniwala
diya. I éya a kapangyarian a édse
dikitam, éy sé' be ya i
20 ginamit na a kapangyarian to
nipamuhay na ni Cristo a huway, a
tulos kaguman na siya ta langet a
méghari.

21 Nadid, éy méghari sa ti Cristo,
a te kapangyarian siya du étanan a
hari sakay du iba pa a te kapang-
yarian. Siya i mataasa nadid, sakay
ta panahun a dumemét, a éwan tu
katapusan.
22 Sakay nipasakup dén na Diyos i
étanan diya. Sakay nidéton na dén a
ti Cristo i Pangulu na étanan, alang-
alang du méniwala diya.
23 Ey du méniwala diya, mara side
i bégi ni Cristo; kanya side i mang-
ganap diya. Ey siya i namamahala ta
étanan.

2

Binuhay Kitam Na Diyos

1 To éya, éy bilang pate kam dén
dahil to kasalanan moy.
2 Sinunud moy to éya i medukés a
ugali ta mundua. Sinunud moy ti
Satanas. Siya i espiritu a te kapang-
yarian ta mundua, a mégutus du tolay
a masuwayin.
3 Pati sikitam, éy kona be sa i ugali
tam to éya. Sinugsug tam be tu hilig
na bégi tama a medukés. Kanya kabi-
lang kitam be du kéiyamutan na Diyos,
a kapareho du iba a tolay.
4 Pero nadid, éy kinagbian kitam na
Diyos a tahod, a mahal na kitam ta
mahigpit.
5 Kanya maski bilang pate kitam
dén dahil to kasalanan tam, éy bin-
uhay na kitam a kapareho ni Cristo.
(Niligtas na kitam dahil ta kabaitan
na.)
6 Sakay gemtén na a kaguman tam
ti Cristo ta langet a méghari.
7 Ginimet ya na Diyos, monda ipeta
na a éwan tu katapusan i kadikél na
kabaitan na dikitam, dahil ni Cristo.
8 Kanya meligtas kam éy dahil ta
kabaitan na Diyos, sakay ta péniwala
moy ni Cristo. Ewan kam meligtas
dahil ta gimet moy a sarili, éng'wan
gébwat ya ta kaluuben na Diyos.
9 Kanya éwan makapagpalalo i
maski ti ésiya a meligtas siya dahil ta
gimet na a mahusay.
10 Nilalang kitam na Diyos, a inatd-
inan na kitam ta bigu a buhay dahil
ta péniwala tam ni Cristo Jesus. Kanya
binuhay na kitam éy monda gemtén
tam i mahusay a tarabaho a nihanda
na to éya a para dikitam.

Pinagesa Kitam Ni Cristo

11 Nadid, sikam a éwan Judeo, éy
alélahanén moy tu dati a kalagayan
moy. Nginahinan kam du Judeo a
dayuan kam, a éwan kam kan sakup
na Diyos, da éwan moy sundin i utus
ni Moises.
12 Ey katutuhanan ngani ya, da hi-
walay kam ni Cristo to éya, a éwan
kam kabilang du tolay na Diyos.
Sakay éwan kam tu kabahagi ta ni-
pangako na Diyos du tolay na a Judeo.
To éya éy éwan kam tu pag-asa, sakay
éwan moy tukoy i Diyos.
13 Pero nadid, da mékiagum kam
dén ni Cristo Jesus, sikam a dati a
adeyo éy meadene kam dén, dahilan
to digi ni Jesus.
14 Pinagkasundu kitam ni Cristo,
sikame a Judeo sakay sikam a éwan
Judeo. Pinagesa na kitam, da inibu-
tan na dén tu utus ni Moises a nag-
pahiwahiwalay dikitam.
15 Inibutan na to nikate na to ku-
dos, monda pagisesaén na i éduwa
a lahi a tolay, a sakupén na side a
pareho, sakay pagkasunduén na side.
16 Kanya nadid, pati Judeo sakay
éwan Judeo, éy mékiagum dén side ta
Diyos, sakay naging isesa side a bégi,
da minate ti Cristo to kudos. Sakay
inibutan ni Cristo tu kéiyamut de.
17 Ey inumange se ti Cristo a nag-
toldu ta Mahusay a Baheta na ka-
payapaan. Ey sikam a éwan Judeo a
dati a adeyo ta Diyos, éy nitoldu na
dikam. Sakay nitoldu na be dikame
a Judeo a dati a adene ta Diyos.
18 Ey nadid, dahil ni Cristo, éy
makaadene i maski ti ésiya ta Diyos,
maski Judeo éy ta éwan Judeo, da agu-
man kitam na Banal a Espiritu.
19 Kanya nadid, sikam a éwan
Judeo, éy éwan kam dén dayuan, éng

'wan négkabébayan kitam dén a sakup
kitam dén na Diyos ta bile na.
20 Mara, sikam be i kasangkapan na
bile na Diyos. Du apostol sakay du
purupeta, side i nagpataknég ta bile.
Ey ti Cristo Jesus, siya i panuluk na.
21 Siya i mégpatibaya ta bile na
Diyos, a pahusayén na ta mahusay.
22 Ey dahil ta pékiagum moy ni
Cristo, éy sikam be i kagumana du iba
ta pégiyanan na Diyos. Ey gébwat ya ta
Banal a Espiritu.

3

Tu Lihim a Kaluuben Na Diyos

1 Nadid, sakén éy ti Pablo a pi-
hesuék alang-alang ni Cristo Jesus.
Kanya nepihesuék éy nipahayag ko ti
Cristo dikam a éwan Judeo.
2 Siguradu a nabaheta moy dén a
inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko
a mégpahayag dikam ta kabaitan na.
3 Tukoy moy be a nipaliwanag na
diyakén tu nilihim na a plano na, a
kona to nisulat ko dikam.
4 Kanya éng mabasa moy ya, éy
tukoy moy i pékapospos kua to nilihim
na Diyos a tungkul ni Cristo.
5 To nakalipas a panahun, éy éwan
tukoy na tolay i éya a lihim a plano na
Diyos, pero nadid éy nipaliwanag dén
ya na Espiritu du apostol na sakay du
purupeta na.
6 Ey nadid, saye i plano na a lihim:
du éwan Judeo, éy te kabahagi be side
ta gantimpala na Diyos a kapareho
du Judeo. Kanya nagagum dén side
du Judeo, a naging isesa side a bégi.
Sakay te kabahagi be side ta pangako
na Diyos, dahil ni Cristo Jesus. Ey
gébwat ya ta Mahusay a Baheta.
7 Nadid, éy ginimeték na Diyos
a utusan na, a magpahayag ta
Mahusay a Baheta. Sakay inatdi-
nanék na ta kapangyarian na éy ta
kabaitan na.
8 Maski sakén i mababaa du étanan
a tolay na Diyos, éy sakén i pinilia na
Diyos a méngipahayag du éwan Judeo
ta memahal a gemtén ni Cristo dide.
9 Sakay ipaliwanag ko ta étanan a to-
lay éng pakodyan na Diyos a gemtén i
nilihim a plano na. Nale a panahun a
nilihim na i gemtén na,
10 monda du espiritu ta langet,
éy mapospusan de nadid i karu-
nungan na Diyos, bagay meta de i
kahusayana na nipégagum du sakup
na a tolay.
11 Ey nadid, ginimet dén ya na
Diyos ayun to plano na sapul to sapul.
Ey ti Cristo Jesus, siya i nangtupada ta
éya.
12 Ey nadid sikitam, dahil ta
pékiagum tam diya sakay ta péniwala
tam diya, éy makaadene kitam ta
Diyos a éwan masanike.
13 Kanya sikam, diyan kam
manghina tu isip ta tétiisén kua
se a hirap alang-alang dikam, da
mégtiisék monda mapospusan moy
i Diyos.

I Pégmahal Ni Cristo Dikitam

14 Nadid, éy bagay isipén ko i
memahal a ginimet Nama tam, éy
lumuhudék diya.
15 Siya i Ama du étanan a tolay ta
langet éy ta luta.
16 I panalangin kua, éy gamitén
maka na Diyos i Espiritu na a mag-
patibay ta isip moya, ayun ta kapang-
yarian na.
17 Sakay mégiyan maka ti Cristo
dikam ta mahusay, dahil ta péniwala
moya. Sakay manatili kam ta
pégmahal ni Cristo dikam.
18 Mapospusan moy maka be i
kadikél na pégmahal ni Cristo diki-
tam. Sakay mapospusan maka be du
étanan a tolay na Diyos
19 i pégmahal ni Cristo. (Pero éwan
tu makapospos a talaga ta étanan
a medisalad a pégmahal na ta to-
lay.) Saya i panalangin kua, monda
sakupén kam na Diyos ta mahusay a
tahod.
20 Purién ko i Diyos! Makagimet
siya ta mahigit pa ta étanan a pékiohon
tam diya. Makaatéd siya ta mahigit
pa ta étanan a gustu tam, dahil ta
kapangyarian na a édse dikitam.
21 Du sakup na a tolay, éy aguman
maka side ni Cristo a purién de i

Diyos. Purién maka siya a éwan tu katapusan. Kona sa.

4

Sikitam I Bégi Ni Cristo

1 Sakén éy nepihesuék da sakupék na Panginoon. Kanya mékiohonék dikam, a sugsugén moy i ugali a kona to niutus dikam na Diyos to péngpile na dikam.
2 Dapat a mebait kam, a pagtiisan moy tu kamalian na kaguman moy, sakay négmahalan kam.
3 Pagpilitan moy a patibayén i kapisanan moy a niatéd dikam na Espiritu, sakay négsuyuan kam.
4 Sikitam éy négkaguman kitam dén, a naging isesa kitam dén a bégi. Sakay isesa be san i pag-asa tam a nipagakit dikitam na Diyos.
5 Isesa i Panginoon tam; isesa i péniwala tam; isesa i binyag tam.
6 Isesa i Diyos a Ama na étanan a tolay. Siya i Panginoon na étanan. Gemtén na i étanan, a mégiyan siya ta étanan.
7 Pero inatdinan na Diyos i bawat esa dikitam ta kaluub na, ayun ta gustu ni Cristo a méngatéd. Kona sa i kinagia ta kasulatan.
8 I kinagi na éy to kéontok kan ni Cristo ta langet, éy kembil na kan sa du minatalo na, sakay inatdinan na kan du tolay ta kaluub na.
9 Nadid, éng inumontok dén siya ta langet éy napospusan tam a dinumibe pa siya ta lutaae, bagu inumontok.
10 Kanya tu dinumibe, éy siya be san tu inumontok ta ontok a tahod a tahod ta lipat na langet. Ey nanyari ya monda sakupén na i étanan.
11 Nadid, i niatéd na a kaluub dikitam, éy pinamihasa na du iba a maging apostol, sakay du iba éy maging purupeta, du iba éy magpahayag ta Mahusay a Baheta, du iba éy maging pastor, du iba éy magtoldu.
12 Pinamihasa na side monda magtarabaho side diya, monda tulungan de du méniwala diya, a patibayén de side ta péniwala de.
13 Ey nadid, i keangayana na éya, éy maging esa kitam tu isip ta péniwala tam diya. Sakay mapospusan tam tu anak na Diyos ta mahusay. Sakay maging mahusay i pagkatolay tama a hanggan maging kapareho kitam na ugali ni Cristo.
14 Eng kona sa, éy éwan kitam dén kona ta isip na anak, a agad mabagubagu ta maski anya a pégtoldu. Da éwan dén tu makapagloko dikitam ta pégtoldu de a kamalian.
15 Eng'wan, dapat kitam a matapat du kakaguman tam dahil ta pégmahal tam dide; sakay maging mahusay kitam ta péniwala tam ni Cristo. Siya i Pangulo tama.
16 Mara du méniwala diya, side i bégi na. Tu ulo éy namamahala ta bégi. Siya i méngatéda ta bégi ta kailangan na, monda sumibét a dumikél. I kahulugen na éya, éy lalo a tumibay i nipégagum tam, da négmahalan kitam.

Utus a Gébwat Ta Panginoon

17 Nadid, te kaginék dikam a gébwat ta Panginoon. Saye i kailangan moya a mahigpit: diyan kam dén umaheg ta ugali du éwan mékidiyos. Side éy éwan tu pasa i isip dia.
18 Ewan side tu pékapospos. Ewan side tu kabahagi ta buhay a gébwat ta Diyos, da éwan de tukoy i Diyos, sakay mekétog i isip dia.
19 Ewan side tu sanike. Basta gemtén de san i medukés, a bastos i ugali dia.
20 Ewan sa kona i nitoldua dikam ni Cristo.
21 Talaga a nabaheta moy dén diya, sakay nagadal kam dén ta katutuhanan ni Jesus, da sikam éy sakup na.
22 Kanyaékbusén moy dén tu dati a pagkatolay moy, da saya i talaga a méngipahamak dikam dahil to ginustu moy a medukés.
23 Sakay baguén moy i isip moya.
24 Isolot moy dén i bigu a pagkatolay moy a gimet na Diyos, monda umaheg kam diya, sakay mahusay kam, a maging banal kam.

25 Dahil ta éya, éy diyan kam dén
mégbuli-buli. Mégkagi kam ta katu-
tuhanan ta kaguman moy, da pisan
kitam dén a méniwala ni Cristo.
26 Eng mégingél kam, éy ilagen moy
a diyan magkasala. Ibutan moy tu
ingél moy agad bagu sumahém tu bi-
lag.
27 Makay sakali éy atdinan moy
ti Satanas ta pagkékataon na a man-
gloko dikam; da éng meingél kam, éy
saya i panahun ni Satanas.
28 Tu mégtako éy diyan dén huway a
magtako. Maigi pa, éy magtarabaho
siya ta mahusay, monda makapan-
gatéd siya ta te hirap.
29 Diyan kam mégkagi ta medukés
a salita. Eng'wan, mégkagi kam san
ta mahusay a kagi a pangtulung du
makabati, monda melagin side tu
isip.
30 Sakay diyan moy palungkutén i
Banal a Espiritu ta gimet moy a mali,
da i Espiritu éy siya i katunayana a
pangtubus dikam na Diyos a talaga,
ta kédemét na takda na a aldew.
31 Mara, diyan kam mégsekay,
diyan kam méiyamut éy ta mégingél,
diyan kam méghabuhabuk, diyan kam
mégupos, diyan kam mégdukés tu isip.
32 Eng'wan, i maigia éy magbait
kam, a kagbian moy du kaguman
moy. Sakay négpasipasensiyaan kam a
kapareho na nipagpasensiya dikam
na Diyos, dahil ni Cristo.

5

Mégiyan Kam Ta Demlag

1 Nadid, da anak kam dén na Diyos
a mahal na, éy umaheg kam diya.
2 Mahalén moy be a palagi du iba
a tolay a kaparis na pégmahal ni
Cristo dikitam. Entan moy, dahil ta
pégmahal na dikitam, éy niatéd na tu
buhay na para dikitam. Nagpaka-
matay siya a nangtubus dikitam ta
kasalanan tam.
3 Kanya sikam, da tolay kam
dén na Diyos, éy diyan moy dén
bébanggitén, ta uhon moy, i péngibébi
éy ta méngilélake. Sakay diyan kam
mégkagi ta bastos, sakay diyan kam
medémot.
4 Mangilag kam a diyan uhunén i
éwan tu pasa a kagi, sakay ta bas-
tos. Sakay diyan kam mégdadahet ta
medukés. Eng'wan, puri ta Diyos i
uhon moya.
5 Tukoy moy dén a siguradu a tu
bastos a tolay, sakay du méngibébi,
éy éwan side tu kabahagi ta kaharian
ni Cristo sakay ta kaharian na Diyos.
Ey kona be sa du medémot, da iba i
mégediyos dia.
6 Mangilag kam, a diyan tu magka-
mali dikam tungkul ta éya. Makay
kagin de dikam a éwan ya kasalanan,
pero parusaan ngani na Diyos du
éwan méniwala diya, dahil ta kona sa
a ugali.
7 Kanya diyan kam dén mékiagum ta
kona sa a tolay a bastos.
8 To éya, éy négiyan kam be ta
diklém. Pero nadid, éy mégiyan kam
dén ta demlag, da sakup kam dén na
Panginoon. Kanya éy sugsugén moy
dén i ugali du mégiyan ta demlag.
9 Dahilan i ugali du mégiyan ta dem-
lag éy mahusay, a matapat side.
10 Magadal kam ta kasahatan na
Panginoon.
11 Sakay diyan kam mékiagum du
tolay a mégimet ta éwan tu pasa a
ugali a gébwat ta diklém. Eng'wan,
ipaliwanag moy du tolay i kona sa a
medukés a ugali.
12 Dahilan éy kasanisanike san a
bébanggitén i gégemtén de a lihim.
13 Pero éng ipaliwanag moy a
medukés i kona sa a ugali, éy meta de
i kasalanan de a talaga, a tulos maka
side a ipasakup ta demlag.
14 Kanya te mégkagi, a "Lumukag
ka, siko a tidug. Mabuhay ka a
gébwat ta pate, sakay paliwanagen ka
ni Cristo."
15 Kanya nadid éy ilagen moy i ugali
moya. Diyan kam pumaris du éwan
makapospos; éng'wan maging matal-
inung kam dén.
16 Samantalaén moy i pagkékataon
moy a magimet ta mahusay, da

medukés ye a panahun.
17 Diyan kam maloko; basta isipén
moy éng anya i kaluuben na Pangi-
noon dikam.
18 Sakay diyan kam méglango, da
saya i makaloko ta buhay moya.
Eng'wan, pilitén moy a mékiagum
dikam i Banal a Espiritu.
19 Mégpégkanta kam ta kanta na
Diyos. Mégkanta kam ta puri diya, a
matapat kam diya ta kanta moy.
20 Sakay magpasalamat kam a
palagi Nama tam a Diyos ta étanan a
bagay, a ngahinan moy ti Panginoon
Jesu Cristo.

Ugali Na Mahusay a Pasawa

21 Nadid, négsunuran kam, a tanda
ya na kégalang moy ni Cristo.
22 Sikam a bébekés, éy sundin moy i
asawa moy, da saya i péngsunud moy
ta Panginoon.
23 Dahilan i lélake, éy siya i pangulo
na asawa na, a kapareho ni Cristo éy
siya i pangulo du sakup na a tolay. Du
sakup na, mara side i bégi na. Ey siya
i tagapagligtas.
24 Kanya éng pakodyan i péngsunud
dia ni Cristo, éy kona be sa i
péngsunuda du bébekés du asawa de.
25 Nadid, sikam a lélake, mahalén
moy du asawa moy, a kaparis na
pégmahal ni Cristo du sakup na a to-
lay. I tandaa na pégmahal naa dide, éy
niatéd na i buhay na a para dide.
26 Ginimet na ya monda sakupén
na side. Sakay lininisan na side ta
kagi na sakay ta dinom na pégbinyag.
27 Ginimet na ya monda tanggapén
na du sakup na a tolay a memahal
dén, a éwan dén side tu kasalanan,
sakay banal dén side.
28 Nadid, sikam a lélake, dapat a
kona sa i pégmahal moy ta asawa moy.
Mahalén moy side ta kapareho na
pégmahal moy ta bégi moy a sarili.
Tandaan moy, tu lélake a mégmahal ta
asawa na, éy mahalén na be tu sarili
na a bégi.
29 Ey éwan tu mégidel ta sarili na a
bégi; éng'wan pékanén na a alagaan
na. Ey kona be sa i pégalaga ni Cristo
du sakup na a tolay.
30 Da sikitam a sakup na, mara siki-
tam i kasangkapan na bégi naa.
31 Kanya te kagi ta kasulatan na
Diyos, a "Ginanan na lélake i ina na éy
tama na, a mékiagum siya ta asawa na,
a tulos a maging isesa side."
32 Nadid, éy medisalad i éya a kagi;
pero para diyakén éy méngikagi ya
ta pékiagum ni Cristo du sakup na a
tolay.
33 Pero méngikagi be ya dikam a
pépésawan; a dapat i lélake a magma-
hal ta asawa na ta kapareho ta bégi
na. Sakay dapat du bébekés a gu-
malang du asawa de.

6

Ugali Na Mahusay a Patena

1 Sikam a anak, sundin moy dena
moy éy ta ama moy, da tama ya a
ugali.
2 Tandaan moy, te dati a utus i
Diyos tungkul ta éya, a te halu a pan-
gako. I utus na éy "Igalang mo tama
mo éy ta ina mo." Sakay i dagdag naa
a pangako, éy
3 "Eng sundin mo ya, éy umatakdug
i buhay mua," kagi na, "a mahusay be
i buhay mua."
4 Pati sikam a te anak, diyan moy
side masiyadu a péginglan ta ikaiya-
mut de. Eng'wan, padikélén moy side
ta mahusay, a tolduan moy side ta
pégtoldu na Panginoon tam.

Ugali Na Mahusay a Utusan, Sakay Ta Amo Na

5 Sakay sikam a utusan, sundin
moy du amo moy ta matapat, a
igalang moy side. Sundin moy side a
koman ti Cristo i pégtarabahoan moya.
6 Maski éwan de kam te itan, éy
gemtén moy a mahusay i utus de
dikam. Pilitén moy a gemtén i kagus-
tuan na Diyos, da utusan kam be ni
Cristo.
7 Kanya sumunud kam du amo
moy a melagin kam tu isip.
8 Da tukoy moy dén a gantian na
Panginoon i maski ti ésiya ta ginimet

na a mahusay, maski pobre éy ta mayaman.

9 Ey nadid sikam a amo du utusan, éy dapat mebait kam be du utusan moy. Diyan moy side pégkagian ta medukés. Da tandaan moy, pareho kam a utusan ta isesa a Amo moy ta langet. Ey siya éy éwan kumampi ta isesa a tolay.

I Kasangkapan Na Sundalu Na Diyos

10 Nadid, magpakatibay kam ta pékiagum moy ta Panginoon; éy gébwat ya ta tulung na kapangyarian na dikam.

11 Mara sundalu kam, éy isolot moy i kasangkapan na sundalu na Diyos, monda malabanan moy i tokso ni Satanas dikam.

12 Dahilan i kalaban tama éy éwan tolay, éng'wan du mesibét a espiritu a medukés ta langet, du te kapangyarian ta kedikléman ta munduae.

13 Kanya alapén moy i kasangkapan na sundalu na Diyos, monda makatagal kam a mékilaban dide, éng dumemét dikam i medukés a panahun. Nadid, kélipas na pékilaban moy, éy mahusay kam be san a te taknég, a éwan kam madaig.

14 Nadid, saye i gamitén moy a kasangkapan ta pékilaban moy de Satanas: mara i mégesinturon moya éy tu matapat a ugali. I mégetakléb ta hako moya éy tu mahusay a gimet moy.

15 I mégesapatus moya éy tu péghanda moy a mégtoldu ta Mahusay a Baheta na kapayapaan.

16 I mégekalasag moya éy tu péniwala moy ni Cristo. Da saya i pégsalag moya ta pana ni Satanas.

17 I mégehelmet moya éy tu pag-asa moy ta kaligtasan moy. Ey tu kagi na Diyos, éy siya i mégeispada moya a iatéd dikam na Espiritu na Diyos.

18 Nadid, manalangin kam a palagi ayun ta kaluuben na Espiritu. Pilitén moy a manalangin ta mahigpit. Sakay ipanalangin moy be du étanan a tolay ni Cristo.

19-20 Sakay ipanalanginék moy be, a agumanék na Diyos ta pégpahayag ko ta Mahusay a Baheta, monda mesipagék a tahod a méngipahayag ta lihim a plano na Diyos. Alang-alang ta éya a Mahusay a Baheta, éy nepihesuék, da utusanék na Diyos.

21-22 Nadid, éy paangen ko sina dikam ti Titiko, monda ibaheta na dikam i étanan a kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i isip moya. Ti Titiko éy top tam a mahal. Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta tarabaho na Panginoon.

23 I Diyos éy atdinan na maka du étanan a méniwala diya ta kapayapaan, a aguman na kam a négmahalan, dahil ta péniwala moy. Gébwat ya Nama tam a Diyos sakay ni Panginoon Jesu Cristo.

24 Kagbian maka na Diyos du étanan a mégmahal ta Panginoon tam a Jesu Cristo a éwan tu bagu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Pilipos

1 Gébwat ye de Pablo éy ti Timoteo.
Utusan kame ni Cristo Jesus. Saye
i sulat mia du sakup ni Cristo Jesus
ta Pilipos, sakay tu tagapamahala ta
ina, sakay du katulung ta simbaan ta
ina.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon Jesu Cristo, éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Mégpasalmaték ta Diyos bagay
maala-ala ta kam.
4 Sakay éng ipanalangin ta kam, éy
mésahat ék dikam,
5 da maala-ala ko tu pékiagum
moy diyakén to péngipahayag ko ta
Mahusay a Baheta; da inaguman ék
moy sapul to pénanggap moy ni Cristo
a hanggan nadid.
6 Nadid, Diyos i kégébwatan na
kaligtasan moy. Ey tukoy ko be a siya
be ya i mangganapa ta éya, ta késoli se
ni Cristo a huway.
7 Kanya maala-ala ta kam ta
mahusay, éy mahal ta kam a tahod.
Da inaguman ék moy ta tungkulin ko
a niatéd na Diyos diyakén. O, inagu-
manék moy nadid a pihesuék. Sakay
inagumanék moy be to péngisuhog ko
ta Mahusay a Baheta, a pégpahayag ko.
8 Tukoy na Diyos i pagkagustu kua
dikam. Kapareho ya na kadikél na
pégmahal ni Cristo dikam.
9 Kanya panalangin ta kam a
négsuyuan kam ta lalo a mahusay.
Sakay panalangin ko a mapospusan
moy ta mahusay, a tama i isip moya,
10 monda matukoy moy i tama a
gimet moy. Nadid éng magkuna
kam sa, éy demtan kam ni Cristo a
éwan tu kasalanan, ta kédemét na a
maghukum.
11 Sakay te mahusay kam a ugali
nadid, a gébwat ni Jesu Cristo. Ey saya
i pégpuri na tolay ta kapangyarian na
Diyos.

Tu Isip Ni Pablo

12 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a
mapospusan moy i nanyaria a éye a
hirap ko éy éwan medukés. Da lalo a
netanyag i Mahusay a Baheta, dahi-
lan ta nikepihesu ko a éye.
13 Pati du guwardia ta éye, sakay du
étanan a iba se a tolay, éy tukoy de dén
a pihesuék da utusanék ni Cristo.
14 Sakay meadu du tétotop tam ta
éye a méniwala ni Jesus, éy tinumibay
dén i péniwala dia dahil ta nikepihesu
kua, a tulos éwan dén side méganteng
a méngipahayag ta kagi na Diyos.
15 Tahod ngani a te séngasénganya
dide a méngipahayag ni Cristo da
ménaghili side diyakén. Gustu de be
a mataas. Pero du iba, éy ipahayag
de ta mahusay, a éwan side ménaghili
diyakén.
16 Side, éy mahalék de, da tukoy de
a piniliék na Diyos a méngisuhog ta
Mahusay a Baheta.
17 Pero du iba, éy éwan side
méngipahayag ni Cristo ta matapat.
I hangad de sana éy maging mataas
side. Sakay gustu de éy paghirapénék
de hanggan égseék ta pihesu.
18 Pero pébayan ko san side. Da
maski méngipahayag side ni Cristo ta
éwan matapat, éy mésayaék san, da te
méngipahayag ta Panginoon tam.
19 Sakay tukoy ko be a makalégsewék
ta éye dahil ta tulung na Espiritu
ni Cristo, sakay ta panalangin moy
diyakén.
20 I gustu kua éy ganapén ko ta
mahusay i tungkulin kua. Ey lalo
nadid a nepihesuék, éy éwanék maka
dén mésanike a méngipahayag ni Cristo.
Da gustu ko purién na tolay ti Cristo
dahil ta ugali ko, maski bunonék de
éy ta éwan.
21 Da para diyakén, éng buhayék
pabi, éy mahusay, da i buhay kua éy
para ni Cristo. Ey dahil ta éya éy lalo
a mahusay éng mateék.
22-23 Kanya mégsalawahanék éng
anya i gustu kua. Gustu ko mateék
maka, monda makakuyogék ni Cristo
ta langet, da mahusay ya. Pero éng

buhayék pabi, éy makagimeték pa ta
memahal a tarabaho.
24 Kanya gustu ko be a buhayék
pabi, monda matulungan ta kam.
25 Ey siguradu a buhayék pabi, a
tulos kaguman ta kam, monda mapatibay ko pa i péniwala moya; monda
masaya kam.
26 Kanya nadid, éng légsiwanék de,
éy purién moy ti Cristo ta mahusay,
da kaguman ta kam man dén.
27 Nadid, i mahigpit a kailangan
moy, éy tu ugali moy a dapat umayun
ta Mahusay a Baheta ni Cristo;
monda maski éwanék makasoli sina
dikam, éy mabaheta ko a matibay
kam san, a maging esa i isip moya.
Sakay isuhog moy i Mahusay a
Baheta a péniwalaan tam.
28 Diyan kam méganteng du kala-
ban moy. I pégtiis moya dide, éy saya
i tandaa dide a ipahamak side na
Diyos; pero sikam, éy iligtas kam na
Diyos.
29 Da i katungkulan moya a gébwat
ta Diyos, éy éwan san tu péniwala ni
Cristo, éng'wan magtiis kam be alang-
alang diya.
30 Kanya nadid, éy pumareho kam
dén diyakén, a mékipaglaban kam be
dén du kontara ta Diyos. Mineta moy
to éya tu pégtiis ko ta éye a laban.
Sakay tukoy moy be dén a siya ye i
tétiisén ko pabi.

Tu Kabaitan Ni Cristo
Sakay Tu Kapangyarian Na

2

1 Nadid, éng nabati moy dén i
pégpatibay ni Cristo dikam, sakay éng
nabati moy i pégmahal na dikam,
sakay éng mékiagum kam dén ta Espiritu na, sakay éng négkasuyuan kam ta
mahusay,
2 éy baten moy pad i hatul ko a éye
dikam: éng gustu moy a masaya i isip
kua, éy maging isesa kam tu isip, a
négmahalan kam.
3 Diyan moy hangadén a tumanyag
i bégi moya. Sakay diyan kam palalo.
Eng'wan, dapat magpakabait kam;
sakay diyan moy isipén a mataas kam
du iba.
4 Sakay diyan moy san isipén i sarili
moy san a gemtén; éng'wan aguman
moy be du iba a tolay ta gemtén de.
5 Dapat a mebait kam a kapareho ni
Cristo.
6 Ti Cristo, maski kapareho siya na
Diyos éy éwan siya pinumilit a mangalap ta karapatan na a pumareho ta
Diyos.
7 Eng'wan, inibutan na tu
pagkadiyos na, a tulos naging tolay
siya a mababa, monda tulungan na i
tolay.
8 Ey to naging tolay na, éy nagpakabait siya. Sakay sinunud na tu utus
Nama na a hanggan minate siya. Ey
anya i kinatayan naa, éy to kudos.
9 Kanya nadid, éy pinataas siya na
Diyos a tahod, a inatdinan na ta ngahen a higit pa ta étanan a iba a ngahen;
10 monda du étanan ta langet, sakay
ta luta, a hanggan du tolay be a dati
a minate, pékabati de ta ngahen ni
Jesus, éy lumuhud side diya a gumalang side diya.
11 Sakay kagi de a étanan a ti Jesu
Cristo, éy siya i Panginoon. Saya i
pégpuri dia Nama tam a Diyos.

Sikam I Demlag a Magpaliwanag Ta Tolay

12 Kanya nadid, a kakaguman ko,
da sinunudék moy ta mahusay to
éya a nipégagum tam, éy sundinék
moy pa man nadid ta mahigit pa ta
éya. Dapat umanteng kam ta Diyos, a
magtarabaho kam diya ta mahusay,
hanggan éwan maganap i kaligtasan
moy.
13 Da i Diyos, éy siya i édsea dikam a
méngatéd dikam ta isip moya sakay ta
kaya moy a magimet ta kaluuben na.
14 Gemtén moy i étanan a kailangan
moy a diyan kam méglekramo,
15 monda éy éwan kam mapintasan,
sakay mebilang kam dén a anak
na Diyos, hanggan mégiyan kam
ta munduae, a kahalu kam na
madudukés a tolay. Mara sikam i
demlag a mégpaliwanag ta tolay,

16 bagay kagi moy dide i kagi a mangatéd dide ta kaligtasan de. Eng pakunan moy sa, éy purién ta kam ta késoli se ni Cristo. Da sikam i magpatunaya a éwan sayang tu tarabaho ko.

17 Mara tu péniwala moy ta Diyos, éy saya i iatéd moya diya. Kanya sakén, éng bunonék de ta éye nadid, éy mésayaék san, da iatéd ko be i buhay kua ta Diyos. Ey mésaya kitam a pareho ta péngatéd tama diya.

18 Ey gustu ko masaya kam be diyakén, monda pareho kitam a masaya.

Ti Timoteo Sakay Ti Epapro

19 Nadid, éng kaluuben ni Panginoon Jesus, éy paangen ko sina agad ti Timoteo, monda matahimik i isip kua éng ibaheta na diyakén i kalagayan moya ta ina.

20 Ewanék tu iba a kaguman ta éye a mébalisa dikam a kapareho diyakén, éng éwan ti Timoteo.

21 Dahilan du étanan a iba ta éye, éy isipén de san i sarili de a gégemtén. Ewan de isipén i gimet ni Jesu Cristo.

22 Pero sikam be dén i nakapospusa ta ugalia ni Timoteo, a matapat siya. Inagumanék na a kapareho na péngagum na anak ta ama na, to péngipahayag ko ta Mahusay a Baheta.

23 Pero bagu ko siya paangen sina, éng mapospusan ko dén éng anya i manyaria diyakén ta éye.

24 Pati sakén, éng kaluuben na Panginoon, éy umasaék a umangeék be sina ta sandali a panahun.

25 Nadid, éy naisip ko be dén a pasolen ko sina dikam ti Epapro. Siya i kaguman kua a mesipag ta tarabaho me ta éye, sapul to pémaange moy se diya a tumulung diyakén.

26 Pero nadid, mégamwaw siya dikam, sakay métageg siya dikam, a makay akala moy a minate siya, da nabaheta moy a minaladu.

27 Ey tama ngani a melubha tu ladu na, a kétihék siya a mate. Pero kinagbian siya na Diyos. Sakay kinagbianék be na Diyos, da éng minate siya, éy lalo a nadagdagen i kalungkutan kua.

28 Kanya gustu ko be pasolen ko ti Epapro dikam, monda meta moy siya, a masaya kam. Sakay sakén éy maibut be dén i balisa kua dikam.

29 Kanya dapat masaya kam a tanggapén moy siya, a ibilang moy dén a tunay a kaguman tam ta péniwala tam. Eng meta moy i tolay a kapareho na ugalia ni Epapro, éy igalang moy side.

30 Da ti Epapro, éy talaga siya a mate dahil to tarabaho na ni Cristo. Sakay pinabayan na i buhay na a monda agumanék na alang-alang dikam.

3

Tungkul Ta Utus Ni Moises

1 Nadid, a tétotop ko, dapat masaya kam ta Panginoon. Ewanék mégsawa a méngisulat dikam ta étanan a éye, dahilan i éye, éy kahusayan moy be.

2 Mangilag kam du magkadukés a tolay--du Judeo a kagi de a éwan kam kan iligtas na Diyos, éng éwan kam pa ipabugit ayun ta rilihiyon na Judeo.

3 Diyan kam méniwala ta éya, da i tandaa na tunay a anak na Diyos éy éwan ta pégpabugit, éng éwan tu késamba na ta Diyos. Aguman kitam na Espiritu ta késamba tam ta Diyos. I kasayaan tam éy ti Cristo Jesus. Ewan kitam mégkatiwala ta utus ni Moises.

4 Mara, éng tanggapén maka na Diyos du méniwala ta utus ni Moises, éy lalo dén sakén a tanggapén na, da bihasaék a dati ta utus ni Moises.

5 Dahilan sakén, to ikawalu a aldew san i idad kua, éy binugiték de. Sakén éy puruék a Judeo, a gébwaték ta lahi ni Bendyamin. Apoék ni Israel. Ey sinugsug ko a tahod i utus ni Moises, da Pariseyoék.

6 Dahil to kehigpit na pégmahal ko to rilihiyon me, éy pinarusaan ko be du méniwala ni Jesus. Sinunud ko i utus ni Moises hanggan éwanék mapintasan.

7 Pero nadid, sapul to pénanggap ko
ni Cristo, éy nibilang ko a éwan tu pasa
i étanan a éya.
8 Talaga ngani, sapul to pékapospos
ko ta Panginoon ko, éy nibilang ko a
éwan tu pasa i maski anya a ginimet
ko to éya. Basta i mahalaga a kailan-
gan ko éy tu pékiagum ko ni Cristo.
Alang-alang diya éy naghirapék ta
meadu.
9 Kanya nadid, éy éwan ko dén
hangadén a maging mahusayék pabi
ta késunud ko ta utus ni Moises.
Eng'wan ibilangék dén nadid na
Diyos a éwan tu kasalanan, dahil ta
kéasa ko ni Cristo.
10 I gustu ko sana nadid, éy ma-
pospusan ko ti Cristo a tahod, sakay
mapagdanasan ko i kapangyarian na
to nikabuhay na. Sakay gustu ko be a
umahegék diya to pégtiis na ta hirap,
maski mateék be a kapareho na,
11 monda éng maari éy mabuhayék
be a huway.

Tu Pégpilit Ni Pablo

12 Ewanék tu isip a ginanap ko dén i
étanan a pékapospos ko ni Cristo. Pero
pilitén ko a ganapén, da sakupék dén
ni Cristo.
13 Tukoy ko a éwan ko pabi tinupad i
pékapospos ko ni Cristo. Pero éwan ko
isipén tu ginimet ko a nakalipas; éng
'wan i isipén kua éy tu keangayan ko.
14 Kanya pilitén ko a ganapén i
pékiagum ko ni Cristo, monda maalap
ko i gantimpala a nipagakit diyakén
na Diyos, dahil ni Cristo Jesus. Ey
saya i buhay a éwan tu katapusan.
15 Dapat a kona sa i isipa na étanan
a méniwala ni Cristo ta matibay. Ey
éng éwan sa kona i isip moya, éy ipali-
wanag dikam na Diyos.
16 Basta i kailangan tam sana na-
did, éy sundin tam san tu napospusan
tam a péniwalaan tam.
17 Nadid, a tétotop ko, umaheg kam
diyakén ta éya a ugali ko. Sakay uma-
heg kam be du méniwala diyakén.
18 Natandaan moy tu kinékagi ko
dikam to éya, a meadu i méngkontara
ta péniwala tam tungkul to kudos ni
Cristo. Makasangeték dide,
19 da i kesapitan dia éy impiyerno. I
mégediyos de sana éy tu gustu na bégi
dia. Ewan side mésanike ta gégemtén
de a medukés, éng'wan masaya side
ta éya. Gustu de san i gimet na tolay
ta munduae.
20 Pero sikitam, éy sakup kitam na
langet. Ey umasa kitam ta késoli na
tagapagligtas tam a gébwat ta éya--ti
Panginoon Jesu Cristo.
21 Kédemét na éya a aldew, éy
baguén na i bégi tam a mehina,
a gemtén na a mahusay dén, a
kapareho na bégi na. I kapangyarian
na a nipamasuku na ta étanan, éy saya
i gamitén na a mangbagu dikitam.

4

Tu Pégbilin

1 Nadid, sikam a tétotop ko a
mahal ko, sikam i kasahatan kua.
Sikam i katunayana a éwan sayang
tu tarabaho ko. Mégamwawék dikam.
Magpakatibay kam ta késunud moy ta
Panginoon.
2 Siko, Eyodi, sakay siko Sintike,
i pékiohon kua dikam a éduwa, éy
magkasundu kam dén, da magtop
kam dén ta Panginoon.
3 Sakay siko, kadimoy, aguman mo
diden ya a éduwa a bébe. Side be
i nangtulunga diyakén, sakay ti Kle-
mente, to pégpahayag me ta Mahusay
a Baheta. Sakay du iba be a kaguman
ko. Nakalista ngani dén i ngahen dia
ta libru ta langet du te buhay a éwan
tu katapusan.
4 Masaya kam san a palagi ta Pangi-
noon. Saya i mahigpit a gemtén moy.
5 Ipeta moy ta étanan i mebait a isip
moy. Adene a dumemét i Panginoon.
6 Diyan kam mabalisa ta maski
anya. Maigi pa éy ipanalangin moy
ta Diyos i étanan a kailangan moy, a
magpasalamat kam diya a palagi.
7 Matahimik i isip moya, dahil ta
kapayapaan na Diyos, da méniwala
kam ni Cristo Jesus. Ewan tu maka-
pospos ta kapayapaan naa.
8 Nadid, a tétotop ko, dapat a isipén
moy a palagi i mahusay a bagay

sakay ta pégpuri moy. Isipén moy
i mahusay, sakay ta tama a gimet,
sakay ta mebait a ugali.
9 Gemtén moy i étanan a nitoldu ko
dikam. Sakay ahigén moy tu ugali ko.
Eng pakunan moy sa, éy mékiagum
dikam i Diyos, a iatéd na dikam i
kapayapaan.

Salamat Ta Kaluub Moy Diyakén

10 Sakén éy masayaék ta Panginoon,
da dinumemét man dén i pagkékataon
moy a méngipatawed diyakén ta tu-
lung moy. Tukoy ko a éwanék moy
kinaleksapan, pero nale a panahun
a éwan kam néngipatawed diyakén ta
kaluub moy.
11 Ewanék méglekramo ta hirap ko ta
éye. Ewan, da mahusayék san tu isip
maski anya i lagay kua.
12 Nadanasan ko dén i hirap, sakay
nadanasan ko be dén i sagana.
Pero tahimik san i isip kua, maski
mégalépék éy ta bésogék; maski
pobreék, maski te kuhataék.
13 Makatiisék ta maski anya, dahil
ta pégpatibay diyakén ni Cristo.

14 Eng kona man sa, éy mahusay tu
ginimet moy, da tinulunganék moy ta
hirap ko ta éye.
15 Sikam a taga Pilipos, natandaan
moy be tu tulung moy diyakén to di-
tol a néngipahayag ko ta Mahusay a
Baheta ta ina. Sakay to kéhektat ko
ta Masedonia, éy éwan tu iba a sim-
baan a néngatéd diyakén ta kuhata,
éng'wan sikam san.
16 Pati to édsa ko dén ta Tesalonika,
éy sénganya a beses a pinatawedenék
moy ta tulung moy.
17 Ewan ko hangad a magaged a
palagi ta kaluub moy, éng'wan i gustu
kua, éy gantian kam na Diyos to
pégtulung moy diyakén.

18 Nadid tu kuhata a nipetugén moy
se ni Epapro, éy tinanggap ko dén.
Ey sobha dén ya. Ewanék dén tu
kailangan nadid. I éya a tulung moy
diyakén, éy saya i bilang kaluub moy
ta Diyos, éy mésaya siya ta éya.

19 Atdinan kam na Diyos ta étanan
a kailangan moy, a gébwat ya ta kaya-
manan na a éwan maubus, da sikam i
sakup ni Cristo Jesus.
20 Purién maka na tolay Tama tam
a Diyos, a éwan tu katapusan.
21 Pékikumustaék moy du étanan sina
a méniwala ni Cristo Jesus. Du tétotop
tam ta éye, éy mékikumusta be side
dikam.
22 Sakay du étanan a iba a méniwala
ni Jesus ta éye, éy mékikumusta be side
dikam. Ey lalo du mégiyan ta hari ta
éye.
23 Kagbian kam maka na Diyos,
sikam a étanan. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Kolosas

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni
Cristo Jesus ayun ta kaluuben na
Diyos, sakay ti Timoteo a top tam.
2 Saye i sulat mia du sakup ni Cristo
ta Kolosas, sikam i matapat a top me
ta péniwala. Atdinan kam maka Nama
tam a Diyos ta biyaya sakay ta ka-
payapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Palagi kame a mégpasalamat ta
Diyos, a Ama na Panginoon tam a
Jesu Cristo, bagay ipanalangin me
kam.
4 Dahilan éy nabaheta me dén i
péniwala moy ni Cristo Jesus sakay ta
pégmahal moy du étanan a sakup na
Diyos.
5 Kona sa i ugali moya, da te asa
kam ta gantimpala moy ta langet.
Ey nabaheta moy dén i gantimpala
moy sapul to néngipahayag de dikam
ta Mahusay a Baheta.
6 I éya a baheta éy linumaganap dén
ta étanan a mundu. Meadu dén i tolay
a méniwala diya, a tulos nabagu dén
i ugali dia. Ey sikam, éy kona kam
be dén sa, da nabagu kam be dén
tu ugali sapul to pékabaheta moy éy
ta pékapospos moy ta kagbi dikam na
Diyos.
7 Ti Epapras i nagpahayaga dikam
ta éya a Mahusay a Baheta. Siya i
kaguman me a mahal, a utusan be
na Diyos. Matapat siya a katulung ni
Cristo, alang-alang dikame.
8 Ti Epapras i nagbahetaa dikame
ta pégmahal moy ta iba; i pégmahal
moy a éya, éy gébwat ta Banal a Espir-
itu.
9 Kanya nadid, sapul to pékabaheta
me dikam, éy palagi me kam a
pénalangin. I dalangin mia ta Diyos,
éy ipékipospos na maka dikam i
kaluuben na dikam. Sakay atdinan
na kam maka ta tama a isip moy a
gébwat ta Espiritu.
10 Nadid, makagimet kam maka
ta kagustuan na Panginoon, monda
masaya siya dikam. Sakay mak-
agimet kam be ta meadu a mahusay a
gimet. Sakay tukoy moy maka a lalo i
Diyos.
11 Ipanalangin me kam a patibayén
kam maka na Diyos ta kapang-
yarian naa, monda makatiis kam ta
mahusay ta maski anya.
12 Sakay magpasalamat kam maka
Nama tam, a masahat kam be. Siya
éy gemtén na a te kabahagi kam be ta
gantimpala na a para du sakup na a
tolay ta kaharian na a medemlag.
13 Inagaw na kitam ta kapang-
yarian ni Satanas a mediklém, a niag-
ton na kitam ta kaharian na anak na
a mahal na.
14 Siya tu nangtubus dikitam,
a pinagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tama.

Tu Ginimet Ni Cristo

15 Ti Cristo i larawan na Diyos a
éwan meeta. Siya i mataasa ta étanan
a nilalang ta mundua.
16 Dahilan pinaglalang siya na
Diyos ta étanan. I étanan a édse ta
langet éy ta luta, maski meta mo éy
ta éwan, éy pinalalang diya na Diyos.
Pati du étanan a te kapangyarian a
anghel éy ta espiritu, éy nilalang be
side ni Cristo para ta sarili na.
17 Siya i ditol ta étanan, sakay siya i
bahala ta kaayusan na étanan.
18 Siya i punu du étanan a méniwala
diya--mara, siya i ulo na bégi. Siya
i gébwata na buhay na bégi. Siya i
neditol a nabuhay a huway, monda
siya i pinakangmahal ta étanan.
19 Dahilan nitakda dén na Diyos a
édse to anak na i étanan a pagkadiyos
na.
20 Ey nadid, dahil to ginimet no
anak na, éy makaadene dén i tolay
ta Diyos. Dahilan to nikate ni Cristo
to kudos, éy nagkasundu dén i Diyos
sakay ta étanan a mégiyan ta lutaa éy
ta langet.
21 Pati sikam, to éya éy dati kam a
hiwalay ta Diyos, a kontara kam diya,
dahil to gimet moy a medukés.

22 Pero nadid éy ginimet kam dén
na Diyos a kadimoy na, dahilan to
bégi ni Cristo a minate to kudos.
Ginimet na ya monda makaharap
kam diya a éwan tu kapintasan, a nag-
ing banal kam dén.
23 Pero i kailangan moya, éy ma-
natili kam a matapat ta péniwala
tam. Diyan maibut tu pag-asa moy a
tinanggap moy to pékabaheta moy to
Mahusay a Baheta. Ey sakén éy nag-
ing utusanék na Diyos alang-alang ta
éya a Baheta. Ey nadid éy mepahayag
dén ya ta étanan a tolay ta mundua.

Tu Tungkulin Ni Pablo

24 Ey nadid, éy masahaték ta hirap
ko alang-alang dikam. Da éng te hi-
rapék tu bégi, éy ganapén ko dén tu
hirap ni Cristo to araw alang-alang
du sakup na a tolay. Mara, side i bégi
naa.
25 Da sakén, éy naging utusanék na
Diyos, da piniliék na a méngipahayag
dikam ta kagi na. I tungkulin kua, éy
ipahayag ko i kagi na ta étanan.
26 Nale a panahun a nilihim na
Diyos tu plano na. Pero nadid éy
inisip na dén a ihayag na dén ya du
sakup na a tolay.
27 I memahal a plano na a lihim éy
para ta étanan a tolay. Ey anya i plano
na a lihim: mégiyan dikam ti Cristo.
Ey saya i katunayana a te gantimpala
kam ta esa a panahun.
28 Kanya sikame, éy méngipahayag
kame ni Cristo ta étanan a tolay. Hat-
ulan me i maski ti ésiya, a tolduan me
side ta mahusay, monda maganap
maka dén i péniwala de ni Cristo.
29 Kanya sakén, éy pilitén ko ta
mahigpit a méngipahayag ta éya.
Sakay gamitén ko i tulung ni Cristo
diyakén a makapangyarian.

2

1 Nadid, éy métagegék dikam.
Kanya ipanalangin ta kam ta mahig-
pit. Sakay panalangin ko be du édsa ta
Laodisia, sakay du étanan a méniwala
ta Diyos a éwan ko pabi neta.
2 O ngani, panalangin ta kam a
étanan, monda tumibay i isip moya
ta péniwala, sakay négmahalan kam.
Panalangin ta kam a maganap dén i
pékapospos moya ta nilihim na Diyos
to éya: éy saya ti Cristo.
3 Kéye diya i étanan a karunungan
na Diyos. Siya san i makapagpali-
wanag ta tolay tungkul ta isip na
Diyos.
4 Kagin ko ye dikam monda éwan
dikam pagkamalién ta kakabulyan a
kagi na maski ti ésiya.
5 Da maski éwanék sina dikam, éy
alélahanén ta kam a palagi. Sakay
mésayaék, da tukoy ko a esa dén i isip
moya, sakay matibay dén i péniwala
moya ni Cristo.

Mahusay I Buhaya Du Mékiagum Ni Cristo

6 Ey nadid, da tinanggap moy dén
ti Cristo Jesus a Panginoon moy, éy
mékiagum kam diya ta mahusay.
7 Manatili kam diya, monda tu-
mibay ta lalo i péniwala moya a ni-
toldu dikam de Epapras. Sakay mag-
pasalamat kam ta Diyos a palagi.
8 Mangilag kam makay pagka-
malién kam na tolay to kagi de a éwan
tu kabuluhan. Te kagi side a mali
a gébwat ta pégtoldu du matétanda,
sakay du espiritu a medukés. Bakén a
gébwat ni Cristo.
9 Dahilan ti Cristo, éy édse dén ta
bégi na i buu a pagkadiyos na Diyos.
10 Ey nadid sikam pati, éy naging
mahusay dén i buhay moya, dahil
ta pékiagum moya diya. Ey siya i
mataasa du étanan a te kapangyarian
a anghel éy ta espiritu.
11 Mara tu ugali du Judeo, éy sundin
de i utus ni Moises, monda umayun
side ta utus na Diyos dide. Pero
sikitam, i kéayun tama ta Diyos éy
éwan sa kona. Mara i pag-asa tama
éy tu péngagaw dikitam ni Cristo ta
kasalanan na bégi tama.
12 Sakay to nipagpabinyag moy, éy
saya i halimbawaa a minelbéng kam
dén a kaguman ni Cristo, sakay kagu-
man moy be siya a nabuhay. Kona

sa, da naniwala kam dén ta kapang-
yarian na Diyos to nipamuhay na ni
Cristo a huway.
13 To éya, éy hiwalay kam ta
Diyos. Bilang pate kam dahilan to
kasalanan moy, sakay pati éy éwan
kam Judeo. Pero nadid, éy binuhay
kam dén na Diyos a kapareho ni
Cristo. Sakay pinagpasensiyaan na
kitam ta kasalanan tam.
14 To éya éy bilang nahukum kitam
dén da linabag tam i utus na. Pero
nadid éy nibut dén ya na Diyos to
nikate ni Cristo to kudos.
15 To nikate ni Cristo to kudos,
éy tinalo na du medukés a espir-
itu. Sakay nagpatunay be dén siya ta
étanan a siya i nanaloa.
16 Ey nadid, dahil ta éya, éy diyan
kam méniwala du mégtoldu ta mali.
Diyan kam pasakup ta maski anya
a kagi de tungkul ta bawal kan a
pagkain sakay ta inumén. Diyan kam
maniwala ta pégtoldu de tungkul ta
kailangan moy kan éng te bigu a bu-
lan, sakay ta pangilin na Judeo.
17 Diden ya a ugali éy éwan side
pirmi; da bilang tanda san side na
bagay a dumemét. Ey nadid éy dinu-
memét dén ya, éy ti Cristo siya ngani
dén.
18 Te mégtoldu a tolay a kagi de a
matalinung kan side da neta de kan
i himala. Gustu de a tolduan de kam
maka ta magpakumbaba kam, sakay
pilitén de kam maka a sumamba ta
anghel. Pero diyan kam méniwala
dide. Magmalaki side, da isip de éy
mataas side.
19 Pero éwan side pasakup ni Cristo.
Mara ti Cristo éy siya i Pangulu. Du
méniwala diya éy side i bégi. Mara
i ulo éy namamahala ta bégi. Siya
i méngatéda ta bégi ta kailangan na,
monda sumibét at dumikél ayun ta
kaluuben na Diyos.

Isipén Moy I Langet

20 Nadid, éng nate kam dén a kagu-
man ni Cristo, éy nakaligtas kam
ngani dén du medukés a espiritu. Ey
nadid, da kona sa, éy bakit sugsugén
moy pabi i ugali ta mundua? Bakit
méniwala kam pabi ta pégtoldu du
kontara ta Diyos?
21 Mara kagi de, “Diyan moy ye
kékbilan,” sakay, “Diyan moy ina ke-
naman.”
22 Pero diden ya a utus éy gébwat
san ta isip na tolay. Ewan bawal a
méngan ta maski anya a pagkain, da
éng kanén mo, éy maubus be.
23 Kagi du tolay éy memahal i kona
sa a utus, da mékidiyos kan i sumunud
ta éya. Sakay tolduan ka kan na éya a
utus ta panalangin. Sakay gipusén na
kan i bégi na tolay, a diyan mégimet
ta medukés. Sakay magpababa ta
tolay. Pero éwan tu pasa i kona sa a
utus a magibut ta hilig na bégi mua a
medukés.

3

1 Nadid, éng nabuhay kam dén a
huway a kaguman ni Cristo, éy isipén
moy i édse ta langet. Tandaan moy,
saya i édsean ni Cristo, a kaguman na
sa i Diyos a méghari.
2 O, isipén moy a palagi i langet,
kesira ta étanan a bagay ta munduae.
3 Da tandaan moy, bilang nate kam
dén, a sakay édse kam dén ta Diyos, a
kaguman ni Cristo.
4 Ti Cristo i nangatéda dikitam ta
buhay tam a bigu. Nadid, ta késoli na
se, éy kaguman na kam be, a hatian
na kam ta pagkadiyos na.

Ibutan Moy Tu Dati a Ugali

5 Kanya nadid, éy ibutan moy ta
bégi moya i medukés a ugali a gimet
du tolay ta mundua. Diyan kam
méngibébi éy ta méngilélake. Diyan
kam mégisip ta bastos. Diyan kam
mégimet ta medukés. Sakay diyan
kam medémot, da éng medémot kam,
éy saya i mégediyos moya.
6 Kanya ngani éy parusaan na
Diyos du éwan méniwala diya, éy dahil
ta kona sa a gimet.
7 Pati sikam to éya, éy minagimet
kam be ta kona sa a medukés, bagu
kam naniwala.
8 Pero nadid, éy ibutan moy i
étanan a medukés a gimet: Diyan kam
méiyamut; diyan kam mégdukés tu

isip; diyan kam mégupos; diyan kam mégkagi ta bastos;
9 diyan kam be mégbuli-buli, da tandaan moy, inékbus moy dén nadid tu dati a pagkatolay moy,
10 a nisolot moy dén i bigu a pagkatolay moy a gébwat ta Diyos. Ey aldew-aldew éy aguman na kam, monda makaaheg kam diya ta mahusay, sakay matukoy moy siya ta mahusay.
11 Kanya éwan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan Judeo, sakay ta dayuan, sakay ta tolay a iba. Ewan dén nagkaiba i pobre éy ta mayaman. Eng'wan, du méniwala ni Cristo éy naging isesa dén side a étanan, maski iba-iba side a lahi, da sakup dén side ni Cristo.
12 Ey sikam be dén i tolay na Diyos. Sikam i pinili naa a mahal na. Kanya dapat kam a mangagbi ta iba, sakay aguman moy tu te hirap, sakay magpakabait kam, sakay matiyaga kam.
13 Négsuyuan kam be, sakay éng néghinahinanakitan kam éy négpasipasensiyaan kam, da entan moy, pinagpasensiyaan kam dén na Diyos.
14 Sakay i kailangan moya a mahigpit, éy négmahalan kam, da saya i mangayusa ta isip moya a maging isesa.
15 Sakay tu kapayapaan a gébwat ni Cristo, éy sa' maka ya i magpahusaya ta isip moya. Kanya pinili kam na Diyos, éy monda maging esa kam a mahusay, a sikam i bégi ni Cristo. Nadid, magpasalamat kam ta Diyos a palagi.
16 Ala-alaén moy a palagi tu kagi ni Cristo. Sakay négtolduan kam ta mahusay, a néghatul-hatulan kam be. Magkanta kam ta puri ta Diyos, a isipén moy tu utang a luub moy ta Diyos.
17 Maski anya i gemtén moy éy ta kagi moy éy sundin moy i kaluuben na Panginoon Jesus dikam. Sakay éng magpasalamat kam Nama tam a Diyos, éy ngahinan moy ti Cristo.

Tu Tama a Ugali Moy

18 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa moy, da saya i tama a ugali na méniwala ta Panginoon.
19 Sikam a lélake, éy mahalén moy tu asawa moy, a diyan moy side kéiyamutan.
20 Sikam a anak, éy sundin moy a palagi dena moy éy ta ama moy, da siya ya i kasahatan na Panginoon.
21 Sikam a te anak, éy diyan moy side masiyadu a péginglan; makay manghina side tu isip.
22 Sikam a utusan, éy sundin moy a palagi du amo moy. Maski éwan de kam te itan éy gemtén moy a matapat i utus de dikam. Kona kam maka sa dahil ta péniwala moy ta Panginoon.
23 Maski anya i tarabaho moy, éy gemtén moy a melagin ta isip moya, da éwan san du amo moy i pégtarabahuan moya, éng 'wan pati i Panginoon.
24 Ala-alaén moy, kédemét na oras, éy atdinan kam na Panginoon ta gantimpala moy. Kanya i tunay a Amo moy a pégtarabahuan moy éy ti Cristo.
25 Sakay tandaan moy, éwan kumampi i Diyos ta maski ti ésiya. Kanya tu magimet ta medukés, éy gantian siya na Diyos ta kasalanan na.

4

1 Ey nadid sikam a amo du utusan, ipeta moy dide i tama a ugali moy, a matapat kam dide. Da tandaan moy, sikam a amo, éy te amo kam be ta langet.
2 Nadid, éy magtiyaga kam a manalangin, a diyan moy pébayan. Sakay magpasalamat kam ta Diyos.
3 Sakay ipanalangin moy kame be, a aguman kame na Diyos ta pégpahayag me ta plano na, dahil to nikepihesu ko.
4 O, ipanalanginék moy, monda makapagpaliwanagék ta tolay ta tungkul ni Cristo.
5 Mangilag kam a ipeta moy i mahusay a ugali du tolay sina a éwan méniwala ni Jesus. Samantalaén

moy i pagkékataon moy a mégimet ta mahusay.

6 Mégkagi kam dide ta mahusay tungkul ni Cristo. Sakay dapat i sengbet moya dide, éy tama a kagi, sakay mebait, éng ipakelagip de dikam tu péniwala moy.

7-8 Nadid éy paangen ko sina dikam ti Tikiko, monda ibaheta na dikam i étanan a kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i isip moya. Ti Tikiko éy top tam a memahal. Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta tarabaho na Panginoon.

9 Kaguman na ti Onesimo a kabébayan moy. Siya be i memahal a top tam a matapat. Side a éduwa i méngibahetaa dikam ta étanan a nanyari ta éye.

10 Ti Aristarko a kaguman ko ta éye a pihesu, sakay ti Markos a pensan ni Bernabe, éy mékikumusta be side dikam. Nibilin ko dén dikam ti Markos, a tanggapén moy ta mahusay éng dumemét sina dikam.

11 Pati ti Jesus Hustus, éy mékikumusta be dikam. Diden ya a étélo a Judeo i nangtulunga diyakén ta tarabaho ko a para ta kaharian na Diyos. Ey inagumanék de ngani ta mahusay.

12 Mékikumusta be dikam ti Epapras a kabébayan moy. Utusan be siya ni Cristo Jesus. Panalangin na kam a palagi ta mahigpit. Ménalangin siya a maniwala kam maka dén ta mahusay a tahod, a matibay kam dén tu isip, a tukoy moy maka a palagi i kaluuben na Diyos dikam.

13 Mégpatunayék dikam éng kodya i sipag na a méngipanalangin dikam, sakay du édsa ta Laodisea, sakay du édsa ta Hirapolis.

14 Mékikumusta be dikam ti Demas, sakay tu mahal tam a doktor a ti Lukas.

15 Pékikumustaék moy du top tam ta Laodisea. Pékikumustaék moy de Nimpa, pati du kaguman na a mégmiting ta bile na.

16 Nadid, pékabasa moy dén ta éye a sulat, ipabasa moy be ta kakaguman tam ta Laodisea. Sakay pati, éy basaén moy be i sulat a gébwat dide ta éya.

17 Ikagi moy ni Arkipo a itulos na i pégimet diya na Panginoon.

18 Entan moy, sakén a mismo i te pirma ta sulatae, a ti Pabloék a nanulat ta éye. Alélahanénék moy a kéyeék ta pégpihesuanae. Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas
sakay ti Timoteo. Saye i sulat mia
du sakup na simbaan ta Tesalonika.
Sikam a nipasakup Nama tam a Diyos
sakay ni Panginoon Jesu Cristo. Edse
maka dikam i biyaya na Diyos sakay
ta kapayapaan.

I Ugali Du Taga Tesalonika

2 Mégpasalamat kame ta Diyos a
palagi dahil dikam, sakay panalan-
gin me kam be a palagi.
3 Dahilan, bagay ménalangin kame
ta Diyos, éy méala-ala me tu mahusay
a ugali moy a gébwat ta péniwala moy;
sakay méala-ala me tu péngtulung moy
du iba da mahal moy side; sakay
méala-ala me tu kéasa moy a matibay
ni Panginoon Jesu Cristo.
4 Sikam a tétotop me, tukoy me a
mahal kam na Diyos, sakay pinili na
kam dén a sakup na.
5 Dahilan to pégpahayag me dikam
ta Mahusay a Baheta, éy éwan san na
éya a kagi me i nagpatunaya dikam,
éng'wan pati i kapangyarian na Ba-
nal a Espiritu. Siya i nagpatunaya
dikam a katutuhanan tu pégpahayag
me. Sakay tukoy moy be a mahusay
tu ugali me to kétulos me dikam,
monda makatulung kame dikam ta
mahusay.
6 Inaheg moy kame, sakay ta Pangi-
noon, da sapul to pénanggap moy ta
Mahusay a Baheta, éy nagdanas kam
be ta meadu a hirap. Pero maski
kona sa, éy inatdinan kam na Banal
a Espiritu ta kasayaan moy. Kona sa i
péngaheg moya dikame.
7 Nadid, ta éya a ugali moy, éy
ahigén kam be du étanan a méniwala ta
Masedonia sakay ta Akaya.
8 Pero éwan san Masedonia sakay ta
Akaya i nakabahetaa ta kagi na Diyos
dahil dikam; éng'wan linumaganap
dén ta maski ahe i péniwala moya ta
Diyos. Ewan kame tu kailangan a
magbaheta dide,
9 da tukoy de dén, a side dén i
mégbahetaa éng pinakodya moy a
nananggap dikame, sakay kékagin
de be a inibutan moy kan tu
péniwala moy ta diyos-diyosan, a tulos
méniwala kam kan nadid ta tunay a
Diyos.
10 Kagi de be a umasa kam kan ta
kédemét na anak na Diyos a gébwat
ta langet. Ti Jesus siya, a binuhay
na Diyos a huway. Siya i méngiligtasa
dikitam ta parusa a dumemét.

2

Tu Tarabaho Ni Pablo Ta Tesalonika

1 Nadid, a tétotop me, tukoy moy be
dén a pinakinabangan moy to kébisita
me sina dikam.
2 Tukoy moy be a bagu kame dinu-
memét sina dikam, éy pinékialaman
de kame dén ta Pilipos, a nipihesu
de kame sa. Pero i Diyos éy pinati-
bay na i isip mia, monda kédemét me
dikam, éy magpahayag kame dikam
ta Mahusay a Baheta. Ewan kame
nagalanganin, maski te meadu a kon-
tara dikame ta banuwan moya.
3 Tandaan moy, i pégtoldu mia éy
éwan mali, sakay éwan tungkul ta
medukés a ugali. Sakay éwan me be
hangad a manglinlang ta tolay.
4 Eng'wan, i pégtoldu me sana éy
tu niutus dikame na Diyos. Da ni-
pagkatiwala na dikame i Mahusay
a Baheta, a pinili na kame a mag-
pahayag ta éya. Kanya éwan me
hangad a pasayaén i tolay, éng'wan
Diyos i pakasayaén mia. Ey Diyos i
méngpuhubaa ta isip tama.
5 Tukoy moy be a éwan kame
nagwari-wari a sinumuyu ta maski
ti ésiya ta banuwan moya. Diyos i
sistigu mia a éwan kame tu hangadén
a lihim. Ewan me gustu tu kuhata
moy,
6 éwan me gustu a déyawén kame na
maski ti ésiya. Maski te kapangyarian
kame, da apostol kame ni Cristo, éy
éwan kame nagaged dikam.

7 Eng'wan, mebait kame dikam a
kapareho na péngalaga na bébe to
anak na.
8 Mahal me kam a tahod. Kanya
éwan san tu Mahusay a Baheta i ni-
atéd me dikam, éng'wan pati i bégi
mia, da gustu me kam a tahod.
9 Ewan moy beman natandaan,
a nagtarabaho kame to kétulos me
dikam, to pégpahayag me dikam ta
Mahusay a Baheta? Aldo éy ta kélép
éy nagtarabaho kame, monda éwan
kame tu kailangan a magaged dikam
ta gastos me.
10 Diyos i sistigu mia a mahusay san
i ugali mia dikam, a éwan kame tu
kapintasan. Sakay sikam be i sistigu
mia, da mineta moy be i ugali mia.
11 Tukoy moy be i ugali mia dikam,
éy kona ta ugali na lélake to anak na.
Pinatibay me i isip moya, sakay hi-
natulan me kam
12 a dapat gemtén moy i ikasaya
na Diyos. Siya i nagpilia dikam a
ipasakup ta kaharian na sakay ta ka-
pangyarian na.
13 Kanya mégpasalamat kame ta
Diyos a palagi, da tinanggap moy
i kagi na Diyos, to pégpahayag me
dikam. Napospusan moy a éwan san
kagi na tolay, éng'wan tukoy moy
a saya i tunay a kagi na Diyos. Ey
katutuhanan ngani ya. Ey saya i
mégtoldua dikam, sikam a méniwala.
14 Tukoy moy, a tétotop me, a tu
nanyari dikam éy kapareho to nan-
yari du méniwala ni Jesus ta Hudea.
Pinékialaman kam na kabébayan moy.
Ey kona be sa du sakup na Diyos ta
Hudea, a pinékialaman be side du ka-
pareho de a Judeo.
15 Du Judeo, éy side ya di namunua
ni Panginoon Jesus. Sakay Judeo
be i namunua du purupeta to araw.
Sakay sikame pati, éy pinahirapan de
kame be ta mahigpit, Sakay inidelan
de be du tolay a iba. Sala na Diyos i
ugali dia.
16 Sakay pati, éy talaga de kame
be a sawayén a magpahayag du
éwan Judeo a tolay ta kagi na Diyos
a monda meligtas side. Saya i
medukésa ta étanan a kasalanan de
a meadu. Pero nihanda dén na Diyos
i parusa de.

Gustu Ni Pablo a Bumisita Side a Huway

17 Nadid, sikam a tétotop me,
maski néghiwalay kitam ta sandali
a panahun, éy éwan me kam kalek-
sapan. Mégamwaw kame dikam.
Talaga kame a bumisita dikam,
18 da gustu me kam a meta. Lalo
dén sakén a mismo, éy pépilitén ko a
bumisita dikam, péro sinaway kame
ni Satanas.
19 Tandaan moy, ta kéharap me ta
Panginoon Jesus ta késoli na, éy dikél
i pag-asa me diya dahil dikam. Sakay
dikél be i kasayaan me dikam. Sakay
éwan kame mésanike diya, da sikam i
katunayana a mahusay i tinarabaho
me diya.
20 Sikam ngani dén i pépurién mia,
da mésaya kame dikam.

3

1-2 Nadid, kédemét no oras a éwan
kame nakatiis ta amwaw me dikam,
éy naisip me a pinaange me dikam
ti Timoteo. Siya i utusan na Diyos,
sakay kaguman me be a mégpahayag
ta Mahusay a Baheta ni Cristo. Ey
sikame, éy nawahak kame ta Atenas
a naguhay diya. Kanya pinaange me
siya dikam, éy monda patibayén na
i isip moya, a tulungan na kam ta
péniwala moy,
3 monda éwan moy maka ibutan
tu péniwala moy dahil du mékialam
dikam. Diyan moy kaleksapan tu ki-
nagi na Diyos a te hirap a talaga du
méniwala diya.
4 Ewan moy natandaan tu kinagi
me dikam to pégiyan me sina, a te
mangloko dikam a talaga? Ey nadid,
éy nanyari ngani dén ya.
5 Kanya pinaange ko sina dikam ti
Timoteo, éy éwan ko dén natiis i tageg
kua dikam. Pinaange ko siya dikam
monda mapospusan ko tu péniwala
moy, éng mahusay pabi. Mégantengék
makay tinokso kam dén ni Satanas, éy
sayang dén tu tinarabaho me dikam.

6 Pero éwan bale. Dahilan to késoli
se ni Timoteo a gébwat dikam éy bi-
nahetaan na kame a mahusay san
i péniwala moya sakay na pégmahal
moya. Kinagi na be a alélahanén
moy kame kan ta mahusay, sakay
mégamwaw kam kan dikame a kona ta
pégamwaw mia dikam.
7 Kanya nadid, a tétotop me, maski
meadu i hirap me ta éye, éy matibay
san i isip mia, da nabaheta me dén a
mahusay kan san i péniwala moya.
8 Kanya nadid éy mahusay man dén
i isip mia, da tukoy me dén a mati-
bay dén i péniwala moya ta Panginoon
tam.
9 Kanya mégpasalamat kame ta
Diyos a tahod ta kasayaan me a
niatéd moy dikame.
10 Ey nadid, éy dumédaying kame
ta mahigpit ta Diyos, a pakultaden
na kame maka a bumisita dikam
a huway, monda tolduan me kam
maka ta éwan moy pabi napospusan
tungkul ta péniwala tama. Aldo éy ta
kélép, éy saya i daying mia.
11 Ipagkaluub maka Nama tam a
Diyos sakay ti Panginoon Jesus a
makaange kame sina dikam.
12 Patibayén maka na Panginoon
i pinégagum moy sakay ta pégmahal
moy ta iba a tolay, a hanggan umaheg
kam ta pégmahal me dikam.
13 Eng kona kam maka sa, éy pat-
ibayén na Diyos i isip moya. Sakay
pati, ta kédemét se ni Panginoon
Jesus, a kaguman na du étanan a
méniwala diya, éy gemtén kam Nama
tam a Diyos a banal ta kéharap moya
diya.

4

I Tama a Ugali a Ikasaya Na Diyos

1 Nadid, a tétotop me, nitoldu me
dén dikam i tama a ugali moy a
ikasaya na Diyos. Ey tukoy me a kona
dén sa i ugali moya nadid. Pero i
hatul mia dikam nadid, éy sipagen
moy ta lalo i késunud moy ta éya. Saya
i hatul mia dikam a gébwat ni Pangi-
noon Jesus.
2 Nabati moy dén tu niutus me
dikam a gébwat ta Panginoon Jesus.
3 I kaluuben na Diyos, éy mag-
ing banal kam, sakay diyan kam
méngibébi éy ta méngilélake.
4 Basta asawan moy san i sarili moy
a asawa, da saya i kaluuben na Diyos.
5 Pero diyan mékialam i maski ti
ésiya dikam ta éwan mo asawa. Da
kona sa i gimita du tolay a éwan
makatukoy ta Diyos.
6 Mangilag kam. Diyan moy lélokon
du kapareho moy a tolay ta éya, a
diyan moy pékialaman tu asawa de.
Natandaan moy tu kinagi me dikam a
mahigpit to éya, a parusaan na Diyos
a talaga i méngibébi éy ta méngilélake.
7 Tandaan moy, éwan kitam pinili
na Diyos a monda magimet kitam ta
medukés, éng 'wan monda magimet
kitam ta mahusay.
8 Kanya maski ti ésiya i mang-
pabaya ta éye a nitoldu ko, éy éwan
utus na tolay i pabayan naa, éng
'wan utus na Diyos. Ey Diyos i
méngatéda dikitam ta Espiritu na a
Banal, monda éwan tam sa pakunan.
9 Nadid, éwan kame tu kailangan a
manulat dikam tungkul ta pégmahal
moy du top moy ta péniwala, da tinold-
uan kam dén na Diyos a négmahalan
kam.
10 Tukoy me a mahal moy dén du
étanan a tétotop tam ta maski ahe ta
Masedonia. Kanya i hatul me sana
dikam, éy sigi kam a négmahalan kam
ta lalo.
11-12 Pilitén moy a tahimik san i
buhay moya. Diyan kam mékialam
ta éwan moy katungkulan. Mag-
tarabaho kam ta hanap buhay moy,
monda éwan kam tu kailangan a mag-
aged. Saya i nibilin mia dikam to éya,
monda igalang kam du iba a tolay a
éwan méniwala.

Tungkul Ta Késoli Ni Jesus Ta Mundua

13 Nadid, a tétotop me, gustu me
a mapospusan moy tungkul du kak-
aguman tam a minate, monda éwan
kam malungkut a kona du iba a tolay
a éwan tu pag-asa ta huway a buhay.

14 Méniwala kitam a minate ti Jesus,
a nabuhay siya a huway; tama? Na-
did, kona be sa du kakaguman tam a
minate; ta késoli ni Jesus ta mundua,
éy pakuyugén side na Diyos a du-
mibe.
15 Baten moy, saye i toldua na
Panginoon: Sikitam a buhay pabi ta
késoli na Panginoon tam, éy éwan ki-
tam meditol du kakaguman tam a
minate.
16 Kédemét na éya a oras éy te mag-
dulaw a medegsén, a dulawan kitam
na anghel a mataas. Sakay tomnog tu
tambuli na Diyos, sakay i Panginoon
tam, éy dumibi siya a gébwat ta langet.
Ey du naniwala ni Cristo a minate,
éy mabuhay side. Saya i meditol a
manyari.
17 Nadid, kétapos na éya, sikitam a
buhay pabi, éy iontok na kitam be ta
kuném, a sambatén tam i Panginoon
tam ta ontok. Ey iagum na kitam du
kakaguman tam a minabuhay dén.
Nadid, éng kona sa, éy kakaguman
tam i Panginoon tam a éwan tu kata-
pusan.
18 Kanya nadid, du tétotop tam sina
a mélungkut, éy wili-wilen moy side ta
kagi ko a éye.

5

Tu Péghanda Ta Késoli Na Panginoon

1 Nadid, a tétotop me, éwan kame
manulat dikam éng nikésiya i ideméta
na éya.
2 Da tukoy moy dén i aldew na
péghukum na Panginoon, a i kédemét
naa éy kona ta kédemét na mégtako ta
kélép.
3 Bagay kagin du tolay a mahusay
i buhay dia, a éwan tu antingan,
éy bigla a dumemét dide i kapa-
hamakan de. Ewan side makaiwas,
da i kédeméta na éya éy kapareho na
bébe a gégsokan, a bigla.
4 Pero sikam, a tétotop me, éy éwan
kam mégiyan ta diklém a kona du
tolay a éwan méniwala. Ewan kam
biglaén na éya a aldew. Mara kona du
mégtako a biglaén de i tolay, éy éwan
sa kona i manyaria dikam.
5 Da sikam, éy sakup kam dén na
demlag, sakup kam dén na aldew, a
kahulugen na éya, éy sakup kam dén
na Diyos. Ewan kitam dén sakup na
kélép éy ta diklém.
6 Kanya dapat kitam a palagi a
lukag a nakahanda. Mara, diyan ki-
tam tidug a kapareho na iba a tolay.
Eng'wan, ingatan tam i bégi tama.
7 Eng kélép éy tutuhanan a tidug i
tolay. Sakay ta kélép be i tutuhanan
a péglasing de.
8 Pero sikitam, da sakup kitam na
aldew, éy dapat a nakahanda kitam,
a ingatan tam i bégi tama. Mara
sundalu kitam, éy i kalasag tama éy
tu péniwala tam sakay tu pégmahal
tam. Ey tu helmet tam éy siya tu pag-
asa tam ta kaligtasan tam. Side ya i
dipensa tama ni Satanas.
9 Tandaan moy, éwan kitam pinili
na Diyos a monda hukumén na ki-
tam. Eng'wan pinili na kitam a iligtas
na kitam dahil ta Panginoon tam a
Jesu Cristo.
10 Siya éy nagpakamatay para diki-
tam. Kanya maski pate kitam o
buhay kitam man, éy kaguman na
kitam a buhay ta késoli na se a huway.
11 Nadid, dahil ta éya, éy patibayén
moy i isip na bawat esa, sakay
négtulungan kam, a kapareho na
gimet moya nadid.

Katapusan a Bilin

12 Nadid, i hatul me a éye dikam,
a tétotop me, éy igalang moy du
tagapamahala dikam a mégtarabaho
dikam. Da side i pinilia na Diyos a
magtoldu dikam.
13 Ipeta moy dide i mahusay
a pénggalang moy dide sakay
ta pégmahal moy dide, dahil ta
katungkulan de. Sakay sikam, éy
négkaguman kam a mapayapa.
14 I hatul mia dikam, a tétotop
me, éy pégkagian moy du metamad a
mégtarabaho. Patibayén moy i isipa
du ménglupaypay. Tulungan moy du
ménghina tu isip. Sakay pagtiisan
moy i maski ti ésiya a tolay.

15 Diyan kam guméganti ta
magimet ta medukés dikam.
Eng'wan, maigi pa éy gemtén moy i
mahusay ta kaguman moy sakay ta
étanan a tolay.
16 Dapat a masahat kam a palagi.
17 Magtiyaga kam a manalangin.
18 Mégpasalamat kam ta Diyos a
palagi, maski anya i buhay moya.
Saya i gustua na Diyos du sakup ni
Cristo Jesus.
19 Diyan moy sésawayén i gimet na
Banal a Espiritu.
20 Mara, diyan moy isipén a
medukés i pahayag na tolay a gébwat
ta Diyos.
21 Siyasatén moy pa i maski anya
a bagay, éy nadid, éng mahusay, éy
sugsugén moy.
22 Pero iwasan moy i maski anya a
medukés.
23 Nadid, i Diyos éy siya i méngatéda
ta kapayapaan. Gemtén na kam
maka a banal, a alagaan na kam
maka ta mahusay. Patibayén na
maka i isip moya éy ta kaliduwa
moya éy ta bégi moya, monda éwan
kam tu kasalanan ta késoli se na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
24 Diyos i mangtupada ta éya
dikam, da siya i nagpilia dikitam a
ipasakup diya, éy matapat siya.
25 Panalangin moy kame be, a
tétotop me.
26 Mékikumusta kam du étanan a
tétotop tam ta ina.
27 Utusan ta kam ta utus na Pangi-
noon, a kailangan a basaén moy i
sulatae du étanan a tétotop tam sina.
28 Kagbian kam maka na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo. Ewan dén.
Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas
sakay ti Timoteo. Saye i sulat mia
du sakup na simbaan ta Tesalonika.
Sikam a nipasakup Nama tam a Diyos
sakay ni Panginoon Jesu Cristo.
2 Side éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Pégparusa Ni Jesus Ta Kédemét Na

3 Sikam a tétotop me, mesipag kame
a mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil
dikam. Tama ya, da tumibay dén i
péniwala moya ni Cristo, sakay lalo be
a humigpit dén i pégmahalan moya.
4 Kanya sikame, bagay bumisita
kame du méniwala ni Jesus ta iba-
iba a banuwan, éy pépurién me kam
dide. Pépurién me kam dide dahi-
lan ta péniwala moya sakay ta pégtiis
moya, maski te meadu kam a hirap
dahilan du mékialam dikam.
5 Nadid, i matibay a péniwala moy,
éy saya i katunayana a tama i gimet
na Diyos. I keangayana na ina a hi-
rap moy, éy gemtén kam na Diyos a
mahusay kam a ipasakup ta kahar-
ian na. Kanya i pégtiis moya nadid, éy
alang-alang ta kaharian na.
6 Ey tama ngani i gimet na Diyos, da
paghirapén na a talaga du mégpahirap
dikam.
7 Sakay sikitam a méghirap nadid,
éy agawén na kitam ta késoli ni Pangi-
noon Jesus a gébwat ta langet. Ey ta
késoli na, éy kaguman na du anghel
na a makapangyarian. Sakay palebut
siya na apoy a medingat.
8 Nadid, ta kédemét na, éy parusaan
na du éwan makatukoy ta Diyos sakay
du éwan méniwala ta Mahusay a Ba-
heta ni Panginoon Jesus.
9 Maghirap side ta parusa na Diyos
a éwan tu katapusan, da hiwalay side
ta Panginoon sakay hiwalay be side
ta kapangyarian na.
10 Saya i manyaria dide ta aldew a
kédemét na. Ta éya a aldew éy purién
siya du tolay na a méniwala diya.
Sakay sikam éy kabilang kam be ta
éya, da tinanggap moy be i Mahusay
a Baheta a nipahayag me dikam.
11 Kanya pénalangin me kam a
palagi, éy monda gemtén kam maka
na Diyos a mahusay kam a ipasakup
ta péngakit naa dikam. Gamitén na
maka i kapangyarian na a mangatéd
dikam ta étanan a gustu moy a
kasayaan na Diyos. Sakay aguman
na kam maka ta tarabaho moy a
gébwat ta péniwala moy.
12 Eng pakunan moy sa, éy purién
du iba a tolay i kapangyarian na
Panginoon tam, dahil ta ugali moy a
mahusay. Sakay siya éy purién na
kam be. Ey manyari ya dahil ta kagbi
na Diyos, sakay ta kagbi ni Panginoon
Jesu Cristo.

2

Tu Lélake a Masuwayin

1 Nadid, a tétotop me, te itolduék
dikam tungkul ta késoli ni Panginoon
Jesu Cristo sakay ta kédulug tama
diya. I bilin mia dikam,
2 éy diyan kam méligalig tu isip
to nabaheta moy a dumemét kan
dén nadid i péghukum na Panginoon.
Diyan kam méniwala ta éya. Makay
te naghula a nabati moy, o makay te
nagtoldu wade ta éya dikam, o makay
te négkagi a saya tu nisulat me to éya.
3 Pero éwan. Diyan kam mégkamali
ta kona sa a paraan. Da bagu
dumemét i péghukum, éy maganap
pa i dikél a kéidel na tolay ta Diyos.
Sakay lumitaw be i esa a lélake a ma-
suwayin. Siya i nitakdaa a mapa-
hamak.
4 I éya, éy kontara siya ta maski
anya a rilihiyon. Sakay pataasén na i
sarili na ta Diyos. Sakay pati i Templo
na Diyos, éy saya i pégiknuden naa, a
tulos magpahayag siya a siya i Diyos.
5 Ewan moy natandaan a saya tu
kinagi ko dikam to pégiyan ko dikam
to éya?

6 Pero éwan pabi nanyari i éya, da
te méngsaway diya. Ey tukoy moy dén
éng anya i méngsawaya diya. Pero
kédemét na takda na a panahun, éy
lumitaw a talaga i éya a lélake a ma-
suwayin.
7 Nadid, i tarabahoa na éya a ma-
suwayin, éy nagamit dén ta lihim.
Pero i bégi na a mismo, éy éwan pabi
linumitaw, da éwan pabi naibut ta
mundua tu méngsaway diya.
8 Eng maibut dén tu méngsaway
diya, éy lumitaw dén i éya a lélake a
masuwayin,
9 a gébwat i kapangyarian na ni Sa-
tanas. Kanya nagimet siya ta meadu
a milagro, sakay ta makalinlang a
tanda, sakay ta kataka-taka.
10 Gemtén na i sari-sari a paraan
a pagkamalién na du étanan a tolay
a mapahamak. Mapahamak side da
éwan de tanggapén i katutuhanan a
monda meligtas side.
11 Nadid, da éwan de tanggapén i
katutuhanan, éy paangen dide na
Diyos tu mégtoldu dide ta kamalian,
monda maniwala side ta kakab-
ulyan.
12 Nadid, i keangayana na éya,
éy maparusaan dén i étanan a éwan
méniwala ta katutuhanan. Basta i
gustu de sana, éy tu gimet de a
medukés. [8b] Sakay tu lélake a ma-
suwayin, éy yopyopan san ni Pangi-
noon Jesus, éy mate dén. Ey talaga
ngani a manyari ya, dahilan ta késoli
ni Jesus ta munduae, éy ibutan na i
kapangyarian na éya a lélake.

Pinili Na Diyos Du Iligtas Na

13 Nadid, sikam a tétotop me a ma-
hal na Diyos, éy mesipag kame a
mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil
dikam. Dahilan éy sapul to sapul,
éy pinili kam dén na Diyos a sikam i
iligtas naa. Ey gébwat ya ta gimet na
Espiritu dikam, da naniwala kam ta
katutuhanan.
14 Ey nadid, éy dinulawan na kam
to pégpahayag me dikam ta Mahusay
a Baheta, monda maging kaguman
moy be ti Panginoon tam a Jesu Cristo
ta kapangyarian na.
15 Kanya nadid, a tétotop me, éy ma-
natili kam ta péniwala moya. Sundin
moy tu nitoldu me dikam sakay tu
nisulat me dikam.
16 Nadid, éy manalangin kame ni
Panginoon tam a Jesu Cristo sakay
Nama tam a Diyos. Siya i mégmahala
dikitam; siya i palagi a mégpatibay
ta isip tama; sakay siya i nangatéda
dikitam ta pag-asa tam, dahil ta kagbi
na dikitam.
17 I panalangin mia, éy patibayén
na maka i isip moya ta lalo, a agu-
man na kam maka, monda mahusay
i étanan a gimet moy éy ta kagi moy.

3

1 Nadid, a tétotop me, éy panalan-
gin moy kame be, monda lumaganap
agad i kagi na Diyos, monda tang-
gapén ya du tolay a kona dikam to éya,
a purién de maka be i kagi na Diyos.
2 Panalangin moy kame be a
agawén kame na Diyos du medukés
a tolay. Da éwan méniwala i étanan a
tolay.
3 Matapat i Panginoon. Patibayén
na kam tu isip a talaga, a alagaan na
kam ni Satanas.
4 Dahil ta Panginoon, éy mégkatiwala
kame dikam, a sundin moy a palagi i
étanan a utus me dikam.
5 Nadid, ipaala-ala maka dikam na
Diyos i pégmahal naa dikam, sakay ta
pégtiyaga ni Cristo.

Kailangan a Magtarabaho Kitam Ta Kanén

6 Nadid, a tétotop me, te utus kame
dikam a gébwat ni Panginoon tam a
Jesu Cristo: I utus mia, éy paibutén
moy dén i maski ti ésiya dikam a meta-
mad a mégtarabaho, sakay ta éwan
sumunud to nitoldu me dikam.
7 Da tandaan moy, dapat a ahigén
moy tu ugali me to pégiyan me dikam.
Ey anya i ugali mia, éy éwan kame
metamad,
8 éwan kame inumasa ta maski ti
ésiya dikam ta kabuhayan me, éng
'wan binayaden me kam ta maski

anya a tinanggap me dikam. Aldo éy
ta kélép éy nagtarabaho kame monda
éwan kame tu kailangan a magabala
dikam a magaged ta gastos me.
9 Dahilan ta tungkulin me, éy dapat
kame maka a magaged dikam, pero
éwan kame sa kona, da gustu me ipeta
dikam i mahusay a ugali a monda
ahigén moy.
10 Natandaan moy, to pégiyan
me dikam, éy niutus me dikam a
diyan moy pékanén i metamad a
mégtarabaho.
11 Kanya ipaala-ala me dikam
nadid i éya a utus, éy dahilan éy
nabaheta me a metamad kan i
séngaséngganya dikam a mégtarabaho,
a basta i tarabaho de kana éy abalaén
de du kaguman de a mégtarabaho.
12 Nadid, diden ya a tolay, éy ihatul
me dide i kagi a gébwat ni Pangi-
noon Jesu Cristo, a kailangan a mag-
tarabaho side ta pagkain de, sakay
patamaén de tu ugali de.
13 Sakay sikam a étanan, éy
diyan kam magsawa a magimet ta
mahusay.
14 Nadid, éng te éwan méniwala sina
dikam ta éya a utus ko, éy tandaan
moy siya. Paibutén moy siya, monda
masanike, a pagsisian na maka tu
ketamad na.
15 Pero diyan moy siya ibilang a
kalaban moy. Eng'wan, hatulan moy
siya, da siya éy bilang top moy.
16 Nadid i Panginoon tam, éy atdi-
nan na kam a palagi ta kapayapaan,
da siya i tagapagpayapaa. Kaguman
na kam maka a palagi.
17 Entan moy, sakén a mismo, éy
pirmaan ko dén i sulatae, a sakén éy
ti Pabloék a nanulat ta éye. Kona se i
pénulat kua ta étanan a sulat ko.
18 Kagbian kam maka na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo. Ewan dén.
Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol
ni Cristo Jesus. Inutusanék na
Diyos a magbaheta ta tolay. Siya i
méngiligtasa dikitam. Sakay sakén
éy inutusanék ni Cristo Jesus. Siya i
asaan tama.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a tu-
nay ko a anak ta péniwala tam. Tama
tam a Diyos sakay ti Panginoon tam
a Cristo Jesus, éy atdinan de ka maka
ta biyaya, sakay kagbian de ka maka,
sakay atdinan de ka maka ta kapaya-
paan.

Mangilag Ka Ta Mali a Pégtoldu

3 Nadid, Timoteo, diyan mo gi-
nanan i Epeso. Da saya tu nibilin ko
diko to éya, to péglakad ko ta Mase-
donia. Te tolay kan sina nadid a
mégtoldu side ta mali, éy siko i bahala
a mangsaway dide.
4 Hatulan mo side a diyan dén
side mégéisipén ta sari-sari a lagip,
sakay diyan side mégadal du listaan
du matétanda to araw. Du mégadal ta
kona sa, éy pinégsuwayén de du kagu-
man de a talaga. Nadid, éng kona sa i
gemtén du tolay mo sina, éy éwan side
makasunud ta kaluuben na Diyos, da
kulang i péniwala dia diya.
5 Kanya gustu ko éy hatulan mo
du tolay sina, Timoteo, monda
négmahalan side ta mahusay. Ewan
kitam maari a négmahalan éng éwan
kitam pa méniwala ta mahusay, sakay
éng éwan matapat i isip tama.
6 Pero te sénganya sina a tolay a pin-
abayan de dén i éya a nisulat ko diko. I
gustu de sana éy négpasupasuway side
ta éwan tu pasa a kagi.
7 Gustu de éy side i magtoldu ta utus
na Diyos. Isip de éy tama tu pégkagi
de, pero éwan de tukoy a talaga i
kahulugina no pégtoldu de.
8 Nadid, mapospusan tam a
mahusay i utus na Diyos, éng gamitén
na tolay ta mahusay.
9 Pero tandaan mo ye: i utus na
Diyos, éy éwan para du mahusay a
tolay; éng éwan, i gimet na utus na
Diyos éy para matolduan du medukés
a tolay. Ginamet ya para du éwan
méniwala, sakay du éwan mékidiyos,
sakay du te kasalanan, monda meta
de tu kasalanan de. Sakay ginamet
be ya para du mémuno ta ina de éy
ta ama de, sakay du mégbuno ta iba a
tolay.
10 Ginamet be ya para du méngibébi
sakay du méngilélake, sakay du bakla.
Sakay para be du mégkidnap ta tolay,
sakay du mégbuli-buli. Kanya i utus
na Diyos, éy para du tolay a mégimet
ta maski anya a bawal ta tunay a
pégtoldu. I éya éy para dide, monda
meta de a te kasalanan side.
11 I éya a pégtoldu éy gébwat ta
Mahusay a Baheta a tungkul ta Diyos.
Ey sakén éy inutusanék na Diyos a
méngibaheta ta éya a pégtoldu.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Kagbi Na Diyos Diya

12 Mégpasalamaték ni Cristo Jesus a
Panginoon tam, da pinatibay na i isip
kua. Purién ko siya, da sakén be i
pinili naa a mégtarabaho diya. Tinang-
gapék na,
13 maski linapastangan ko siya to
araw. Pinékialaman ko du naniwala
diya, a pinahirapan ko side. Pero ki-
nagbianék na Diyos, da éwan ko pabi
tukoy a medukés tu ginamet ko, da
éwanék pabi méniwala diya.
14 Nadid éy mebait diyakén a tahod
i Panginoon tam. Binagu na dén i isip
kua, monda maniwalaék diya, sakay
monda mahalén ko be du iba a tolay.
Ey gébwat ya ni Cristo Jesus.
15 Nadid, Timoteo, tandaan mo i
kagi ko a éye, da tunay ya. Mani-
wala maka ta éye i étanan a tolay:
“Inumange ti Cristo Jesus ta mundua
a monda méngiligtas ta tolay a te
kasalanan.” Ey sakén i medukésa
dide, da dikél i kasalanan ko.
16 Pero kinagbianék na Diyos, da
gustu na a magpatunay ta tolay a
makapagpasensiya siya ta maski

medukés a tahod a lélake. Kanya
sakén i halimbawaa na Diyos du tolay
a éwan pabi méniwala, monda umabut
be side ta buhay a éwan tu katapusan.
17 Purién tam maka dén i hari tam
a Diyos. Ewan tu katapusan i péghari
naa. Buhay siya a hanggan, a éwan
tu naketa diya. Siya ya i Diyusa a
tunay. Kéye diya i kapurian a éwan tu
katapusan.
18 Nadid, Anéng, tandaan mo tu ni-
hula diko du matétanda, a siko kan i
maging tagapamahala du méniwala. I
hula a éya, éy magpasipag maka diko
a mékipaglaban.
19 Patibayén mo tu péniwala mo
sakay tu isip mo a matapat. Te to-
lay a nagkamali. Maski tukoy de
a medukés tu gimet de, éy sigi san
side, tulos naibut dén tu péniwala de ta
Diyos.
20 Kabilang de pati ti Himeneo
sakay ti Alehandro. Kanya pin-
abayan ko side ni Satanas, monda
tolduan maka side na kahirapan de a
diyan side méglapastangan ta Diyos.

2

Tungkul Ta Ugali Moy Ta Simbaan

1 Nadid, Timoteo, i kailangan
moya, éy ipanalangin moy du étanan
a tolay. Dumaying kam ta Diyos, a
kagbian na side. Sakay purién moy i
Diyos éng tulungan na side.
2 Ey ipanalangin moy be du hari
moy, sakay du iba a tagapamahala,
monda mapayapa dén i buhay
moya. Ipanalangin moy side, monda
mahusay i péniwala moya, monda
igalang kam be na tolay.
3 Saya i mahusay a gimet moy a
kagustuan na Diyos. Siya i méngiligtas
dikitam.
4 I kaluubena na Diyos, éy makalig-
tas i étanan a tolay ta mundua; sakay i
kaluuben na bia, éy mapospusan de i
katutuhanan.
5 Entan mo, isesa i Diyos. Sakay
isesa be i mékiohon ta Diyos a para ta
tolay. Ey saya i lélakia a ti Cristo Jesus.
6 Kanya kédemét na takda a oras, éy
nagpakamatay siya, éy saya i nipang-
tubus naa ta étanan a tolay. Nadid,
saya i katunayana a gustu na Diyos a
makaligtas i étanan a tolay.
7 Kanya inutusanék na Diyos a
magtoldu du éwan Judeo a tolay,
monda magpahayagék dide ta katu-
tuhanan a baheta a tungkul ta
péniwala tam. Saye i katutuhanan a
kagi, Timoteo. Ewanék mégbuli-buli.
8 Maski ta ahe i pégpisanan du
méniwala ni Jesus, éy gustu ko éy man-
alangin du lélake, a iontok de i kamét
dia. Sakay éng manalangin side éy
dapat éwan side tu kasalanan, sakay
diyan side meiyamut ta kapareho de.
9 Sakay saye i utus kua du bébe:
Mangilag side ta pégbadu de. Diyan
side magbadu ta masiyadu a mema-
hal a damit. Diyan side palalo.
Sakay diyan de maka dédekoresyonan
ta masiyadu i buk dia éy ta badu dia.
Sakay diyan de gégamitén a masiyadu
i alahas.
10 Maigi pa, i pinakang-dekoresyon
na bégi dia, éy na ugali dia a mebait.
Saya i tama a gemtén du bébe a
mékidiyos.
11 Sakay éng mégmiting kam, éy da-
pat manahimik san i bébe, a magpak-
abait side a mégbati.
12 Ewan ko pakultaden du bébe
a mégtoldu, Sakay pati, éwan side
maari a te kapangyarian du lélake.
Kailangan san side a manahimik ta
pégmiting.
13 Nadid, Timoteo, bakit kona sa i
utus kua? Dahilan i neditol a ginamet
na Diyos éy tu lélake a ti Adan, bagu na
nisunud ti Eba a bébe.
14 Sakay pati, éy éwan ti Adan i
linokua ni Satanas, éng'wan tu bébe
i linoko naa. Tu bébe i naglabaga ta
utus na Diyos.
15 Kanya méghirap du bébe éng ma-
genak side. Pero agawén side na
Diyos éng méniwala side diya, sakay
éng mebait side, sakay éng éwan side
tu kasalanan, sakay éng kagbian de
du kapareho de.

3

Utus Tungkul Ta Maging Pastor

1 Nadid, tandaan mo i kagi a éye
a katutuhanan: Eng gustu na lélake
a maging pastor du tolay ta sim-
baan, éy mahusay, da memahal ya a
tarabaho.
2 Pero tandaan mo ye: i kailan-
gana na pastor ta simbaan, éy éwan
siya tu kapintasan. Sakay isesa san
i asawa na. Kailangan be a éwan
siya méglasing, sakay mahusay be i
ugali na. Sakay kailangan éy igalang
siya na tolay. Sakay bihasa be siya a
mégtoldu. Sakay ugali na makaa, éy
patulusén na ta mahusay du bisita na.
Ewan maari i lélake a maging pastor
éng éwan sa kona i ugali na.
3 Sakay éwan be maari éng i ugali
naa éy méglasing sakay mékelbug
sakay medémot ta kuhata. Eng'wan,
mebait maka san i pastor ta simbaan.
4 Sakay i dapat ta pastor éy ala-
gaan na du mététena na ta mahusay,
sakay sundin maka siya du anak na,
a igalang de siya.
5 Da éng medukés i lélake a mégalaga
du mététena na, éy pakodya na a man-
galaga du kagurupu na ta simbaan?
6 Sakay pati, éwan maari a maging
pastor tu bigu pabi a méniwala ni Je-
sus. Makay ipagpalalo na a mataas
dén siya. Nadid, éng mégkona sa siya,
éy parusaan siya na Diyos, a kona ta
péngparusa na ni Satanas.
7 Eng'wan, i maging pastor makaa,
éy maski du éwan méniwala ni Jesus
éy gumalang side diya, monda éwan
siya mapintasan, monda éwan siya
mabiklugen ni Satanas.

Utus Tungkul Ta Katulung Na Pastor

8 Nadid, du katulung na pastor ta
simbaan, éy dapat mahusay maka i
ugali dia, a diyan side mégbuli-buli,
a diyan side méglasing, sakay diyan
side medémot.
9 Kailangan be a sundin de ta
mahusay i tunay a pégtoldu ta
péniwala, sakay matapat maka i isip
dia.
10 Puhubaan moy pa side, Timoteo,
éng mahusay side a talaga. Nadid, éng
meta moy a éwan side tu kasalanan,
éy atdinan moy side ta tungkulin de,
a maging katulung side na pastor.
11 Pati du asawa de, éy kailangan
éy mahusay maka be i ugali dia, a
diyan side tu upos, sakay diyan be
side méglasing. Dapat maka a umasa
dide i tolay.
12 Du katulung na pastor ta sim-
baan, éy kailangan éy isesa san i
asawa de, sakay alagaan de maka ta
mahusay du mététena de.
13 Nadid, éng mégtarabaho ta
mahusay du katulung ta simbaan, éy
igalang side du kaguman de. Sakay
lalo a tumibay tu péniwala de ni Cristo
Jesus.

Makataka-taka I Rilihiyon Tam

14-15 Gustu ko éy bumisitaék diko
agad, Timoteo, pero makay maa-
balaék pabi. Kanya i sulat kua
a éye diko nadid, éy monda maski
éwanék pabi makademét diko ta ina,
éy makapagadal ka pa ta hatul kua
a éye diko, éng anya i tama a ugali
du anak na Diyos. Sikitam i anak
na Diyos a tunay. Sikitam i bahala a
mégpatibay ta katutuhanan a pégtoldu
na Diyos.
16 Tukoy tam a masiyadu a katakata-
taka i rilihiyon tam a nipaliwanag
dikitam na Diyos. Naging tolay ti
Cristo. Nipaliwanag siya na Espir-
itu na Diyos dikitam. Neta siya du
anghel. Nipahayag de siya du étanan
a tolay ta mundua. Meadu i méniwala
diya ta mundua. Pinaontok dén siya
nadid ta langet.

4

Tungkul Du Mégtoldu Ta Kakabulyan

1 Nadid, éy nipaliwanag dén
dikitam na Espiritu na Diyos, a te
dumemét kan a panahun a ibutan na
sénganya a tolay i péniwala de ni Cristo.
Nadid, i sugsugén dia, éy du mégtoldu
ta kakabulyan, sakay tu pégtoldu du
dimonyo.

2 Du mégtoldu ta éya, éy tolay a mégbuli-buli. Ewan de maari a ibutan
tu kasalanan de, da sakup side ni
Satanas.
3 I pégtoldua diden ya a tolay, éy
bawal kan a mangasawa, sakay
bawal kan i kalakalase a kanén. Pero
éwan ya tama, dahilan i ginamet na
Diyos a sari-sari a pagkain, éy para ta
tolay. Kanya sikitam a makapospos
ta katutuhanan, éy dapat masaya
kitam a méngan, a magpasalamat
kitam ta kanén tam.
4 Tandaan mo, makan tam i maski
anya a kanén, éng mégpasalamat kitam
pa ta Diyos, da mahusay i étanan a
ginamet na Diyos.
5 Nadid, éng mégpasalamat kitam ta
kanén tam, sakay maala-ala tam i
kagi na Diyos, éy maski anya éy maari
tam a kanén.

Tungkul Ta Mahusay a Katulung Ni Cristo

6 Nadid, Timoteo, éng itoldu mo
du kakaguman mo sina i éye a nisu-
lat ko, éy mahusay ka a katulung ni
Cristo Jesus. Sakay lalo a matibay i
péniwala mo, éng alélahanén mo i tu-
nay a pégtoldu ta kagi na Diyos.
7 Nadid, Timoteo, iwasan mo du
sari-sari a medukés a lagip, da éwan
ya tu kabuluhan. Eng'wan, mag-
pamihasa ka a sugsugén mo i kalu-
uben na Diyos.
8 Eng mara, pamihasaén na tolay i
bégi na a magtarabaho, éy mahusay.
Pero lalo a mahusay éng mamihasa
i tolay a mékidiyos. Saya i mag-
pahusaya ta buhay tam nadid, sakay
ta buhay tam ta langet ta esa a
panahun.
9 Nadid, méniwala maka ta éya du
étanan a tolay, da tunay ya a kagi.
10 Kanya, Timoteo, éy pilitén tam ta
mahigpit a magpahayag ta Mahusay
a Baheta, da umasa kitam ta tunay a
Diyos. Siya i mangiligtasa ta tolay. Ey
lalo dén du méniwala diya.
11 Nadid, Timoteo, itoldu mo ya du
kakaguman mo sina, a ihatul mo dide
a méniwala side ta éye a kagi.
12 Sakay magimet ka ta mahusay,
monda éwan de ka pintasan, maski
éwan pabi masiyadu i idad mua. Ipeta
mo dide tu ugali mo a mahusay,
monda meta de i ugali na méniwala ni
Cristo, a mahusay. Monda ahigén de.
Mahalén mo side, sakay ipeta mo be
dide i péniwala mua ni Cristo, sakay
ipeta mo be dide a éwan ka tu isip a
medukés.
13 Nadid, Timoteo, i gustu kua
a gemtén mo a hanggan éwanék
sina dumemét diko, éy basaén mo a
palagi i kagi na Diyos du kakaguman
mo. Sakay pati, éy hatulan mo side
a itoldu mo dide i kahulugina na
bébasaén mua.
14 Diyan mo kaleksapan, Timoteo,
tu oras a nipéngiatéd me diko to
tungkulin mo a naging pastor ka,
to pinéngitupo du tagapamahala ta
kamét dia diko. Sakay nihula de
a iatéd diko na Espiritu na Diyos
tu kapangyarian mo a magtoldu.
Kanya, Timoteo, éy diyan ka mésanike
a manggamit ta éya a niatéd diko na
Espiritu.
15 Sakay diyan mo pébayan i éya a
hatul ko diko; éng'wan sundin mo ya,
monda meta du tolay a mahusay i
péniwala mo ta Diyos.
16 Mangilag ka, a diyan ka magka-
mali. Sakay isipén mo i pégtoldu mua,
makay makapagtoldu ka ta mali. Eng
sundin mo a palagi i éya a hatul ko
diko, éy meligtas ka, sakay meligtas
be i tétolduan mua.

5

1 Nadid, Timoteo, éng te matanda
diko ta gurupu moya a te kasalanan,
éy diyan mo pégkagian; éng 'wan
mékiohon ka diya ta meimayas, a
kona ta pékiohon mo nama mo. Sakay
du kabataan a lélake, éy ibilang mo
side a top mo.
2 Sakay du bébakés, éy ibilang mo
side a ina mo. Sakay du bobe, éy
ibilang mo side a wadi mo, a diyan ka
mégisip dide ta medukés.

Tungkul Du Bilo a Bébe Ta Simbaan

3 Nadid, Timoteo, du bébe ta ina
a bilo, éng éwan tu mégalaga dide a
talaga, éy tulungan moy side.
4 Pero éng te bilo a te anak, o éng
te apo, éy side i bahala a mangtulung
diya. Dahilan éng gustu de a talaga i
Diyos, éy dapat side i mégalaga ta ina
de a bilo. Saya i ganti dia ta dédikél de.
Saya i kaluuben na Diyos.
5 Pero éng te bilo a bébe a éwan tu
mégalaga diya, éy umasa san siya ta
Diyos, a manalangin san siya aldo
éy ta kélép a monda aguman siya na
Diyos.
6 Pero éng te bilo a sundin na san
i kalayaan na, éy medukés. Maski
buhay pabi i mégkonaa sa a bilo, éy
bilang pate dén, da éwan tu pasa tu
pékidiyos na.

7 Nadid, Timoteo, ikagi mo du kak-
aguman mo sina i nisulat ko a éye
tungkul ta bilo a bébe, monda éwan tu
magpintas dikam.
8 Kagi mo be dide, a tu éwan
mégalaga ta dédikél na, éy medukés
siya a ugali. Ey lalo dén du éwan
mégalaga ta pamilya de. I kona sa
éy éwan tu kabuluhan tu péniwala de
ta Diyos. Entan mo, lalo a medukés
i kona sa a tolay kesira du éwan
mékidiyos, dahilan du éwan mékidiyos,
éy alagaan de du pamilya de. Pero
side éy éwan.

9 Nadid, Timoteo, diyan moy ilista
du bilo a éwan pabi tu idad. Eng'wan, i
ilista moy sana, éy du bilo a inumabut
ta éném a pulu a taon tu idad. Diden
ya san i tulungan moya. Pero diyan
moy iyélista du minangasawa dén ta
penduwa.
10 Eng'wan, i ilista moy sana, éy du
tanyag a mahusay tu ugali de sapul to
éya pa. Mara éng inalagaan na bilo du
anak na ta mahusay, sakay pinatulos
na du bisita na ta mahusay, sakay
tinulungan na du méniwala ta Diyos,
sakay tinulungan na du mahirap, éy
maari. Saya i maari a ilista moy a
bilo.
11 Pero du bilo a éwan pabi bakés, éy
diyan moy iyélista. Dahilan kédemét
na oras, éy makay pabayan de tu pan-
gako de ni Cristo, a makay gustu de a
mamakét.
12 Nadid, éng magkuna sa side, éy
pintasan side du tolay, da gininanan
de tu pangako de.
13 Sakay pati, éng ilista moy du
bébelo a éwan pabi bakés, éy metamad
side a talaga a magtarabaho. Basta
i gustu de sana, éy méglélebutén ta
bawat bile, a mégéupusén ta sari-sari.
Sakay mékialam side ta tarabaho na
iba.
14 Kanya, Timoteo, i gustu kua éy
mamakét du bébelo a éwan pabi bakés.
Sakay i gustu ko bia, éy magenak side
a alagaan de du anak de. Eng kona sa,
éy éwan tu katuwiran du kalinga tam
a mangpintas dikitam.
15 Tandaan mo, Timoteo, te bilo
a pinabayan de dén ti Cristo, a i
sésugsugén de déna éy ti Satanas.
Kanya kona se i hatul kua diko.
16 Nadid, éng te tolay sina a te top a
bilo a bébe, éy kailangan alagaan de
siya, monda éwan masiyadu a mahi-
rapan i gurupu moya. Monda i ala-
gaan moy san déna, éy du bébelo a
éwan tu asaan.

Tungkul Du Tagapamahala Ta Simbaan

17 Nadid du tagapamahala a
mémahala ta mahusay ta simbaan, éy
dapat dubli i upa dia. Ey lalo dén du
mesipag dide a mégtoldu.
18 Upaan maka side ta mahusay, da
saya i kahulugina no kagi na Diyos,
a "Diyan mo kan busalan tu baka
a ipagpaégik mo, monda makakan."
Sakay te iba be a kagi, a "Kailangan
kan a te upa tu mégtarabaho."
19 Nadid, Timoteo, éng te magabla
diko a te kasalanan kan i tagapama-
hala a esa, éy diyan ka méniwala éng
éwan tu sistigu a éduwa, o dikaya étélo.
20 Pero éng te nagkasala a talaga,
éy pégkagian mo ta harap na gurupu
moy, monda umanteng side a éwan de
ahigén tu kaguman de a nagkasala.
21 Nadid, Timoteo, te utusék diko
nadid a mahigpit. Ey tandaan mo,
i Diyos sakay ti Cristo Jesus, sakay

du anghel a banal, éy side i sistigu
kua a tama i utus ko a éye diko:
Baten mo; i utus kua, éy sundin mo
i sulat ko a éye, a pégkagian mo tu
te kasalanan. Pariparehuén mo du
kagurupu mo; maski kadimoy mo,
maski éwan. Diyan mo kampian tu
esa dide.
22 Sakay, Timoteo, éy diyan mo at-
dinan agad i maski ti ésiya a lélake
ta tungkulin na a maging pastor,
éng éwan mo pa mapospusan i ugali
na. Makay magimet siya ta medukés.
Makay meramay ka du kasalanan na
iba. Sakay ingatan mo be, Timoteo, i
bégi mua. Makay magkasala ka be.

23 Nadid, Timoteo, éy diyan san
dén purus a dinom i inuméń mua.
Eng'wan uminum ka be ta kétihék a
alak a gamot na tiyan mua, monda
éwan ka medalas a méladu.
24 Te sénganya a tolay a nehayag dén
tu kasalanan de nadid, éy parusaan
side na Diyos a talaga. Pero i
kasalanana du iba a tolay, éy lihim
pabi nadid. Pero ta esa a panahun, éy
mehayag dén be.
25 Ey kona be sa i mahusay a tolay,
a mehayag dén be nadid i ugali dia a
mahusay. O dikaya, maski éwan pabi
mehayag nadid, éy ipahayag na Diyos
ta esa a panahun.

6

1 Nadid, Timoteo, du utusan sina,
éy dapat a igalang de du amo de,
monda du iba a tolay, éy éwan side
tu katuwiran a mangpintas ta Diyos,
sakay ta pégtoldu tama.
2 Sakay éng te sénganya sina dikam
a te amo a méniwala be ni Cristo, éy
diyan de pébayan tu utus no amo de.
Mara, diyan de kagin, a "Pabayan
ko tu amo ko, da nagtop kame dén."
Eng'wan, sundin de maka san siya
ta lalo a mahusay. Bakit éwan de be
tulungan tu amo de, éy sakup be siya
ni Cristo, a mahal be na Diyos!

Tungkul Ta Pékipéglébug Sakay
Ta Pénggustu Ta Kuhata

Tandaan mo, Timoteo, i éye a isulat
ko, éy siko i bahala a méngitoldu ta
tolay.
3 Eng te mégtoldu ta iba, a éwan na
payagen i tunay a kagi ni Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy medukés. O
ngani, du éwan ménugsug ta pégtoldu
tama,
4 éy kulang i isip dia. I pégpalalo
diden ya, éy maging mataas side.
Gustu de a palagi a mékipagpasuway
ta maski anya a kagi. Nadid, i kean-
gayana na éya, éy managhili side,
sakay magdusta side, sakay mégisip
side ta medukés ta kaguman de,
5 sakay mékelbug side. I mégkunaa
sa a tolay, éy éwan side tu isip, sakay
nileksap de dén i katutuhanan. Saya
i ugalia du mégtoldu ta kontara diki-
tam. I isip dia siguru éy tu rilihiyon
de éy ipagyaman de.

6 Ey tama ngani, te pakinabang ka
ta rilihiyon éng tahimik ka san tu isip;
pero éwan kuhata.
7 Entan mo, to nikeenak tam, éy
éwan kitam tu kébil a kayamanan tam.
Sakay éng mate kitam, éy éwan kitam
be tu kébil a kayamanan tam.
8-9 Ey bakit gustu pa du tolay a mag-
ing mayaman? Eng te kanén kitam
san sakay te badu kitam, éy tama
dén ya. Pero du mégpilit a maging
mayaman, éy side ya i tétoksoéna ni
Satanas. Tu meadu a gustu de a
alapén, éy medukés. Saya i méngatéda
ta kasalanan de, sakay sé' be ya i
méngipahamaka dide, sakay sé' be ya i
mamakatea dide.
10 Dahilan i gimita na tolay a
medukés, éy gébwat ta pagkagustu
dia ta kuhata. Ey te sénganya a tolay
a pinabayan de dén tu péniwala de,
dahilan ta pégpilit de ta kuhata. Ey
nadid, tulos a naghirap side tu isip.

11 Pero siko, Timoteo, iwasan mo
i ugali a éya, da siko i katulung na
Diyos. Diyan ka mégimet ta medukés.
Mékidiyos ka, a méniwala ka a tahod.
Sakay mahalén mo i tolay, sakay mag-
pakabait ka, sakay tiisén mo i maski
anya a hirap mo.

12 Sakay gemtén mo i étanan a kaya
mo ta pékilaban tam alang-alang ta
péniwala tam, monda manalo ka ta
buhay a éwan tu katapusan. Da entan
mo, dinulawan ka na Diyos, a inat-
dinan na ka ta éya. Ey nanyari ya
to péngitapat mo ta meadu a tolay ta
péniwala mua.

13 Nadid, Timoteo, éy te iutusék
diko a mahigpit. Diyos i sistigu kua a
katutuhanan i sulat ko a éye a utus ko
diko. Siya i nagsapulana na buhay na
étanan. Sakay ti Cristo Jesus i sistigu
ko bia. Siya i nagpatunaya ta katu-
tuhanan to kéharap na ni Gubernador
Pilato.

14 Baten mo; saye i utus kua diko:
éy sundin mo ta mahusay i pégtoldua
ni Cristo, monda éwan tu mangpin-
tas ta pégtoldu naa. Saya i tungkulin
mua, Timoteo, hanggan éwan sumoli
se tu Panginoon tam a Jesu Cristo.

15 Tinakdaan dén na Diyos i aldew
a kédemét se ni Cristo ta mundua.
Kamahalan i Diyos. Siya i isi-isesa
a mataas ta étanan. Siya i haria na
étanan a hari. Siya i Panginoon ta
étanan.

16 Siya san i éwana mate. Siya
i mégiyana ta demlag a éwan tam
maadenean. Ewan tu maketa diya.
Kéye diya i kapurian sakay ta kapang-
yarian a éwan tu katapusan.

17 Nadid, Timoteo, ihatul mo du
kaguman mo a mayaman, a diyan
side mégpalalo, sakay diyan side
umasa to kayamanan de, da maibut
ya agad. Eng'wan, i asaan dia éy
Diyos. Siya ya i méngatéda dikitam
ta biyaya a monda mahusay i buhay
tama.

18 Ihatul mo be dide a magimet side
ta mahusay, sakay magpakabait side,
sakay magkaluub side, a makapan-
gatéd side du iba.

19 Eng kona sa i gimet dia, éy bilang
te kayamanan side ta langet a éwan
maibut. Sakay magkamit be side ta
tunay a buhay a éwan tu katapusan.

20 Nadid, Timoteo, bantayan mo
tu pégtoldu ni Cristo a nipagkatiwala
diko na Diyos. Iwasan mo tu éwan
tu kabuluhan a uhon a kontara ta
Diyos. Sakay iwasan mo be tu mali a
katuwiran, da mégwari-wari a matali-
nung i kona sa a tolay.

21 Te tolay a manugsug ta éya, éy i
keangayana na éya, éy naibut dén tu
péniwala de ni Cristo. Kagbian kam
maka na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol
ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben
na Diyos. Inutusanék na Diyos a
méngibahetaék to pangako na tungkul
ta buhay a éwan tu katapusan. Saya i
édsea du nipasakup ni Cristo Jesus.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a bi-
lang anak ko.

Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Cristo Jesus, éy atdinan de
ka maka ta biyaya, sakay kagbian de
ka maka, sakay atdinan de ka maka
ta kapayapaan.
3 Mégpasalamaték ta Diyos, a
mégtarabahoék diya ta tapat, a
kapareho du apo ko to araw.
Mégpasalamaték diya dahil diko, Tim-
oteo, sakay palagi ta ka a alélahanén
éng manalanginék diya.
4 Naala-ala ko be tu pakasangi-
sanget mo, Timoteo, to péghiwalay ta,
sakay gustu ko a tahod a tahod a meta
ta ka, monda malowas i isip kua.
5 Naala-ala ko be i péniwala mua
ni Jesus a matapat. Kona be sa tu
péniwala no apo mo a Loida. Sakay
kona be sa tu péniwala nena mo a
Yunise. Tukoy ko a kona be sa nadid
i péniwala mua.
6 Kanya, Timoteo, éy ipaala-ala
ko diko a sipagen mo i tungkulin
mo a niatéd na Diyos diko sapul to
péngitupu ko diko ta kamét kua.
7 Da tandaan mo, i Espiritu a ni-
atéd na Diyos dikitam, éy éwan na
kitam pakasanikién. Eng'wan, saya i
mégpatibaya ta isip tama. Sakay atdi-
nan na kitam ta pégmahal tam ta iba,
sakay ta pégtipid tam ta sarili tam.
8 Kanya éy diyan ka mésanike a
magpatunay tungkul ta Panginoon.
Sakay diyanék mo be ikésanike, da
pihesuék alang-alang diya. Sakay
diyan ka alanganin a magtiis ta hi-
rap alang-alang ta Mahusay a Baheta
tungkul ni Jesus. Diyos i mégpatibaya
ta isip mua.
9 Niligtas kitam na Diyos, a pinili
na kitam a sakup na a tolay. Bakén
a dahil to gimet tam a mahusay, éng
'wan niligtas na kitam dahil ta kagbi
na dikitam sakay ta kaluuben na.
Saya i nihanda na dikitam bagu ni-
lalang i mundua. Ey ti Cristo Jesus,
siya i nangtupada ta éya a nihanda
na.
10 Ey nadid éy nepaliwanag dén
dikitam tu nihanda na Diyos, sapul
to kédemét se no mégligtas dikitam a
ti Cristo Jesus. Siya i nagpaliwanaga
ta buhay a éwan tu katapusan to
pégpahayag na ta Mahusay a Baheta.
Siya i néngibuta ta kapangyarian na
kamatayan tam.
11 Ey nadid, éy ginimiték na Diyos
a apostol sakay maistu, a inutusanék
na a mégpahayag ta Mahusay a Ba-
heta.
12 Kanya méghirapék a nepihesuék.
Pero maski, éwanék mésanike, da
tukoy ko i pagkatiwalaan kua. Sakay
tukoy ko be a agumanék na ta
pégtoldu ko a nikatiwala na diyakén,
hanggan ta aldew a késoli na se a
maghukum.
13 Nadid, Timoteo, sugsugén mo i
tunay a kagi a nitoldu ko diko. Sakay
manatili ka be ta péniwala tam, sakay
mahalén mo du kaguman mo; da
saya i ugalia na mékiagum ni Cristo
Jesus.
14 Diyan mo pébayan tu tunay a
pégtoldu a nikatiwala diko na Diyos. I
Banal a Espiritu a mégiyan dikitam, éy
aguman na ka.
15 Tukoy mo dén a gininananék du
étanan a méniwala ta Asia. Pati ti
Pigelio sakay ti Hermogenes, éy gin-
inananék de be.
16 Pero ti Onesiporo, éy éwan. Kag-
bian maka na Diyos de Onesiporo
a mété́tena, da inagumanék na ta
meadu a beses. Maski pihesuék éy
éwanék na ikésanike,
17 éng 'wan to kédemét na se ta
Romaae, éy pinilitéк na a inahayok
hanggan éwanék na neta.

18 Sakay natandaan mo wade be
tu péngtulung na diyakén ta Epeso to
araw. Maano maka kagbian siya na
Panginoon ta aldew na péghukum.

2

Tu Matapat a Sundalu Ni Cristo

1 Nadid, Anéng, patibayén mo i isip
mua ta tulung ni Cristo Jesus.
2 Te meadu a mégpatunay to nitoldu
ko diko. Ey siko éy dapat mo a it-
ulos a magtoldu ta éya a nitoldu ko
diko. Tolduan mo du mapagkati-
walaan mo a tolay, a monda maari be
side a magtoldu man dén ta iba.
3 Tiisén mo i hirap mo, da siko i
sundalu ni Cristo Jesus a matapat.
4 I tunay a sundalu, éy éwan na
masugsug i éwan na katungkulan.
Eng'wan, pilitén na a mangatéd ta
kasayaan no kapitan na.
5 Sakay tu mégkontes, éy éwan siya
manalo éng éwan na sundin i utus no
kontes de.
6 Sakay tu mesipag a mégaradu, éy
dapat a meditol a mangalap ta pakin-
abang na.
7 Isipén mo diden ya a étélo a hal-
imbawa, Timoteo, éy ipaliwanag diko
na Diyos i étanan a kahulugen na éya.
8 Alélahanén mo ti Jesu Cristo, a
nagébwat ta lahi ni Dabid, a nabuhay
a huway. Saya i Mahusay a Baheta a
ipahayag ko.
9 Kanya méghirapék a pihesu, dahi-
lan ta nipahayag kua. Sakay pati,
éy kinadenaanék de be a komanék i
tulisan. Pero éwan de makadenaan i
kagi na Diyos.
10 Kanya tiisén ko i maski anya a
hirap alang-alang du pinili na Diyos a
tolay na, monda magkamit be side ta
kaligtasan de a gébwat ni Cristo Jesus,
sakay ta kamahalan a buhay a éwan
tu katapusan.
11 Nadid, tandaan mo i kagi a éye a
tunay: "Eng mate kitam kan a kagu-
man ni Jesus, éy kaguman na kitam
be a buhay.
12 Eng tiisén tam san i hirap tama,
éy kaguman tam siya a maghari. Pero
éng idelan tam siya, éy idelan na ki-
tam be.
13 Maski éwan kitam matapat diya,
éy matapat kan pabi siya dikitam, da
éwan maari a malipas i pangako na."
14 Ipaala-ala mo ya du kakaguman
mo sina, Timoteo, sakay ihatul mo
dide a diyan side mékipégsuway ta
sari-sari a salisalita. Ewan tu iatéd
a mahusay i kona sa a pégpasuway.
Eng'wan mepahamak san i isipa du
mégbati. Ey Diyos i sistigu ta péghatul
mua dide.
15 Pumilit ka a pumeta ta Diyos a
mégtoldu ka ta mahusay ta kagi na,
monda purién na ka, monda éwan ka
be masanike ta tinarabaho mo diya.
16 Sakay iwasan mo tu éwan tu kab-
uluhan a uhon a kontara ta Diyos,
dahilan i mégkagia ta kona sa, éy lalo
a umadeyo ta Diyos.
17 Koman i saket a mékeahes i kona
sa a pégtoldu, da kumalat ta iba a tolay
a pagkamalién na side. Kaguman
diden ya a mégtoldu éy de Himeneo éy
ti Pileto.
18 Side a duwa, éy inumadeyo dén
side ta katutuhanan. Sakay sésidaén
de i péniwala du iba, a kékagin de a
éwan kitam kan mabuhay a huway da
nakalipas dén i éya.
19 Pero entan mo, pinatibay na
Diyos i sakup na a tolay. Koman dén
side i dikél a bito a éwan mo mayégyég.
Sakay i kagia no tanda na éya a bito,
éy "Tukoy kan na Panginoon éng ti
ésiya i sakup na a tunay." Sakay i
tanda a esa, éy kagi na a, "Tu bawat
kan mégkagi a sakup siya na Pangi-
noon, éy dapat a ibutan na tu gimet
na a medukés."
20 Mara du mégiyan ta memahal a
bile, éy te kasangkapan side a gintu,
sakay pilak, sakay kayo, sakay binga.
Du iba, éy mahalaga side; du agum éy
éwan side masiyadu a importante.
21 Nadid, mara du tolay ta simbaan,
éy koman be side i kasangkapan na
bile. Eng ibutan de tu ugali de a
medukés, éy talaga a handa dén side
a tumulung to amo de. Gamitén na
Diyos i kona sa ta mahalaga a gimet.

22 Kanya siko, Timoteo, éy iwasan
mo i medukés a kagustuan du olito.
Pilitén mo a gemtén i mahusay éy ta
mapayapa a buhay. Sakay manatili
ka ta péniwala mua, sakay mahalén
mo i kapareho mo. Saya i ugalia du
méniwala ni Jesus ta tunay, a éwan side
tu kasalanan ta isip dia.
23 Iwasan mo be du mégpasuway
a tolay, da éwan ya tu kabuluhan.
Tukoy mo i keangayana na éya, éy
lébug.
24 Ewan maari a mékelbug i utu-
san na Panginoon. Eng'wan dapat
mebait siya ta étanan. Sakay dapat a
matiyaga siya a mégtoldu ta mahusay.
25 Sakay dapat be a mégpasensiya
siya du kontara na, a patamaén na
i isip dia. Makay sakali éy atdinan
side na Diyos ta panahun de a mag-
sisi, monda mapospusan de maka i
katutuhanan.
26 Eng kona sa, éy makalégsew
maka side ta biklog ni Satanas, da
siya ngani i nagdiképa dide a pinilit
na side a sundin de i kagustuan na.

3

Tu Ménegipo a Panahun a Dumemét

1 Tandaan mo ye: Te dumemét a
hirap ta ménegipo a panahun bagu
sumoli ti Cristo.
2 I ugali na tolay ta éya a panahun,
éy gustu de san i sarili de, sakay
medémot side ta kuhata, sakay
palalo side, sakay mégpintas side.
Masuwayin side ta magulang de;
éwan side tu utang a loob; éwan side
mékidiyos;
3 éwan side tu kagbi; mekétog i isip
dia; mégahew side; éwan de tipidén
i sarili de; metapang side; méiyamut
side ta mahusay a tolay;
4 mégtaraidor side; éwan de isipén i
gimet dia; hambug side; sakay éwan
de sundin i Diyos, éng'wan sundin de
san i kalayaan dia.
5 Mégwari-wari side a méniwala side
ta rilihiyon tam, péro inidelan de dén
i Panginoon tam.
Iwasan mo, Timoteo, i kona sa a
tolay.
6 I sénganya dide éy makasdép side
ta pamilibilea, a tulos de a mégtoldu
ta mali du bébe a kulang tu isip. Du
kona sa a bébe, éy mélungkut side ta
kasalanan de, sakay sésundin de san i
maski anya a gustu de.
7 Diden ya a bébe, éy bébaten de i
maski ti ésiya a mégtoldu, pero éwan
side makaadal ta katutuhanan.
8 Nadid, diden ya a lélake, éy ahigén
de de Hanes sakay ti Hamberes to
késuway de ni Moises to araw, da
sumuway be side nadid ta katu-
tuhanan. Ewan side tu isip, sakay
éwan tu pasa tu péniwala de.
9 Pero éwan de itulos i ugali dia a
kona sa, da humayag agad i kalukoan
dia. Matalo side a kona de Hanes to
araw.

Tu Ménigipo a Hatul Ni Pablo

10 Nadid siko, Timoteo, éy napospu-
san mo dén i nipagtoldu kua sakay
ta ugali kua sakay ta layunin kua.
Tukoy mo be dén i péniwala ko éy ta
pégtiyaga ko éy ta pégmahal ko ta tolay.
11 Sakay tukoy mo be dén i
nipékialama diyakén du tolay ta
Antiokia sakay ta Ikonio sakay ta
Listra, éng pinakodya de a nagpahi-
rap diyakén. Pero inagawék na
Panginoon ta étanan a éya.
12 Ey maghirap a talaga du étanan
a méniwala ni Jesus ta mahusay, da
lélokon side na iba a tolay.
13 Ey du medukés a tolay sakay du
méngloko, éy lumalo side a medukés,
hanggan maloko be side.
14 Pero siko, Timoteo, éy diyan mo
kaleksapan i katutuhanan a inadal
mo, da saya i péniwala mo a tahod.
Dapat ka a magkatiwala du nagtoldu
diko.
15 Natandaan mo, sapul to
kékétihék mo, éy tukoy mo dén i
kasulatan na Diyos. Saya i pagadalan
mua a monda meligtas ka, dahil ta
péniwala mo ni Cristo Jesus.
16 I étanan a kasulatan na Diyos, éy
Diyos i nagpasulata. Saya i méngatéda
diko ta pégtoldu mo sakay ta ipégsaway
mo du mégkamali. Sakay saya i

péghatul mo du makasalanan. Sakay
saya i pégadalan mo ta tama a ugali.
17 Kona sa i iatéda na kasulatan,
monda tu utusan na Diyos, éy handa
dén siya a magimet ta maski anya a
mahusay a tarabaho.

4

1 Nadid, Timoteo, Diyos i sistigu
kua ta iutus ko a éye diko. Sakay ti
Cristo Jesus i sistigu ko bia. Siya i
maghukuma du tolay a buhay sakay
du pate. Alang-alang ta késoli na
sakay ta péghari na, éy utusan ta ka a
2 magpahayag ta baheta na Diyos.
Maski nikésiya, maski melagen,
maski mehirap, éy sipagen mo a mag-
pahayag. Magpatunay ka dide, sakay
hatulan mo side, sakay pégkagian mo
du mégkamali. Sakay pagtiyagaan mo
san a magtoldu.
3 Kanyaék mégbilin diko ta kona se,
Timoteo, éy dahilan éy te panahun a
dumemét a éwan tanggapén na tolay
i tunay a pégtoldu. Eng'wan i sundin
de sana éy du mégtoldu ta gustu de a
mabate.
4 Idel de a makabate ta katu-
tuhanan. Basta sari-sari a lagip i
péniwalaan dia.
5 Kanya siko, Timoteo, éy patibayén
mo a palagi i isip mua. Pagtiisan mo
i hirap mo. Sigi ka a magpahayag
ta Mahusay a Baheta. Sundin mo i
katungkulan mo.
6 Ey sakén, dumemét dén nadid i
ikate ko alang-alang ta Panginoon
tam.
7 Natupad ko den i pékilaban
ko. Sinipagen ko a nangtupad ta
tungkulin ko. Ewan ko inibutan tu
péniwala ko.
8 Kanya nadid éy nihanda dén
na Diyos i gantimpala ko. Ey ti
Panginoon Jesus, éy siya i man-
gatéda diyakén ta kédemét na se a
maghukum. Ey éwan san sakén i
atdinan na, éng'wan pati du étanan
a méguhay diya a umasa ta kédemét
na. Siya i mahusay a maghukum.
9 Pilitén mo, Anéng, a dumemét ta
éye agad.
10 Dahilan ti Dimas, éy pin-
abayanék na dén. Isipén na wade
san i kalayaan na. Inumange dén
siya ta Tesalonika. Ti Kresente éy
inumange dén ta Galasia. Sakay ti
Tito, éy inumange ta Dalmasia.
11 Basta ti Lukas san dén i kaguman
kua nadid. Ahayukén mo ti Markos
a kuyugén mo ta éye, da dikél i metu-
lung na diyakén.
12 Ti Titiko éy pinéglakad ko dén ta
Epeso.
13 Kéange mo se, éy kébilén mo tu
diyaket ko a niwahak ko ni Karpo
ta Troas. Pati du libru. Pero i mas
mahalaga a kébilén mo éy du sulat.
14-15 Mangilag ka ni Alehandro a
mégpanday, da pinékialamanék na ta
mahigpit. Kontara siya a tahod ta
pégtoldu me. Gantian siya na Pangi-
noon a talaga ta ginamet na a éya
dikame.
16 Tu neditol a sisiyon de diyakén,
éy éwan tu néngisuhog diyakén. Basta
gininananék de a étanan. Patawadén
maka side na Diyos.
17 Pero i Panginoon, éy éwanék na
pinabayan. Pinatibay na i isip kua a
monda maariék a mégpahayag ta kagi
na, monda mébati du éwan Judeo a
tolay. Sakay pati, éy inagawék na to
talaga ko a ikate.
18 Ey agawénék pabi na Panginoon
ta maski anya a medukés, hanggan
éwanék na kébilén ta kaharian na ta
langet. Purién maka siya a éwan tu
katapusan.
19 Ipékikumustaék mo de Priska a pa-
sawa, sakay de Onesiporo a mététena.
20 Nawahak ti Erasto ta Korinto;
sakay niwahak ko ti Tropino ta
Melito da naladu.
21 Nadid, Timoteo, pilitén mo
a umange se bagu taglamig.
Mékikumusta diko ti Yubalo. Pati ti
Prudente, ti Lino, ti Klaudia, sakay du
iba a méniwala ta éye, éy mékikumusta
be side diko.
22 Mékiagum maka diko i Panginoon
tam. Kagbian kam maka na Diyos.
Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Tito

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan na
Diyos, sakay apostol ni Jesu Cristo.
Inutusanék na a monda patibayén ko
i péniwala du pinili na Diyos a tolay
na, monda ipaliwanag ko dide i katu-
tuhanan ayun ta péniwala tama.
2 I katibayan na péniwala tam éy tu
kéasa tam ta buhay a éwan tu kata-
pusan. Saya tu nipangako na Diyos
bagu na nilalang i mundua. Ey éwan
mégbuli-buli i Diyos.
3 Ey nadid, kédemét na takda na a
oras, éy nipaliwanag na tu nipangako
na. Sakay nipagkatiwala na diyakén
a sakén i magpahayaga ta kagi na
ayun ta utus na Diyos. Siya i taga-
pagligtas tama.
4 Saye i sulat kua ni Tito, a tunay
a anak ko ta péniwala tam. Tama
tam a Diyos sakay ti Cristo Jesus a
tagapagligtas dikitam, éy atdinan de
ka maka, Tito, ta biyaya sakay ta ka-
payapaan.

Tu Katungkulan Ni Tito Ta Kreta

5 Kanya niwahak ta ka ta Kreta,
Tito, éy monda husayén mo i étanan a
bagay ta ina a éwan pabi mahusay du
simbaan ta ina; sakay monda pilién
mo du tagapamahala du simbaan ta
bawat banuwan sina, a atdinan mo
side ta tungkulin de. Tandaan mo tu
nibilin ko diko:
6 Du matétanda a tagapamahala ta
simbaan, éy kailangan a éwan side tu
kapintasan, sakay isesa san i asawa
de, sakay méniwala be du anak de,
sakay éwan side manggugulo.
7 Kailangan a éwan tu kapintasan i
tagapamahala ta simbaan, da side i
bahala ta tarabaho na Diyos. Kailan-
gan a éwan side palalo, éwan side
maiyamutin, éwan side méglélasing,
éwan side manggugulo, sakay éwan
side tu démot ta kuhata.
8 Eng'wan, dapat a ugali de, éy
patulusén de ta mahusay du bisita
de, sakay mahusay i ugali de, sakay
tipidén de i sarili de, sakay mékidiyos
side ta mahusay.
9 Kailangan be a sugsugén de a
palagi i tunay a pégtoldu, monda
maari de ya a gamitén ta péghatul de
ta tolay. Sakay sawayén de du tolay a
kontara ta éya a pégtoldu.

Du Mégtoldu Ta Mali

10 Da entan mo, Tito, te meadu a
tolay a mekétog tu isip, a pagkamalién
de du iba ta pégtoldu dia a éwan tu
pasa. Kona be sa i meadu a Judeo a
méniwala ni Jesus.
11 Kailangan a masaway side agad,
da pinagkamali de dén i péniwala
na meadu a mététena. Monda san
éy maketa side ta kuhata, kanya
mégtoldu side ta mali.
12 Entan mo, tu kinagi no purupeta
de a esa éy, “Du taga Kreta kan, éy
palagi side a mégbuli-buli; koman kan
side i hayup a metamad side, sakay
medémot side.”
13 Ey tama ngani ya. Kanya, Tito,
éy pégkagian mo side ta mahigpit,
monda tumibay i péniwala dia ni Je-
sus,
14 monda éwan de sugsugén i sari-
sari a lagip a gébwat du Judeo to araw,
sakay monda éwan de sundin du tolay
a inumidel ta katutuhanan.
15 Melinis i étanan a bagay éng meli-
nis ka be tu isip. Pero du medukés
a tolay a éwan méniwala, éy éwan side
tu mahusay a gimet, da mehupet a
tahod i isip dia.
16 I kékagin dia, éy tukoy de i Diyos,
pero éwan. Da i gimet dia, éy éwan
umayun ta kagi dia. Medukés side a
tahod, sakay masuwayin side. Ewan
side makagimet ta maski anya a
mahusay.

2

Tu Tama a Pégtoldu

1 Kanya siko, Tito, éy kailangan éy
mégtoldu ka ta tama a pégtoldu.
2 Ihatul mo du matétanda a lélake a
diyan side méglasing, sakay mahusay
maka i ugali de, sakay tipidén de i sar-
ili de. Hatulan mo side a patibayén

de tu péniwala de, sakay mahalén de
i tolay, sakay magtiyaga side.
3 Pati du matétanda a bébe, Tito,
éy hatulan mo be side a gemtén
de a palagi i kagustuan na Diyos;
sakay diyan side mégupos; diyan side
mahilig ta alak. Dapat magtoldu side
tungkul ta mahusay,
4 monda matolduan de du ka-
bataan a bébe a mahalén de du asawa
de sakay du anak de.
5 Kona maka sa, monda magadal
du kabataan a bébe a magtipid ta
sarili de, a diyan side meana-ananya.
Dapat magsipag side sakay mebait
side, sakay sundin de tu asawa de.
Kona maka sa monda éwan mapin-
tasan i kagi na Diyos.
6 Pati du kabataan a lélake, éy hatu-
lan mo be side a magtipid ta sarili de.
7 Sakay pati siko, Tito, éy ipeta mo
i ugali mo a mahusay, monda ahigén
de ka. Magtoldu ka ta matapat, a
diyan mo gégemtén a biro.
8 Magtoldu ka ta tama a kagi a éwan
mapintasan. Eng pakuna mo sa, éy
masanike du kalaban tam, da éwan
side tu makagi a medukés dikitam.
9 Pati du utusan, éy hatulan mo be
side, Tito, a sumunud side ta amo de,
a diyan side pulusupiya. Pilitén de
maka a gumamet ta kasayaan na amo
de.
10 Diyan side mégkupit. Eng'wan,
dapat a matapat side to amo de,
monda mepeta de i kamahalan a
pégtoldu na Diyos ta gimet dia.
11 Dahilan éy nipaliwanag dén na-
did i memahal a gimet na Diyos a
kaligtasan na tolay.
12 Saya i mégtoldua dikitam a
méngibut ta labag ta Diyos sakay ta
ugali ta mundua a medukés. Saya i
mégtoldua dikitam a magtipid ta sarili
tam sakay ta pégpatama ta ugali tam,
sakay ta pékidiyos tam.
13 Dapat kona sa i ugali tam, ha-
bang umasa kitam ta éya a memahal
a aldew a uhayén tam. Saya i aldewa
a dumemét i Diyos tam a ti Jesu Cristo
a tagapagligtas. Ey dikél i kapang-
yarian na ta éya a aldew.
14 Niatéd na tu sarili na, a monda
meligtas na kitam ta medukés. Sakay
lininisan na kitam, monda sikitam
i tolay na a sarili, monda mesipag
kitam a magimet ta mahusay.
15 Itoldu mo ya, Tito. Gamitén mo
i kapangyarian mo a maghatul ta to-
lay, sakay pégkagian mo side. Diyan
mo pakultaden a te umidel diko.

3

I Dapat a Ugali Du Méniwala Ni Jesus

1 Ipaala-ala mo du méniwala sina,
Tito, a dapat side sumunud du mayor
de sakay du iba a tagapamahala. Da-
pat sundin de side, sakay palagi side
a handa a gumamet ta mahusay.
2 Pégkagian mo side a diyan side
mégupos, sakay diyan side mékelbug.
Kailangan a mebait side, sakay gu-
malang side ta maski ti ésiya a tolay.
3 Da tandaan mo, pati sikitam, éy
medukés i ugali tam to araw. Mekétog
i isip tam, sakay masuwayin kitam.
Sakay éutusan kitam to éya na maski
anya a gustu tam a medukés. Ugali
tam sana to éya, éy medukés, sakay
sumésene kitam. Naiyamut dikitam
du iba, sakay naiyamut kitam be
dide.
4 Pero nadid, éy mepaliwanag dén i
ugali na Diyos a mebait,
5 da niligtas na kitam. Pero éwan
na kitam niligtas dahil to gimet tam
a mahusay, éng'wan kanya niligtas
na kitam éy to kagbi na san dikitam.
Mineligtas kitam dahil ta péglinis na
dikitam. Dahil ta éya, éy nienak kitam
a huway, a naging bigu i buhay tama.
Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu.
6 Niatéd na Diyos dikitam i Banal a
Espiritu ta pamag-itan ni Jesu Cristo
a tagapagligtas tam.
7 Kona sa i ginamet na, monda
tanggapén kitam na Diyos, a ibilang
na kitam a éwan tu kasalanan, monda
magkamit kitam ta buhay a éwan tu
katapusan. Saya i asaan tama.
8 Tandaan mo i kagi ko a éye, Tito,
da tunay ya.

Kanya gustu ko a tiyagaan mo ya,
Tito, a itoldu mo du méniwala ta Diyos,
monda mesipag side a gumamet ta
mahusay. I éya éy mahusay, a pakin-
abangan na tolay.
9 Diyan ka mékipégsuway ta éwan tu
pasa, sakay du atakdug a listaan du
matétanda to araw. Iwasan mo be i
pékelbug tungkul ta kautusan. I éya éy
éwan tu kabuluhan.
10 Sakay éng te tolay sina dikam a
pinégsuwayén na du kaguman moy, éy
pégkagian mo. Nadid, éng éwan siya
maniwala éy pégkagian mo a huway.
Nadid, éng sigi san siya éy diyan mo
pakultaden a mékiagum dikam.
11 Da tukoy mo dén a medukés i
kona sa a tolay. Te kasalanan siya,
sakay tukoy na be ta isip na a te
kasalanan dén siya.
12 Paangen ko diko ti Artemas,
o dikaya ti Tikiko. Kédemét na
diko, Tito, éy pilitén mo a umange
diyakén agad ta Nikopolis, da saya
i pégpalipasan kua a talaga nadid a
taglamig.
13 Pilitén mo a pagayakan de Senas
éy ti Apolos, monda mahusay i lakad
dia. Pagayakan mo side ta étanan a
kailangan de.
14 Matolduan maka du étanan
a kaguman ta a magtarabaho
ta mahusay, monda matulungan
de du te kailangan. Diyan side
mégbébulakbolén.
15 Du kaguman ko ta éye, éy
mékikumusta side diko. Sakay sakén,
éy ipékikumustaék mo du kaguman
tam ta ina a méniwala. Kagbian kam
maka na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Pilimon

1 Gébwat ye ni Pablo a pihesu alang-
alang ni Cristo Jesus. Sikame ti Timo-
teo i nanulata ta éye. Saye i sulat mia
ni Pilimon, tu mahal me a katulung
me ta tarabaho tam.
2 Sulatan me be ti Apia a top tam,
sakay ti Arkipo a katulung tam ta
kalaban tam, sakay du iba sina a
méniwala a te sakup du mégsimba ta
bile moy.

3 Tama tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de
kam maka ta biyaya sakay ta kapaya-
paan.

4 Mégpasalamaték ta Diyos a palagi,
dahil diko, Pilimon, a alélahanén ta ka
ta panalangin ko.
5 Dahilan éy nabaheta ko dén i
pégmahal mo du étanan a méniwala,
sakay nabaheta ko be a matibay dén
tu péniwala mo ni Panginoon Jesus.
6 Ménalanginék a mapospusan
maka du tolay i mahusay a dumemét
dikitam a gébwat ni Cristo. Mapospu-
san de maka ya dahil ta péniwala mo
a ipahayag mo.
7 Tu péngmahal mo du iba a to-
lay, Wadeng, éy saya i nagpasayaa
diyakén, da pinatibay mo kan i isip du
étanan a méniwala ta Diyos.

8 Kanya nadid, Pilimon, éy te kag-
inék diko. Pero éwan ko gamitén i
kapangyarian ko a gébwat ni Cristo a
mangpilit diko a mangtupad ta gustu
kua.
9 Eng'wan, alang-alang ta pégkasuyu
taa, éy mékiohonék san diko. Maski
lakayék a nepihesu alang-alang ni
Cristo, éy éwan ta ka pilitén.
10 I pékiohon ko sana diko, Pilimon,
éy alang-alang ni Onesimo. Dahilan
éy bilang anak ko dén siya a tunay, da
tinolduan ko siya a ipasakup ni Jesus
ta kinepihesuan kuae.

11 To éya éy éwan ka tu pakinabang
ni Onesimo. Pero nadid, éy te pakin-
abang ka dén diya; sakay sakén éy te
pakinabangék be, da inagumanék na.
12 Nadid, Kadimoy, éy pasolién ko
dén nadid diko ti Onesimo, maski
magamwawék diya.
13 Gustu ko maka a gipusén ko pa se
siya a kaguman ko, monda siya maka
i mégebégi mo a tumulung se diyakén
ale ko a pihesu.
14 Pero éwan, da mésanikeék a
gamitén tu utusan mo éng éwan mo
pakultaden. Ewan ta ka pilitén éng
éwan mo isuul diyakén.
15 Kanya wade nehiwalay diko ti
Onesimo a sandali a panahun, éy
monda maging kaguman mo siya a
huway habang buhay.
16 Ey éwan dén siya nibilang a utu-
san mo san nadid, éng'wan higit pa ta
utusan, da naging top mo siya nadid
ta péniwala. Sakén éy gustu ko siya
a tahod. Pero siko, éy mas mahigit
i pénggustu mua diya a talaga, da te
utusan ka man dén, sakay te top ka be
dén a méniwala ta Panginoon tam.
17 Kanya Pilimon, éng magkadimoy
kita a talaga, éy tanggapén pad
ti Onesimo a kona maka be ta
pénanggap mo diyakén.
18 Eng te kasalanan siya diko, o éng
te utang diko, éy sakén i bahala.
19 Tandaan mo, sakén a mismo,
éy pirmaan ko dén i sulatae, monda
maniwala ka a sakén i bahala a mag-
bayad ta utang na. Pero, Pilimon,
diyan mo be kaleksapan a te utang
a luub ka be diyakén, da sakén i
néngipaliwanaga diko ta buhay a éwan
tu katapusan.
20 Kanya, Wadeng, éy umayun
ka pad ta pékiohon ko a éye diko
dahil ta péniwala ta ta Panginoon.
Pakasayaénék pad, da patwadi kita
dén ta péniwala.
21 Mégkompiyansaék diko, Pilimon,
da tukoy ko a sundin mo i pékiohon
kua diko ta sulatae. Tukoy ko a
gemtén mo i mas mahigit ta gustu ko.
22 Maghanda kam be ta demtan
ko, da umasaék a paluwasénék de

ta pégpihesuanae, dahil ta panalangin moya diyakén, a tulos bumisitaék dikam.
23 I kaguman ko a éye a ti Epapras,
éy mékikumusta diko. Nipihesu be
siya dahil ta péniwala na ni Cristo Je-
sus.
24 Sakay du katulung ko a iba ta
tarabaho ko, a ti Markos, ti Aristarko,
ti Demas, ti Lukas, éy mékikumusta be
side diko.
25 Kagbian kam maka na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat a para du Hebreo

1 To éya éy nipaliwanag na Diyos
i kagi na du apo-apo tam ta pamag-
itan du purupeta na. Nipaliwanag na
ya ta iba-iba a panahun, sakay ta iba-
iba a gimet na.
2 Pero nadid, éy nipaliwanag na
dén dikitam i kagi na ta pamag-itan
no anak na. Siya i pinaglalanga na
Diyos ta étanan. Siya i inutusan na a
bahala ta étanan.
3 Tu anak na Diyos, éy siya i
méngipetaa ta pagkadiyos na Diyos ta
mundua. Dahilan, éng kodya i Diyos,
éy kona be dén sa tu anak na. Siya
be i bahala ta sanlibutan ta pamag-
itan no kagi na a makapangyarian.
To nikate na a para malinis i tolay
ta kasalanan de, éy nagsoli siya ta
langet, a kaguman na sa i Diyos a
méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

4 Kanya tu anak na Diyos, éy
pinataas siya na Diyos du anghel.
Dahilan i tungkulin na a makapang-
yarian, éy mahigit pa du anghel.
5 Da bakén a anghel i pinégkagiana
na Diyos ta kagi a éye, a "Siko i anak
ko. Sakén i Ama mua." Tu anak na
san i pinégkagian na ta éya. Ti Jesus
san i nginahinan na a anak na.
6 Sakay to pégpaange na Diyos to
anak na a isesa ta mundua, éy kinagi
na, a "Dapat a siya i sambaana na
étanan a anghel ko."
7 Nginahinan na Diyos du anghel a
utusan na, a koman kan side i pahés
éy ta apoy, da mesibét side a gemtén
de agad i utus na Diyos.
8 Pero i ningahen naa to anak na
éy Diyos! Da kinagi na diya, a "Siko
éy Diyos ka. I kapangyarian mua,
éy éwan tu katapusan. Méghari ka ta
tama.
9 I gimet a mahusay éy kasahatan
mo. Pero i gimet a medukés éy kaiya-
mutan mo. Kanya sakén a Diyos, éy
pinili ta ka dén a mataas ka du iba.
Sakay inatdinan ta ka ta kasayaan
mo."
10 Sakay i kagi a iba a tungkul to
anak na Diyos, éy "Siko, Panginoon, i
naglalanga ta mundua. Sakay i étanan
ta langet, éy linalang mo be.
11 Kédemét na oras éy maibut side.
Pero siko éy éwan ka maibut, maski
nikésiya. Maluma side a étanan a ko-
man i badu.
12 Ey siko, iduho mo i mundu, sakay
du édsa ta langet, a koman side i dati
a damit. Mabagu side; pero siko éy
éwan ka mabagu. Ewan ka tumanda,
sakay éwan ka mate."
13 Sakay bakén a anghel i
pinégkagian na Diyos ta éye, a "Kagu-
man ta ka se a maghari, a hanggan
mapasuku ko diko du kalaban mo."
Tu anak na san i pinégkagian na ta éya.
14 Ey anya i tungkulina na anghel?
Side éy du espiritu a mégtarabaho ta
Diyos. Side i utusan na Diyos a ange
tumulung du tolay a meligtas.

2

Diyan Moy Pébayan Tu Inadal Moy

1 Nadid, éng kona sa i kapangyarian
ni Jesus, éy dapat a pansingén tam
ta mahigpit i katutuhanan a inadal
tam tungkul diya, monda éwan tam
kaleksapan.
2 Da entan moy tu kahigpitan no
kautusan na Diyos a nipahayag du
anghel ni Moises to araw. Eng ma-
parusaan na Diyos a talaga i maski ti
ésiya a éwan méniwala ta éya,
3 éy anya, isip moy makaiwas ki-
tam beman ta parusa na nadid, éng
pabayan tam tu nipahayag no Pangi-
noon tungkul ta pégligtas ta tolay? Da
lalo ya a mahigpit to kautusan. Ey
tandaan moy, du tolay a nakabati ni
Jesus, éy side ya di nagpatunaya diki-
tam a katutuhanan ya.
4 Pati i Diyos, éy nagpatunay be siya
dikitam a katutuhanan tu nitoldu de
dikitam. Da inatdinan na side ta
kapangyarian a monda makagimet
side ta kataka-taka ta harapan tama,
monda méniwala kitam. Sakay inat-
dinan na be du méniwala ta iba-iba a

kaluub na a gébwat ta Banal a Espiritu, ayun ta gustu na a iatéd. Diden ya a kaluub éy sa' be ya i mégpatunaya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

5 Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu
a mundu a dumemét: bakén a anghel
i pinilia na Diyos a bahala ta éya, éng
éwan tolay.
6 Da kinagi ye to kasulatan:
"Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén
mua? Maski éwan side tu pasa,
éy alagaan mo side.
7 Ta sandali a panahun, éy ginamet
mo side a mababa side du anghel.
Sakay pinataas mo side a koman i
hari,
8 da inatdinan mo side ta kapang-
yarian ta étanan."
Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan na i tolay ta kapangyarian ta étanan, éy i kahulugen na éya, éy éwan tu bagay a éwan ipasakup ta tolay. Nadid a panahun éy meta tam a éwan pabi makapangyarian i tolay ta étanan.
9 Pero entan moy ti Jesus. Ta sandali a panahun éy pinababa siya na Diyos du anghel, a naging tolay siya, monda mate siya para ta étanan a tolay. Ey ginimet ya na Diyos da kéagbian na kitam. Pero nadid, éy pinataas dén siya na Diyos a hari, da minate siya para dikitam.

10 Linalang na Diyos i étanan, a siya i bahala ta étanan. Kanya tama i plano na a naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén ti Jesus a tagapagligtas ta meaadu a tolay na Diyos, a iange na side ta langet.

11 Ey nadid éy inibutan na dén dikitam tu kasalanan tam. Ey nadid, i Ama na, at sakay na Ama tam, éy isesa. Kanya ti Jesus, éy éwan siya mégalanganin a dulawan na kitam a top na.

12 Kona se i kinagi naa ta Diyos, a "Ipahayag ta ka, Améng, du tétotop ko. Ta pégpisan de, éy purién ta ka ta harap de."

13 Sakay kagi na be, éy "Umasa ék ta Diyos." Sakay kinagi na be, a "Kéye ék dén se, a kaguman ko du anak na Diyos a naging tétotop ko."

14 Nadid, sikitam a anak na Diyos, éy tolay kitam a mate kitam be. Kanya ti Jesus éy naging tolay be siya, a te bégi be, monda mate siya para dikitam. Ey ta pamag-itan no nikate na, éy natalo na ti Satanas, da ti Satanas i kégébwatan na kamatayan.

15 Minate ti Jesus to kudos, a monda agawén na kitam ta anteng tam ta ikate tam.

16 Bakén a du anghel i tétulungan naa, éng'wan sikitam a lahi ni Abraham.

17 Kanya naging tolay siya a kona dikitam a tétotop na, monda meramay siya ta hirap tam, monda kagbian na kitam. Ginimet na ya a monda siya i tagapanalangin dikitam ta harap na Diyos. Minate siya para ta tolay, monda pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta kasalanan de. Matapat ti Jesus, a kinagbian na kitam dén.

18 Ey nadid, maari na dén a aguman du tétokson ni Satanas, monda éwan side magkasala; da naghirap siya a tinokso be siya ni Satanas to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

1 Sikam a tétotop ko ta péniwala, pinili kam be dén na Diyos a anak na. Isipén moy ti Jesus, siya a nibaheta tam ta tolay. Siya i pinaange se na Diyos ta mundua, monda siya i maging tagapanalangin dikitam.

2 Inatdinan siya na Diyos ta tungkulin na; éy matapat siya ta Diyos, a kona ni Moises. Da ti Moises, éy matapat be ta Diyos to araw, to péngatéd diya na Diyos to tungkulin na a siya i tagapamahala ta bile na Diyos. (I bile na éy du tolay na a Judeo.)

3 Pero ti Jesus éy mas higit pa ni Moises, da siya i naglalanga du tolay na Diyos. Ey ti Moises éy linalang san.

4 Tokoy tam dén a i bawat bile, éy
te tolay a nagimet ta éya. Ey Diyos i
nagimita ta étanan.
5 Nadid ti Moises, éy matapat a
utusan na Diyos a tagapamahala ta
étanan a tolay na Diyos to araw. I
tungkulin na sana, éy ipahayag na
du tolay i gimet na Diyos ta esa a
panahun a dumemét.
6 Pero ti Cristo éy éwan utusan na
Diyos a kona ni Moises, éng 'wan
anak ngani na Diyos, a matapat siya
a tagapamahala ta tolay na Diyos
nadid. Ey sikitam i tolay na, éng
éwan tam pébayan i pag-asa tam diya,
sakay éng mégkompiyansa kitam diya
ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolay
Na Diyos a Imangan De

7 Kanya isipén moy i kagi na Banal
a Espiritu du Judeo to araw: "Bagay
mabati moy nadid i kagi na Diyos,
8 éy diyan kam mekétog tu ulo, a
kona du apo moy to araw, to péngidel
de ta Diyos to ilang a lugar.
9 Da du Judeo to araw, maski
mineta de i memahal a gimet na
Diyos to lubuk na épat a pulu a taon,
éy pinuhubaan de siya éng pabayan
na i ugali de a medukés.
10 Kanya kinaiyamutan na Diyos
diden ya a tolay, da kinagi na a palagi
side a éwan méniwala ta utus na, a
medukés be i isip dia.
11 Mégingél i Diyos dide, a nisumpa
na side" a kinagi na, a "Ewan side
makasdép ta lugar a nihanda ko dide
a kaginhawaan de."
12 Sikam a tétotop ko, mangilag
kam, makay te sénganya dikam a
te medukés a isip, a maibutan tu
péniwala moy ta Diyos.
13 Maigi pa éy négpaalélahanan kam
a aldew-aldew, habang te panahun
pabi, monda éwan tu esa dikam a mal-
oko na kasalanan na; monda éwan tu
esa dikam a umidel ta Diyos.
14 Da kaguman kitam ni Cristo a
étanan, éng méniwala kitam diya ta
matibay hanggan éwan dumemét i
katapusan.
15 Sé' ngani ye i kinagia to kasu-
latan: "Bagay mabati moy i kagi na
Diyos éy sundin moy. Diyan kam
mekétog tu ulo a kapareho du Judeo
to araw."
16 Ey ti ésiya diden ya i nakabatia
to kagi na Diyos, a tulos de inidelan?
Du Judeo ngani a étanan a niluwas ni
Moises ta Egipto.
17 Ti ésiya i pinaginglana na Diyos to
lubuk no épat a pulu a taon? Diden
ya ngani a Judeo a te kasalanan. Ey
minate side a étanan to ilang a lugar.
18 Ti ésiya du pinégkagian na Diyos
a éwan side makasdép to lugar a ni-
handa na dide a kaginhawaan de?
Du tolay a masuwayin.
19 Kanya tukoy tam a éwan side
nakasdép to luta a nipangako na
Diyos a para dide, da éwan side nani-
wala.

4

1 Nadid éy nipangako na Diyos a
makasdép du tolay na to adene na, a
maginhawa. Ey i éya a pangako éy
para dikitam be. Pero mangilag kam;
makay te esa dikam a éwan makasdép
ta éya a nipangako na.
2 Da sikitam éy nabati tam be dén
i Mahusay a Baheta a kona du Judeo
to araw, a méngiligtas i Diyos ta tolay.
Pero side, éy éwan de pinakinaban-
gan i éya, da éwan side naniwala.
3 Ey sikitam a méniwala nadid, éy
makasdép kitam a kaguman tam i
Diyos a maginhawa. Pero du éwan
méniwala éy éwan maari. Da mégingél
i Diyos ta kona sa, a kinagi na a éwan
makasdép i kona sa to lugar a ni-
handa na dide a kaginhawaan de. Ey
kinagi na i éya, maski nakahanda dén
tu lugar na sapul to nipaglalang na ta
mundua.
4 Da linalang na Diyos i étanan ta
éném san a aldew. Sakay to ikapitu a
aldew, éy inumimang kan dén siya to
péglalang na. Saya tu kagi to kasula-
tan.
5 Sakay kagi na be ta éya, a diden
ya a tolay éy éwan side makasdép a
kaguman na Diyos a umimang ta kag-
inhawaan de.

6 Kanya du tolay to araw a nakabati ta Mahusay a Baheta, éy éwan side nakasdép to lugar na Diyos, da éwan side naniwala. Pero te iba a makasdép a monda kaguman dén side na Diyos a maginhawa.
7 Kanya huway siya a néngitakda ta esa a panahun a makasdép i tolay ta lugar na. Ey nadid ngani dén i panahun a éya! Da kélipas no panahun du tolay a éwan méniwala, éy kinagi ni Dabid tu kagi na Diyos a kona se: "Bagay mabati moy i kagi na Diyos," kagi na, "éy diyan kam mekétog tu ulo."
8 Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy bakén a banuwan na Israel a dinemtan du Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng kona sa éy éwan maka dén négkagi i Diyos a ta esa pa a panahun éy te dumemét a ginhawa.
9 Samakatuwid, éy te imangan pa a lugar a nakahanda a para ta tolay na Diyos, a kaginhawaan de.
10 I maski ti ésiya a makasdép ta éya éy kaguman na Diyos a maginhawa, a kona to kéimang na Diyos to péglalang na to éya.
11 Kanya magpilit kam a sumunud ta Diyos, monda makasdép kam ta éya a lugar, a kaguman moy siya a maginhawa. Diyan sumuway i maski ti ésiya dikam; makay te éwan makasdép dikam, a kona du Judeo to araw a masuwayin. Dapat kitam a sumunud,
12 da i kagi na Diyos éy éwan malipas, sakay mahigpit ina a méngipeta ta édse ta isip tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém ta maski ahe a sondang a magtembang i tadém naa, da bumébétko a hanggan ta isip tama sakay ta angés tama, a puhubaan na i gayak na tolay.
13 Ewan tu makaliso ta Diyos. Meta na i maski anya a gimet na tolay éy ta gayak de. Siya i péngatuwiranan tam ta kasalanan tam.

Ti Jesus I Tagapanalangin

14 Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay i péniwala tam ni Jesus. Da te tagapanalangin kitam a inumange ta langet a mékiohon ta Diyos a para dikitam--ti Jesus a mismo, a anak na Diyos!
15 Maigi da ti Jesus i tagapanalangin ta Diyos a para dikitam. Da siya éy tukoy na dén i pagkatolay tam a medukés. Da tolay be siya a tinokso be ni Satanas. Ewan tu pégtokso ni Satanas ta tolay a éwan nabati ni Jesus. Pero éwan siya nagkasala. Kanya méhabag siya dikitam.
16 Ey dahil ni Jesus, éy diyan kitam mésanike a umadene ta Diyos, da mebait siya. Manalangin kitam diya, monda kagbian na kitam, sakay aguman na kitam bagay te kailangan kitam.

5

1 Nadid, i bawat mataas a padi na Judeo, éy pinili siya ta tolay, a i tungkulin na éy tagapanalangin ta Diyos a para dide. Mégatang siya ta Diyos dahil ta kasalanan de, monda patawadén side na Diyos.
2 I kona sa a padi éy tolay be siya a makasalanan be. Kanya mahusay siya a mangagbi du tolay a iba a te kasalanan.
3 Ey siya, da mehina be, éy kailangan mégatang siya éwan san para ta kasalanan du tolay, éng'wan para ta kasalanan na be a sarili.
4 Nadid, tungkul ta tungkulin na mataas a padi éy éwan maari i esa a tolay a mangalap ta éya a tungkulin. Da Diyos san i nangpilia éng ti ésiya i mataas a padi, a kona to nipangpili na ni Aron to araw.
5 Ey kona be sa ti Cristo. Ewan siya nagpataas ta sarili na a monda siya i tagapanalangin. Eng'wan, Diyos i nagpilia diya a tagapanalangin, to pégkagi na diya, a "Siko i anak kua. Sakén i Ama mua."
6 Te iba be a kagi na Diyos diya, a "Siko i tagapanalangin ta tolay a éwan tu katapusan, a kona ni Padi Melkisedek to araw."
7 Ti Jesus, to pégiyan na pabi ta munduae, éy ménalangin siya ta Diyos, a dumédaying siya a makasanget, da tukoy na a Diyos i

maari a méngiligtas diya ta ikate na.
Ey pinansing siya na Diyos, da neta
na a masiyadu i péniwala na diya.
8 Maski anak siya na Diyos éy
natutu siya a méniwala diya, dahil to
hirap a tiniis na.
9 Ey nadid, naganap dén ti Jesus ta
mahusay, a tulos siya tagapagligtas
nadid ta étanan a tolay a sumésunud
diya.
10 Ey pinili dén siya na Diyos, a siya
i tagapanalangin ta tolay, a kona ni
Padi Melkisedek to araw.

Diyan Moy Pébayan Tu Péniwala Tam

11 Te meadu ék maka pa a makagi
tungkul ta éya, pero mehirap a ipali-
wanag dikam, da sala moy a mapos-
pusan.
12 Nale kam dén a méniwala ni Jesus!
Bakit kailangan kam pa a tolduan
ta medibo a pégtoldu na Diyos? Da-
pat sikam maka dén i mégtoldu! Ko-
man kam pabi i anak a mégsuso pabi,
da éwan moy pabi kaya a méngan ta
kanén.
13 Eng gatas san i kaya moy a kanén,
éy koman pabi i anak i isip moya.
Mehina pabi i péniwala moya, a éwan
moy pabi tukoy i kagi na Diyos a
mégtoldu ta mahusay a ugali.
14 I mekétog a kanén éy saya i
medisalad a pégtoldu. I éya éy para
san du te isip; side a gumégimet
ta mahusay, da mapospusan de i
mahusay éy ta medukés.

6

1 Kanya sikam, éy dapat kam a
magadal ta medisalad a pégtoldu ni
Cristo, monda tumibay i péniwala
moya. Diyan kam san magadal
a huway-huway ta medibo san a
pégtoldu. I medibo a pégtoldu éy
tungkul san ta péngibut ta ugali a éwan
tu pasa, sakay ta péniwala ta Diyos,
2 sakay ta pégbinyag, sakay tungkul
ta péngitupo moy ta kamét moya ta to-
lay a basbasan moy, sakay ta kéhuway
a buhay, sakay ta parusa na Diyos a
éwan tu katapusan.
3 Magadal kam be ta medisalad
a pégtoldu, éng pakultaden kam na
Diyos.
4 Da entan moy: i tolay a nag-
pasakup dén ni Jesus, éng idelan de
man dén, éy éwan dén maari a maka-
pagsisi i kona sa, sakay éwan be maari
a mapasoli side a huway. Du tolay
a kona sa, éng naliwanagen dén side,
a nabati de dén i kaluub na Diyos,
sakay naging kabilang dén side du
tinumanggap ta Banal a Espiritu, éy
anya éng idelan de?
5 Eng nakabati side a mahusay i
kagi na Diyos, éng makaramdam side
ta kapangyarian na Diyos a dumemét
a maghari, éy anya éng idelan de?
6 Eng mabati na tolay i kona sa,
sakay tulos idelan de, éy éwan dén
maari a makapagsisi i kona sa; éwan
dén maari a makasoli side a huway,
da koman de i nipako a huway ti Jesus
ta kudos, dahil ta kéidel de diya ta
harap na meadu a tolay.
7-8 Mara i tolay a nipasakup ni Je-
sus, sakay tulos idelan de, éy koman
side i luta a demtan na uden, pero
i imula sa éy éwan magtubu. Ewan
ya tu pasa a luta, da medukés san a
lamon i tumubua ta éya, sakay set. Ta-
laga a idelan no te koo i kona sa a luta,
a tulos na a tutudén. Samakatuwid éy
parusaan na Diyos i tolay a kona ta
éya a luta, a inumidel ni Jesus. Pero
du manatili diya, éy tulungan na.
9 Kékadimoy, maski kona sa i kinagi
ko, éy tukoy ko a memahal i kala-
gayan moy, a iligtas kam na Diyos ta
mahusay.
10 Tama i gimet na Diyos. Ewan
na kéleksapan i ginimet moya sakay tu
pégmahal moy diya a iyépeta moy to
pégtulung moy du top moy ta péniwala.
Ey sé' pabi ya i ugali moya nadid.
11 Sakay sakén, i gustu kua, éy
tulos mesipag i bawat esa dikam
a méniwala a hanggan buhay kam,
monda kamtan moy i asaan tama.
12 Diyan kam metamad. Eng'wan,
ahigén moy du iba a tolay a tétiisén de

i hirap de, a uméasa side to nipangako
na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

13 Entan moy ti Abraham: to
péngako na Diyos diya, éy nipangako
na Diyos a tupadén na. Ey pinatibay
na tu pangako na ta sarili na a
ngahen. Ey éwan tu mataas ta ngahen
na Diyos.
14 Kinagi na Diyos diya, éy "Pag-
palaén ta ka a talaga, sakay pakaduén
ko i lahi moy."
15 Ey entan moy ti Abraham: nale
siya a naguhay, pero nakamtan na be
tu nipangako na Diyos diya.
16 Eng sumumpa i tolay ta pangako,
éy ngahinan na i esa a tolay a mataas
pa diya. Ey du makabati, éy méniwala
side ta pangako na éng isumpa na.
17 Ey kona be sa i Diyos to araw-
-pinatibay na tu pangako na ta
pamag-itan na pénumpa, monda du
pinangakuan na, éy tukoy de a éwan
malipas tu kagi na.
18 Kanya sikitam a nipasakup ta
Diyos, éy umasa kitam to nipangako
na, da nisumpa na be. Ey matibay i
kéasa tam diya, da éwan siya mégbuli-
buli.
19-20 Tukoy tam a siguradu a tang-
gapén tam i nipangako na Diyos diki-
tam, da ti Jesus, éy neditol siya diki-
tam ta langet, a siya i tagapanalang-
ina dikitam ta harap na Diyos, a éwan
tu katapusan. Koman siya ti Padi
Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

1 Ti Melkisedek, éy siya i hari to
araw ta Salem. Sakay padi be siya a
tagapanalangin ta Diyos. Ey ti boboy
tam a Abraham, to késoli na a gébwat
to banuwan a nagpabuno du hari
a kalaban na, éy sinambat siya ni
Melkisedek. Tulos na a binasbasan ti
Abraham, a monda kagbian siya na
Diyos.
2 Nadid ti Abraham, éy inatdinan
na ti Melkisedek to ikasapulu no
sinamsam na du kalaban na. Tu nga-
hen ni Melkisedek, éy éduwa i kahu-
lugen na. Tu esa éy hari na tama
a gimet. Sakay tu kahulugen na a
ikaduwa, éy hari na katahimikan, da
hari siya na Salem. (I kahulugen na
Salem éy tahimik.)
3 Ewan tu nakapospos to ama ni
Melkisedek, sakay to ina na, o dikaya
to kinégébwatan na. Ewan be nisu-
lat tu nikeenak na o dikaya tu ka-
matayan na. Kanya ti Melkisedek,
halimbawa éy koman siya ti Jesus a
anak na Diyos, a naging padi a taga-
panalangin ta tolay, a éwan tu katapu-
san.
4 Entan moy: mataas siya a tahod.
Maski mataas be ti boboy tam a Abra-
ham, éy inatdinan na ti Melkisedek to
ikasapulu no sinamsam de du kala-
ban de. Nigalang siya ni Abraham.
5 Kanya tu padi a koman ti
Melkisedek éy mataas siya du padi
a apo ni Lebi. Da side san i maaria
a mangalap du kapareho de a Judeo
ta ikasapulu na kabuhayan de. Ey
du apo ni Lebi éy apo be side ni
Abraham.
6 Ey ti Abraham, éy mataas siya, da
siya i pinangakuan na Diyos. Ey ti
Melkisedek, maski éwan siya apo ni
Lebi éy inatdinan siya ni Abraham
to ikasapulu no sinamsam na. Sakay
ti Melkisedek, siya i nagbasbasa ni
Abraham.
7 Ey talaga tu mégbasbas, éy siya i
mataasa to basbasan na. Kanya mas
mataas ti Melkisedek ni boboy Abra-
ham.
8 Da entan moy, du apo-apo ni Lebi
éy padi side. Ey alapén de i ikasapulu
to hanap no kapareho de. Pero maski
padi side, éy mate be side. Pero ti Padi
Melkisedek, éy kagi na kasulatan a
buhay pabi siya.
9 Kanya ti Abraham, to nipangatéd
na ni Melkisedek to ikasapulu no
sinamsam na, éy bilang nangatéd be
ti Lebi,
10 da apo siya ni Abraham, maski
éwan pabi nienak. Kanya mataas ti
Melkisedek ni Lebi.

11 Tu utus a niatéd na Diyos du
Judeo éy monda maging mahusay
side. Nadid, éng naging mahusay side
ta pamag-itan du padi a gébwat ta lahi
ni Lebi, éy éwan maka dén kinailan-
gan i iba a padi, ayun ta pagkapadi ni
Melkisedek. Pero te iba nadid a taga-
panalangin ta tolay, a ti Jesus ngani
dén. Ey éwan kaparis ni Aron a apo ni
Lebi i pagkapadi naa.
12 Ey to péngbagu na Diyos to taga-
panalangin diya, éy binagu na be tu
kautusan.
13 Ey tu Panginoon tam a Jesus, éy
siya i nanglewasa du dati a padi a
tagapanalangin ta tolay. Ey éwan siya
lahi du dati a padi,
14 da gébwat siya ta lahi ni Huda. Ey
ti Moises, to pégkagi na ta tungkul du
padi, éy éwan na kinagi a maging padi
du Judeo a sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

15 Kanya tukoy tam a naibut dén i
tungkulin du dati a padi, da i kalewas
dia éy ti Jesus. Siya i tagapanalangin
a kapareho ni Melkisedek to araw.
16 I pagkapadi naa éy éwan gébwat to
dati a kautusan, éng éwan inatdinan
siya na Diyos ta tungkulin na a taga-
panalangin dikitam, dahil ta kapang-
yarian na, sakay pati éy nabuhay siya
a huway, a éwan tu katapusan.
17 Diyos i nagpatunaya ta éya, da
kagi na to kasulatan, a ti Jesus i taga-
panalangin ta tolay a éwan tu kata-
pusan, a kona ni Padi Melkisedek to
araw.
18 Kanya tu dati a kautusan éy nali-
pas dén, da éwan tu pasa, a éwan na
kitam tinulungan.
19 Da éwan tu tolay a makasunud ta
éya ta hustu, a monda mebilang dén
a éwan tu kasalanan. Pero nadid i
kalewas na éya, éy ti Jesus. Siya i pag-
asa tama. Dahil diya, éy makaadene
kitam dén ta Diyos.
20 Lalo a mahusay i bigu a ginimet
na Diyos, a niatéd na ti Jesus a taga-
panalangin tam. Ewan nangako i
Diyos du dati a padi.
21 Pero nangako siya ni Jesus. Da
kagi to kasulatan, a nangako dén i
Diyos a ti Jesus i tagapanalangin a
hanggan. Ey éwan mabagu i isip na
Diyos.
22 Ey dahil ta éya a pangako, éy
tukoy tam a lalo a mahusay ti Jesus to
gimet du dati a padi. Umasa kitam ta
tipan ni Jesus.
23 Du dati a padi éy meadu side, da
éng mate i esa, éy kailangan lewasan
na iba.
24 Pero ti Jesus éy te buhay a éwan tu
katapusan. Ewan siya tu kalewas ta
tungkulin na a méngipanalangin diki-
tam.
25 Kanya maski nikésiya, éy maari ti
Jesus a méngiligtas ta tolay a umadene
ta Diyos ta pamag-itan na. Da buhay
siya a hanggan, a mékiohon siya ta
Diyos a para dide.
26 Kanya ti Jesus, éy siya i taga-
panalangina dikitam. Banal siya, a
éwan siya tu kasalanan. Ewan siya tu
medukés a kona ta iba a tolay. Sakay
inumange dén siya ta langet, a siya i
mataasa ta éya.
27 Iba siya du padi a tagapanalan-
gin. Side éy mégatang side aldew-
aldew ta bayad no kasalanan de a
sarili, sakay na kasalanan na iba a
tolay be. Pero ti Jesus, éy mensan san
a niatéd na tu bayad du kasalanan na
tolay. Ey anya i niatéd naa? Tu bégi
na a sarili to nikate na to kudos.
28 Du iba a padi éy pinili side
ayun to kautusan ni Moises, maski
makasalanan be side. Pero tu ka-
sunud no kautusan éy tu pangako na
Diyos. I pinili naa a tagapanalan-
gin éy tu anak na. Ey éwan siya tu
kasalanan a maski isesa, a hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

1 Nadid, saye i kahulugen na éya
a kinagi ko: Te pinakangbégi kitam
a kaguman na Diyos a méghari ta
langet, a ti Jesus.
2 Siya i mékiohon ta Diyos a para
dikitam. Mara siya i padi a man-
alangin dikitam ta tunay a bile na
Diyos ta langet. I éya a bile éy éwan

simbaan a nitaknég na tolay, éng'wan
i Panginoon i nagimita ta éya.
3 Du padi a Judeo, i tungkulin dia
éy mégatang, a méngatéd side ta Diyos.
Kanya tu padi tam a ti Jesus, éy
kailangan a méngatéd be siya.
4 Pero éng mégiyan pabi ti Jesus ta
mundua, éy éwan siya maari a mag-
ing padi, da te padi dén a Judeo a
mégatang dén ta Diyos ayun to kautu-
san.
5 I tarabahua diden ya a padi, éy
halimbawa san na édsa ta langet.
Tukoy tam dén ya, da ti Moises, to
péngitolnék na to tolda a kapilya, éy
nibilin diya na Diyos. "Magimet ka ta
tolda," kagi na, "a kona to nipeta ko
diko to buked."
6 Sakay tu tungkulin ni Jesus a
tagapanalangin, éy mahigit pa ta
tungkulin du iba a padi. Dahilan tu
bigu a tipan a ginimet na a monda
tanggapén kitam na Diyos, éy mas
mahusay be. Da i bigu a tipan, éy
pinatibay na Diyos to pangako na.
7 Eng éwan kulang tu neditol a tipan
na Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan
maka dén kailangan i bigu.
8 Pero i Diyos, éy neta na a te mali
du tolay na. Kanya i kinagi naa, éy
"Dumemét i oras a mékipéguhonék ta
bigu a tipan du tolay ta Israel.
9 Ewan kapareho no tipan ko du apo
de to araw, to péngiluwas ko dide ta
Egipto. Da éwan side matapat," kagi
na Diyos, "to tipan ko dide to éya.
Kanya pinabayan ko side.
10 Saye i bigu a tipan a pangako ko du
Israel: Kédemét na oras," kagi na, "éy
imula ko i utus ko ta isip dia. Sakén i
maging Diyos de, sakay side i maging
tolay ko.
11 Ta éya a panahun," kagi na Diyos,
"éy éwan dén kailangan a itoldu na
maski ti ésiya to kabébayan na, a 'Da-
pat tenggi mo i Panginoon,' da teng-
giék de dén a étanan, sapul du mababa
a hanggan du mataas.
12 Sakay sakén, éy patawadén ko side
ta kasalanan de, sakay kagbian ko
side."
13 Saya i bigu a pangako na Diyos a
tipan. Inibutan na dén tu dati a tipan.
Dahilan tu dati a tipan éy minalipas
dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarto Na Diyos

1 Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos
ni Moises, éy te maneho ta pégsamba,
sakay te simbaan be a édse ta lutaa.
2 Tu nipataknég de a simbaan éy
tolda a dikél, a te éduwa a kuwarto.
Tu esa éy ngéngahinan de a kuwarto
a panalanginan. I édsaa ta éya éy tu
simbuan, sakay tu lamesa sakay tu
tinapay a niatéd ta Diyos.
3 Éy te tabing a dikél ta lubuk no
tolda. Ta lipat na éya éy te kuwarto a
ikaduwa, a ngéngahinan de a kuwarto
na Diyos.
4 I édsaa sa éy tu pégsuuben a gintu
sakay tu kaban a gintu. I éya a kaban
éy tanda no pangako na Diyos. Sakay
tu lasén no kaban éy tu garapon a
gintu a te lasén a kanén a mana. Edse
be to lubuk no kaban tu sahukod ni
Aron a nagdon, sakay tu éduwa a bito
a pelpel a te sulat sa tu pangako na
Diyos.
5 To dibo no kaban éy te éduwa a
ribultu a anghel. Side i tandaa a saya
i édseana na Diyos. Nataklében no
pakpak de tu puwestu a pégdétonan
na padi ta dige na baka éng mégatang,
monda mapatawad na Diyos i
kasalanan de. Pero éwan ko ipali-
wanag dikam nadid i éya.
6 Kona sa i pégkaayusa no lubuk no
tolda a pégsimbaan de. Sakay du padi
éy sumésdép side aldew-aldew to pu-
rumero a kuwarto, monda ganapén
de tu tungkulin de.
7 Pero tu mataas san a padi i
makasdép to ikaduwa a kuwarto.
Sakay siya éy mensan san ta esa a
taon. Késdép na, éy kailangan éy te
kébil siya a dige a iatéd na ta Diyos.
Iwahasek na tu dige to kaban. Saya
i pégatang na, monda patawadén na
Diyos tu kasalanan na, sakay ta ka-
malian du tolay.

8 Saya i gimita du padi to simbaan
de. Ey dahil ta éya, éy ipaliwanag diki-
tam na Banal a Espiritu a éwan pabi
tu tolay to éya a makaadene ta Diyos,
da gégamitén de pabi tu tolda. Ey éwan
tu nakasdép to kuwarto na Diyos to
tolda, éng'wan basta tu mataas san a
padi.
9 Nadid, i éya a ugali to tolda éy
halimbawa ya a para dikitam na-
did. Mégtoldu i éya dikitam, a du
sumésamba ta Diyos to éya, sakay du
mégatang, éy éwan ya maari a man-
gibut ta kasalanan na tolay.
10 Dahilan i éya a ugali de a
mégsamba éy tungkul san ta bawal a
kanén, sakay ta péginom, sakay ta iba
a péglinis. Utus san ya tungkul ta bégi
na tolay. Ugali san ya a nalipas dén
to kéange se ni Cristo ta mundua. Da
siya éy binagu na i éya a ugali to tolda.
11 Ey nadid éy dinumemét dén ti
Cristo. Ewan kitam dén tu kailangan
ta padi a manalangin para dikitam to
tolda, da ti Cristo dén i tagapanalang-
ina dikitam. Nakasdép dén ti Cristo ta
tunay a kuwarto na Diyos ta langet.
12 Inumadene dén ti Cristo ta Diyos.
Bakén a dige na hayup i kébil na a
iatéd, éng 'wan tu digi na a sarili.
Tanda ya a minate siya a para diki-
tam. Saya i bayad na kasalanan tam,
monda iligtas kitam na Diyos a éwan
tu katapusan.
13 To éya, ayun to kautusan, éng
te tolay a bilang melége ayun to rili-
hiyon de, éy wahasikan siya du padi
ta digi na hayup, sakay ta abu no
baka a tinutod. Eng kona sa éy bilang
melinis siya.
14 Nadid, lalo a mahusay tu digi
ni Cristo a mangibut ta kasalanan
tam. Ti Cristo éy niatéd na i bégi
na ta Diyos; éy éwan siya tu kapin-
tasan. Ey inaguman siya na Espiritu
na Diyos. Ta pamag-itan no digi na,
éy binagu na i isip tama, monda éwan
tam dén gemtén i dati a pagkatolay
tam a medukés. Monda maari kitam
a mégtarabaho ta Diyos ta mahusay.
15 Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan
na Diyos ta tolay. Minate siya para
ta tolay, monda maibut dide tu dati
a kasalanan de a labag to neditol a
tipan na Diyos, a nitoldu ni Moises.
Kanya nadid, du tolay a pinili na
Diyos, éy makamtan de i gantimpala
a nipangako dén na Diyos, a buhay a
éwan tu katapusan.
16 Eng mara, i ikahalimbawa na
éya éy tu lakay a mégimet to kati-
bayan na éng ti ésiya i pamanaan na
to kasangkapan na. Kailangan a ma-
patunayan a minate dén tu lakay
17 bagu makaalap tu pamanaan na
ta kasangkapan na. Da éng buhay
pabi tu lakay éy koo na pabi tu imana
na. Ey kona be sa ti Jesus, éng éwan
siya minate éy éwan kitam makaalap
ta gantimpala na Diyos.
18 Ey kona be sa tu dati a tipan na
Diyos a gébwat ni Moises, éwan map-
atutuhanan éng éwan ta pamag-itan
na dige du hayup a niatang de.
19 Nibaheta ni Moises du tolay i
bawat maneho to kautusan. Kétapos
na, éy inalap na tu digi na hayup a te
halo a dinom, sakay nisawsaw na tu
buk no tupa a te egut to kayo, sakay
tulos na winahasikan tu libru a te
sulatan du utus. Sakay winahasikan
na be du tolay to buk a te egut to kayo.
20 “Saye i dige a mégpatibay to ni-
pangako na Diyos dikam,” kagi na, “a
ipatupad na dikam.”
21 Ey kona be sa, éy niwahasek na
be tu dige to tolda sakay tu kagamitan
de ta pégsimba.
22 Da ayun to kautusan lahus étanan
a bagay éy wahasikan ta dige, monda
mahusay. Sakay i Diyos, éy éwan na
patawadén i tolay ta kasalanan na
éng éwan pa tu mate, a mebulak tu
dige na.

Niatang Ti Cristo Monda
Ibutan Na I Kasalanan Tam

23 Kanya tu simbaan du Judeo ta
munduae, sakay tu kasangkapan sa,
éy halimbawa san ya ta édse ta langet.
Kanya kailangan wahasikan side ta
dige bagu tanggapén na Diyos. Pero

tu simbaan ta langet, éy kailangan i
mas mahigit a pégatang.
24 Kanya tu niatang ni Cristo éy
tu bégi na a sarili. Ey dahil ta
éya éy sinomdép dén siya ta tunay a
kuwarto na Diyos ta langet. Bakén
a simbaan na Judeo i sendépan naa,
da halimbawa san ya na tunay a sim-
baan ta langet. Ey édsa siya nadid ta
harap na Diyos, a mékiohon diya para
dikitam.
25 Mara tu padi a Judeo, éy
suméśdép side to kuwarto na Diyos
to tolda a taon-taon, a te kébil side
a dige na hayup. Pero ti Cristo éy
mensan san a sinomdép to kuwarto
na Diyos ta langet, a niatéd na tu bégi
na, a tama dén ya.
26 Eng éwan sa kona, éy kailangan a
huway-huway maka siya a mate sa-
pul to nipaglalang ta mundua. Pero
éwan, da mensan san siya a dinu-
memét nadid a adene dén i kétapos na
panahunae, monda mate siya para ta
tolay, monda ibutan na i kasalanan
de.
27 Tukoy tam a mensan san a mate
i tolay. Sakay kétapos na éya, éy
hukumén na Diyos.
28 Ey kona be sa ti Cristo, a men-
san san siya a minate, a saya i
nipégatanga ta Diyos, a monda ibutan
na i kasalanan na meadu a tolay. Na-
did, ta kédemét na a huway, éy éwan
na ibutan i kasalanan, da tinupad na
dén ya; éng'wan iligtas na du umasa
diya a méguhay diya.

10

1 Tu kautusan a gébwat ni Moises, éy
tukoy tam dén a halimbawa san ya na
mahusay a gimet ni Cristo ta kédemét
na. Ayun to kautusan, éy mégatang
du padi taon-taon. Pero éwan maari
a ibilang na Diyos du tolay a éwan tu
kasalanan ta pamag-itan na éya.
2 Da entan mo: éng naibut dide
tu kasalanan de to pégatang, éy bakit
aminén de a te kasalanan pabi side?
Bakit mégatang side a huway-huway?
3 Tutuhanan éy mégatang side taon-
taon, da naala-ala de a te kasalanan
pabi side ta Diyos.
4 Da éwan maari i dige na hayup a
mégpaibut ta tolay ta kasalanan de.
5 Kanya ti Cristo, kédibi na ta
mundua, éy kinagi na i éye Nama na
a Diyos:
"Ewan mo gustu, Améng, i hayup a
iatang de. Eng'wan, na bégi
kua i nihanda mua a para
iatang.
6 Ewan mo gustu i hayup a iatéd de
diko ta pégatangan," kagi na.
7 "Diyos," kagi ni Cristo, "kaye ék se
a monda tupadén ko i kaluuben mo,
ayun to kagi to kasulatan a tungkul
diyakén."
8 Kinagi ni Cristo a sala na Diyos i
pégatang de diya a hayup, maski ayun
ya to kautusan.
9 Sakay kinagi na be ta Diyos, a "Kaye
ék se, a monda tupadén ko i kaluuben
mo." Ey dahil ta éya a kinagi na,
éy tukoy tam dén a inibutan dén na
Diyos tu dati a pégatang, a i kalewas
na éy tu péngiatang to bégi ni Cristo to
kudos.
10 Ey nadid, da sinunud ni Cristo tu
kaluuben na Diyos diya, éy melinis
kitam a étanan to kasalanan tam. Lin-
inis kitam ni Jesu Cristo ta pamag-
itan no bégi na a niatéd na. Ey éwan
siya tu kailangan a mate a huway
para ta tolay.
11 Pero entan moy tu dati a ugali na
padi. Mégatang side a huway-huway
ta hayup. Pero i éya a ugali éy éwan
maari a mangibut ta kasalanan na
tolay.
12 Pero ti Cristo éy niatang na tu
bégi na a mensan san, éy saya i nag-
paibuta dikitam ta kasalanan tam. Ey
kétapos na éya, éy inumange siya ta
langet, a kaguman na sa i Diyos a
méghari.
13 Méguhay sa siya hanggan mapa-
suku diya na Diyos du kalaban na.
14 Samakatuwid, ta pamag-itan na
isesa san a péngatéd ni Cristo ta Diyos
éy ibilang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan.

15 Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay be dikitam tungkul ta éya;
da kinagi na pa, a
16 "Sakén i Panginoon. Saye i bigu a
tipan a pangako ko du tolay: kédemét
na oras, éy imula ko i utus ko ta isip
dia.
17 Sakay," kagi na, "patawadén ko
side ta kasalanan de, sakay ta ugali de
a medukés."
18 Ey nadid, da pinagpasensiyaan
kitam dén na Diyos ta kasalanan tam,
éy éwan dén tu kailangan a mégatang
ta Diyos a para malinis i tolay ta
kasalanan de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

19 Kanya ngani, a tétotop ko, éy
malaya kitam a makaadene ta Diyos
a manalangin diya, dahil to dige ni
Jesus to nikate na.
20 To nikate ni Jesus, éy saya i
péngbukas na dikitam ta bigu a dilan,
monda makaadene kitam ta Diyos. I
éya a dilan éy tamo ta buhay a éwan tu
katapusan.
21 Nadid éy ti Jesus dén i taga-
panalangin dikitam, a siya dén ya i
bahala du tolay na Diyos.
22 Kanya sikitam, éy dapat
umadene kitam ta Diyos a matapat tu
isip, a umasa kitam diya ta mahusay.
Da melinis kitam dén to dige ni Jesus,
a tukoy tam a éwan kitam dén tu
kasalanan. Sakay nabinyagen kitam
be dén ta melinis a dinom.
23 Dapat magpakatibay kitam
ta pag-asa tam, a diyan kitam
mégalanganin, da tapat i pangako na
Diyos dikitam.
24 Sakay sikam, éy négsuyuan kam
ta mahusay. Négmahalan kam, a
aguman moy i bawat esa dikam a
magimet ta mahusay.
25 Diyan moy pébayan tu miting
moy a kona ta ugali du iba. Eng'wan
mapisan kam a magsimba. Patibayén
moy tu isip du kaguman moy. Lalo
dén nadid da tukoy tam a adene dén
i aldew a kédemét na Panginoon.
26 Nadid, éng tanggapén na tolay i
pégtoldu a tungkul ni Cristo, a sakay
tulos ibutan de, éy éwan dén tu huway
a péngatéd ta Diyos a para ta éya
a kasalanan. Ewan patawadén na
Diyos i kona sa a kasalanan.
27 Basta i keangayana na magkuna
sa éy tu makaanteng a péghukum na
Diyos, sakay mepépasi a apoy a mang-
tutod du kalaban na Diyos.
28 Mara entan moy tu ménglabag to
kautusan ni Moises: éng te sistigu a
manga étélo a te kasalanan siya, éy
éwan tu kagbi diya. Basta bunon de
dén.
29 Ey anya i tolay a mégidel ta anak
na Diyos, a kagi na a éwan tu pasa tu
dige na to nikate na? Da i éya a dige,
éy saya tu nagpaibut to kasalanan
tam to éya, ayun to pangako na Diyos.
Anya tu mégkona sa, a idelan na be
i Banal a Espiritu a nangagbi diya?
Ewan beman lalo a dikél i parusa na
éya?
30 Da tukoy tam dén a kinagi na
Diyos, a "Sakén i gumantia. Sakén i
magparusa." Hukumén na Diyos a
talaga i tolay na.
31 Makaanteng a tahod i péghukum
na Diyos du tolay a umidel diya.
32 Natandaan moy tu nanyari
dikam to éya, to pékabaheta moy ta
Mahusay a Baheta. Eng pakodya tu
pégdanas moy ta meadu a hirap, pero
éwan kam nadaig.
33 Eng mensan éy linoko kam na to-
lay, sakay inapi de kam, da méniwala
kam ni Cristo. Sakay éng mensan
be éy nékiramay kam du kakaguman
moy to parusa dide na tolay.
34 Inaguman moy be du nepihesu.
Sakay to péngagew de du kasangka-
pan moy, éy éwan kam nalungkut, da
tukoy moy dén a te gantimpala kam
ta langet a éwan mebut dikam.
35 Kanya diyan kam maibutan na-
did ta kéasa moy ta Diyos. Da éng
umasa kam diya ta mahusay, éy atdi-
nan na kam ta dikél a gantimpala.
36 Kailangan a magtiis kam, monda
masunud moy i kaluuben na Diyos,
tulos maalap moy tu pangako na.
37 Da kétihék san dén a panahun
éy dumemét dén ti Cristo. Ewan dén

male.
38 Du méniwala diya, a ibilang na
Diyos a mahusay, éy atdinan na side
ta buhay a éwan tu katapusan. Pero
du sumuway ta Diyos éy éwan na side
tanggapén.
39 Pero sikitam, éy éwan kitam ka-
bilang du sumuway ta Diyos a mepa-
hamak. Da méniwala kitam diya, a
meligtas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

1 Eng méniwala kitam ta Diyos a
talaga, éy tukoy tam a siguradu a
dumemét dikitam i asaan tam a éwan
tam pabi neta.
2 Du tolay to araw, éy kinasahatan
side na Diyos dahilan éy méniwala
side diya ta mahusay.
3 Nadid sikitam, dahil ta péniwala
tam ta Diyos, éy mépospusan tam a
linalang na Diyos i mundua to kagi
na. Sakay du étanan a bagay a meeta
tam éy gébwat side ta éwan tam meeta.
4 Mara ti Abel to araw, dahil to
péniwala na ta Diyos, éy nangatéd siya
ta Diyos ta mas mahusay a bagay ke-
sira to niatéd no aka na a Kain. Dahil
to péniwala ni Abel éy nibilang siya na
Diyos a mahusay, a tinanggap na tu
niatéd na. Maski nale dén a pate ti
Abel, éy mégtoldu pabi siya dikitam,
da nabaheta tam tu péniwala na a
mahusay.
5 Sakay ti Enok: dahil to péniwala
na éy éwan siya nate, éng'wan niagton
siya na Diyos ta langet. Ewan kan dén
siya mineta, da niagton dén na Diyos
ta langet. Ey kona sa, da ti Enok éy
kinasahatan na Diyos.
6 Ewan kasahatan na Diyos i éwan
méniwala diya. Dahilan i maski ti
ésiya a magpasakup ta Diyos, éy da-
pat méniwala a te Diyos. Sakay dapat
be a méniwala a mangatéd i Diyos ta
gantimpala du magpasakup diya a
talaga.
7 Sakay ti Noe: dahil to péniwala
na éy binati na tu banta na Diyos
tungkul to dilobiyo a dumemét,
maski éwan na pabi mineta. Nagimet
siya ta dikél a abeng, monda meligtas
side a mététena ta bihéng. Sinunud
ni Noe i Diyos, éy saya i katunayana
ni Noe a te kasalanan du iba a tolay.
Sakay siya éy nibilang na Diyos a
mahusay dahil ta péniwala na diya.
8 Sakay ti Abraham: dahil to
péniwala na, éy sinunud na i Diyos to
pégpaange na diya ta iba a banuwan
a iatéd na diya. Gininanan na tu dati
a banuwan na, maski éwan na pabi
tukoy éng ahe i angayan na.
9 Dahil to péniwala na, éy inumange
a négiyan ta iba a banuwan. Dayuan
siya ta éya, maski nipangako diya na
Diyos a iatéd na diya i éya a luta, sakay
tu anak na a Isak, sakay tu apo na a
Hakob. I bile de sana ta éya éy tolda.
10 Da inumasa ti Abraham ta pirmi
a banuwan ta langet a éwan masida, a
pinalano na Diyos a ginimet na.
11 Sakay ti Sara a asawa ni
Abraham: dahil to péniwala de,
éy pinagkaluuben siya na Diyos a
nagenak, maski da bakés a baug.
Kanya nagbuktet ti Sara, éy naniwala
siya to nipangako na Diyos diya, a
magenak siya.
12 Kanya ti Abraham, maski da
lakay dén a tahod éy nagenak tu
asawa na a bakés dén. Ey gébwat
ta éya i étanan a lahi ni Abraham a
meaadu a tahod! Ey nadid i apo-
apo ni Abraham éy éwan mabilang, da
meadu side a koman i biton ta langet,
o dikaya baybay ta diget.
13 Nadid, diden ya a étanan, éy mi-
nate side bagu de nakamtan tu ni-
pangako na Diyos dide, a luta de.
Pero maski kona sa, éy éwan de in-
ibutan tu péniwala de, da inumasa san
side a atdinan side na Diyos. Tukoy
de a dayuan san side ta mundua, a i
tunay a banuwan de éy ta langet.
14 I tolay a kona sa, éy kagi de a éwan
ta munduae i banuwan de, da i tunay
a banuwan de éy ta langet.
15 Eng maala-ala de Abraham
tu banuwan a kinagébwatan de, a
saya i banuwan de a sarili, éy te
pagkékataon side a magsoli ta éya.

16 Pero éwan side nagsoli, dahilan i gustu dia éy tu esa a banuwan a lalo a memahal. I éya a banuwan éy édse ta langet. Kanya i Diyos, éy éwan siya mégalanganin a tanggapén na side a tolay na, da nipaghanda na side ta esa a banuwan.

17-18 Nipangako na Diyos ni Abraham a meadu siya a apo, a gébwat side ni Isak a anak na. Pero i Diyos, éy pinuhubaan na ti Abraham, a inutusan na a iatang na tu anak na a bunon. Ey ti Abraham, dahil to péniwala na, éy talaga na a bunon tu anak na.

19 Naisip ni Abraham éng mate tu anak na, éy buhayén siya na Diyos a huway. Ey halimbawa a kagi, éy koman i nabuhay ngani dén a huway tu anak na, da talaga a bunon siya ni Abraham, pero sinaway siya na Diyos.

20 Ey nadid ti Isak: dahil to péniwala na, éy nipanalangin na du anak na a ti Hakob sakay ti Esaw, a kinagi na dide a dumemét i oras a talaga a paginhawaén side na Diyos, ayun to nipangako na.

21 Sakay ti Hakob, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy kinombil siya to sahukod na a sinumamba ta Diyos. Sakay nipanalangin na du apo na a éduwa, a anak ni Hose.

22 Sakay ti Hose, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy kinagi na a siguradu a humektat du Judeo ta Egipto. Da matibay i péniwala na ta éya, éy nibilin na du apo na a kébilén de tu tulang na éng humektat side.

23 Sakay ti Moises: dahil to péniwala dena na ta Diyos, éy sinuway de tu utus no hari, a kailangan a bunon de du anak du Judeo a lélake. Kanya niliso de ti Moises ta étélo a bulan, da neta de a memahal a anak.

24 Ey ti Moises, éy naniwala be siya ta Diyos. To te idad na dén, éy idel na a ibilang a anak siya no bébe a nagpadikél diya. I éya a bébe éy anak no hari.

25 I gustu naa éy mékiagum siya du tolay na Diyos a Judeo ta hirap de, kesira ta pékiagum na du Egipto. Maski masaya du Egipto, éy tukoy ni Moises a malipas, da kasalanan ta Diyos i ugali de.

26 I isip ni Moises éy maigi pa éy maghirap siya alang-alang ta tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua, kesira ta te kayamanan siya ta Egipto. Da umasa siya ta gantimpala a iatéd na Diyos diya.

27 Dahil to péniwala ni Moises éy gininanan na i Egipto, a éwan siya méganteng to hari ta éya a mégingél diya. Matibay i isip naa, da koman na i meeta i Diyos.

28 Dahil to péniwala ni Moises, éy nitatag na i Piyesta na Ala-ala. Inutusan na du Judeo a pahiden de ta dige i pintuan du bile de, monda tu anghel a mamuksa éy éwan na bunon du anak de a panganay.

29 Sakay du Judeo, dahil ta péniwala de, éy nakaahabes side ta Medideg a Diget. Pinakatian ya na Diyos, monda makaahabes side ta memade a luta. Pero du Egipto a nanghagad dide, to kéahabes de, éy nalimés side.

30 Sakay du Judeo, éy naniwala be side ta Diyos. Dahil to péniwala de, éy nayuno tu pader ta palebut no banuwan na Heriko, kétapos de a linebut ta pitu a aldew.

31 Tulos dinuklos side du Judeo. Ey te bébe sa a medukés, a ti Rahab i ngahen na. Naniwala siya ta Diyos, a tinulungan na i éduwa a Judeo a nagsubuk ta éya a banuwan. Ey dahil ta éya, éy éwan siya neramay du kabébayan na a minapuksa, side a éwan naniwala ta Diyos.

32 Ey te meadu pa a nagpatunay ta péniwala de ta Diyos. Ewan ko maari a isalaysay side a étanan dikam. Mara de Gideon, ti Barak, ti Samson, ti Hepte, ti Dabid, ti Samwel, sakay du purupeta.

33 Dahil to péniwala de, éy natalo de du kalaban de. Du iba éy nagimet side ta mahusay. I iba man éy inatdinan side na Diyos ta mahusay. I

sénganya dide éy sinaway de du liyon,
monda éwan side mégkaget.
34 I iba éy éwan natutod ta landub
na apoy. I iba éy nakaiwas side du
talaga dide a mamuno. Du iba a
mehina tu bégi éy pinasibét side na
Diyos. Du iba éy metapang a luma-
ban, a tinalo de du dayuan a sundalu.
35 I sénganya a bébe, éy naniwala be
ta Diyos. Ey du anak de a minate éy
binuhay na Diyos.
Sakay te iba be to araw a naniwala
ta Diyos a naghirap. I sénganya dide éy
pinahirapan side na tolay a hanggan
a éwan side mate. Idel de a ipalégsew,
da inumasa side a buhayén side na
Diyos ta higit pa a mahusay a buhay.
36 I iba éy dinusta side sakay binal-
bal. Sakay te édsa be a nepihesu, a
ginapus ta kadena.
37 I iba éy binébatikal, sakay pinilak
side ta lagari. I iba éy binuno side ta
sondang, dahil to péniwala de. I iba éy
kulet san na hayup i badu dia. Inapi
side na tolay, a pinaghirap de side.
38 I iba éy ginuminan side ta buked,
a négiyan side ta kuweba. Pero ta
Diyos éy side i mahusay a tolay ta
mundua.
39 Nadid, diden ya a étanan éy kasa-
hatan na Diyos, da naniwala side
diya ta mahusay. Pero i pangako na
Diyos dide, éy éwan natupad to ka-
panahunan de.
40 Da mas memahal i plano na
Diyos dikitam nadid, a sikitam éy
kaguman de bagu tupadén na Diyos
tu nipangako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

1 Nadid, kona sa i ugalia du
méniwala to araw. Kanya sikitam éy
dapat kitam a umaheg dide, da nipeta
de dén i tama a ugali na méniwala
ta Diyos. Dapat tam a ibutan i
maski anya a kasalanan tam, monda
masugsug tam i Diyos ta mahusay.
2 Isipén tam ti Jesus. Siya i ki-
nagébwatan na péniwala tama. Siya be
i mégpatibaya ta péniwala tam. Ewan
siya nasanike a nate to kudos, da
tukoy na a masaya siya ta kétapos na
éya. Ey nadid éy kaguman siya na
Diyos ta langet a méghari.
3 Alélahanén moy éng kodya
na a nagtiis ta hirap dahil du
makasalanan a tolay a méiyamut diya.
Isipén moy ya, monda sikam éy éwan
kam manghina tu isip.
4 Da entan moy, maski te hirap kam
da inidelan moy tu medukés a ugali,
éy éwan tu nangbuno dikam.
5 Bakit, kinaleksapan moy wade
dén tu hatul na Diyos dikam a anak
na? I kinagi naa, éy
"Sikam a anak ko, éy pansingén moy
ta mahusay bagay tolduan ta
kam ta hirap moy. Diyan kam
malungkut bagay parusaan ta
kam.
6 Da tolduan ko du anak ko a mahal
ko, a parusaan ko i bawat esa dide,
monda matutu side."
7 Tanggapén moy i parusa na Diyos
dikam. Bakit, tu te anak, éwan na be-
man parusaan, monda matutu siya?
Saya i katunayana a ibilang kam na
Diyos a anak na a tunay.
8 Eng éwan na kam parusaan, éy sig-
uru éwan na kam anak a tunay.
9 Mara du dédikél tam éy pinarusaan
de kitam to kéanak tam pabi, éy gu-
malang kitam dide. Ey anya, éwan
lalo a maari a ipasakup kitam Nama
tam a Diyos éng parusaan na kitam?
Da parusaan na kitam ta mahusay,
monda mabuhay kitam.
10 Du dédikél tam, éy pinarusaan de
kitam to kéanak tam, ayun ta isip
de. Pero i Diyos éy parusaan na ki-
tam ta ikaigi tam, monda magsisi ki-
tam, monda maging mahusay kitam
a kona diya.
11 Mentaras parusaan kitam na
Diyos, éy malungkut kitam. Pero
kélipas na éya éy mahusay dén i ugali
tam, a mapayapa dén i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

12 Kanya sikam a mélungkut ta
pémarusa na Diyos dikam, éy pati-
bayén moy tu péniwala moy.

13 Dumiretso kam ta tunay a dilan,
monda du kaguman moy a ménghina
tu isip ta péniwala, éy mapatibay moy
side.
14 Pumilit kam a mékisuyu ta étanan
a tolay, sakay gemtén moy i mahusay.
Da éwan moy meta i Panginoon éng
éwan kam sa kona.
15 Mangilag kam, a diyan ginanan
na maski ti ésiya dikam i kagbi na
Diyos. Mangilag kam, makay te esa
dikam a mégimet ta medukés; éng
kona sa éy makay matolduan na du
kaguman moy ta medukés be.
16 Mangilag kam, makay te esa
dikam a pabayan na tu péniwala na ta
Diyos, a kona ni Esaw to araw. Da
ti Esaw éy nipalit na i karapatan na
a bilang pagkapanganay na, para ta
esa san a péngan. I kaluuben na Diyos
diya, éy basta pinabayan na a para ta
kanén san.
17 Ey kétapos na éy nagsisi siya a
nagsanget, da gustu na atdinan siya
nama na to mana na. Pero inidelan
siya nama na, da nipalit na dén to
wadi na ta kanén.
18 Nadid, i pégpasakup tam ta Diyos
nadid, éy éwan kona du Judeo to araw.
Da side, to pégpasakup de ta Diyos,
éy inumange side to dikél a buked ta
Sinay. Te méglandub a apoy ta éya.
Sakay te diklém, sakay te bagyo.
19 Nakabati side ta éya ta ténog no
tambuli, sakay ta boses na Diyos a
medegsén. Pékabati de ta boses na
Diyos, éy méganteng side. Mékiohon
side diya a diyan dén siya mégkagi
dide.
20 Da éwan de kaya tu utus na Diyos,
a éwan kan maari i maski ti ésiya
a umadene to buked. Maski tolay,
maski hayup, kagi na, éng umadene
side to buked éy batikalén de a hang-
gan mate.
21 Talaga makaanteng i métan-aw
dia to buked. Pati ti Moises éy
méganteng a tahod.
22 Pero sikitam, to pégpasakup tam
ta Diyos, éy éwan kitam inumanteng a
kona diden ya to araw. Da meramay
kitam dén du tolay a sumésamba ta
Diyos ta iba a buked a ngéngahinan
de a Sion. Halimbawa éy saya i
banuwana na Diyos ta langet. Saya i
édseana na meaadu a anghel.
23 Nasakup kitam dén du étanan a
anak na Diyos a nelista dén i ngahen
de ta langet. Nékiagum kitam dén ta
Diyos. Siya i manghukum ta tolay.
Tumagubet kitam dén du kaliduwa
du mahusay a tolay na Diyos a minate
dén.
24 Nipasakup kitam dén ni Jesus.
Siya i nagimita ta bigu a tipan a
monda tanggapén kitam na Diyos.
Ta pamag-itan no dige na, éy nili-
nis na kitam dén to kasalanan tam.
Mahusay tu dige na to dige ni Abel, da
tu dige ni Abel éy tanda ya na parusa
na Diyos.
25 Kanya sikam éy mangilag kam, a
pansingén moy tu kagi na Diyos. Da
entan moy du tolay to araw a inu-
midel to kagi ni Moises dide a gébwat
ta Diyos: pinarusaan side na Diyos!
Ey anya sikam? Isip moy éwan kam
maparusaan be éng pabayan moy tu
kagi na Diyos nadid?
26 To éya éy naglindul i lutaa to
boses san na Diyos. Pero nadid éy
kinagi na a kédemét na oras éy palin-
dulén na man dén i luta éy ta langet!
27 I kahulugen na éya, éy ibutan na
Diyos i étanan a linalang na. Basta i
manatili sana éy tu kaharian na.
28 Kanya magpasalamat kitam ta
Diyos, da sakup kitam dén na kahar-
ian a éwan maibut. Dapat sumamba
kitam diya ta kasahatan na. Dapat
gumalang kitam diya a umanteng ki-
tam.
29 Da i Diyos éy koman i apoy a
makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

1 Tulos mahalén moy tu top moy ta
péniwala.
2 Patulusén moy be i tolay a taga iba
a banuwan a éwan moy natenggi. Te
tolay to éya a nagpatulos ta tolay ta
bile de, éy éwan de tukoy a anghel bale
side a gébwat ta langet!

3 Aguman moy du kaguman moy
a pihesu dén. Kagbian moy side a
koman kam be i nepihesu ta pégéisip.
Aguman moy be du méghirap, a ko-
man kam be dén i méghirap.

4 Diyan tu mégkagi a medukés a
ugali i péngasawa. Matapat kam ta
asawa moy, a diyan tu méngibébi.
Parusaan na Diyos tu méngibébi
sakay tu méngagew.
5 Diyan kam medémot ta kuhata.
Basta tama dén dikam tu kuhata a
édse dikam. Da kagi na Diyos a éwan
na kam pébayan.
6 Magkompiyansa kam ta Diyos, a
mégkagi kam ta kona se: "I Panginoon
ko i tumétulung diyakén. Ewan ék
méganteng. Anya i pékialama diyakén
na tolay?"

7 Alélahanén moy du bahala dikam
to éya. Side i nagpahayaga dikam ta
kagi na Diyos. Isipén moy tu ugali
de to nikate de, sakay ahigén moy tu
péniwala de.
8 Ti Jesu Cristo éy éwan mabagu,
hanggan to araw, a hanggan nadid, a
éwan tu katapusan.
9 Diyan kam malinlang ta iba a
pégtoldu a sari-sari. Maigi pa éy
patibayén tam i isip tama ta tulung
na Diyos, da éwan maari tu utus a
tungkul ta pagkain a mangtulung
dikitam ta péniwala tam.

10 Sikitam a méniwala ni Cristo, éy
tukoy tam a niatang siya to kudos a
para dikitam. Ey du padi a Judeo
a mégatang pabi ta hayup éy éwan
side tulungan ni Cristo, da éwan side
umasa diya to péngiatang diya to ku-
dos.
11 Du padi to simbaan de, éy kem-
bil de tu dige na hayup ta lubuk no
kuwarto na Diyos, a saya i iatéd na a
para ta kasalanan de. Pero du hayup
a binuno de, éy tutudén de ta luwas
no banuwan de.
12 Ey kona be sa ti Jesus, da
binuno de be siya ta luwas no
banuwan, monda malinis na i tolay
du kasalanan de ta pamag-itan no
dige na.

13 Kanya sikitam, éy dapat kitam
a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a
diyan kitam dén umasa to dati a rili-
hiyon na Judeo. Dapat mégtiis kitam
be ta hirap a kona diya, to péngiluwas
de diya ta banuwan a bunon.
14 Da éwan kitam se tu pirmi a
banuwan ta munduae. Eng'wan,
uhayén tam i kédemét na banuwan na
Diyos. Saya i pirmi a pégiyanan tam.
15 Kanya sikitam éy dapat purién
tam i Diyos a palagi, dahil ni Jesus.
Saya i iatéd tama diya. Mégkagi kitam
ta tolay a gustu tam ti Jesus.
16 Gemtén moy i mahusay, sakay
tulungan moy i iba a tolay, da saya i
kasahatan na Diyos.

17 Pasakup kam du tagapamahala
dikam, da side i mégalagaa dikam a
méniwala. Ey panagutan de ta Diyos
tu tungkulin de, éng tama, o éng mali.
Eng sundin moy side, éy masahat side
ta pégtupad de to tungkulin de. Pero
éng éwan, éy malungkut side. Eng
kona sa, a éwan kam sumunud, éy
éwan ya makaigi dikam.

18 Ipanalangin moy kame. Tukoy
me a éwan kame tu medukés a ugali,
éng 'wan gustu me san a gemtén i
mahusay.
19 Ipanalangin ék moy, a gemtén na
Diyos a makasoli ék agad dikam.

20 Diyos i méngatéd ta kapayapaan.
Siya i nangbuhay ni Panginoon tam
a Jesus. Ti Jesus i mégpastor dikitam
a tupa na, dahil to dige na to nikate
na. I dige na éy saya i katibayan
no pangako na a tanggapén kitam na
Diyos. Ey éwan ya malipas.
21 Maano, tulungan na kam ta
étanan, a monda makagimet kam ta
buu a kaluuben na. Maano gemtén
na dikitam i kasahatan na, ta pamag-
itan ni Jesu Cristo. Purién tam ti
Cristo a éwan tu katapusan.

22 Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua
dikam, éy baten moy ta mahusay i
hatul ko a éye dikam ta sulatae, da
apehit san ye a sulat.
23 Ti Timoteo a top tam, éy
nakaluwas dén ta pihesu. Eng

dumemét se siya agad, éy kuyugén
ko siya ta kéange ko sina dikam.
24 Ipékikumusta moy kame du
méniwala ni Jesus ta ina, sakay du
tagapamahala dikam. Mékikumusta
dikam du top tam a taga Italia.
25 Maano kagbian kam na Diyos ta
mahusay. Ewan dén.

Tu Sulat ni Santiago

1 Gébwat ye ni Santiago a utusan
na Diyos, sakay ta Panginoon Jesu
Cristo. Saye i sulat kua du étanan a
tolay na Diyos a mégiyan ta iba-iba
a parti na munduae. Mékikumustaék
dikam.
2 A tétotop ko, i hatul kua dikam, éy
dapat masaya kam éng te dumemét
dikam a hirap.
3 Dahilan éy tukoy moy dén a lalo
a tumibay tu péniwala moy éng tiisén
moy ta mahusay tu hirap moy.
4 Kanya tiisén moy san tu hirap
moy, monda maging mahusay tu
péniwala moy ta Diyos, monda éwan
kam kulang tu isip.
5 Pero éng te esa dikam a éwan
makapospos ta mahusay a gemtén
na, éng manalangin siya ta Diyos, éy
atdinan na siya ta tama a isip na. Da
i ugalia na Diyos éy mebait, sakay
méngatéd siya.
6 Pero éng manalangin kam ta
Diyos, éy kailangan a méniwala
kam a aguman na kam. Diyan
kam mégalanganin diya. Dahilan tu
mégalanganin, éy kapareho na tagmék
ta diget a pasoli-soli, éng mabati na i
pahés.
7 I Diyos, éy éwan na atdinan a ta-
laga i kona sa a tolay a mégalanganin
diya,
8 da éwan siya mégkatiwala ta Diyos,
éng éwan, pasoli-soli san tu isip na.

Du Mayaman Sakay Du Mahirap

9 Nadid, du kaguman tam a mahi-
rap, éy dapat masaya side, da mahal
side na Diyos.
10 Sakay du kaguman tam a maya-
man, éy dapat masaya be side éng
maging mababa side. Dahilan du
mayaman a tolay, éy malipas san side
a koman i bulaklak
11 bagay mabati na tu pasi na bi-
lag. Da késikat na bilag a mepasi, éy
malanés i bulaklak a hanggan mate.
Pati tu kemahal de, éy maibut be.
Nadid, kona be sa i mayaman a tolay,
a mate be side a ginanan de tu kaya-
manan de.

Anya I Mangtokso Ta Tolay

Ta Ipagkasala Na?
12 Masuwerte ngani i tolay éng éwan
na ibutan tu péniwala na ta Diyos, éng
dumemét diya i hirap na. Da kélipas
na péngpuhuba na Diyos diya, éy atdi-
nan na siya ta gantimpala na a nipan-
gako na a para du tolay a mégmahal
diya---buhay a éwan tu katapusan.
13 Nadid, éng mabati na tolay a te
méngtokso diya ta ipagkasala na, éy
diyan siya mégkagi a “Tinoksoék na
Diyos.” Ewan! Da éwan méngtokso i
Diyos ta tolay, éy éwan be tu makapag-
tokso ta Diyos ta ipagkasala na.
14 Eng'wan, tu gustu na tolay a
medukés, éy saya i méngtoksoa dide ta
ipagkasala de.
15 Nadid, tu gustu na tolay a
medukés, éy tulos na a mangatéd dide
ta ipagkasala de. Ey nadid tu ginimet
de a kasalanan, bagay meadu dén, éy
siya dén ya i mamakatea dide.
16 Kanya, a tétoptop ko, diyan kam
magkamali ta éya.
17 Tandaan moy ye: i étanan a
dumédemét dikitam a mahusay,
éy Diyos i méngatéda dide. Siya i
naglalanga du medemlag ta langet.
Ey side a medemlag ta langet, éy
mabagu, da éng mensan éy mehina
tu demlag de. Pero i Diyos, éy éwan
mébagu, maski nikésiya.
18 Sakay ginimet kitam na Diyos
a anak na, da saya i kaluuben naa.
Ginimet na ya to pégpaliwanag na diki-
tam ta tunay a baheta. Ginimet na ya
da gustu na éy mataas kitam du iba a
linalang na a tolay.

Sugsugén Moy I Kagi Na Diyos

19 Nadid, a tétotop ko, tandaan moy
ye: maigi pa éy sipagen moy a mégbati
ta kagi na Diyos. Pero diyan kam
méseplot a mégkagi, at sakay mégingél.
20 Dahilan éng meingél i tolay, éy
éwan de masugsug i kaluuben na
Diyos dide.

21 Kanya ibutan moy i étanan a ugali
moy a medukés. Magpasakup kam ta
Diyos ta mahusay, a tanggapén moy i
kagi na a nipaliwanag na dén ta isip
moya. Da saya i méngatéda dikam ta
kaligtasan moy.
22 Pero éng isip moy a tama dén tu
gimet moy éng baten moy san tu kagi
na, éy magkamali kam! Kailangan
sundin moy be.
23 Dahilan, tu mégbati san ta kagi na
Diyos, sakay éwan na sundin, éy mali
siya! Mara kuman siya i esa a tolay a
entan na tu mudet na ta salaming.
24 Pero kéhektat na éy kaleksapan
na agad tu mudet na.
25 Pero i utus na Diyos éy tama, a
maari a mégpalaya ta tolay. Kanya éng
sugsugén moy ina ta mahigpit, a éwan
moy kaleksapan, éy atdinan kam na
Diyos ta suwerte moy ta maski anya
a gemtén moy.
26 Anya, makay sakali éy te tolay
sina dikam a isip na éy mékidiyos ta
mahusay? Pero tandaan moy, éng
éwan na matipid tu dila na a mégkagi,
éy éwan tu pasa tu pékidiyos na.
27 I tunay a mékidiyos éy tu mégalaga
ta ulila sakay ta bilo a bébe ta hirap
de. Sakay éwan siya umaheg ta ugali
ta mundua a medukés. Saya i tunay a
mékidiyos ta mata Nama tam.

2

Diyan Moy Apién I Tolay

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éng
méniwala kam a talaga ta Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy bakit du maya-
man san i iyégalang moya, sakay
apién moy du pobre?
2-3 Halimbawa, te lélake a maya-
man a somdép ta pégmitingan moy
a te badu a memahal, sakay te
sangkalan a gintu. Ey igalang moy
siya, a pégiknudén moy ta bangko
a mahusay. Mamaya-maya éy te
somdép kan be a lélake a pobre, a
medukés i badu na, sakay pégiknudén
moy san siya ta luta.
4 Eng kona sa éy anya? Ewan be-
man ya katunayan a te isip kam a
medukés? Da akala moy éy mahusay
du mayaman, pero du pobre éy apién
moy san.
5 Tandaan moy ya, a tétotop ko; du
pobre a tolay ta mundua, éy side ya
di pinilia na Diyos a méniwala diya ta
mahusay. Side ya di pinili naa a te
sakup ta kaharian na, da saya i pan-
gako na a gantimpala na du mégmahal
diya.
6 Pero sikam, bakit apién moy du
pobre? Ti ésiya i méngdayaa dikam? Ti
ésiya i méngidimandaa dikam, éng éwan
du mayaman?
7 Side ngani i méngpintasa ta mema-
hal a ngahen ni Jesus a te sakup diki-
tam.
8 Nadid, tama ngani tu gimet moy
éng sundin moy a talaga tu mahalaga
a utus na Diyos a édse ta kasulatan
na, a i kagi naa, éy "Mahalén mo tu
kapareho mo a kona ta pégmahal mo
ta bégi mo."
9 Kanya éng igalang moy du maya-
man, sakay apién moy du pobre, éy
te kasalanan kam ayun ta utus na
Diyos; dapat kam a parusaan.
10 Mara, éng sundin na maski ti
ésiya i étanan a iba a utus na Diyos,
pero nilabag na tu isesa san, éy ibi-
lang na Diyos a nilabag na dén i buu
a utus na.
11 Da kinagi na Diyos, a "Diyan
ka mengibébi éy ta méngilélake."
Sakay utus na be a esa, éy "Diyan
ka mémuno." Nadid, maski éwan ka
méngibébi, éng mamuno ka éy nilabag
mo i buu a utus na Diyos.
12 Kanya mangilag kam ta gimet
moy sakay ta pégkagi moy, dahilan éy
hukumén kam ayun ta utus a mag-
palaya ta tolay.
13 Sakay i Diyos éy éwan siya tu
kagbi éng hukumén na i tolay a éwan
makapospos a méngagbi. Pero i mek-
agbi éy éwan dapat a umanteng ta
oras na péghukum.

I Katunayan Na Péniwala
Moy Ey Tu Gimet Moy

14 A tétotop ko, anya wade i
pékinabanga na tolay éng kagi na a
méniwala siya ta Diyos, pero éwan

na be mapatunayan tu gimet na a
mahusay? Meligtas wade siya ta
kona sa a péniwala? Ewan.
15 Mara, éng te kaguman kam a
mahirap, a éwan side tu badu sakay
kanén.
16 Eng mara, péglakadén moy side
a kagi moy, a "Kagbian kam maka
na Diyos, a paketan na kam ta badu
moy éy ta kanén moy." Nadid, anya
i kabuluhan na éya a kinagi moy éng
éwan moy side atdinan ta kailangan
de?
17 Eng kona san sa tu péniwala moy,
a éwan tu kahalo a gimet a mahusay,
éy éwan dén tu pasa tu péniwala moy.
18 Makay te mékipégsuway, a kagi na,
"Eng méniwala san i tolay, éy tang-
gapén siya na Diyos." Pero i seng-
bet kua ta éya, éy importante be a
gemtén na tolay i mahusay. Da éng
éwan moy gemtén i mahusay éy ahe
i katunayan moya a méniwala kam
a talaga? Kanya éng gemtén tam i
mahusay éy meta du tolay a méniwala
kitam ni Cristo a talaga.
19 Ataay, isip mo meligtas ka da
méniwala ka a isesa i Diyos? Ewan! Da
pati du dimonyo éy méniwala ta éya,
sakay side éy méganteng a tahod!
20 Dikél i kamalian na tolay, éng isip
na hustu dén tu péniwala na, éng éwan
na be gemtén i mahusay. Entan moy
21 tu apo tam a Abraham. Tinang-
gap siya na Diyos dahil to gimet na a
mahusay. Da sinunud na i Diyos, a
talaga na a iatéd diya tu anak na a ti
Isak to pégatangan.
22 Entan moy: tu péniwala na éy te
halu a gimet a mahusay. Tu ginimet
na, éy saya i nagpatibaya to péniwala
na.
23 Kanya katutuhanan tu kagi to
kasulatan, a kagi na a "Kanya tinang-
gap na Diyos ti Abraham éy dahil to
péniwala na diya." Sakay dinulaw de
ti Abraham a kadimoy na Diyos.
24 Ewan moy meta? Kanya tinang-
gap na Diyos i tolay éy dahil to gimet
na a mahusay; éwan dahil ta péniwala
na san.
25 Kona be sa tu medukés a bébe,
a ti Rahab--tinanggap be siya na
Diyos dahil to gimet na a mahusay.
Da pinatulos na i éduwa a Judeo a
mégsubuk to banuwan na. Sakay
pinadiman na be side to iba a dilan,
monda éwan side madikép.
26 Tu bégi a éwan tu espiritu, éy pate
dén. Ey kona be sa i péniwala mo; éng
éwan meagum i gimet a mahusay, éy
éwan be tu pasa.

3

Tu Halimbawa Ta Dila

1 A tétotop ko, diyan moy pilitén a
meadu dikam i magtoldu. Da tukoy
moy, sikame a mégtoldu, éy lalo a
mahigpit i parusa me éng mégtoldu
kame ta mali.
2 Medalas kitam a étanan a
mégkamali. I tolay a éwan mégkamali
ta kagi na a maski nikésiya, éy siya
i mahusay a tolay. Siya i maari a
mangtipid ta sarili na.
3 Eng mara tu kabayo, bagay
binukaduan tam i labi naa, éy maari
tam siya mapasuku, a paangen tam
ta maski ahe i gustu tam.
4 Ey kona be sa tu paraw. Maski
dikél siya, maski itoglad na mesibét
a pahés, éy maari tu timonel a
péglakadén na ta maski ahe i gustu na,
dahil to timon a kétihék.
5 Ey kona be sa i dila na tolay,
da maski kétihék be, éy mesibét be
a kapareho na kétihék a bukadu
sakay kétihék a timon. Ey dikél be i
tarabaho na.
Mara i dila, éy kapareho no kétihék
a dingat na apoy a makatutod ta dikél
a talon.
6 I dila na tolay, éy koman i
apoy, da makagimet ta medukés. I
kégébwatana na medukés ta mundua,
éy tu dila. Siya i mégpadukés ta étanan
a bégi tam. Siya i ménglokua dikitam
ta étanan a buhay tam. Ey tu gimet na
dila a medukés, éy gébwat ni Satanas.
7 Maari i tolay a mégpaamo ta maski
anya a kalase a hayup. Pati i manok,
sakay ulag, sakay ikan, éy nasupil na
tolay.

8 Pero éwan masupil na tolay i dila.
Medukés i dila, a éwan mo madaig.
Putat ina ta kamandag a makate, da
makasaket éng mégkagi.
9 Saya i gamit tama a mégpuri ta
Panginoon tam a Ama tam. Ey siya be
ya i gamit tama a mégbauy ta tolay a
linalang na Diyos a kapareho na.
10 Bakit lumwas ta esa a labi i
mahusay a kagi éy ta medukés a
kagi? A tétotop ko, éwan maka maari
a mégkuna kitam sa.
11 Bakit, te mahusay a dinom sakay
te medukés be a dinom a lumwas ta
esa a bukal? Ewan!
12 Mara tu abukadu, éwan maka-
pagbunga ta bayabas. Sakay tu lanot
éy éwan makapagbunga ta abukadu.
Ey kona be sa i diget--éwan ka sa
makasagéb ta mahusay a dinom. Ey
kona maka be sa dikitam: mahusay
maka san i kagin tama, a éwan tu halo
a medukés.

Ugali Na Tolay a Te Talinung
a Gébwat Ta Diyos

13 Nadid, éng te tolay dikam a
matalinung, a maari a magtoldu, éy
maigi éng palagi a mahusay i ugali na.
Maigi be éng mebait siya, da saya i
katunayan na a matalinung a talaga.
14 Pero éng ménaghili kam du ka-
pareho moy, a gustu moy a sikam i
mataasa dide, éy medukés. Mara, éng
te esa dikam a kona sa, éy diyan siya
mégpalalo a matalinung, da mebuli
ya.
15 I éya a kalase na katalinung, éy
éwan gébwat ta Diyos, éng éwan, gébwat
san ta ugali ta mundua sakay ta isip
na tolay, sakay du dimonyo.
16 Tandaan moy, maski ta ahe, éng
te tolay a ménaghili, a gustu de a mag-
ing mataas du kapareho de, éy te lig-
alig ta éya dide, sakay te gimet sa a
medukés.
17 Pero tu tolay a te talinung a
gébwat ta Diyos éy mahusay siya. I
ugalia na éya éy mebait sakay kag-
bian na du kapareho na, a tulungan
na side. Ewan siya mégbagu-bagu tu
isip, sakay éwan be siya mégwari-wari.
18 Nadid, side a tiwasay, a mégpayo
side du kapareho de, éy pagemtén de
side ta mahusay.

4

Diyan Moy Sugsugén I Ugali Ta Mundua

1 Anya wade i sapula na
pinéglébugen moya? Ewan beman
gébwat ta hilig na bégi moya a
medukés. Saya i mangligalig ta isip
moya.
2 Te gustu kam a alapén, pero éwan
moy maalap. Kanya magayak kam
a mamuno. Gustu moy i koo na iba,
sakay éng éwan kam makaalap, éy
mékelbug kam. Ewan moy maalap
i gustu moy, da éwan moy agidén ta
Diyos.
3 Sakay tu agidén moy ta Diyos,
éy éwan na iatéd, da medukés i
hangad moya. Gustu moy san para
ta kalayaan moy.
4 Ayhay, sikam a pinabayan moy tu
péniwala moy ta Diyos! Ewan moy
beman tukoy a du ménugsug ta ugali a
medukés ta mundua, éy maging kon-
tara side na Diyos? Entan moy, maski
ti ésiya a te gustu ta ugali ta mundua,
éy kalaban na Diyos.
5 Bakit, akala moy wade éy éwan
importante tu kasulatan na Diyos? I
kagi naa éy Tu Espiritu a niatéd na
Diyos dikitam, éy sala na a mahal tam
i kontara ta Diyos.
6 Pero tulungan kitam na Diyos ta
mahusay. Da kagi no kasulatan, a
"Kontara na Diyos du palalo, pero
tumulung siya du mababa."
7 Kanya i maigia dikam, éy
ipasakup kam ta Diyos. Labanan
moy ti Satanas, éy ginanan na kam
a talaga.
8 Umadene kam ta Diyos, éy
umadene be siya dikam. Sikam a
makasalanan, éy linisan moy i ugali
moy. Sikam a mégsalawahan san ta
péniwala moy, éy patibayén moy i isip
moya.
9 Sakay magsisi kam a pagsangi-
tan moy tu kasalanan moy. Diyan

kam masaya a mégngihit ta kasalanan
moy.
10 Sakay magpababa kam ta Diyos,
éy itaas na kam.

Diyan Kam Mégpintas

11 A tétotop ko, diyan kam mégpintas
ta kakaguman moy. I mégpintas ta
kaguman na, éy idelan na be i utus
na Diyos. Nadid, éng idelan moy i
utus na Diyos, éy talaga a éwan moy
sundin.
12 Bakit isip moy maari kam a
mégkagi a te kasalanan du kaguman
moy? Ewan ya tama. Diyos i
nagimita ta utus na. Siya san i maaria
a magpintas ta tolay. Tandaan moy,
siya san i maari a mangiligtas ta to-
lay. Sakay siya be san i maari a
manghukum ta tolay.
13 Nadid, batenék moy, sikam a
mégkagi, a "Maglakad kame ta gabia
ta iba a banuwan, a magnigosiyo
kame sa ta esa a taon, a monda mag-
ing mayaman kame."
14 Bakit mégisip kam ta kona sa,
pero éwan moy isipén i Diyos? En-
tan moy, éwan tam tukoy i manyaria
dikitam ta gabia, da koman i kuném i
buhay tam, a matunaw agad.
15 Ewan! I maigi a kagi moy,
éy "Eng kaluuben na Panginoon, éy
mabuhay kame, sakay itulos me tu
gayak me a gemtén."
16 Pero sikam, éng mégpalalo kam ta
gayak moy a gemtén, éy magkamali
kam ta dikél.
17 Tandaan moy ye: éng tukoy na
maski ti ésiya i tama a gemtén na,
sakay éwan na tulos a gemten, éy te
kasalanan siya.

5

Dapat Mangilag I Mayaman

1 Nadid, sikam a mayaman, tan-
daan moy i kagin kuae. Magsisi
kam a magsanget kam ta dikél, da te
dumemét dikam a hirap a talaga!
2 Neta na Diyos a éwan tu pasa tu
kayamanan moy. Sakay tu meadu a
damit moy, éy kutamén dén.
3 Sakay tu kuhata moy a niimbak
moy, éy pinikas dén. Sakay tu pikas
na, éy saya i tandaa na kasalanan
moy. Saya i katunayana a medémot
kam. Isip moy wade éy tu niimbak
moy a para ta esa a panahun, éy
kuhata. Pero éwan! Eng éwan, i niim-
bak moy a éya, éy parusa moy a apoy!
4 Enta' moy, neta dén na Diyos a
te liso ta bile moy tu suweldu du di-
naya moy a tarabahador moy. Sakay
nabati dén na Mataas a Diyos i sanget
dia.
5-6 Pinarusaan moy be du éwan
tu kasalanan, sakay pinabunu moy
side. Ey éwan side linumaban dikam.
Pero sikam, éy melagin san i buhay
moy, a meadu i kalayaan moy. Pero
éwan moy alélahanén i péghukum na
Diyos dikam. Kapareho kam no baka
a pinatabi a éwan na tukoy éng adene
dén siya a bunon.

Magtiyaga Kam a Maguhay
Ta Kédemét Na Panginoon

7 Nadid, sikam a tétotop ko,
magtiyaga kam pa a hanggan ta
kédemét na Panginoon. Mara, entan
moy tu ménubigan, mégtiyaga san siya
a hanggan éwan maluto tu pahay na.
Sakay maguhay be siya ta panahun
na uden, monda makataluk.
8 Ey nadid sikam, éy dapat kam be
a magtiyaga. Patibayén moy i isip
moya, da adene dén i kédemét na
Panginoon.
9 Diyan kam négpipintas, a tétotop
ko, monda éwan kam hukumén na
Diyos. Da adene dén i péghukum na
Diyos ta tolay.
10 Tandaan moy du purupeta to éya
a inutusan na Diyos. Basta tiniis de
san tu kahirapan de. Ey sé' maka ya
i ahigén moya.
11 Kagi tam a masuwerte du
mégtiyaga, sakay mégtiis. Nabaheta
moy dén ti Hob, tungkul to pégtiis
na. To kélipas no hirap na, éy ginimet
siya na Panginoon a mahusay. Saya
i katunayan a mebait i Panginoon, a
méngagbi ta tolay.

12 Nadid, a tétotop ko, i mahalaga a
utus ko dikam nadid, éy diyan kam
ménumpa bagay mangako kam ta to-
lay. Diyan moy kagin a i sistigu
na kagi moya éy luta éy ta langet.
Diyan moy isumpa a maski anya i
sistigu na kagi moya. Eng éwan, i
maigia, éy umo kam san dén, o dikaya
éwanén moy san dén, monda éwan
kam parusaan na Diyos.

Hatul a Tungkul Ta Panalangin

13 Nadid, éng te esa dikam a te hi-
rap, éy dapat manalangin siya. Eng
te esa dikam a masaya, éy dapat
magkanta siya ta kanta a puri ta
Diyos.
14 Eng te esa dikam a te saket éy
dapat pauwet na du tagapamahala a
matétanda ta simbaan moya, monda
ipanalangin de siya. Sakay kuluan de
ta langis, a dulawan de i ngahen na
Panginoon.
15 Ey du manalangin, éng umasa
side ta Diyos, éy maghusay tu te saket.
Pahusayén na Panginoon a talaga.
Sakay éng te kasalanan siya a dati, éy
pagpasensiyaan siya na Diyos ta éya.
16 Kanya i maigia dikam, éy
ipagtapat moy du kaguman moy i
kasalanan moy. Sakay ipanalangin
moy be i bawat esa, monda magamot
kam éng te saket kam. Da entan moy,
i panalangin na mahusay a tolay, éy
dikél i kabuluhan na.
17 Mara ti Elias to araw: ka-
pareho tam san siya a tolay, pero to
pénalangin na a éwan umuden, éy étélo
a taon éy ta kalahati a éwan tu uden!
18 Nadid, to pénalangin na a huway,
éy naguden man dén, a nagbunga
man dén i halaman na tolay.
19 A tétotop ko, éng mara te esa
dikam a umadeyo ta tunay a péniwala
tam, éy maigi éng mapasoli siya no
esa a kaguman na.
20 Tandaan moy, éng mapasoli moy
tu kaguman moy a te kasalanan,
éy meligtas moy tu kaliduwa na ta
parusa na Diyos. Sakay pati, éy pag-
pasensiyaan na Diyos i kasalanan na
a meadu. Ewan dén. Santiago.

Tu Purumeru a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Pedro, a apostol ni
Jesu Cristo. Saye i sulat kua du pinili
na Diyos a tolay na a nangalat dén ta
iba-iba a banuwan: ta Ponto, sakay ta
Galasia, sakay ta Kapadosia, hanggan
ta Asia, hanggan ta Bitinia.
2 Sikam éy pinili kam Nama tam
a Diyos sapul to sapul, da saya i
kaluuben na. Kaluuben na a sikam
i ibukod naa a maging tolay na, a
ipasakup kam ni Jesu Cristo. Ey gimet
ya na Banal a Espiritu. I nipangibut
naa ta kasalanan moy éy tu digi na.
Edse maka dikam i biyaya na Diyos,
sakay ta kapayapaan.

Matibay I Pag-asa Tam

3 Salamat ta Diyos, a Ama no Pangi-
noon tam a Jesu Cristo. Dahil ta
kagbi na a dikél, éy nienak kitam
dén a huway, a anak kitam nadid na
Diyos, sapul to nikabuhay a huway ni
Jesu Cristo. Kanya matibay i pag-asa
tama,
4 a umasa kitam ta gantimpala na
Diyos a para dikitam a sakup na a
tolay. Hinanda na dén ya ta langet, da
éwan sa mabagu, sakay éwan maibut,
sakay éwan malipas.
5 Dahil ta péniwala tam, éy ala-
gaan kitam na Diyos ta kapangyarian
na, hanggan méguhay kitam ta kalig-
tasan tam a dumemét ta katapusan
na panahunae.
6 Nadid, dapat a masahat kam ta
éya, maski mélungkut kam nadid ta
sari-sari a hirap moy. Diden ya a
hirap moy éy ipangpuhuba dikam na
Diyos.
7 Mara ta gintu, éy puhubaan na
tolay ta apoy, monda meta de éng
tunay. Ey kona be sa i péniwala
moy; puhubaan na Diyos, monda
meta na éng tunay. I péniwala moya,
éy mahigit pa ta kamahal na gintu.
Nadid, éng meta na Diyos a tunay i
péniwala moya, éy purién na kam ta
aldew a késoli ni Jesu Cristo. Sakay
igalang na kam be.
8 Nadid, maski éwan moy pabi neta
ti Jesus, éy tukoy ko a mahal moy dén
siya sakay méniwala kam dén diya.
Kanya mésahat kam a tahod a tahod,
9 da makamtan moy i kaligtasan
na kaliduwa moya, da saya i kean-
gayana na péniwala moya.
10 Entan moy du purupeta to araw,
siniyasat de ta mahigpit i tungkul ta
éya a kaligtasan. Side i naghulaa
tungkul ta mahusay a iatéd na Diyos
dikam.
11 Siniyasat de éng nikésiya i deméta
na éya, sakay éng kodya na a manyari,
dahilan nipaisip dide na Espiritu ni
Cristo i tungkul ta panahun a éye.
Sakay nipahayag dide na Espiritu a
maghirap ti Cristo, sakay nipahayag
na be dide i kapangyarian ni Cristo ta
kétapos na a maghirap.
12 Nipahayag na Diyos diden ya
a purupeta a éwan matupad i éya a
péghula de ta panahun de a sarili, éng
'wan nadid a panahun tam. Ey nadid,
du utusan na Diyos, éy nipahayag de
dén dikam i Mahusay a Baheta, da
nipaliwanag dide na Banal a Espiritu.
Ey du anghel ta langet, éy gustu de be
a mapospusan i éya.

Kailangan a Maging Banal Kam

13 Kanya nadid, éy patibayén moy i
isip moya. Ingatan moy i bégi moya.
Umasa kam ta mahigpit ta memahal
a iatéd na Diyos dikam ta késoli ni Jesu
Cristo.
14 Da anak kam na Diyos, éy sundin
moy siya. Diyan moy gégemtén a
huway tu ugali moy to éwan moy pabi
pékapospos ta katutuhanan.
15 Eng'wan, dapat a maging banal
kam ta étanan a gimet moy, da banal
i Diyos.
16 Da i kagia ta kasulatan, éy kailan-
gan kan a magpakabanal kam, da
banal i Diyos.
17 Nadid, éng dulawén moy i
Diyos a Ama moy ta panalangin, éy
kailangan a igalang moy siya habang
buhay kam. Tandaan moy, siya i

maghukuma ta étanan a tolay ayun to
ginamet de, a éwan siya tu kampian.
18 Tukoy moy dén éng anya i ni-
panubus naa dikam to medukés a
ugali moy a gébwat du apo moy.
Bakén a kuhata i nipanubus naa
dikam, da maibut ya.
19 Eng'wan i nipanubus naa dikam,
éy tu dige ni Cristo. Siya i tupa a éwan
tu kapintasan, a nipagtubus na Diyos
ta kasalanan na tolay.
20 Bagu linalang i mundua, éy ni-
handa dén siya na Diyos ta éya a gimet
na. Ey nadid a panahun, éy pinaange
se siya na Diyos monda tubusén na
kitam.
21 Dahil ni Cristo éy méniwala kam
ta Diyos. Ey Diyos i nagpabuhaya
diya a huway, a inatdinan na siya ta
kapangyarian na. Kanya nadid éy
méniwala kam ta Diyos a umasa kam
diya.
22 Nadid, éy melinis kam dén dahil
ta késunud moy ta katutuhanan. Ey
matapat dén i pégmahal moy du top
moy ta péniwala. Kanya pilitén moy a
négmahalan kam.
23 Tandaan moy, nihuway kam dén
a nienak, a Diyos dén nadid i Ama
moya. Ey gébwat ya ta kagi na Diyos a
éwan malipas. I éya a kagi i méngatéda
ta bigu a buhay a éwan tu katapusan.
24 Dahilan te kagi ta kasulatan, a
i kagi naa éy: "Koman kan i lamon
i tolay, da sandali san i buhay dia.
Sakay i kamahal na tolay éy koman
kan san i bulaklak, a malanés agad i
lamon sakay tu bulaklak na.
25 Pero i kagi na Diyos, éy pirmi."
Nadid, i éya a kagi na Diyos, éy saya
i Mahusay a Baheta a nepahayag dén
dikam a talaga!

2

Tu Bito a Maging Hari

1 Kanya nadid sikam, éy ibutan
moy i étanan a medukés a ugali. Diyan
kam mégbuli-buli; diyan kam mégwari-
wari; diyan kam ménaghili; diyan kam
mégpintas.
2 Mara entan moy tu mabulol,
gustu na a palagi i gatas, monda
sumibét siya. Nadid éy kona maka
sa i ahigén moya--dapat a gustu moy
a palagi i kagi na Diyos, monda
sumibét i péniwala moya, a hanggan
magkamit kam ta kaligtasan.
3 Da sikam, éy nabati moy dén i
kabaitan na Panginoon.
4 Umadene kam ta Panginoon.
Mara siya i bito a inidelan na tolay.
Pero i Diyos, éy pinili na siya a mahal
na.
5 Ey nadid sikam, mara maging
bito kam be, monda gamitén kam na
Diyos a kasangkapan na ta pégbile na.
Nadid, éy sikam be i tagapanalangin,
a méngatéd kam ta Diyos ta gustu na,
ta pamag-itan ni Jesu Cristo.
6 Da kinagi na Diyos ta kasulatan, a
te pinili kan siya a maging hari. Mara
bito siya a mahalaga. Ey pataknégén
na kan siya ta Jerusalem, a siya i bito
a panuluk na bile. Ey éwan kan mag-
sisi i maski ti ésiya a méniwala diya.
7 Kanya ngani mahalaga ti Jesus
dikam a méniwala diya. Pero du éwan
méniwala, éy side i mangtupada ta éye
a kagi ta kasulatan, a i kagi naa éy:
"Tu bito a inidelan du tagapagbile, da
isip de éwan tu pasa, éy siya bale kan i
mahalagaa a bito a panuluk na bile."
8 Sakay te kagi be a iba, a "I éya
a bito, éy keehakpaan kan na tolay."
Kanya side meehakpa, éy éwan side
méniwala ta kagi na Diyos. Nadid,
i kahulugina na hakpaa, éy hukum!
Ey saya i nihanda na Diyos dide a
parusa.
9 Pero sikam, éy éwan kam sa kona,
da sikam i lahi na a pinili na. Sikam
i tagapanalangina ta tunay a hari.
Sikam i tolay na, a pinili kam na Diyos
a monda magpahayag kam ta mema-
hal a gimet na. Pinaadeyo na kam
ta kedikléman, a pinégiyan na kam ta
demlag naa a memahal.
10 To éya, éy éwan kam tolay na
Diyos. Pero nadid, éy tolay na kam
dén. To éya, éy éwan kam pinagpasen-
siyaan na Diyos, pero nadid éy kinag-
bian na kam dén a pinagpasensiyaan

na kam dén.

Du Utusan Na Diyos

11 Nadid, kakaguman ko a ma-
hal, natandaan moy, éwan kitam dén
sakup na munduae, éng'wan sakup
kitam dén na langet. Kanya i bilin
kua dikam nadid, éy iwasan moy tu
gustu na bégi moya a medukés, da
saya i méngsawaya ta késunud moy ta
Diyos.
12 Dapat a mahusay san i ugali
moya ta harap du éwan mékidiyos,
monda maski pépintasan de kam na-
did, éy meta de a mahusay bale i ugali
moya. Nadid, éng kona sa, éy purién
de be i Diyos ta aldew a késoli na ta
mundua.
13 Nadid, alang-alang ta Pangi-
noon, éy dapat ipasakup kam du te
kapangyarian ta banuwan. Maski
hari, da siya i mataasa,
14 maski mayor, éy sundin moy be,
da side i utusan na hari a mégparusa
du te kasalanan. Sakay purién de be
du mégimet ta tama.
15 Da saye i kaluuben na Diyos:
Magimet kam san ta mahusay,
monda meta na tolay a kakabulyan
san tu pégpintas dikam du iba a tolay
a kulang tu isip.
16 Sikam éy libri kam dén, da nilig-
tas kam dén na Diyos. Pero diyan
kam mégisip a makagimet kam ta
medukés da libri kam. Eng'wan da-
pat a utusan kam na Diyos.
17 Igalang moy i maski ti ésiya a to-
lay. Sakay mahalén moy du top moy
ta péniwala. Igalang moy be i Diyos,
sakay igalang moy be tu hari moy.

Ahigén Moy Tu Tiniis Ni Cristo

18 Sikam a utusan, éy kailangan a
igalang moy du amo moy. Ipasakup
kam dide maski mebait side, maski
meiyamut side.
19 Dahilan, éy kasahatan na Diyos i
kona sa a tolay a mégtiis ta parusa, éng
éwan siya tu kasalanan, da isipén na
éya i Diyos.
20 Pero anya, purién kam beman na
Diyos éng tiisén moy i parusa dahil
ta ginamet moy a medukés? Ewan!
Pero éng tiisén moy i parusa dahil ta
ginamet moy a mahusay, éy kagbian
kam na Diyos.
21 Tandaan moy, kanya pinili kam
na Diyos, éy monda magtiis kam be.
Nagtiis ti Cristo ta hirap alang-alang
dikam. Ey nadid éy dapat ahigén moy
siya.
22 Ewan siya nagimet ta maski anya
a kasalanan. Ewan tu nakabati diya a
nagbuli-buli.
23 To péngdusta de diya, éy éwan siya
ginumanti dide ta salita a medukés.
To péghirap na, éy éwan siya nagbanta
dide. Eng'wan, basta inumasa siya ta
Diyos, da Diyos i tunay a maghukum
dide.
24 Naparusaan dén ti Cristo ta
kasalanan tam to péngipako de diya to
kudos, monda sikitam, éy ibutan tam
tu kasalanan tam, a tulos gemtén tam
i mahusay a gimet. I nipamahusay
naa dikam, éy tu talitalingo na.
25 To éya, éy koman kam i tupa a
netawtaw ta talon. Pero nadid, éy
pinasoli kam dén na Diyos ta Pastor
moy a tagaalaga dikam.

3

*Ugali Na Pasawa a Méniwala Ni Je-
sus*

1 Nadid, sikam a bébekés, éy dapat
ipasakup kam du asawa moy, monda
maski éwan side méniwala nadid ta
kagi na Diyos, éy amo-amon moy side
dahil ta ugali moy a mebait. Nadid
maniwala side, maski éwan moy side
pégkagian,
2 éng meta de i ugali moya a
mahusay sakay tu pénggalang moy
dide.
3 Sikam a bébekés, éy diyan kam
masiyadu a magpaganda ta bégi
moya, kaparis na pégaayus ta buk,
sakay ta pégsolot ta gintu, sakay ta
pégbihis ta damit a mahalaga.
4 Eng'wan, i mégebihis moy makaa,
éy tu mebait a isip moy, da éwan
malipas i kona sa a kamahal na bébe.
Sakay pati, éy dulawén ya na Diyos a
memahal a tahod.

5 Kona sa i ugalia du bébe to éya
a panahun a inumasa ta Diyos. I
mégebihis dia éy tu ugali de a mebait
to asawa de.
6 Saya i gimita ni Sara to araw. Tu
asawa na a Abraham, éy dinulaw na
a amo na, a sinunud na siya. Ey nadid
sikam a bébekés, éy sikam ngani i lahi
naa éng magimet kam ta mahusay,
sakay éng éwan kam méganteng.
7 Nadid pati sikam a lélake, dapat
a kagbian moy du asawa moy, a
igalang moy be side, da mehina side
kesira ta lélake. Diyan moy kalek-
sapan a mebilang be side ta buhay a
éwan tu katapusan. Nadid, éng kona
sa, éy éwan abala i panalangin moya.

Tungkul Ta Hirap Du Méniwala

8 Nadid, saye i bilin kua dikam
a étanan: Maging isesa kam tu isip.
Négsuyuan kam. Mahalén moy du
top moy ta péniwala. Sakay maging
mebait kam a diyan kam palalo.
9 Diyan moy gantian ta medukés tu
mégimet ta medukés dikam. Sakay
diyan moy dustaén tu mégdusta
dikam. Eng'wan i ganti moy maka
dide, éy ipanalangin moy side a kag-
bian maka side na Diyos. Da tandaan
moy, maski nagkasala kam ta Diyos
éy pinili na kam a bendisiyonan na
kam.
10 Kanya kagi na kasulatan, a "Tu
te gustu a magkamit ta malaya a
buhay, éy diyan kan siya mégkagi ta
medukés, sakay diyan mégbuli-buli.
11 Dapat pabayan na kan i gimet
a medukés, a magimet siya ta
mahusay. Sakay pilitén na kan be i
mapayapa a buhay.
12 Da alagaan kan na Panginoon
du mahusay, a baten na a palagi i
panalangin de. Pero du mégimet ta
medukés, éy idelan na kan."
13 Kanya nadid, ti ésiya i mag-
pasakita dikam éng mesipag kam a
magimet ta mahusay?
14 Pero maski maghirap kam da
mégimet kam ta mahusay, éy masuw-
erte kam. Diyan kam méganteng ta
tolay, sakay diyan kam métageg.
15 Eng'wan, basta méniwala kam ni
Cristo, a gemtén moy a Panginoon
moy. Sakay handa kam maka dén
a palagi a magpaliwanag ta maski ti
ésiya a magpakelagip dikam tungkul
ta kéasa moya ta Diyos.
16 Pero éng magpaliwanag kam ta
tolay éy dapat mebait san i kagi moya
dide, a igalang moy du pégkagian moy.
Pamihasaén moy a matapat kam tu
isip, monda éng pépintasan kam na
tolay dahil ta ugali na péniwala moy,
éy masanike side.
17 Mara, éng maghirap kam dahil
ta gimet moy a mali, éy parusa ya to
kasalanan moy. Pero, éng maghirap
kam dahil ta gimet moy a tama, éy
mahusay ya, da tukoy tam a kalu-
uben na Diyos a maghirap i sakup na
a tolay.
18 Kaluuben na a ahigén tam ti
Cristo ta hirap na. Ey nagpaka-
matay ti Cristo para dikam. Mi-
nate siya para ta kasalanan na étanan,
monda maari kam a ipasakup ta
Diyos. Minate tu Mahusay alang-
alang du medukés. Minate tu bégi na,
pero tu espiritu na éy buhay,
19 a tulos inumange tu espiritu na
du nepihesu a kaliduwa na tolay a
minate to araw, a nagpahayag siya
dide.
20 Side ya du éwan naniwala ta
Diyos to panahun ni Noe to ni-
pagimet na to barko. Nale a nagtiis
i Diyos to ugali de a medukés. Ey
nadid, sénganya du sinumakay to
barko a nakaligtas to bihéng? Walu
san a tolay!
21 Ey nadid, i dinom na éya a bihéng
éy saya i halimbawa na pégbinyag a
magligtas dikam. I pégbinyag éy éwan
monda maibut tu légi ta bégi, éng'wan
monda atdinan kam na Diyos ta meli-
nis a isip a éwan tu kasalanan. Kanya
nakaligtas dén du nagpabinyag, éy
dahil to nikabuhay a huway ni Jesu
Cristo.
22 Ey nadid éy nagsoli dén siya ta
langet, a kaguman na sa i Diyos. Ey
siya i te kapangyariana ta étanan a
anghel sakay du espiritu sakay du iba

pa a mataas ta langet.

4

1 Nadid, da naghirap ti Cristo, éy dapat a maghanda kam be a maghirap. Dahilan maski ti ésiya a mégtiis ta hirap, éy éwan siya maabala ta kasalanan.
2 Kanya sapul nadid, éy ipasakup kam ta kaluuben na Diyos dikam, habang buhay kam. Diyan moy sésundin tu gustu na bégi moya a medukés.
3 To éya éy nagimet kam be ta gimet du éwan mékidiyos a kagustuan de. To éya éy bastos tu ugali moy; sakay medukés i gustu na bégi moya; sakay méglélasing kam; sakay sumésamba kam be ta diyos-diyosan, maski bawal. Pero nadid éy tama dén ya a pégimet moy ta medukés. Diyan kam dén huméhuway.
4 Kanya mégtaka nadid dikam du éwan mékidiyos, da éwan kam dén mékiagum dide ta kona sa a medukés a gimet. Kanya dédustaén de kam nadid.
5 Pero kédemét na oras a humarap side ta Diyos, éy panagutan de i kasalanan de. Ey handa dén nadid i Diyos a maghukum du tolay a buhay, sakay du pate.
6 Nadid minepahayag be dén i Mahusay a Baheta du tolay a pate. Kanya maski naparusaan side to kébuhay de to araw, éy makasapit be dén i kaliduwa de ta buhay a éwan tu katapusan, a kona ta Diyos.

Gamitén Moy Tu Utus Na Diyos a Namihasaan Moy

7 Tandaan moy, adene dén i katapusan na mundua. Kanya mangilag kam a tipidén moy i bégi moya, monda makapanalangin kam ta mahusay.
8 I mahigpit a kailangan moy, éy négmahalan kam ta mahusay. Dahilan du mégmahal ta tolay, éy nabuha dén i kasalanan de.
9 Tu top moy ta péniwala, éy patulusén moy side agad ta bile moy, a diyan kam mégdukés tu isip.
10 Nadid, éng pinagkaluuben kam na Diyos ta maski anya a tungkulin moy, éy saya i gemtén moya a pangtulung moy du kaguman moy. Nadid, éng pakunan moy sa, éy mahusay i pégamit moya ta niatéd dikam na Diyos.
11 Mara, éng nipagkaluub diko na Diyos a magtoldu, éy sigi ka a magtoldu ka ta kagi na Diyos. Eng nipagkaluub na diko a mangtulung ta top mo ta péniwala, éy tulungan mo side ta lalo, a gamitén moy i niatéd diko na Diyos a tungkulin mo. Nadid, éng kona kam sa, éy purién na tolay i Diyos dahil ni Jesu Cristo. Siya san i purién na tolay. Siya san i te kapangyarian a éwan tu katapusan.

Maghirap a Talaga Du Méniwala Ni Jesus

12 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam mégtaka ta dikél a hirap moy a tétiisén moy nadid, da saya i péngpuhubaa dikam na Diyos.
13 Eng'wan dapat a masahat kam ta éya, da saya i kabahagi moya to hirap ni Cristo. Nadid, éng pakunan moy sa, éy masahat kam a tahod a talaga ta aldew a késoli ni Cristo a ipeta na i kapangyarian na.
14 Sakay éng ahewén kam na tolay da sakup kam ni Cristo, éy masuwerte kam, da tanda ya a édse dikam a talaga i memahal a Espiritu na Diyos.
15 Pero mangilag kam, a diyan kam magimet ta medukés, monda éwan kam maparusaan. Mara diyan kam mémuno, diyan kam mégtako, diyan kam mékialam ta éwan moy katungkulan.
16 Pero éng maparusaan i maski ti ésiya dikam da méniwala kam ni Jesus, éy diyan na ikésanike tu parusa na; éng'wan dapat a magpasalamat siya ta Diyos, da sakup siya ni Cristo.
17 Da entan moy, dumemét dén nadid i oras a puhubaan na Diyos du sakup na a tolay. Ey nadid, éng paghirapén na kitam pa, éy anya wade i hirapa du éwan méniwala ta Mahusay a Baheta a gébwat ta Diyos

éng puhubaan na side? Mahigpit a talaga!
18 Dahilan, “Eng talaga a éwan meligtas du mahusay a tolay, éy anya wade i keangayana du éwan mékidiyos a makasalanan?”
19 Kanya sikam a te hirap ayun ta kaluuben na Diyos dikam, éy basta sigi kam san ta gimet moy a mahusay, a umasa kam san ta Diyos, da matapat siya.

5

Du Tupa Na Diyos

1 Nadid, sikam a tagapamahala du méniwala ta ina, éy te kaginék dikam. Ey tandaan moy, sakén éy tagapamahalaék be. Sakay sistiguék be to péghirap ni Cristo to kudos. Sakay te kabahagiék be ta kapangyarian na a humayag ta késoli na. Nadid, saye i bilin kua dikam a tagapamahala:
2 Pastoran moy du tupa na Diyos a nipagkatiwala na dikam. Pero dapat a maluwag kam tu isip, da saya i gustua na Diyos. Sakay diyan moy hangadén a maketa kam ta kuhata, éng'wan i hangadén moy sana, éy tulungan moy du tupa na Diyos.
3 Diyan kam metapang du nipagkatiwala dikam na Diyos ta simbaan moy, éng 'wan ipeta moy dide i mebait a ugali moy, monda ahigén de maka i ugali na tunay a méniwala ni Jesus.
4 Ey nadid, késoli se na Mataas a Pastor, éy atdinan na kam ta gantimpala moy a éwan malipas.
5 Nadid, éy kona be sa sikam a kabataan: Kailangan a ipasakup kam du matétanda. Sakay négsuyuan kam a étanan, da entan moy, “Du palalo, éy idelan kan na Diyos; pero du mebait, éy kagbian na kan.”
6 Kanya, éy ipasakup kam nadid ta kapangyarian na Diyos, monda itaas na kam ta takda na a panahun.
7 Umasa kam ta Diyos ta étanan a hirap moy, da siya éy mahal na kam.
8 Mangilag kam, dahilan tu kalinga moy a Satanas, éy palebut-lebut san a koman i metapang a liyon a mégéngéh, a mégahayok ta duklusén na a tolay.
9 Labanan moy siya, sakay patibayén moy i péniwala moya, monda éwan na kam madaig. Da tukoy moy a kona be sa i pégtiisa du kapareho moy a méniwala ta maski ahe ta mundua.
10 Ey nadid, kétapos moy a magtiis ta sandali, éy pahusayén na Diyos i péniwala moya, a patibayén na i isip moya. Siya i méngagbia ta tolay. Siya i nagpilia dikam a monda te kabahagi kam be ta kapangyarian na a éwan tu katapusan, dahil ni Cristo.
11 Siya i te kapangyarian a éwan tu katapusan! Kona sa.
12 Ti Silbano i katulung ko a nanulat ta sulatae dikam. Ey ibilang ko siya a top ko a matapat. Kanya nisulat ko i éye dikam, éy monda hatulan ta kam, monda patunayan ko dikam a saye i tunay a kagbi na Diyos dikam. Manatili kam ta éye.
13 Nadid, di top tama ta simbaanae na Babilonia, éy mékikumusta side dikam. Side be i pinilia na Diyos. Sakay ti Markos a bilang anak ko ta éye, éy mékikumusta be dikam.
14 Négbatian kam a négmahalan kam. I kapayapaan éy umagum maka dikam, sikam a tagasunud ni Cristo. Ewan dén. Pedro.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Simon Pedro, a apostol sakay utusan ni Jesu Cristo. Saye
i sulat kua dikam a tinumanggap ta
péniwala. Nadid éy kapareho me kam
dén a sakup na Diyos. Ey gébwat ya
ta mahusay a gimet na Diyos tam a ti
Jesu Cristo a tagapagligtas.
2 Edse maka dikam i biyaya na
Diyos sakay ta kapayapaan, dahil ta
pékapospos moy ta Diyos éy ta Panginoon tam a Jesus.

I Dapat a Ugali Du Méniwala

3 Pinili kitam na Diyos, monda ma-
bati tam i kapangyarian na éy ta
kabaitan na. Da tukoy tam siya, éy
patibayén na i isip tama, ta pamag-
itan na kapangyarian na, monda
matapat kitam diya tu ugali.
4 Ey nadid, dahil ta kapangyarian
na, éy nangako siya dikitam ta maha-
laga a bagay, monda makaiwas kitam
ta medukés a gimet na tolay ta mund-
uae a kapahamakan, sakay maaheg
tam i ugali naa.
5 Kanya nadid, dahil ta éya, éy
magimet kam ta mahusay, monda
metibay i péniwala moya. Sakay
mégisip kam ta tama;
6 sakay tipidén moy i bégi moya;
sakay tiisén moy i hirap moy; sakay
mékidiyos kam ta mahusay;
7 sakay négsuyuan kam; sakay
négmahalan kam.
8 Nadid, éy kona sa i ugali moya a
talaga, éy tukoy moy dén i Panginoon
tam a Jesu Cristo, sakay maging ma-
halaga i tarabaho moya diya.
9 Pero i maski ti ésiya a éwan sa
kona i ugali na, éy koman dén siya i
kulang tu isip. Naleksapan na wade
den tu nipagpasensiya diya na Diyos
ta kasalanan na.
10 Kanya nadid, sikam a tétotop ko,
da pinili kam dén na Diyos a dinulaw
na kam, éy patibayén moy i éya a
lagay moy. Eng pakunan moy sa, éy
éwan kam mebut a talaga.
11 Sakay matanggap kam a
mahusay ta kaharian na Panginoon
tam a Jesu Cristo a tagapagligtas. Ey
éwan tu katapusan i kaharian na.
12 Nadid, maski matibay dén i
péniwala moya sakay tukoy moy dén i
éya a nisulat ko, éy ipaala-ala ko san
dikam a huway-huway.
13 Dahilan habang buhayék, éy mi-
namaigi ko a ipaala-ala ko ye dikam,
monda isipén moy.
14 Tukoy ko a adene dén i oras a
maibut i buhay ko ta munduae, ayun
to kinagi diyakén ni Panginoon Jesus.
15 Kanya nadid éy gemtén ko i kaya
ko a magimet ta sulat a para dikam,
monda maski mateék éy te magpaala-
ala dikam tungkul ta éye a pégtoldu.

Du Naketa Ta Kapangyarian Ni Cristo

16 Tandaan moy, to pégpahayag me
dikam tungkul ta késoli na Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy éwan me sinug-
sug i sari-sari a kakabulyan a lagip.
Da sikame a mismo i naketaa ta ka-
pangyarian na.
17-18 Entan moy, kaguman kame ni
Jesus to édse na to buked a pinégkagian
dikame na Diyos. Nabati me tu boses
Nama na ta langet to péngpuri na diya,
a dinemlagen na i bégi naa. I kinagi
naa, éy "Saye i anak ko a mahal ko, éy
mésayaék diya."
19 Nadid, i éya a nanyari ta harap
mia, éy saya i nagpatunaya a tama
tu nihula du purupeta to araw.
Kanya sikam, éy sugsugén moy i
éya a hula, da koman ya i simbu
a mangdemlag ta kedikléman, a
hanggan éwan dumemét a huway
i Panginoon. Mara, koman siya i
palawayan a magpaliwanag ta isip
moya.
20 Pero i mahigpita a kailangan a
matandaan moy, éy éwan tu maka-
pagpaliwanag ta maski anya a hula ta
kasulatan na Diyos, éng isip na san.
21 Dahilan i nihula du purupeta, éy
éwan gébwat ta isip na tolay, éng'wan
pinégkagi na Banal a Espiritu diden

ya a tolay, to pégpahayag de ta kagi na Diyos.

2

Tungkul Du Mégtoldu Ta Mali

1 Pero te mebuli be a purupeta to araw a nagtoldu du Judeo ta kakabulyan. Ey kona be sa nadid, te umange be dikam a talaga a tolay a mebuli, a mégtoldu ta kamalian. I pégtoldu dia, éy makay makasida ta péniwala moya. Sakay pati, éy idelan de tu Panginoon de a néngiligtas dide. Kanya bigla a dumemét dide i kapahamakan de.

2 Sakay pati, éy meadu a tolay du simbaan a umaheg ta ugali de a bastos. Ey nadid, dahil ta éya, éy mapintasan na tolay i péniwala tam.

3 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy linlangén de kam ta sari-sari a uhon de, monda maalap de i kuhata moy. Pero nakahanda dén a dati i maghukuma dide.

4 Mara, entan moy du anghel a iba a nagkasala. Ewan side pinatawad na Diyos, éng'wan nibut na side ta impiyerno, a nipihesu na side ta mediklém a lugar. Sakay ginapus na sa side ta kadena a hanggan ta aldew na péghukum.

5 Sakay du tolay to araw a nagkasala, éy pinabihéng na Diyos i mundua a hanggan da minapuksa side. Basta i niligtas na sana éy de Noe a mététena, a walu side. Ti Noe a nagtoldu ta mahusay a ugali.

6 Sakay du banuwan na Sodoma sakay Gomora, éy pinarusaan side na Diyos a pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa para ta étanan a tolay, a hukumén na Diyos a talaga du medukés.

7 Basta i niligtas na sana ta éya, éy ti Lot, da mahusay siya. Ti Lot, éy mélungkut a mélungkut ta medukés a ugali diden ya a bastos a tolay.

8 Dahilan to pégiyan ni Lot dide, éy neta na aldew-aldew i ugali de a medukés. Kanya mélungkut siya.

9 Nadid, i kahulugina na éya a étélo a halimbawa, éy monda meta moy i ugali na Panginoon a méngagaw du mékidiyos a tolay ta hirap de. Sakay ugali na be a méngipihesu du medukés a tolay a hanggan ta aldew na péghukum.

10 Ey lalo i parusa na du tolay a sundin de san i kalayaan na bégi dia a bastos, sakay du mégidel ta tagapamahala dide.

Nadid, diden ya a mégtoldu ta mali, éy kona be sa i péngparusa naa dide. Side éy méngahas, sakay palalo side. Sakay éwan side gumalang du anghel ta langet, éng'wan dustaén de side.

11 Pero du anghel, maski mataas side diden ya a mégtoldu ta mali, éy éwan de side iabla ta harap na Panginoon.

12 Pero side a mégtoldu ta mali, éy sugsugén de san tu katétubu de a ugali a medukés. I isip dia éy koman san i isip na mealiyas a hayup a linalang na Diyos a monda bunon na tolay. Dustaén de be i maski éwan de tukoy. Pero mate side a koman i mealiyas a hayup.

13 Saya i kabayadena no gimet de a medukés. Maski aldew dén éy sundin de san i kabastosan de a ikésaya de. Sakay éng mékidipon side dikam ta pégmiting moy, éy kapintasan tu péngan moy. Mésaya side ta péngloko de dikam a pégtoldu de.

14 Ewan side tu iba a ahayukén, éng 'wan bébe a kasayaan de. Ewan side mégsawa ta gégemtén de a kasalanan. Pagkamalién de du tolay a mehina san tu péniwala de. Namihasa side a medémot. Pero nisumpa dén side na Diyos.

15 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy pinabayan de dén i tunay a péniwala, a tulos naibut dén side. Inaheg de tu ugali ni Balam a anak ni Bosor to araw. Ey anya tu ugali ni Balam, éy nagimet siya ta medukés monda maketa siya ta kuhata.

16 Pero to talaga na a pagkasala, éy sinaway siya no kabayo na, a pinégkagian na siya ta boses na tolay, dahil to gimet na a medukés.

17 Side a mégtoldu ta mali, éy koman side i bukal a natian, da éwan dén side tu pasa. Kuman side i kuném a nianod na pahés. Ey nadid, éy nipaghanda dén side na Diyos ta mediklém a lugar a medukés.
18 Isip de matalinung i pégkagi dia, pero éwan tu pasa a talaga a kagi. Mara du tolay a bigu a méniwala ni Jesus, éy talaga a ginanan de i kaguman de a medukés. Pero diden ya a mégtoldu, éy tétatangguan de side. I nipangtatanggu dia dide, éy éwan kan bawal i gustu na bégi dia a kabastosan.
19 I pégtoldu dia, éy maging malaya kam kan éng ipasakup kam dide. Pero side, éy éwan side malaya, da gégipusén side na ugali de a méngipahamak dide. Bakit, éwan de wade tukoy a matalo i tolay ta ugali de a medukés?
20 Entan moy, éng makalégsew i tolay ta ugali a medukés ta mundua, da tukoy de ti Panginoon Jesu Cristo, éy mahusay. Pero nadid, éng madikép man dén side na ugali ta mundua, éy lalo a medukés i lagay dia kesira to neditol.
21 Maigi maka san dén éy éwan napospusan na kona sa a tolay i péniwala tam, kesira ta tinanggap de, sakay tulos pinabayan de.
22 Eng kona sa, éy tupadén de tu lagip, a "Ugali na aso, maski i ota na kan, éy kanén na be a huway. Sakay tu babuy kan, maski digusén mo, éy sumoli san ta putik."

Tu Pangako Ni Jesus
Tungkul Ta Késoli Na

3

1 Nadid, a kakaguman ko, saye i ikaduwa a sulat a nisulat ko dikam. Kanya ko nisulat dikam i éduwa a éye a sulat, éy monda éwan moy kaleksapan tu péniwala tam.
2 I gustu kua, éy ipaala-ala ko dikam tu nihula du purupeta na Diyos to araw. Sakay ipaala-ala ko be dikam tu utus na Panginoon a nipahayag dikam du apostol.
3 I kailangan a mapospusan moy, éy bagu dumemét i katapusan na panahunae, éy te lumitaw a tolay a mangloko dikam. Side éy sundin de san i kalayaan de. I pangloko dia dikam
4 a kagi, éy "Bakit, ahe se tu Panginoon moy? Isip me i pangako na éy sumoli kan? Bakit," kagi de, "nale dén a nate du apo tam, péro éwan pabi nabagu i munduae sapul to pénglalang na Diyos!"
5 Pero entan moy, du mangloko dikam ta kona sa, éy naleksapan de dén i ginamet na Diyos to araw. Basta kinagi na Diyos, éy nalalang dén i mundu éy ta langet. I nipanglalang na ta mundua, éy dinom.
6 Sakay pati, i nipamunu naa ta tolay to araw, éy dinom be, da pinabihéng na ta dikél i mundua.
7 Ey nadid, i mundu tama éy ta langet, éy kagi na Diyos a matutod side ta apoy. Matutod kan side kédemét na aldew a péghukum na Diyos du medukés a tolay.
8 Nadid, a kakaguman ko, tandaan moy, maski malipas i sanglibu a taon, éy koman san ya i esa a aldew ta Diyos.
9 Kanya diyan moy isipén a naleksapan dén na Panginoon tu nipangako na tungkul ta katapusan na mundua. Eng'wan kanya meale pabi, éy mégpasensiya siya ta tolay. Umasa siya a magsisi maka side ta kasalanan de, da sala na a mapahamak side.
10 Pero entan moy, i aldew na péghukum na Panginoon, i kédemét na éy koman i kédemét na mégtako, a basta bigla! Kédemét na éya a oras, éy bigla a maibut i langet, a te makaanteng a ugung. Sakay matunaw ta apoy i bilag, sakay tu bulan, sakay du biton. Pati i mundua, éy matunaw be.
11 Nadid, da kona sa i katapusana na étanan, éy dapat a mahusay i ugali moya, a sumunud kam ta Diyos.
12 Maguhay kam san ta éya a aldew na Diyos, a gemtén moy i kaya moy monda dumemét agad. Saya i aldewa

a matutod i langet, a tulos matunaw.
Sakay tu pasi na apoy, éy tunawén
na tu bilag, sakay tu bulan sakay du
biton.
13 Pero sikitam éy umasa kitam ta
bigu a langet sakay ta bigu a mundu,
da saya i pangako na Diyos. Ey éwan
tu medukés ta éya a maski anya.
14 Kanya nadid, a kakaguman ko,
ale moy a maguhay ta éya a aldew, éy
pilitén moy a magimet ta mahusay, a
mapayapa i isip moya, monda dem-
tan kam na Diyos a éwan kam tu
kasalanan.
15 Alelahanén moy, kanya meale
pabi i Panginoon, éy monda
madagdagen pa du tolay a meligtas.
Kona be sa tu nisulat no top tam a
Pablo. Ey Diyos i nangatéda diya ta
katalinungan na a nanulat dikam.
16 Négkagi ti Pablo ta étanan a sulat
na ta tungkul ta éya. Pero te kagi
be du sulat ni Pablo a medisalad, éy
mehirap ya a mapospusan. Kanya du
mali tu isip, éy ipaliwanag de ta éwan
tama. Ey kona be sa i gimet dia ta
iba a kasulatan. Kanya mapahamak
side.
17 Pero sikam a kakaguman ko, da
napospusan moy dén ya, éy mangilag
kam. Makay pagkamalién kam du
medukés a tolay a mégtoldu ta mali.
Ey mebut kam be.
18 Tumibay a tumibay maka i
péniwala moya ni Jesu Cristo, dahil ta
kagbi na dikam sakay ta pékapospos
moya diya. Siya i Panginoon tam a
Tagapagligtas tam. Siya san i purién
na tolay, a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Pedro.

Tu Purumeru a Sulat ni Juan

1 Ménulaték dikam nadid tungkul
diya. Sapul to sapul éy siya dén i
mégkagi ta kagi na Diyos a méngatéd
ta buhay. Ey sikame éy nabati me dén
siya, sakay mineta me, sakay kinapot
me be.
2 Siya, to kédemét na, éy mineta
me ngani dén. Ey nadid éy ipatunay
me dikam. Ey siya bale i Cristo a
méngatéd ta buhay a éwan tu katapu-
san. Kaguman na Tama tam a Diyos
bagu dinumemét dikame.
3 Nadid éy ibaheta me dikam i
éya a mineta me sakay minabati
me, monda mékiagum kam dikame
a makipagkaesa kitam Nama tam a
Diyos, sakay ta anak na a Jesu Cristo.
4 Ey isulat ko ye dikam nadid,
monda lalo a masaya kitam ta
mahusay.

I Diyos Ey Demlag

5 I Diyos éy siya i demlag, a éwan tu
diklém diya.
6 Kanya éng kagin tam a kaguman
tam siya, pero tulos kitam pabi ta
kedikléman a medukés, éy mégbuli-
buli kitam.
7 Pero éng tulos kitam ta demlag
a kona ta Diyos a édse ta demlag,
éy mahusay. Eng kona kitam sa éy
négkaesa kitam. Sakay tu digi no anak
na a Jesus éy siya i nipaglinis na diki-
tam ta étanan a kasalanan tam.
8 Eng mégkagi kitam a éwan kitam
tu kasalanan, éy lélokon tam san i isip
tama, a maibut dén tu katutuhanan
ta isip tam.
9 Pero éng ipagtapat tam i
kasalanan tam ta Diyos éy pagpasen-
siyaan na kitam ta kasalanan tam.
Sakay linisan na kitam ta étanan a
medukés ta isip tama, da tama i gimet
naa.
10 Pero éng kagin tam a éwan kitam
tu kasalanan, éy nangangahulugan a
mebuli i Diyos, da éwan ya umayun
ta kagi na Diyos. Eng kona sa i kagi
moya, éy inadgen moy dén i kagi naa.

2

Ti Cristo I Katulung Tama

1 Manulaték dikam a anéng ko,
monda éwan kam magkasala. Pero
éng magkasala i esa dikitam, éy te
magsangki dikitam, a ti Jesu Cristo.
Siya i éwana tu kasalanan. Siya i
mékiohuna Nama na a para dikitam.
2 Ti Cristo a mismo, éy siya i nang-
tubusa dikitam ta kasalanan tam. Ey
éwan san du kasalanan tam, éng'wan
kasalanan na étanan a tolay.
3 Nadid, éng sundin tam san i utus
na Diyos, éy mapospusan tam a tukoy
tam siya.
4 Mara, éng mégkagi i maski ti ésiya,
a tukoy na dén siya, pero éwan na
sundin i utus na, éy mebuli siya.
Maibut tu katutuhanan ta isip naa.
5-6 Pero tu sumunud ta kagi na, éy
siya i mégmahal ta Diyos ta mahusay. I
maski ti ésiya a mégkagi a ménatili siya
ta Diyos, éy dapat siya a umaheg ta
ugalia ni Jesu Cristo. Eng kona kitam
sa, éy mapospusan tam a ménatili ki-
tam dén ta Diyos a talaga.

Tu Bigu a Utus

7 Enta moy ye, a wéwadi ko. Ewan
ye bigu a utus i isulat kua dikam
nadid. Ewan bigu, da nabati moy
dén ye a nale. Nabati moy dén ye to
pékabaheta moy ta hatul ni Jesus to
éya.
8 Pero i utus a éye a isulat ko dikam,
éy bigu be, dahilan éy méglililipas dén
i diklém a mégdédedemlag dén i tunay
a demlag. Ey katutuhanan ngani be i
éye a utus, da méniwala kam diya, éy
gébwat ya ni Cristo.
9 Mara, i mégkagi a édse dén siya
ta demlag ni Cristo, sakay te iyamut
pabi ta kaguman na, éy égse pabi i
kona sa ta diklém.
10 I mégmahal ta kaguman na,
éy siya dén ya i ménatilia ta dem-
lag. Sakay éwan siya méngatéd ta
ipagkasala na kapareho na.

11 Pero tu méiyamut ta kaguman
na, éy égse pabi siya ta kedikléman.
Méglakad siya ta kedikléman, sakay
éwan na be tukoy éng ahe i angayan
na, da binuhék siya na diklém.
12 Manulaték dikam a anéng ko, da
pinagpasensiyaan dén na Diyos du
kasalanan moy, dahil ni Jesus.
13 Manulaték dikam a matétanda, da
tukoy moy ti Jesus, a buhay dén siya
to éwan pabi tu mundu. Manulaték
dikam a kabataan, da nadaig moy
dén ti Satanas a medukés. Manu-
laték dikam a anéng ko, da tukoy moy
Tama tam.
14 Manulaték dikam a matétanda, da
tukoy moy a buhay dén siya to éwan
pabi tu mundu. Manulaték dikam a
kabataan, da matibay dén i isip moya.
Edse a palagi i kagi na Diyos ta isip
moya. Ey nadaig moy dén ti Satanas.
15 Diyan moy mahalén i gustu
na tolay ta mundua. Eng mahalén
moy i ugali ta mundu, éy éwan kam
mégmahal Nama tam.
16 Kona se i gustua du tolay a iba
ta mundua: méghangad side ta sari-
sari a isip de. Méghangad be side ta
bawat meta de a gustu de. Hambug
side. Ewan ya kaluuben Nama tam,
éng éwan, sé san ya i gustua du tolay a
iba ta mundua.
17 I Mundu, sakay i étanan a égse
diya a gustu na tolay, éy maibut. Pero
i tumétupad ta kaluuben na Diyos éy
mabuhay a éwan tu katapusan.

Tu Kontara Ni Cristo

18 Sikam a anéng ko, adene dén i
katapusan. Tandaan moy, nabaheta
moy dén a dumemet se tu kontara ni
Cristo. Ey entan moy, te meadu dén
nadid a dinumemét a kontara na, a
mégtoldu side ta éwan tama. Kanya
tukoy tam a adene dén i katapusan.
19 Diden ya a tolay a kakontara ni
Cristo, éy dati a kaguman tam to éya.
Pero éwan side tunay a mékipagkaesa
dikitam. Da éng tunay a kaguman
tam side, éy manatili maka side diki-
tam. Pero hiniwalayan de kitam,
kanya maliwanag dén a side éy éwan
tam kaguman.
20 Pero sikam, éy inatdinan kam
ni Cristo ta Espiritu a Banal. Kanya
napospusan moy dén i katutuhanan
tungkul ta Diyos.
21 Nadid, manulaték dikam da
tukoy moy dén i katutuhanan.
Ewanék tu isip a éwan moy tukoy. Na-
pospusan ko a tukoy moy dén. Sakay
tukoy moy be a éwan kakabulyan i
tunay a pégtoldu ni Cristo.
22 Nadid, ti ésiya i mégbuli-bulia?
Side a mégkagi a ti Jesus éy éwan
Cristo, éy side i mégbuli-bulia. Tu
mégkagi ta kona sa, éy sé' ngani ya i
kontaraa ni Cristo a talaga. Mégidel
side Nama tam sakay to anak na a
Jesus.
23 Side i mégidela to anak na Diyos.
Sakay i maski ti ésiya a tumanggap
ta anak na Diyos, éy umédse be diya
Tama na a Diyos.
24 Kanya diyan moy ibutan ta isip
moya tu nabaheta moy to éya. Eng
pirmi kam a méniwala ta éya a naba-
heta moy to éya, éy pirmi kam be a
meagum Nama tam a Diyos, sakay ta
anak na a Jesu Cristo.
25 Ey anya i nipangakua dikitam ni
Cristo? Buhay a éwan tu katapusan!
26 Nadid, i isulat kua dikam a éye,
éy tungkul du kontara ni Cristo, da
puhubaan de kam a lokon ta péniwala
moy.
27 Pero sikam éy inatdinan kam
ni Cristo ta Espiritu na. Bagay
mégiyan dén i Espiritu dikam, éy
éwan dén kailangan a te mégtoldu
dikam a maski ti ésiya. Dahilan
Espiritu na Diyos i mégtoldua dikam
ta étanan. Ey éwan kakabulyan i
pégtoldu naa. Kanya sikam, éy sundin
moy i pégtoldu na Espiritu, sakay
mékiagum kam ni Cristo ta mahusay.
28 Sikam a anéng ko, mékiagum kam
ni Cristo ta mahusay, monda éwan
kam umanteng ta aldew a kédemét
na. Monda éwan kam mésanike.
29 Napospusan moy dén a mahusay
i Diyos. Kanya dapat mapospusan
moy be a side a mégimet ta mahusay,
éy anak side na Diyos.

3

Du Anak Na Diyos

1 Enta moy éng kodya i pégmahal
dikitam Nama tam! Da nginahinan
na kitam a anak na! Ey tutuhanan ya.
Saya i dahilana na bakit éwan kitam
tukoy na iba a tolay, da éwan de be
tukoy i Diyos.
2 A kakaguman ko, anak kitam dén
na Diyos. Ewan pabi mehayag éng
anya i kalagayan tama. Pero tukoy
tam a kédemét se ni Cristo éy meaheg
kitam diya, da meta tam siya ta tunay
na a kalagayan.
3 Ey nadid, i maski ti ésiya a umasa
ni Cristo, éy idelan na i medukés,
monda melinis siya a kona ni Cristo.
4 I bawat mégkasala, éy labagén na
i kautusan na Diyos. Da labag ta
kautusan i kasalanan.
5 Tukoy moy dén a inumange se ti
Cristo a mangibut ta kasalanan na
tolay. Ey siya éy éwan tu kasalanan.
6 Kanya side a mékiagum ni Cristo,
éy éwan side magtulos ta kasalanan.
Ey side a magtulos ta pégkasala, éy
éwan de pabi siya tukoy.
7 Mangilag kam, sikam a anéng ko;
makay pagkamalién kam na tolay. I
maski ti ésiya a mégimet ta mahusay,
éy mahusay siya a koman ti Cristo.
8 Sakay i mégtulos ta pagkasala, éy
sakup ni Satanas. Da ugali ni Satanas
a sapul to sapul éy makasalanan.
Kanya inumange se tu anak na Diyos,
monda ibutan na tu gimet ni Satanas.
9 I maski ti ésiya a tinanggap na
Diyos a bilang anak na, éy éwan
mégtulos ta pégkasala, dahilan siya éy
te bigu a buhay a gébwat ta Diyos. Da
Diyos dén i Ama na nadid, éy éwan
siya maari a magtulos pa ta pégkasala.
10 Saye i pakapospusan moya éng ti
ésiya i anaka na Diyos, sakay ti ésiya
i anaka ni Satanas; i maski ti ésiya a
éwan mégimet ta mahusay, sakay éwan
mégmahal ta kaguman na, éy side i
éwana anak na Diyos.

Dapat Négmahalan Kam

11 Saye i pégtoldu a nabati moy to
éya pa: dapat négmahalan kitam.
12 Diyan kitam umaheg ni Kain.
Siya éy sakup ni Satanas. Kanya bin-
unu na tu wadi na. Ey bakit binunu
na siya? Da medukés tu gimet na,
pero mahusay tu gimet no wadi na.
13 Kanya, a wéwadi ko, éy diyan kam
mégtaka éng méiyamut dikam du tolay
a iba. Da umaheg san side ni Kain to
keiyamut na to wadi na.
14 Napospusan tam a inumagton ki-
tam dén ta buhay, a gébwat kitam ta
kamatayan, da mahal tam dén nadid
i kakaguman tam. Du éwan mégmahal
ta kakaguman de, éy manatili ta ka-
matayan.
15 I tolay a méiyamut ta kapareho
na a tolay, éy bilang nagbuno dén ta
tolay. Ey tukoy moy, i mégbuno ta
tolay éy éwan siya tu buhay a éwan tu
katapusan.
16 Ti Jesus i nagtoldua dikitam éng
kodya i pégmahal tam ta kaguman
tam, da niatéd na i buhay na para
dikitam. Kanya dapat a iatéd tam be i
buhay tam para ta kaguman tam.
17 Mara éng te mayaman a tolay a
meta na i kaguman na a te kailan-
gan, sakay éwan na siya tulungan,
éy kodya na a mégkagi a mahal na i
Diyos, éng kona sa i ugali na?
18 Anéng ko, éwan hustu tu kagi moy
a mahal moy du kakaguman moy, éng
éwan moy patunayan. Kanya patu-
nayan moy be tu pégmahal moy dide
a tulungan moy side ta mahusay.

Diyan Kam Mésanike Ta Diyos

19 Eng kona sa i pégmahal tam, éy
tukoy tam a tunay kitam a sakup na
Diyos. Ewan kitam mésanike ta harap
naa.
20 Pero maski éng mésanike kitam
diya ta isip tam dahil to kasalanan
tam, éy diyan kitam dén mésanike.
Dahilan Diyos i mékapuspusa ta étanan.
21 A kakaguman ko, éng éwan ki-
tam mésanike diya éy éwan kitam be
mégalanganin a umadene diya a man-
alangin.
22 Ey matanggap tam i maski anya a
agidén tam diya, dahilan éy sésundin

tam i utus na, sakay gégemtén tam i ikasaya na.
23 Ey anya i utus naa? Maniwala kitam ta anak na a Jesu Cristo, sakay négmahalan kitam, a kona to nikagi ni Cristo dikitam.
24 Maski ti ésiya a sumésunud ta utus na Diyos éy ménatili dén siya ta Diyos, sakay ménatili be i Diyos diya. Ey bakit tukoy tam a ménatili i Diyos dikitam? Tukoy tam ya dahil ta Espiritu na a niatéd na dikitam.

4

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

1 A kakaguman ko, diyan kam méniwala agad ta bawat mégkagi a égse dide i Espiritu na Diyos. Eng'wan puhubaan moy pa side, monda mapospusan moy éng gébwat ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia. Dahilan éy te meadu dén a mégtoldu ta éwan tama.
2 Saye i pékapospusan moya éng gébwat ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia; éng mégpahayag side a inumange se ti Jesu Cristo ta mundua, a naging tolay, éy gébwat ngani ta Espiritu i kagi dia.
3 Pero tu éwan mégpahayag ta kona sa tungkul ni Jesus éy éwan gébwat ta Espiritu i pégtoldu dia. Eng'wan, i espiritu no kontara ni Cristo i égse ta kona sa a tolay. Nabaheta moy dén a umange se tu kontara ni Cristo. Ey nadid éy dinumemét dén.
4 Pero sikam a anéng ko, éy sakup kam dén na Diyos, sakay nadaig moy dén du mégtoldu ta kakabulyan. Dahilan tu Espiritu a égse dikam éy makapangyarian siya ta espiritu a égse du tolay a sakup na ugali ta mundua.
5 Side, i pégtoldu dia éy gébwat ta ugali ta mundua. Ey du iba a tolay éy méniwala side dide, da sakup be side na ugali ta mundua.
6 Pero sikitam éy tolay kitam na Diyos. Maski ti ésiya a makapospos ta Diyos éy mégbati side dikitam. Sakay du éwan mékatukoy ta Diyos éy éwan mégbati dikitam. Saya i tandaa éng ti ésiya i égsean na Espiritu na Diyos, sakay éng ti ésiya i égsean na espiritu no kontara ni Cristo.

Mégmahal I Diyos Ta Tolay

7 A kakaguman ko, dapat négmahalan kitam, da Diyos i kégébwatan na éya a ugali.
8 Siya a éwan mégmahal ta kapareho na, éy éwan na be tukoy i Diyos, da ugali na Diyos a mégmahal.
9 Saye i katunayana na Diyos a mahal na kitam: Pinaange na se i isesa a anak na ta munduae, a monda magkaruun kitam ta buhay a éwan tu katapusan.
10 Ewanék nanulat tungkul ta pégmahal tam ta Diyos, éng éwan, i sulat kua, éy tungkul ta pégmahal na Diyos dikitam. Da mahal na kitam a pinaange na se tu anak na a mangtubus dikitam ta kasalanan tam.
11 Nadid, a kakaguman ko, éng kona sa i pégmahal na Diyos dikitam, éy dapat kitam be a négmahalan.
12 Enta moy, éwan pabi tu naketa ta Diyos. Ey maski éwan tam pabi siya neta, éy mékiagum dén siya dikitam éng négmahalan kitam. Sakay pati éy husayén na i pégmahal tam ta iba.
13 Nadid, séye i tandaa dikitam a mékiagum kitam dén ta Diyos, sakay siya éy mékiagum be dikitam: i tandaa éy tu Espiritu na a niatéd na dikitam.
14 Ey sikame éy mineta me dén, sakay ipahayag me nadid, a Diyos i nagpaangea se to anak na a méngiligtas ta tolay ta mundua.
15 Maski ti ésiya a mégpahayag a ti Jesus éy anak na Diyos, éy siya i mékiaguma ta Diyos, sakay i Diyos éy mékiagum be diya.
16 Ey sikitam éy tukoy tam a mahal kitam na Diyos.

Ugali na Diyos a mégmahal ta tolay; kanya side a mégmahal ta kapareho de, éy mékiagum side ta Diyos, sakay mékiagum be i Diyos dide.
17 Nadid, husayén na Diyos i isip tama, monda mahalén tam tu kapareho tam, sakay ta Diyos; monda éwan kitam méganteng kédemét na

péghukum na Diyos. Da sikitam éy kapareho kitam ni Cristo, maski kaye kitam pabi ta mundua.

18 Kodya i péganteng tama ta Diyos, éy mahal na kitam ta mahusay? Sakay éng mahal tam be siya ta mahusay, éy éwan kitam méganteng diya. Eng méganteng kam pabi diya, éy éwan pabi mahusay i pégmahal moya diya.

19 Nadid sikitam éy mahalén tam i kapareho tam, dahilan Diyos i neditula a nagmahal dikitam.

20 Eng mégkagi i maski ti ésiya a mahal na i Diyos, sakay méiyamut be siya ta kapareho na, éy mebuli siya. Dahilan éng éwan mo maari a mahalén i kapareho mo a meeta mo, éy kodya i péngmahal mo ta Diyos, éy éwan mo be meta?

21 Saye i utus a nibilin ni Cristo dikitam: i mégmahal ta Diyos, éy dapat be a mahalén na i kapareho na a tolay.

5

Makadaig Kitam Ta Ugali Ta Mundua

1 I maski ti ésiya a méniwala a ti Jesus i pinilia na Diyos a tagapagligtas, éy anak side na Diyos. Sakay i tunay a mégmahal Nama tam a Diyos, éy mahalén na be du anak na.

2 Nadid, éng mahal tam i Diyos, a méniwala kitam ta utus naa, éy tukoy tam a mahal tam be du anak na Diyos.

3 Ey anya i gemtén tama éng mahal tam i Diyos? Maniwala kitam ta utus na. Ey éwan be mehirap i utus na,

4 dahilan i bawat anak na Diyos, éy makadaig side ta maski anya a ugali ta mundua a medukés. I péniwala tam, éy saya i mégpatibay ta isip tama, monda makadaig kitam ta ugali ta mundua.

5 Ti ésiya i makapanalo ta ugali ta mundua? Tu méniwala a ti Jesus éy anak na Diyos.

Te Etélo a Tanda a

Magpatunay Ni Cristo

6 Ti Jesu Cristo i inumangea ta mundua. Tu tanda no kédemét na éy dinom, sakay dige, da bininyagen siya ta dinom, sakay binumulos tu dige na to kudos. Bakén a dinom san i tanda naa, éng éwan, dige be. I nagpatunaya ta éya éy Espiritu na Diyos. Ey katutuhanan i Espiritu.

7 Kanya te étélo a tanda a mégpatunay ni Jesus, a anak siya na Diyos.

8 I Espiritu, sakay to dinom a nipangbinyag diya, sakay tu dige na to nikate na. Ey diden ya a étélo, éy nagkaesa side.

9 Nadid, éng méniwala kitam ta katunayan na tolay, éy lalo dén i katunayan na Diyos a méniwala kitam. Ey tu ételo a katunayan na, éy ipahayag de a ti Jesus éy anak na Diyos.

10 Nadid, maski ti ésiya, éng méniwala siya ta anak na Diyos, éy tukoy na ta isip na a tama i péniwala naa. Pero maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya, éy nangangahulugan a mebuli i Diyos, da éwan méniwala to pégpatunay na Diyos tungkul to anak na.

11 Ey saye i katunayana na Diyos: inatdinan na kitam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey i buhay a éya éy gébwat ta anak na.

12 Siya a nipasakup ta anak na Diyos éy te buhay a éwan tu katapusan. Ey siya a éwan nipasakup ta anak na Diyos, éy éwan siya tu buhay.

Tu Buhay a Ewan Tu Katapusan

13 Nadid, i sulat ko a éye éy para dikam a méniwala ta anak na Diyos. I isulat ko a éye dikam, éy monda mapospusan moy a talaga a te buhay kam a éwan tu katapusan.

14 Ewan kitam mégalanganin a umadene ta Diyos a manalangin, da tukoy tam dén a baten na kitam ta agidén tam, éng manalangin kitam ayun ta kaluuben na.

15 Ey tukoy tam a katutuhanan ya. Sakay éng mabati na i agidén tam, éy tukoy tam be a iatéd na dikitam.

16 Nadid, éng te esa dikam a meta na tu kaguman na a mégimet ta kasalanan, éy dapat ipanalangin na

siya, éy atdinan siya na Diyos ta
buhay a éwan tu katapusan. Pero
éng mégimet tu kaguman moy ta
kasalanan a magpahiwalay diya
ta Diyos a hanggan, éy diyan moy
siya ipanalangin. Dahilan te esa a
kasalanan a pahiwalayén na i tolay
ta Diyos a éwan tu katapusan.
17 I maski anya a gimet a medukés
éy kasalanan ta Diyos. Pero te isesa a
kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta
Diyos a hanggan.
18 Tukoy tam a éwan tulos a
mégkasala i tunay a anak na Diyos,
da éalagaan side no anak na Diyos.
Ey éwan maari a mékialam dide ti
Satanas.
19 Tukoy tam a sakup kitam dén
na Diyos. Pero du étanan a tolay ta
mundua éy sakup dén side na ka-
pangyarian ni Satanas.
20 Nadid, tukoy tam be dén a inu-
mange dén se ta mundua i anak na
Diyos. Ey pinaliwanagen na dén i isip
tama monda mépospusan tam i tunay
a Diyos. Ey nadid, éy mékiagum kitam
dén ta tunay a Diyos, da mékiagum
kitam be dén ni Jesu Cristo a anak na.
Ey siya i tunay a Diyos. Ey gébwat diya
i buhay a éwan tu katapusan.
21 Sikam a anéng ko, umadeyo kam
dudu diyos-diyosan. Ewan dén. Juan.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye i sulat kua a para ta
mahusay a bakés a pinili na Diyos,
sakay du anak na. Sakén éy mahal ta
kam. Sakay du étanan a makapospos
ta katutuhanan, éy mahalén de kam
be;
2 da nipasakup kitam dén ta katu-
tuhanan, éy éwan ya maibut dikitam,
a hanggan.
3 Tama tam a Diyos sakay tu anak
na a ti Jesu Cristo, éy atdinan na
kitam ta biyaya éy ta kapayapaan,
sakay kagbian na kitam. Ey aguman
na kitam ta péniwala tam ta katu-
tuhanan, sakay ta pégmahal tam ta
kakaguman tam.

Dapat Négmahalan Kitam

4 Sakén, Dada, éy mésahaték a tahod,
da dinemtan ko i sénganya a anak mo
a ménatili ta tunay a péniwala tam, a
kona to niutus dikitam Nama tam.
5 Kanya, Dada, i bilin kua diko na-
did, éy négmahalan kitam. Ey éwan ya
bigu a utus i isulat kua nadid diko, éng
éwan, nabati tam dén ya a nale.
6 Nadid, éng mahal tam i Diyos, éy
méniwala kitam dén ta utus na. Ey
anya i utus na a nabati moy dén to
araw: négmahalan kam.

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

7 Nadid, te meadu a tolay a kinu-
malat dén ta mundu, a mégtoldu side
ta éwan tama. Ewan side mégpahayag
a inumange se ti Jesu Cristo ta
mundua, a naging tolay. Side éy
kakontara ni Cristo, éy mégtoldu side
ta pégkamali na tolay.
8 Kanya sikam, Dada, éy mangilag
kam; makay pagkamalién de kam
be. Mangilag kam, monda éwan
masayang tu ginimet moy a para ta
Diyos, monda makamtan moy i buu
a gantimpala Nama tam.
9 I maski ti ésiya, éng dagdagen na
tu pégtoldu ni Cristo, éy éwan siya
sakup na Diyos. Ewan siya ménatili ta
pégtoldu na a dati. Pero side a ménatili
ta pégtoldu na, éy sakup side Nama
tam, sakay ta anak na.
10 Eng te dumemét dikam a bakén a
na éya i kébil na a pégtoldu, éy diyan
moy tanggapén ta bile moy; sakay
diyan moy be pansingén.
11 Dahilan i bumati ta kona sa, éy
maging kaguman na ta gimet na a
medukés.
12 Nadid, éy te meaduék maka pa a
kagin dikam, pero sala ko a isulat ta
papelae. Eng'wan, mégayakék a ange
bumisita dikam, monda masaya ki-
tam a méguhon.
13 Du anak no wadi mo a kaguman
ko se, éy mékikumusta side dikam.
Ewan dén. Juan.

Tu Ikatélo a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye i sulat kua ni kadimoy ko
a Gayo, a mahal ko a tunay.
2 Kadimoy, ipanalangin ta ka a
mahusay maka i kalagayan mo, a
éwan ka tu ladu. Tukoy ko a matibay
dén i péniwala mua.
3 Melubhaék dén a sahat, Gayo, to
kédedemét se na sénganya a top tam,
da nibaheta de diyakén a matapat ka
dén a mahusay ta péniwala tam. Saya
i ugali mo a palagi.
4 Saye i kasahatan kua, bagay
mébati ko a ménatili du anéng ko ta
katutuhanan.

Mahusay Ti Gayo

5 Kadimoy, tu nipangtulung mo du
top tam ta péniwala, maski éwan mo
side natenggi, éy saya i katunayana a
matapat ka.
6 Side, kédemét de se a gébwat ta
bile mo, éy nagpatunay side dikame
ta simbaan ta éye tungkul ta kabaitan mo dide. Kanya lalo a mahusay
éng matulungan mo pa side ta kailangan de, éng tumulos man dén side
diko. Da side i méglebut a mégtoldu ta
tungkul ni Cristo.
7 Uméange side ta bawat banuwan,
a mégpahayag ni Cristo, sakay sala de a
tumanggap ta tulung na tolay a éwan
méniwala ni Cristo.
8 Kanya sikitam a méniwala, éy dapat tulungan tam side ta kabuhayan
de, monda sikitam be i katulung dia
ta tarabaho de ta Diyos.

Ti Diotrepes Sakay Ti Demetrio

9 Nadid, Gayo, éy nipatawed ko dén
tu sulat ko a esa ta gurupu mo ta ina
ta simbaan moy. Pero ti Diotrepes éy
pinabayan na dén, da siya éy gustu
na a siya i tagapamahala ta simbaan
moy ta ina.
10 Pero sakén, kédemét ko sina éy
ikagi ko i étanan a ginimet na a
medukés, sakay tu medukés a upos na
dikame, sakay tu kagi na a mebuli.
Sakay i kasalanan ni Diotrepes a iba,
éy éwan na tanggapén du top tam
a mégtoldu éng dumemét side diya.
Sakay pati éy sésawayén na be i iba a
kaguman moy éng tanggapén de side.
Gustu na a paibutén na side ta simbaan.
11 Kadimoy ko, diyan ka umaheg ta
medukés a ugali, éng'wan ahigén mo
i mahusay. Tu mégimet ta mahusay a
ugali, éy sakup siya na Diyos, sakay tu
mégimet ta medukés a ugali, éy éwan
na tukoy i Diyos.
12 Tungkul ni Demetrio, éy mégkagi
i étanan a mahusay siya a lélake, da
umayun siya ta katutuhanan. Sakay
sikame be éy mégpatunay kame a
mahusay siya. Ey tukoy moy a katutuhanan i kagi mia.
13 Te meaduék maka pa a kagin
diko, pero sala ko a isulat ta papelae.
14 Umasaék a magketa kita agad,
monda magkauhon kita ta mahusay.
15 Umange maka diko i kapayapaan. Du kadimoy mo ta éye éy
mékikumusta diko. Ikumustaék mo du
kadimoy ta ta ina. Ewan dén. Juan.

Tu Sulat ni Hudas

1 Gébwat ye ni Hudas, a utusan ni
Jesu Cristo, a wadi be ni Santiago.
Saye i sulat kua du pinili na Diyos a
maging tolay na. Side ya i mahala
Nama tam a Diyos. Sakay side ya i
éalagaana ni Jesu Cristo.
2 Kagbian kam maka na Diyos,
a édse maka dikam ta mahusay i
kapayapaan, sakay ta pégmahal na
Diyos.

Tungkul Du Mebuli a Mégtoldu

3 Sikam a kékadimoy ko. Tala-
gaék a manulat dikam tungkul to
péngiligtas dikitam no te sakup diki-
tam. Pero nabati ko a dapat ko pa a
isulat dikam, monda hatulan ta kam
a sumuway ta pégtoldu na tolay a kon-
tara ta péniwala tam. Nipaliwanag
dén na Diyos i katutuhanan ta tolay
na; éy éwan maari a palitan ya na
tolay.
4 Dahilan éy te tolay a éwan
mékidiyos a nékiagum dén dikitam;
éy éwan tam san side napansing.
Side éy idelan de ti Panginoon Jesu
Cristo a Amo tam. Ey nadid éy
palitan de maka i dati a baheta a
tungkul ta kagbi na Diyos ta tolay. I
katuwirana no ugali de a medukés
éy éwan kan magparusa i Diyos ta
tolay ta kasalanan de, da mebait kan
siya. Pero te dati a kagi ta kasulatan
tungkul ta parusa a makamtan na
kona sa a tolay.
5 Nadid, maski tukoy moy dén a
dati a ugali na Diyos a mégparusa,
éy ipaala-ala ko man dén dikam i
ginimet na a éye: éng kodya a in-
agaw na Diyos du lahi ni Israel to
te hirap de, a pinaluwas na side ta
Egipto. Pero to nipangagaw na dide,
éy pinuksa na du éwan méniwala diya.
6 Sakay tandaan moy be du anghel
to araw a inumidel to tungkulin de,
a gininanan de i édsean dia ta langet.
Ey nadid nipihesu dén side na Diyos
ta mediklém a lugar, a ginapus na
side ta kadena a éwan méukad. Ey
niwahak na sa side hanggan ta aldew
a péghukum.
7 Sakay tandaan moy be i banuwan
na Sodoma sakay Gomora, sakay du
banuwan ta palebut dia. Du tolay
sa éy inaheg de du anghel a bas-
tos, a néngibébi side sakay néngilélake.
Sakay i ugalia du lélake sa, éy melétog
side ta kapareho de a lélake. Ey
pinarusaan side na Diyos a pinuksa
na side ta apoy. Ey saya i tandaa a
para ta étanan, a te apoy a iba a éwan
maédéédép. Ey saya i pégparusaan na
Diyos.
Nadid, diden ya a étélo a nilagip ko,
éy saya i katunayana a ugali na Diyos
a mégparusa.
8 Nadid, diden ya a tolay a nékiagum
dikitam, a mégtoldu ta mali, éy kona
be sa i ugali de. Da éwan side maka-
pospos, éy paduksén de i bégi dia.
Sakay idelan de i kapangyarian na
Diyos dide. Sakay dédustaén de du
anghel na Diyos ta langet.
9 Pero entan moy ti Migel a mataas
a anghel; maski da anghel siya, éy
éwan sa kona i ugali na. Nagpasuway
side ti Satanas to araw to bangkay
ni Moises, éng ti ésiya i makaalapa
diya. Ey maski da naglébug side, éy
méganteng ti Migel a mangdusta ni
Satanas. Basta i kinagi na sana, éy
“Sawayén ka maka na Diyos.”
10 Pero diden ya a tolay a mégtoldu
ta mali, éy dustaén de i éwan de tukoy.
Koman san side i hayup, da sug-
sugén de san tu katutubu de a ugali a
medukés. Ey saya i mamakatea dide.
11 Kagbi side. Inaheg de tu ugali ni
Kain. Sakay inaheg de tu kasalanan
ni Balaam, monda makaalap side ta
kuhata. Pero ipabunu side na Diyos
a kapareho ni Kore, to pégidel de Kore
ta kapangyarian ni Moises.
12 Diden ya a mégtoldu ta mali,
bagay mékidipon side dikam ta
pégmiting moy, éy paduksén de tu
péngan moy, da medukés tu ugali de.
Ewan side tu sanike. Makasarili san
side. Koman side i kuném a éwan
tu kabuluhan, da éwan tu lasén a

uden. Kapareho side na kayo a éwan
mégbunga. Kapareho be side na kayo
a minate a tulos nabuwal.
13 Kapareho be side na dikél a
tagmék, da i gimet dia a medukés, éy
koman i melégi a bugak na tagmék a
éwan tu pasa. Kapareho be side no
biton a gininanan na tu édsean na.
Pero nipaghanda dén side na Diyos ta
medukés a mediklém a lugar. Ey saya
i pégiyanan de a éwan tu katapusan.
14 Enta moy ti Enok a ikapitu dén
a salin ni Adan. Siya i nanghulaa to
araw ta tungkul diden ya a mégtoldu
ta mali. I kinagi naa, éy "Tandaan
moy, dumemét se i Panginoon, a
kaguman na du libu-libu a anghel na
a banal.
15 Ey maghukum siya du étanan
a tolay," kagi na. "Hukumén na
du étanan a te kasalanan a éwan
mékidiyos, dahilan to gimet de a labag
diya. Sakay parusaan na be side,
dahilan to kinagi de a medukés a kon-
tara diya."
16 Nadid, diden ya a medukés a
tolay a mégtoldu ta mali, éy palagi
side a mégpintas, a méiyamut side ta
suwerte de. Sugsugén de san i maski
anya a gustu de a medukés. Sakay
mégpépalaluén side. Sakay manuyu
síde du iba a monda maloko de side.
17 Nadid sikam a kékadimoy ko, éy
alélahanén moy tu kinagi dikam du
apostol ni Jesu Cristo to éya.
18 Tu kinagi de dikam, éy kédemét
na iba a panahun, éy te mangloko
dikam a tolay dahil ta péniwala moy.
Gemtén de san tu ugali de a medukés.
19 Side kan i magimet ta pégkahiwahiwalay
na tolay. Ewan égse dide i Espiritu
na Diyos, éng'wan sugsugén de san i
ugali ta mundua.
20 Pero sikam, a kékadimoy ko, pati-
bayén moy tu péniwala moy ta tunay a
pégtoldu. Manalangin kam ta pamag-
itan na tulung na Banal a Espiritu.
21 Manatili kam ta pégmahal na
Diyos dikam, hanggan méguhay kam
ta Panginoon tam a Jesus Cristo a
magkaluub dikam ta buhay a éwan tu
katapusan, dahil ta kagbi na dikitam.
22 Kagbian moy du mégalanganin ta
péniwala tam. Agawén moy side ta
apoy.
23 Nadid, te iba be a tolay a dikél
i kasalanan de. Kagbian moy side,
pero mangilag kam dide, a idelan
moy tu ugali de. Makay pagkamalién
kam na ugali de a medukés.
24-25 Nadid i isesa a Diyos a
mangiligtas dikitam, éy siya i
mégalagaa dikam a monda éwan kam
magkasala. Siya i magpaadenea
dikam ta harap na ta langet, a
pakasayaén na kam. Ta pamag-itan
ni Jesu Cristo a Panginoon tam, éy
tanyag dén i Diyos a siya i mataasa.
Sakay dikél i kapangyarian na. Saya
i katutubu na a sapul to sapul, a
hanggan nadid, a éwan tu katapusan.
Ewan dén. Hudas.

Tu Pahayag ni Jesu Cristo a Nisulat ni Juan

1 Saye i pahayaga a niatéd na Diyos
ni Jesu Cristo, monda tulos ti Cristo
a méngipahayag du méniwala diya, éng
anya i adene dén a dumemét. Ey tulos
ni Cristo a nipaange na to anghel na
ti Juan a méngipahayag diya. Ti Juan a
utusan na.
2 Ey sakén éy ti Juan. Sakén a mismo
i nanulata ta éye. Nadid éy nipahayag
ko dén i étanan a mineta ko. Saye i
ipahayag kua a kagi a gébwat ta Diyos,
at sakay gébwat be ta katutuhanan a
nipahayag ni Jesu Cristo.
3 Masuwerte i magbasa ta libru a
éye. Sakay du mégbati ta hula a éye,
a sugsugen de, éy masuwerte be side.
Da adene dén i panahun a maganap i
étanan a nisulat ko a éye.
4 Gébwat ye ni Juan. Saye i sulat kua
du tolay ta pitu a simbaan ta Asia:
Atdinan kam maka na Diyos ta
biyaya sakay ta kapayapaan. Siya i
te buhay sapul to sapul, a hanggan
nadid, a éwan tu katapusan. Pati i
Banal a Espiritu a édse ta harap na
Diyos. Siya i te pitu a tungkulin.
5 Sakay ti Jesu Cristo. Ti Cristo i
mégpatunaya ta katutuhanan. Siya i
neditol a nabuhay a huway. Siya i
mataasa dudu hari ta mundua.
Mahal kitam ni Cristo. To nikate
na, éy nilibri na kitam ta kasalanan
tam, dahil to digi na a nebulak.
6 Sinakup kitam ni Cristo ta kahar-
ian na, a sikitam i purién na, a man-
alangin kitam Nama na a Diyos. Siya
san i purién na tolay. Siya san i te
kapangyarian a éwan tu katapusan.
Kona sa.
7 Tandaan moy, ta kédemét na éy
édse siya ta kuném. Ey meta siya na
étanan. Pati du nagpabikal diya to
gayang, éy meta de be siya. Ey dahil
diya, éy magsanget i étanan a tolay ta
mundua, dahil ta parusa na dide. O,
magkakuna ngani sa.
8 "Sakén i neditula ta étanan," kagi
na Diyos, "Sakay sakén i katapusana."
Siya i Panginoon a makapangyarian.
Siya i te buhay sapul to sapul, a hang-
gan nadid, a éwan tu katapusan.

Neta Ni Juan Ti Cristo

9 Sakén éy ti Juan a top moy. Sakén
i kaguman moy ta hirap tam, sakay
ta kaharian na Diyos, sakay ta pégtiis
tam. Ey kaguman tam be ti Jesus
ta éya a hirap. Nadid, sakén, éy
nibuték ta puduk na Patmos dahil to
pégpahayag ko ta kagi na Diyos sakay
ni Jesus.
10 To esaék dén a simba ta éya, éy
te nanyari diyakén: Nipaisip diyakén
na Espiritu na Diyos, a tulos nabati
ko ta adég kua i boses a mebakség, a
koman i ténog na tambuli.
11 I kinagi naa diyakén éy "Isulat mo
dén i étanan a meta mo, a ipatawed
mo du pitu a simbaan. Ipatawed
mo," kagi na, "du méniwala ni Jesus a
édsa ta Epeso, sakay du taga Esmirna,
sakay du taga Pergamo, sakay du
taga Tiatira, sakay du taga Sardis,
sakay du taga Piladelpia, sakay du
taga Laodisea."
12 Nadid, pékabati ko ta éya, éy sin-
uleg ko, monda meta ko i négkagia
diyakén. Ey tu neta ko éy pitu a simbu
a gintu.
13 Sakay to lubuk du simbu éy nake-
taék be sa ta koman i lélake. Te badu
siya a atakdug, sakay te bédbéd ta
hako naa i gintu.
14 Koman i bulak i kalatak na buk
naa, a melélatak a tahod. At saka i
mata naa, éy medédingat a koman i
apoy.
15 Sakay i tikéd naa, éy mégdiléng-
diléng a koman i tanso a tinunaw ta
apoy. Sakay i boses naa éy koman i
pahungupong na dinom.
16 Sakay te kébilan na i pitu a biton
ta kamét naa. Ey linumwas ta labi
naa i ispada a magtembang i tadém
naa. I mata naa éy makadile a ka-
pareho na bilag éng tanghali.
17 Nadid, péketa ko diya, éy mi-
nalugmukék to tikéd na, a komanék i

pate. Pero kembilanék na a kinagi na
a, “Diyan ka méganteng, Juan, Sakén
i neditol ta étanan, at sakén i katapu-
sana.
18 Sakén i nabuhaya,” kagi na. “En-
tan mo, minateék, pero nabuhayék
dén nadid a éwan tu katapusan. Sakén
i te kapangyarian ta kamatayan
sakay ta Dinatagen.
19 “Kanya nadid, Juan,” kagi na, “éy
isulat mo dén i étanan a mineta mo
nadid, sakay na ipeta kua diko a man-
yari ta esa a panahun.
20 Mara, i kahulugen na pituae a
biton a te kébilan ko, éy side ye di pitu
a tagapamahala ta pitu a simbaan ta
Asia. Sakay di pituae a simbu,” kagi
na, “mara side ye du pitu a simbaan.”

2

Tu Sulat To Simbaan Ta Epeso

1 Nadid, kinagi no lélake diyakén,
a “Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Epeso:
“Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te
kébila to pitu a biton. Siya tu méglakad
ta lubuk no pitu a simbu a gintu:
2 “Napospusan ko dén i gégemtén
moya,” kagi na. “Tukoy ko dén i
étanan a tarabaho moy a mahigpit,
éy ta pégtiis moya. Sakay tukoy ko
be a inidelan moy i medukés a tolay.
Sakay du mégwari-wari a apostol, éy
pinuhubaan moy dén side, a pinatu-
nayan moy a mebuli side.
3 Tukoy ko a matiyaga kam, a
nagtiis kam ta hirap alang-alang
diyakén. Sakay éwan kam nanghina
tu isip.
4 Pero, te kasalanan kam pabi
diyakén, da éwanék moy mahalén a
masiyadu, a kona to dati.
5 Kanya, alélahanén moy tu dati a
kalagayan moy, a pagsisian moy i
medukés a gimet moy. Sakay gemtén
moy a huway tu dati a gimet moy
to ditol. Eng éwan kam magsisi, éy
umangeék sina a ibutan ko ta édsean
moya i simbu moya.
6 “Pero sé' man dén ye i napuri
kua dikam, da kéiyamutan moy be a
kona diyakén i ugalia du Nikolaita a
medukés.
7 “Eng mékabati kam, éy baten moy
i kékagin na Banal a Espiritu du sim-
baan!
“Du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side ta kara-
patan de a méngan ta bunga no kayo
a makabuhay, a édse ta kaharian na
Diyos.”

Tu Sulat To Simbaan Ta Esmirna

8 Nadid, kinagi na man dén
diyakén, a “Isulat mo ye to tagapama-
hala to simbaan ta Esmirna:
“Saye i peekagia ni Jesus. Siya i
neditula ta étanan, at sakay siya i kat-
apusana. Siya i minatea sakay siya be
i minabuhay a huway.
9 “Napospusan ko dén i hirap
moya,” kagi na, “da pobre kam a
tahod (pero te kayamanan kam ta
langet). Napospusan ko be i pégpintas
dikam du Judeo. Kagi de a Judeo side
a sakup kan side na Diyos. Pero éwan,
da sakup side ni Satanas!
10 Diyan kam méganteng ta pag-
danasan moy a hirap a adene a
dumemét dikam. Baten moy, ipepi-
hesu ni Satanas i sénganya dikam,
monda puhubaan na kam. Ey maghi-
rap kam ta sapulu a aldew. Basta ma-
natili kam a matapat diyakén, hang-
gan ta ikate moy, éy atdinan ta kam
ta gantimpala moy, a buhay a éwan tu
katapusan.
11 “Eng mékabati kam, éy baten moy
i kékagin na Banal a Espiritu du sim-
baan. Du éwan madaig na medukés
ta mundua, éy éwan side magdanas ta
ikaduwa a kamatayan.”

Tu Sulat To Simbaan Ta Pergamo

12 Nadid, kinagi no lélake diyakén,
a “Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Pergamo:
“Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te
ispada ta magtembang tu tadém:
13 “Napospusan ko i pégiyanan
moya,” kagi na, “a mesibét i kapang-
yarian ni Satanas ta banuwan moya.
Ey maski kona sa, éy ménatili kam a
matapat diyakén. Sakay éwan moy

inibutan tu péniwala moy diyakén, maski binunu de ti Antipas ta édsean ni Satanas ta banuwan moya. Siya i matapata a utusan ko a nagpatunay diyakén.

14 Pero te sénganya kam pabi a kasalanan diyakén, da te sénganya dikam a sumésunud ta pégtoldu ni Balam. Ti Balam i néngitoldua ni Balak to éya, a pagkasalaén na du Israel, da tinolduan side ni Balak a méngan ta kanén a niatéd de ta diyos-diyosan. Sakay tinolduan na be side ta péngibébi éy ta péngilélake.

15 Sakay te sénganya be dikam a sumésunud ta pégtoldu du Nikolaita.

16 Kanya pagsisian moy a ibutan moy i kasalanan moy. Eng éwan kam magsisi, éy umangeék sina a hukumén ko du tolay ta ina dikam ta ispadaa a luméluwas ta labi kua.

17 "Eng mékabate kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan. Du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta te liso a kanén a gébwat ta langet. Ey atdinan ko be i bawat esa dide ta melatak a bito a te sulat a ngahen a bigu. Ey éwan tu iba a makapospos ta ina a ngahen, éng éwan tu néngiatdinan san."

Tu Sulat To Simbaan Ta Tiatira

18 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Tiatira:

"Saye i peekagia no anak na Diyos. Siya i te mataa a medédingat a koman i apoy. Sakay siya i te tikéda ta mégdiléng-diléng a koman i tanso.

19 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na, "sakay ta pégmahal moy diyakén sakay ta pégtapat moy diyakén. Tukoy ko be i pégtulung moy ta iba sakay na pégtiyaga moy. Sakay tukoy ko be a lalo dén a mahusay i gimet moya nadid kesira to neditol.

20 Pero saye i hinanakit kua dikam: bakit pinakultaden moy tu bébe a ti Hesebel a mégtoldu du kakaguman moy? Lélinlangén na du utusan ko a méngibébi at méngan ta kanén a iatéd ta diyos-diyosan. Mégwari-wari siya a gébwat i pégtoldu na ta Diyos.

21 Inatdinan ko dén i éya a bébe ta tama a panahun a monda magsisi siya ta ugali na a bastos, pero éwan siya mégbagu.

22 Kanya nadid, éy padatayén ko siya to kama na. Pati du méngibébi diya éy pagdanasén ko side ta mahigpit a hirap de éng éwan side magsisi ta médukés a gégemtén de diya.

23 Sakay pati, éy bunon ko du anak na, monda mapospusan du simbaan a sakén san i nakapospusa ta isip na tolay. Monda mapospusan de a gégantian ko i bawat esa dikam ayun ta gimet moya.

24 "Pero sikam a iba ta Tiatira a éwan méniwala ta medukés a pégtoldu ni Hesebel, éy éwanék tu idagdag a utus dikam. Da sikam, éy éwan kam nagadal ta magkadisalad kan a lihim ni Satanas.

25 Basta i utus kua dikam, éy manatili kam ta péniwala moya hanggan éwanék dumemét.

26-27 Du éwan madaig na medukés ta mundua, sakay du mangtupad ta kaluuben ko a hanggan ta katapusan, éy atdinan ko side ta kapangyarian a kona to niatéd diyakén Nama ko. Gemtén ko a side i mamamahala du banubanuwan ta mundua. Magmayor side du banubanuwan ta mahigpit, a péparusan de side a hanggan madurug side a koman i kédurug na binga.

28 Sakay atdinan ko side ta talangumaga; samakatuwid éy buhay a éwan tu katapusan.

29 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

3

Tu Sulat To Simbaan Ta Sardis

1 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Sardis:

"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i pégiyanan na Banal a Espiritu a te pitu a tungkulin. Siya i te pitu a biton.

"Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Kagi de a buhay kam dén, pero para diyakén éy pate kam dén!
2 Kanya nadid, éy mangilag kam, a patibayén moy i péniwala moya, da adene dén a maglipas. Neta na Diyos a éwan pabi naganap i gégemtén moya a para diya.
3 Isipén moy tu nabaheta moy a tinanggap moy to éya. Sugsugén moy ya, sakay ibutan moy tu gégemtén moy a medukés. Eng éwan kam mangilag, éy demtan ta kam a bigla a talaga. Ey éwan moy mapospusan i oras a kédemét ko.
4 "Pero te sénganya sina dikam ta Sardis a éwan tu kasalanan. Mara éwan de hinupitan i badu dia ta medukés a ugali ta ina. Kumuyoyog ya side diyakén a te solot side ta melatak, da mahusay side.
5 Ey du éwan madaig na medukés ta mundua, éy pégbaduén ko side ta melatak, a tanda ya a banal side. Sakay éwan ko ibutan i ngahen de to libru a listaan na ngahen na mabuhay a éwan tu katapusan. Sakay ipagtapat ko side Nama ko sakay du anghel na, a side i sakup kua.
6 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Piladelpia

7 Nadid kinagi na man dén diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Piladelpia:

"Saye i peekagia no banal a lélake a pégkatiwalaan tam. Siya i te kapangyarian ta kaharian ni Dabid. Ewan tu makasaway ta pasdépén na ta kaharian na, at sakay éwan tu makasdép to pintuan éng éwan na pakultaden.
8 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko a maski mehina i kapangyarian moy, éy sinunud moy dén i pégtoldu kua. Sakay éwanék moy pinabayan. Ey nadid éy binukasan ko dén i pintuan ko ta harap moya. Ey éwan tu makasaway dikam a somdép.
9 Entan moy, padulugén ko dikam du tolay a sakup ni Satanas, sakay paluhudén ko side ta harap moya. Mégwari-wari side a Judeo side a méniwala ta Diyos, pero éwan. Ipeta ko dide a sikam i mahal kua.
10 "Ey nadid, da tinupad moy dén i niutus kua dikam a nagtiyaga kam, éy agawén ta kam be ta hirap a dumemét ta mundua. I éya a hirap i pangpuhuba ta étanan a tolay ta mundua.
11 Dumemétéк agad. Kanya manatili kam ta péniwala moya diyakén monda éwan tu makaagew ta gantimpala moya.
12 Du éwan madaig na medukés ta mundua éy gemtén ko side a manatili a pirmi ta pégiyanan na Diyos, a éwan side maibut ta éya, maski nikésiya. Sakay tandaan ko side ta ngahen na Diyos ko. Sakay tandaan ko side a side i sakup na bigu a Jerusalem a dumibi a gébwat ta Diyos. Sakay tandaan ko side ta ngahen ko a bigu.
13 "Eng mékabate kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Laodisia

14 Nadid, kinagi no lélake diyakén a huway, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Laodisia:

"Saye i peekagia no matapat a mégpatunay ta katutuhanan. Siya i kégébwatan na étanan a nilalang na Diyos.
15 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko a éwanék moy kéiyamutan. Pero éwanék moy be mémahalén. Maano maka éy kaiyamutanék moy, o dikaya éy mahalénék moy.
16 Pero nadid, éwanék moy kéiyamutan sakay éwanék moy be mahalén. Basta éwanék moy isipén. Kanya isopha ta kam ta labi kua.
17 Sikam, éy kagi moy a mayaman kam, a sagana kam ta étanan. Pero éwan, da éwan moy tukoy a kakakagbi kam, sakay pobre kam, sakay buhék kam, sakay uba kam.

18 Kanya i bilin kua dikam, éy
mangalap kam diyakén ta tunay a
kayamanan moy, monda mayaman
kam a talaga. Sakay mangalap kam
be diyakén ta melatak a damit a
takléb na bégi moya, da makasani-
sanike. Sakay mangalap kam
diyakén ta gamot na mata moya,
monda maketa kam.
19 "Tandaan moy, paginglan ko du
étanan a tolay ko a mahal ko, a
parusaan ko side. Ey purusaan ta
kam be éng éwan moy ibutan tu ke-
tamad moy diyakén, sakay éng éwan
kam magsisi.
20 Entan moy, te taknégék ta luwas
na pintuan a mégtétuktukén. Eng
batenék na maski ti ésiya, a bukasan
na i pintuan na, éy somdépék ta
pégiyanan na, sakay magagum kame
ta mahusay.
21 Du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side ta ka-
pangyarian, a kaguman ko side a
maghari. Kona sa Tama ko diyakén,
a kagumanék na be a méghari, da
nadaig ko i mundua.
22 "Eng mékabati kam, éy baten moy
i kékagin na Banal a Espiritu du sim-
baan."

4

Tu Neta Ni Juan Ta Langet

1 Nadid, kétapos na éya, éy linameng
ko a huway, éy neta ko ta langet i
bukas a pintuan. Sakay nabati ko
a huway tu boses a koman i ténog
na tambuli, a kinagi na diyakén, a
"Sumangkay ka se. Ipeta ko diko i
manyari ta esa a panahun."
2 Nadid, éy nipaisip diyakén na Es-
piritu na Diyos éy neta ko ta langet i
bangko a édsean na Diyos a méghari.
3 Tu mudet na Diyos éy mégdiléng-
diléng a kapareho na mahalaga a
bito. Sakay te balaghari ta palebut no
bangko, a asul i kolor naa.
4 Sakay pinalebutan siya na bangko
a duwapulu éy ta épat, a pégiknuden
du matétanda a duwapulu be éy ta
épat. Te badu side a magkalatak,
sakay te kurona side a gintu ta ulo
dia.
5 Te sumésiklab a kilat a gébwat
to bangko a pégiknuden na Diyos, a
kasabay i mebakség a kéduh. Te pitu
a medingat a sulo to harap no bangko
na Diyos. Ey side ya i pitu a tungkulin
na Banal a Espiritu na Diyos.
6 Ey te édsa be to harap no bangko i
koman i diget a melélekmang a koman
pa i salaming.
Ey te épat be a hayup ta palebut no
bangko na Diyos, a putat ta mata i
harap dia éy ta adég dia.
7 Tu neditol a hayup éy koman i
liyon. Tu ikaduwa a hayup éy koman
i baka. Tu ikatélo éy te mudet a ko-
man i tolay. Sakay tu ikaépat a hayup
éy koman i sébed a uméegbéh.
8 Tégéném side ta pakpak. Sakay
putat ta mata i bégi na bawat esa dide,
ta lubuk éy ta luwas. Ewan tu bagu i
pégkanta dia, maski aldo éy ta kélép. I
kanta dia, éy

"Banal a tahod i Panginoon Diyos
a makapangyarian ta étanan.
Siya i te buhay sapul to sapul, a
hanggan nadid, a éwan tu kata-
pusan."

9 Mégkékantaén du épat a hayup
ta puri ta Diyos, sakay na kemahal
na, sakay na pégpasalamat de diya.
I pégkantaan dia, éy tu mégiknud to
bangko. Siya i te buhay a éwan tu
katapusan. Ey bagay mégkanta side
diya,
10 éy dumédapa diya du duwapulu
éy ta épat a matétanda, a sumésamba
side diya. Siya i te buhay a éwan
tu katapusan. Sakay itogpal de du
kurona de ta harap naa, a kékagin de
a,
11 "Siko a Panginoon me a Diyos!
Kailangan éy purién na to-
lay i kemahal mo sakay na
kapangyarian mua, da siko i
naglalanga ta étanan. Sakay
nilalang mo side ayun ta
kaluuben mo."

5

Tu Kasulatan Sakay Tu Tupa

1 Nadid éy neta ko i Diyos a te eknud
to bangko, a te kébil siya a kasulatan.
I papel a te kébilan na éy te sulat ta
harap éy ta adég. Pero éwan tu mak-
abuklat, da kempétan ta pitu a képét.
2 Sakay neta ko be i mesibét a
anghel a kinagi na ta mebakség, a "Ti
ésiya i maaria a mangsida du képét
sakay mangbuklat ta kasulatan?"
3 Pero éwan tu minaketa ta langet éy
ta luta éy ta disalad na luta ta maka-
pagbuklat ta kasulatan, a monda
meta i lasén na.
4 Kanya sakén, éy nagsangeték ta
mahigpit, da éwan tu meeta a maari a
mangbuklat ta ina.
5 Pero nadid, kinagi diyakén
no matanda a esa, a, "Diyan ka
mégsanget. Entan mo ti Jesus ina.
Siya i ngéngahinan de a liyon, a gébwat
ta lahi ni Huda, a apo-apo siya ni
Dabid. Siya éy nanalo dén. Kanya
siya i te kapangyarian a mangsida
ta pitu a képét, sakay mangbuklat ta
kasulatan."
6 Nadid, to pégkagi no anghel ta
éya, éy naketaék ta esa a Tupa a te
taknég to lubuk du matétanda. Sakay
to bangko na Diyos, sakay du épat a
hayup. Samakatuwid éy ti Jesus dén
ya. Ey mineta ko a te pilat bale, a ko-
man i te namuno diya. Te pitu siya a
saduk, sakay te pitu be a mata, a side
ya du pitu a tungkulin na Espiritu na
Diyos a pinaange na ta mundua.
7 Nadid, inumadene tu Tupa ta
Diyos to bangko, sakay inalap na tu
kasulatan a te kébilan na.
8 To péngalap na ta éya, éy dinumapa
diya du épat a hayup, sakay
dinumapa be diya du duwapulu éy
ta épat a matétanda. Te kébil i bawat
esa dide ta pégtogtogen sakay ahung
a gintu a putat ta suub. Tu suub, éy
saya i halimbawaa na panalangin na
tolay na Diyos.
9 Nadid, kékantaén de i kanta a bigu,
a i kagi dia, éy
"Siko i maari a mangalap ta kasula-
tan, sakay siko be i maari a
mangsida ta pitu a képét na a
seradu na. Da siko, éy binunu
de ka dén, éy dahil to nikate
mo, éy tinubus mo i tolay a
para ta Diyos, tolay a gébwat ta
étanan a lahi ta mundua, sakay
ta étanan a banubanuwan,
sakay kanikanya a salita.
10 Sinakup mo side ta kaharian na
Diyos, a side i magpuri ta Diyos, a
manalangin diya."
11 Nadid, kélameng ko a huway,
éy nabati ko i meaadu a libu-libu a
anghel. Te taknég side to palebut no
bangko na Diyos, sakay du hayup,
sakay du matétanda.
12 Kinagi de ta medegsén, a
"I Tupa a binuno, éy kailangan éy
purién na tolay i kemahal na
ugali na.
Siya i maaria a te kapangyarian,
sakay kayamanan, sakay karu-
nungan!"
13 Nadid, nabati ko i étanan a ni-
lalang na Diyos a mégpuri diya. Du
étanan ta langet, sakay ta luta, sakay
ta disalad na luta, sakay ta diget, éy
mégpégpuri side diya. I kinagi dia, éy
"Purién na tolay i Diyos a méghari,
sakay tu Tupa. Purién de i
kemahal na ugali de sakay na
kapangyarian de, a éwan tu
katapusan."
14 Ey nadid, kinagi du épat a hayup,
a "kona sa." Ey du matétanda, éy
dinumapa side, a sinumamba side
diya.

6

Péngisida No Tupa To Pitu a Képét

1 Nadid, neta ko a sinida no Tupa
tu neditol a képét to kasulatan. Sakay
nabati ko a mégkagi tu esa a hayup a
koman i kabakség na kéduh, a "Kadon
se," kagi na.
2 To pégkagi na ta éya, éy neta ko a
linumitaw i kabayo a melatak, a te
sakayan na te kébil ta busog. Inatdi-
nan siya ta kurona, a tulos hinumek-
tat siya a ange mangdaig to kalaban
na.
3 Nadid, sinida no Tupa tu ikaduwa
a képét to kasulatan, éy nabati ko i
kagi no ikaduwa a hayup, a "Kadon."

4 Ey to pégkagi na ta éya, éy linumitaw man dén i kabayo a esa, a medideg. I te sakaya ta éya, éy inatdinan siya a te kapangyarian a magsapul ta gera ta mundua, monda négpatayan i tolay. Esa a dikél a sondang i niatéda diya.

5 Nadid, péngsida no Tupa to ikatélo a képét, éy nabati ko a kinagi no ikatélo a hayup, a "Kadon." To pégkagi na ta éya, éy te kabayo sa a mengitet a mineta ko, a te sakayan na te kébil ta timbangan.

6 Sakay nabati ko i koman i ténog a gébwat to édsean du épat a hayup, a kinagi na diya, a "Gemtén mo a esa san a takal a pahay i mabugtunga du tolay to upa de ta maghapun. Sakay étélo san a takal a maes i mabugtunga to upa de ta maghapun. Pero diyan mo halagaan i langis éy ta alak," kagi na.

7 Nadid sinida no Tupa tu ikaépat a képét to kasulatan, a tulos nabati ko tu kagi no ikaépat a hayup, a "Kadon."

8 To pégkagi na ta éya, éy neta ko sa i kabayo a esa, a putla i kolor naa. I ngahina na sakaya na éya éy ti Kamatayan. Sakay i kaunonoda na éya éy ti Dinatagen. Inatdinan side ta kapangyarian de ta ikaépat a bahagi na mundua, monda mamuno sa side ta sondang, sakay ta alép, sakay ta saket, sakay ta mebagsik a hayup.

9 Nadid, péngsida no Tupa to ikalima a képét, éy neta ko ta sahok no dambana dudu kaliduwa du binuno. Binuno side dahil to pégpahayag de ta kagi na Diyos.

10 Side, éy kinagi de ta medegsén, a "Panginoon a makapangyarian! Siko i tunaya a banal. Sénganya pa i paguhay mia diko," kagi de, "bagu mo hukumén dudu tolay ta mundua? Nikésiya pa i iganti mua du minamuno dikame?"

11 Nadid, to pégkagi de ta éya, éy inatdinan i bawat esa dide ta melatak a badu. Sakay kinagi dide no esa sa, a "Umimang kam pa ta kétihék a panahun a hanggan éwan mabunu i sénganya pa a tétotop moy, da bunon be i sénganya dide a kona dikam."

12 Nadid, neta ko a sinida no tupa tu ikaéném a képét. Ey to péngsida na, éy linumindul ta mesibét, a tulos nginumitet tu bilag a koman i pégluksa a damit. Sakay tu bulan, éy koman i dige i kolor naa.

13 Sakay du biton, éy natépduk side ta lutaa. I kétépduk dia éy koman i kétépduk na bunga na kayo bagay yégyégén na mesibét a pahés.

14 Sakay tu langet, éy basta naibut a koman i abék a bigla a nilukot. Sakay naibut be du buked sakay du puduk to édsean de.

15 Ey nadid dudu hari ta mundua, sakay dudu mataas, sakay du heneral, sakay du mayayaman, sakay du te kapangyarian, éy linumiso side a étanan du kuweba sakay ta sahok du bito to bukibuked. Pati du étanan a tolay, maski malaya, maski mababa, éy linumiso be side.

16 Dinumaying side du bukibuked, sakay dudu bito, a "Anin, tapuhan moy kame," kagi de, "monda éwan kame meta no méghari ta langet. Sakay monda éwan me masapit i iyamuta dikame no Tupa!

17 Da dumemét dén," kagi de, "i aldew a kéiyamut na Diyos, éy ti ésiya i makaiwas ta parusa na!"

7

Du Sandaan Ey Ta Epatapulu Ey Ta Epat a Libu a Tolay

1 Nadid, kétapos na éya, éy naketaék ta épat a anghel, a natagtag side a te taknég ta épat a digdig na mundua. I gimet dia, éy sésawayén de i épat a pahés ta mundua, monda éwan dén pumahés ta lutaa sakay ta digita, sakay maski ta ahe a kayo.

2 Ey nadid, éy neta ko be i esa a anghel a sumésangkay ta dumanég ta sikatan. Kébil na i marka na Diyos. Nadid, dinumulaw siya du épat a anghel. (Side ya i te tungkulina a gébwat ta Diyos, a mangsida ta luta éy ta diget.)

3 I kinagi naa dide, éy "Diyan moy
pa péperdién i lutaa éy ta diget éy
ta kayo, hanggan éwan me pa ma-
markaan du sakup na Diyos ta kidép
dia."
4 Nadid, kinagi de diyakén éng
sénganya i mamarkaan dia, a sandaan
kan éy ta épat a pulu éy ta épat a
libu. Ey gébwat side ta étanan a lahi na
Israel.
5 Labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Huda; labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Ruben; labindalawa
a libu a gébwat ta lahi ni Gad;
6 labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Aser; labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Neptali; labindalawa a libu
a gébwat ta lahi ni Manases;
7 labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Simeon; labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Lebi; labindalawa a
libu a gébwat ta lahi ni Isakar;
8 labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Sabulon; labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Hose; labindalawa a
libu a gébwat ta lahi ni Bendyamin.

Du Meadu a Tolay a Niligtas No Tupa

9 Kétapos na éya, éy péngenta ko, éy
te meadu bale a tolay a éwan mabi-
lang na maski ti ésiya. Side éy gébwat
ta bawat lahi, sakay banubanuwan,
sakay kanikanya a salita. Te taknég
side ta harap na Diyos, sakay ta harap
no Tupa. Te badu side a melatak,
sakay te kébilan de i meadu a kayakas.
10 Sabay-sabay side a négkagi ta
medegsén, a "I Diyos tamae a te
eknud ta bangkuae," kagi de, "sakay
na Tupaa, éy side i néngiligtasa diki-
tam!"
11 Te taknég i étanan a anghel ta
palebut no bangko a édsean na Diyos,
sakay ta palebut du matétanda, sakay
ta palebut du épat a hayup. Ey nadid,
dinumapa side to harap no bangko a
sinumamba ta Diyos.
12 I kinagi dia, éy "Purién na tolay i
Diyos tam," kagi de, "a magpasalamat
side diya. Siya i kamahalan; siya i
marunung; siya i te kapangyarian, a
éwan tu katapusan. Kona sa."
13 Nadid, kinagi diyakén no
matanda a esa a, "De ésiya di to-
laya a te badu ta melatak? Ahe i
kinagébwatan dia?"
14 "Ewan ko tukoy," kagi ko.
"Siko i nakapospusa." Ey kinagi na
diyakén, a "Side ina di nagébwata to
mahigpit a hirap. Lininis de sakay
pinalatak de to digi no Tupa i badu
dia. Samakatuwid éy naibut dén tu
kasalanan de to digi ni Jesus.
15 Kanya édse side ta harap no
bangko na Diyos," kagi na, "a tulun-
gan de siya aldo éy ta kélép ta bile naa.
Sakay i Diyos a te eknud to bangko, éy
alagaan na side.
16 Ewan dén side magalép. Ewan
dén side mageplék. Ewan be dén side
makabati ta pasi na bilag.
17 Dahilan tu Tupa a édse to
bangko," kagi na, "éy siya i magala-
gaa dide. Sakay iange na side ta bukal
a dinom a méngatéd ta buhay. Sakay
pahiden na Diyos i léwa ta mata dia,
monda maibut i lungkut dia."

8

Tu Ikapitu a Képét

1 Nadid, péngsida no tupa to ikapitu
a képét to kasulatan, éy matahimik i
langet ta manga kalahati a oras.
2 Ey kétapos na éya, éy neta ko du
pitu a anghel a te taknég ta harap na
Diyos, a inatdinan na i bawat esa dide
ta tambuli.
3 Nadid, te esa pa a anghel a
inumange to harap no dambana. Te
kébil siya a ahung a gintu a pégsuuben.
Sakay inatdinan siya ta meadu a
kamangyan, monda iedton na to
dambana a gintu a édse to harap
na Diyos. Gamitén na ya monda
meagum tu asok na to panalangin du
sakup na Diyos a tolay.
4 Ey tu asok no kamangyan éy
mégalalutot a gébwat to kamét no
anghel, a kasabay na panalangin du
sakup na Diyos.
5 Nadid, inalap no anghel tu baga
to dambana, a niasék na to ahung
a pégsuuben, sakay nibatikal na ta

lutaa. Ey agad nagkéduh, sakay te ugung, sakay nagkilat, sakay naglindul.

Du Pitu a Tambuli

6 Nadid, du pitu a anghel a te kébil ta pitu a tambuli, éy nakahanda dén side a mangyopyop to tambuli de.

7 Nadid, enyopan no neditol a anghel tu tambuli na, éy inumuden ta yelo sakay apoy, a te halu a dige. Natutod i ikatélo a bahagi na lutaa, sakay i ikatélo a bahagi du kayo, pati du étanan a sariwa a lamon.

8 Nadid, enyopan no ikaduwa a anghel tu tambuli na, éy binumagsak to diget i koman a dikél a buked a minatutod. Naging koman i dige i ikatélo a parti na digita,

9 sakay minate i ikatélo a bahagi na ikan, sakay nawasak i íkatélo a bahagi na sésakyan ta digita.

10 Nadid, enyopan no ikatélo a anghel tu tambuli na, éy natépduk a gébwat ta langet i esa a dikél a biton a mégdingat. Sakay binumagsak ta ikatélo a bahagi na manga dinom, sakay ta manga bukal.

11 I éya a biton éy ngéngahinan de a Meapsot. Ey inumapsot i ikatélo a bahagi na dinom. Sakay meadu a tolay i minate to kéinom de ta éya, da inumapsot.

12 Nadid, enyopan no ikaépat a anghel tu tambuli na, éy naperdi i katélo a bahagi na bilag, sakay na bulan, sakay du biton, a hanggan da minaibut i ikatélo a bahagi na demlag de. Nagdiklém be i ikatélo a bahagi na aldo. Sakay pati éy éwan tumanglaw i ikatélo a bahagi na kélép.

13 Nadid, kétapos na éya, éy péngenta ko, éy nabati ko i esa a sébed a mégegbéh ta ontok, a kinagi na ta mebakség, a "Adiyoy, adiyoy, adiyoy, i hirap beman di édsea ta mundua bagay éyupan pa du étélo pa a anghel du tambuli de."

9

1 Nadid, enyopan no ikalima a anghel tu tambuli na, éy neta ko ta lutaa i koman i biton a minatépduk dén. Sakay niatéd diya i susi no ébut a medédisalad.

2 Sakay binukasan na tu ébut, éy tinumébwag i asok to ébut a koman i asok na dikél a dagmang. Ey nagdiklém i bilag sakay ta langet, dahil to asok a gébwat to ébut.

3 Ey tulos nagbéswal to asok i meadu a pésah, a tulos side nangalat ta mundua. Ey inatdinan side ta kapangyarian de a magpasaket side a koman i kaget na kahame.

4 Pinagbilinan side a diyan de péperdién i lamon éy ta kayo, sakay maski anya a halaman. Basta du tolay a éwan tu marka na Diyos ta kidép dia, éy saya i pasakitana du pésah.

5 Ewan side pinakultaden a bunuén de i tolay, éng'wan pasakitan de san side hanggan lima a bulan. Koman i kaget na kahame i kasaket dia, monda mahirapan du tolay.

6 To lubuk no lima a bulan, éy gustu du tolay a mate, pero éwan maari, da umadeyo i kamatayan dide.

7 Dudu pésah, éy koman side i kabayo a handa ta pékilaban. Te soklong side a koman i kurona a gintu, sakay koman i mudet na tolay i mata dia.

8 Sakay i buk dia éy koman i buk na bébe. I ngipén dia éy koman i ngipén na liyon.

9 Sakay i hako dia, éy nataklében ta koman i badu a bakal. I payadpad na pakpak dia, éy koman i ténog na meadu a kalesa a hela na kabayo a tamo ta gera.

10 Te ipos side a mekamandag a koman i kahame i dégés naa. Ey kéye ta ipos dia i kapangyarian de a magpasaket ta tolay para ta lima a bulan.

11 I hari dia éy tu anghel a medukés a bahala to ébut a medédisalad. Ti Abadon i ngahen na ta kagi na Hebreo. Ey du Griego, i pégngahen de dia éy ti Apoliyon. (I kahulugen na éya éy siya i magwasaka.)

12 Nakalipas dén i neditol a hirap. Eduwa pa i dumemét.

13 Nadid, enyopan no ikaénném a
anghel tu tambuli na, éy nabati ko
i boses a gébwat ta épat a iskina no
dambana a gintu ta harap na Diyos.
14 Kinagi no boses to ikaénném a
anghel, a "Du épat a medukés a anghel
a te gapus to digdig no dinom na Up-
rates, éy ukaden mo."
15 Kanya inukaden na du épat a
anghel, a monda bunon de i ikatélo
a bahagi na manga tolay. Talaga a
hinanda side a para ta takda a oras a
mamuno.
16 Te négkagi diyakén éng sénganya
du sundalu a nakakabayo ta éya, a
éduwa a datos a milyon.
17 Saye tu nipeta diyakén. Neta ko
du kabayo, sakay du te sakay dide,
éy te badu side a medingat a koman
i kolor na apoy, sakay asul, sakay
dilaw. Koman i ulo na liyon i uloa du
kabayo. Sakay bumébéswal ta labi dia
i apoy, sakay asok, sakay asupre.
18 Te ételo a peste i mamuno ta
ikatélo a bahagi na manga tolay:
apoy, sakay asok, sakay asupre. Di-
den ya a ételo éy gébwat side ta labia
du kabayo.
19 I kapangyarian du kabayo, éy
kéye ta labi dia sakay ta ipos dia. I
ipos dia éy koman i ulag, a te ulo side,
monda gégamitén de ta pégpasaket de.
20 Nadid, du tolay a nawahak to
hirap a éya a éwan minate, éy éwan
side nagsisi. Ewan de inibutan
tu pégsamba de ta dimonyo sakay
ta diyos-diyosan a ginimet de--du
larawan a gintu, pilak, tanso, bito,
sakay kayo. Pero éwan maketa i
diyos-diyosan; éwan side makabate,
éwan side makapaglakad!
21 Sakay du tolay, éy éwan de be
pégsisian tu binuno de, sakay tu pégilo
de, sakay tu péngibébi de, sakay tu
pégtako de.

10

Tu Anghel a Te Kébil To Kétihék a Kasulatan

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko
man dén i esa pa a anghel a mesibét, a
inumogsad a gébwat ta langet. Te ba-
lut siya ta kunném, sakay te balaghari
ta némo na ulo naa. Makadile a ko-
man i bilag i mata naa, sakay i tikéd
naa éy medingat a koman i adigi a
apoy.
2 Te kébilan na i kétihék a kasulatan
a binuklat. Niepdék na i kawanan a
tikéd na ta digita. Sakay tu kawihe a
tikéd na éy niepdék na be to luta.
3 Dinumulaw siya, éy koman bale i
boses na liyon i kabakség na dulaw
naa. To kédulaw na, éy nagténog i pitu
a kéduh.
4 Nadid, éy talaga ko a nisulat tu ki-
nagi no kéduh, éy sinawayék no boses
ta langet, a kinagi na, a "Diyan mo ina
isulat! Ilihim mo tu kinagi du pitu a
kéduh."
5 Nadid, tu anghel a mineta ko a te
pédék to diget éy to luta, éy niontok na
tu kamét na,
6-7 a tulos nanumpa siya ta Diyos.
I kinagi naa, éy "Ewan dén male.
Eng'wan, bagay yopyopan no ikapitu
a anghel tu tambuli na," kagi na, "éy
tupadén na Diyos i plano na a lihim.
Tupadén na a kona to nipahayag na
dudu purupeta a utusan na to araw.
Diyos i te buhay a éwan tu katapusan,"
kagi na, "a siya i naglalanga ta langet,
sakay ta luta, sakay ta diget, sakay du
étanan a édsa sa."
8 Nadid, kétapos na éya, éy kinagi
man dén diyakén no boses ta langet,
a "Ange mo alapén i kasulatana a
binuklat," kagi na, "a te kébilan na
anghela. Na te pédék ta digita sakay
ta lutaa."
9 Kanya sakén, pékabati ko ta éya, éy
inadenean ko tu anghel sakay inaged
ko tu kasulatan. "Alapén mo dén,"
kagi na, "a kanén mo dén. Metam-is
ina ta labi mua," kagi na, "a koman i
tam-is no pitukan. Pero meapsot ina
ta tiyan mua."
10 Nadid, ginewat ko tu kétihék a
kasulatan, sakay kinan ko dén. Ey
metam-is ngani ta labi kua; pero to
péngietlén ko dén, éy meapsot bale ta
tiyan kua.
11 Ey nadid te négkagi diyakén, a
"Kailangan ihula mo a huway du

meadu a tolay, sakay dudu nasiyon, sakay dudu hari."

11

Tu Eduwa a Sistigu

1 Nadid, te nangatéd diyakén ta atakdug a kayo a pégsukat. Sakay kinagi na diyakén, a "Angen mo sukatén tu templo na Diyos, sakay no dambana. Sakay bilangén mo du sumésamba ta éya.

2 Pero diyan mo sésukatén tu karsada to palebut no templo," kagi na. "Pabayan mo ya, da niatéd dén ina dudu tolay a éwan mékidiyos. Pusungén de i éya a banuwan na Jerusalem para ta ételo a taon éy ta kalahati.

3 Pero paangen ko sa i éduwa a sistigo ko, a te badu side ta sako a damit," kagi na. "Ey magpahayag side ta kagi na Diyos para ta étélo a taon éy ta kalahati."

4 Diden ya a éduwa a sistigu, mara side ina di éduwa a kayo a olibo, sakay na éduwa a simbu a édse ta harap na Diyos.

5 Eng te magayak a magpasaket dide, éy buméswal ta labi dia i apoy a mangtutod ta kalaban de a mamuno dide.

6 Te kapangyarian be side a mangsaway ta langet, a monda éwan maguden ta panahun na pégpahayag de ta kagi na Diyos. Sakay te kapangyarian be side a paging digién de i meadu a bukal a dinom. Sakay mangatéd be side ta tolay ta mundua ta maski anya a peste, kada gustu de.

7 Nadid, kétapos du éduwa a sistigu a magpatunay, éy buméswal i metapang a hayup a édse to ébut a medédisalad. Mékipaglaban siya dide a éduwa, éy matalo side a mabunu side no hayup.

8-9 Ey nadid tu bangkay de, éy te dégso san ta karsada na éya a dikél a banuwan ta étélo a aldew éy ta kalahati. Ey pégitaan du étanan a tolay ta mundua tu bangkay de, a éwan side pumayag a méngielbéng dide. Saya tu banuwan a néngipakuan de to Panginoon de. I palayawa na éya a banuwan, éy Sodoma, sakay Egipto.

10 Ey masahat du tolay ta mundua, dahil éy minate dén du éduwa. Magkasayaan side, sakay mangatéd side ta regalo, da minate dén du éduwa a éya a purupeta a nagpahirap dide ta masiyadu.

11 Nadid, kélipas na étélo a aldew éy ta kalahati, éy inatdinan na Diyos du éduwa a bangkay ta angés, a tulos de a nabuhay, tulos tinumaknég side. Ey du étanan a naketa ta éya, éy néganteng side a tahod!

12 Nadid, nabati du éduwa i medegsén a boses ta langet, a kinagi na, a "Umontok kam dén see!" Ey hanggan te itan side du kalaban de, éy inumontok side a hanggan da sinomdép side to kuném.

13 Ta éya a mismo a oras, éy linumindul ta mebébakség. Tulos nebagsak i ikasapulu a bahagi no banuwan, sakay pitu a libu a tolay i minatea. Ey du nabuhay a tolay, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos ta langet.

14 Nakalipas dén i ikaduwa a hirap. Esa san dén i dumeméta.

Tu Ikapitu a Tambuli

15 Nadid, enyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na, éy te mebakség a boses ta langet, a kinagi de, a "I péghari na tolay ta mundua, éy niagton dén to Panginoon tam, sakay tu pinili na a ti Cristo. Maghari siya a éwan tu katapusan," kagi no boses.

16 Nadid, du duwapulu éy ta épat a matétanda a kaeeknud du bangko de ta harap na Diyos, pékabati de ta éya, éy dinumapa side sakay sinumamba side ta Diyos.

17 I kinagi dia, éy

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Siko i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid. Magpasalamat kame diko, da ginamit mo dén i kapangyarian mo, a nagsapul ka dén a maghari.

18 Du éwan mékidiyos, Panginoon, éy méiyamut side. Pero dinumemét dén i oras mo a mégingél. Dinumemét dén i péghukum du pate. Dinumemét dén i oras a péngatéd mo ta gantimpala mo du utusan mo a purupeta, sakay du étanan a méniwala diko, mataas éy ta mababa. Oras dén nadid a lipulén mo du étanan a nagpahirap ta mundua." (Saya tu kinagi du matétanda.)

19 Nadid, nabukasan i templo na Diyos a édse ta langet, éy neta me tu kaban a édsean no pangako na a kasulatan. Ey nadid, tulos nagkilat sakay te ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul, sakay naguden ta meadu a yelo.

12

Tu Bébe Sakay Tu Biklat

1 Nadid, kétapos na éya, éy linumitaw ta langet i tanda a dikél, a nipeta na i manyaria ta esa a panahun: te esa a bébe a te taknég to bulan, a mabuktet siya. I ulo naa éy te kurona ta labindalawa a biton, sakay i badu naa éy medédemlag a koman i bilag.

2 Sakay adene dén siya a magenak. Gégsokan siya hanggan da yékéhéyona.

3 Nadid, esa pa a tanda i linumitawa ta langet: Neta ko ti Satanas a koman dén siya i medideg a biklat a napakasiyadu a dikel. I éya éy pitu i ulo naa, sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona i bawat ulo na.

4 Dinagil no ipos na du ikatélo a bahagi du biton ta langet, a tulos nibatikal na ta mundua. Dinumoho tu biklat ta tikéda no bébe a adene dén a magenak, a monda ietlén na maka agad tu anak ta péngienak na.

5 Nadid tu bébe éy nienak na tu anak a lélake--tu tiniyak a maghari ta mahigpit ta étanan a banubanuwan. Ey nadid, agad inagaw tu anak a kembil na siya ta Diyos to bangko na.

6 Tu bébe man dén, éy ginuminan ta ilang a lugar--linumiso siya to esa a lugar a nihanda na Diyos a para koo na, monda maalagaan sa siya para ta étélo a taon éy ta kalahati.

7 Nadid, kélipas na éya, éy nagsapul i gera ta langet. Ti Anghel a Migel sakay du kakaguman na a anghel, éy linumaban side to medideg a biklat sakay du kaguman na a anghel a medukés.

8 Natalo tu biklat sakay du anghel na, tulos naibut side ta langet.

9 Tu dikél a biklat, éy siya tu matanda a ulag, a ngéngahinan de a Diyablo. Ti Satanas ngani dén. Siya tu minangloko ta étanan a mundu. Nibut siya ta mundua, a kaguman na dudu étanan a anghel na.

10 Nadid, nabati ko man dén i medegsén a boses ta langet. I kinagi naa, éy "Dumemét dén i pégligtas na Diyos. Nipeta dén na Diyos i kapangyarian na a maghari! Hinumayag be dén i kapangyarian no pinili na a ti Cristo! Dahilan éy pinaibut dén ta langet tu palagi a mégpintas du tétotop tam.

11 Du tétotop tam," kagi no boses, "éy nanalo side to nilaban de ni Satanas, dahil to digi no Tupa. Sakay nanalo be side dahil to katutuhanan a nipahayag de. Ewan side nanghinayang ta buhay de.

12 Kanya sikam a mégiyan ta langet," kagi na, "éy masaya kam. Pero sikam a mégiyan ta mundua, éy makaanteng i pagdanasan moya! Dahilan éy inumogsad dén dikam ti Satanas, éy méiyamut siya a tahod! Tukoy na a kétihék san dén a panahun i nabuhaya diya." (Saya tu kinagi no boses a nabati ko.)

13 Nadid tu medideg a biklat, péketa na a nibut dén siya ta mundua, éy hinagad na tu bébe a néngienak to anak a lélake.

14 Pero tu bébe, éy inatdinan siya ta éduwa a pakpak a dédekél a gébwat to dikél a sébed, monda ginanan na tu ulag. Makaegbéh siya ta lisawan na ta ilang a lugar. Ey alagaan sa siya ta para étélo a taon éy ta kalahati.

15 Nadid tu biklat, péketa na a éwan na maabut tu bébe, éy néngisopha siya

ta dinom a meadu, a monda meanod
tu bébe.
16 Pero tu luta, éy tinumulung to
bébe, da pinomtak a tulos na ininum
tu dinom a nisopha no biklat.
17 Ey tu biklat, péketa na a melig-
tas tu bébe, éy méiyamut siya diya.
Kanya nagsoli a monda geraén na du
étanan a lahi na éya a bébe. Side ya
du sumésunud ta utus na Diyos, du
mégpatunay ni Jesus ta matapat.
18 Ey te taknég tu biklat ta digdig na
diget.

13

Tu Hayup a Gébwat To Diget

1 Nadid, neta ko i dikél a hayup a
metapang a linumitaw ta diget. Pitu
i ulo naa, sakay sapulu i saduk naa.
Sakay te kurona i bawat saduk na.
Sakay nakasulat ta bawat ulo na i
ngahen a medukés a kontara ta Diyos.
2 Koman siya i tigre. I tikétikéd
na éy dédekél. Sakay na labi naa éy
koman i labi na liyon. Ey tu medideg
a biklat, éy niatéd na tu sibét na to
hayup. Sakay niatéd na be diya tu ka-
pangyarian na a maghari ta mundua.
3 I uloa a esa no hayup, éy te talingo
ta ikate na, pero buhay san siya.
Sakay du étanan a tolay ta mundua, éy
nagtaka side to hayup, a sumésunud
side diya.
4 Pati tu biklat, éy sinamba siya du
étanan a tolay, da niatéd na tu ka-
pangyarian na to hayup a metapang.
Sakay sinamba de be tu hayup. "Ti
ésiya i makaahiga to hayup?" kagi de.
"Ti ésiya i makalabana diya?"
5 Nadid maari tu hayup a mag-
palalo, sakay mégkagi ta kontara ta
Diyos, sakay maghari ta étélo a taon
éy ta kalahati. Ewan siya sinaway na
Diyos.
6 Linapastangan na i Diyos, sakay
ta ngahen na Diyos, sakay ta
pégiyanan na. Sakay linapastangan
na be dudu mégiyan ta langet.
7 Sakay maari be tu hayup a lum-
aban du sakup na Diyos a tolay na,
sakay taluén na side. Sakay inat-
dinan siya ta kapangyarian na a
mémahala ta étanan a tolay ta mundua.
8 Ey sésambaan siya du étanan a to-
lay. Pwera du tolay a nakasulat i
ngahen de to libru a péglistaan ta
mabuhay a éwan tu katapusan. I éya
a libru éy koo no Tupa a binuno. Ey
nelista dén i ngahen de ta éya bagu
nilalang i mundua.
9 Eng mékabati kam éy baten moy
ye.
10 Eng ti ésiya i takdaa a madikép,
éy madikép ngani. Sakay du takda a
bunon, éy bunon side a talaga. Kanya
kailangan éy mégtiis a méniwala du
tolay na Diyos.

Tu Hayup a Gébwat To Luta

11 Nadid, éy neta ko i esa pa a dikél
a hayup a metapang a linumitaw to
luta. Te saduk siya a éduwa a koman
i saduk na tupa. Pero i boses na éy
koman i boses na biklat.
12 Inaguman na tu neditol a hayup,
sakay ginamit na i étanan a kapang-
yarian na éya. Sakay pilitén na du
étanan a tolay ta mundua a sumamba
to neditol a hayup. Siya tu te talingo
ta ikate a naghusay dén.
13 Makataka a milagro i ginimita no
ikaduwa a hayup. Pinadibi na be ta
harapa du tolay i apoy a gébwat ta
langet.
14 Naloko na du étanan a tolay,
dahil to milagro a ginégimet na ta
harapa no neditol a hayup. Sakay
pati, éy naakit na be side a magimet
ta ribultu no neditol a hayup--tu te
talingo ta sondang a ikate na, pero
buhay san siya.
15 Nadid, maari be tu ikaduwa a
hayup a magpabuhay to ribultu no
neditol a hayup. Pinakultaden siya
na Diyos. Kanya méképégkagi tu
ribultu, sakay ipabunu na du étanan
a éwan sumamba diya.
16 Nadid, pinilit no hayup a mi-
narkaan i étanan a tolay ta kamét dia
sakay ta kidép dia. Pati du mababa éy
ta mataas, pati mayaman éy ta pobre,
éy minarkaan side a étanan ta tanda
na.

17 Ey éwan maari a mamugtong
o dikaya magpabugtong du tolay a
éwan tu marka ta ngahen no hayup, o
tu numero a kapareho no ngahen na.
18 Isipén moy, sikam a mégbasa ta
éye--du matalinung san i makapos-
pusa ta kahulugen no numeru no
hayup. Dahilan i kaparehua no nu-
meru na éy ngahen na esa a lélake. I
numeru na éy 666.

14

Mégpégkanta Du Tinubus Na Diyos

1 Nadid, kélameng ko, éy kéya sa tu
Tupa a te taknég ta Buked na Sion,
a kaguman na i sandaan éy ta épat a
pulu éy ta épat a libu a tolay. Te sulat
ta kidép dia i ngahen no Tupa sakay
tu ngahen no Ama na.
2 Sakay nabati ko nadid i boses ta
langet a i ténog na éy koman i pahun-
gupong na dinom, sakay ta kadegsén
na kéduh. Sakay koman be i togtog na
meadu a gitaha.
3 Mégpégkanta side a étanan ta bigu
a kanta ta harapan na Diyos sakay ta
harap du épat a hayup, sakay ta harap
du duwapulu éy ta épat a matétanda.
Ey éwan tu makaadal ta éya a kanta,
éng'wan side san a tinubus na Diyos
ta mundua--du sandaan éy ta épat a
pulu éy ta épat a libu.
4 Side ya du lélake a éwan inu-
madene ta bébe, sakay éwan side nan-
gasawa. Basta uméunonod side to
Tupa maski ahe i angayan na. Tin-
ubus side ta étanan a tolay. Side ya du
neditol a méniwala ta Diyos sakay to
Tupa.
5 Ewan side nagbuli-buli, maski
nikésiya. Sakay éwan side tu kapin-
tasan.

Tu Etélo a Anghel

6 Nadid, mineta ko man dén i esa pa
a anghel a uméegbéh ta ontok. Siya éy
te Mahusay a Baheta a éwan malipas,
monda ipahayag na dudu étanan a
tolay ta mundua. Ibaheta na du tolay
ta maski ahe a banubanuwan, sakay
maski anya a lahi, sakay ibaheta na
du tolay a iba-iba tu kagi.
7 Kinagi no anghel ta medegsén,
a "Gumalang kam ta Diyos, sakay
purién moy i kapangyarian na. Da
dumemét dén i oras a péghukum na.
Sambaén moy i Diyos a naglalang
ta langet," kagi na, "sakay ta lutaa,
sakay ta diget éy ta bukal na dinom."
8 Nadid, neta ko man dén i esa
a anghel a kasunud, a kinagi na,
a "Bumagsak dén a talaga i dikél a
banuwan na Babilonia! Da side i
néngitoldua du étanan a tolay ta gimet
dia a medukés, sakay ta pégsamba de
ta diyos-diyosan."
9 Nadid, te anghel a esa a tinu-
magubet du éduwa. Ey kinagi na be
ta medegsén, a "Sindu sumésamba to
hayup a metapang sakay to ribultu
na, sakay tinanggap de tu marka na
ta kamét dia éy ta kidép dia,
10 éy parusaan side na Diyos ta
dikél," kagi na, "a éwan na side kag-
bian ta maski kétihék. Pahirapan side
ta apoy sakay ta asupre ta harapan no
Tupa sakay du banal a anghel.
11 Ey tu asok a gébwat to apoy a mag-
pahirap dide," kagi na, "éy éwan tu
bagu i tumétébwaga. Aldo éy ta kélép
éy éwan tu kéimang du sinumamba
to hayup sakay to ribultu na; sakay
sindu tinumanggap to marka no nga-
hen na."
12 Dahil ta éya a kinagi no anghel,
éy kailangan éy magtiis du sakup na
Diyos. Side a méniwala ta utus na
Diyos sakay ni Jesus.
13 Nadid, nabati ko man dén i boses
ta langet, a kinagi na, a "Isulat mo ye:
Masuwerte du étanan a mate sapul
nadid éng édse side ta Panginoon!"
"Tahod ngani," kagi na Banal a Espir-
itu, "da umimang side to tarabaho de,
sakay kamtan de be i gantimpala no
tarabaho de."

Tu Mégapas Ta Mundua

14 Nadid, kélameng ko, éy neta ko
i melatak a kuném, a te eknud sa i
koman i lélake. Te kurona siya a gintu,
sakay te kébilan na i metadém a gapas.
15 Nadid, linumuwas to templo i
esa pa a anghel, sakay kinagi na ta
medegsén to te eknud to kuném, a

"Gamitén mo dén i gapas mua," kagi na, "a magapas ka dén, da panahun dén na pégapas. Nalutu dén i gapasén ta mundua."
16 Nadid, pékabati ta éya no te eknud to kuném, éy nagapas dén siya, éy nagapas dén i gapasén ta mundua.
17 Nadid, linumuwas to templo ta langet i esa man dén a anghel. Siya éy te kébil be ta gapas a metadém.
18 Sakay te linumuwas man den to dambana a esa a anghel. Siya tu namamahala ta apoy. Kinagi na to anghel a te gapas a metadém, a "Nay, gamitén mo dén i gapas mua, a ladéyén mo dén i bunga na ubas a étanan ta mundua," kagi na, "da minalutu dén side."
19 Kanya ginamit no anghel tu gapas na a linadéy na du ubas, sakay nibatikal na to pégpésitan ta bunga na ubas. Kahulugen na éy nibatikal na du tolay to pégparusaan na Diyos du kéiyamutan na.
20 Ey tulos pensépsit de du ubas ta luwas na banuwan. Ey binumulos to pégpésitan i dige, a hanggan da étélo a datos a kilumetru i kalawa no bihéng a dige. Sakay i kabétong na éy sadpa.

15

Du Pitu a Ménegipo a Peste

1 Nadid, neta ko i esa pa a dikél a tanda ta langet: pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Saye i katapusana a peste, da kélipas de, éy humintu be i iyamut na Diyos.
2 Nadid, te minetaék a koman i diget a melélekmang a te halu a apoy. Neta ko be sa du nanalo to metapang a hayup a dikél, sakay to ribultu na. Sakay nanalo be side to te numero a kapareho no ngahen na. Te taknég side to diget a melélekmang, sakay te kébilan de i gitaha a niatéd na Diyos.
3 Kékantaén de tu kanta ni Moises a utusan na Diyos, sakay tu kanta no Tupa:
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Kamahalan a tahod i étanan a gimet mo! Siko i Haria du étanan a banubanuwan. Tama a katutuhanan i étanan a ugali mo!
4 Ti ésiya i éwana umanteng diko, Panginoon? Ti ésiya i umidila a méngipahayag ta kapangyarian mo? Ange sumamba diko du étanan a tolay, da meta na étanan i tarabaho mo a tama."
5 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko be a binumukas i templo ta langet. Sakay neta ko be sa tu tolda a édsean no pangako na Diyos.
6 Ey nadid éy linumuwas to templo du pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Te badu side ta melinis a manta. Sakay te gintu a te bédbéd ta hako dia.
7 Nadid, du épat a hayup, éy esa dide i nangatéda du pitu a anghel ta ahung a gintu. Diden ya a ahung éy putat ta iyamut na Diyos. Diyos i te buhay a éwan tu katapusan.
8 Ey tu templo éy putat ta asok. Saya i tanda a kamahalan i kapangyarian na Diyos. Ey éwan tu makasdép to templo hanggan éwan matapos du pitu a peste a kébil du pitu a anghel.

16

Méngibulak Du Pitu a Anghel To Ahung De

1 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to templo a mégutus du pitu a anghel. I kinagi naa, éy "Angen moy dén ibulak ta mundua i lasén na pitu a ahung a iyamut na Diyos!"
2 Kanya inumange tu neditol a anghel éy ange na nibulak ta mundua tu lasén no kébil na a ahung. Ey dahil ta éya, éy natalitalingo du tolay ta medukés a meaapdés a talingo--du te marka to ngahen no dikél a hayup, sakay du mégsamba to ribultu na.
3 Sakay tu ikaduwa a anghel, éy nibulak na tu lasén no ahung na to diget. Ey tu diget éy naging koman i dige na pate a tolay. Ey minate du étanan a te buhay ta diget.
4 Tu ikatélo a anghel, éy nibulak na tu lasén no ahung na ta bawat dinom

sakay du bukal, éy naging dige be i éya.
5 Tulos nabati ko a kinagi no anghel
a tagapamahala du étanan a dinom, a
"Siko i banal; siko i te buhay sapul to
sapul, a hanggan nadid. Tama
tu gimet mo a péghukum, Panginoon,
6 da binunu de du sakup mo a tolay, sakay du purupeta mo. Kanya
pinenom mo be side ta dige a inumén
de. Sé' ina i tamaa dide."
7 Sakay nabati ko be i boses to
dambana, a kinagi na, a
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan, talaga a
mahusay a tama i péghukum
mua!"
8 Nadid, tu ikaépat a anghel, éy
nibulak na tu lasén no ahung na to bilag. Inatdinan na ta pasi na a monda
tutudén na a masiyadu i tolay.
9 Pero maski da napasi side to bilag,
éy éwan side nagsisi to kasalanan de;
éng'wan linapastangan de pa i Diyos.
Ewan de pinuri i kapangyarian na,
maski da siya i namamahala diden ya
a peste.
10 Nadid, nibulak no ikalima
a anghel tu lasén no ahung na
to bangko no dikél a hayup, éy
nagdiklém i kaharian na. Tulos du
tolay a kinaget de tu dila de dahil to
saket de.
11 Sakay linapastangan de i Diyos
dahil to saket de sakay du talitalingo
de. Sakay éwan be side nagsisi to
gimet de a medukés.
12 Nadid, nibulak no ikaéném a
anghel tu lasén no ahung na to
melawa a dinom na Uprates. Tulos
natian tu dinom a para te dimanén
du hari a gébwat ta sikatan.
13 Ey neta ko nadid i étélo a
medukés a espiritu, a koman side i
tukak. Natagtag side a binuméswal
to labi no medideg a biklat, sakay to
labi no dikél a hayup, sakay to labi no
mebuli a purupeta.
14 Di espiritu a éye éy du dimonyo a
mégimet ta kataka-taka. Lélebutén de
du étanan a hari ta mundua, a monda
tipunén de side a para ta laban ta
takda a aldew na Diyos. Diyos i makapangyarian ta étanan.
15 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus.
"I kédemét ko éy koman i kédemét na
mégtako, a basta bigla! Masuwerte du
mégbantay diyakén, a hinanda de dén
tu badu de. Side éy éwan maglakad a
uba a tulos éwan side masanike."
16 Nadid, du étélo a medukés a espiritu, éy tinipun de i étanan a hari ta
lugar a ngéngahinan de a Armagedon
ta kagi na Hebreo.
17 Nadid, tu ikapitu a anghel éy nisapwah na ta ontok tu lasén no ahung
na, monda makébil no pahés. Tulos te
kagi a medegsén a gébwat to bangko
na Diyos ta langet, a kinagi na, a "Naganap dén i parusa ko du tolay."
18 Nadid, kinumilat, sakay te
ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul ta mebébakség. Sapul to
péglalang ta tolay ta mundua, éy saya
i mebébakséga a lindul.
19 Pinomtak ta étélo a bahagi tu
dikél a banuwan, sakay binumagsak
be i étanan a banubanuwan ta
mundua. Tinandaan ngani na Diyos i
dikél a banuwan na Babilonia. Sakay
pinarusaan na side ta masiyadu
dahil ta iyamut na.
20 Naibut dén du étanan a puduk,
sakay nayuno be du étanan a buked.
21 Inumuden be ta dédekél a yelo, a
i timbanga na bawat esa a pirasu éy
limapulu a kilu. Ey binumagsak ya
du tolay. Ey linapastangan de i Diyos,
dahil to uden a yelo. Medukés a tahod
i peste a éye!

17

Tu Tanyag a Bébe a Medukés

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene diyakén i esa du pitu a
anghel a te pitu a ahung. Kinagi na
diyakén, a "Kadon se. Ipeta ko diko
éng kodya i pamarusaa to tanyag a
bébe a medukés. Siya i maghari to
dikél a banuwan a édse ta meadu a
dinom.
2 Dudu hari ta mundua," kagi na,
"éy inaheg de dén i ugali na éya a
bébe. Sakay dudu tolay ta mundua,

éy nalango side to alak na a bastos.
(Samakatuwid éy inaheg de tu ugali
na a bastos.)”
3 Nadid, nipaisip diyakén na Es-
piritu na Diyos, a tulos kembilék no
anghel to ilang a lugar. Ey neta ko
sa tu tanyag a bébe, a te sakay to
medideg a hayup. I hayup a éya éy te
pitu a ulo sakay sapulu a saduk. Ey
nakasulat ta étanan a bégi na i meadu
a ngahen a kontara ta Diyos.
4 Sakay tu bébe, éy te solot ta me-
dideg a badu na hari. Sakay te
meaadu siya a alahas a gintu, sakay
mahalaga a bito, sakay perlas. Te
kébilan na i ahung a gintu a putat ta
ugali na a medukés.
5 Te sulat ta kidép naa i ngahen
a lihim i kahulugen na. I kagia no
sulat éy “I dikél a banuwan na Ba-
bilonia, éy siya i kégébwatan na étanan
a medukés a ugali sakay ta étanan a
makasanisanike ta mundua.”
6 Sakén, to péketa ko ta éya a bébe, éy
mégtakaék, da lasing dén siya ta digi
na tolay ni Jesus a binunu na.

Méngipaliwanag Tu Anghel Ta Kahulugen No Bébe

7 “Bakit mégtaka ka?” kagi diyakén
no anghel. “Ipaliwanag ko diko i
kahulugen na bébea a ina sakay na te
sakayan naa a hayup.
8 Tu hayup a mineta mo éy
buhay to éya, pero nadid éy pate
dén. Pero buméswal pa siya to ébut
a medédisalad,” kagi na, “a tulos
umange ta kapahamakan. Ey du
tolay ta mundua, éy magtaka side.
Saya du tolay a éwan nakasulat i
ngahen de to libru a péglistaan ta
mabuhay a éwan tu katapusan. Ey
nelista dén i ngahen ta éya bagu
nilalang i mundua. Diden ya a tolay,”
kagi na, “bagay meta de tu hayup a
pitu tu ulo sakay sapulu i saduk naa,
éy magtaka side a tahod, da minate
dén sakay huway a lumitaw.
9 “Nadid, isipén mo,” kagi diyakén
no anghel, “du matalinung san i
makapospusa ta kahulugen na éye:
Du pitu a ulo éy side ina du pitu
a buked a édsean no banuwan a
pégharian no bébe.
10 Sakay i kahulugen be na éya,”
kagi na, “éy pitu be a hari. Nakalipas
dén i lima. Ey méghari pabi nadid i
esa; sakay tu ménegipo éy éwan pabi
dinumemét. Ey ta kédemét na,” kagi
na, “éy maghari san siya ta sandali.
11 Sakay tu hayup a dikél a minate,
éy saya tu ikawalu a hari. Ey esa be
siya du pitu. Ey mepahamak be siya.”
12 Nadid, kinagi pabi no anghel
diyakén, a “I sapulu a saduk a mineta
mo, éy sapulu be side a hari a iba.
Pero éwan pabi side naghari. Ta
péghari de, éy mamahala side a kagu-
man no hayup ta sandali san.
13 Esa i isip di sapulu a éye. Sakay
iatéd de to hayup tu kapangyarian de.
14 Labanan de tu Tupa,” kagi na,
“pero natalo na side, da siya i Pangi-
noon ta étanan, sakay siya i Hari ta
étanan a hari. Ey du kaguman no
Tupa, éy side du méniwala diya a in-
akit na.”
15 Sakay kinagi man dén no anghel
diyakén, a “Tu mineta mo a dinom a
pégharian no bébe a tanyag,” kagi na,
“éy tolay ya a gébwat ta étanan a lahi
sakay banubanuwan.
16 Sakay tu sapulu a saduk a mineta
mo, sakay tu hayup, éy maiyamut
side to bébe a tanyag. Agiwan de
siya ta étanan a ari-arian na, sakay
ginanan de a uba. Kanén de tu pilas
na,” kagi no anghel, “sakay tutudén
de tu bégi na.
17 Ipaisip dide na Diyos, monda
gemtén de i kaluuben na, maski éwan
de tukoy. Ey kaluuben na Diyos,”
kagi na, “éy magesa side a iatéd de tu
kapangyarian de to hayup. Kona sa
éy maganap dén i kagi na Diyos.
18 “Sakay tu medukés a bébe a neta
mo,” kagi no anghel, “samakatuwid
éy saya tu dikél a banuwan a maka-
pangyarian dudu hari ta mundua.”

18

Tu Kébagsak Na Babilonia

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko
i esa man dén a anghel a inumogsad
a gébwat ta langet. Dikél i kapang-
yarian na. Dinumemlag i mundua
dahil to bégi na a medingat.
2 I kinagi na ta medegsén, éy
"Binumagsak dén tu tanyag a bébe
a medukés. (I kahulugen na éya, éy
binumagsak dén i dikél a banuwan
na Babilonia.) Pégiyanan dén nadid
du dimonyo," kagi na, "da péglebutan
ya na magkadukés a espiritu. Sakay
péglobunan na magkadukés a manok
a makaanteng.
3 Da inaheg dén du tolay i ugali
na a bastos. Sakay dudu hari ta
mundua, éy binébi de siya. Sakay du
mégnigosiyo," kagi na, "éy nagyaman
side to kayamanan na a medukés."

4 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya,
éy nabati ko i boses a iba ta langet,
a kinagi na, éy "Umadeyo kam diya,
sikam a sakup ko a tolay. Diyan
kam mékihati ta kasalanan na, monda
éwan kam maparusaan a kaguman
na.
5 Da neta na Diyos i meadu a
kasalanan na," kagi no boses, "sakay
éwan na pabayan i kaduksan na.
6 Gemtén diya na Diyos i ginamet
naa dikam. Gantian na siya ta dubli
to ginamet na a medukés. Mara,
penumén siya na Diyos ta higit pa to
nipenom na dikam a alak a meapsot.
7 To éya éy nagmataas siya a malaya
siya. Pero nadid," kagi na, "éy atd-
inan moy siya ta hirap na sakay ta
pégsisi na. Kinagi na a 'Mataasék ta
étanan. Ewanék bilo. Ewanék makas-
apit ta medukés a malas.'
8 Pero éwan! Da entan moy, dahil
to kinagi na a éya, éy demtan siya
ta esa a aldew na meadu a peste!
Sabay a dumemét diya i saket, sakay
pégsisi na sakay alép. Tulos tutudén
siya na apoy. Dahilan i Panginoon
a maghukum diya, éy makapang-
yarian siya."

9 Nadid, dudu hari ta mundua, a
kaguman na a malaya, a néngibébi
diya, éy magsanget side a magsisi
bagay tan-awén de tu asok no
banuwan a natutod.
10 Te taknég side ta adeyo, da
méganteng side a meramay ta sinapit
naa a parusa. I kékagin dia, éy "Anin!
Makaanteng! Esa san dén a oras éy
natunaw dén i éya a dikél a banuwan
na Babilonia!"
11 Pati dudu mégnigosiyo ta
mundua, éy magsanget be side a
magsisi, da éwan dén tu mamugtong
ta tinda dia.
12 Ewan dén tu mamugtong ta gintu
de, sakay pilak, alahas a bito, perlas,
sakay sari-sari a mahalaga a damit
(manta, seda, sakay kundiman); éwan
dén tu mamugtong ta kalakalase a
mahalaga a kayo, sakay sangho na
elepante, tanso, bakal, mina,
13 rikadu, kamangyan, pulurida;
éwan tu mamugtong ta alak éy ta
langis, arina, pahay, baka sakay tupa,
kabayo, kalesa, sakay tolay a ibug-
tong de.
14 "Naibut dén du étanan a mema-
hal a ari-arian mo," kagi de. "Sakay
naibut be dén i étanan a kayamanan
mo, sakay éwan mo side meta a
huway."
15 Du tolay a naging mayaman
dahil to pégnigosiyo de ta éya a
banuwan, éy éwan side inumadene
ta éya, da méganteng side a meramay
ta kahirapan na. Magsanget side a
magsisi,
16 a kagi de, a "Anin! Makaanteng
i nanyaria ta dikél ya a banuwaneh!
Dati a nagbihis ta sari-sari a mema-
hal a damit sakay sari-sari a alahas a
gintu, sakay perlas.
17 Pero nadid," kagi de, "naibut ya
side ta esa san a oras."

Sakay du kapitan du paraw, sakay
tu méglakad ta diget, sakay du étanan a
mégtarabaho ta diget, pékatan-aw de
18 to asok a tumétébwag to banuwan
a natutod, éy "Adiyoy," kagi de.
"Ewan tu kapareho tu kadikél i
banuwan a éya!"
19 Tulos kinuluan de ta alikabuk i
ulo dia, sakay nagsanget side, a ki-
nagi de, a "Anin! Makaanteng i nan-

yaria ta éya a dikél a banuwan! To éya éy nagyaman du étanan a pinumundu to pégpunduan na," kagi de, "pero nadid, éy nawasawasak dén i éya a banuwan ta esa san a oras!"

20 Kanya masahat kam, sikam a mégiyan ta langet, da nawasak dén i éya a dikél a banuwan. Masahat kam, sikam a sakup na Diyos, sakay sikam a apostol, sakay sikam a purupeta, da hinukum dén siya na Diyos dahil to ginamet na dikam!

21 Nadid, i esa a anghel a mesibét, éy inégkat na tu dikél a tahod a bito, a tulos nibakség na a nibatikal to diget. Sakay kinagi na, a "Kona sa i péngibagsaka ta dikél a banuwan na Babilonia, a éwan dén siya meta a huway!

22 Ewan dén mabati ta éya i togtog du mégmosiko! Ewan dén meta a huway ta éya du mégtarabaho! Ewan dén mabati ta éya i ténog na kiskisan!

23 Ewan dén meta ta éya i maski isesa a simbu! Ewan dén mabati ta éya i boses na kasalén!" kagi no anghel, "dahilan du kabébayan de a mégnigosiyo, éy side i makapangyariana ta mundua. Sakay du taga éya a tolay, éy linéloko de i tolay ta mundua ta mebuli a salamangka!"

24 Pinarusaan i Babilonia da mineta be sa diya i dige du purupeta sakay tu dige du tolay na Diyos, sakay du iba pa a tolay a binuno.

19

1 Nadid, kétapos na éya, éy nabati ko i medegsén a ténog ta langet, a koman i boses na meaadu a tolay a mégkanta. "Salamat ta Diyos!" kagi de. "Diyos i néngiligtasa dikitam. Purién na tolay i kapangyarian na!

2 Mahusay a tama i péghukum na! Hinukum na dén tu tanyag a bébe a medukés; siya i nagpadukésa ta mundua to ugali na a bastos. Pinarusaan siya na Diyos dahil to nipangbunu na du utusan na Panginoon!"

3 Nadid, huway side a négkanta, a "Salamat ta Diyos!" kagi de. "Ewan san tu bagu i tumétébwaga a asok to dikél a banuwan a natutod."

4 Nadid, to pégkanta de ta éya, éy tulos dinumapa du duwapulu éy ta épat a matétanda a suméssamba side ta Diyos. Ey kinagi de a "Kona sa; salamat ta Diyos!" Diyos i mégiknud to bangko a méghari ta langet.

Tu Kasal No Tupa

5 Nadid, te négkagi to adene no bangko na Diyos, a "Purién moy i Diyos tam," kagi na, "sikam a étanan a utusan na. Igalang moy siya a étanan, sikam a mababa éy ta mataas."

6 Ey to pékabati ko ta éya, éy nabati ko i ténog a koman i boses na meaadu a tolay. Koman i pahungupong na dinom sakay ta kabakség na kéduh. I kinagi dia, éy "Salamat ta Diyos! Da méghari dén i Panginoon tam! Siya i makapangyarian ta étanan!

7 Dapat masahat kitam," kagi de, "sakay purién tam siya! Da adene dén i kasal no Tupa. Nakahanda dén tu katipan na a bébe,

8 da pinagbadu dén siya ta melinis a melélatak a damit." (Mara tu damit, éy saya du mahusay a gimet du sakup na Diyos.)

9 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a "Isulat mo ye: Masuwerte du kombidadu to kasal no Tupa." Sakay kinagi be no anghel diyakén, a "Saya i tunay a kagi na Diyos."

10 To pégkagi ta éya no anghel diyakén, éy dinumapaék ta tikéd na a sumamba diya. Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utusanék be san a kapareho mo. Utusanék san a kona du étanan a tétotop mo a méniwala ni Jesus. Basta Diyos i sambaan mua." kagi na. (Dahilan i keangayana na pégtoldu du purupeta, éy magpatunay ni Jesus.)

Tu Te Sakay To Kabayo a Melatak

11 Nadid, nabukasan i langet, éy neta ko i esa a kabayo a melatak. I te sakaya ta éya, éy ngéngahinan de a Matapat a Katutuhanan. Ey tama i péghukum na sakay tu pékilaban na.

12 I mata naa éy koman i dingat na
apoy, sakay meadu siya a kurona ta
ulo naa. Te sulat ta bégi naa i ngahen
na, pero siya san i nakapospusa ta
kahulugen na.
13 I badu naa éy memansa ta dige.
Sakay i pégngahen de diya, éy "Siya i
kagi na Diyos."
14 Sinumunud diya du étanan a sun-
dalu na langet, a te badu be side ta
melinis a damit a melatak. Sakay te
sakay be side ta kabayo a melatak.
15 Linumuwas ta labi naa i son-
dang a metadém. Saya i gamit na
a pénalu na du étanan a banuwan ta
mundua. Sakay tulos maghari siya
dide ta mahigpit. Sakay bunon na
side ta pégpésitan ta bunga na ubas.
(Mara, saya i pégparusaan na Diyos du
kéiyamutan na.)
16 Te sulat ta badu na sakay ta
pukél na i ngahen, a "Hari siya dudu
étanan a hari, sakay siya i Panginoon
ta étanan."

Du Inanyayaan a Manok

17 Nadid, neta ko man dén i esa a
anghel a te taknég to bilag. Dinu-
lawan na du manok, a kinagi na, a
"Kamon se; mapisan kam ta dikélae a
anyaya na Diyos!
18 Kamon dén. Méngan kam dén ta
pilas na hari, sakay ta pilas na hen-
eral, sakay sundalu, sakay kabayo,
sakay du te sakay dide. Nay," kagi
na, "kanén moy dén i pilas na étanan a
tolay, pati mababa éy ta mataas, pati
mayaman éy ta pobre!"
19 Nadid, neta ko a dinumulug tu
dikél a hayup a metapang, sakay
dudu hari ta mundua, sakay dudu
sundalu de, monda labanan de tu te
sakay to kabayo a melatak, sakay du
sundalu na.
20 Ey nadikép tu dikél a hayup.
Sakay nadikép be tu mebuli a puru-
peta a nagimet ta milagro ta harapa
no hayup. Saya i ginamet na a
péngloko na du tolay a te marka ta
ngahen no hayup, sakay du sinu-
mamba to ribultu na. Ey nadid, di
éduwa a éya, éy nibatikal side a buhay
to melélawa a apoy a mégdingat ta
asupre.
21 Sakay du sundalu de éy binuno
side to sondang a luméluwas to labi
no te sakay to kabayo, hanggan da
nagsawa dén du manok ta pégkékan
de to bangkay de.

20

Tu Panahun Na Sanlibu a Taon

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko i
esa a anghel a inumogsad a gébwat ta
langet. Te kébilan na i dikél a kadena
sakay susi no ébut a medédisalad.
2 Nadid dinikép na tu medideg a
biklat, a siya ya tu ulag a dati, a
ngéngahinan de a Diyablo, sakay Sa-
tanas. Pékadikép na diya, éy ginapus
na to kadena, a ipihesu na ta sanlibu
a taon.
3 Nibatikal siya no anghel to ébut
a medédisalad, sakay sineraduan
na a kinandaduan, monda éwan
siya makaluwas a makapangloko a
huway dudu tolay ta banubanuwan,
a hanggan éwan matapos i sanlibu a
taon. Kétapos na éya, éy paluwasén
siya ta kétihék a panahun.
4 Nadid, naketaék ta meadu a
bangko. Sakay du mégiknud sa
éy inatdinan side ta kapangyarian
de a makapaghukum. Neta ko be
sa du kaliduwa du binuno dahil
to pégpahayag de ni Jesus sakay ta
kagi na Diyos. Side ya du éwan
sinumamba to dikél a hayup sakay to
ribultu na; sakay éwan de tinanggap
tu marka no hayup ta kidép dia sakay
ta kamét dia. Side éy binuhay side
a monda kaguman de ti Cristo a
maghari ta sanlibu a taon.
5 Saya i neditula a pémuhay ta pate
a tolay. Bagu buhayén du iba pa a mi-
nate a tolay, éy makalipas pa i sanlibu
a taon.
6 Masuwerte a maging banal du
neditol a nabuhay. Ewan side
magdanas ta ikaduwa a kamatayan.
Magpuri side a manalangin ta Diyos
sakay ni Cristo. Sakay kaguman na
side a maghari ta sanlibu a taon.

Tu Nikatalo Ni Satanas

7 Nadid, kélipas na sanlibu a taon,
éy légsiwan ti Satanas to ébut a medis-
alad.
8 Paluwasén siya a monda
lukoén na man dén dudu tolay ta
banubanuwan ta mundua. Du tolay
a ngéngahinan de a Gog sakay Magog.
Padulugén side ni Satanas a monda
kaguman na side a lumaban. Koman
i kakadu na baybay ta digdig na diget
didi sundalu a éya.
9 Kumalat side ta étanan a mundua
a monda kulungén de du sakup na
Diyos a tolay, sakay tu mahal na a
banuwan. Pero dumibi i apoy a
gébwat ta langet a tutudén na side.
10 Ey nadid ti Satanas a nan-
gloko dide éy ibut ta melélawa a
apoy a te halu ta asupre. Saya tu
pinéngibatikalan be to dikél a hayup
sakay to mebuli a purupeta. Ey
mapisan sa side a pahirapan, aldo éy
ta kélép, a éwan tu katapusan.

Tu Dikél a Péghukum

11 Nadid, kétapos na éya, éy neta
ko i esa a dikél a bangko na hari a
melatak. Sakay neta ko be i Diyos a te
eknud ta éya. Tulos linompés ta harap
naa i mundua éy ta langet; éy éwan
dén side meta a huway.
12 Ey neta ko a te taknég sa ta harap
no bangko du étanan a minate a tolay,
mayaman éy ta pobre. Ey bukas dén
du libru. Pati tu libru a péglistaan ta
ngahen na mabuhay a éwan tu kata-
pusan, éy bukas be. Ey hukumén du
minate ayun to ginimet de a nakalista
du libru.
13 Sakay pati éy nitugén sa na diget
du étanan a pate a édse diya. Sakay
nitugén be na Kamatayan sakay na
Dinatagen du étanan a pate a édse
dide. Ey hukumén side a étanan ayun
to ginimet de.
14 Nadid, kétapos na éya, éy ni-
batikal ta melélawa a apoy du étanan
a minate sakay du étanan a édsa ta
Dinatagen.
15 Maski ti ésiya a éwan nakasulat
i ngahen de to libru a péglistaan ta
mabuhay a éwan tu katapusan, éy ni-
batikal to melélawa a apoy.

21

I Bigu a Langet Sakay I Bigu a Mundu

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko
i bigu a langet sakay bigu a mundu.
Ewan dén tu dati a langet, sakay tu
dati a luta, sakay tu dati a diget.
2 Sakay neta ko be a dumédibe
a gébwat ta Diyos ta langet i bigu
a Jerusalem, a banuwan na Diyos.
Kamahalan dén a kapareho na kama-
hal no bébe a kasalén, a nakahanda
dén a sumambat to lélake a maging
asawa na.
3 Nadid, nabati ko i medegsén a
boses to bangko, a kinagi na, a "Na-
did, i pégiyanan na Diyos éy édse dén
ta tolay! Mégiyan siya dide, éy side i
sakup na a tolay. Ey palagi na side a
kaguman.
4 Sakay pahiden na Diyos i léwa ta
mata dia," kagi na, "sakay éwan dén
tu mate; éwan dén tu kalungkutan;
éwan dén tu magsanget; éwan dén tu te
saket; da nakalipas dén i étanan a dati
a nanyari."
5 Nadid, kinagi man dén na Diyos,
a "Entan mo, baguén ko dén nadid i
étanan a bagay." Sakay kinagi na be
diyakén, a "Isulat mo ye, da maasaan
ye a katutuhanan i kagi a éye.
6 Naganap dén i tarabaho ko," kagi
na. "Sakén i neditula ta étanan, sakay
sakén i katapusana. Sindu mégeplék
éy atdinan ko ta dinom a éwan tu
bayad a gébwat to bukal a méngatéd ta
buhay.
7 Sakay du éwan madaig na
medukés ta mundua, éy atdinan ko
side ta gantimpala de. Ey sakén i
Diyos de, sakay side i maging anak
ko.
8 Pero du méganteng a manatili
diyakén," kagi na, "sakay du éwan
méniwala, sakay du medukés, sakay
du mémuno, sakay du méngibébi,
sakay du méngilélake, sakay du

mégilo, sakay du sumésamba ta diyos-diyosan, sakay du étanan a mégbuli-buli, i pagdanasan dia éy tu melélawa a lumélagablab a apoy sakay asupre, a saya i ikaduwa a kamatayan."

I Bigu a Jerusalem

9 Nadid, inumadene diyakén i esa du pitu a anghel a néngibulak to pitu a ahung a putat ta peste. Kinagi na diyakén, a "Kadon se, a ipeta ko diko tu bébe a maging asawa no Tupa."

10 Pékabati ko ta éya, éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos kembilék no anghel to melangkaw a buked, sakay nipeta na diyakén i Jerusalem a banuwan na Diyos, a dumédibe a gébwat ta langet.

11 I demlag na Diyos i mégpademlaga ta éya a banuwan. Ey méngislap i éya a kapareho na mahalaga a bito--melélekmang a koman pa i salaming.

12 Sakay tu pader ta palebut no banuwan éy melangkaw, sakay te labindalawa siya a pintuan. I bawat esa dide éy te guwardia a anghel. Ey nakasulat ta bawat pintuan i ngahen na labindalawa a lahi na Israel.

13 Te étélo a pintuan ta bawat parti no pader: te étélo ta sikatan; te étélo be ta kamiyanan; te étélo ta kabagatan, sakay te étélo be ta sahéman.

14 I padera no banuwan éy te tupo ta labindalawa a bito. Ey te sulat be dide i ngahen du labindalawa a apostol no Tupa.

15 Nadid, tu anghel a négkagi diyakén éy te kébil ta pégsukat a gintu, a monda sukatén na tu banuwan, sakay du pintuan na, sakay tu pader na.

16 Tu banuwan éy kwadradu--éng kodya i kaatakdug naa, éy kona be sa i kalawa naa. Ey nadid, to péngsukat no anghel to banuwan, éy duwapulu éy ta épat a datos a kilumetru i kaatakdug naa, sakay ta kalawa naa. Ey kona be sa i kalangkaw naa.

17 Sinukat na be tu pader, éy épat a pulu a dépa i kalangkaw na.

18 Tu pader éy ginimet ta mahalaga a bito, sakay tu banuwan éy purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

19-20 Sakay du labindalawa a bito a te topwan no pader, éy nahiyasan side ta étanan a kalakalase a mahalaga a bito. Te bito a medideg, sakay dilaw, sakay mengitet, sakay asul, sakay berde, sakay du iba a bito éy halu-halu side a kolor. Ey kamahalan side a tahod. Labindalawa side a kalakalase.

21 Sakay du labindalawa a pintuan, éy ginimet i bawat esa dide ta esa a perlas. Sakay tu karsada na banuwan éy ginimet ta purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

22 Nadid, napansing ko a éwan tu templo ta banuwan a éya a panalanginan de ta Diyos. Da édsa sa I Panginoon Diyos sakay tu Tupa. Kanya éwan side tu kailangan a umange ta templo a manalangin.

23 Sakay éwan dén kailangan i bilag éy ta bulan a demlag de ta éya, da demlag na Diyos i tanglaw de ta éya, sakay i demlag no Tupa.

24 Sakay mégiyan i étanan a tolay ta éya a demlag. Sakay du étanan a hari ta mundua, éy purién de i éya a banuwan, a gumalang side diya.

25 Palagi a bukas ta maghapun du pintuan na éya a banuwan. Ewan side mégseradu, da éwan dén sa dumemét i kélép.

26 Sakay kébilén sa du tolay i kayamamanan de a gébwat dudu iba a banuwan.

27 Pero éwan somdép ta éya i maski anya a medukés. Sakay éwan be sa makasdép i maski ti ésiya a mégimet ta medukés, sakay du mégbuli-buli. Basta du nakasulat tu ngahen to libru a makabuhay a koo no Tupa, éy side ya di makasdépa ta éya a banuwan.

22

1 Nadid, nipeta be diyakén no anghel tu dinom a méngatéd ta buhay. I dinom a éya éy koman i kalekmang na bubug. Mégbukal ya to bangko na Diyos sakay to Tupa,

2 a bumébulos to lubuk no karsada
no banuwan. To magtembang a di-
bilew no dinom éy te kayo a mak-
abuhay, a mégbunga side a bulan-
bulan. Sakay i don naa éy pégamot ta
saket du tolay ta iba-iba a banuwan.
3 Sakay éwan ka tu meta ta éya a
maski anya a nisumpa na Diyos. Ey
saya i pégharian na Diyos sakay no
Tupa, a sambaan siya du étanan a
méniwala diya.
4 Meta de i mata naa, sakay mesulat
ta kidép dia i ngahen naa.
5 Ta éya éy éwan tu kélép; sakay éwan
dén side mangailangan ta simbu éy
ta bilag, dahilan éy Panginoon Diyos
i tanglaw dia. Ey du tolay na, éy
maghari sa side a éwan tu katapusan.

Tu Kédemét Ni Jesus

6 Nadid, kinagi diyakén no anghel,
a "Maasaan a katutuhanan i kagi
a éye. I Panginoon Diyos a
mégpaliwanag du purupeta na ta hula,
éy siya i nagpaangea se to anghel na,
a monda ipahayag na du méniwala
diya i étanan a adene dén a manyari."
7 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Masuwerte du
makasunud ta hula a nesulat ta li-
bruae."
8 Sakén éy ti Juan. Sakén éy nabati
ko sakay neta ko i étanan a nisulat
ko ta libruae. Ey to pékabati ko,
éy dinumapaék to tikéd no anghel a
sumamba diya.
9 Pero kinagi na diyakén, a "Diyan
mo! Utusanék be san a kapareho
mo. Utusanék san a kona du étanan
a tétotop mo a purupeta. Kaparehoék
be san du iba a sumésunud ta kagi ta
libru a ina. Basta Diyos i sambaan
mo," kagi na.
10 Sakay kinagi be diyakén no
anghel, a "Diyan mo iyélihim i hula a
édse ta libru a ina," kagi na, "da adene
dén a matupad i étanan a ina.
11 Kédemét na éya a oras," kagi na,
"éy sigi pabi du medukés a mégimet
ta medukés; sigi pabi du te kasalanan
a mégkasala. Pero du mahusay a ba-
nal, éy sigi san side a mégimet ta
mahusay."
12 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Kédemét ko éy
gantian ko i bawat esa ayun to gimet
de!
13 Sakén i neditula ta étanan," kagi
na, "sakay sakén i katapusana."
14 Masuwerte du méglinis ta badu
dia--samakatuwid éy naibut dén tu
kasalanan de to digi ni Jesus. Da atdi-
nan side ta karapatan de a makasdép
ta éya a banuwan, sakay méngan side
ta bunga no kayo a makabuhay.
15 Pero mawahak ta luwas no
banuwan du tolay a medukés, du
mégilo, du méngibébi sakay du
méngilélake, du mémuno, sakay du
ménalangin ta diyos-diyosan, sakay
du mégbuli-buli ta kagi de éy ta gimet
de.
16 "Sakén éy ti Jesus a nagpaange to
anghel ko ta ina a monda ipahayag na
i éye dikam. Sikam a étanan a sakup
dudu simbaan. Sakén éy gébwaték ta
lahi ni Hari Dabid. Sakén i talang-
umaga."
17 I Espiritu na Diyos, sakay tu bébe
a kasalén, éy kagi de, a "Kadon." Du
étanan a nakabati ta éya, éy dapat
mégkagi be side a "Kadon."
Umadene se i maski ti ésiya a
mégeplék. Kamon se a mangalap ta
dinom a méngatéd ta buhay, a éwan tu
bayad.
18 Nadid, sakén éy ti Juan, éy mag-
bilinék ta maski ti ésiya a makabati
ta kagi ta libru a éye: Eng ti ésiya
i magdagdag ta lasén na libruae, éy
idagdag be na Diyos diya to parusa na
i peste a nakasulat ta éye.
19 Sakay i maski ti esiya a mangibut
ta maski anya a hula a nesulat ta éye,
éy ibutan be na Diyos tu karapatan
na ta bunga no kayo a makabuhay.
Sakay ibutan na be tu karapatan na
a somdép ta banuwan na Diyos. I éya
a banuwan a nikagi ko ta libru a éye.
20 Nadid, tu mégpatunay ta étanan
a kagi a éye, éy kinagi na dén a
"Dumeméték agad a talaga!"
Kona sa, dumemét ka maka dén,
Panginoon Jesus!
21 Maano maka éy masapit na
étanan i kagbi ni Panginoon Jesus.